

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

NORMAN MAILER

GEYİKLİ PARK



GEYİKLİ PARK

YİRMİNCİ YÜZYIL KLASİKLERİ

Dizgi : Erenler, baskı : Haşmet Matbaası, İstanbul. 1973

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://fantezy.org>

.....

Norman Mailer

GEYİKLİ PARK

Türkçesi :
NİHAL YEĞİNOBALI

CEM YAYINEVİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Ne olur, beni pek çabuk anlamayın
ANDRE GİDE

I

Güney Kaliforniya'nın kaktüslü çöllerinde, benim Sinema Başkenti demeyi uygun bulduğum yerin üçyüz km. uzağında, Desert D'Or-Altın Çöl diye bir kent vardır. Ordudan, Hava Kuvvetlerinden terhis olduğum zaman, günümü gün etmek için oraya gitmiştim. Epey oluyor.

Altın Çöl'de tanıştığım hemen herkesin değişik, karışık bir geçmişi vardı. Benim de öyle. Bir Yetimler Yuvasında büyümüştüm. Yirmiüç yaşında, gıcır-gıcır, üstümde bir üsteğmen üniforması ve Hava Kuvvetlerinin kanat biçimi armasıyla bu tatil ve eğlence kentine indim. Cebimde Tokyo'daki bir otel odasında, öbür havacı arkadaşlarla birlikte bizi memlekete götürecek olan uçağı beklerken çevirdiğimiz bir poker oyununda kazandığım on-dört bin dolarla. İşin tuhaf tarafı, kumarbaz değilimdir ben; poker sevmem bile. Gelgelelim o gece yitirecek hiçbirşeyim yoktu; belki de bu yüzden elime verilen kâğıtların şansını benimsedim. Bu konuyu burada kesiyorum. Terhis olduğumda ne bir dönecek yerim, ne gidilip görülecek ailem vardı. Ben de bir süre sonra kendimi Altın Çöl'de buldum.

İkinci Dünya Savaşından sonra kurulmuş olan bu kent, benim bildiğim tepeden tırnağa yepyeni olan tek yerdir. Çok eskiden, vahanın kıyısına barakalarını kurup çölün ötesindeki dağlarda altın aramağa çıkan adamlar Desert D'Or-Çöl Kapısı derlermiş buraya. Ama şimdi o

adamların yerinde yeller esiyor. Desert D'Or kentinin kurulacağı yer seçildiği zaman o eski barakaların da yerinde yeller esiyormuş.

Yok, bu kentte geçerli olan fiil çekimi «şimdiki zaman»dı. Burada geçirdiğim aylar boyunca bu tatil kentini çok yakından tanıdım: ömrümüzde çok az yeri böylesine yakından tanıyabiliriz! Kentin kurulmasındaki gözle görülür tek amaç ticarete kâr etmekti; bu yüzden de ortalıkta ticaretle ilgili hiçbir belirtinin görülmesine izin verilmezdi. Bir Ana Caddesi bile yoktu, bu Altın Çölün; dükkânları da dükkândan başka herşeye benzerdi. Giysi satan bir mağazaya girince ortalıkta giysi göremezdiniz. Siz modern döşeli bir salonda oturup beklerken tezgâhtar duvardaki sürmeli kapıları açıp dolaplarda asılan yazlık kostümleri gösterir ya da elinde tuttuğu tropik desenli bir atkının rengarenk çiçek ve dallarını size sunardı.

Lüks gemi kamarasına benzer bir kuyumcusu vardı. Yoldan geçerken bir lombozdan içeri bakar, kıyıya vurmuş bir kütüğün dallarında asılı duran otuzbin dolarlık bir kolye görürdünüz.

Otellerden hiç biri, ne Yat Klubü, ne Debonair Oteli, ne Yucca Plaza, Sandopiper, Creedmore ya da Desert D'Or Arması, dışardan bakınca görülmezlerdi bile. Tuğla biçimi çimentodan örülme duvarların ya da tahta parmaklıkların ardında kurulmuş olan Desert D'Or yapılarının arasında, yeşil, sarı, eflâtun, turuncu ya da pembe renkte olmayanına pek raslayamazdınız; bahçe yollarını süsleyen parlak renkli çiçek öbekleri de yapıları gözden gizlemeğe yarardı. Sayfiyenin en büyük, bu yüzden de en seçkin oteli sayılan Yat Klubünün bahçe kapısından içeri girince, birkaç yüz metre boyunca kıvrım kıvrım uzanan bahçe yolunun sonunda görkemli bir yapı bulacağınızı umarken, karşınıza çıka çıka bir otomobil

park alanı, modern sehpa biçiminde bir yüzme havuzuyla duvarları bombeli kabinler, kanasta masaları ve bir sıra çimlik tenis kortu çıkardı ki Güney Kaliforniyanın o yöresinde bundan başka çimlik bulamazdınız.

Geceleri, yapma bir dereciğin kıvrımları üzerinden geçen ve tropik ağaçlarına asılı Japon fenerleriyle aydınlanan sarı kaldırımların üzerinde gezinirken, öteye beriye serpiştirilmiş duran ve her biri başlı başına birer «bungalow» olup pastel boyalı kapıları bu gizli-kapaklı düzenin bir parçasını meydana getiren özel otel dairelerini seçerdiniz. Altın Çölde kaldığım sürece oturduğum evi bulup kiralamazdan önce, ondört bin dolarlık servetimin bir bölümünü havaya atmak pahasına, Yat Klüpte kaldım.

Kiraladığım evi size inceden inceye anlatabilirim ama ne işe yarar? Oradaki evlerin çoğunluğuna benziyordu; «çiftlik evi» denilen tipten moderndi elbette; içindeki eşyalar da modern ve hafifti; halılar kıvrırcık köpek tüyüne benziyordu; bir bahçesi, bahçesini çeviren bir de duvarı vardı: Deşert D'Or mimarisinin başlıca kusuru. Bu yüksek çöl düzlüğünün üstündeki evlerin duvarları, mesa rengindeki kumlarla eflâtun dağlar görülebilsin diye çoğunlukla camdan yapılmıştı. Gelgelelim evler birbirine öylesine yakındı ki yapıcılar onları birbirlerinden bahçe duvarlarıyla ayırmak zorunda kalmışlardı. Bunun sonucu da, duvarları aynadan yapılma bir odada yaşamaya benziyordu.

Hele benim tuttuğum evde, boydan boya camdan yapılmış olan salon duvarının karşısında, on metre büyüklüğünde bir de ayna vardı. O salonun neresinde durursam durayım kiralamış olduğum bahçedeki çöl çiçeklerini ve bunların arasında tek başına kalan yukka ağacını görmezlikten gelmek elimde değildi.

Yılın dokuz ayını kapsayan kurak mevsim boyunca kent sıcaktan kavrulurdu. Her akşam üzeri, alaca karan-

lıkta, binlerce döner fıskiye den serpilen su, toz ve kumdan bozlaşmış olan yaprakları yıkayıp temizlerdi. Sabahları, öğle üzeri ve öğleden sonraysa güneş bitkilerin öz - suyunu kurutur, büyük çöl bu sayfiye kentini **çepeçevre** kuşatır, katüsler ufuklar boyunca dizilir ve tozlu kayalıklar, uzaklarda, haramî çeteleri gibi kümelenirdi. Mavi renkli gök kubbe solgun çölün üzerinde tutuşurdu.

Bazan içime öyle gelirdi ki bu Altın Çöl, ağaçların yaprak açmadığı bir yerdir. Palmiye ve yukkardan yeşil tüy tutamları, yelpaze biçimi ya da teltel sazlar, salkımlar fışkırırdı ama en ufak bir yaprak-hayır! Bazı sokakların iki yanında sıralanan palmyelerin ölü salkımları ağaçların gövdesinden, deve kuşlarının kabarık tüyleri gibi sarkardı.

Tatil mevsiminin dışında kent yaşamı daha çok barlarda kaynaşırdı. Barlar kent içinde bir köy gibiydi; var olmayan ana caddenin yerini tutuyorlardı, sanki. Gene de insan gövdesinin içi teninin dışından ne denli ayrıysa, bu barlar da Desert D'Or'un sıcak yüzeyinden o denli bambaşkaydılar.

Güney Kaliforniyanın bir çok ticaret yerleri gibi bu barlar, kokteyl salonları ve gece klüpleri de balta girmemiş ormanlara, deniz altı mağaralarına ve ultra modern sinemaların bekleme salonlarına benzetilmişlerdi. Bir örnek vermek gerekirse, Yat Klubündeki Mavi Salonun, koyu mavi tavanının büyüğü altında kalmışa benzeyen pembeli turunculu, eğri büğrü duvarları ve sarı plastik deriyle kaplı bölmeleri vardı. Amerikan barın dizi dizi şişeleriyle narenciye piramitlerinin ardında kalan ayna, dumanlı sarı renkte yalancı br çatıyı yansıtır ve bu çatı, aynanın billûruna çizilmiş olan yarı çıplak bir kız silüetini renklendirirdi. Bu havada içki içerken insan zamanın gece mi, gündüz mü olduğunu kestiremezdi, bir türlü. Bu kararsızlığın, herkesin konuşmasına da sızdığı-

nı sanıyorum. Burunlarını göremiyecek kadar sarhoş adamlar, cin gibi ayık adamlarla çene yarıstırırlardı; fıkralar anlatılmağa başlanır ama nedense bitirilmezdi, bir türlü.

Bu barın havası soğutulmuş gece-yarısı loşluğunda tipik bir öğleden sonra, cırlak tropik giysili şişman, ihtiyar bir adamın, teni çöl güneşinden esmerleşmiş, turuncu rujlu gencecik bir kızla konuştuğunu görebilirdiniz; hem de ihtiyarın kızla ilgilendiğinden çok, kızın ihtiyarla ilgilendiğini... Komisyoncularla turistler, saçlarının rengini tazeleyip gelmiş orta yaşlı kadınlarla çölde spor arabalarını yarıstırarak gelmiş liseli çocuklar bir arada, tıklım tıklık... Konuşmaların çoğunluğu atlar, bir önceki gecenin eğlencileri ve rulet sistemleri üzerineydi. Müşteri bulmağa çalışan üçüncü sınıf bir komisyoncunun ağır bateri vuruşlarının yanı sıra, isterik sarışınların solo çığırışları yükselirdi. Bu sarışınlar, «Ben salağım, bönüm, ama sen de enayinin tekisin,» diyen bir türkünün temposunu tutarak kahkahalar atar gibiydiler...

Hep bu minval üzere, öğleden sonralar gece yarılara dönüşür ve sarhoş geceler çöl sabahlarının şafaklarına değin uzar giderdi. Öğleden sonranın tiyatroları andırır loşluğundan gecenin şıkır şıkır aydınlığına geçerd, insan. Ve sonunda güneş, bir ayyaşın kuruntularında «Peşimden geliyor,» diye ürküp kaçtığı o yabancıya benzerdi...

Böylece, Desert D'Or'daki ilk haftalarımda, sinema başkentinden buraya eğlenmeğe gelen kıytırık avantacıların hesaplarını ödemekten ileri pek bir şey yapmadım. Buradakilerin birbirleri konusunda edindikleri özet-biyografi sistemi uyarınca ben de Doğulu zengin bir ailenin çocuğu olan bir Hava Kuvvetleri pilotu olarak tanınıyordum. Hatta başımdan bir boşanma geçtiğini ve bunu unut-

mak için içtiğimi de söylemiştim. Bir yalan olarak, yutulabilecek kadar akla yakındı bu. Bazan kendi söylediklerime ben bile inanıyor ve bu Altın Çöl'ün, kaktüslerle mor dağlardan ve aşkla paranın yemyeşil dallarından örülmüş olan bu kentin son derece gerçek olan güneşinde şifa bulmağa çalışıyordum.

II

Desert D'Or'daki bar pervanelerinin çoğu, beni bir şey sanmışlar olsa gerektir. Üsteğmen şeritlerimle kanatlarım, Asya'daki savaşlar sırasında kazandığım madalyalar yerli yerindeydi; tipim de rolüme uygundu. Sarı saçlı, mavi gözlüydüm ve boyum birseksenin üstündeydi. Yakışıklıydım; yakışıklı olduğumu da biliyordum; aynaları yeterince incelemiştim. Gelgelelim rolümde gerçekten inandırıcı olduğuma inanamıyordum bir türlü. Üniformamı sırtıma geçirdiğim zaman, rol-dağıtımcısının gözü-nü çekmek için kostüm giymiş, işsiz bir aktörmüşüm, duygusuna kapılıyordum.

Herkes kendini kendi gözleriyle görür elbet; ben de başkalarının gözüne ne biçim göründüğümü kesinlikle bilemem. O sırada içi vaktinden önce kocamış olan genç bir erkektim; gerçi çok şey bildiğimi sanıyordum ama yapmak istediklerimin pek azını yapabiliyordum. Şu var ki sırtımda havacı üniformasını, cebimde de pokerden kazandığım parayı taşıdığım sürece, gece gündüz sarmaş-dolaş gezdiğimiz kimseler benim işini bilir bir kişi olduğumu sanıyorlardı; ben de onların bu yanılgısını düzeltmemeğe çalışıyordum. İnsanın bir orta-sıklet yapısında olmasının yararı pek de öyle yabana atılamaz...

Sık görüştüğüm insanların sayısı azdı. Yeni yeni dostlar edinmek aşırı çaba gerektiren bir iştir. Mevsim dışı zamanlarda Desert D'Or'da oturan kalbur-üstü kişilerin hemen hemen hepsinin çevrelerinde «maiyetleri» bu-

lunurdu. Kimin evine giderseniz gidin, pek birşey değişmezdi: hep aynı insanların, ev sahibinin içkisini tazeleyip esprilerine güldüklerini, bir tür zevk-uşağı olarak çalıştıklarını göreceğinize önceden kalıbınızı basabilirdiniz. Böylece, hep ev sahibinin en sevdiği oyunlar oynanır, onun en sevdiği fıkralar anlatılırdı, ve maiyet ev sahibinin gözüne girmek için aşık atan kliklere ayrılmış olurdu. Bu kentte birbirleriyle sık sık görüşmekten hoşlanan iki kalbur-üstü kişi bulmak son derece olağan üstü bir şeydi.

Dorothea O'Faye'nin evinin adı Akşamdan Kalma'ydı; en sık gittiğim yer burasıydı benim. Dorothea bir gece benimle bir barda dostluk kurmuş, sonra yanındakilerle birlikte alıp evine götürmüştü. Onun maiyeti bir garaj sahibiyle karısından, Supreme Filmler Şirketinin bir reklâmcısından, eski bir kabare kızından ve Dorothea'nın bir zamanlar evlenip boşandığı, şimdi de bir tür el-ulağı olarak hâlâ besleyip barındırdığı O'Faye adında bir ayyaş-tan kuruluydu.

Dorothea bir zamanlar adı anılır bir kişiymiş; biraz sinema artistliği yapmış, gece klüplerinde şarkı söyleyerek oldukça ün kazanmış ve kırk üç yaşına gelince geçici olarak sahneden çekilmiş... Yıllar önce bir dostu, parasını Desert D'Or'da arsa almağa yatırmasını öğütlemiş ona. Dorothea'nın şimdi zengin olduğu söyleniyordu. Zenginliğinin çapını ise kimse kestiremiyordu, çünkü Dorothea para konusunda kimseye bilgi vermek istemezdi; bu da kâh cimri, kâh sıkı davranmasından anlaşılırdı.

Dolgun yapısı ve iç gıcıklıyan kara saçlarıyla alımlı bir kadındı, Dorothea. Yıllar önce bir kabare kızı olarak adı dillerde gezmiş, sonradan gece klüplerinde şarkıcı olarak yeniden ün salmıştı. Her yere gittiğini, herşeyi yaptığını, bilinecek ne varsa hepsini öğrendiğini söyleyerek övünürdü. Telefonla randevulaşan bir kibar fahişe, bir dedikodu yazarı (bunları ayrı ayrı zamanlarda yaptığını

belirtmek isterim), tanınmış bir kişi, işsiz bir hiç olmanın tadını tatınıştı sırasında. Şikago'da doğup New York'ta «keşfedilmişti.» Babası ayyaşın biriymiş ve o yolun yolcusu olarak ölmüş; Anası başka bir adamla kaçmış. Dorothea daha oniki yaşındayken babasının işini yüklenmiş üstüne almış; kapıcı gibi birşeymiş babası; Dorothea da kiracılardan kiralari toplar, çöpleri alıp dışarı koyarmış.

Onaltı yaşındayken bir çelik kralının oğlu kapamış onu; bir kaç yıl sonra da genç kadın Avrupalı bir prensle bir serüven yaşayıp ondan piç bir oğlan çocuk edinmiş; para yapmış, para batırmış; üç kez evlenmiş. En son evlendiği adamı anlatırken,

«Bir geceliğine gittiğim herifler kadar bile aklımda kalmadı,» derdi.

Hatta-hatta bir BÜYÜK AŞK bile yaşamış, Dorothea. Adam uçuş sırasında ölen bir Hava Kuvvetleri pilotuymuş. Dorothea beni bu yüzden yanına aldığını söyleyip dururdu bana.

«Öyle bir erkeğe bir daha hiç raslamadım,» diye içini çekerti.

Çakır-keyifliğin içli ve romantik dönemlerinde, bu pilot ölmese kendi yaşamının da bambaşka olacağını ileri sürerti. Ayık, ya da adamakıllı sarhoşkense, tam tersine inanırdı bunun.

«O ölmeseydi sevdamız ölecekti,» diye konuşurdu. «En iyisi, güzel şeyler kısa sürmeli ki bozulmalarına fırsat kalmasın!»

Dobra dobra esprileri ve kişiliğinin gücüyle tanınan Dorothea Desert D'Or'a bir döner dolap gibi gidip gelen tiplerce bir «parti» sayılırdı: petrolcüler, giyim endüstrisinden para kazanan adamlar ve... ama bu tipleri birer birer saymanın gereği yok. Çoğunluğunun ayırt edici özelliği, işleri dolayısıyla sık sık gezilere çıkabilmeleriydi; başka erkeklerin gözlerini dört açtırtan kadınları elde edebilmek-

le ün salma uğruna göbekleri çatlardı. Kaliforniya, Florida ve Doğu illeri arasında üçgenlenen iş programlarının elverişliliğine bayılıyordum, doğrusu. Bu adamlar çoğunlukla yanlarında genç kadınlar taşıyorlardı: milyonerlerin paralarını yiyen mankenler ve adları skandallere karışarak çocuk denecek yaşta kocadan boşanan şanslı dullar...

Beri yandan, bu kızların tam tersi olarak Dorothea'nın keskin bir zekâsı, sözünü sakınmayan bir konuşması vardı ki çok saygı toplardı.

Bana sorarsanız çoğu kavalierleri onu başlangıçta, bir iş ortağını gezmeğe götürür gibi alırlardı yanlarına. Sonra, gece kluplerinin o terli bulanık havasında onunla rahat ederlerdi: Dorothea'yla konuşabilirlerdi, çünkü, Boy boy hayranları bana, «Harika bir kadın, üstüne yoktur,» diye tanımlarlardı onu hep. Oysa onlar üstüne ne düşündüğü sorulduğu zaman Dorothea,

«Eh, işte, idare eder,» derdi çoğunlukla. «Orospu çocuğudur ama yapmacık değildir, hiç olmazsa.»

İnsanları sınıflara ayırmıştı. İyi çocuklarla orospu çocukları ve yapmacıklar vardı onca; bunların arasında en kötüler de yapmacıklardı.

Örneğin, iyi çocuk saydığı birinin dünyada tek kendi çıkarını düşünen ama bunu gizlemeyip ulu-orta yapan biri olduğunu öğrenmiştim. Orospu çocukları aynı dünya görüşünü benimsemekle birlikte insanları üzmemekten ayrıca zevk alırlardı. Yapmacıklarsa, kendilerini hiç hesaba katmayıp başkaları uğruna çırpınıyormuş gibi numara yaparlardı.

Bir süre Dorothea'nın kafasını karıştırdım, sanıyorum. İyi Çocuklar, Orospu Çocukları ve Yapmacıklar Dünyasında beni nereye oturtacağını pek kestiremedi. Günümü gün etmekten başka bir tasam olmadığını her zaman söyledim ona; o da bunu pek yerinde bulurdu. Ne var ki yazar ol-

mak istediğimi söylemek yanılığında da bulunmuştum; oysa onun kitabında yazar demek yapmacık demektir.

Herşeye rağmen sağlam yönleri olan bir kadındır. Birini tuttu mu tutardı. Onun arkadaşısıysan gerçekten arkadaşydın. İş bakımından insanın gözünün yaşına bakmasa bile, kimsenin başını gereksiz yere derde sokmamak, kimseyi yüzüstü bırakmamak onun ilkesidir, diye duyardım. Eli bol kadındır. Sofrası hep açıktır; evinde viski hiç tükenmezdi. Gerçi Akşamdan Kalma'da kadife koltuk ve kanepelele puf-puf kabarmış iki salon vardı ama Dorothea'nın maiyeti, kocaman yerli Amerikan barı, lambriyl duvarları ev sahibesinin eski kabare afişleri ve bir televizyonla donanmış olan «çalışma» odasından ayrılmazlardı. Efendim, Dorothea'nın evinde hep onun sevdiği oyunlar oynanır, yalnız onu ilgilendiren dedikodular edilirdi. Her Tanrının gecesini, bir gece önce yapmış olduklarımızı yeniden yapmakla geçirirdik. Dorothea'nın en sevdiği, Hortlak, denen oyundu. Onun oyunda kazanmak için harcadığı çabaları içten alkışlamamak elimde değildi. Okumuş bir kadın olmadığından harfleri doğru olarak bulabilmek onun neşesini yerine getirirdi. Eski bir kabare artisti olan tombul arkadaşının çenesini tutup kaldırarak, «Ne diyorsun bakalım, şekerim?» diye sorardı, böyle zamanlarda.

Arkadaşı da hayran hayran, «Büyük kadınsın,» derdi. «Dünyada üstüne yok senin.»

Garaj sahibi de, «Dorothea bir tanedir,» diye mırıldanırdı.

Dorothea, «Cicim, bir ufak martini yapsana bana,» diyerek bardağını birinin eline tutuştururdu.

Yıldızı sönmemişti, Dorothea'nın. Gece klûplerinde şarkı söyleyecek yaşı geçmiş, parlak sevdâ serüvenleri artık geride kalmış olsa bile durumu hâlâ iyiydi. Evi vardı, maiyeti vardı, bankada parası vardı: hâlâ onu aldandırtmak için özel uçaklarını yollayan erkekler vardı. Ama zilzurna

sarhoş olduğu zaman taşkınlıklar yapabiliirdi. Her zaman içkiliydi, hep huzursuzdu; zamanı, insanları bozuk para gibi harcardı — onun evine kahvaltıya çağrılıp da saatler saati içtikten sonra, ikindinin saat dördünde rafadan yurmurtalarımızın başına oturduğumuz olurdu — ama zilzurna zamanlarının dışında Dorothea çok güler yüzlüydü. Zilzurna olunca başa çıkamazdınız onunla; sağa sola söver, öte beriyi parçalayıp kırardı. Bir keresinde bir yol kıyısında çingar çıkarınca bir adamla yanındaki kadından bir temiz dayak bile yemişti.

Gerçekten burnunun ucunu göremediğı böyle geceler onun, «Defol, orospu çocuğı! Toz ol, yoksa gebertirim!» diye bas bas bağırmasıyla sona ererdi. Dorothea bunu maiyetinden herhangi birine de yapabiliirdi; ama daha çok, zengin erkek arkadaşlarından birine yapmayı severdi.

Şu var ki Dorothea yalnız kalmaktan nefret ettiğı için, böylesine babaları tuttuğı zamanlar seyrekli. Koca bir günü ve tâ sabahlara dek koca bir geceyi onun yanında geçirdiğimiz olurdu. Sabahın saat altısında, kendi yatak saati geldiğı zaman bile onun hâlâ o kalın, taraz taraz sesiyle bize, «Biraz daha kalın,» diye yalvardığı duyulurdu.

Ona öylesine alışmıştık ki evinde olmadığı haftasonlarında ve gecelerde bile maiyeti gene Akşamdan Kalma'da toplanır, duvarları çam kaplamalı «çalışma» odasında içerlerdi. Kimse buradan uzak durmayı beceremezdi. Gitmezden saatler önce, geceyi geçirmenin başka bir yolu olmadığı düşüncesi, benim de içimi bir kurt gibi kemirmeğe başlardı.

Bizim tanışmamızdan aşağı-yukarı bir ay sonra Dorothea zengin bir adamda karar kıldı. Adı Martin Pelley'di bu adamın; traşı uzamış hep kabarık duran bir çenesi ve üzgü dolu gözleri vardı. Petrol kuyularından bir dolu para kazanmıştı; gene de davranışlarında özür dileyişe benzer bir şey gizliydi:

«Para yapmasını öğrendim ama başka birşeycikler öğrenemedim,» diye içini dökercesine...

İkinci evliliği kısa bir süre önce Desert D'Or'da sona ermişti. Karısı hâlâ aklımdaydı: boynu sinir gerginliğinden damar, saçları plâtin sarısı bir kadın. Ne kavgalar ederlerdi! Pelley'in Yat Klübündeki dairesinin önünden ne zaman geçseniz, karısının avazı çıktığıınca ona sövüp saydığını duyabilirdiniz. Şimdi kadın bir çırpıda boşanabilmek için Meksika'ya gitmiş, Martin Pelley de sonunda Akşamdan Kalma'ya düşmüştü.

Bayılıyordu Dorothea'ya. O iri kıyım gövdesinin olanca ağırlığıyla bir koltuğa çöker ve bütün gece orada, oturduğu yerden, çevresinde savrulan esprilere güler dururdu. Bir yandan da alnının kayguyla kırıışmış olduğunu görürdünüz: sanki bizim gözümüze girmenin yeni yeni yollarını arardı. Hortlak oyunu başladığında ilk o ebe olurdu.

«Bu gibi şeylerde çok hödüğümdür ben,» derdi rahatça. «Dorothea gibi kafalı değilim ki!»

Eli açık adamdı. Akşamdan Kalma'da kim varsa toparlayıp hepsini, çöl kıyısındaki bir lokantaya biftek yeyip içki içmeğe götürmek en sevdiği şeydi. İçkili zamanlarında da herkesle canciğer olurdu. Bütün genç kadınlarla, «Kızım,» diye konuşurdu ve her seferinde bize,

«İlk evliliğimden bir kızım olduydu,» diye anlatırdı. «Öyle şipşirin birşeydi ki, maskara, bildiğiniz gibi değil! Altı yaşındayken tuttu, öldü.»

«Unut artık bunu,» derdi Dorothea.

«Canım, kırk yılda bir aklıma geliyor, işte.»

İki hafta her Tanrının gecesini Dorothea'nın evine geldi. Gelip de onu bulamadığı ilk gece, saatler saati odanın içinde beş aşağı beş yukarı dönüp dolandı; bizim konuştuklarımız kulağına bile girmiyordu.

Bunu izliyen kavgayı maiyetine Dorothea anlattı.

«Orospu çocuğu,» demişti Dorothea. «Kimse elkoyamaz bana!»

Martin Pelley, «Serseri misin nesen sen?» diye sormuştu ona. «Ben de seni adam sandıydım.» Dorothea'nın omuzlarından sımsıkı kavrayarak haykırmıştı: «Yeniden evlenip çoluk çocuğa karışmak istediğini söyler durdun bir de!»

Bu, Dorothea'nın en sevdiği, sık sık işlediği temlerden biriydi.

Dorothea şöyle bir bükülüp silkelenerek onun ellerinden kurtulmuştu.

«Çek pençelerini üstümden be! Sana ne oluyor? Petrol borusu filân mı sandın beni, böyle yapışacak?»

«Evlenmek istiyorum seninle.»

«Toz ol.»

Kavganın sonunda Pelley Dorothea'yı tutup yatağa sürüklemiş... ve hiç bir şey yapamamıştı.

Unutamıyordu bunu. Dorothea'dan her dakika özür diliyordu. Suratına yazılmıştı sanki bu özür dileyiş. Bir gece, karanlık bir köşede konuşmalarına kulak misafiri oldum. Pelley aslında söylediklerini benim de duymamı istiyordu, sanırım; çünkü yavaş sesle konuşuyordu.

«Bomba gibiydim, gençliğimde,» diyordu. «Delikanlıyken bu işi öyle çok yapardım ki yordum mu, nedir, doktora görünmek zorunda kaldım; yalanım varsa gözüm kör olsun... Biliyorum, şimdi sen bana dünyada inanmıyorsun ama bomba gibiydim, namussuzum.»

Dorothea ona sokuluyor, sarmaşıyordu, o cin gibi gözleri anlayış ve acımayla dolu.

«Kuzum, kes artık, Marty. Bana vız gelir, böyle şeyler.»

«Çok yormaktan oldu, inanmıyor musun bana?»

«İnanmaz olur muyum hiç?»

«Dorothea bir tanesin sen.» Dorothea'nın bileklerini o

koca pençelerinin içine almıştı. «Bomba gibiydim, diyorum sana. Gene de olacağım.»

«Acelesi yok ki! Bak beni dinle, birini tanıdıldım bir zamanlar. Yatakta üstüne yoktu. Oysa başlangıçta o da senin gibiydi.»

Dorothea'nın yüreği yufkalaşmıştı. Böylece sevdaları, erkeğin iktidarsızlığının sağlam temeli üstüne kuruldu. Durmadan herkese içki ve yemek ısmarlamak huyunda direnmese belki Pelley de araya karışır, içimizden biri olur çıkardı. Ama Dorothea'nın başka erkeklerle geçirdiği geceler yavaş yavaş sona erdi. En sonunda herkes Pelley'i Dorothea'nın «dostu» olarak benimsemeğe başladı.

Derken bir gece, eskiden kabare artisti olan tombul kadın bana telefon açarak heyecanla, «Marty becermiş sonunda,» diye müjdeyi verdi. «Dorothea'yı, anlarsın ya... Kutlamak istiyorlar bunu.»

Benden hemen bir ses çıkmayınca kadın, «Nasıl olup bittiğini merak etmiyor musun?» diye sordu.

«Bana ne, yahu?»

«Zaten Dorothea da anlatmadı ya, şöyle bir dokundu- ruşundan çıkardığıma göre, ufak bir başlangıçmış, işte.»

O gece kutladık, mutlu olayı. Pelley'i görseniz, karısı doğum yaptı diye dostlarına püro dağıtan bir yeni - baba sanırdınız! Herkese yetecek kadar şampanya almakla kalmadı. Yemek boyunca Dorothea'nın bir üstüne titreyişi vardı: sanki kadın hastaneden yeni çıkmıştı.

Pelley sofradakilere, «Hepiniz şeker gibi çocuklarsınız,» deyip duruyordu. «Bomba gibisiniz, hepiniz. Sizin gibi eşsiz kişileri böyle bir arada görmek her kula nasip olmaz!»

Bu tanımlamanın içine, şimdi şişmanlamış olan eski kabare artisti, garaj sahibiyle emlakçı ve karıları, reklâm- cı, ben, kısacası Dorothea'nın tüm dostları giriyorduk — bir zamanlar Dorothea'nın hocalığını yapmış olan O'Faye adındaki ayyaş bile.

III

Bu da başlıbaşına bir öyküydü. Düşündükçe O'Faye'ye acırdım. Yüzünden gülümsemesi hiç silinmeyen, ufak tefek, iki dirhem-bir çekirdek, kaytan bıyıklı, efendiden bir adamdı. Yıllar önce Dorothea'nın kaç geceler, onu elinden kaçırdığı için gözyaşı döktüğüne inanamazdım bir türlü.

Tanıştıkları zaman Dorothea onyediyi yaşıdaymış; O'Faye de o zaman çok sürülen vodvil dalgasının doruğunda bir artist. Dorothea onun metresi olmuş. Birlikte sahneye koydukları gösteriyi ayakta tutmak için danslı şarkılı numaralar yaratır ve onun zamparalığına göz yumarmış, çünkü O'Faye her gece bir başka kadınla yatmayı sevmiş: Dorothea da onun için çıldırıyormuş. Yeminle söylerdi bunu. Yürütememişler, beraberliklerini, Dorothea hep, artık durulup oturmak istediğini, çocukluğa karışmak istediğini dokundurmuş. O'Faye ise gülerek ona, o gün yeni aldığı ipek frenk gömleğini gösterirmiş... Dorothea para kazanmanın yollarını araya dursun, O'Faye para harcamanın yollarını düşünürmüş. Dorothea gebe olduğunu anlayınca O'Faye onun eline nakit ikiyüz dolar sıkıştırıp bir doktor arkadaşının adresini bırakmış ve pılısını pırtısını toplayıp başka yere taşınmış.

Dorothea gece klüplerinde şarkı söylemeğe başlamış. Bir çeşit imza yerine geçen küçük, cıvılcıvılcıvı bir şarkısı varmış: «Yale mezunu, ortanın uzununu, yarım sana ben yapıyorum...»

Dinleyenler bayılıyorlarmış buna. Dorothea iyi tutunmuş, yıldızı iyice parlamış. Ondokuz yaşında ve çok güzelmiş. Gizliden gizliye gebeymiş de gene. Hani şu gelgeç prensle yaşadığı gelgeç aşkın ürünü. Bunu bilmek onun içindeki saf bir tutkuyu besler, doyurur gibiymiş. Öyle ya, o, bir kapıcı kızı, şimdi içinde kralların soyundan gelme bir döl taşıyormuş! Bu yapıtı ortadan kaldırımağa içi razı değilmiş.

Üç ay geçmiş aradan, sonra dört ay olmuş. İş işten geçmiş artık. Derken O'Faye ortaya çıkıp onu kurtarmış. O'Faye'nin modası ve ünü ortadan silindikçe ayyaşlığı ortaya çıkmağa başlıyormuş. Günlerden birgün Dorothea'ya şöyle bir uğramış ve onun güç durumuna içi acımış.

Bu adam bir yerde dikiş tutturuculardan değildi; kendi çocuğunu taşıyan bir kıza dünyada nikâh kıymazdı; gelelim bir arkadaşın başını dertten kurtarmayı da boynuna borç sayardı. Çarçabuk evlendiler ve gene çarçabuk boşandılar. Böylece Dorothea'nın yavrusu babalı doğdu. Genç kadın oğlunun adını Marion O'Faye koydu ve o yıl bir müzikalde baş rolü oynadı.

Çok sonradan, yıllar sonra, Dorothea zengin olup beş parasız kaldıktan, yeni baştan para yapıp mesleği bırakarak Altın Çöl'e yerleştikten, maiyetini kurup dedikodu yazarlığına başladıktan sonra, O'Faye gene ortaya çıkmıştı... Bir yıkıntıdan başka birşey olmadığı ortadaydı. Elleri titriyordu, sesi kısılmış, çalışacak durumu kalmamıştı. Dorothea onu evine seve seve aldı. Borç altında kalmayı hiç sevmeydi. O'Faye o gün bugündür Akşamdan Kalma'da oturuyordu; Dorothea ona ufak bir aylık bağlamıştı. Genç Marion Faye ile (Marion daha delikanlılığında, adının başındaki O hecesini kaldırıp atmıştı), sözüm-ona babasının arasında hiç bir ilişki yoktu. Birbirlerine ilginç ve garip birer yaratık gözüyle bakıyorlardı. Gerçeği ararsanız, Marion anasına da o gözle bakıyordu.

İçkili olduğu zaman Dorothea, oğlunun bir prens dölü olduğuyula övünmekten kendini alamazdı. Marion bunu küçüklüğündenberi biliyordu. Bilişi belki onun kişiliğinin bazı yönlerine ışık tutabilir. Yirmidört yaşındaki Marion Faye olağanüstü bir insandı. İnce, kıvrak yapısı, dalgalı sarı saçları, gri-mavi, duru gözleriyle kilise korolarındaki masum yüzlü oğlan çocuklarına benziyebilirdi-yüzündeki ifade olmasa. Karşısındaki insanı şöyle bir süzüp değer biçmekten, sonra da karşısındaki kimsecikler yokmuş gibi davranmaktan meydana gelen bir küstahlığı vardı. Şu sırada Altın Çölde kalıyordu. ama annesinin evinde değil. Hiç geçinemedikleri için bir çatı altında yaşamaları düşünülemezdi. Zaten böyle birşeye önce genç adamın mesleği ters düşerdi. Kendisi bir pezevenkti.

Kaç kez duymuştum: onu çocukluğunda tanıyanlar büyüyünce başka biçim bir meslek tutacağını sanırlarmış. Gergin sinirli, çabuk ağlıyan bir çocukmuş. Parası olduğu zamanlar Dorothea oğluna dadılar, hizmetçiler tutarmış. Oğlunu şımartıp unutmak, aklına gelince sevmek ve onun öfke krizlerine kendi öfkesiyle karşılık vermek hoşuna gidermiş... Romantikleştiği ve oğluyula arasındaki uzaklığa yas tuttuğu zamanlarda, Marion'la ilgili bir anısını anlatırdı: Çok, çok eskiden bir gün, Dorothea odasında ağlarken (neden ağladığını unutup gitmişti), o sırada üç buçuk yaşlarında olan Marion yanına gelmiş ve onun yanağını okşamış. Kendi de ağlamağa başlayarak.

«Ağlama anneciğim,» demiş ve onu kendi aklınca avutmağa çalışmıştı: «Anneciğim, ağlama, çünkü çok güzelsin.»

Okul çağlarında Marion dalgın, duyarlıklı, ince bir çocukmuş. Dorothea bana, oğlunun o zamanlar trenlere, birbirine takılan oyuncaklarla yapı kurmaya, pul ve kelebek kanadı toplamağa meraklı olduğunu anlatırdı. Utangaç bir çocukmuş, Marion, şımarık bir çocukmuş; ara sırada çılgın, şiddetli öfke krizleri geçirirmiş. İlk tuttuğu

kavgada (bir film prodüktörünün tombalak oğluyla kapışmış), çığlık çığlığa hasmının gırtlığına sarılmış da, zor ayırmışlar. Onla onüç yaşının arasında Marion'da değişmeler olmuş, eski duyarlılığı, içliliği kalmamış gibiymiş artık. Suratsız, ters bir çocuk olmuş ve kendi içine dönmüş. Bir keresinde papaz olmak istediğini söyleyerek anasını afallatmış. Şaşırtıcı bir zekâsı varmış (hiç değilse Dorothea'ya göre), ama ele avuca sığmaz olmuş. Başı dertten kurtulmuyormuş hiç; her zaman öğretmenlerinin bir adım ilerisinden giderek sigara, içki içiyor, ne yasaksa onu yapıyormuş. Ortaokulu bitirinceye değin Dorothea onu çeşitli özel okullardan alıp çeşitli özel okullara yazdırmak zorunda kalmış. Ama nereye giderse gitsin, Marion okul dışında dostlar kurmasını beceriyormuş. On yedi yaşındayken kent içindeki bulvarlardan birinde saatte yüzyirmi kilometre hızla araba sürmekten tutuklanmış. Dorothea bunun bir çaresine bakmış. Oğlunun yaptığı bir çok işlerin çaresine bakmak ona düşüyormuş zaten.

Onsekizinci yaşgününde Marion annesinden üçyüz dolar istemiş.

«Ne için?» diye sormuş Dorothea.

«Br kız arkadaşım var da. Ameliyat olması gerekiyor.»

«Korunmak nedir bilmez misin sen?»

Marion sabırla, biraz da can sıkıntısıyla annesinin karşısında durmuş, o duru gri-mavi gözleriyle ona bakıyormuş.

«Bilirim bilmesine de...» diye cevap vermiş. «Yalnız, o sırada iki kızla beraberdim, bilmem anlatabiliyor muyum? Dalgınlığıma gelmiş olsa gerek...»

Marion askere alındığı zaman Dorothea oğlu konusunda gözleri yaşartan bir yazı yazmayı başarmıştı. Gelgelelim bu konuda yazabildiği son yazı bu oldu. Terhis olduğu zaman Marion çalışmaya yanaşmadı; canının istemediği hiç birşeye yanaşmıyordu. Annesi onu bir film stüdyosu-

na, tanınmış bir prodüktörün asistanı olarak yerleştirdi. Üç ay sonra Marion işten çıktı. Akşamdan Kalma'ya, annesinin yanına yerleşti. Stüdyodakiler için yalnızca.

«Çok kafa ütülüyorlar,» diyordu.

Desert D'Or'da Marion gansterlerle, aktörlerle, satılık kızlarla ve bar kızlarıyla dosttu. Sayfiyenin Uluslararası Sosyetesini denilebilecek bir avuç kişinin göz bebeği idi. Günlerini isterse bardan bara gezerek, isterse Yat Klübünün terasında geçirebilirdi. Sayfiyedeki en seçkin klüplerin baş garsonlarını tanır ve onlara son derece tepeden baktığı için büyük saygı görürdü. Bu sayede, Sinema Başkentine sığa mayıp Altın Çöl'e taşan iş adamlarının, artistlerin, prodüktörlerin, tenis oyuncularının, golfcuların, kocadan boşanmış güzel ve hemen hemen güzel kadınların arasına istediği gibi girip çıkabiliyordu. Para yüzünden çıkan bir kavgadan sonra Dorothea, onu çalışmak zorunda bırakacağını düşünerek evden kovduğu zaman (Dorothea başka hiç kimseden istemese bile oğlundan namus ve dürüstlük istiyordu), Marion mesleğini, eliyle koymuşcasına buldu.

Ne iş yaptığını öğrenince Dorothea geri dönsün diye ona yalvardı. Oğlu onun yüzüne karşı güldü.

«Yalnızca amatör olarak çalışıyorum,» dedi. «Senin gibi.»

Dorothea onu tokatlamaktan bile çekindi. Zaten, ne dense, yıllar var ki hiç kimse Marion Faye'ye el kaldıramıyordu.

Genç adamın çevirdiği işlerin çapı ufaktı. Gerçekten de, yıllanmış profesyonellerden uzak duruyordu. Bunun gerektireceği teşkilatlanmayı göze almak istemiyordu. Bu yüzden, çoğu zaman değişik tarzlarda çalışıyordu. Kendilerini bir kez satıp bir daha hiç bu işi yapmayan, ya da ayda yılda bir yapan kızlar vardı elinin altında. Hatta işin parasında gözü olmayıp da kendini satmak fikrini çekici bulan bir kadın bile tanıyordu. Anasına anlattığı üzere,

yalnızca bir amatördü o; gönül eğliyordu bu işte. Bir iş ciddi tutmak demek, o işin tutsağı olmak demekti ki Marion tutsaklıktan tiksindir, tutsaklığın insan ruhunu sapıttırdığı inanırdı. Bu yüzden özgürlüğünün üstüne titrer ve bu özgürlüğü, içmek, kendi kendine eroin şırıngası yapmak ve Avrupa markalı otomobilini çölde delicesine sürmek için kullanırdı. Arabasının eldiven gözünde, şoför ehliyetinin durması gerektiği yerde bir tabanca dururdu, çünkü Marion'un ehliyetini çoktan elinden almışlardı. Onun arabasına bir kez bindim, ondan sonra bir daha da binmeğe çalıştım. Ben de iyi ve hızlı araba kullanırım ama Marion Faye gibi otomobil sürenine hiç raslamamıştım.

Marion hâlâ arada bir, Akşamdan Kalma'ya uğrardı. Ne var ki annesinin maiyetine tepeden bakardı; onlar da onun yanında diken üstünde dururlardı. Oradaki onca insanın arasından Marion ancak iki kişiyi çekebilirdi. Bunlardan birisi bendim. Genç adam beni neden tuttuğunu açıklamaktan da hiçbir zaman çekinmezdi. Savaşta adam öldürmüştüm; benim ölmeme de ramak kalmıştı; bunlar onca ilginç olan duygulardı. Bir keresinde, üzerinden hiç eksik olmayan o kedi zarıflığıyla sormuştu bana:

«Kaç uçak düşürdünüz?»

«Topu topu üç tane,» diye cevap verdim.

«Üç tanecik. Sizi eğitmek için harcadıkları para boşa gitmiş.» Bunları söylerken ağzının ifadesi duyduklarını hiç dışarı vurmuyordu. «Elinizde olsa daha çok uçak düşürür müydünüz?»

«Hiç değilse bir denerdim, sanıyorum.»

«Asyalıları gebertmek zevkli mi, ha?»

«Onu demek istememiştim.»

«Sizleri eğitmekte birebirler doğrusu.» Marion plâtin bir cep kutusundan bir sigara çıkardı. Sonra, «Ben subay değildim,» diye ekledi. «Askere er olarak gittim, er olarak çıktım. Benden başka erleri yoktu.»

«Duyduklarıma göre sizi hep içeriye tıkar dururlarmış,» dedim.

«Evet, epey ders aldım bu sayede. Biliyor musunuz, ne kolay, adam öldürmek? Bir hamam böceğini kovalayıp öldürmekten daha kolay bir iş.»

«Bu konuda çok şey öğrenmemişsiniz, gibime geliyor.»

Ne var ki Marion her zaman benden bir adım ilerideydi.

Damdan düşercesine, «Bir kız ister misiniz?» diye sordu. «Bedava bir kız yollayayım size.»

«Bu gece canım çekmiyor,» dedim.

«İstemeyeceğinizi kestirmiştim, zaten.»

Herkesten saklamağa çalıştığım şeyi o sezinlemişti. Pelley'in çektiklerini dikkatle izlemiştim, çünkü ikimizin derdi birbirine eşti. Japonyadan ayrılmazdan az önce bu duruma düşmüştüm. O gün bugündür elimden hiç birşey gelmiyordu. Bir kaç kez Desert D'Or barlarında bulduğum kızlarla yaşantımın bu kör düğümünü çözmeğe çalışmış, ama bu düğümü daha sıkıştırmaktan başka bir sonuç alamamıştım.

Marion'u bu konudan uzaklaştırmak için, «Kendimi sevebileceğim kadın için saklıyorum,» dedim.

Sevgi konusu gerçekten de onu coşturmağa yaradı. «Dinleyin,» dedi bana. «Birlikte yaşayan iki kişiyi ele alalım. Bu konu üstüne yapılan tüm propagandaya boş verelim. Sonuç? Can sıkıntısı. Hem de en son kertesi. Bu kez ne yapıyorsun? Tutup öbür uca kayıyorsun. Yüz tane karı buluyorsun kendine. İki yüz tane karı. Bu dersin can sıkıntısını da aratıyor. Öğürtü veriyor sana. İnan olsun, tutup boğazımı kessem, diye aklından geçirmeğe başlıyorsun.» İşaret parmağını bir pandül gibi yandan yana sallamağa başlayarak, «Demek istediğim, işte böyle,» dedi. «Madalyonun bir ucu karılarla yatmak, öbür ucu acı çekmek. Öldürür adamı. Zaten dünya dediğin başta aşağı bombok bir-

şey. İnsanlar durgun yaşantıları bu yüzden yeğ tutuyorlar ya zaten.»

Bu sözlerinden hiç bir anlam çıkaramamıştım. Onun, anlattıklarının coşkunluğundan tutuşmuş o beyaz-mavi gözlerine bakarak, «Peki, ya bütün bunların sonucu?» diye sordum.

«Bilmiyorum,» diye cevap verdi. «Düşünüp taşınmak gerek, bir sonuca bağliyabilmem için.»

Sonra şöyle bir doğruldu. Böyle uzun uzun konuşmuş olmasının kendikendine verdiği şaşkınlığı örtmek istercesine, sakinlikle, «Jay-Jay ne zaman geliyor, kuzum?» diye sordu. «Dorothea'ya iletilecek bir sözüm var.»

Jay-Jay onun Akşamdan Kalma'daki öbür dostuydu. Annesiyle dargın olduğu zamanlarda, haberleşmek için, reklâmcı 'Jenings James'i kullanırdı. Jay-Jay ikisiyle de iyi geçinebilmeyi başarmıştı. Yıllar önce Dorothea'nın gezgin reklâmcılığını yapmış olduğundan Dorothea'yı çocukluğundan tanırdı. Birbirlerini yakındılar. Marion Jay-Jay'ın uzun ve sıkıcı söylevlerine, içkiyi çok kaçırdığı zamanlara, geçirdiği ruhsal çöküntülere katlanırdı. Sevgiye benzer bir duyguyla bağlıydı, Jay-Jay'e.

Kızıl saçlarına aldırış etmeyin siz. Uzun boylu, sıkı yapısı ve çelik çerçeveli gözlükleriyle o avurdu avurduna çökmüş yüzü, onu bir banka memuruna benzetirdi. Beri yandan çocuksu bir yönü de vardı. Hep geçmişte yaşar, Borsa Krizinin ilk günlerini anmağa bayılırdı: büyük kentte beş parasız kalıp iki müzisyenle birlikte bir kır evini paylaştığı, karnını portakal ve umutla doyurarak yaşadığı günler: yazdığı kısa öykülerden birini satabilme umudu. Onun en tatlı anılarıydı bunlar. Şimdiyse Jay-Jay, arasra Supreme Filmler için reklâm yazıları yazıyor, Supreme Stüdyolarının kente gelen yıldızları konusunda dedi-kodu yazarlarına bilgi veriyordu. Ek bir gelir kaynağı ola-

rak da arasına Marion'a bir kız tanıştırdığını kesinlikle biliyordum.

Bütün bunlarla birlikte, biraz da iç sızlatan bir sevimliliği vardı. İhtikçe peltekleşen sesiyle bana birbiri üstüne fıkralarını ve anılarını anlatırdı. İçlerinde onu dinleyecek kadar yeni bir ben olduğumdan en çok bana anlattığı birşey vardı: film yıldızı Lulu Meyers'in en ünlü sözlerinden sayılan, «Dudaklarında ruj lekeli olan erkekler, seks denen şeyi o anda keşfetmişe benzerler,» cümlesini meğer Jay-Jay yazıp Lulu'ya belletmiş!

«Bıktım artık,» dururdu. «Biliyor musun, Lulu'nun Charles Eitel'le evli olduğu zamanlar hâlâ aklımdadır. Kızcağız o zaman kafalı olmayı dünyada herşeyden önemli tutardı. Bir gece bir partiye gelişini hatırlıyorum. Yüzü öyle bir ışıklıydı ki yeni sevdalanmış ya da bir iksir filân içmiş sanırdınız. *«Biraz önce Eitel bana ilk rol yapma dersimi verdi. Öyle heyecanlıym ki, yeniden doğmuş gibiyim.»* diyordu. Oysa üç yıldır film çeviriyordu; o zaman, yedi filmde baş rolde oynamıştı... Bizim işimiz de böyleleriyle uğraşmak, işte.»

Charles Frances Eitel adını Altın Çölde ilk ondan duyduğumu sanıyorum. Ondan sonra da hemen hemen herkes bana bu adam üstüne yeni birşeyler anlatır oldu. san ki. Eitel mevsim dışında Altın Çölde kalan çok tanınmış bir film rejisörü ve Marion'un Akşamdan Kalma'ya ayak basınıyan belki de tek dostuydu. Durumu daha iyi anlamazdan önce Marion'un bu dostluğu, Dorothea'yı çatlatmak için yürüttüğünü sanırdım, çünkü Eitel, adından o yıl çok konuşulmuş olan bir adamdı. Bir gün bir film çekiminin orta yerinde öfkelenerek setten çıkıp gittiği benim kulağıma gelmişti. İki gün sonra da Kongre'nin bir Soruşturma Komitesinin huzuruna hasım tarafın tanığı olarak çağırılmıştı.

Dorothea Eitel'e ateş püskürüyordu. Bir dedikodu yazarı olarak hiç bir zaman memleket çapında ad yapamamış, sonunda da bu iş onun canını sıkmağa başlamıştı. Gelgelelim, çekilmezden önce bir iki yıl süreyle, yazılarının başına fotoğrafıyla birlikte Amerikan bayrağının bir resmini koydurturdu ve yazıları film endüstrisindeki yıkıcı akımların gölgeleriyle doluydu. Şimdi bile hâlâ çok milliyetçiydi. Çoğu milliyetçiler gibi duyguları güçlü ama düşünceleri zayıf olduğundan onunla tartışmaya girmek kolay değildi. Ben hiç kalkışmazdım buna. Onun yanındayken de, pek gerekmezse Etiel'in adını anmamağa çalışırdım.

Tanışmamızdan az sonra Eitel'e Altın Çöldeki en yakın arkadaşım gözüyle bakmağa başlamıştım. Bir keresinde Dorothea'nın tiradlarından birini yarıda keserek Etiel'in dostum olduğunu, onun üstüne konuşulmasını istemediğimi söylediğim zaman, bir an, onun öfkeden bağırıp çağırmağa başlayacağını sandım. Neredeyse başlıyordu zaten; ramak kaldı patlamasına. Yüzü mosmor kesilerek haykırdı:

«Ömrümde çok züppe gördüm ama senin gibi aşağılığını görmedim!»

«Çok doğru söyledin,» diye cevap verdim. Doğru söylediği için Dorothea'ya kızınış da değildim. «Züppeyimdir ben.»

Dorothea yavaş sesle, «Hayrını gör,» diye homurdandı. Tam o sırada Pelley herkese içki dağıtmağa başladığından Etiel'in tartışmasını yapmadık.

Dorothea, «Zengin adam oğlusun, tepeden tırnağa da yapmacıksın diye her şeyi bildiğini sanma,» dedi.

Ben de, «Annadık. Kes, artık,» diye homurdandım ve lâfı orda kestik.

Ama benim, gizliden gizliye, ağzım kulaklarımdaydı. Dorothea övündüğü zaman ileri sürdüğü üstünlükleri, hayatta çok şey görüp geçirmiş olmanın yabana atılmaz temeline oturturdu. İkide bir, herhangi bir kimsenin ne sınıf

aileden geldiğini bir bakışta kestirebileceğini ileri sürdüğüne göre, demek ki ben de rolümü pek kötü oynamıyor muşum!

IV

Annemi hiç bilmedim çünkü ben çok küçükken ölmüş. Bana Sergius O. Shaugnessy gibi prenslere layık bir ad taşıyan babamsa beş yaşına geldiğim zaman bana bakmaktan vazgeçti ve kendini işten işe gezmeğe verdi. Pek kötü bir adam sayılmazdı, bir bakıma. Yetimler Yuvasında kırk yılda bir beni görmeğe gelmesi, uzun zaman aklımdan çıkmayan bir önemli olay olurdu. Bana bir armağan getirir, «Beni yanına al, götür,» diye yalvarışımı üzülgü dolu gözlerle dinler, yakında gene geleceğine söz verir, sonra çıkar gider ve bir kaç yıl gözükmezdi. Onun verdiği sözde duramayacağını ancak büyüdükten sonra anladım.

Oniki yaşımıdayken de soyadımın O' Shaugnessy değil de ona benzer, Slovakça bir şey olduğunu öğrendim. Meğer bizim koca—adam karmakarışık denizci kanı taşıyormuş: ana soyundan Galya İngiliz kanı, baba soyundansa Rusla Slovak kanı, hem de hepsi aşağı sınıftan olmak üzere. Düzmece bir İrlandalı olmak dünyada başka hiç birşeye benzemez. Yoksa annem İrlandalı mıymış? Babam bana o ilk itirafını yaptıktan sonra dili varıp da başka hiç birşey ekliyememişti. Ömrü işçilikle geçen bu adamcağız eskidenberi artist olmak istermiş. O' Shaugnessy adını takınmak da onun ömrünün çılgınlığı olsa gerekti. Yaşadığı sürece epey sahne değiştirdiğini söyleyebiliriz. Ticeret filosunda yer aldı ve mızıkasıyla birçok yük trenlerinde konserler verdi. Bir süre rom kaçakçılığı bile yaptı ama sonunda şanssı dönünce kodese tıktılar onu. Sa-

liverdikleri zaman bulaşık yıkamaktan başka bir işe yaramaz durumdaydı.

Kişiliğinin bazı yönlerini bana da geçirdiğini söyleyebilirim. Yuvadaki yaşlıtlarım arasında en iri yarı olan bendim ama atılğan denilebilecek bir çocuk sayılmazdım. Yani o çağda. Gelgelelim babam öldüğü zaman kendime yeni bir kişilik aramağa başladım. İnsan ondört yaşındayken Sergius gibi bir ad taşımak kolay değildir. Bir sürü takma ad altında gizlemiştim asıl adıml. Gus olmuştum, Spike, Maç, Slim olmuştum. Daha başkalarını da sayabilirim. Gelgelelim babam öldüğü zaman, onun artık beni görmeğe bir daha hiç gelmiyeceğini artık yapayalnız kaldığımı anladığım zaman(ki çok uzun sürmüştü bunun kafama girmesi,) adımlı gene Sergius'a çevirdim, Bunun bedelini on, oniki yumruk kavgasıyla ödediğimi söylemenin gereği yok, sanıyorum. O zamana değin hep, yenilgiyi doğal sayan bir çocuktum. Ama kazanmaktan ders alacak kadar da olağanüstüydüm. Boks hoşuma gitmişti. O zaman bunu bilemezdim ama yumruklaşmak sinirlerimi yatıştırmak için şimdideğın bulunduğın en iyi yoldu. Dört ayın içinde üç kavgada tepelendim. Ondan sonrakilerinse hepsini ben kazandım. Polis Teşkilatının düzenlediğı bir boks turnuvasını bile ben kazandım. Adımı böylece alnımın teriyle kazanmış oldum. Herkes beni Sergius diye çağırıyordu artık.

Gerekliydi bu ad benim için. Bedelini de ödedim... Babam bana hiç bir baltaya sap olamıyanların mirasını bırakmıştı. Sarhoşluklarının, en son girdiğı düş kırıcı işlerin, gelip utana sıkıla bana merhaba deyişlerinin arasında, duvar kağıtlarının kıvrım kıvrım sararıp döküldüğü nü seyrettiğı sefil pansiyon odalarında, yaşamının bir bulaşık suyu gibi akıp gittiğini seyrettiğı aşçı dükkânlarında herşeye rağmen, ufacık bir inanca dört elle sarılmıştı. Eskidenberi, olağanüstü, az bulunur bir insan olduğı

na inanmıştı ve *elbet birgün*, diye düşünmüştü hep. *Bir gün biryerde, nasılsa...*

Herkeste vardır bu inanç. Yalnız babamınki çoklarınıkinden daha köklüydü ve bu inancını miras olarak bana da bıraktı. Kimseciklere çıtlalmazdım, elbet, gene de yıldızının herkesinkinden daha parlak olacağına güvenirdim. Yeteneklerimin ötekilerden daha üstün olduğunu biliyordum. Yuvada bile bir çok dalda kendimi göstermiştim. Noel temsillerinde baş rolü hep bana verirlerdi. Onaltı yaşındayken, o yörede yapılan bir fotoğraf yarışmasını ödünç alınma bir makinayla kazandım. Gene de, ne olursa olsun, kendime güvenim yoktu. Köksüz olduğumu, başkalarına benzemediğimi düşünürdüm. Kendimi her zaman ya bir casusa ya da bir sahteciye benzetişim belki de bundandır.

Oldum olası sahtecilik yapıyordum, aslında. Yuva-dayken papazların işlettiği bir mahalle okuluna giderdik. Derslerde herkesle bir tutulurduk. Gel gör ki yemek satları bir işkenceydi. Yuvadan sandviçler getirirlerdi bize. Bir köşeye çekilip herkesin gözü önünde bunları yemek zorundaydık. Bu, bizim öteki çocuklarla arkadaş olmamızı kolaylaştırmazdı, elbet. Bir dönemi hiç öğle yemeği yemeden geçirdiğimi hâlâ unutamam. Okulun sokağında iki katlı bir evde oturan bir çocukla dostluk kurmuş-tum, o yıl okulun daha ilk gününde. Bugün adını sorsanız bilemem ama aylarca, benim yetim yuvasından olduğunu anlayacak korkusuyla, yarı hasta yaşadım. Sonradan düşünürdüm de, çocuk bunu daha ilk baştan anlamış ama bana sezdirmemek inceliğini göstermiş olsa gerekti.

Bu yıllarla ilgili bir dolu şey anlatabilirim ama yanlış bir iş olur bu. Yaşam boyu anlatabilirim yuvayı size... rahibelerden hiç birinin öbürüne benzemediğini, çünkü bazılarının zalim, bazılarının acayip, iki üç tanesinin de çok iyi olduğunu söyleyebilirim. Kızkardeş Rose adında

bir rahibe vardı. Küçüklüğümde tıpkı aç bir çocuk gibi severdim onu. Benimle özel olarak ilgilenirdi. Zengin bir aileden gelme olduğu için çok açık, duru bir konuşması vardı. Kurduğum düşlerde büyüyünce gidip onun ailesini görürdüm. Onlar da benim terbiyeme bayılırlardı. Kızkardeş Rose bana her fırsatta, soru-cevap yoluyla din dersleri verirdi. Okumayı söktüğüm zaman da ermişlerin ve din yolunda baş vermişlerin yaşam öykülerini okutmağa başladı. Ama bu aşının ne dereceye kadar tuttuğunu bilmiyorum. Çünkü babam da bana bambaşka konularda ders öğretir, rahibeye Bartolomeo Vanzetti (*) nin yaşamını sormamı söylerdi; o yapmacık İrlanda ağzıyla, saatler saati bana Boston'da can verenleri anlatırdı; dinin kadınlar için olduğunu, benim anarşiyi seçmem gerektiğini... Düşünürün biriydi, benim babam, gerçekte Kızkardeş Rose'den korkardı da, ama benim yanımda yatan kambur oğlana güler yüz gösteren tek kişi gene babamdı. Oysa iyice zavallıydı bu kambur çocuk. Çirkindi, teke gibi kokardı ve hepimiz onu yanımızdan tekmelerle kovardık. Rahibeler onu her zaman yıkanmağa zorlardı. Kızkardeş Rose bile güç katlanırdı ona, çünkü kamburun burnundan hep sümük akardı. Ne var ki babam bu zavallı sakat çocuğa acır, gelirken ona da armağanlar getirirdi. Son duyduğumda kambur kodesteydi. Geri zekâlı idi zaten; bir dükkândan öte beri aşırıırken yakalanmış.

Yuvadaki yaşantımız bir âlemdi. Babam öldükten sonra, üç yılda beş kez oradan kaçtım. Bir keresinde tam dört aydan sonra bulup geri getirebildiler. Ne var ki bu yaşantıyı anlatırsam gerçeği söylemiş bile sayılmam, çünkü gerçeğin bütün öğrenmiş olduklarımı kapsamaması gere-

(*) 1927'de cinayet suçuyla idam edilen iki sosyalistten biri. İdamlarından sonra Sacco ile Vanzetti'nin suçsuz oldukları anlaşılmıştır.

kir ki bu da çok uzun sürer. İnsanın oturup çocukluğunu yazması bir tuzaktır. İnsan biraz sonra kendi kendine acı yazarak yazmağa başlar, bu da yazısına vurur.

Öğrendiğim şeyleri yazmak bence daha yeğ. Onyedî yaşında yetimler yuvasından çıktığım zaman aklımı tek bir şeye takmıştım. Çok kitap okumuştum, elime ne geçtiyse... çocukluğumda durmadan kitap okurdum. Ermişlerin yaşamlarını bir yana bırakıp gizlice halk kitaplığına gider, İngiliz centilmenleri, şövalyeler yiğit adamlar ve Robin Hood üstüne kitaplar okurdum. Okuduklarının hepsi sahici gelirdi bana. Bu yüzden ben de büyüyünce yiğit bir yazar olmayı aklıma koymuştum.

Desert D'Or'da kaldığım süre boyunca neden Charles Francis Eitel'i kendime en candan dost edindiğimi, bilmem bu yazdıklarım çözümliyebilir mi? Ama arkadaşlık denen şeyin gizini kim çözümliyebilir, zaten? Bu konuda yapılan açıklamalar, gösterilen nedenler herşeyi kapsarlar da arkadaşlık gereksinmesine değinmezler. Bu konuda yalnız birşeyin kesinlikle söylenebileceğini sanıyorum. Ben dünyadaki dürüst ve iyi insan sayısının çok az olduğuna ve dünyanın bu gibileri ezmek için elinden geleni yaptığını inanırdım. Eitel'i hemen hemen bütün arkadaşlığımız boyunca, bu gözle gördüm, sanıyorum.

Onunla tanışmazdan günler önce adını duymuştum. Vurgunun **ikinci hece üstünde oluşu** garibime gitmişti. Dediğim gibi bu adam Desert D'Or'da dedikodu konuşuydu. Dorothea'nın tutumunu anlayabilmeme yarayan bir ipucu bile bulmuştum. Meğer Dorothea'yla Eitel arasında yıllar önce birşeyler geçmiş. Dorothea bu serüven-den yara almış olsa gerekti. Anladığıma göre bu ilişkiyi çok önemsemiş. Eitel ise hiç üstünde durmamıştı. Ama kesin olarak bilmiyorum. Zaten ikisi de öyle çok sayıda kişilerle düşüp kalkmışlardı ki! Onların birlikte geçirdikleri bir kaç hafta ya da bir kaç aya değindiklerini,

ben hiç duymadım. Bu beraberliğin tarihçesinin, artık Marion'dan başka kimse için önemi kalmamıştı, sanıyorum.

Bir gece bir kadeh birşey içmek için evine uğradığım zaman Marion, Eitel'in lâfını açtı.

«Gariptir», dedi. «Çocukluğumda bana öyle gelirdi ki...» Sonra haşın bir gülüşle ekledi: «Eitel aynı zamanda hem bir tanrı hem de şeytanın ta kendisidir.»

«Senin herhangi bir kişiyi bu gözle görebileceğini düşünmek güç,» dedim.

Marion omuz silkti. «Dorothea'yla seviştiği sıralarda Eitel beni karşısına alır, konuşurdu. Öyle garip, değişik bir çocuktum ki! Annemle bozuştuktan sonra bile arada bir beni evine çağırırdı.» Marion kendi sesindeki belli belirsiz duygusallığı alaya alarak gülümsedi.

«Şimdi nasıl buluyorsun onu?» diye sordum.

«Kötü sayılmaz,» dedi Marion! «Böylesi burjuva olmasa. Hâlâ ondokuzuncu yüzyılda yaşıyor, bilmem anlatabildim mi?» Donuk bir yüzle yanımdan kalkıp, sarı ağaç ve alüminyumdan yapılmış yazı masasının çekmece-lerini karıştırdı biran. Sonra yanıma dönerek, «Al» dedi, «Bir göz gezdir. Oku şunu.»

Kongrenin Soruşturma Komisyonlarından birinin bir celsesinde verilen ifadelerin matbaada basılmış bir kopyasını uzattı. Baktım, ağır bir broşürdü.

Marion, «Eitel'in sorgusu seksenüçüncü sayfada başlıyor,» dedi.

«Bunu istetip getirttin, demek?»

Marion, evet, gibilerden başını salladı: «Okumak istedim.»

«Neden?»

Marion, «Bu birşey değil,» diye cevap verdi. «Birgün sana içimde gizlenen sanatçıyı da anlatırım.»

Broşürü baştan sona okudum. Rejisörün ifadesi yir-

mi sayfa tutuyordu ama onu ilk bu yoldan tanıdığım için burada bu ifadenin tipik birkaç sayfasını vermek istiyorum. Gerçeği isterseniz bu sayfaları birçok kereler yüksek sesle okudum, kendi kendime. Yanımda bir teyp getirmiştim. Kendi konuşmamı banda alıp dinliyor ve daha düzgünleştirmeye çalışıyordum. Eitel'in ifadesi benim için bir fırsattı. Gerçi siyasete pek merakım yoktu? Siyasete de, centilmenlik kuralları gibi, şimdilik erişemeyeceğim bir lüks gözüyle bakıyordum. Buna rağmen Eitel'in konuşmalarını ne zaman okusam içimde birşeyler kıpırdanıyordu. Doğru dürüst anlatamıyorum ama, kendi sözlerimi okuyormuş gibi olurdum. Benim bir kurala aykırı davrandığımı bilen birinin yüzüne karşı nasıl konuşabilmeyi istersem o tonla okurdum bu sözleri. Bu yüzden broşürü hiç can sıkıcı bulmadım. Hatta okudukça Eitel'den birçok şeyler öğrenebileceğimi düşünmeğe başladım:

*
**

Kongre Üyesi RICHARD SELWYN CRANE: ..Kesin cevabınızı istiyorum, halen Partinin üyesi misiniz? Daha önce partiye üye oldunuz mu?

EİTEL: Bence bu sorunun cevabı açık seçik ortada sayılır.

OTURUM BAŞKANI AARON ALLAN NORTON: Cevap vermeyi red mi ediyorsunuz?

EİTEL: İsteksizlikle ve baskı altında cevap verdiğimi söyleyebilir miyim? Ben ömrümde hiç bir siyasî partinin üyesi olmadım.

BAŞKAN NORTON: Burda baskı diye birşey yok. Oyalamaca yapmayalım.

CRANE: Bay ...'I tanır mısınız?

EİTEL: Orda burda raslamış olsam gerek.

CRANE: Onun Partinin bir ajanı olduğunu biliyor muydunuz?

EİTEL: Bilmiyordum.

CRANE: Bay Eitel, kendinizi aptal gibi göstermekten zevk alıyorsunuz, galiba.

NORTON: Boşuna vakit harcıyoruz. Eitel, çok basit bir soru soracağım size. Milletinizi seviyor musunuz?

EİTEL: Efendim, bilmem ki... Şimdiyedek üç kez evlendim. Sevmeyi de oldum olası kadınlarla ilgili birşey olarak düşündüm.

(Gülüşmeler.)

NORTON: Buna bir son vermezseniz sizi hakaretle suçlarım.

EİTEL: Hakaretle suçlanmayı hiç istemem.

CRANE: Bay Eitel, adı geçen ajanı tanıdığınızı söylüyorsunuz, öyle mi?

EİTEL: Kesinlikle söyleyemem. Belleğim çok zayıftır.

CRANE: Bir film rejisörünün belleğinin çok güçlü olması gerekir. Sizininki dediğiniz gibi zayıfsa o filmleri nasıl yarattınız, şaşarım.

EİTEL: Çok yerinde bir soru, efendim, Şimdi siz bu noktaya değindiniz ya, o filmleri nasıl olup da yaratabildiğime ben de şaşıyorum.

(Gülüşmeler.)

NORTON: Çok komik. Elimizde bir belge var: onu da unutmuşunuzdur belki. Belge sizin İspanyada savaştığınızı söylüyor. Tarihleri okuyayım mı?

EİTEL: Savaşa katılmağa gittim. Bir haberci olabilirdim sonunda.

NORTON: Ama Partiden değildiniz, öyle mi?

EİTEL: Hayır, efendim.

NORTON: Üyeler arasında dostlarınız olsa gerekti. Kim kıskırttı sizi İspanyaya gitmeğe?

EİTEL: Kim olduğunu hatırlasam bile size söyleyeceğimi hiç sanmıyorum, efendim.

NORTON: Dikkatli konuşmazsanız sizi yalancı tanıklıkla suçlayabiliriz.

CRANE: Biz sorgumuza dönelim. Merak ettiğim birşey var, Bay Eitel. Bir savaş olsa bu ülke için de savaşır mısınız?

EİTEL: Askere alırlarsa bu konuda karar vermek bana düşmez, değil mi? Bunu söyleyebilir miyim?

CRANE: Yani isteksizlikle savaşırdınız, öyle mi?

EİTEL: İsteksizlikle.

NORTON: Ama adı gerekmiyen bir düşman ülke adına savaşsanız, bambaşka olurdu, öyle değil mi?

EİTEL: Onlar adına daha bile isteksiz olarak savaşırdım, efendim.

NORTON: Bu şimdiki ağzınız. Eitel, dosyamızda sizin söylemiş olduğunuz bir sözün kaydı var. «Milliyetçilik molozlar içindir.» Bunu söylediğinizi hatırlıyor musunuz?

EİTEL: Söylemişimdir, sanıyorum.

IVAN FABNER (Tanığın avukatı) Müvekkilim adına birşey söyleyebilir miyim? Onun bu ifadesini değiştireceğini sanıyorum.

NORTON: Benim bilmek istediğim de bu, zaten. Eitel, şimdi ne diyorsunuz, o sözlerinize?

EİTEL: Siz söyleyince biraz kaba geldi kulağıma, Sayın Kongre üyesi. Benim bir dost evinde söylediklerimi sizin bir ajanınızın jurnal ettiğini bileydim başka türlü söylerdim.

NORTON: «Milliyetçilik molozlar içindir» ha? Siz de ekmek paranızı bu millet sayesinde kazanıyorsunuz.

EİTEL: İki sözcüğün M harfiyle başlaması bu cümleye bir kabalık veriyor.

NORTON: Tanık bize cevap vermiyor.

CRANE: Şimdi olsa nasıl söylerdiniz bu sözleri, Bay Eitel?

EİTEL: Biraz daha konuşturursanız bozguncu sayılabilecek şeyler söylemekten korkuyorum.

NORTON: Ama ben sizin konuşmakta devam etmenizi buyuruyorum, Bugün, bu komisyon karşısında bu düşüncenizi nasıl belirtirdiniz?

EİTEL: Derdim ki milliyetçilik insandan, her an karısını bırakıp silâha sarılmasını isteyebilecek olan birşeydir. Bu kadar tutulmasının sırrı da bence budur.

(Gülüşmeler.)

NORTON: Her zaman böyle yüce duygularla mı dolusunuz?

EİTEL: Bu çizelgede düşünmeğe alışık bir insan değilim. Film çevirme işleminin yüce duygularla pek az ilişkisi vardır.

NORTON: Bu sabah burada verdiğiniz ifadeden sonra film endüstrisinin size, yüce şeyler düşünebilmeniz için bol bol zaman bırakacağına inanıyorum. (Gülüşmeler)

FABNER: Biraz ara istiyebilir miyim?

NORTON: Burası bozguncu eylemleri soruşturan bir komisyondur, yarım yamalak fikirlerin tartışıldığı bir forum değil. Eitel, siz bizim şimdiyedek ifadesini aldığımız en gülünç tanıksınız.

*
**

Okumam bitince başımı kaldırıp Marion'a baktım.

«O saat işinden olmuş olsa gerek,» dedim.

«Hem de nasıl!» diye mırıldandı. Marion,

«Peki ama neden bu kentte kalıyor?»

Marion kendi komik bulduğu birşeye, ağzı kulaklarına vararak güldü.

«Doğru söyledin, yavrum. Parasızlara göre yer değil burası.»

«Ben Eitel'i zengin sanıyordum.»

«Zengindi.» Sonra donuk bir sesle, «Senin de ağzın süt kokuyor.» dedi. «Anlasana, bu sorgudan sonra adamın gelir vergisi beyannamelerini ele aldılar. Sonunda Eitel geçmiş yılların borçlarını ödeyebilmek için elinde avcunda ne varsa vermek zorunda kaldı. Şimdi bir burdaki evi var. O da ipotekli ya.»

«Burda öylece oturuyor, öyle mi? Hiç bir şey yapmıyor mu?»

Marion, «Onunla tanışacaksın,» dedi. «O zaman anlarsın, demek istediğimi. Durumu daha da kötü olabilir. Böyle bir tekme yemek belki de onun yararına oldu»

Onun bu konuşması bir ip ucu vermişti bana. «Onu seviyorsun,» dedim gene.

Marion isteksizlikle, «Sevmiyorum diyemem,» diye cevap verdi.

Ve birkaç gün sonra Yat Klubünde beni Eitel'e tanıştırdı. Daha o hafta çıkmadan, her gün Eitel'i görmek için Yat Klubüne gitmeğe başlamıştım, sanıyorum.

V

Otelin kır kahvesi, nane şekeri gibi boyanmış masa ve sandalyeleriyle, yüzme havuzunun ve kabinlerin arasında dolanıyordu; bahçenin ve en gerideki Desert D'Or dağlarının renkleriyle yarışan bir başka renk dalgası...

Hemen hergün siesta saatinde Eitel'i burda bir masa başında bulabilirdim: Önünde açık duran karton kaplı bir senaryo. Ama bu senaryonun önem taşıdığına inanabilmek biraz güçtü. Çünkü Eitel benim geldiğimi görür görmez senaryoyu kapatır, içecek birşeyler ısmarlar ve başlardı konuşmağa.

Tanıştırıldığımız zaman şaşırmıştım. Kırkını aşkın, ünlü bir sinema yönetmeni olmakla birlikte, kendisi daha çok başka yönleriyle tanınırdı. Birçok kereler evlenmişti. En azından bir boşanmaya yol açtığı söyleniyordu; bunlar da onun üstüne söylenenlerin en hafifleriydi. Başka zamanlarda onun bir alkolik olduğunu, uyuşturucu maddeler kullandığını, çapkınlıklarının sapıklığa kaçtığını duymuştum. Casus olduğunu fısıldıyanlar bile vardı. Bütün bunlardan sonra orta yaşlı, kırık burunlu candan gülüşlü bir adamla karşılaşacağını hiç sanmamıştım doğrusu. Geniş gövdesine uygun iri bir yüzü vardı ve gür, sert, kıvrıkcık bir saç halkası başının çıplak tepesini taç gibi çevirmişti. Gözleri çarpıcıydı; parlak mavi, gülümsediği zaman cıvıl cıvıl canlanan gözler... Kırık burnu da ona, herşeye gülüp geçen bir insan havası veriyordu.

Ancak sesi onun önemli bir kişi olduğunu sezdiriyordu. İçinde yüzlerce şey bulunan bir sesti bu. Kızın biri bir keresinde onun sesinin, «baştan çıkartıcı,» olduğunu söylemişti. Eitel'in karşısındaki adama önce birşeyler sunup sonra bir geri çekişi vardı. Tam sizi alaya aldığını sandığınız dakikada sizden hoşlandığını anlayıverirdiniz. Tam aranızdan su sızmadığına kanı getirdiğiniz sırada Eitel ses tonuyla sizi iterdi. Kafama az yumruk yememişimdir. Gene de seslerden anlarım. Kulağım iyidir bu konuda. Eitel'in sesinin de birden çok şivesi olduğunu öğrenmiştim. New York'u bulabilirdim bu seste, tiyatroyu bulabilirdim. Arada bir, o illerden gelme birileriyle konuşurken, hafif bir güneyli ya da Orta Batılı ağzı kullanırdı. Eitel kendi kendini alaya almayı severdi; bir gün bana İngiliz aksanını en son edindiğini söylemişti.

Uzun bir tanımlama oldu, biliyorum. Ne var ki ömrümde pek az kişiden bu denli hoşlanmıştım. Onun bana benzediğini seziyordum. Yalnız benden kat kat daha yontulmuş ve çok daha bilgiliydi. Bir çok kimselerin Eitel'e bu gözle baktıklarını sonradan öğrenecektim. Onun üstüne çıkarılan onca dedikodu ve söylentiden (insanlar birçok onun meslek yaşamının kesinlikle sona erdiğini söylemekten hoşlanırlardı) hiç birine inanmazdım.

Çok içerdii, ama hiç bir zaman zilzurna görmedim onu. Yalnız, içtikçe konuşması yavaşlardı. Beyaz zehir kullandığına hiç aklım yatmazdı ama kadın konusundaki ününe katılmağa hazırdım. Kadınlara gösterdiği dostça yakınlığı kaç kez incelemek fırsatını buldum.

Herşeye rağmen, yapayalnız bir adam olmak zorundaydı. Aramızdaki arkadaşlığın önemli bir bölümünü, benim onu aramama borçluyduk. Daha doğrusu bu bana öyle geliyordu. Eitel öğleden hamen sonra arabasına atlayıp otelin kır kahvesine gelir, orada demin anlattığım gibi, içki içip cene çalar, senaryosunu gözden geçirdi. Bir

zamanlar otel menejerinin can dostuymuş, şimdi ise, otele bir daha ayak basmamasının saygıyla dileneceği günü bekliyordu.

«Yıllar önce menejere borç para vermiştim de... Kendisi, başkalarından gördüğü iyilikleri hiç bir zaman unutmayıyla övünen bir adamdır.» Eitel ağzı kulaklarına vararak güldü. «Şu sırada onun bu iyilik-bilirliği işime geliyor doğrusu. Neden bilmem, bu saçma yerden hoşlanıyorum işte!»

Birçok günler benden başka yanına uğrayan olmazdı. Onun öğleden sonra saatleri boyunca, tâ gecelere dek içmesine ben yardım ederdim. Hiç bir yere, daha doğrusu kendi istediği hiç bir yere çağırılmaz olmuş gibiydi. Çoğunlukla, bir süre sonra üstüne bir huzursuzluk gelirdi, ben de katılırdım ona ve yazlığın ikinci sınıf barlarına gece klüplerini gezmeğe başlardık. Birbirinin eşiydi bu saatlerin hepsi. Başbaşa içecek arkadaşlar bulur, sonra yitirirdik. Bir keresinde ayyaşın biri yanımızda oturan bir bar kızına sataştı diye Eitel neredeyse kavga çıkıyordu. Gene de bir tür amaç yerine geçiyordu, bizi oyalıyordu, bu yaptıklarımız. Kendi uykusuzluğumuzdan kaçıp gizlenmeğe çalışarak ha babam dolaşiyor; çölün üzerinde şafak sökmeğe başlamazdan önce gidip yatmayı aklımızdan bile geçirmiyorduk. Bu içki turlarımız sırasında Eitel, yıkılan yuvalarının acısını unutmak isteyen mutsuzlar gibi, kendini zorlayabildiğince zorluyordu. Koca bir gün ve koca bir geceyi, tek bir mektuba karşılık yazmaktan ileri hiç bir iş yapmaksızın, boşa harcadığını çok görmüştüm.

Öyküsünü kaç kez dinlemiştim onun: dostlarının ağzından, dostu gibi geçinenlerin ağzından, onu hiç tanımayan kişilerden... Ama bu öykünün büyük kısmını onun ağzından dinledim, doğrudan doğruya. Çünkü Eitel'in üstünlüklerinden biri de kendiyile ilgili şeyleri erkekçe bir yorumla anlatabilme yeteneğiydi.

Doğudaki büyük bir kentte oto komisyonculuğu yapan bir adamın tek oğluymuş. Akusturyadan göçmen gelen bir ailenin oğlu olan babası, işe eskicilikle başlamış. Eitel'in anası Fransızmış. Ailenin liseye gidebilen tek kişisi Eitel olmuş. Avukat çıkması bekleniyormuş. Gelgelelim okul sırasında Eitel tiyatroya merak sarmış. Bu yüzden de ana-babasıyla arası açılmış. Neyseki mesleği konusundaki bu tartışma, o diplomasını alıncaya değin kendiliğinden çözümlenmiş. Çünkü borsa krizinde babası olanca parasını yitirmiş. Eitel New York'da oyalanarak iş aramış bir süre. Cebinde kolej diploması varmış ama yakışıklı değilmiş; utangaçmış da, bu yüzden ona gönül veren ilk kıza o da gönül vermiş. Kız okuyormuş; niyeti kamu hizmetlerinde görev almakmış. Ana baba baskısından kurtulmak için evlenmek de istiyormuş. Birbirlerini delice sevdiklerine inanmaları çok doğalmış, siyasetle hışır neşirmiş, bu Eitel'in evlendiği kız. Onun ve onun arkadaşlarının yoluyla Eitel de radikal kitaplar okumağa, politika tartışmaları yapmağa başlamış.

Karısı evlerini döndürebilmek için bir kitapçada çalışıyor, Eitel de tiyatro oyunları yazıyor, iş buldukça aktörlük ediyormuş, Bazan, ufak tiyatrolarda yönetmenlik yapmak fırsatı da geçiyormuş eline. Borsa krizinin en karanlık günlerinde onun meslek yıldızı parladıkça parlamış. Devletin para koyduğu bir programda sahnelenen bir oyunun yönetmenliğini ona vermişler. Oyun çok tutmuş. Böylece Eitel birçok kişilere adını ilk olarak duyurmuş. Hem oyun yazarı, hem oyuncu hem de yönetmen hal! Sinema Dünyasından bir çağrı gelmiş.

Böylece genç adam ucuz filmler yapmak üzere ufak bir kontratla sinema başkentine yollanmış. Burada, yepyeni türde bir film yapmak fırsatını bulmuş. Ucuz bir deneyin ötesinde birşey değilmiş bu. Gene de Eitel bu türde birinciden sonra bir ikinci, en sonunda üçüncü

bir filmin senaryosunu yazıp yönetmenliğini yapmış ki bunlar, bugün bile güçlü birer sanat yapıtı sayılıyor. Bir tanesini benim okuldan çıktığım yıl yeniden oynatıyorlardı; gidip gördüm. Gerçi biraz eskimiş sayılırdı, gene de Borsa Krizi dönemi üstüne çevrilmiş, bundan iyi bir kurdele ben bilmiyorum...

Eitel, o üç filmi çektiği dönemi hep, yaşamının en güzel onsekiz ayı olarak anardı. O zamanlar atılğan, hatta saldırgan bir genç olduğunu söylerdi bana: dediği dediği, dogmatik, kendine olan güveninde birazcık çizmeyi aşan ve başarının ilk gülpembe coşkunuğu içinde çevresindeki herkesi çok sevip az anlayabilen bir genç... Yaşı çok gençti daha ve ona bir dahi olduğunu söyleyenler vardı! İş böylesi basit değildi elbet. O ilk üç film, sinema tarihine geçip okul ve müzelerdeki sinema derneklerinin arşivine girdikleri, ünlerini günümüze dek sürdürdükleri, hatta Eitel'in tarzına özenen nice yönetmeni etkiledikleri halde, gene de kâr bırakmamış olan filmlerdi...

Gerçi bütçesi daha geniş, yıldızları daha parlak olan bir başka stüdyo Eitel'i kontrata bağlamıştı ama yaptığı filmlerin senaryolarını başkaları yazıyordu artık. Çevirdiği filmlerin kalitesi hâlâ çoğunluktan daha üstündü. Ne var ki genç adam yavaş yavaş, bununla yetinmez olmuştu. İspanyadaki iç savaş sırasındaydı. Eitel sinema çalışmalarında bulamadığı şeyleri dernek çalışmalarında bulmağa çabalıyordu. Hâlâ kanı kaynıyordu: İspanya konusunda tartışmalara giriyor, açık hava toplantılarında konuşmalar yapıyor, yardım paraları topluyordu. Bütün bunlar olup biterken de ilk karısından kopmak üzereydi. Karısı onun kendini artık istemediğine inanıyordu. Haklıydı da bu inancında. Eitel onu istemiyordu artık. Daha çekici, daha akıllı, kendine daha denk bir kadın istiyordu. Tek kadınla yetinmek istemiyordu. Bu kentte elde ede-

bileceği öyle çok kadın tanımıştı ki bağlarından kurtulmağa can atar olmuştu.

Ne var ki karısına karşı kendini suçlu tutuyordu. Bir zamanlar bu kadını gereksinmişti, iyi arkadaşılar, sonra karısı öyle çok şey öğretmişti ki ona... Şimdi Eitel daha çoğunu biliyorsa bunun suçu karısında değildi. Bazan Eitel'e öyle geliyordu ki çalışmalarını bozan yalnızca stüdyosu değildi, kendisiydi de. Evdeki mutluluklarına gölge düşüren şeyin de bu olduğunu düşünüyordu: aşırı rahat, dayanılmaz bir can sıkıntısı... Böylece İspanyaya gitmeğe karar verdi.

İleri hatlara bir ziyaretçi olarak ulaşabildi. Orada geçirdiği bir yıl boşa gitti. İsteddiği filmin çekimine başlayamıyordu bir türlü... «Beş yüz yıla son veren savaş» demekten hoşlanırdı bu konuda. Sonra karısıyla gene bir araya geldi. Eitel başka kadınlarla yaşıyordu, karısı başka erkeklerle yaşıyordu. Birbirlerine anlatıyorlardı bu ilişkileri çünkü birbirlerine dürüst davranacaklarına yemin etmişlerdi. Gene de kavgaları eksik olmuyordu. Supreme Filmler Şirketi Eitel'e dolgun bir maaş sunmuştu. Eitel bu işe girmekten yanaydı, karısıysa geri çevirmesi gerektiğine inanıyordu. Eitel stüdyoda dişli duruma gelmedikçe kendi istediği sinemayı veremiyeceğini kafasına koymuştu. İki tane kötü film yaptı. Bunlardan biri iyi para getirdi; tam o sırada karısı ondan ayrılmak istediğini bildirdi. Başka birini bulmuş... Eitel böyle bir çözüm yolunun yıllarca düşünüyordu. Gelgelelim şimdi onu bırakmak istemiyor, buna kendi de şaşıyordu. Bu durumdaki çoğu çiftler gibi onlar da son bir kez daha barıştılar, altı ay sonra da boşandılar. Bir süre sonra kadın başka bir kente taşındı ve bir işçi sendikacısıyla evlendi. Eitel onu hiç görmedi bir daha. Hele şimdi, gözünün önüne bile getiremiyordu.

İkinci olarak, sosyeteden bir aktrisle evlendi. Bu evliliği süresince durmadan çalıştı; bir sürü film yaptı. Kitaplığı, şarap kileri, bir jimnastik saionuyla yüzme havuzu bulunan ondört odalı bir ev satın aldı. Evin dört otomobil-lik bir garajı, bir voleybol kortu, bir badminton kortu, bir de tenis kortu vardı. Teraslar sarmaşık kaplıydı, bir sıra servi okyanusa doğru iniyordu, köpek kulübelerinde bir düzine köpekle ahırda iki at barınıyordu. Eitel'in ikinci evliliği buydu işte. Evini karısından daha uzun zaman elinde tuttu. Bu karıdan da istediğini almış bedelini de, elbette, ödemişti.

İkinci boşanması askere alındığı sıraya rasladı. Avrupada askerler için eğitici filmler yaptı, savaş tekniği üstüne filmler yaptı ve bir kokteyl partiden öbürüne gezerek generallerle ünlü güzellerin, politikacılarla karaborsacıların, film yapımcılarıyla devlet adamlarının arasına karıştı. İyi filmlerinin en iyisini bile bu dönemde çevirdi hatta: paraşüt filmleri üzerine bir dokümanter kurdele. Bu, perdede görülen savaşlardan o denli bambaşkaydı ki Silâhlı Kuvvetler filmi hiç bir zaman oynatmadı.

Savaştan döndükten sonra Eitel yepyeni bir ün kazandı. Bir iki yıl boyunca sinema başkentinin güzel kadınlarının yarısıyla düşüp kalktığı dillerde gezdi. Hemen hemen hiç bir hafta geçmezdi ki adı şu ya da bu dedikodu sütununda yazılmasın. Çevirdiği filmler çok kâr getiriyordu; stüdyosunun en dolgun maaşlı yönetmeni oydu çünkü pek yetenekli olmayan aktrislerin şahane roller çirkartabilmesini sağlamakla ün salmıştı.

Ne var ki tarzı değişmişti. Yapmak isteyip de stüdyonun ona yaptırtmadığı filmlere tepki olarak, zamanla grift konuları ve değişik tipleri işleyen filmler çevirmeğe başladı. Öyle ki, sonunda bu tür, onun etiketi olup çıktı. Eitel'in elinden çıkmış bir filmde, bir ekzotik cinayetler zinciri bulacağınıza güvenebilirdiniz.

Eitel bir gün bana, «Seyirciler sulu gözlü nekrofil-lerden meydana gelmiştir,» dedi...

Para kazanıp harcamakla ve kendisinin birer ödün saydığı filmler yapmakla (oyuncularla konu ve senaryo-yu Supreme Filmler sağlıyor, Eitel de filme kendi havası-nı verip ustalığının damgasını vuruyordu), geçen bütün o yıllar arasında Eitel'in kafasını en çok kurcalayanı, baş-kentte geçirdiği en son yıldır. Konuşurken durur durur bu yıla dönerdi.

Bu son yıl onun üçüncü boşanmasıyla başlamıştı. Her seferinde karşısındaki kadına acıdığı için evlendiğini söylerdi bana. Zamanla acıma duygusuna güvenemez ol-muştu. Kimbilir yanılmaz bir belirtisiydi acımak! «Kar-şımdaki kız bensiz yaşıyamaz diye diye beş-altı kez ev-lenen salakların bir numaralı örneğiyim ben!»

Çok güzeldi üçüncü karısı; Lulu Meyers'di. «Er geç tanışacaksın onunla. İki film arasında dinlenmek için bu-raya gelir.» Sonra Eitel Lulu'nun o zaman çok küçük ol-duğunu anlattı bana. Lulu onsuz yapamayacağına gerçek-ten inanmıştı... «Bir evliliğin sona erışı... gözle görülmez, elle tutulmaz bir iş. İnsan her kez zıvanadan çıkar biraz. İşin kendi kötülüğü yetmezmiş gibi ben de tatildeydim o sırada... Bilmem neden, bir Romen aktrisiyle düşüp kalkmağa başladım, iç karartıcı bir serüven. İnsanın ha-ni düşünmeğe bile dayanamadığı, acıklı bir yaşam sürmüş-tü bu kadın.» İlk kocası, gençlik sevgilisi olan adam, bir trafik kazasında ölmüş; ikinci kocası bunun parasını çal-mış. Kapkaranlık bir öykü. Kadın Romanya'da tanınmış biri olsa gerek ki savaş başladığı zaman bir toplama kam-pına kapamışlar onu. Oysa bana sorarsanız bir COLLA-BORATEUR olması da o derece akla yakındı. Herneyse, buraya geldiğinde kulak tırmalayıcı bir Romen aksanı dışında birşeyciği yoktu, dağarcığında. Romanyadayken nasıl bir yıldız olursan ol, hiç birşeyi değiştirmez; yaş

kırkı aştıktan sonra insanın oynayabileceği rollerin sayısı sınırlıdır. Güzelliğin bozulmağa başlamış, aksanın da sevimsiz. Kadıncağız, konusu Balkanlarda geçen filmlerde danışman olarak, sözüm ona ekmek parasını çıkarıyordu, işte...»

Eitel'in evinin salonundan açılan küçük taş döşemeli avluda oturuyorduk. Eitel birden durdu, alaca karanlığın gölgeleriyle mavileşmeğe başlayan yukka ağacına bakarak şöyle bir yüzünü buruşturdu. Adımı söylerken kullanmaktan hoşlandığı komik, tumturaklı ses tonuyla, «Sergius O'Shaugnessy,» dedi. «Sen ne arıyorsun burada, bu Altın Çölde? İrlanda tilkisi sen de! Dalgan nedir, doğru söyle bana.»

«Hiç» dedim. «Uçak kullanmayı unutmağa çalışıyorum.»

«Paran var mı, bunu ömür boyu yapmana yetecek?»

«Bir iki yıl yetişir.»

«Ya sonra?»

«Bundan sonraki durağımı param bitince düşünürüm.»

«Bu tür bir lâf duyunca kendi kendimi eski kafalı buluyorum. Gerçekten gününü gün etmeğe geldin buraya, ha?» Kuşkuyla sormuştu bunu Eitel. Evet, gibilerden baş salladım. «Kadın durumları?» diye yeniden sordu.

«Kıvırabildiğim zaman,» diye yanıtladım.

«Sergius, sen bir yirminci yüzyıl centilmenisin,» dedi Eitel. İkimiz de güldük buna. Sonra Eitel, «Benim Romen'in en kötü yönü şuydu,» diye sözünü sürdürdü. Beni şöyle bir çala anlamıştı ya, şimdi de kendini bana anlatmak istiyordu sanki. Bir zamanlar çok güzelmiş, ona vurulan erkeklerin sayısı belirsizmiş. Ne yazık ki işler tersine dönmüştü artık. Güzelliği elden gitmişti ve bu kez o bana vurulmuştu!» Anlattığına göre Eitel çekemiyormuş bu kadını ve bu yüzden ona karşı elinden geldi-

gince iyi davranmayı boynuna borç biliyormuş. «Böylesi bir ilişki kıyamete dek sürebilir. Bizimkisi de koca bir yıl sürdü. Hiç bir zaman tek bir kadına belirli bir süre boyunca bağlı kalan erkeklerden olmadım ben. Toplantılar da bile, bir kadından öbürüne sıçrar dururum, çünkü iki kadını birden sevmeme elverebilecek tek reçete budur, bence. Gene de, Romanyalıma, kendimce bağlı kaldım sayılır. O elinden gelse, beni her gece görmek istiyordu; yalnız kalmağa dayanamıyordu çünkü. Bense, elimden gelse onunla hiç görüşmezdim. Böylece, haftada iki gece üstüne anlaştık. Yeni bir sevdanın orta yerinde de olsam, bir sevdadan öbürüne aktarma yapmakta da olsam, o gece başka bir kadınla sözüm de olsa, hiç birşey değiştirmiyordu. Salı gecesiyle Perşembe gecesi Romanyalının apartıman dairesine gidip kalıyordum. Bu arada bir tırnak açıp şunu söyleyim, bu kadın, iç karartıcı bir biçimde ateşliydi de.»

«Ateşli kadın nasıl iç karartabilir?» diye sordum.

Eitel anlayış gösterdi bu konuda. «Doğru dedin, Sergius. Gerçek bir şehvet ateşi değildi bu. İçimi karartması da bu yüzdendi. Kadıncağz düpedüz açtı. Hepsi bu.» İçkisini tazelemeğe davrandı, sonra bardağındaki buzları şingirdatmağa daldı. «Dediğim gibi, onu kırmamak için gidip görüştüğüme inandırmıştım kendimi. Ama şimdi, o günleri düşününce, yanıldığımı anlıyorum. Onu görmek benim için de gerekliydi.»

«Pek aklım ermedi bu dediklerine.»

Eitel başını yandan yana salladı: «Belki de ben kötülemiştim, Lulu çıkıp gittikten sonra.»

«Burda senin onu hâlâ sevdiğini söyleyenler var,» dedim, dobra dobra.

Ben kendim de öyle düşünüyordum, sanırım. Lulu Meyers'i aşağı yukarı bir yıl önce görmüştüm: yanında general ve albaylarla birlikte bizim subay yemekhanesinden geçmişti. Sonra da onbin askerle birlikte o deniz aşı-

rı üssün derme çatma sahnesinde seyretmiştim. onu. Gü-lünç fıkralar anlatıp bir de ufak şarkı söylemişti. Büyülü bir seks perisi gibiydi, Pasifiğin öbür kıyısından bizi mi-nik bağışlarıyla nurlandıрмаğa gelen: süründüğü koku, ayakkabısının topuğundan düşen bir demir, sırtındaki ge-ce elbisesinden saçılan bir kaç pul... Kocasının adını duy-duğum, sonra da unuttuğum bile aklımdaydı. Bu yüzden, şimdi böyle oturup rasgele bir konu gibi ondan konuşabil-mek benim gözümde önemli birşeydi.

«Lulu'yu mu seviyormuşum?» diye sordu Eitel. Gül-meğe başladı. «Sen çok yaşa, emi, Sergius. Bizim evliliği-miz sıfırla sıfırın birleşmesinden başka birşey değildi, ya-hu.» İçkisini tazeledi, bir yudum aldıktan sonra bardağı elinden bıraktı. «Lulu'yla evlendiğimiz zaman biliyordum bunun sonunun gelmiyeceğini. Sonradan canımı sıkan da bu oldu ya. İnsan yaptığı evliliğe düğün gününde bile gü-venemezse uyur—gezerlere benzetmeğe başlıyor kendini. Romanyalım bana bu yüzden gerekliydi işte. Çalışamaz durumlara düşmüştüm.»

Onbeş yıl ve yirmisekiz kurdele sonra kafasına dank etmişti, yalnızca kendi istediği filmleri yapabilecek kud-rete hiç bir zaman ulaşamayacağı. Tersine, hep stüdyonun istediği filmleri çevirmekle geçecekti zamanı. Kendince filmler yapmak için gerçek bir istek bile duymadığını so-nunda anladığı zaman şaşmadı bile. Doğruyu ararsanız, sinema başkentiyle evlenmişti o, ister mutlu olsun, ister mutsuz. Gidebileceği başka bir yeri yoktu ki. Kötünün kötüsü, bir zamanlar burun kıvırdığı kârlı filmler yapa-bilme yeteneğini de yitirmeğe başlıyordu. En son çevirdi-ği, AŞK TEK BİR DAKİKADIR, adındaki kurdele paha-lyaya çıkmış ve hiç tutmamıştı. Ondan önceki iki filmi de pek tutmuş sayılmazdı.

«Derken,» dedi Eitel, «Bir de o Yıkıcı Eylemler Ko-misyonu çıktı başıma.»

Aylardır Demoklesin kılıcı gibi başının üstünde sallanmıştı bu iş. Eitel'in önce inandığı için, sonra suçluluk duygusunu bastırmak için, en sonunda da bir çıkışta bulunabilmek için imzaladığı dilekçelerin, para verdiği kuruluşların sayısı öyle çoktu ki! Geçmişte kalmış şeylerdi bunlar; politikayla ilgilenmiyordu artık. Gene de sinema endüstrisindeki yıkıcı eylemleri soruşturan komisyonun bundan sonraki duruşmasında kendinin de çağrılacağını ve hükümetin kara listesindeki parti ve kurullara herhangi bir zamanda üye olmuş bulunan tüm tanıdıklarının adlarını birer birer vermezse bir daha sinema başkentinde ömürboyu çalışamayacağını öğrendi.

Bir zamanlar tanımış olduğu bütün o insanlara karşı hiçbir yakınlık duyduğu yoktu; kimini severek kimini sevmeden anıyordu. Ama sessizliğiyle onların adlarını savunduğu için mesleğinden olmak gülünç geliyordu ona. Sonra bu tutumuyla, aklına herşeyden çok çalıştığı stüdyoyu getiren bir politik sistemi dolaylı yoldan savunmuş oluyordu ki bu da gülünçtü. Ne var ki ortada onun gururu vardı. İnsan ele güne karşı etek öpemezdi.

Eitel, «Korkunçtu,» diye anlattı bunu bana. «Karar veremiyordum. Nasıl çalışıp didindiğimi bilsen inanmazsın. İşin ahlâk yönünü şöyle enine boyuna , düşünmeğe vaktim kalmıyordu ki avukatımla danışmaktan! İş menajerim stüdyodakilerin nabzını yoklayıp duruyordu; mali menajerim, muhasebecilerle başbaşa verip benim gelir vergisi defterlerimi incelemekten başını alamıyordu. Durumu ince eleyip sık dokuyorlar, sonra gene gözden geçiriyorlardı. Giderlerimin yüksek olduğunu söylüyorlardı bana, ödediğim nafakalar sermayemin dibine darı ekmişti, maaşıma bakar durumdaydım ve Supreme Filmler Şirketi beni Komisyona karşı korumayacaktı. Hatta aldığım maaş öyle yüksekti ki menajerim, Komisyonu benim üstüme stüdyonun saldırttığı kanısındaydı. Alıcı gözüyle ba-

kılınca para denilecek bir param olmadığı ortaya çıkmıştı. Hepsi de bana bir şeyi öğütüyorlardı bu yüzden: Komisyonla iş birliği yapmak.» Eitel omuz silkti. «Ben de peki dedim. İçim kaldırmıyordu bunu ama neylersin, elim kolum bağlıydı. Avukatımla başbaşa, duruşmada neler söyleyeceğimi ezberlemek için saatlerce çalışmağa başladık. Bu çalışmaların orta yerinde benim kararım yeniden değişmeğe başladı. İş ayrıntılara inince öyle çirkinleşiyordu ki dayanılacak gibi değil. Avukatıma, iş birliği yapmazsam söyleyebileceğim şeyleri yazdırtıp başka bir plân hazırlattım. Bu arada kaç tane eş dost varsa gelip bana akıl öğretiyordu. Kimi bana konuşmamı salık veriyor; kimi çekimser bir tanık gibi davranıp komisyonu tökezletmemi söylüyor, kimileri de, benim yerimde olsalar ne yapacaklarını bilmediklerini söylemek için üşenmeyip kapımı çalıyorlardı. Uykularım bozulmuştu. Hiç kimsenin bu arada hesaba katmadığı şey, benim yapmakta olduğum film. Stüdyo bana, BULUTLAR - HEY adında bir müzikalin yönetmenliğini vermişti. Bundan daha kötü birşey düşünülemezdi. Müzikli güldürülerden tiksindiririm ben.»

Bu film her yönden ters gitmişti. Prodüktör sete gelip çekime burnunu sokarken en büyük müdürler sete gelip tek lâf etmiyorlardı.. Önlenilebilecek gecikmelerin yanı sıra önlenemeyecek gecikmeler oluyordu. Baş yıldız hastalandı, renkli filmde ışıklandırma yanlışları görüldü, Eitel bir kameramanla kavgaya tutuştu, dekor taşıyanlardan biri yaralandı, senaryoda değişiklikler yapılması gerekli görülünce program günlerce aksadı, yarım gün sürmesi gereken pahalı bir sahnenin çekimi ertesi sabaha değin uzadı, herşey gevşek gidiyordu ve Eitel suçun kendinde olduğunu biliyordu. Hele her akşam projeksiyon odasında oturup bir önceki hafta çekilen bölümleri seyretmek, onun yarasına tuz serpmek gibi oluyordu. O çalışmasını hızlandırdıkça, çıkardığı iş kötüleşiyordu. Fil-

min temposu ya çok hızlı ya da çok ağırdı, güldürü sahneleri komik değildi, duygu dozu nerdeyse sofuluğa kaçıyor ve yanar döner dekorlar arasında bir sürü güzel kızın dansettiği müzikli sahneler, Eitel'le dans yönetmeninin arasındaki savaşın muharebe meydanlarını andırıyordu. Bu arada Eitel'in damgası olan kendine özgü hava araya kaynayıp gitmekteydi. Yalnız arada bir, kompozisyonu ölçülü, gölge ve ışık oyunları karmaşık büyüğü bozulmamış bir kaç sahne çıkabiliyordu ortaya.

Bu, üç çalışma haftası boyunca böylece sürüp gitti. Sonra bir sabah, kurdelenin daha yarısı bile bitmemişken her iş çığırından çıktı. **Prodüktörden yönetmene, oyuncularla kameramandan dekor taşıyıcılarla revü kızlarına varıncaya** dek herkes sete doluştu. Sinirlerini dizginliemiyen Eitel setten dışarı çıktı ve stüdyodan ayrıldı. Supreme Filmler onun kontratını o saat feshederek **BULUTLAR HEY** filmini bitirmenin nankör yükünü başka bir yönetmene yüklediler. Eitel orada olmadığından bu haberi öğrenemedi. O sabah stüdyodan ayrıldığı zaman kendinin hazırladığı bir senaryoda baş rolü oynamaya başlamıştı. Programda gecikmeler olsa da olmasa da bu konunun çözümlü ortaya dökülmesi günler sürecekti...

VI

Eitel dosdoğru ondört odalı evine dönmüş, başuşağına kapıyı kimseye açmamasını söylemişti. Sekreteri izindeydi. Eitel yokluğunda telefonuna cevap veren servisi açtı ve iki gün için kent dışına çıkacağını bildirdi. Sonra çalışma odasına oturdu ve içmeğe başladı. Telefonu akşamlara dek çaldı. Aldığı alkolün çokluğunu gösteren tek belirti telefon zilini gülünçlü bulmağa başlamasıydı.

Yoksa bir türlü sarhoş olamıyordu, Kırksekiz saat sonra Komisyonun karşısına çıkacağını bilmek en sarhoşları bile ayıltacak bir düşünceydi. Eitel, «Özgürüm artık» deyip duruyordu kendi kendine. «Canımın istediği şeyi yapabilirim.» Gel gör ki BULUTLAR-HEY setini bırakıp gitmekle başlattığı yıkıntıdan başka hiç birşeyi düşünemiyordu. Supreme Filmler'le olan kontratı bozulmuştu, su götürmez. Gene de Komisyon'a yardımcı olursa başka bir stüdyoda iş bulabileceğini sanıyordu. Uzun lâfın kıyası, bir öfke nöbeti ona şu beş yıl içinde birkaç yüzbin dolara malolacaktı. Birden, «Nasılsa hepsi vergiye gidiyor,» diye düşündüğünün farkına vardı.

İfade vereceği günden önceki gece hâlâ avukatıyla buluşmuş değildi. Yalnızca telefonda, duruşmadan yarım saat önce avukatın ofisinde bulunacağını bildirmişti. Sonra telefon servisini açtı, kendini aramış olanların listesini almağa başladı. Stüdyoyu bırakıp çıktığından bu yana geçen otuz altı saat içinde onu yüz kişiden fazla arayan olmuştu. Mesajların bir yerinde Eitel usanç duyma-

ğa başladı. Telefondaki kıza, «Sen bana yalnızca adları say,» dedi ama adları daha kız sayarken o unutuyordu.

Marion Faye adına gelince Eitel kızı durdurdu. «Faye ne istiyormuş?» diye sordu.

«Hiç bir şey demedi. Yalnız bir telefon numarası bıraktı.»

«Peki, sağol. Ben o numarayı alayım, sen gerisini bana sonra sayarsın, şekerim.»

Marion Faye, Eitel'in telefonundan bir saat sonra geldi. İlk sözü, «Yalnız yaşamağa alışmak çabasında mısın?» diye sormak oldu.

«Olabilir.»

Marion oturdu ve sigarasını **plâtin sigara** kutusunun üstüne dikkatle vurdu. «Dün Dorothea'yı gördüm,» dedi. «Senin bildiklerini ortaya dökeceğine bahse girmiş.»

Eitel, «Milletin benim üstüme bahse tutuştuğunu bilmiyordum,» dedi.

Faye omuz silkti. «Millet ha deyince bahse tutuşur.»

«Neden acaba?»

«Birşeyi öğrenmenin tek yolu budur.»

«Ey, sen hangi yandan bahse giriyorsun bakalım?» diye Eitel sordu.

Faye onu şöyle bir süzdü. «Dorothea'nın yanıldığı üstüne üçyüz dolar yatırdım.»

«Bari karşı yana da oyna da zararını kapamağa çalış.»

«Üç yüz dolarım havaya gitsin, bence daha iyi.»

Eitel sırtına yaslanarak oturmağa çalıştı. «Senin **Desert D'Or**'da çevirdiğin işler üstüne bir sürü söylentiler kulağıma geliyor, Marion.»

«Hepsi doğrudur.»

«Hiç hoşuma gitmiyor.»

«Bunu başka bir zaman görüşürüz. Benim şimdi sana söylemek istediğim...»

«Evet? Neymiş bana şimdi söylemek istediğin?»

Marion sesinin titremesini pek önleyemiyordu. «Şunu söylemek istedim: eğer bu bahsi kazanamazsam defterini dürülmüş bil.» Son sözünü söylemiş olmak onu olduğundan daha genç göstermişti.

Eitel başka ne diyeceğini bilemediğinden, «Marion!» dedi.

«Dediğim dedik.» dedi Marion Faye.

«Şu son üç yıl içinde seni topu topu üç kez gördüm. Pek öyle yitirmekten korkulacak bir arkadaşlık sayılmaz bu.»

«Kes bu lâfları,» dedi Faye. Sesi zangırdıyordu.

Onun bu sözleri Eitel'in sinirine dokundu. Eskiden olsa Marion onunla bu yollu konuşamazdı. «Ne zamandır seninle konuşmak istiyorum,» dedi.

Faye, «Bana baksana,» diye söylendi. «Ben seni bilirim, be Charley! Sen o Komisyon karşısında bildiğin adları açıklamıyacaksın.»

«Belki açıklarım.»

«Ne diye? Baktan filmler yapmana izin versinler diye mi?»

«Başka ne var yapacak, allasen?»

«Neden araştırıp öğrenmiyorsun? Onbeş yıldır hep bunu merak eder durursun.»

«Kendi kendimi kandırıyordum belki de.»

«Ne parlak bir gelecek değil mi? Ölünceye dek, birbiri ardına bir sürü süprüntü yaratıp duracaksın.»

Marion o gün gelip onu görmeseydi ne yapacağını Eitel hiç bir zaman kestiremeyecekti. Ama çok berbat geçen bir geceden sonra ertesi sabah avukatının yazıhanesine girdi, ağzı kulaklarına vararak gülümsedi ve bu noktada sanki başından beri anlaşılmışlar gibi rahatça, üstünde durmaksızın, «Kimsenin adını vermiyeceğim,» dedi. «Sen benim hapse girmemi önle, yeter.»

Avukat, «Yolda giderken düşünceni değiştirmeyeceğini iyi biliyor musun?» diye sordu.

«Hiç değilse bu kez değiştirmem. »

Bunu izleyen haftalarda Eitel Komisyon karşısında geçirdiği süreci enine boyuna düşünmeğe yeltenirdi çünkü bu süreç belleğine iyi kazılmıştı. Gönülünden geçirdiği gibi davranmıştı komisyonda; serinkanlılığını hiç bozmadı, sesi hiç titrememişti. İki saat boyunca, heyecanının dalgasına kapılarak, bazı soruları atlatmış, çoğuna yerinde yanıtlar oturtmuş, içinden gelen bir coşkuyla, dönüş yolundaki olanca köprüyü atmıştı. Duruşma bitince bir sürü fotoğrafçının arasından ağır, umursamaz adımlarla geçip arabasına binmiş ve gaza basıp son hızla oradan uzaklaşmıştı. Saat öğleden sonra birdi ama o açlık duyuyordu bile. Karnını biraz önceki duruşma diyaloguyla doyurarak dağların arasında dolaştı. Kıvrım kıvrım yolda lâstiklerin çıkardığı her ses onun sinirlerini zevkle ürpertiyordu.

Bu heyecan tükendi sonunda. Eitel uyuşmuş bir durumda arabasını kaplumbağa gibi sürerek okyanusa çıkan bir bulvara saptı sonra kilometrelerce, kıyı boyundan gitti. Denizin uzun, dümdüz dalgalarla kabarıp yuvarlandığı bir kumlukta arabasını durdurdu, kıyıya oturdu ve dalgaların üzerinde tahtalarla kayanları seyre daldı. Çok gençler hepsi de, onsekizle yirmi iki yaş arasında ve gövdeleri güneşten altınla bronz karışımı bir renk almış, saçları iyice açılmıştı. Bazıları kumların üzerine uzanmış aralarında güreşiyor, uyku kestiriyor, kıyıda yarım mil ötedeki ilk dalgaların üzerinde tahtalarını dengelendirerek ayağa kalkan ve kayan öbür gençleri seyrediyorlardı. Bunlar ayakları tahtada, kollarını açarak dalgaların önü sıra kaymaktaydılar. Tahtaları sıgılığa oturup da artık ayakta duramaz oldukları zaman yana sıçrayarak tahtalarını suyun hemen kıyısındaki kumsala saplıyor ve ken-

dilerini yere atıp yanyana uzanıyorlardı, delikanlıların başları kızların kalçaları üstünde.

Eitel onları seyrederken kol ve bacaklarıyla memeleri yuvarlacık olan uzun boylu bir kıza iyice dalmıştı. Onun hemen dört beş metre ötesinde, tek başına durmuştu kız; hafifçe öne doğru eğilmiş, sarı saçlarındaki kumları temizliyordu. Gövdesine ve canlı olma sporundaki ustalığına son derece güvendiği öyle bir anlaşıyordu ki! «Bu kızla yatmalıyım,» diye Eitel içinden geçirdi ve böylesi basit bir istek duymasının ne denli olağan dışı bir şey olduğu kendisinin de dikkatini çekti.

«Güç mü bu tahtalarla kaymasını öğrenmek?» diye sordu.

«Öğrenene bağlı.» Kız yalnızca saçlarındaki kumla ilgili gibiydi.

Eitel, «Nerden öğretmen bulabilirim?» diye gene elini denedi.

«Bilmem. Kendi başınıza denesene.»

Kızdan istediği tepkiyi göremeyince Eitel yüzünün derisinde çirkin bir karıncalanma duydu. Cıvıl cıvıl gözler ve ölüleri bile diriltecek gibi çekici olduğuna inandığı bir sesle, «Siz bana yardım etmezseniz, hiç yolu yok, boğulurum,» dedi.

Kız esnedi. «Gidin bir tahta bulun bir yerden. Elbet biri çıkıp size nasıl kayacağınızı gösterir.»

Saçları saman sarısı olan geniş omuzlu, iri bacaklı, ondokuz yaşlarında bir delikanlı koşarak yanlarından geçerken kızın kalçasına bir şaplak attı. Gürül gürül bir sesle, «Hadi gelsene,» diye seslendi; yüzünün küt çizgileri gürbüzlükte kol ve bacak kaslarıyla yarışan taze bir et kesiti...

«Chuck!» diye bağırdı kız. «Hele bir geleyim, gösteririm ben sana.» Kumluk boyunca gencin ardından bir koşu kopardı. Chuck durdu, kız yetişti, yakaladı onu, cembelleşmeğe başladılar. Chuck saçına kum septikçe kız ka-

kahalarla gülüyordu. Bir an sonra yanyana koşarak sığ denize daldılar, yüze çıkınca birbirlerinin üstüne su atmağa başladılar.

Eitel bunu bana anlattığı zaman, «O dakikada herşeyi göze almıştım,» dedi. «Kıza adımı verecektim, onun için neler yapabileceğimi anlatacaktım.» Duraladı. «Derken birdenbire, artık adım sanım kalmadığı dank etti kafa, hiç kimse için herhangi birşey yapabilecek durumda olmadığım. Yıllar yılı herkes Charles Francis Eitel'le tanışmak için can atardı. Onunla tanışmak için benimle de tanışmak zorundaydılar. Şimdi ise bir ben vardım ortada.» Eitel kendi kendini alaya alarak gülümsedi. Kendine özgü dürüstlüğüyle, «Dalgalar üzerinde tahtayla kayan o çocuklar sana benziyordu,» dedi. Onun benimle beraber olmaktan neden hoşlandığı konusunda bir ipucu daha yalamıştım.

«Geri dönüp yaldız kromlu Kadillağıma bindiğim zaman bıyık bırakmağa karar vermiş orta yaşlı adamlar gibi görüyordum kendimi. Evde Romanyalımdan haber buldum. O bana bağlı kalmıştı.» Eitel kendi kendine baş salladı. «Kumsaldaki o kızdan sonra Romanyalıyla aramdaki ilişkiyi sürdüremiyeceğimi biliyordum artık. Gene de o dakikada öyle bir sevdim ki onu o güne dek hiç sevmemişim, böylesine. Bu yüzden kendimi gerçek bir çıkmaza sürüklediğimi anlayacak kadar aklımı başımı topladım. Mali danışmanımla görüşerek evi satılığa çıkarmasını, hizmetçilerin paralarını ödemesini bildirdiğim gibi bir uçağa atlayıp Meksika yolunu tuttum.» O gece güneye doğru uçarken gazetelere şöyle bir göz atmış, kendisiyle ilgili havadisın baş sayfada olduğunu görmekle yetinmişti. «Bana nasıl da dış biliyorlardır ha!» diye düşündüm, sonra yorgunluktan uyuya kalmıştı.

Meksika'da olsa yamaca yapışmış bir Desert D'Or'a benzeyen bir kıyı kentinde, duruşmanın tepkileri onun

peşinden gelmişti. Postadan yüzlerce mektup çıkıyordu: bir et yemezler derneğinin broşürü, Lulu Meyers' Sevenler Klubünün başkanından, Lulu'nun Eitel'i boşamış olduğuna sevinen bir bildiri, imzasız mektuplar, ayıp sövgüler, onu kutlayanların pusulaları... hatta sigara içen bir fotoğrafının çevresini kırmızı kalemle çemberliyen ve onu kıranayan bir sigara karşıtları derneğinin mektubu. Eitel kendikendine, «Eitel manyaklar arasında,» diye düşünerek mali menejerinden gelen mektubu alıp açmış ve gelir vergisi borçlarıyla ilgili felâket haberini okumuştur...

«Meksikada geçirdiğim günler bir bakıma kötü sayılmazdı ama bir yönden de feciydi. Beni şimdi görünce inanmak istemiyebilirsiniz ama o zamanlar yoğun çalışmalar yapabilen bir insandım. Derken bir de baktım, hiç bir iş yapamıyorum.»

Biliyorum, gibilerden başımı salladım. Eitel'le ilgili olarak başka herşeyin yanı sıra, onun bir film yaparken çok zaman günde onsekiz saat çalıştığını da duymuştum.

«Meksikada bir ara kendi durumum gözüme hiç de iç açıcı gelmemeğe başladı,» diye anlattı. «Bir iki hafta moralim iyice bozuldu. Bunca yapıp ettiğimden sonra garibine gidebilir, ama kolej günlerim kafamı kurcalar olmuştu: o yıllarda nasıl uzun uzun dünyayı dolaşarak orda burda küçük serüvenler bulmak düşleri kurduğum aklıma geliyordu. Çocukça birşey, biliyorum, ama herkes gençliğinde buna benzer şeylerin özlemini duyar... Herneyse, çok erken evlenmişim, Meksikadayken düşündükçe anlamağa başladım ki o zaman bu zaman, hep, pek de istekli olmadığım durumlara saplanıp kalmıştım. Kendime yeni bir şans kazandırmak için Komisyona karşı öyle dönüşü olmayan bir tutum takındığımı düşünmeğe başladım. Gel gör ki elde ettiğim bu şansı ne yollu kullanacağımı kestiremiyordum... Evet,» diye Eitel dalgın dalgın ekledi. «İyice kötöletti bu beni.» Sonra gülümsedi. «Herneyse,

sonunda iyi-kötü, kara kara düşünmekten yakamı sıyırmayı becerdim. Tanıdığım kimseleri görebileceğim yerlerden uzak durup kafamı işletmeğe çalışıyordum. Bir süre sonra da yıllardır aklımda olan bir konuyla ilgilenmeğe başladım.» Parmağıyla yanındaki masanın üstünde duran dosyaya vurdu. «Bunun altından kalkabilirsem, yaptığım onca kötü çalışmayı unutturup yüzümü ağartacak bir film ortaya çıkacak.» Senaryonun sayfalarını şöyle bir karıştırdı. «Yazık ki geri dönmek zorunda kaldım.»

«Burada da Mesikadakinden daha çok çalıştığını görmüyorum,» dedim.

Evet, gibilerden baş salladı. «Çok gülünç, biliyorum, ama insan benim yaşma gelince çıkıp kendine yeni bir yer araması pek öyle kolay olmuyor. Beni bilen insanların arasında olmak istedim.» Gülümseyerek, «Sergius,» diye ekledi. «Yemin ediyorum başlayacağım çalışmağa. Bu film yapılmalı.»

«Para yatıran çıkar mı?» diye sordum.

Eitel, «Ana sorun o değil,» diye cevap verdi. «Londralı bir prodüktör tanıyorum. Pek sevdiğim biri değildir ama gerekirse çalışabilirim onunla. Mektuplaşıyoruz. Adam benim konuyu çok beğeniyor, çıldırıyor. Ben de Avrupa'da takma ad altında çalışabilirim. Şimdi yapılması gereken tek iş iyi bir senaryo hazırlamak.» Şöyle bir göğüs geçirdi. «Ne var ki bu da öyle basit bir iş değil. Bazan... bir yerlerimi ameliyatla kesmişler de sakat kalmışım gibi geliyor. Biliyor musun, üç aydır hiç bir kadınla yatmadım.»

Bunları bana anlattığı zamanlarda Eitel'i anlamakta daha güçlük çekiyordum. Eskidenberi herşeyin, insanın kendi kendini bilmesine bağlı olduğunu sanırdım, belki de ben kendi kendimi hiç bilmiyordum da ondan. Eitel kendi kendisi konusunda böyle açık seçik konuştuğu halde, nasıl oluyordu da bir çıkar yol bulamıyordu, bunu anlamı-

yordum, iŖte. Hatta ona kendimle ilgili fazla birŖey sy-
lemeyiŖimden hiç gocunmadığına bile ŖaŖıyordum; arka-
daŖlıėımız ufak çapta birŖeymiŖ gibi geliyordu. Çok za-
man onun yanından ayrılıp da çölün kıyısındaki kira-
evime döndüğüm zaman onu dŖnmeyi bırakıp **kendi geç**
miŖime daldardım. Onunla konuŖmak, kendi kendime czm-
leyemediğim Ŗeyleri ona anlatmak istiyordum ama
olmuyordu. Zaten hiç kimselere o yetimler yuvasının s-
zn aamamıŖtım. Hiç değilse Hava Kuvvetlerine gir-
dikten sonra... İçimde herkese, daha doğrusu gemisini
kurtarmıŖ olan herkese benzemek için öyle bir istek var-
dı ki! Ben de gemimi kurtarma amacıyla yumruklarıma
güvenerek, Hava Kuvvetlerindeki gönüllüler arasında ya-
pılan bir boks turnuvasının yarı - finallerine kalmıŖtım.
Böylelikle hava okuluna gitmek fırsatını kazanınca, uuŖ
ncesi sınavlarını geçebilmek için geceleri saatler saati
alıŖtım. Okulu bitirinceye değin dünyada, kanat biçimi
havacılık armamı almaktan daha önemli hiç bir Ŗey ola-
mazmıŖ gibi gelirdi.

Havacı olmanın benim gözümde ne demeğe geldiğini
anlatmak g. Hiç ayrılmayacağımı sandığım arkadaŖlar
edinmiŖtim. arpıŖmalar sırasında iki  kez baŖka pilotla-
rı ölümden kurtardığım oldu. SavaŖın normal gidiŖatı ara-
sında olağan Ŗeylerdi bunlar. Nasıl ki baŖka pilotlar da
aynı Ŗeyi benim için yaptılar. Aramızda bir yakınlık var-
dı. Kimselere benzemediğimizi biliyorduk ve ben ilk ola-
rak bir yuvaya kavuŖmuŖ olduğuma inanıyordum.

Temelden yıkılıp ckt bu yuva. Bu ckntnn baŖ-
ladığı günlerden en iyi aklımda kalanını bugün bile elimle
koymuŖ gibi seçebilirim. arpıŖma sırasında da olmadı bu
iŖ. Bir dŖman uçağına karŖı savaŖmak kiŖisel birŖey de-
ėildi benim için. Bu iŖte kiŖisel olmayan yarıŖmaların ti-
tiz, zevkli kurallarını bulabiliyor ve etin bir oyunu ka-
zanmıŖ gibi oluyordum; hepsi bu. Bir zamanlar boks yap-

tığım gibi kullanıyordum uçağımı. Havacılıkta eskidikçe uçmayı kanıksamağa başladım, hepimiz öyleydik. Ne var ki kendimi bildiğimden beri ilk olarak, bulunduğum yerden hoşnuttum; başka bir yerde olmayı istemiyordum. Ölmek düşüncesi bile tedirgin etmiyordu beni. Öyle ya, Hava Kuvvetlerinin dışında yaşamak isteyen kimdi? Sonradan ne yapacağımı hiç mi hiç düşünmüyordum.

Bazan, taktik görevlerde, altımızdaki düşman Uzak Doğu köylerine alev bombaları atardık. Bundan özellikle hoşlandığımı söyleyemem. Ne var ki kendimi işin teknik yönüne verir, uçağımla dalış yapar ve pelte kıvamındaki benzini, harita çizgilerinin bana düşen bölümüne atardım. Yaptığım işi başka yollu ele alıp düşünmek hemen hemen hiç yapmadığım birşeydi. Havadan bakınca, alevler içindeki bir kentin manzarası hiç de çirkin değildir.

Bir sabah gene böyle bir görev uçuşuna çıktım; dönüşte de öğle yemeği için subay yemekhanesine girdim. Tokyo yakınlarındaki bir hava alanında üslenmiştik. Japon hizmetçilerimizden biri, onbeş yaşında bir çocuk, o gün üstüne bir tencere kaynar çorba dökerek kolunu yakmış. Çoğu uzak Doğulular gibi dayanıklı çocuktuk. Yanık kolunu arkasında tutarak tek elle servisimizi yaparken burnunun üstünde terler boncuklanıyor ve o, hizmetimizi iyi yapamadığı için başını sallayıp duruyordu.

Yanık yarasından alamıyordum gözlerimi. Dirseğinden omzuna uzanan, yer yer su toplamış bir yara. Çocuk sinirimi bozmağa başladı. Yıllardır ilk olarak babam, yuvadaki kambur çocuk, Rose Kızkardeşin insanlık görevi konusundaki dersleri aklıma üşüşüyordu.

Yemekten sonra çocuğu bir köşeye çekip aşçılardan merhem istedim. Mutfakta hiç merhem yokmuş; ben de çay kaynatıp yapraklarını lâpa yaparak çocuğun koluna sarmalarını söyledim. Damdan düşercesine kafama dank

etmişti: İki saat önce ben, kendim, bir düzine, iki düzine kişiyi, işte böyle yakmıştım... Yoksa yüz kişiyi mi?

Kafamdan atmak için ne denli çabalarsam çabalıyayım, yanık kolu ve gülümseyen yüzüyle o Japon çocuğu hiç aklımdan çıkmıyordu. Geçirdiğim değişim bir çırpıda gerçekleşti diyemem, ama zamanla havacılara karşı beslediğim yakınlık duyguları soğudu, ekşidi. Yepyeni bir gözle görmeğe başlamıştım onları; sevip sevmediğimi de kestiremiyordum artık. Onlar bir soydu, ben başka bir soy. Bu dünya onların dünyasıydı, ben de aralarında bir düzmece, bir uydurma. Unutmuş olduğum şeylere yaklaştım giderek, bu da beni içimden yıktı. Bir seçiş yapmak zorundaydım. Görevlerim bitmiş, askerlik sürem dolmuştu. Hava Kuvvetlerinde kalmak isteyip istemediğime karar vermem gerekiyordu. Karar vermek için kendimi zorlamak beni daha da sarstı, ufak bir sinir zayıflığına uğradım ve bir mevsim hastanede yattım. Çok hasta değildim ama ne olsa bir sinir çöküntüsüydü bu. Yedi hafta boyunca, uyuşmuş bir durumda hastanede yattım. Kalktığım zaman beni çürüğe çıkaracaklarını öğrendim. Umrumda değildi artık. Uçmak fazla güç gelmeğe başlamıştı bana, reflekslerimin de eski keskinliği törpülenmişti. Gözlük takmam gerektiğini söylüyorlardı, böylece insanın yirmiiki yaşında kendini kocamış bulmasının ne demek olduğunu öğrendim. Neyse ki yanılmışlar; gözlüğü takmadım, gözlerim de iyileşti, başka yönlerden iyileşmesem bile. Yatakta yatarken, yuvadan kaçabildiğim zaman okuduğum kitaplar aklıma gelmişti. Ordudan ayrılınca nasıl bir yaşam süreceğimi gözümde canlandırmağa çalışırken, belki bir yazar olabilirim, diye düşününce içim bir garip umutla doluyordu.

Desert D'Or böyle bir amacı gerçekleştirmeye uygun bir yer değildi belki de. Doğruyu söylemek gerekirse, orda kaldığım sürece bir satır bile yazdım diyemem. Yazı

yazmağa hazır değildim, zaten. Bunun için zaman gerekliydi bana, güneşin sıcaklığı gerekliydi. Çok fazla duyarlıklı olmak, çok düşünmek istemediğimi anlatabilecek miyim, bilmem. Ortada iki tane dünya olduğunu kafama takmıştım. Bir gerçek dünya vardı, benim deyişimle, savaşların, boks klüplerinin, arka sokaklardaki yetim yuvalarının dünyası... ki bu gerçek dünyada anasız babasızlar başka anasız babasızları yakıyorlardı. En iyisi bunu düşünmeyecektin bile. Hemen hemen herkesin yaşadığı ikinci dünyayı seviyordum ben. İnsanların kafalarında canlandırdıkları dünyayı.

Ama çok uzatıyorum yazımı. Bir kaç gün sonra kış girdi ve benim Akşamdan Kalma ve Dorothea'yla, Yat Klubü ve Eitel arasında bölüştürdüğüm düzen kökten değişti. Sinema kolonisinin Altın Çöle göçmesinin üstünden daha bir hafta geçmeden, anlatmak istediğim bu ufak öykü başlamıştı bile...

VII

Mevsimle birlikte biraz yağmur düştü; çok değil ama çöl çiçeklerinin açılmasına yetti. Bu da sinema başkentinden bir sürü insan getirdi. Sinema dünyasından gelenler otelleri doldurunca buraya mevsimde gelenler de evlerini açtılar. Sokaklar film yıldızları ve kumarbazlarla doluydu, sosyeteye girmiş sabıkalıları, mankenler, şarkıcı ve sahne artistleri, uçak fabrikatörleri, atletlerle doluydu. Bir kaç ressam bile vardı arada. Binbir çeşit otomobille akın ediyorlardı: Kadillak limozinler, yakut renkli spor arabalar, altın sarısı spor arabalar, minik Avrupa arabalarıyla büyük Avrupa arabaları. Mevsimin dört bir yanımda böyle birden patlamasıyla ben de evimi çeviren yalnız kalıp başımı dinleyebilmemi garanti eden o duvarı sever oldum. Arada bir bu kentin, günü birliğine gelen turistler için kimbilir nasıl akıl karıştırıcı bir yer olduğunu düşünüyordum: O sokak bu sokak dolaşıp duracaklar ama Desert D'Or'u hiç tanımayacaklardı. Nasıl ki bir iş hanının koridorları kendilerine açılan odalar konusunda hiç bilgi vermezse...

Bu akın Eitel'in hiç hoşuna gitmemişti. Yalnız kalmayı yeğ tutar olduğundan otelde pek seyrek görülüyordu artık. Bir gün onun evine uğradığım sırada yatak odasındaki telefon çaldı. Çalışma odasından onun telefonda konuştuğunu duyabiliyordum. Yat Klübüne yeni inmiş olan birisi onu çağırıyordu. Telefonu kapatıp geldiği zaman onun heyecanlı olduğunu anladım.

«Bir korsanla tanışmaya ne dersin?» diye sordu, hafifçe gülerek.

«Kimmiş bu?»

«Collie Munshin, hani şu film yapımcısı.»

«Neden korsan diyorsun ona?» diye sordum.

«Tanışınca anlarsın.»

Ne var ki Eitel bu konuda konuşmaktan kendini alamıyordu. Bu çağrının kendine böylesi bir kıvanç vermesine biraz da sinirlendiğini sanıyorum.

Eitel'in anlattığına göre Munshin, Herman Teppis'in damadıydı, Teppis de Supreme Filmlerin başı. Munshin bu Teppis'in kızıyla evlenmiş ve biraz da bu yoldan, başkent'in en önemli film yapımcılarından biri olup çıkmıştı. Eitel, «Bu evliliği yapmasa da bu yere ulaşırdı ya,» diye ekledi. «Collie'yi hiç bir güç yolundan alakoyamazdı.» Munshin'in kısa süreçlerle bir çok işlerde çalışmış olduğunu öğrendim: Gezin satıcılık, gazetecilik, küçük bir radyo istasyonunda spikerlik yapmış, bir artist ajanı, yapımcı asistanı ve en sonunda bir film yapımcısı olmuş. Eitel «Evvel zaman içinde Collie benim el ulağım gibi birşeydi,» diye anlattı. «Collie'nin gücünün nerde olduğunu bilirim. Utanması yoktur. Kendi yaptıklarından yüzü kızarmayan adamı hiç bir engel yolundan alakoyamaz.»

Eitel gömleğini değiştiriyordu bu sırada. Kravatını seçmesinden onun bu görüşmeyi, kendi umduğu kadar hafifseyemediğini anladım. Yüksek sesle, «Beni neden görmek istiyor acaba?» diye sordu. «Benden fikir filan çalmak istiyor olmalı.»

«Kendini neden sıkıntıya soksun?» diye sordum. «Dün-yada parlak fikirlerden ucuz ne var?»

«Collie'nin tekniğidir bu. Bir konu takılır aklına, parmak basabileceğin bir şey değil, sisli bir takım düşünceler. O zaman Collie işsiz bir yazarı yemeğe çağırır. Onun düşünceleriyle buluşlarını dinler. Konuşup geliştirirler ko-

nuyu. Ertesi gün bizimki bir başkasını yemeğe çağırır. Beş altı yazarla görüşünceye dek konu iyice pişer, sonra Collie kilit altında tuttuğu piyonlarından birine bir taslak yazdırır. Bütün bu işleri yapıp bitirince taslağı stüdyoya kendi yaratısı diye satar. Ah, ne tilkidir o, nasıl tuttuğunu koparır, ne dalavereci...» Eitel söylyecek başka lâf bulamaz gibi sustu.

«Bu gidişle birgün stüdyonun da başına geçer,» dedim. «Kim önleyebilir bunu?»

«Kimse,» diyerek Eitel ceketini giydi. «Gün gelecek dünyayı o yönetecek.» Sonra gülümsedi. «Yalnız bundan önce benimle baş edebilmesini öğrenmesi gerek. Ben onu bazı kez duralatabilirim.»

Kapıyı arkamızdan kaparken Eitel, «Onu tökezletebilecek başka birşey daha var,» dei. «Kadın derdi var başında.»

«Çok mu zampara?»

Eitel benden yana şöyle bir baktı, başkentin kalburüstü erkekleri konusunda çok cahil olduğumu belirtmek istercesine. «Yoo, değildir,» dedi sonra. «Collie kafasında bir sürü kararları tartmak, ölçüp biçip tasarlamak, ordan alıp oraya oturtmak zorundadır. Bu da adamın hızını keser, bilmem anlatabiliyor muyum? Hem insan Herman Teppis'in kızıyla evli olursa bir de harem kurması kolay değildir. Doğru dürüst bir metres bile tutamaz bu adam. Bir yerlere gizlediği bir kızcağız var; o bile Collie'nin H.T. ile az arasını açmadı! Zavallı dansözün biri. Kaç yıldır sevişiyorlar. Ben kızı hiç görmedim ama, onun yüzünden neler çektiğini sana Collie hemen anlatacaktır. Ezbere bilinen bir öykü, onunkisi. Kız onun karısından boşanıp kendisini almasını istiyor, Collie de bunu yapacakmış gibi davranıyor. Zavallı Collie, hiç birşeyi elinden kaçırmağa gelemmez.» Eitel için için bir güldü. «Kız da bunu onun burnundan getiriyor elbet. Collie yokken o da kendi havasında. Filim-

lerimde çalışan bir iki erkek oyuncu onunla bulunmuşlar. Dediklerine göre yatakta üstüne yokmuş...»

«Ağırına gitmez mi bu, Collie'nin?» diye sordum.

«Bilmem ki. Çok yönlüdür, Collie. Kendini kurbanlık koyun yerine koymaktan da zevk alır bazan.»

«Acınacak bir adama benziyor bence.»

Eitel, «Canım, bir açıdan bakarsan herkes acınacak durumdadır,» dedi. «Yoksa Collie'nin işi iş. Sen yalnız, dünyada onun bir eşinin daha bulunmadığını aklında tutınağa bak.»

Collie Munshin'in bungalow'una vardık; Eitel pembe boyalı kapının tokmağını vurdu. Biraz bekledikten sonra içerden birinin koşarak geldiğini duydum, derken kapı hızla ardına dek açıldı ve ben yalnızca sabahlık giymiş şişman bir adamın sırtını görebildim. Adam eteklerini savurarak gerisin geri, telefona doğru koşarken omzunun üstünden, «İçeri buyurun, çocuklar,» diye seslendi. «Şimdi geliyorum.» Kulaklığı sol elinde tutmuş, tiz, rahat bir sesle, New York'da biriyle konuşurken, sağ eliyle bize ustalıkla içki hazırlıyordu. Bir yandan telefondaki iş konuşmasını yürütedursun, Eitel beni tanıştırmıca ağzı kulaklarına vararak gülümsemeyi de ihmal etmedi. Ortadan az kısa boyu ve küt, kalkık yüz çizgileriyle soytarılara benziyordu, çünkü iri toparlak kafası toparlak gövdesinin üstüne oturtulmuştu ve arada hemen hemen hiç boynu yoktu.

İçkileri hazırlayınca göz kırparak bizlere uzattı, boşalan sağ eliyle de seyrek saçlarını kaşımağa başladı. Dazlak bir noktaya raslayınca hemen saçlarıyla örtüp kapadı ve bu kez elini başından alıp göbeğine götürerek, yer yer karnını bastırmağa başladı. Gizli bir sancısı var mı diye yokluyordu sanki. Enerji doluydu doğrusu, Onu elinde yalnızca tek bir işle görmenin ancak kırk yılda bir raslanan bir şey olacağını kestirebiliyordum.

Eitel ilgisiz, sıkılmış gibi bir yüzle oturarak film yapımcısının el-çabukluğu numaralarına bakıp gülümsedi. Telefon konuşması bitince Munshin hemen ayağa fırlayıp elini uzatarak Eitel'e doğru yöneldi. Ağzı kulaklarında, «Charley!» deyişini duyan da Eitel'in odaya şu anda girdiğini, Munshin'in de onu görünce pek şaşıtıldığını sanırdı. «Çok iyi gördüm seni. Nasılsın bakalım? Neler yapıyorsunuz? Çok iyi çalışmalar yapıyormuşsun diye kulağıma geldi.»

Eitel gülerek, «Kes, Collie,» diye güldü. «Senin çalabileceğini hiç birşey yok bende.»

«Çalmak nerden çıktı? Ben senden yalnızca arkadaşlığını çalmak istiyorum.» Collie bir kolunu sımsıkı Eitel'in boynuna doladı. «Çok iyi gördüm seni,» dedi gene. «Bomba gibisin.» Yazdığın senaryoyu da övmekten göklere çıkarıyorlar. Bitince okumak isterim.»

«Ne diye?»

«Satın almak istiyorum.» Munshin bunu, Eitel'den senaryo almasına hiç bir engel yokmuş gibi söylemişti.

«Tek bir şartla satarım. Okumadan, ezbere alırsan.»

«Okumadan alacağım, be Charley! Sen yazmadın mı? Ezbere alacağım.»

«Shakespeare'yi bile ezbere almazsın sen.»

Munshin üzgü dolu bir sesle, «Ciddiye almıyorsun beni,» dedi.

Eitel, «Kes, Collie,» dedi gene.

Konuşurlarken Munshin durmadan Eitel'e dokunuyor, dirseğine bir çimdik atıp omzunu sıvazlıyor ya da kurgularını dürtüslüyordu. «Charley, kimselere gösterme bu senaryoyu. Çalışmana bak sen. Durumunu da kendine dert etme.»

«Çek şu aç gözlü ellerini benim üstümden. Bu filmi kendim yapacağım, sen de biliyorsun bunu.»

Munshin bilgiç ve ciddi başını sallıyarak, «Senin tarzın bu zaten, Charley,» dedi. «Her zaman böyle çalışmalısın.»

Bir fıkra anlattı, biraz dedikodu etti. Bir yandan da şişman bir özel dedektifin bir sarhoşun üstünü aramasını andıran küçük yoklamalarla ellerini Eitel'in üzerinde gezdiriyordu. Derken Eitel ondan uzaklaştı; hepimiz oturduk, birbirimizin yüzüne baktık. Kısa bir sessizlikten sonra Munshin, «Bomba gibi bir film konusu aklıma geldi,» diye bildirdi.

Ben, «Nasıl birşey?» diye sordum, çünkü Eitel yalnızca yüzünü buruşturmakla kalmıştı.

Munshin ünlü bir Fransız romanının adını verdi. «O herif seks konusunda herşeyi biliyor,» dedi. «Onu okuduktan sonra bir daha sevdaya tutulduğuma dünyada inanamıyacağım.»

Eitel sözleri ağzının içinde yuvarlıyarak, «Marquis de Sade'nin yaşantısını neye çevirmiyorsun?» diye sordu.

«Sinemaya uygun bir trük bulabilsem bir gün durur muyum sanıyorsun?»

«Collie, otur da bana aklındaki konuyu anlat.»

«Hiç birşey yok aklımda. Başkalarından fikir bekliyorum. Dönüp dolaşıp hep aynı konuyu çevirmekten şurama geldi. Bu işte çalışan herkesin artistik bir isteği vardır.»

Eitel onunla övünürcesine, «Bu adam kimsenin gözünün yaşına bakmaz,» dedi.

Collie ağzı kulaklarına vararak sırtıttı, sonra başını, azar yiyen bir köpeğin hınzırca kurnazlığıyla yana yatırdı. «Pireyi deve yapmak senin huyundur,» dedi. «Doğuştan böylesin.»

«Collie'yi kimse yolundan döndüremez.»

«Sana bayılıyorum, Charley.»

Munshin içkilerimizi yeniledi. Küçük bir çocuk gibi, dudagının üstü terlemişti.

«Ey, anlat bakalım,» dedi. «Nasıl durumlar?»

Eitel dümdüz bir sesle, «Durumlar iyidir, Collie,» diye cevap verdi. «Ya sende ne var ne yok?» Onu yakından tanıdığım için adamakıllı tetikte olduğunu biliyordum.

«Charley, özel yaşantımın altı üstüne geldi.»

«Karın mı?»

Munshin bakışlarını boşluğa dikmişti. O et ve yağ yığınının içindeki tek sert şey ufacık, katı gözleriydi. «onunla aramız hep bildiğin gibidir, Charley. Hiç değişmez.»

«Öyleyse derdin ne?»

«Metresimi dehlemeğe karar verdim de.»

Eitel gülmeğe başladı. «Geç bile kaldın.»

«Gülme be Charley. Ciddi iş bu, benim için. Önemli.»

Munshin'in böyle açık açık konuşmasına şaşmıştım. Benimle tanışalı onbeş dakika olmamıştı daha. Oysa bu adam Eitel'le başbaşaymışcasına rahat konuşuyordu. Film endüstrisinden birçok kimseler gibi onun da, iş konularında casusluk kuruntularından kurtulamadığı halde özel yaşamını açıkça anlatabileceğini daha öğrenmemiştim o zaman.

Eitel onu hâlâ hafifsiyerek, «Gerçekten mi bırakıyor-sun o kızı?» diye sordu. «Ne oldu? Teppis ultimatom mu verdi yoksa?»

«Charley!» dedi Munshin. «Bu benim yaşamımda gerçek bir trajedyadır.»

«Kıza vurgunsun sanıyorum, değil mi?»

«Yok, vurgunum diyemem. Yalnız, anlatması güç.»

«Bundan hiç kuşku yok, Collie.»

Munshin gene parmaklarıyla kendi göbeğini dürtüşleyerek, «Ben bırakınca kız ne olacak diye içim içimi yiyor.»

«Onunla ilgili söylentilere bakılırsa, başını kurtarır, sanıyorum.»

Munshin, «Ne söylüyorlar?» diye sordu.

«Hiç. Seninle yaşadığı sürece dışarda da mesai yapmış, diyorlar.»

Munshin'in değirmi yüzünde bir hoş-görü ve üzüntü belirdi. «Bir skandaller toplumunda yaşıyoruz.»

Eitel, «Hiç değilse bana numara yapma, Collie,» diye mırıldandı.

Munshin o saat yerinden fırlayarak, «Sen bu kızı anlamıyorsun ki!» diye gürledi. Bu damdan düşercesine değişim beni afallatmıştı. «Çocuk, o daha. Güzel, insan canlısı, saf bir çocuk.»

«Sen de güzel, insan canlısı, saf bir babasın!»

«Ben seni çok savunmuşumdur, Charley,» dedi Munshin. «Seni öyle söylentilere karşı savundum ki bunları duymayı sen bile istemezsin. Gelgelelim şimdi, galiba yanıltmışım, diyeceğim geliyor, nerdeyse. Sende kokuşmuşluktan, çürümüşlükten başka birşey kalmadığına inanacağım geliyor.»

«Dürüst bir çürümüşlük, ama. Hiç değilse melâike rolü oynamıyorum.»

Munshin, «Benim de melâike olduğumu ileri sürdüğüm yok!» diye gene bas bas bağırdı. «Yalnız duyguluyum.» Benden yana döndü. «Benim gibi bir herife bakınca siz ne görüyorsunuz?» diye sordu. «Soytarı rolü oynamaktan hoşlanan şişko bir adam görüyorsunuz. Yani bu, ben insan değilim, benim de insanca duygularım yok mu demektir?»

O sırada soytarılıkla ilişkisi yoktu. Yumuşak, tiz sesinin tonu gürleşip derinleşmişti. Yanıbaşımızda dikilmiş durduğu yerden, gövdece güçlü bir adam olduğu izlenimini yaratıyordu. «Peki, Charley,» dedi. «Sen benim için neler düşünürsün, bilmez değilim, ama sana bir diyeceğim var. Belki ben bir iş adamıyım, sen de bir sanatçısın; saygı duyarım senin sanat yönüne, büyük saygı duyarım, gene de sen soğuk herifin birisidir, bense duyguluyum. İşte sen bu yüzden beni anlamazsın.»

Munshin'in bu tiradı sırasında Eitel sigarasını tüttürmüştü. Şimdi, umursamazlıkla, «Beni neden çağırdın buraya, Collie?» diye sordu.

«Dostluk adına çağırdım. Neden anlamıyorsun bunu? Senin dertlerini dinleyip sana kendi dertlerimi dökmek istedim.»

Eitel o iri omuzlarını kamburlaştırarak öne doğru eğildi. «Benim derdim merdim yok ki!» dedi gülümsiyerek. «Seninkileri anlat, bakalım.»

Munshin rahatlayıp gevşemişti. «Bu işin eksi yönleri-
nin yanı sıra artı yönleri de var. Kızcağızı hor görüp ala-
ya almak kolay. Bunu ben kendim de yaptım. Ona ilk ev
açtığım zaman kendi kendime, «Gece klüplerinde danseden
kızlardan biri işte,» diyordum. «Kızıışmış Latin kanıyla do-
lu, şehvetli bir İtalyan kızcağızı, işte,» diyordum. Ama iş
böyle basit değil, Charley. Bu kız belki çok kafalı değil,
yoksul bir çevreden geldiği de ortada.» Gene benden yana
bakarak büyük bir alçak gönüllülükle, «Oldum olası kadın-
lar konusunda dar bir takım ön-yargılar beslemişimdir,»
dedi. «Anlarsınız ya, seçkin, hanımefendi kadınlar istemi-
şimdir. Elena'da eksik bulduğum yön de, ne yalan söyle-
yim, işte bu. Benim çevremdeki insanlara denk olamıyor.
Ama bu da onun içli, insan yönünü gölgeliyemez.»

Eitel, «Bununla birlikte dehliyorsun onu,» dedi. «Çok içli insancıl bir kızı başından savıyorsun.»

«Sonu olmayan bir ilişki bizimkisi, hiç bir yere gide-
mez bundan öte. Bak açıkça söylüyorum bunu. Kendi ku-
surumu açıkça ortaya döküyorum.. Bizim işteki herkes gi-
bi ben de sosyal bakımdan ödleğin biriyim.»

«Ve bütün ödleler gibi sen de bu kızın evlenme iste-
mini geri çevirmekten usanç getirdin.»

Munshin kesinlikle, «Elena saman altından su yürütmez,» dedi. «Birşey söyleyeyim mi sana? Daha birkaç gün önce söyle iki üç bin dolar vermek istedim de almadı. Bir

kez bile benden evlenme istememiştir. Göz dağı veren kadınlardan da değildir. Ama ben onun benimle boşuna vakit geçirdiğini düşünmeye dayanamıyorum da ondan.»

«Herman Teppis de dayanamaz bu düşünceye.»

Munshin bunu duymazlıktan geldi. «İzin verirsen sana biraz anlatayım onu. Elena öyle bir kız ki çileden, duygudan, pislikten ve pırıl pırıl sevgiden yoğurulmuş.» Bu yuvarlak lâfları, jürideki çeşitli üyelerin hepsini teker teker etkilemek isteyen bir avukat gibi kategorik olarak sıralanmıştı. «Benim ruh doktoruma söyledim, onu bir başka arkadaşına yolladı, ama beş para etmedi. Üzerinde işlenecek çapta bir egosu yokmuş ki! Problem böylesi ciddi, işte.» Munshin dikkatimizi çekmek istercesine, o etli avucunu açıp öne doğru uzattı. «Onunla tanışmanı ele alalım, örneğin. Bir yardımlaşma derneği yararına benim düzenlediğim bir gösteride kısa bir numarası vardı. Perde gerisinde gördüm onu, giyinmiş, sahneye çıkmağa hazır bekliyordu. Gerçek bir Karmen tipi. Ama korkudan tiril tiril titriyen bir Karmen,» diyerek Munshin bize doğru baktı. «Partönerinin elini tırmıklayıp duruyordu, heyecanından. İçimden, işte, dedim, işkence içinde kıvranan bir insan; bir orman hayvanı gibi vahşi, duyarlıklı bir kız, dedim kendi kendime. Sahneye çıktığı zaman heyecanını hiç ortaya vurmadı. İyi bir flamenko dansözüydü. Kısacıktı numarası ama yeteneği belliydi. Sonradan konuşmağa başladık. Bana, çalıştığı günlerde bir dilim ekmek bile yiyemediğini anlattı. Ona bazı sorunlarında yardımcı olabileceğimi söyledim, küçücük bir köpek yavrusu gibi sevindi, gözleri yaşardı. Herşey böyle başladı işte.» Munshin'in sesi duyguyla boğuklaşmıştı. «Sen, Eitel, sen buna içten pazarlıklı olmak diyebilirsin belki de. Bense içlilik, yürek sızısı ve daha bir sürü çiledir, derim. Tepeden tırnağa yaralı, bu kız.»

Munshin konuşurken, bir senaryo tartışmasında konunun kadın kahramanını nasıl açıklarsa, Elena'yı da öy-

le anlatmakta olduğunu düşündüm; yapılan görüşme bu görüşmeden doğacak olan filmde daha önemliydi sanki..

«İtalyan olmak durumunu ele alalım,» diye Munshin konferansa girdi. «Bu konuda neler neler öğrendim, anlatamam size; insanların gizli, girift yönleri... eysa ben eni-konu liberalimdir. Söz gelişi, servisimizi yapan garson zenciye Elena garsonun ona karşı saygıda az-buçuk kusur ettiğini aklına takardı. Buna benzer sorunlar üstüne konuşturdum onunla. Zencileri hor görmenin ne denli yanlış olduğunu anlattırdım, o da anlardı.»

«Şıp» diye. Eitel parmaklarını şaklattı.

Munshin yerinde yaylanarak, «Kes, Eitel,» dedi. «Anlıyorsun, ne demek istediğimi. Elena kendi ön-yargılarından utanmağa başladı. Zaten kendi kişiliğindeki bütün küçüklüklerden iğrenen bir insandır. Gelişme, şimdikinden daha yüksek bir insan olmak isteğiyle yanar, tutuşur. Tutuşur, diyorum, anlıyor musunuz?» Eitel yumruğunu salladı.

«Senin gerçekten üzgün olduğuna inanmağa başladım, be Collie.»

Film yapımcısı bunu hiç duymamış gibi, «Elena'nın birçok erkeklerle düşüp kalkmasını ele alalım,» diye lâfının arkasını getirdi. «Gerçekte çoluk çocuğa karışmak, şöyle adam gibi, olgun bir evlilik yapmak için can atar. Benim canımı sıkmadı mı sanıyorsun, onun başka erkeklerle düşüp kalkması? Ne var ki suçun bende olduğunu biliyordum. Bunun suçlusu benim, açıkça üstüme alırım. bunu. Neyim vardı ki ona verecek?»

Eitel, «Başkaları ne veriyordu ki ona?» diye araya girdi.

«Çok güzel, doğrusu! Hele senin bu lâfı etmen daha da güzel. Bana baksana sen, Charley, kadın erkek ayırır-

mına inananlardan değilimdir ben. Özgür olmak erkek kadar kadının da hakkıdır.»

«Böyle bir klüp kursak?» diye Eitel alayla konuştu.

«Senin için kendi mesleğimi tehlikeye attığım bile oldu, Charley, BULUTLAR-HEY filminden sonra senin kontratını feshetmemesi için H.T. ye çok yalvardım. Böyle nankör müsün ki bunları başına kakmak zorunda bırakıyorsun beni? Kendi sevdiğin türde filmler yapmada az mı yardımım dokundu?»

«Sonradan da hepsini kesip kuşa çevirdin.»

«Anlaşamadığımız yerler olmuştur, Charley, ama ben sana hep dost gözüyle baktım. Bugün aramızda ne geçerse geçsin, sana karşı olan dostluğumu etkileyemez.»

Eitel gülümsedi.

«Merak ediyorum,» diyerek Munshin ellerini dizlerine dayadı. «Benim burada anlattığım Elena'yı nasıl buluyorsun?»

«Sen böyle bir kıza layık değilsin, Collie.»

«Bunu söylediğine sevindim, Charley. Onun özünü yansıtabilmişim demek...» Munshin duraladı ve sabahlığının belindeki kordonu gevşetti. «Çünkü, demek istediğim, aşağı yukarı bir saat önce Elena'ya artık aramızda birşey kalmadığını söyledim de.»

«Bir saat önce ha!»

Munshin, evet, gibilerden baş salladı.

Eitel, «Şimdi burda mı, demek istiyorsun?» diye sordu. «Kentin içinde mi?»

«Evet.»

«Dehlemek için onu alıp da buraya mı getirdin, ya ni?»

Munshin odanın içinde volta atmağa başladı. «Önceden tasarlamamıştım. Birçok yolculuklarımda onu da yanıma alırım.»

«Ve başka bir otele yerleştirirsin, ha?»

«Evet, durumu anlattım ya.»

«Karın ne zaman geliyor?»

«Yarın burada olacak.» Munshin burnunu sümküdü. «Böyle olacağı hiç aklımdan geçmezdi. Elena'yı bırakmam gerektiğini biliyordum ama bugün olacağını nerden bileydim?»

Eitel başını yandan yana salladı. «Peki ben ne yapayım istiyorsun? Gidip kızın elinden tutup avutayım mı?»

«Yoo, benim düşüncem...» Munshin dokunsan ağlıyacak gibiydi. «Charley, kızcağız bir Tanrının kulunu tanı-mıyor burda.»

«Öyleyse bırak, dönsün.»

«Onun yapayalnız kaldığını düşünmeyi içim kaldır-mıyor. Sonra ne yapacağı da kestirilemez. Charley, düşün-dükçe çıldıracak gibi oluyorum. Ayrılmamız gerektiğini söyleyen Elena oldu. Ama onun için bunun ne demek ol-duğunu ben biliyorum. Suçu kendinde arayacak. Bana la-yık olmadığına kendini inandıracak.»

«İşin gerçeği de bu, değil mi?» diye Eitel sordu. «Sen de buna inanıyorsun.»

«Peki, peki, aşağılık olan benim, ciğeri beş para et-mezin biriyim.» Munshin gelip Eitel'in tam önünde dur-du. «Charley, sen birşey demiştin, kelimesi kelimesine ak-lımdadır. Demiştin ki, delikanlılığında hep, nasıl kadın bu-lacağım, diye kıvranırken şimdi kadınları nasıl başından savacağını bilemediğini söylemiştin.»

«Övünmeydi o benimkisi.»

«Sen dertten hiç mi anlamazsın?»

«Senin derdin mi?»

«Gidip görmez misin onu?»

«Tanımıyorum ki!»

«Benim bir arkadaşım olarak tanıştırebilirim.»

Eitel oturduğu yerde doğruldu. «Söyle bana, Collie,» dedi. «İki hafta önce bana bu yüzden mi ödünç verdin?»

«Ne parası?» dedi Munshin.

Eitel, «Sergius'dan çekinmenin gereği yok,» diyerek gülmeğe başladı. «Yüzümü kara çıkardın, Collie. İki bin dolar büyük para. Koskoca Carlyle Munshin, artık istemediği bir kadını başından alsın diye, işsiz güçsüz bir rejisör bozuntusuna böylesi bir rüşvet mi verecekti?»

Munshin bağırırçasına, «Sen gerçekten kokuşmuşsun, Charley!» dedi. «Ben o parayı sana, seni arkadaş yerine koyduğumdan verdim. Dilini biraz daha tutmanı da söylememin gereği yok, sanıyorum. Bu lâf yayılırsa işim bitti demektir. Ama ben şimdi Elena'yı düşünüyorum. Bu çocuk da tanışımız olsun. Elena'nın başına bir şey gelirse suçun birazı da senin boynuna.»

Eitel, «Senin yapmıyacağın yok, Collie,» dedi ama Munshin onun sözünü kesti.

«Charley, şaka etmiyorum, bu kızı yalnız bırakmamalıyız. Benim sana ille haklıyım, dediğim var mı? Ne istiyorsun sen, benim kellemi mi? Hiç değilse bana bir çözüm yolu göster.»

«Kızı Marion Faye'e götür ver.»

«Taştan yapılmışsın,» dedi Munshin. «Karşında bir insan acıdan kıvranıyor da sen bu biçim konuşabiliyorsun.»

Ben birden, nasıl oldu bilmeden, «Onu ben gider görürüm,» deyiverdim.

Munshin istifini bozmadan, «Şeker gibi çocuksun sen,» dedi. «Ama bu sana göre iş değil.»

Eitel de, «Sen karışma bu işe,» diye parladı.

Munshin, «Şu çocuk bile gönüllü oldu,» dedi. «Charley, söyle bana, yüreğin hepten taş mı kesildi senin? Hiç mi acıman yok? Yoksa gerçek bir kadınla başa çıkamıyacak kadar yaşlandın mı?»

Eitel bacaklarını öne doğru uzatıp sırtına yaslanmış, gözlerini tavana dikmişti. Tane tane, «O.K., Collie,» de-

di. «Oldu. Borçtan borç doğar. Peki, gidip senin bu kızla kafaları çekeceğim.»

Munshin boğuk sesle, «Pırlanta gibisin sen,» dedi.

Eitel, alaycı, vurdum duymaz, «Ya o biçim birşeyler olursa?» diye sordu.

Munshin, «Sadist misin nesin sen?» diye inledi. «Ben öyle şeyleri düşünmüyorum bile.»

«Ne düşünüyorsun, öyleyse?»

«Sen Elena'dan hoşlanacaksın. O da senden hoşlanacak. Senin gibi ünlü, kişilikli bir erkeğin beğenmesi Elena'nın koltuklarını kabartacak. Moral verecek ona.»

Eitel, «Ulu Tanrım,» dedi.

Telefon çalıyordu.

Munshin birşeyler daha söylemeğe davrandı. Eitel'in caymasından korkuyordu sanki. Ama telefonun zili insanın kafasını dağıtıyordu. Bu zil santralın düzensiz ritmine uyarcasına çalıyor, duruyor, bir süre susuyor, sonra gene çalıyordu.

Eitel sinirli sinirli, «Aç şunu,» dedi.

Munshin kulaklığı çenesinin altına sıkıştırdı. Yeni baştan içki hazırlamağa başlıyordu. Ne var ki kulaklıktan gelen sesler onu durdurdu. Kadının hem ağlayıp hem güldüğünü biz de duyduk. Onun korkusu odanın içinde titreşimler yapar gibiydi. Sesi korku ve acıyla öylesine doluydu ki sarsıldım ve gözlerimi yere indirdim. Hele bir keresinde, yalnızlığını dile getiren öyle bir inilti kopardı ki dayanamadım.

Munshin sert bir sesle, «Elena, nerdesin?» diye sordu.

Bir dönüm noktası aşılmıştı. Kadının şimdi usul usul ağladığını duyabiliyordum. «Şimdi geliyorum,» dedi Munshin. «Hemen. Bir yere kıpırdama sakın. Ordan ayrılma, diyorum, Elena. Anlıyor musun?» Munshin telefonu kapar kapamaz pantolonunu ayağına geçirmiş, gömleğinin düğmelerini iliklemeğe başlamıştı bile.

Eitel sapsarıydı. Kendini zorlayarak, «Collie, benim de gelmemi istiyor musun?» diye sordu.

Munshin kapıdan, «Otelinde, kendi odasındaymış,» dedi. «Ben sana sonra telefon ederim.»

Eitel, peki gibilerden baş sallıyarak sırtına yaslandı. Munshin gittikten sonra bir sessizlik çöktü üzerimize. Bir kaç dakika sonra Eitel ayağa kalkarak biraz içki hazırladı. «Ne feci birşey,» diye söylendi.

Ben, «Bir erkek nasıl olur da bir kadınla böyle bir ilişki yürütebilir?» diye sordum. «Öyle....cıllığı çıkmış bir şey ki.»

Eitel başını kaldırıp bana baktı. «Azıcık anlayış, biraz acıma, Sergius,» dedi. «Sen bizim eşlerimizi kendimizin mi seçtiğimizi sanıyorsun?» Canı sıkkın bir tavırla içki-sini yudumladı. Nerdeyse kendi kendine konuşur gibi, «Acaba bunun karşılığını bir gün gelip öğrenebilecek miyim?» diye mırıldandı.

Zaman ilerliyor ve biz Carlyle Munshin'in içkisini yudumluyorduk. Öğleden sonra saatleri yavaş yavaş geçti. Orada kalmak anlamsız geliyordu, kalkıp başka yere gitmek de bir öyle anlamsız. Dışarı çıksak çöl güneşinden başka bir şey bulamıyacaktık ki. Eitel beş altı kadeh içtikten sonra ağzı kulaklarına vararak, «Ruhum sıkıldı,» diye gülümsedi. «Bunaldım.» Yüzü uyuşmuş gibi duruyordu. Zevkle, ağır ağır, başındaki saçsız yeri sıvazlamaktaydı. Gene biraz duraladıktan sonra, «Collie ne durumda, bilmek isterdim,» dedi.

Bunun yanıtlaması gibilerden, kapı vuruldu. Gidip kapıyı açınca yaşlı bir adam beni omuzlayarak bir yana itip içeri girdi. Ortalık yerden, «Carlyle nerde?» diye sordu. Ben de onun peşi sıra içeri döndüm.

Eitel ayağa kalkmıştı. «Eyy, Bay Teppis,» dedi.

Teppis ondan yana ters ters baktı. Gümüş, saçlı, kırmızı yüzlü bir adamdı; boyu uzun, cüssesi ağır. Ama be-

yaz, yazlık kostümü ve el boyaması boyun bağıyla bile çekici olmaktan çok uzaktı. Güneş yanığı yüzünün çizgileri alımsızdı. Gözleri ufacık, şiş şiş, burnu yamyassıydı, çenesi de boynunun çıkıntısına kavuşuyordu. İri cins kurbağalara çok benziyordu. Tiz, kısık bir sesle,

«Anlat bakalım,» dedi. «Senin ne işin var burda?»

«Biliyor musunuz, çok yerinde bir soru bu, Bay Teppis.»

Teppis, «Collie bir haltlar karıştırıyor,» dedi. «Seninle ne diye görüştü, bilmiyorum. Senin gibi bozguncularla aynı havayı solumak bile istemem ben. BULUTLAR HEY filmiyle bana kaç patladığını biliyor musun?»

«Ama sana kazandırdığım paraları unutuyorsun... Herman.»

«Hah,» dedi Teppis. «Şimdi de beni ilk adımla çağırıyor! Beni bırakıyorlar sonra da yükseliyorlar. Senin için Lulu'nun kulağını büktüydüm. Sen tut pırıl pırıl genç, tatlı bir Amerikalı aktrisle, eline su bile dökemiyeceğin güzelim bir kızla evlen, sonra da kızın adını çamura, bo-ka püsürüğe bula... Seninle konuştuğumu bir gören olsa yerin dibine geçerim.»

«Geç ya,» dedi Eitel. «Lulu şeker gibi bir Amerikan kıızıydı, sen onun âdi bir yosma olup çıkmasına göz yumdun.» Serinkanlı gibiydi, gene de Teppis'le konuşmanın ona kolay gelmediğini anladım.

«Pis ağızlı olmandan başka birşeyciğin yok.»

«Benimle böyle konuşamazsın. Senin yanında çalışmıyorum artık.»

Teppis hız almağa çalışır gibi topukları üstünde öne arkaya sallanarak, «Senin filmlerinden para kazandığımı için utanıyorum,» dedi. «Beş yıl önce seni ofisime çağırıp kulağını büktüm. Eitel, dedim sana, bu ülkeye karşı faul şüt çekmek isteyen kodesi boylar, dedim. Dedim ama sana dinletebildim mi?» İşaret parmağını sallıyarak, «Stüdyoda

senin için ne diyorlar biliyor musun? Gene sete dönecekmişsin, diyorlar. Nah, dönersin Stüdyo senin arkanda olmazsa bir gün bile çalışamazsın. Herkese söylüyorum bunu.»

Eitel, «Yürü, Sergius, gidelim,» dedi.

«Dur hele,» diye Teppis bana seslendi. «Adın ne senin?»

Adımı söyledim. Buruk bir İrlanda ağzıyla.

«Nasıl ad o söyle? Senin gibi temiz-pak bir gence hiç yaraşmıyor. Değiştirmeye bak. John Yard. Öyle bir ad gerek sana.» Bir top kumaş filân alır gibi beni tepeden tırnağa bir süzdü. «Kimsin sen?» diye sordu. «Ne yaparsın? Kopuğun biri değilsin ya umarım?»

Niyeti sinirimi yerinden oynatmaksa bunu başarmıştı. «Hava Kuvvetlerinde pilottum,» diye cevap verdim.

Teppis'in gözleri parlamıştı. «Havacı ha?»

Eşikte duran Eitel biraz eğlenmeğe karar vererek, «Yoksa sen bu çocuğun adını hiç duymadın mı, H. T.?» diye sordu.

Teppis kendini ele vermiyerek, «Herşeyi de bilemem ya!» dedi.

Eitel yaratıcı dehasıyla, «Sergius ulusal kahramanlarımızdandır,» dedi. «Bir günde dört uçak düşürmüş.»

Bu lâfa karışmak fırsatı bulamıyordum. Teppis paha biçilmez bir bilgi edinmişcesine gülümsedi. «Annenle baban seninle ne denli övünseler azdır,» dedi.

«Bilemem,» diye cevap verdim. «Anam babam olmadığından bir yetimler yuvasında büyüdüm.»

Sesim titremiş olsa gerekti. Eitel'in yüzündeki değişiklikten anladım ki benim doğruyu söylediğimi sezmişti. Kendimi böyle kolaycacık ele verdiğime kızdım. Ama zaten hep böyle olur. Bir şeyi yıllarca gizli tutarsın da sonra bir fincan kahve gibi döküverirsin ortaya. Belki de Teppis döktürmüştü bu kahveyi.

«Yetim ha?» dedi Teppis. «Baş döndürücü birşey. Biliyor musun? Olağan üstü bir gençsin sen.» Tatlı dost bir gülümseyişle Eitel'e baktı. O genizden gelen sesiyle, «Charley, gel bakayım buraya,» dedi. «Ne var hemen öyle parlayıverecek? Benim böyle konuştuğumu sanki hiç duymadın.»

Eitel kapı eşiğinden, «Sen çok kaba bir adamsın, Herman,» dedi.

«Kaba mı?» Teppis babacan bir elle omzumu kavradı. «Sen ne diyorsun, ben kapıcıma bile kabalık edemem, yahu.» Bir kahkaha attı, sonra öksürmeğe başladı. «Eitel» dedi. «Bizim Carlyle'a ne oldu? Nereye gitti bu herif?»

«Bana birşey söylemedi.»

«Dünyada kimsecikleri anlamaz oldum.» Sonra Teppis, cansız bir nesneymişim gibi parmağını benden yana uzatarak, «Sen genç bir adamsın, Johnny,» dedi. «Sen söyle bana, neler olup bitiyor?» Ama ben daha bu soruya bir karşılık verebilmezden çok önce o gene konuşmağa başladı: «Bizim zamanımızda insan evlenirdi. Kısmetine iyi bir evlilik de çıkabilirdi kötüsü de, ama evlenmiş evlenmişti. Otuziki yıl evli kaldım ben, karımın ruhu nur içinde yatsın. Resmi yazı masamın üstünde durur. Böyle bir şeyi SEN ileri sürebilir misin, Eitel? Senin masanda ne resmi var? Mayolu artist resimleri. İnsanların toplum denen şeye saygıları kalmadı, artık Carlyle'a da söyledim bunu. Ne oldu? Herif yerlerde, çamurlar içinde beleniyor. İşte benim kızının isteyip vardığı adam! Üç kuruşluk bir dansözden kapatması olan ahmağın, biri»

Eitel, «Hepimizin tuhaf yönleri vardır, Herman,» dedi.

Bu Teppis'i kızdırdı. Adam, «Eitel!» diye bağırdı. «Ne ben seni severim, ne de sen beni seversin ama ben hiç değilse herkesle iyi geçinmek için biraz çaba gösteririm.» Sonra yatışabilmek için dönüp inceden inceye beni süz-

dü. Demin söylediğimi duymamış gibi, «Ne iş yaparsın sen?» diye sordu gene. «Aktör müsün?»

«Hayır.»

«Anlamıştım zaten. Böyle temiz pak, yakışıklı tipler aktör olmuyor, artık. Varsa yoksa çirkinleri. Kurbağa gibi suratlar...» Havlamayı andırır bir sesle hafifçe öksürüp boğazını ayıkladı. «Bak, Johnny, seni sevdim; sana bir iyilik etmek isterim,» dedi. «Bu gece ufak bir toplantı veriyorum. Buradaki arkadaşlarımıza. Sen de gel.»

Bu çağrıyı duyar duymaz, toplantıya gitmek istediğimi anladım. Altın Çölde herkes günlerdir bu toplantıyı konuşuyordu. Bu benim burada çağrıldığım ilk büyük toplantı olacaktı. Gene de evet, demeğe böylesi teşne olduğum ve o dakikada Eitel'i hemen hemen ; unuttuğum için kendi kendime kızdım. Bu yüzden kendi kendime, bu oyunu sonuna dek götürmeye, Teppis beni, bilmem neden, partisine çağırarak istiyorsa Eitel'i çağırmasını da sağlamaya karar verdim.

«Bilmem ki, tek başıma nasıl geleyim?» dedim. Sesimin titremediğini duymak hoşuma gitti.

Teppis, «Bir kız al getir,» dedi. «Sevgilin var mı?»

«İnsanın aradığı kıızı bulması kolay değil,» dedim. «Hele yıllar yılı havacılık yaptıktan sonra.»

Herman Teppis konusunda iç-güdüm beni yanıltmamıştı, galiba. Adam başını bilgiç bilgiç salladı. «Görüyorum, aradaki bağlantıyı,» dedi.

«Kız bulmakta belki Charley Eitel bana yardımcı olabilir, diyordum.»

O dakikada oyunu kaybettiğimi, Teppis'in küplere bineceğini sandım. Teppis bir bana, bir Eitel'e yiyecek gibi bakarak, «Eitel'i kim çağırdı?» diye köpürdü.

«Onu çağırmadınız mı?» diye sordum. «Çağırmissınızdır sandım da.»

Teppis belirli bir çaba harcıyarak tatlı tatlı gülümsemi. «Johnny, sen candan bir dostsun,» dedi. «Gözün de pek.» Hemen hemen aynı dakikada Eitel'e dönerek, «Söyle bana, Charley,» dedi. «Ölümü öp, komünist misin sen?»

Eitel hemen karşılık vermekte acele göstermedi. Sonunda, «Herşeyi sen bilirsin, Herman,» diye mırıldandı. «Bana sorman gereksiz.»

«Biliyorum!» diye Teppis bağırdı. «Herşeyi biliyorum sana ilişkin. O zaman ne diye öyle bir olay çıkardığına dünyada aklım ermiyor; ermiyecek de.» Kollarını açarak havaya kaldırdı. «Peki! Peki! İçinin temiz olduğunu biliyorum. Toplantıma seni de beklerim.» Başını yandan yana salladı. «Yalnız senden bir ricam var, Charley. Benim çağırdığımı söyleme. Mac Barrantine çağırdı, de.»

Eitel, «Bu çağırımı hiç beğenmedim,» dedi.

«Öyle mi? Ne yapalım, konuk umduğunu değil de bulduğunu...derler ya. Bilmem anlatabildim mi? Bugünlerden bir gün git, kendini Amerikan Hükûmetine karşı temize çıkar; o zaman belki seninle gene iş yaparım. Hoşlanmadığım insanların sırtından para kazanmak hiç gocundurmaz beni. Kural bellediğim şeylerden biri de budur.» Benim elimi aldı ve sımsıkı sıktı. «Haksız mıyım, Johnny? Kazın ayağı böyledir. İkinizle de yarın gece görüşürüz.»

Eitel'in vine dönerken neşem yerindeydi. Teppis tam dozunda gelmişti bana. Hatta biraz aşırı heyecanlı sayılırdım. Eitel'e, tek başıma ilk uçuşumu yaptığım zaman neler duyduğumu anlatıp duruyordum. Derken, ben konuşukça onun içinin karardığını sezdim. Bu yüzden lâfı değiştirmek için aklıma ilk gelen soruyu sordum. «Ne diyorsun, bu çağırma? Seni görünce çevrendekilerin nasıl aval aval bakacaklarını görmek istiyorum.»

Eitel, yok gibilerden başını salladı.

«Bana kalırsa herkes benim Komisyonla gizli görüş-

melere girdiğini sanacaktır. Öyle ya, yoksa Teppis neden çağırırsın beni partisine?» Durumun, yukarı tükürsem bıyık, aşağı tükürsem sakal biçimine o da güldü. Ses tonunu bana benzeterek, «Anasını satayım,» dedi. «Gemini yürütmene, kaptan olman bile yetmiyor bu dünyada!» Gelgelelim bu sözlerin anlamı, ayak üstü düşünüp bitiverecek gibi değil, eni konu derindi. Bu yüzden, araba Eitel'in garajına girinceyedek ikimizin de sesi çıkmadı. Garajda Eitel arabayı zangırdadak durdurdu. «Sergius, ben gelmiyorum o partiye,» dedi.

«Ne yapalım, kararını değiştirmezsen...» Partiye gitmeyi ben istiyordum. Böyle bir yere gitmemin sırası gelmiş olduğunu, bunun altından kalkabileceğimi düşünüyordum. Gene de Eitel'siz işler güçleşecekti. Orada hiç bir tanıdığım olmayacaktı ki.

Eitel, «Bugün kendini gösterdin,» dedi. «Sen git. Tadı çıkarırsın. Ama ben gidemem. Yıllar yılı Teppis'in uşaklığını ettim zaten.» İçeri girdik, Eitel kendini bir kol tuğa bıraktı, ellerini alnına bastırdı. Senaryosu yanbaşındaki masanın üstünde duruyordu. «Kimseye söyleme, Sergius,» dedi. «Ama boktan bir senaryo bu.»

«Kesinlikle inanıyor musun buna?»

«Bilmiyorum. Kendi kendimden şöyle yeterince sıyrılıp dışardan bakamıyorum ki!» İçini çekti. «Bunu bir şeye benzetebilirsem bana bu konuşmamızı anlat, e mi? Eski günlerde, işler yolunda gittiği zaman da böyle çöküntüye kapılır mıydım, onu çıkarınağa çalışıyorum.»

«Olur,» dedim.

Az sonra Munshin telefon etti. Elena'nın iyi olduğunu, uyuduğunu bildirdi. Bu gecelik ona kendisi göz kulak olacakmış. Ama yarın gece Eitel onu alıp gezdirsin, eğlen-dirsin, diye yalvarıyordu.

Eitel buna peki dedi. Telefonu kapadığı zaman gözleri parıl parıl bir gülüşle yanıyordu. «Anlarsın ya,» dedi. «Ya-

nıma Collie'nin metresini alır gezersem kimse beni Tep-
pis'e yaltaklanmakla suçlayamaz.»

«Ya kız gelir mi dersin?»

«Sayın Bay Munshin'i unutmak için en iyi yol bu
olabilir. Collie'nin üç yılda verdiği şeylerden daha çoğunu
bir yabancı'nın ona tek gecede verebildiğini göreceğiz.»

«Neler kuruyorsun sen?» diye sordum.

Eitel, «Evet,» dedi. «Elena'yı bu toplantıya götürece-
ğim.»

VIII

Herman Teppis'in vereceği toplantı için Yat Klüpte kiraladığı Laguna Odasının odalıkla hiç bir ilişkisi yoktu. Yat Klübün kendine özgü limon sarısı rengine boyanmış olan bu yerin üstü açıktı. Dışardaki açık kır kahvesinde ki gibi amoebaya benzer bir havuz masalar arasında dolaşnıp dans pistinin bir bölümünü çevirerek Amerikan barın arkasında sona eriyordu. Durmadan değışen ışıkların oyununu havuzun sularını domates salçasından limonlu pelteye, açık renkli et suyundan mavikara mürekkebe dönüştürmekteydi. Havuzun ortasında, pek on metreyi tutmayan bir adanın üstüne dans orkestrası yerleştirilmişti. Böylece çalgıcılar, gelip geçerken baterilerde ellerini denemek isteyen sarhoşların sataşmasından uzak, rahatça, dans parçaları çalıyorlardı.

Partiyi veren Herman Teppis olduğu için otel yönetmeliği bir takım eski tarz, özel efektler hazırlamıştı. Çağrılıların gözlerini almayacak bir açıda yerleştirilmiş olan kocaman bir projektörün ışık kolonu gökyüzüne vurmuş; toplantıyı, film setinde verilen partilere benzetmek amacıyla, uzun kısa, çeşitli sahne ışıkları çevreye serpiştirilmişti. Hattâ bu uğurda tahta bir vincin ucuna kocaman, karton bir kamera bile yerleştirilmişti. Kasketinin önünü arkaya çevirip dizlik pantolon giyerek sessiz sinema kameramanlarına benzetilmek istenmiş olan bir bel-boy bu yalancı kamerayı yönetiyordu. Bütün gece boyunca kamera tahta vincin ucunda döndü, dolaştı durdu. Kâh su-

yun yüzüne doğru alçalıyor, kâh taa tepelere çıkarak uzun, kara gölgesini Laguna Odasının yanar döner renkleri üstüne düşürüyordu.

İçeri girmekte güçlük çektim. Eitel daha önce Elena'yla buluşmağa gitmişti. Saat onbirde daha dönmediğini görünce kendi başıma çıkıp gitmeğe karar verdim. Şeritli pilot üniformamı giydim. Havuzun üstüne uzatılmış bir tahtadan geçilerek gidilen Laguna Odasının girişinde biletçi kılığında bir adam durmuş, çağrı kartlarını yoklamaktaydı. Benim adım çağrılı listesine yazılmamıştı.

«Belki John Yard diye yazmışlardır,» dedim.

Biletçinin kara tahtasında John Yard da yoktu.

«Charles Eitel var mı?»

«Bay Eitel'in adı yazılmış ama onunla birlikte gelmeniz gerekir.»

Sonunda adımları bulan gene bu biletçi oldu. En son dakikada Teppis beni, «Shamus Zavazingo,» diye çağrılı listesine eklemişti. Ben de Shamus Zavazingo olarak onun toplantısına katıldım.

Biletçi yerinin yakınında, karşılıklı konulmuş iki kanepeye beş altı kadın oturuyorlardı. Hepsinin de giyimleri çok pahalıydı. İnce dudak, ufak göz, donuk saç rengi gibi kusurların giderilmesinde boyaya güvenip dudaklarına yuvarlak kıvrımlar, yüzlerine incelik, saçlarına sarı ya da kızıl ışıltılar vermişlerdi. Boyalı kalkanlarının ardına sinmiş savaşçılar gibi üçer üçer dimdik oturmuş, bezgin seslerle konuşuyorlardı. Kendimi onlara tanıtayım mı, yoksa geçip gideyim mi bilemiyerek bir baş selâmı verdim. İçlerinden biri başını kaldırıp bana baktı, haşın çıkan bir sesle

«Magnum'la kontratınız var mı?» diye sordu.

«Yok,» dedim.

Kadın, «Ha, başkasına benzetmiş olacağım,» diyerek başını öteye çevirdi.

Çocuklarından konuşuyorlardı. Benim hemen orada kestirdiğim, Eitel'in de sonradan doğruladığı gibi, önemli olan ve önemli olmak isteyen adamların karılarıydılar bunlar; kocalar Laguna odasında birbirlerinin peşinden koşarsun, kadınlar bir köşede kalakalmışlardı.

İçlerinden biri hırsıyla konuştu: «Kim demiş, Kaliforniya işe yaramaz diye, çocuklar için bir cennet.»

Yanlarından bir erkek geçerken görmezlikten gelmeğe çalışıyorlardı. Önlerinden geçerken öyle ezile büzüle gülümsemekle, onlarla konuşmamın gerekip gerekmediğini bilmediğimi belirtmekle çok pis bir iş yapmış, onların durumunu yüzlerine vurmuştum. Benim hemen arkamdan bir kaç adam daha geldi. Onların ya kadınlardan yana hiç bakmaksızın geçip gittiklerini ya da duralıyarak onları kısa fakat çılgın bir pohpohlama yağmuruna tuttuklarını gördüm. Bu tür konuşmalar şöyle oluyordu:

Adam gözlerine inanamıyormuş, kendinden geçmiş cesine, «Carolyn!» diye hafif bir bağırış koparıyordu.

Altı kadından hangisi Carolyn'se, «Mickey!» diyordu.

Adam onun elini kavrıyarak, «Hayatımdaki biricik kadın!» diyordu.

Kocasının bırakıp gitmiş olduğu kadın, «Tanıdığım tek gerçek erkek sensin!» diye karşılık veriyordu.

Mickey gülümsüyordu. Kadının elini hâlâ bırakmıyarak, «Benimle alay ettiğini bilmesem ben bilirdim yapacağımı,» diye mırıldanıyordu.

«Nerden biliyorsun alay ettiğimi? Ya alay etmiyordum?»

Mickey doğrulup kadının elini bırakarak, «Ne kadın yarabbi!» diye mırıldanıyordu gene. Sonra konuşmanın sona erdiğini belirten pratik bir sesle ekliyordu :

«Yavrular nasıl, Carolyn?»

«Çok iyiler.»

«Güzel. Çok güzel. Sevindim buna.» Sonra Mickey kadınların hepsine birden gülümseyerek uzaklaşırken, «Bir gün şöyle doya doya bir konuşalım, Carolyn!» diyordu.

«Yerimi biliyorsun, Mickey.»

Mickey ortalık yere, «Çok şakacıdır, şu Carolyn,» diyerek yürüyüp kalabalığın arasına karışıyordu.

Laguna Odasının bir başından öbür başına, nerde bir kanepeler varsa üzerinde beş aşağı beş yukarı birbirlerine benzeyen üçer kadının oturmakta olduğu görülüyordu. Kadınsız gelen bir sürü erkek olduğundan, erkekler erkekleri arayıp buluyor, havuzun kıyısında, dans pistinin yanında, masalarda ve barın önünde gruplaşıp kümeleşiyorlardı. Elime bir içki aldım, konuşacak bir kız arayarak kalabalığın arasında dolaşmağa başladım. Ama kaç tane eli-yüzü düzgün kız varsa çevresi sarılıydı (gerçi stüdyo patronlarıyla film yönetmenlerini dinlemek için birikenlerin sayısı daha çoktu ama o başka), zaten konuşulanlara nasıl karışacağımı da bilemiyordum. Konuşulan konuların hepsi öylesine özeldi ki! Tipimle üniformamın işime yarayacağını düşünmüştüm, gelgelelim kızların çoğu şişman orta yaşlı erkekler ve kemikli, zayıf orta yaşlı erkeklerle konuşmayı daha zevkli bulur gibiydiler. Bu dalda birinciliği, iki kolunu iki genç yıldızın beline dolamış olan şiş göbekli bir Alman yönetmeni kazanmışa benzerdi. Gerçeği sorarsanız kız bulmağa ben de pek öyle teşne değildim ya. Taş gibi ayık olduğumdan, erkek gruplarının çevresinde gezip dolanmak daha kolayıma gidiyordu.

Amerikan barın başında, iki masayla havuzun bir çıkıntı meydana getirdiği bir koyda, Jennings James'i pek tanınmamış beş altı oyuncuya bir fıkra anlatırken buldum. Gümüş çerçeveli gözlüğünün altından bulanık

bakan gözleriyle Jay - Jay uzun uzun anlattı. Onunki bittince başka fıkralar anlatıldı, her biri bir öncekinden daha açık. Bir süre sonra onların yanından ayrıldım. Jay - Jay arkamdan yetişti.

«Ne boktan bir parti bu!» dedi. «Sözüm ona bu gece çalışıyordum ben, fotoğrafçıların eğlenmesini sağlayacağım.» Mide sancısından öksürerek, «Fotoğrafçıların topunu birden şu üstü tenteli masada bıraktım,» diye ekledi. «Biliyor musun, fotoğrafçılar konusunda söylenenlerin hepsi doğru: bu herifler yemek yemeyi içki içmekten daha çok seviyorlar.» Jay - Jay kolunu omzuma atmıştı. Beni, tualete erişebilmek için bir dayanak niyetine kullandığını farkettim. «Hani o şiiri bilir misin - LAURA'NIN YATTIĞI MEZARI GÖRDÜM?» diye söze başladı. Ne var ki bundan sonra söylemek istediğini unutmuştu. Durduğu yerden aval aval yüzüme baktı. Sonra, «Herneyse, çok güzel bir şiirdir,» dedi. Yokuş yukarı tırmanan bir tramvayın arkasına asılarak tepeye varınca yere atılan çocuklar gibi, kolunu omzumdan sıyırdı ve denge değişikliğinden ötürü hafifçe yan yatıp yalpalıyarak tualete girdi.

Bir gruptan öbürüne yanaşarak oyalanıyordum. Bir film yönetmeninin anlattıklarının en sonuna yetiştim. Kibirden arınmış sayılamıyacak bir sesle, «Oturdum, söyledim kıza,» diyordu. «İyi bir oyuncu olmak istiyorsa oynadığı her rolün gerçeğine inmek için çalışması gerektiğini anlattım. 'Gerçek nedir?' diye sordu bana. Bunun, insanlar arasındaki gerçek ilişki, diye tanımlanabileceğini söyledim. Çıkardığı rolü gördünüz.» Yönetmen sustu. Söyleyeceğini söylemişti. Çevresini kuşatmış olan erkeklerle kadınlar bilgiç bilgiç baş salladılar. Kızın biri, «Harika bir öğüt vermişsiniz, doğrusu, Bay Sneale,» dedi; öbürleri de onu onaylıyarak mırıldaştılar.

Bir tanesi, «Howard, hani şu Bay Teppis'le aranda geçeni anlatsana,» dedi.

Yönetmen için için güldü. «Valla biraz Herman'ı harcamış gibi olacağım ama anlatırsam o kızmaz, biliyorum. Çünkü onunla olan ilişkilerimizde kaç kez ben mat olmuştumdur. H. T.'de öyle bir iç güdüsü vardır ki hemen hemen hiç yanılmaz. Böylesi büyük bir film yapıcısı, daha doğrusu yaratıcısı olması da bu yüzdendir ya.»

Deminki kız, «Çok doğru, Howard,» dedi.

Ötesini dinlemeden ilerledim, iki adım sonra neredeyse adı geçen kişiyle çarpışıyordum. Bir köşede Herman Teppis'le Herman Teppis'e çok benzeyen iki adam konuşmaya dalmışlardı. Onların Magnum Şirketinin başkanı Eric Haislip'le Liberty Filmlerinin başı Mac Barrantine olduğunu bana söylemişlerdi ama söylemeseler de kendiliğimden kestirebilirdim sanıyorum, çünkü bu üç adamın çevresinde kimsecikler yoktu. İçkimi daha yavaş yavaş içmiş olaydım, bu üç adamın böyle başlarında bir kalabalık birikmeden konuşabilmelerini sağlayan sosyal paradoksu görebilirdim. Oysa ben bunun yerine gittim, Mac Barrantine adındaki film yapımcısının dirseği dibinde durdum. Üç adam beni hiç dikkate almadan konuşmalarını sürdürdüler.

Eric Haislip, «DİŞİ KAPLAN'dan kaç para kazanacaksın, dersin?» diye sordu.

Herman Teppis, «Üç buçukla dört arası birşey,» diye cevap verdi.

Haislip, «Üç buçukla dört arası mı?» diye onun sözlerini yankıladı. «H. T., senin karşısında New York ofisi yok; onun için kafadan atma. Harcadığın parayı çıkarsa bilirsen ne mutlu sana!»

Teppis, «Huh!» dedi. «Kazanacağım parayla senin stüdyonu satın alabilirim.»

Mac Barrantine ağzındaki yaprak sigarasının dibinden tane tane çıkan bir sesle konuştu: «Bana sorarsanız bu konuda önceden bir fikir yürütmenin olanağı kalmadı artık. Bir zamanlar göğsümü gere gere, bir kurdeleyi bir buçuğa çıkarabilirsek, bir milyon da üstüne kazanırız, diyebilirdim. Ama bugün filmcilik ipe sapa gelmez bir iş oldu. Yaptım demeğe utandığım boktan bir film bir de bakıyorsun kürekle para getiriyor. Öte yandan KIZLAR - ŞARKI SÖYLEYİN gibi klâsik bir müzikal bakıyorsun, yatıyor.»

Herman Teppis işaret parmağıyla onu dürtüşleyerek, «Yanlıştın var,» dedi. «Sorun nerde, biliyor musun? Bugünün insanının kafası karman çorman. Demek ki ne istiyorlar? Kafalarını allak bullak edecek bir film istiyorlar. Bekle, çok geçmeden herkes zıvanadan çıkacak. İşte o zaman seyirciler kafalarını düzeltecek filmler istiycekler.»

Eric Haislip, «Şimdi onlara perdede gerçek şeyler göstermemiz isteniyor,» diye içini çekti.

«Ne demek gerçek şeyler?» diye Teppis köpürdü. «Bizim onlara verdiklerimiz gerçek şey değil mi yani? Gerçekçilik değil mi? Ama bir İtalyan filminin erkek oyuncusu filmde perdeyi kusmuğa boyuyor diye, bu film de soğutma sistemi bile olmayan bir sözüm ona Sanat Sinemasında tutmuş diye, ben de ille kusmuk mu sunmak zorundayım seyircime?»

Mac Barrantine, «Disiplin diye birşey kalmadı,» dedi. «Bir film yönetmenini ele al; elinde yüksek voltajlı bir silâh bulunan bu adam bile bir de bakıyorsun, ne yapıyor? Gangsterler gibi sapıtıp çıkıyor işin içinden.»

«Charles Eitel seni sırtından bıçaklamadı mı?» diye Eric Haislip sordu.

Teppis hırsla, «Hepsi sırtımdan bıçaklarlar beni,» dedi. «Ama ben birşey diyeyim mi size? Bana bıçak işle-

mez.» Yanındakilerin ikisinin de onu bıçaklamağa kalkış-
tıkları zamanları düşünüyormuş gibi yüzlerine dik dik
baktı. «Ne var ki geçmişin üstünde durmam ben. Olan
olmuş. Bir sünger çekerim. Herkesle aram iyidir benim.»

Mac Barrantine, «Disiplin diye bir şey kalmadı,» de-
di gene. «Bir kadın yıldızım var, adı gerekli değil. Ge-
çenlerde geldi bana, hem de iki ay sonra onu gerçekten
büyük bir filmde oynatacağımızı biliyor; haspam gelip ne
dese beğenirsin, hiç sıkılmadan? 'Bay Barrantine, kocam-
la ben... çocuğumuz olacak. Altı haftalık gebeyim,' demez
mi? 'Çocuğun mu olacak? Peki ama stüdyoya olan bağ-
lılığın nerde kalıyor?' diye haşladım onu. 'Ben seni bilirim,
bencilsindir,' dedim. 'Bir çocuk yetiştirmenin yürek acı-
sını, istiyerek göze almazsın, sen,' dedim. Başladı zırlama-
ğa. 'Peki ne yapayım öyleyse, Bay Barrantine?' diyordu.
Şöyle bir bakış baktım ona. Sonra da, 'Sana bu konuda
öğüt verme sorumluluğunu yüklenemem,' dedim. 'Ama
birşeyler yapsan pek iyi edersin derim,' diye söyledim,
yüzüne karşı.»

Haislip'in gözü bana takılmıştı. Zaten birkaç dakika-
dan beri benim farkımdaydı ama şu dakikada görmüş gi-
bi birden, «Sen kimsin, delikanlı?» diye sordu. «Ne arıyor-
sun burda?»

«Çağrılılardan biriyim,» dedim.

Mac Barrantine, «Gel de kucağıma otur mu dedik sa-
na?» diye söylendi.

«Bunu diyen ilk siz olurdunuz,» dedim.

Teppis, «Rahat bırak çocuğu,» diyerek beni şaşkınlı-
ğa uğrattı. «Ben tanıyorum onu. Temiz çocuktur.»

Barrantine ile Haislip bana asık suratla bakıyorlar-
dı. Ben de yiyecek gibi bakıyordum onlara. Dördümüz de
toprak bir yol kavşağında karşılaşmış dört kamyon gibi
burun buruna duruyorduk. «Gençlik! Gençlerimiz!» diye
Herman Teppis konuştu. «Birşey mi bildiğinizi sanıyor-

sunuz? Durup bir de gençlerin düşündüklerine kulak verin. Onlar size çok şey öğretebilir. Bu çocuğun bize verebileceği katkılar var.»

Barrantine ile Haislip benim katkılarımı dinlemeğe pek istekli görünmüyorlardı. Konuşma bir kaç dakika daha sürüklenip gitti, sonra onlar içkilerini tazelemek bahanesiyle yanımdan ayrıldılar. Teppis, «Baş Garsonu çağırayım size,» dedi ama onlar, yok gibilerden başlarını sallıyarak biraz yürümek istediklerini söylediler. Onlar gidince Teppis'in neşesi yerine gelmiş gibi oldu. Onları küçük düşürmek amacıyla benden yana çıkmış gibi geldi bana. «Üstlerine yoktur bunların,» dedi. «Yıllardan beri dostuz.»

Ben sinirlenerek, «Beni bu partiye neden çağırdınız, Bay Teppis?» diye sordum.

Pençesiyle omzumu kavrıyarak güldü. «Akıllı çocuksun sen,» dedi. «Lâf altında kalmıyorsun. Hoşuma gitti bu.» O ince, boğuk ses, ben istesem de istemesem de aramızda bir ortaklık zinciri örер gibiydi. Teppis bana içini döküyormuşcasına, «Şu çölü ele alalım,» dedi. «Tam insana canlı olduğunu, yaşadığını duyuracak bir yer. Ne zaman gelsem çölde müzik duyar gibi olurum. Bir müzikal. Kovboylarla, dağ başlarında yalnız başlarına yaşayan adamlarla dolu. Kovboylar, dünyadan kaçmış olan yalnızlık sevdalıları, öncüler, altın avcıları. Bir genç olarak sen ne düşünüyorsun? Böyle bir film seyretsen hoşuna gitmez mi?» Sonra, ben daha cevap veremeden o, «Tarihi çok severim,» diye ekledi. «Böyle bir filmi yapacak yönetmenin çok yetenekli olması, çölü iyi bilmesi gerek.» Soluğumu kesmek yoluyla açık konuşmamı sağlamak istercesine kaburgalarını dürtüşledi. «Eitel'i ele alalım örneğin.» Birden, «Hâlâ öyle çok içiyor mu?» diye sordu, o ufacık, dümdüz gözleri benim tepkimi kapabilmek için yüzüme dikilmiş...

«Çok değil,» dedim ama bakışlarımı ondan kaçırmış olsam gerek ki gene omzumu kavrayıp sıktı.

«Bir gün şöyle doyasıya bir konuşalım, senlen ikimiz,» dedi. «Ben Charley Eitel'i severim. Adına böyle bir leke sürdürmemiş olaydı keşke. Siyaset. Ahmaklık. Sen ne dersin bu işe?»

Onun içine bir kurt düşürmek umuduyla, «Eitel filmlerinin en güzelini yapacak derim,» diye cevap verdim.

Teppis, «Sanat Sinemalarında oynanacak türden,» diyerek parmağını şakağına götürdü. «Yürekten, içtenlikli bir film olmayacak.» Sonra gene yıldırım gibi bir konudan öbürüne atlıyarak, «çok bilmişsin, böylesi senin yararına olmaz,» dedi. «Senin düşüncelerini ipleyen mi var sanıyorsun? İşin doğrusunu ben söyleyeyim sana. Eitel'in defteri dürülmüştür gayri.»

«Bence yanlıyorsunuz,» dedim. Bu toplantıda Herman Teppis'e karşı saygılı davranmak zorunda olmayan bir ben vardım. Bunu bilmek neşemi yerine getirdi.

«Yanılıyor muyum? Sen ne anlarsın ki? Ağzın süt kokuyor daha.» Gelgelelim onun içinden geçenleri anlayabiliyordum: Bu konuda yanılmak korkusu öbür korkusuyla, Eitel'le yeniden ilgilenirse aptal yerine düşmek korkusuyla pençeleşmekteydi. «Sen beni dinler misin, biraz,» diye söze girdi ama konuşması yarım kaldı.

Bir kadının, «İyi akşamlar, babacığım,» dediğini duyduk.

Teppis duygudan nemlenmiş benzeyen bir sesle «Lottie» dedi ve kızını kucakladı. «Ne diye telefon etmedin bana? Bu sabah saat on oldu. Senden ses çıkmadı.»

«Bu sabah telefon edemedim, babacığım,» diye Lottie Munshin cevap verdi. «Bavul hazırlıyordum.»

Teppis bana sırt çevirerek torunlarını sormağa daldı. Onlar konuşadursun, ben de merakla Carlyle Munshin'in karısını süzüyordum. Vaktinden önce orta yaşlı oluve-

ren kadınlardandı, yüzünde güneş yanığının verdiği yalancı bir sağlık rengi. Zayıf, kuru, sinirli, yüzünü büzüş gererek konuşuyordu. Rahat olduğu zamanlardaysa ağzının kıyısıyla alnındaki çizgiler aşırı bir belirginlikle ortaya çıkıyordu çünkü güneş buralara dokunmamıştı. Güneşin kızarttığı göz kapaklarının altından bakan gözleri soluk, çöküktü. Sırtına pahalı bir elbise giymiş ama bunu rüküşleştirmekten başka birşey becerememişti. Göğüs kemikleri sayılıyordu ve yakasındaki fırfırımsı kumaş çilli derisinin üzerinde, bir ihtiyar kızın salon penceresindeki tüller gibi hışırdıyordu. «Buraya gelmem de gecikti,» dedi. Sesi öyle kısıktı ki boğazının şişmiş olduğunu sanırdınız. «Doxy yavruladı da. Doxy'yi biliyorsun, değil mi?»

Teppis, diken üstünde, «Senin kuçu-kuçulardan biri, değil mi?» diye sordu.

Lottie Munshin, «İl yarışmasında kendi cinsinden birinci gelip mavi kurdele kazanmıştı,» dedi. «Unuttun mu?»

Teppis, «Çok güzel, çok güzel,» diyerek hafifçe öksürdü. «Bana bak, Lottie, şu köpecikleri bir iki hafta unutsan da şöyle bir güzel kafanı dinlesen, ha rahatına bak biraz. Collie ile bir güzel tadını çıkarırsınız burasının.»

Kadın paniğe benzer bir sesle, «Onları iki hafta bırakamam ki!» dedi. «Zaten Blitzen'le Nod'u denemeler için hazırlamağa başlamamız gerek.»

Teppis, havadan, «Güzel, çok güzel,» dedi. «Şekerim, benim gidip biriyle görüşmem gerekiyor bu yüzden seni bu delikanlıya emanet edip iznini alacağım. İyi anlaşacaksın onunla. Yalnız unutma Lottie, köpeklerden daha önemli şeyler var dünyada.»

Onun, kendisiyle merhabalaşmak isteyenleri başıyla selâmlıyarak, ve onları büyük balıklara yapışan parazit-

lermişcesine teker teker taşıyıp biraz sonra bırakarak uzaklaşmasını seyrettim. Hatta pistteki bir çift danslarını yarıda keserek ona doğru koştular.

Lottie Munshin, «Köpekleri sever misiniz?» diye sordu. Soru işareti niyetine kısa, kof bir kahkaha attı, başını yan yatırıp bana baktı.

«Cins köpek yetiştiriyorsunuz değil mi?» demek aptallığında bulundum.

Lottie yanıtladı bu sorumu, uzun uzadıya yanıtladı. Kendini tutamıyarak girdiği ayrıntılar daha ileri ayrıntılara yol açıyordu. Hastaydı bu kadın ve ben orda durmuş onu dinlerken bu kadının bir zamanlar bir küçük kız çocuğu olduğunu düşünüyor, o küçük kız çocuğunu bu kadında bulmağa çabalıyordum. Lottie o kısık sesiyle, «Collie ile ben...» dedi. Sinema başkentinin en iyi köpek yetiştirme çiftliği bizimkisidir. Ne var ki bakımı, çekip çevirmesi bana düşer elbette. Kolay iş değildir, bana inanın. Her sabah saat altıda kalkmış olurum.»

«Erkencisiniz,» demekten başka bir şey aklıma gelmedi.

«Erken yatarım-erken kalkarım... Güneşle bir ayakta olmayı severim. Herkes benim gibi yapsa dipding olurdu. Siz gençsiniz daha, gene de kendinize iyi bakın. İnsanlar da hayvanların yatıp kalktığı saatleri benimserlerse onlar gibi sağlam olurlar.»

Kadının omuzunun üstünden dans pistiyle yüzme havuzunu görebiliyordum. İçimde, gidip daha eğlendirici birilerini bulmak isteğiyle onu sipsivri bırakmaya karşı duyduğum isteksizlik birbiriyle çarpışmaktaydı. Lottie konuştuğu elinin kemikli parmakları çenesini çimdirip duruyordu. «Bahçıvanlıkta da üstüme yoktur,» diyordu. «Olağan üstü bir yetenek bileşimi sayılır bu. Bir yandan cins köpek yetiştirirken, öbür yandan ne eksem filiz sürer. Bazan düşünürüm de, babamın yaradılış yönünden

bir toprak adamı olması geerkirmiş, gibi gelir. Yoksa kime çekmiş olabilirim?»

«Aa, bakın kocanız geliyor,» dedim ve içimden derin bir oh çektim.

Lottie kocasına seslendi. Munshin biraz uzakça duruyordu. Karısının sesini duyup bizden yana dönünce gösterdiği abartmalı şaşkınlık onun gerçekte hiç şaşırmamış olduğunu ele verdi. Yanımıza doğru gelirken beni tanıdı, yüzü şöyle bir döndü, ama gene de elimi dostlukla sıktı. «Eyy, gene karşılaşıyoruz,» diye yuvarlak bir lâf attı ortaya.

Lottie Munshin kaygulu bir sesle, «Collie, sana bir şey soracaktım,» dedi. «O Gözde-Besin rejimini deneyecek misin?»

Munshin sıkkın bir sesle, «Bir düşüneyim,» diyerek benim koluma girdi. «Lottie, benim Sergius'la konuşacak bir işim var. Kusurumuza bakmazsın.» Bundan ileri hiç bir özür dilemeksizin beni bir yukka ağacının altına doğru yeddi. Orada, salkımların üstüne yerleştirilmiş bir projektörün düşürdüğü sert, koyu gölgede duraladık.

«Senin ne işin var burda?» diye sordu.

Bir kez daha, beni Herman Teppis'in buraya çağır-mış olduğunu anlattım.

«Eitel de mi?»

Ben, evet der gibi baş eğince Munshin, «Elena'yı buraya getirir mi getirir,» diye homurdandı. «Ondan beklenir böyle birşey.» O öfkeyle başını sallarken ben bir kahkaha kopardım.

«Boktan bir parti bu,» dedim. «Biraz renk, biraz heyecan ister.»

Munshin beni şaşalattı. Yüzünde, içinden pazarlıklı bir bakış belirdi. O dakikada çok çetin bir ceviz gibi göründü gözüme. Dışarı belki sezdirmiyordu ama onun da bildiği birçok şeyler vardı. «H.T.'nin aklından geçenleri

öğrenebilmek uğruna avuç dolusu para dökmeğe değer,» diye kendi kendine mırıldanarak yürüdü gitti; beni tek başıma yukka ağacının altında bıraktı.

Toplantı gitgide canlanıyordu. Çiftler köşelere çekilmeğe başlamış, orda burda ilgi merkezleri çevresinde gruplar belirmişti. Bir köşede birileri sessiz sinema oynuyorlardı, dans pisti hemen hemen doluydu, tanınmış bir komik bedavadan numara yapıyor ve çok tutmuş bir tiyatro üzerine birkaç kişinin yürüttükleri bir tartışma rumbalar çalan cazın sesini nerdeyse bastırıyordu. Sarhoşun biri karton kameranın direğine tırmanmayı becermiş, kendini indirmeye yeltenen kameramanla dalaşıyordu. Biraz ötede sarhoşun karısı yüksek sesle kahkahalar savurmaktaydı. «Ronnie bayrak direklerine tünemeğe meraklıdır,» deyip duruyordu. Otelin yüzme öğretmeni olan kız havuzun halatla ayrılmış bir köşesinde dalış gösterileri yapıyordu ama onu seyreden pek yoktu.

Bara gidip bir iki kadeh daha yuvarladım, sonra gruplardan birinden birine sızmak için boşuna çabalarda bulundum. Canım sıkılıyordu. Buruk, titreşimli sesi caz müziğine rağmen duyulan ve tam bir «Leatherstocking» (*) gibi giyinmiş olan bir folk şarkıcısını dinledim biraz. Yakınımda bir kadın, «Büyük bir sanat gücü var, değil mi?» dedi.

Birinin omzuma dokunduğunu duydum. Otelin profesyonel tenisçisi olduğunu bildiğim sarışın bir adam bana bakarak gülümsemekteydi.

«Gelsenize azıcık,» dedi. «Sizinle tanışmak isteyen birisi var.»

(*) Leatherstocking (Deri çorap) — Yazar James Fennimore Cooper'in ondokuzuncu yüzyılda geçen güldürücü-serüven romanlarının ünlü kahramanı Natty Bumppo; her zaman deri getrlerle deriden dizlik pantolon giydiği için Leatherstocking - Deriçorap takma adını almıştır. (Çevirenin Notu)

Bu birisi Teddy Pope adındaki film yıldızıymış, meğer. Dürüst, temiz yüzlü, uzun boylu bir adamdı. Koyu kahverengi saçlarının burgusu alnının tam yukarsındaydı. Tenisçiyle birlikte yanına gittiğim zaman bana bakıp gülümsedi.

«Boktan bir parti, öyle değil mi?» dedi.

Üçümüz de birbirimize bakıp sıırıtyorduk. Söyliyecek tek birşey gelmiyordu aklıma. Teddy Pope'nin yanında Marion Faye'in oturduğunu gördüm. Ufak tefek görünüyor ve can sıkıntısını belli ediyordu. Beni şöyle bir başını eğerek selâmladı.

Tenisçi, «Rulet bilir misiniz?» diye sordu. «Teddy hastasıdır ça.»

Teddy, «Bir sistem bulmağa çalışıyorum,» dedi. «Numaralarla ilgili bir teorim vardı. Gelgelelim geri zekâlı olduğumdan bunun matematik yönünü kavıyamadım. Çözün diye bir istatistik uzmanı tuttum.» Gene bana bakıp sıırıttı. «Halterci misin sen?» diye sordu.

«Yoo. Olsam mıydı?»

Teddy Pope, Marion Faye ve tenisçi bu lâfı çok komik buldular. Uzun uzun güldüler. Teddy bana, «Demiri bükebilirim ben,» dedi. «Ama ince bir demir çubuk olursa. Halteri şişmanlamamak için yapıyorum. Öyle bir kilo almağa başladım ki!» Bunu kanıtlamak için karnını mıncıkladı, kalem kalınlığında fazlalık et göstermeyi başardı. «İğrenç birşey.»

Ben tedirgin olarak, «Bence formdasınız,» dedim.

Pope, «Yok, bingıl bingılım,» diye directti.

Tenisçi, «Halter yüzünden forendin mahvoldu,» dedi.

Teddy Pope karşılık vermedi. «Görüyorum havacısın,» dedi. «Çoğunuzun tüm yaşamınızı içkiyle sekse adadığınız doğru mu?» Sırtına yaslandı ve gökyüzüne doğru gülümsedi. Beriden bir kız geçiyordu. «Ah, işte gerçek bir

güzel,» dedi Teddy, «Tanışmak ister misin onunla? Marion senin biraz utangaç olduğunu söylüyor.»

«Başımın çaresine bakarım elbet.»

Marion alayla, «Ona yardım etsene. Teddy,» diye sırtıttı.

«Ona ayak bağı olurum.»

Tenisçi, «Otur, Sergei,» dedi.

«Oturmam,» dedim. «Birisine içki götürmeğe söz vermiştim de.»

Teddy, «Canın sıkılırsa gene gel,» diye seslendi.

Bir başka yukka ağacının altında, gök mavisi tropik kumaştan kostüm giymiş dazlak kafalı, ufak tefek bir adam yanıma sokuldu. Uzun boylu, kızıl saçlı bir kızı elinden tutmuş sürüyordu. Çabuk çabuk konuşarak, hemen-
cecik, «Hah, burdaymışsınız, ben de sizi arıyordum,» dedi. «Kendimi tanıştırayım. Adım Bunny Zarrow, belki duymuşsunuzdur. Artist ajanıyım.» Ona şaşkın şaşkın bakakalmış olmalıyım ki, «Demin Bay Teppis'le konuştuğunuzu duydum,» diye ekledi. «Sorabilir miyim, ne konuşuyordunuz?»

«Bir film konusunda bana akıl danışıyordu da.»

«Çok ilginç doğrusu. Duyulmadık şey. Adınız nedir sizin?»

«John Yard.»

«Kontratlısınızdır sanırım?»

«Elbet.»

«Çok güzel. Gene de bazan kontratların yeniden elden geçmesi olumlu olabilir. Adınızı hiç çıkaramadım. Neyse... şimdi sırası değil, yeri de değil, ama bir gün başbaşa bir öğle yemeği yiyelim.» Yanındaki kızı göstererek, «Size Candy Ballou'yu tanıtayım,» dedi.

Kız esnedi, sonra gülümsemeğe çalıştı. Zilzurna sarhoştı.

Bunny beni bir kıyıya çekti. «Onun telefon numarasını vereyim sana. Çok tatlı, insanları, yaşamayı seven bir kızdır.» Gözlerini kırptırdı. «Sana bir iyiliğim dokunursa sevinirim. Kendi işlerim bu denli ağır olmasa onun numarasını kendime saklardım. Ne var ki böyle bir kızı tekel altına almak da ayıp olur, doğrusu.» Beni Candy Ballow'un yanına götürüp onunla elele tutuşturdu. «Hadi bakalım yavrularım, sizin bir sürü ortaklaşa konularınız olsa gerektir,» diyerek yanımdan ayrıldı. Kızla ben birbirimizin yüzüne bakakaldık.

«Dansetmek ister misin?» diye sordum kıızılsaçlıya.

Kız, rasgele birşey söylercesine, «Paniğe kapılma, aşkımın denizi,» dedi. Sonra beni iyice görebilmek için gözlerini açtı. «Hangi stüdyodansın sen?» diye sordu damdan düşercesine.

«Şakaydı o, Candy,» dedim.

«Zarrow'a kamış kodun ha?»

«Öyle.»

«Ne iş yaparsın öyleyse?»

«Hiç,» dedim.

«Tırılısın, demek. Bizdeki şansa bak.» Rumba müziğinin ritmine uyarak sallanmağa başladı sonra ağzını ardına dek açarak esnedi. Küçücük, titrek bir sesle, «Ah, şekerim,» dedi. «Sende biraz klâs olsa beni tuvalete götürürdün.»

Bu görevi yerine getirdikten sonra, kendime arkadaş olarak elimde yeni bir kadeh içkiyle geri döndüğüm zaman Eitel'in en sonunda partiye gelmiş olduğunu gördüm. Yanında bir kız vardı. Bunun Elena olduğunu biliyordum...

IX

Kusursuza yaklaşan bir güzelliği vardı. Saçları zengin bir kıvılcık kahverengi, teni ılık esmerdi. Yürüyüşünden, kendi gövdesini iyi tanıdığı anlaşıyordu. Ben de Hava Kuvvetlerine girdiğim ilk yıldan beri böyle kızları beğenirim. Ordu Evindeki danslı toplantılarda bütün havacı arkadaşlarım gibi ben de kasketimi yan yatırır, herkesten hızlı davranarak Elena gibi gözde parçaları elde etmeğe çalışırdım. Dudaklarını ruja bulamış ve bir kabare kızının zevkini okşayacak biçimde yüksek topuklar giymiş olmasına rağmen Elena'da ince, nazlı, çok da gururlu bir hava seziliyordu. Boyu uzunmuş gibi bir yürüyüşü vardı ve askısız gece elbisesi biçimli, yuvarlak omuzlarını açıkta bırakıyordu. Yüzü, tam yumuşak denemezse bile yürek biçimindeydi. Çenesiyle ağzının tatlı çizgileri üzerindeki c dar, çekme burnun delikleri, benim gözümde, onun az ustalıklı olmadığını gösteriyordu. Munshin'in çizdiği portre pek sönükmüş meğer.

Yalnız tek bir yeri uyuyordu: kızın diken üstünde olduğu öyle belliydi ki! Eitel'in onu toplantının ağzından içeri sokmasını seyrederken kızı her dakika kaçmağa hazır bir ürkek vahşi hayvana benzettim. Toplantıya gelişleri, suya atılan taş gibi halka halka dağılan bir şaşkınlık dalgası yaratmıştı. Eitel'i görenler arasında ne yapacaklarını kestirebilenler çok azdı. Birçokları gülümseyip hatta merhaba bile dediler; kimi başlarıyla selâm verdiler, çoğunluğu ona sırt çevirdiler ama hepsinin korkuya

kapıldıklarını sezebiliyordum. Eitel'in partiye neden çağrıldığını öğreninceye dek, davranışlarının belki de çok yanlış olduğunu düşünerek, paniğe kapılmaktan başka birşey yapamıyacaklardı. Onun yanına kimsenin sokulmadığını, Elena'nın yanında sipsivri ilerlemek zorunda kaldığını seyretmek acı, korkunç bir şeydi. Sonunda Eitel'in havuz kıyısındaki boş bir masada durup Elena'ya bir sandalye çektiğini, kendisinin de oturduğunu gördüm. Canı sıkılıyormuş gibi durmayı başarıyordu ve ben, uzaktan uzağa, onu alkışlamaktan kendimi alamıyordum.

Masalarına gittim. Ne diyeceğimi bilemiyerek, «Yanınıza oturabilir miyim?» diye sordum.

Eitel hemen yüzüme bakarak minnetle gülümsedi. «Elena, Sergius'u tanımalısın; buradaki en iyi insan!»

«Kıs çeneni sen de!» diyerek kıza döndüm. «Çok özür dilerim, soyadınızı pek duyamadım.»

«Esposito,» dedi Elena. «İtalyan adıdır.» Sesi biraz boğuk ve insanı şaşırtacak kadar kalın olduğundan, yüzü kadar etkileyici sayılmazdı; gene de derinden derine bir güç gizliydi bu seste.

Eitel kıvançla, «Tıpkı bir Modigliani, değil mi?» diye bana sordu, sonra kıza döndü. «Elena, bunu sana herkes söylüyordur, sanırım.»

«Evet,» dedi Elena. «Demek istediğim, bir zamanlar biri söyledi. Daha doğrusu senin arkadaşındı bunu söyleyen.»

Onun Munshin'e değinen bu sözlerini Eitel duymazlıktan geldi. «Peki ama bu yeşil gözlerin kime çekmiş?» diye takıldı ona. Oturduğum yerden onun parmaklarıyla dizinin üstünde bir sinir temposu tutmakta olduğunu görebiliyordum.

Elena, «Gözlerim mi? Anneme,» diye cevap verdi. «Kendisi yarı Polonyalıdır da. Ben de dörtte bir Polonyalı, dörtte üç İtalyan sayılırım, sanıyorum. Yağla su-

ya benzer bir bileşim.» Gülmek için kendimizi biraz zorladık, Elena da sıkınganlıkla şöyle bir kıpırdandı. «Ne komik konu ya!» dedi.

Eitel toplantıyı gözden geçiriyormuş gibi yaparak, «Bu partiye ne gerek dersiniz?» diye sordu.

Ben, «Ne?» dedim.

«Bir dönme dolap.»

Elena bir kahkaha attı. Beyaz dişlerini gösteren tatlı bir gülüşü vardı, ama kahkahası çok yüksek çıkmıştı. «Ay, ne şirin!» dedi.

Eitel, «Dönme dolaplara bayılırım ben,» diye anlatmağa başladı. «O ilk düşünüş yok mu? Sanki ölümün karanlık kuyusu. Hiç birşey bununla kıyaslanamaz.» Bundan sonra dakikalarca dönme dolapları anlattı. Onun bu konuya ne denli bir canlılık kattığını Elena'nın gözlerindeki bakıştan okuyabiliyordum. Tam formundaydı Eitel, Elena da tam ona göre bir dinleyiciydi, onun kendini bırakıp açılmasını sağlıyordu. Hiç de aptal bir kız olmadığını düşünmeğe başladım. Oysa söylenenlere yalnızca bir gülüş ya da sıradan bir kaç sözle cevap veriyordu. Onun karşısındakine kendince ilgi göstermesi buydu. Yüzü, Eitel'in herşeyin gölgesini yansıttıkça Eitel coşuyordu. «Bu, benim eski bir inancımı kanıtlar,» dedi. «İnsan dönme dolaba belirli bir takım duyguları tatmak için biner. Acaba sevdalar da böyle değil midir, diye düşünürüm. Gençliğimde, kendini sevdalı sanan bir adamın, ilişki kurduğu bütün kadınlara aynı sözleri söylemesini ayıp sayardım, hatta çirkin, pis... Oysa gerçeği ararsak hiç de yanlış bir tutum değil bu. İnsanların tek katıksız sorumlulukları kendi duygularına karşıdır; yeniden elde etmeğe çalıştıkları duygular.»

«Bilmem ki,» dedi Elena. «Bence öyle bir erkek, karşısındaki kadına karşı hiç birşey duymuyor demektir.»

«Tam tersi. O dakikada kadına tapınıyor demektir.»

Bu Elena'nın aklını karıştırdı. «Demek istediğim,» diye söze başladı. «Biliyorsunuz işte... yani... öf, hiç bir şey bilmiyorum.» Ama konuyu bununla geçiştirmeğe de işi razı değildi. «Öyle bir adam karşısındaki kadınla gerçek bir bağlantı kurmuyor, kendini uzakta tutuyor demektir.»

Eitel bu sözlerden hoşnut kalmış gibiydi. Deminki tezinin tersini savunarak, «Haklısın,» dedi. «Bu da benim kendimi herşeyden ne denli uzak tuttuğumun bir kanıtı olsa gerek.»

«Kendinizi bu kadar da uzak tutamazsınız sanıyorum.»

Eitel peşin peşin kırmızı ışık yakmak istercesine, «Öyle bir tutarım ki!» diye gülümsedi.

Buna inanmak zor olsa gerekti. Eitel kıza doğru eğilmişti, gözleri parlıyor, kara saçları bile enerjiyle elektriklenmişe benziyordu. «Görünüşe sakın aldanma,» diye söze başladı. «Ben sana öyle şeyler anlata...»

Lâfını yarıda bırakıp sustu. Munshin bizden yana gelmekteydi. Elena'nın yüzü olduğu gibi donuklaştı, Eitel'in yüzündeyse iğreti bir gülümseme belirdi.

Collie gür bir sesle, «Sende ne buluyor, bilmem, ama H. T. ille gelip seninle merhabalaşmamı istedi,» dedi. «Sonradan o da seninle görüşmek istiyormuş.»

Bizden bir ses çıkmayınca Munshin dik dik Elena'ya bakınmakla yetindi.

Sonunda Eitel, «Collie, nasılsın bakalım?» diye sordu.

Collie, «İyiym desem yalan olur,» diye başını salladı. «Eni konuk yalan olur hem de,» diye ekledi. Gözlerini Elena'dan ayırmıyordu.

Kız, «Eğlenmiyor musun?» diye sordu.

«Hayır, patlıyorum.»

Elena, «Ben de karına bakınıyordum ama kim olduğunu bilmiyorum ki!» dedi.

«Buralarda bir yerde.»

«Ya kayın baban? O da burda diyordun, galiba.»

Munshin sulu gözlerle, «Ne çıkar yani?» diye omuz silkti. Gerçekte, «Bir gün gelecek bana bu denli diş bilemiyeceksin,» demek istiyordu sanki.

«Öyle ya, hiç birşey çıkmaz. Seni güç durumunda bırakmak istemem zaten.» Elena'nın sesi kontrolden ha çıktı, ha çıkacak... Bu onun, kavgaya tutuşsa nasıl zararlı çıkacağını gösteriyordu.

Ben konuyu değiştirmek için elimden geleni yaparak, «Bu gece Teddy Pope ile tanıştım,» dedim. «Nasıl bir insandır?»

Eitel hemenecik, rahatlıkla, «Ben sana söyleyebilirim,» dedi. «Benim birçok kurdelelerimde oynamıştı. Biliyor musun, oyuncu olarak bence hiç kötü sayılmaz. Hatta ileride çok iyi olabilir.»

Tam o sırada, uçuk mavi gece elbisesi giymiş, çok güzel bir sarışın Munshin'in arkasından yaklaşarak elleleriyle onun gözlerini örttü. Genizden gelen bir sesle, «Bil bakalım ben kimim?» dedi. Gözüme daha önceden bildiğim minnacık, kalkık bir burun, çukur bir çene ve **bükük**, dolgun dudaklar çarptı.

Eitel'se onu görünce yüzünü buruşturdu.

«Lulu!» diyerek Munshin sandalyesinden yarı kalktı. Bu olayın iyi mi kötü mü olduğunu kestiremiyerek Lulu'yu bir baba şefkatiyle kucakladı. Bir yandan Eitel'le Elena'dan yana gülümserken öte yandan, yalnızca benim gördüğüm boş eliyle Lulu'nun sırtını okşuyor, belki de, «Benimle yeniden kucaklaşırsan iyi edersin,» demeye getiriyordu.

Eitel rahatça, «Miss Meyers, Miss Esposito,» dedi. Lulu Elena'yı başıyla şöyle bir selâmladı. «Collie, seninle

görüşmemiz gerek,» dedi. «Sana söyleyecek çok önemli birşeyim var.» Sonra döndü, Eitel'den yana tatlı tatlı gülümsedi. «Charley, şişmanlamağa başlamışsın,» dedi. Eitel, «Oturmaz mısın?» diye ona yer gösterdi.

Lulu onun yanında bir sandalyeye oturdu. Doğrudan doğruya bana bakarak, «Hava Kuvvetlerini kimse tanıştırmayacak mı?» diye sordu, tanıştırılma işi bittikten sonra da oyun oynarcasına yüzümü incelemeğe başladı. Gözlerini ilk çeviren o olsun diye bakışlarımı kaçırmağa çalıştım ama içimi tüketti bu benim. Lulu Meyers, «Ne güzel çocuksun sen,» dedi. Oysa kendisi yirmisinin pek üstünde olmasa gerekti.

Munshin, «Yaman kızdır,» dedi. Ne dil var bu kızda!»

Ben Elena'ya dönerek, «Birşeyler içmek ister misiniz?» diye sordum.

Lulu geldi geleli Elena ağzını bile açmıştı. Lulu'nun yanında güzelliği de sönük kalmış gibiydi. Bunun belki kendi de farkındaydı, Yırtıcı bir sinirle, tırnak diplerindeki etleri yolup duruyordu. «Ah, evet, çok iyi olur,» dedi.

Bara doğru yöneldiğim zaman Lulu elindeki kadehi uzattı. «Bana da küçük bir Martini alıversene,» dedi, o menekşe mavisi gözlerini yüzüme dikerek. Onun da Elena kadar ama bambaşka bir yönden sinirli, tedirgin olduğunu sezdim. Lulu oturduğu yerde rahatça oturmasını biliyordu - bu hüneri ben de havacılık okulundayken öğrenmiştim.

Geri geldiğim zaman Lulu Eitel'le konuşmaktaydı. «Seni arıyoruz, be usta,» diyordu. «Dünyanın olanca insanlarını verseler, başbaşa kafaları çekmek için ben Eitel'i seçerdim.»

Eitel, «Ben içkiye artık tövbeliyim,» dedi.

Lulu Elena'den yana bir göz atarak, «Ben de sana,» diye karşılık verdi.

«Duyduğuma göre Teddy Pope ile evleniyormuşsun,» dedi.

Lulu hışımlla Munshin'e döndü. «H.T.'ye benden selâm söyle, bu balonları uçurmaktan vazgeçsin artık,» diyerek sigarasını yere attı; sinirli, sabırsız bir basışla ezdi. Şöyle bir çala bacaklarını ve gümüşlü pabuçlarının içindeki minnacık ayaklarını gördüm. Dudaklarının biçimi gibi tanıdıkta bu bacaklar, her biri belki yüz, belki bin fotoğrafta göre göre belleğime kazılmış... «Bu propaganda sona ermeli diyorum sana, Collie.»

Munshin o aptal soytarı gülümsemesiyle, «Tatlı canını üzme, be şekerim,» dedi. «Seni istemediğin bir şeye zorlayan mı var?»

Eitel alaycı bir sesle, «Ben Lulu ile Teddy'nin evlenmelerini pek uygun buluyorum,» diye konuştu.

Munshin hemen, «Hır çıkarmayı nasıl da seviyorsun, Charley,» dedi.

Elena'yla ben bakıştık. Kızcağız bu konuşmanın dışında kalmamak için elinden geleni yapıyordu. Kim konuşursa gözlerini hemen ona çeviriyor, cahil görünmemek için de kendini zorlayarak gülümseyip duruyordu. Ben de ona benziyor olmalıydım şu sırada. Konuşmanın iki karşı ucunda, insan biçimli iki kitap dayanağından başka birşey değildik.

«Ciddi konuşuyorum,» dedi Lulu. «Sen H. T.'ye benden selâm söyle, Teddy ile evleneceğime bu güzel çocukla evlenirim,» diyerek parmağını bana doğru uzattı.

«Daha evlenme teklifinde bulunmadın ki!» dedim ona.

Elena bu lâfı kendi yapıştırmışcasına keyifle güldü. Ama gene çok yüksek sesle gülmüştü; herkes dönüp ona baktı.

Lulu bana bakarak biraz önce kızıl saçlı Candy Ballou'nun dediği gibi, «Paniğe kapılma, aşkımın denizi,» dedi, ama çok daha büyük bir rahatlık ve güvenle. Bo-

şalan kadehini hepimiz görelim diye havaya kaldırdı, dibindeki son damlayı yere akıttı. «İçim çok üzgün, Collie,» diyerek başını Munshin'in omzuna dayadı.

Eitel, «Son filmini gördüm, Lulu,» dedi.

«Çok kötüydüm, değil mi?» diyerek Lulu yüzünü buruşturdu. «Canıma okuyorlar. Eitel, nasıl buldun filmi?»

Eitel hiç birşeyi ele vermiyen bir gülümseyişle, «Sonra konuşuruz,» dedi.

«Ne diyeceğini şimdiden biliyorum. Çok rol kesiyordum, değil mi?» Lulu başını kaldırıp Collie'nin yanağını çimdikledi. «Tiksiniyorum rol yapmaktan.» Sonra hiç durulamaksızın öne doğru eğilerek, «Siz ne iş yapıyorsunuz, Miss Esposito?» diye sordu.

«Esposito,» diye Eitel onun yanlışını düzeltti.

Elena sıkılmıştı. «Eskiden... tam da değil ya... dans ederdim.»

«Hayır.. demek istediğim, ne münasebet...» Sonra Elena dili çözülerek, «Değişik şeyler yapıyorum,» diye sözünü bitirdi. «Sıkacak bir manken olmaya hiç niyetim yok.»

Lulu, «Çok doğru,» diyerek benden yana döndü gene. «Ya sen? Eitel'in kuyruğuna en son takılanlardan mısın?»

Yüzümün yanrnağa başladığını biliyordum. Lulu'nun saldırıları öyle hızlı, öyle aralıksızdı ki insan, sandalye kapmaca oyununda, müzik ha durdu - ha duracak diye tetikteymiş gibi oluyordu.

«Senin defterin artık dürüldü diyorlar, Charley.»

Eitel, «Herkes benden konuşuyor galiba,» diye güldü. «Pek de değil. Zaman geçiyor.»

Eitel alaylı alaylı, «Adım, senin ikinci kocan olarak her zaman dillerde gezecektir, Lulu,» diye mırıldandı.

«Tam üstüne bastın,» dedi Lulu. «Charley Eitel demek benim için No. 2 (*) demektir.»

Eitel neşeyle güldü: «Muştaları kullanacaksak habirim olsun, Lulu.»

Gergin bir dakika geçti. Sonra Lulu Eitel'e bakıp gülümsedi. «Bağışla beni, Charley, özür dilerim.» Bizlerden yana dönerek, sarı saçlarıyla menekşe mavisî gözlerine pek yaraşan o hafif boğuk sesiyle, «Bugünkü gazetelerde öcü gibi bir resmim çıkmış,» dedi.

Munshin hemen, «Bunu düzeltmenin kolayı var, Lulu,» dedi. «Fotoğrafçılar yakında iş başı yapacak.»

Lulu, «Teddy Pope ile resim çektirtmem,» diye kestirip attı.

«Zorlayan mı var?» dedi Munshin.

«Maymunluk istemem, Collie.»

Munshin yüzünden akan terleri silerek, «Maymunluk yok,» diye söz verdi.

Lulu, «Neden böyle su gibi terliyorsun?» diye sordu. Sonra o saat ayağa kalkarak, «Jay - Jay,» diye bağırıp kollarını açtı. Bize doğru gelen Jennings James de kollarını açtı ve Munshin'in o ayı-boğan kucaklamalarının özentisiyle Lulu'yu kendi sıksa bağrına bastı. O tiz, Güneyli şivesiyle, «Sevdiğim tek kadın!» dedi.

Lulu, «Öncesi gün benim üstüme yazdıklarını hiç beğenmedim,» diye somurttu.

Jennings James, «Şekerim, sen bir paranoyaksın,» dedi. «Benim o yazım senin aşkına dikilmiş bir anıttı.» Hepimizi başıyla selâmlıyarak, «Nasılsınız, Bay Munshin?» diye sordu. Tuvalet'e gidip geldikten sonra açılmış benzerdi.

(*) Amerikan halk ağzında, çocukların sıvı dışkısına No. 1, katı dışkısına No. 2 denilir. (Çevirenin notu).

«Otur, Jay - Jay,» dedi Munshin. «Seni Miss Esposito'ya tanıtayım.»

Jay-Jay Elena'nın önünde resmîlikle eğildi. «İtalyan kadınlarının o Tanrı vergisi gururuna bayılırım, Miss Esposito.» Çilli eliyle kızıl saçlarını düzeltti. «Burda, bizim aramızda epey kalacak mısınız bari?»

Elena, «Yarın dönüyorum,» dedi.

«Yok, dönmüyorsun,» dedi Eitel.

Elena, «Daha pek kesin değil,» diye kendi yanlığını düzeltti.

Bir garson dondurma dağıtıyordu. Dondurma erimeğe başlamıştı. Yalnızca Elena bir tabak aldı. «Yumuşak dondurma değil mi bu?» diye sordu. «En pahalı dondurma buymuş, diye duydumdu.» Herkes bunu şaşkınlıkla karşılayınca Elena sözlerinin doğruluğunu kanıtlamak için direndi. «Nerde duyduğumu bilmiyorum ama reklâm-larını gördüm, yumuşak dondurma, diye. Yoksa bir yerde yerken mi söylediler? Bilmiyorum.»

Eitel onun yardımına koştı. «Doğrudur, Duvon'da bir çeşit erimiş dondurma var. Ben de yedim. Ama bunun Duvon'un dondurması olduğunu sanmıyorum, Elena.»

Elena çarçabuk, «Yok, biliyorum, oranın değil,» dedi.

Jay - Jay gene Lulu'dan yana döndü. «Şekerim, resim çekmeğe hazırız artık. O fotoğrafçı olacak heriflerin manda gibi tıkınmaları bitti. Herkes seni bekliyor.»

«Beklesinler,» dedi Lulu. «Ben bir kadeh daha içmek istiyorum.»

«H. T. seni alıp getirmemi özellikle istedi.»

Munshin, «Yürüyün, gidelim,» dedi. «Hepimiz.» Sanırım Lulu'nun bizim yanımızda kalmak isteyeceğinden korkmuştu da Eitel'le Elena'yı ve beni bu yüzden çağırmıştı. Ayağa kalkar kalkmaz Lulu'nun koluna girdi, havuz kıyısından, dans pistinin yanından geçerek, karton

kameranın yanbaşında toplanmış duran fotoğrafçılara doğru yöneldi.

Jay-Jay'le ben geriden geliyorduk! «Bu Esposito denilen karı,» dedi, Jay-Jay «Munshin'in metresiymiş, diyorlar.»

«Bilmem ki!» dedim.

«Aman yavrum, nefis bir parçadır o! Bana hiç kısmet olmadı ama tadına bakanları biliyorum. Bizim koca Charley hevesini aldığı zaman sen de biraz sefasını sürersin, artık.» Sonra bana Elena'nın nasıl nefis bir parça olduğunu ayrıntılarıyla anlatmağa girişti. Şövalyeliği de elden bırakmıyarak, «Hem de cici bir kızcağıza benziyor,» diye ekledi. «Başkente oturan kızların yaşamı kolay değildir. Hiç birisini kınamam bu yüzden. Ona bakarsan, o Teppis olacak pezevengin yediği haltlar...» Yazık ki Jay-Jay sözünü bitirecek zaman bulamadı, çünkü bu arada fotoğrafçıların yanına varmıştık.

Teddy Pope'un başka bir yönden çıkıp geldiğini gördüm. Hâlâ tenisçiyle biraradaydı. Bizim bilmediğimiz bir espriye gülmekteydiler. Pope, «Lulu, canım benim,» diyerek Lulu ile tokalaşmak için elini uzattı. Birbirlerinin parmak uçlarına şöyle bir dokunup sonra yanyana durdular.

Jay-Jay ortaya fırladı ve kameranın direği önünde uyuşuk uyuşuk durmakta olan üç fotoğrafçıyla konuşmağa başladı. «Şimdi çocuklar, gündelik yaşantıdan kesitler istiyoruz. Özenilip bezenilip verilmiş pozlar değil de sinema endüstrisinde çalışanların nasıl vakit geçirip, nasıl eğlendiklerini gösteren sıradan resimler. Anlıyorsunuz ya!»

Laguna odasının dört bir köşesinden insanlar yanımıza akın etmeğe başlamıştı. Dorothea O'Faye, «Lulu, çok güzelsin, sevgilim,» diye seslendi. Lulu, «Eksik olma bitanem,» diye gülümsedi. Bir adam, «Hey Teddy imzan

yanında mı?» diye sorunca Teddy güldü. Böyle seyirciler arasına çıkınca değişmişti. Daha genç, hatta çocuksu, daha açık yürekli duruyordu. Yüksek sesle, «İşte, Bay T. de geliyor,» dedi, ve el çırpmağa başladı. Yanında duran on-oniki kişi de, ne yaptıklarını pek bilmeden ona uyararak bir alkış kopardılar.

Teppis kolunu yukarı doğru kaldırdı. «Bu gece Lulu ile Teddy'nin birkaç resmini çekeceğiz,» dedi. «Yalnızca onların, daha doğrusu bizim yeni filmimiz, CENNETE BİR ADIM KALA yapıtına reklâm olsun diye değil, bu gecenin birlikte eğlendiğimiz bunca gecelerin bir sembolü olarak.» Teppis hafifçe öksürdü ve tatlı tatlı gülümse-di. Onu görünce daha birçok kimseler çevremize doluşmuştu. Bir süre flaşlar parlayıp söndü, çeşitli pozlar verildi, hava fotoğrafçıların buyruklarıyla cınladı. Teppis'in Lulu ile Teddy arasında, Lulu'nun Teppis'le Teddy arasında poz verdiklerini gördüm. Teddy ile Lulu başbaşa Teppis bir baba şefkatiyle Lulu'nun elini tutuyor, Teppis elini Teddy'nin omuzuna atmış... Onların bu işleri yapışlarındaki ustalık ve rahatlığa bayıldım. Teddy güler yüzlü, mutlu, aslan gibi. Lulu şeker gibi tatlı, Lulu hanım hanımcık, Lulu hazır... Onların bu rahatlığıyla akıcılığı Herman Teppis'in gururunu dengeliyordu. Kusursuz dense yeri-ydi. Teddy Pope fotoğrafçıların her dediğini yerine getirerek yüzünü ordan oraya döndürüyordu, sesi içtenlikle doluydu, gülümseyişi çevresinden hoşnut olduğunu ortaya vurur gibiydi. Şampiyon bir güreşçi gibi ellerini sıkıp havada salladı, sonra bu arada omzu çıkmış gibi yalancık-tan yüzünü buruşturup numara yaptı, kolunu Lulu'nun beline doladı, Lulu'nun yanağına bir öpücük kondurdu. Lulu da kendi gibi sürtünüp kıvrılarak sokuldu ona. Yürürken yaylanır gibiydi; omuzları kalçalarının ritmiyle hafifçe sallanıyor, boynu geriye doğru kavisleniyor, sarı saçları bukle bukle saçılıyor, o boğuk se-

si herkesin esprisine, herkesin şakalarına gülüyordu. O zamana değin gördüğüm kızların en güzellerinden biri olduğunu düşünüyordum onun.

Fotoğrafçılar gittiği zaman Teppis bir konuşma daha yaptı. «Hiç bilinmez böyle şeyler. Biz, Supreme Stüdyosundan olanlar kalabalık bir aileye benzeriz. Size birşey söyleyeyim mi? Bu iki genç demin o resimleri çektirirlerken rol yapmıyorlardı, sanıyorum.» Elleri sırtlarına bastırarak onları birbirlerine doğru öyle bir itti ki «bu iki genç» yere düşmemek için birbirlerine sarılmaktan başka çıkar yol bulamadılar. Çevredekilerin kahkahalarına karşı Teppis yüksek sesle, «Kulağıma gelenler gerçek mi, Lulu?» diye sordu. «Küçük, bir kuş senin Teddy ile can-ciğer olduğunu fısıldadı bana.»

«Ah, Bay Teppis,» dedi Lulu en tatlı sesiyle. «Siz profesyonel bir çöp çatan olmalıymışsınız.»

Teppis, «Bu sözlerin bence bir övgüdür, Lulu,» diye karşılık verdi. «O niyete alıyorum bu sözlerini. Bir film yapımcısının işi baştan aşağı çöp çatmak sayılır zaten: Sanatla parayı baş göz eder. Sanatçılarla seyircileri bir araya getirir. Nasıl hepiniz hoşça vakit geçiriyor musunuz bu gece?» diyerek seyre gelmiş olan konuklarına sordu. Bir kaç kişinin, hoşça vakit geçirildiği üzere verdiği yanıtlamayı dinledim. Teppis bu kez Jay-Jay'e, «Fotoğrafçı çocukları yedir, içir,» dedi, sonra Lulu'yu koluna takarak yürüdü, gitti. Kalabalık eriyip dağıldı, fotoğrafçılar araçlarını toplamağa koydular. Havuz başında Teppis'in durup Eitel'le konuştuğunu gördüm; konuşurken Elena'dan yana baktı.

Eitel onları tanıştırır tanıştırmaz Teppis'in Elena'nın adını tanıdığını anladım çünkü tepkisi hızlı ve keskin oldu. Omuzları kasıldı, o kırmızı yüzü sanki şişti ve Teppis birşey söyledi. Az ama öz konuşmuş olsa gerek ki Eitel'le Elena o saat ona sırtlarını dönüp yürüdüler.

Lulu'yla başbaşa kaldığı zaman Teppis mendilini çıkarıp yüzünü sildi. Yanlarına yaklaşırken onun boğuk sesle, «Git, Teddy ile danset,» dediğini duydum. «Benim hatırlım için yap bunu.»

Lulu'yla göz göze geldik. Lulu alt dudağını bükerek «Bay T., ben önce Sergius'la dansetmek istiyorum,» dedi. Teppis'in yanından sıyrılıp gelerek elini elime verdi, dans pistine doğru çaktı beni. Sımsıkı tuttum onu. Akşamdanberi içtiğim onca içki sonunda etkisini göstermeğe başlıyordu.

Kulağına ağzımı dayıyarak, «Teddy'ye gitmezden önce ne kadar vaktimiz var?» diye sordum.

Lulu bu sözlerime kızmamakla beni şaşkınlığa uğrattı. «Nasıl bir baskı altında olduğumu bilmiyorsun ki!» dedi.

«Neden?» diye sordum, «Sen biliyor musun sanki?»

«Ah, Sergius, böyle yapma; hoşlandım senden.» O dakikada onsekizinde bir genç kız gibiydi. «Senin sandığın gibi basit değil,» diye fısıldadı. Kollarıma öyle yumuşak bir sokuluşu vardı ki bende ilk uyandırdığı izlenime şimdi inanasım pek gelmiyordu. Gencecikti, belki şımarılmış ama çok, çok tatlı.

Konuşmadan dansetmeğe başladık. Sonunda, «Teppis ne dedi Eitel'e?» diye sordum.

Lulu başını yandan yana salladı, Sonra kıkır kıkır güldü. «Charley'e, defolup git, dedi.»

«Öyleyse benim de suyum kaynadı demektir.»

«Senin sözün geçmedi ki.»

«Eitel benim arkadaşımdır,» dedim.

Lulu kulağını çimdikledi. «Harika. Charley bayılacak buna. Görünce söylerim.»

«Benimle gel, gidelim burdan,» dedim.

«Daha olmaz.»

Pistin orta yerinde durdum. «İstersen Bay T.'den izin alayım,» dedim.

«Ondan korktuğumu sanıyorsun.»

«Peki, ondan korkmuyorsun. Teddy ile kendi canının istediği için dansedeceksin.»

Lulu gülmeğe başladı. «İlk görüldüğünden bambaşkasın.»

«İçkiden.» dedim.

«Yok. İçkiden olmasın.»

Dalgın, yarı isteksiz, onu pistten dışarı doğru yedememe izin verdi. «Korkunç yanlış bir iş yapıyoruz,» diye fısıldadı.

Gene de, Teppis'in önünden geçerken korkudan titrediği söylenemez. Büyük patron salondaki seyircileri sayan bir menejer gibi kapı dibinde durmuş, toplantıyı gözden geçirmekteydi. Lulun kolunu sımsıkı tutarak, «Kızcağızım, nereye böyle?» diye sordu.

Lulu yaramaz çocuklar gibi, «Ah, Bay T., Sergius'la benim öyle çok konuşacaklarımız var ki!» dedi.

Ben de, «Biraz hava almak istiyoruz,» dedim ve bu fırsattan yararlanarak onun kaburgasını hafifçe dürtüledim.

«Hava mı?» diye Teppis arkamızdan öfkeyle söyledi. «Hava mı?» Laguna Odasının tavanına doğru baktığını görebiliyordum. Geride, hâlâ durmamış olan tahta direğinin üstündeki karton kamera dönüp duruyor, projektörlerin ışıktan kolonları gökyüzüne doğru dikiliyordu. Toplantının üstüne bir miskinlik çökmüştü. Eğlencenin doruğu geride kalmış, kanepelerde çiftler kenetlenmeğe başlamıştı. Çünkü herşeyin olabileceği ve herkesin herkesi arzu ettiği o sarhoşluk saati gelip çatmıştı. İstemler eylem olsa, bu gecenin tarihçesi dünya tarihine geçerdi...

«Eitele söyle benden,» diye Teppis arkamızdan seslendi. «Kendini yok bilsin artık. Yok bilsin diyorum size.

Son şansını da yitirdi artık.»

Onun bu öfkesine kıkır kıkır gülerek Lulu'yla ben otelin bahçe yolları boyunca koşmağa başladık; küçük, oymalı köprülerin üstünden geçtik ve en sonunda arabaların park edildiği alana ulaştık. Bir ara bir Japon fenerinin altında onu öpmek için duraladım, ama öyle bir gülüyordu ki ağzımı ağzına yanaştıramadım.

«Benim öğretmem gerekecek galiba,» dedi.

«Hiç bir şey öğretme bana. Öğretmenleri hiç sevmem,» dedim. Elimden sımsıkı tutarak peşim sıra çektim onu... topukları tıklar tıklar, uzun etekleri hışır hışır.. gece elbisesiyle koşan bir kadının çıkardığı umut verici iç gıcıklayıcı sesler...

Kimin arabasına binilecek diye tartıştık. Lulu kendi üstü açık arabasını almamızda diretiyordu. «Dört duvar arasında ruhu sıkıldı, Sergius. Direksiyonda olmak istiyorum.»

«Öyleyse benim arabamı al,» diye ödün verdim. Gelgelelim Lulu, benim arabam diyor, başka birşey demiyordu. Katır inadı tutarak, «Gelmiyorum işte,» dedi. «Partiye dönüyorum.»

«Korkuyorsun da ondan,» diye onu iğneledim.

«Hiç de değil!»

Çok kötü araba sürüyordu. Gözü - karaydı, ummuştum bunu, ama daha kötüsü, ayağını pedalın üstünde düzgün tutamıyordu. Otomobil kâh hızlanıp kâh yavaşladıkça, başımın dumanlı olmasına rağmen tehlikeyi görebiliyordum. Ne var ki beni asıl kaygılandıran tehlike bu değildi şimdi.

Lulu durup durup, «Ben kaçığın biriyim,» diyordu.

«Biraz duralım, kaçık,» diyordum ben de. «Keselim şu düğümü.»

«Hiç deli doktoruna gittin mi sen?»

«Gitmemin gereği yok ki,» dedim.

«Bana birşeylerin gereği var ama,» diyerek Lulu direksiyonu birden kırdı. Araba sarsılarak ve çakıl taşlarını altımızdan savurarak banketten sıyrılıp gene yola döndü.

«Duralım hadi,» dedim.

Lulu, kendi paşa gönlü istediği zaman durdu ancak. Ben umudu kesmiş terbiyeli terbiyeli oturuyor, onun bizi saatte yetmiş mil hızla asfalttan kaydırarak kaktüslerin ve çöl balçığının arasında takla attırtmasını bekliyordum. Neyse ki Lulu biraz daha yaşayabileceğimize karar vermiş olsa gerek. Gözüne kestirdiği bir yolu seçip lâstikleri inleterek virajı aldı, biraz sonra yavaşladı, bir süre böyle gitti ve sonunda تنها bir düzlükte arabayı park etti. Çöl gecesinin ufku bizi dört bir yanımdan dev bir halka gibi kuşatmıştı.

Lulu, «Sen pencereleri kilitle,» dedi. Kendisi düğmeye basmış, arabanın üstünü kapatmaktaydı.

«Çok sıcak olacak ama,» dedim.

Lulu, «Yok, heryer kapatılmalı,» diye directti.

Hazırlıkların hepsi bitince oturduğu yerde döndü, kendini benim öpüşüme bıraktı. Bir boğayı kafesinden salıvermiş gibi olsa gerek. Gerçekten de öyle yapmıştı ya! Bir yıla yaklaşık bir zamandan beri ilk olarak bu gece işlerin yolunda gideceğini biliyordum.

Ne var ki bu hiç de kolay olmadı. Lulu kendini benim öpüşüme, kollarıma bırakıyor tam yakalanacak gibi olurken silkilip geri çekilerek korkuyla pencereden dışarıya bakıyordu. Tırnaklarını dirseğime batırarak, «Bir adam geliyor,» diye fısıldayınca ben de başımı kaldırıp çevremi süzmek, durup, «Hiç kimse yok, baksana,» demek zorunda kalıyordum.

«Korkuyorum,» diyerek Lulu dudaklarını gene bana veriyordu. Kaç zaman sürdü bilmiyorum ama klâsik bir oyundu, doğrusu. Lulu umut verip beni kendine doğ-

ru çekiyor, sonra geri itiyordu. Bir tutam çamaşır avuçlamama izin verip sonra ürkek bakireler gibi köşeye büzülüyordu. Salon kanepesinde cebelleşen, çocuk yaşta iki gençtik sanki. Dudaklarım acıyor, gövdem sızlıyordu, parmaklarım kütleşip tutulmuş gibiydi. Sonunda, gece elbisesinin altındaki çamaşırı çıkarmayı becerip, yuvasını döşeyen deli bir kuş gibi döşemenin köşesine tikiştirdim, tikiştirmasına da... gece elbisesini çıkarmaya onu taştatlasa razı edemedim. Gerçi en ileri akınları direnmesiz karşılıyor, yüreğimin bir, iki, sonra da üç atışı boyunca hedefe ulaşınama göz yumuyordu ama sonra gene beni iten ufacık bir bükülüşle doğrulup oturarak gözlerini pencereden dışarıya dikiyordu.

«Birisi var. Yoldan biri geliyor.» Yaklaşmak istediğimde beni çimdikliyordu.

«Kaçamazsın artık,» dedim ama siz benim dediğime bakmayın: suların en yüksek düzeyine varmıştık. Çekilme başlamıştı artık. Ondan sonra bir saat, ne yaptım, ne denli çabalayıp zorladım, ne türlü sabırla bekledimse boşuna; bir daha ona böylesi yaklaşmadım. Sonunda bitkin, umutsuz, hatta isteksiz bir durumda sırtıma yaslanıp.

«Sen kazandın,» diye mırıldandığım zaman sanırım gün ışımak üzereydi. Yorgun bir elle, ondan koparabildiğim ganimetleri okşadım, sonra arkası üstü uzandım.

Lulu yumuşacık bir sevgiyle kirpiklerimden öptü beni, tırnakları yanaklarımı gıcıklıyordu. «Çok tatlısın,» diye fısıldadı. «Pek hırpalamıyorsun insanı.» Beni canlandırmak için saçlarından tutup çekti. «Öp beni, Sergius,» dedi, o zamana değin hiç birşey yapmamışız gibi. Ve bir dakika sonra, sırt üstü uyumuş yattığım yerden, inanmazlık içinde ve onun başı karşılarında dilim tutulmuşcasına, bir sinema yıldızının beyninin içindeki gizleri keşfetmek

fırsatını buldum. Lulu usulca verdi kendini bana, incedi, sevgi doluydu; utangaçlaşacak ve herşeyin önceden düşünülmeden oluverdiğini, bu yüzden anlayışlı davranıp onu bağışlamamı istiyecek kadar sevgiyle doluydu. Ben de yolculuğu yalnız yapmak zorunda kaldım. Ama karşılığında Lulu bir çocuk gibi göğsüme sokulup kollarımın arasında uyumuştı.

«Harikasın,» dedi.

«Canım amatör sayılırız.»

«Yok, yok, bir harikasın. Ah, bayıldım ben sana. Bittim.»

Dönüş yolunda arabayı ben sürdüm. Lulu yanıma sokulup başını omuzuma yaslamıştı. Radyoyu açtık, çalan müziği biz de mırıldanmağa başladık. Lulu, «Bu gece deliliğim üstümdeydi,» dedi.

Abayı yakmıştım ona. İlk tanıştığımız zaman herkese gösterdiği kabalık şimdi bu duruma daha da tat veriyordu. Çünkü arabayı park etmezden önce beni çıkardığı uzun gezide, kendi kendime, ona karşı yüzümü ak çıkartmamın zorunlu olduğunu düşünüp durmuştum. Başarmıştım ya bir kez, o düşüncelerimin, o zamanki kaygularımın anısı şimdi bana zevk veriyordu. Kimbilir, belki de aradan yeterli bir süre geçmesiymiş bana gerekli olan. İşte çakı gibiydim şu sırada, hazır buluyordum kendimi; Neye hazır? Pek bilmiyordum. Ama yüzümün akıyla çıkmıştım ya hem de nasıl bir kadına karşı!

Kapısının önünde birbirimize iyi geceler dileyerek öpüştüğümüz zaman Lulu'nun sinirleri gergindi.

«Ne olur, seninle geleyim,» dedim.

«Yok, bu gece olmaz.» Yollarda kimse var mı, diye arkasına bakındı.

«Öyleyse benim eve gel.»

Burnumun ucuna bir öpücük kondurdu. «Bitkinim, Sergius.» Sesi bir çocuğun sesiydi.

«Peki öyleyse, yarın görüşürüz.»

«Telefonla ara beni.» Gene öpüştük. Lulu kapısından içeri girerken parmaklarıyla bana bir öpücük yolladı ve ben Yat Klübünün labirentinde yalnız kaldım. Yeni bir çöl sabahının ilk güneşi pek uzaklarda olmasa gerek; ağaçlar onun elbisesinin uçuk maviliğine benzer bir uçuk mavilikte...

Garipsenecektir belki. Gelgelelim öyle coşkun, öylesine heyecanlıydım ki bunu birisiyle paylaşmadan edemiyecektim. Aklıma da Eitel'den başkası gelmiyordu. O nun hâlâ Elena ile birlikte bulunabileceği ve Lulu'cuğun eski kocası olmak dolayısıyla benim anlatacaklarımı belki de dünyanın en büyük zevkiyle dinlemeyeceğini düşünmiyordum bile. Lulu'nun onunla bir zamanlar evli olduğunu unutmuştum galiba. Bir bakıma Lulu'nun benim gözümde bu geceden önce bir varlığı yoktu. Bir yönden insan üstü bir yaratık gibi olsa da bir yönden de cansızdı benim için. O sırada kendi kendimi nasıl da seviyordum. Benden yayılarak Yat Klübüne doğru uzanan şafak ışığında, eski sabah uçuşlarını düşündüm, hangarların karanlığı içinde, başlayan... damağımda hâlâ kahvenin tadı, uçağımın motörünü işletince gecenin içinde iki tane uzun meşale yakardım...

Günün doğmasından bir saat önce havaanırdık. Havada beş mil yükseklikte, sabah gecenin bulutlarını gümüşlü ışıklarla ısıtarak bizi karşılamağa geldiği zaman uçağın gücüyle gövdemin aslan kesildiğini duyardım; gövdemin tek bir sallanışıyla gökyüzündeki değişimleri kontrol edebilecekmişim, büyüyle oynuyormuşum gibi gelirdi. Öyle ya, uçak kullanmak bir büyü işi değil miydi? El çabukluğu ve esrarkeşlik gibi bir tutku... Hepimiz bildik ki yeryüzünde ne olursa olsun, ne denli küçük ve abuk sabuk olursak olalım, bir saat gelecek ve bizler saf saf gökyüzüne yükselip tek başımıza dünyaya tepeden ba-

kacaktık. Böylesi büyü uçuşlardaydı ve bu uçuşlar bize bir sonsuz güven verirdi, anlatabiliyor muyum? Aşağıya inince karşımıza ne çıkarsa çıksın üstesinden gelebilirdik hele bir kez Gece batıya doğru çekilsin ve biz kanatlarımızı takarak hep birden onun peşine düşmeye görelim...

Bunları unutmak için, bile bile, elimden gelen herşeyi yapmıştım. Çünkü gereğinden çok severdim uçmayı: bu yüzden, büyük bir olasılıkla yaşam boyu büyüden yoksun kalacağını içime sindirmek kolay olmamıştı. Ama bu sabah, damağımda hâlâ Lulu'nun tadını duyumlarken, başka bir büyü bulacağını biliyordum ya o yitik uçakların yasını tutabilirdim artık, çünkü yerlerine koyacak başka birşey bulmuştum.

Bunu, daha doğrusu buna benzer şeyleri düşünerek arabamı park etmiş olduğum yerin yolunu tutturdum. Yarı yolda, fundalardan örülmüş bir kemerin altındaki tahta sıraya oturarak sabahın yepyeni havasını içime çektim. Çevremde herşey dinlenir gibiydi.

Derken, birdenbire, yakınlardaki bir bungalow'dan kavga sesleri yükseldi, konuşan bir iki ses birbirine karıştı, sonra evin kapısı açılarak Teddy Pope sarsak adımlarla dışarı çıktı; üzerinde bir kazakla blûcin vardı ama yalınayaktı. Kapıda, «Karı, sen de!» diye bağırdı.

Tenisçinin, «Tozol,» diyen sesi duyuldu. «Bir daha kovdurtma kendini.» Teddy sövmeğe başladı. Öylesine yüksek bir sesle, öyle uzun uzun sövdü saydı ki çevredeki evlerde uyuyanlar uyanıp uyku haplarına doğru uzanmağa başlamış olsalar gerekti.

Derken bungalow'un kapısı yeniden açıldı, Marion Faye dışarı çıktı. O serin kanlı sesiyle, yavaşça, «Git de otuzbir çek, Teddy,» diyerek gene içeri girip kapıyı örttü. Teddy bir kez şöyle bir döndü. Çevrede dolaştırdığı boş bakışları bana da takıldı sandım ama belki de hiç birşey görmüyordu.

Onun duvar boyunca sendeliyerek ilerlemesine baktım, elimde olmadan peşine düştüm. Bir havuzla bir kaç yukka ağacı ve bir kaç sarmaşıktan örülmüş kuytu bir «köşe» ye gelince Teddy durdu ve sarmaşık güllerinin altındaki bir telefonu alıp çevirdi. «Bu durumda dünyada uyumam,» dedi telefona. «Marion'la konuşmalıyım.» Teline öbür ucundaki ses bir karşılık verdi.

«Kapama!» diye Teddy can havliyle bağırdı.

Bahçe yollarının birinde, devriyeye çıkmış bir gece bekçisi gibi, Herman Teppis görüldü. Teddy Pope'ye arkadan yaklaşıp telefonu elinden aldı ve çat diye kapadı.

«Sen insanlığın yüz karasısın,» dedi, sonra başkaca tek şey söylemeden kendi yoluna gitti.

Teddy Pope paytak adımlarla ilerledi, sonra bir ağaca yaslanıp durdu. Anasıymış gibi bir dayandı ağaca. Ve ağlamaya başladı. Hiç böylesine sarhoş birini görmemiştim. Derinden derine hıçkırırken bir yandan da ağacın kabuğunu kemirmeğe yelteniyordu. Geri geri gitmeğe başladım. O dakikada en büyük isteğim görünmez olmaktı. Göremiyeceği bir yere geldiğim zaman onun çığlık çığlık bağırdığını duydum. Safağın boşluklarına doğru, «Aşağılık Teppis!» diye bağıırıyordu, «Pezevenk Teppis! Ananı avradını... e mi, şiş göbek deyyus!»

Onun ağaç kabuğuna dayalı duran yanağını görür gibi oluyordum. Eitel'i aramağa bile kalkışmadan, arabamı ağır ağır eve doğru sürdüm.

Beni uzunca bir süre yakından tanıyagelen kadınlar er geç, duygusuzluğumdan soğukluğumdan yakınmışlardır. Gerçi bir kadın görüşüdür bu, kadınlar da erkeklerin içinde neler olup bittiğini pek bilemezler, gene de söylediklerinde bir türlü gerçeğin bulunduğunu yadsıyamam. Okuduğum ilk iyi İngiliz romancısı Somerset Maugham olmuştur. Bir yerde «Hiç kimse zorunlu olduğunun ötesinde iyi değildir,» diye yazar. Bu, benim o sıradaki düşüncüme tıpatıp uyduğundan bir «Yaşam felsefesi» olarak dağarcığımda taşıdım bir süre. Gelgelelim sonunda bu düşünceye karşı çıkmak zorunda kaldım çünkü bana öyle geliyor ki bazı insanlar zorunluluklarının ötesinde iyi olurlar bazılarıysa zorunluluklarının ötesinde kötü... ya da evren dediğimiz şey, karmaşık bir saatten başka birşey değil. Gene de dünyanın en sıcak kanlı, en insan canlısı erkeği olduğumu hiç bir zaman ileri süremem.

Hepimizin içimizde barındırdığımız çeşitli kişilikler arasında benim bir yankişiliğim olabilecek olan Dedikodu Yazarı da var. Belki kötü bir dedikodu yazarı olurum, (eğilimlerin dürüstlükten yanadır), ne var ki bu mesleğe bir sanat gözüyle bakan da ilk ben olurum, sanıyorum. Kaç kez düşünmüşümdür: gazeteciler yalan söylemek uğruna kendilerini gerçekleri bulmağa adarlar; romancılar da gerçeği arayabilmek uğruna kendi hayal güçlerinin kulu kölesi olurlar. Bundan sonra anlatacaklarımın birçok bölümleri için kendi hayal gücümü kullanmak zorunda olduğumu biliyorum.

Özellikle Eitel'in Elena Esposito ile olan ilişkisini anlatırken. Hatta biraz da, acaba bu sevdanın öyküsünü yazacak adam ben miyim, diye düşünmek zorundayım. Desert D'Or gözümü açtı, epey yetiştirdi beni. Gene de Eitel'le aramızda dağlar kadar fark var; onun tarzına parmak basabilecek miyim, bilmiyorum. Ne var ki hayal gücü, işletilmedikçe kötü bir huy olup çıkıyor... Bugünlerden birgün, içinde topu topu yirmi dakika kaldığım bir kent üstüne bir kitap yazacağım. İyi yazarsam herkes benim o kentte yirmi yıl kaldığıma inanacak. Demek ki özür dileyip durmanın bir yararı yok. Olup biteni BİLİYORUM, diyecek kadar kibirliyim. Zaten Desert D'Or'da herkes hiç değilse onların sevişmelerinin iyi başladığını biliyordu.

Teppis onu toplantıdan kovduğu zaman Eitel'in neşesini yerine getirmiş oldu. Çünkü Eitel kendine olan saygısını bulabilmek için çoğunlukla, kendine hiç yararı dokunmayacak işler yapmak zorunluğu duyardı. Elena'yı koluna takmış otomobiline dönerken, partide tanıştıkları insanların taklidini yapacak kadar neşeliydi. Jennings James'in ses tonuyla, «İtalyan kadınlarının gururuna bayılırım,» dedi. Gülmekten soluğu kesilen Elena, «Kuzum, yeter,» diye yalvarıyordu.

Eitel'in evine vardıkları zaman Elena çok doğal bir şey yaparmışcasına, onunla birlikte içeri girdi. Eitel iki kadeh içki hazırladı ve kanepeye, onun yanına oturdu. Ona en iyi gelecek olan şeyin incitmeden sevişmek, duyduğu yakınlığı ortaya vurmak olduğu düşünüyordu. Ne var ki nabızları hızlı hızlı vurmağa başlamıştı. Bir sessizlikten sonra, «Seni daha önceden bir yerde görmüşlüğüm var gibi,» dedi

Elena, «Gördün ya,» diye başını salladı. «Ama bana bakmadın bile.»

Eitel bayramlık gülüşüyle, «Böyle birşey olamaz,» dedi.

Genç kadın, «Ama oldu,» diye ciddi ciddi baş salladı. «Süpreme Stüdyo'larında, gardropda çalışırdım. Bir gün sen bakasın diye birkaç elbise getirdim. Sen beni görmedin bile. Yalnızca elbiselere baktın.»

«Hani flamenko dansözüydün sen?»

Elena şöyle bir omuz silkti: «Dansöz olmak isterdim. Menejerliğimi yapan adam arada bir bana birkaç gecelik bir iş bulurdu. Ama meslek denemez buna.»

Bu sözler, onu sıradan geçirmiş olan erkekleri Eitel'in gözünde canlandırır gibi oldu: menejer taslakları, boştaki aktörler, tek göz yazıhanelerde çalışan komisyoncular, belki de birkaç tane tanınmış adam, birer — ikişer geceliğine... kendisi gibi tanınmış birkaç tane adam.

Munshin'in sözünü etmek istemiyordu ama merak da ediyordu. «Collie seninle bir hayır kurumu yararına verilen bir gösteride tanıştığını söylüyordu.»

Elena güldü. «Collie'nin atmasyonu. Herşeyi süsleyip püslemeyi sever o. Aslında beni bir kez bile dansederken görmedi. Sıkılırdım, onun yanında.»

«Nasıl tanıştınız, öyleyse?»

«Collie senin gibi değildi. Beni gödü o.» Elena'nın yeşil gözleri onu iğneliyordu. «Birgün onun odasına da birkaç kostüm götürmüştüm. Şuydu buydu derken, sonunda yemeğe çıkardı beni.» Elena içini çekti. «Collie'ye neden dış bilediğimi biliyor musun? Beni o işten çıkarıp bir apartman katına taşıdı. Stüdyodaki işimde kalırsam görüşmiyeceğimizi söylüyordu.» O çocuksu dudaklarını aıayla büktü. «İşte böylece onun kapatması oldum. Ben de tembelin biri olsam gerek.»

Eitel bir yandan onun yüzünü inceliyor, filmindeki ufak bir role gidip gitmeyeceğini düşünüyordu. Ama olmazdı. Bir bakışta anlaşıyordu bu. Yazık ki kızın bur-

nu çok uzundu, burun deliklerinin şehveti de perdede aşırı abartmalı görünürdü.

Eitel konuyu değiştirdi. «Hiç kayak yaptın mı?» diye sordu.

«Yoo.»

«Birlikte yapalım. Kayağın üstüne spor yoktur.» Eitel birazdan bir uçağa atlayıp bir dağ başına, kayak yapmağa gideceklermişcesine konuşuyordu.

«Ben zaten hiç bir şey yapmadım gibi bişey.»

«Yapmışın gibi geliyor bana,» dedi Eitel. Sesi, kızın yakınlığından ötürü boğuk çıkıyordu. «Oldum olası inanmışımdır: insan her öğrendiğini, korkusuna karşı gelmek yoluyla öğrenir?»

«Öyle mi?»

Yanyana oturmuş içkilerini yudumluyorlardı. Eitel, «Radyoda İspanyol müziği bulabileceğimi sanıyorum,» dedi. «Benim için danseder misin?»

«Bu gece olmaz.»

«Ama başka gece dansedeceksin, değil mi?»

«Bilmem ki.»

«Çok isterim, seni seyretmeyi. Çok iyi dansediyor-muşsun, diye duydum.»

«Gönlümü almak istiyorsun da ondan.» Kadın sinirli parmakla onun elini tutmuş oynuyordu. Bir kaç dakika sonra, hafif, hüzünlü bir gülümseyişle eğilerek onu öptü.

Daha ne olduğunu anlamadan kendilerini öbür odada buldular. Eitel afallayıp kaldı. Uyuşmuşcasına, «Neler biliyor bu kız,» diye içinden geçiriyordu. «Ne de çok şey biliyor.» Yalnızca bir an Elena, «Yok, yok,» dedi ve buna Eitel, «Sus, şimdi,» diye karşılık verdi. Çok kaba konuşmamıştı, hatta bu sözleri kızın heyecanını daha da alevlendirir gibi oldu. O kısa «Yok yok,» un dışında Eitel, ilk gecede böylesine çok şey veren bir kadın tanımamıştı. Aslını ararsanız, sevişmesini gerçekten bilen kadınların sayı-

sının çok olmadığını, sevişmesini seven kadınlarsa parmakla sayılacak kadar az olduğunu söyleyip duran Eitel için Elena hiç kuşkusuz, hem de katmerli bir buluntuydu. Bambaşka şeyler peşindeyken, bir raslantı sonucu olarak bir gömü keşfetmişti. Başına gelen en güzel şeylerden biriydi bu. İlk coşkunu geçip de, sinema başkentindeki sevda yarışmalarında edinmiş olduğu hüner ve tekniklere baş vurmağa başladığı zaman, Munshin'in o değirmi yüzüyle o tasalı bakışını görür gibi oluyordu.

«ET TU— eski dost?» diyordu Munshin. Bu da Eitelin iştihasını yeniden keskinleştiriyordu.

Onun her çeşitlemesine Elena o saat ayak uyduruyor, onu daha yenilikler yaratmağa kışkırtıyordu. Eitel'in içinde yaratma coşkusu kaynaşıyordu. Oldum olası bir kadının sevişme tarzı gerçek kişiliğini gösteren en iyi ip uçlarından biridir, diye düşünürdü; böyle birkaç santim uzaktan bakıldığı zaman da Elena olağan üstü güzellikte bir kadındı. Böylesi bir değişime Eitel hiç raslamamıştı. Başkalarının yanında çekingen duran bu kadın ona karşı atılgan, pervasızdı; dışardaki davranışlarıyla görgüsüz olsa da sezileri ve iç güdüsüyle incelikli, kıvraktı. Böylece sürüp gitti, sevişmeleri. Elena'nın enerjisi aman dinlemiyordu... Öyle ki sonunda Eitel'e, gösterdiği ustalığın göğüs kabartıcı kıvancı, sevişme zevkinden daha üstünmüş gibi geldi. Yanyana uzandıkları yerden birbirlerine gülümsediler.

Biraz sonra Elena, «Sen bir...» diye söze başladı, duraksadı ve tuhaf bir söz ekledi sonra: «Sen bir kralsın.» Tatlı bir iniltiyle ona arkasını dönerek, «Ben hiç böyle...» dedi. «Demek istediğim. hiç böylesi olmadıydı şimdiye dek.»

Kumsalda gördüğü, o tahtayla kayan kızıdan sonra Eitel kendine olan güvenini yitirmeğe başlamıştı. Yaşı ilerledikçe kadınların onun gövdesine evet derken bile ha-

yır dediklerini gösteren ufak tefek belirtilere karşı daha alınganlanmış ve bu yüzden çabuk incinir olmuştu. Bir kaç yıl sonra yaşamının bu bölümünün kapacağına inanmıştı.

Bu yüzden şimdi Elena'ya inanmak güzeldi: inanmak, onun bu sözleri herkese söylediğini düşünmekten daha işine geldiği için değil, yalnızca. Eitel iç güdüsüyle de inanıyordu Elena'ya, buna benzer birçok sözleri, yıllar boyunca, az çok dürüst olan kadınlardan, onu sevmiş olan kadınlardan, onu kendi çıkarlarına kullanmak isteyen kadınlardan duya duya iç güdüsü öyle bilenmişti ki, kıldan ince, kılıktan keskince. Evet, çok duymuştu buna benzer sözleri, hem de hakkıyla, çünkü, kendini alaya almayı seven yönüyle, sevişmeyi gerçek sanatı sayardı. «İyi sevişebilmek için insanın sevebilme yeteneğinden yoksun olması gereklidir,» dediğini duymuştum onun.

Ama onun Elena'ya inanmasının başka bir nedeni daha vardı. Elena'nın kendini ona böyle vermesi, polapohlamanın, yaltaklanmanın ötesinde birşeydi, ha deyinince çıkarıp verilecek bir şey değil. Yıllar boyunca hiç de küçümsenmiyecek sevdalar yaşamıştı Eitel. Buruk bir gülüşle, «Hepsi birer pırlanta,» derdi. Ama hiç birinin hayır, hiç birinin ilk gecesi böyle bir şehrayinle başlamamıştı. Sirk cambazlarından profesyonel tango dansörlerine dek hemen hemen her tür erkek tanımış olan bir kadının insana, «Prens,» demesi pek de yabana atılmaz, diye aklından geçirdi. Kendi kendini severek, kadının ona yumulmuş yatan gövdesini severek gözlerini kapadı; uykulu bir hoşnutlukla düşündü ki bir kadınla işini bitirdikten sonra çoğunlukla kalkıp gitmekten başka birşey düşünmeyen o, şimdi yalnızca, bütün geceyi Elena'yla geçirmeyi istemekle kalmıyor, Elena'yı kollarının arasında tutmayı da istiyordu... Uykuya daldığı zaman mutluydu...

Sabahına, ikisi de keyifsiz uyandılar. Birbirlerine yabancıydılar ne olsa. Eitel kızı yatakta bırakıp kalktı, oturma odasında giyindi. Buz kovanının dibinde iki üç santim su duruyordu. Eitel bunu döküp kovayı yıkadı, biraz sek içki boşalttı ve boğazını bununla çalkaladı. Elena, sırtında gece elbisesi yanaklarının üstünde cansız ve küskün gibi sarkan uzun saçlarıyla, yüzü makyajsız, yataki odasından çıkıp geldiği zaman Eitel kendini tutmasa gülüyordu. Bir gece önce güzeller güzeli olan bu kadın şimdi somurtuk duruyordu; alımlı bile sayılmazdı.

Eitel tatlılıkla gülümsemeğe çalışarak, «Kahvaltı edelim mi?» diye sordu. Onun evet, gibilerden baş eğmesi üzerine yumurtaları koydu, kahve yapınağa başladı.

Mutfaktan, «Bii iki lokma birşeyler yeyip az buçuk kendimize gelince senin otele gideriz,» diye kıza seslendi. «Sırtına giyecek birşeyler alır getiririz buraya. İyi gelir.»

Elena huysuzlanırcasına, «Sen benim için canını sıkma» dedi. «Çıkar giderim ben,»

«Canımı sıktığım yok.» Kız Eitel'in bu sabah aslında onu başından savmak istediğini sezmişti. Eitel bunu anlayınca üzüldü, onu hoş tutmak geldi içinden. Hemencecik, «Bugünü birlikte geçirelim istiyorum,» dedi.

Kız da yumuşadı. «Ertesi sabah nedense hep huysuz olurum.»

«Boşver, ben de öyleyimdir. Birbirimize benziyoruz demek.» İçinden onu öpmek gelerek uzandı. Kız yanağını verdi ona.

Kahvaltıda, kahvenin de verdiği uyanıklıkla, Eitel'in neşesi yerine geldi. «Yat Klüblüne gidip biraz yüzmeğe ne dersin?» diye sordu.

«Oraya ha?»

Eitel evet, gibilerden başını salladı. Kız partiden sonraki gün havuz başında Eitel'le birlikte görünmenin na-

sıl kaçacağını pek kestiremiyordu. Eitel anladı bunu. Bir sürü yabancı onları bir arada görecekti.

«Bence gitmeyelim,» dedi Elena.

«Gözlerini dört açarız hepsinin!» Eitel'in maskaralığı, neşesi üstündeydi. «Teppis çıkar gelirse karga tulumba yapıp havuza atarız onu.»

Elena, «İğrenç bir adam o,» dedi. «Nasıl da gaddar, Nasıl konuştu seninle.»

«Başka dil bilmez de ondan. Konuşurken sözcükleri kullanmaz; duygularını iletme için sağa sola fırlatır.» Eitel ufak bir kahkaha attı. «Baştan ayağa duygu olan bir adamdır o. Bana benzemez.»

Elena, «Asıl sen, baştan ayağa duygusun,» dedi, sonra sıkılganlıkla gözlerini tabağına indirdi.

Eitel'in içini bir huzursuzluk doldurdu gene. Dün gece Peppis'in gerektiği gibi ağzının payını verememişti. İstese neler, neler söyleyebilirdi. Şu var ki çok uzun beklemişti ağzını açmazdan önce, sonra da şöyle bir gülümsemekle yetinip Elena'yı yanına alarak oradan ayrılmıştı.

Yeni baştan neşelenmeğe çalışarak, «Bak aklıma ne geldi,» dedi. «Çölde bir ufacak pınar başı biliyorum. Güzel bir yer. Bir dolu kaktüs. Yanılmıyorsam bir ağacı bile var. Gidip orada yüzelim, ister misin?»

Azıcık neşelenmeğe başlamış olmasına rağmen Elena hâlâ, o İtalyanlara özgü somurtukluk içindeydi. Usulca, «Otobüse binip buradan gideyim, daha iyi,» dedi.

«Sen deli olmuşsun.»

«Yok, gerçekten istiyorum, evime dönmeyi.» Evine dönmekle eline hiç bir şey geçmiyeceğine değinmeyişi Eitel'in gözünden kaçmadı. Elena, «Çok tatlıydın, çok iyi-lik gösterdin bana,» diye utangaçlıkla ekledi. Ve birden üstüne bir titreme geldi.

Eitel durumu hafifseme çabasıyla, «Bana baksana sen, Esposito,» dedi, ama Elena gözleri yaş içinde kılarak dışarı çıktı. Eitel onun yatak odasının kapısını kapadığını duydu.

«Sersem.» dedi yüksek sesle. Elena'ya mı, yoksa kendine mi demeğe getirdiğini o da bilemiyordu.

Düşünüyordu da: Elena kendini ona, Munshin'i küçük düşürmek amacıyla vermişti. Şimdiyse ertesi sabah olmuştı ve kız salt kendini küçük düşürmekle kalmıştı. Eitel gidip kapıyı açtı, yatağın üstüne, Elena'nın yanına oturdu. «Ağlama,» dedi usulca. Ona birden yaklaşıvermişti gene. Öylesine hoşlanıyordu ki ondan. «Ağlama, küçük maymun,» diyerek saçlarını okşamağa başladı. Bunun üzerine Elena'nın gözlerinden sel gibi yaşlar boşaldı. Eitel onu kucakladı, biraz gülerek, biraz bezginlikle.. gene de anlayış ve acımadan yoksun değildi. «Çok tatlısın,» diye fısıldadı onun kulağına.

Kız hıçkırıklarla sarsılarak, «Yok..» dedi. «Sen çok iyisin.»

Biraz sonra kalkıp aynada kendini gözden geçirdi, korku belirten bir ufak inilti koptu dudaklarından. «Öbür giysilerimi alır almaz havuza gidelim,» diye fısıldadı.

Kız bu açlıkla kollarında sıktı onu. «Nolur bakma bana,» dedi. «Bekle bir çeki düzen vereyim kendime.»

Eitel ona boyun eğdi. Elena oteldeki odasının çok dağınık olduğunu itiraf ettikten sonra anahtarını ona verdi. O da yayıntının kendisine vız geldiğine yeminler ederek arabasına atladı. Altın Çölü hızla geçerek oteli buldu. Büyük bir oda değildi bu oda. Penceresi hava aydınlığına açılıyordu. Altın Çölde'ki tek aydınlık, diye düşündü Eitel. Kız tek bir bavulla gelmişti buraya, eski püskü bir valiz, gene de içindekileri, odada kaç eşya parçası varsa hepsinin üstüne yaymayı becermişti. Savruk bir kız olduğu su götürmezdi. Oda hizmetçisinin de yalnızca yatağı

yapmakla yetinmiş olması otelin sınıfını belirtiyordu. Eitel içi ezilerek çevresindeki yayıntıyı gözden geçirdi. Kendine yer açmak için bir kombinezonu kaldırıp bumburuşuk bir blûzun üstüne atarak, «Amma da pasaklı kız,» diye içinden geçirdi. Üstünü araladığı sandalyeye oturarak bir sigara yaktı. «Ne yapıp yapıp bu gece onu otobüsle yolcu etmeliyim...» diye düşündü.

Ama otobüse bindirip yolcu etmedi onu. Öğleden sonra umduklarından daha eğlenceli geçti. Masalarına hiç uğrayan olmuyorsa daha iyi ya. Tam Eitel'in istediği idi bu. Sabahleyin uyandığındanberi duyguları melânkoliyle heyecan arasında gidip gelmekteydi. Teppis'le dalaşmasının haberinin böyle çarçabuk her yana yayılmış olduğunu bilmek çok içine siniyordu, nedense. «Ko yapayalnız ' kalalım» diye düşünüyordu. «Yapayalnız kalalım... Elena'yla ben» Bütün gün «yeni bir başlangıç» deyip durdu, içinden aklına takılıp kalan bir şarkının sözlerini mırıldanırcasına.

Pek hoşnut kalmıştı Elena'dan. Genç kadının, o zamana dek incelemeğe fırsat bulamadığı vücudu, mayoyla bir içim suydu. Eitel güneşte oturduğu yerden, bir kaç saat sonra ona yeni baştan sahip olacağını düşündükçe içine yavaş yavaş bir ısının yayıldığını duyuyordu. Bu dakikayı ertelemek, zevkin ötesinde zevkliydi. Elena'nın gülüşü neşe doluydu bugün. Güldükçe o yumuşacık dudaklar aralanıyor, o güzelim, bembeyaz dişler ışıldıyordu. Eitel onu güldürmek için elinden geleni yapmakta olduğunu gördü. Elena herkesin kendilerinden yana nasıl bakıp durduğunun farkındaydı; rahat değildi, hem de hiç rahat değildi. Neyse ki bir gece öncesinin tam tersine, oldukça rahat, güvençli görünmesini başarabiliyordu. Gözleri söylenen her sözün ışığını yansıtarak Eitel'i dinlerken, gösterdiği ağırbaşlılığa değer vermemek elde değildir. Eitel «Bu kıızı birşeylere benzetebilirim ben,» diye içinden geçirdi. Güç

bir iş sayılmazdı bu. Ona, ellerini oynatmadan konuşmasını o kalın sesini kaba tonlardan arındırmasını öğretebilse... Eitel yaşadığı şu öğleden sonra saatlerinde sevdalı gibiydi bugün. Herşey öylesine kusursuzdu ki! Sakınmayı elden bırakmamak için, «Charles Francis düşman dünyalara karşı!» diye kendini alaya almaktan geri kalmadı ama coşkunuğu gem vurulacak gibi değildi.. Birden aklına, bir Doğu ilindeki Üniversitenin kolejine giderek ana-babasını murada erdirdiği günler geldi. Çarpılır gibi olarak (nasıl da uzaklarda kalmıştı o günler şimdi) ergenlik çağının son yıllarında ne denli beceriksiz ve güre olduğunu düşündü. Konuştukları kızları onun hiç çağırılmadığı seçkin öğrenci klüplerinin kapılarından içeriye çalımla sokan o gürbüz, zengin çocuklarına ne büyük bir hınçla ve de ağzı nasıl sulanarak uzaktan bakardı! Kendi gezdiği kızları da öyle bir küçümserdi ki: küçük kentli kızlar, çalışan kızlar, yakınlarındaki kız kolejinden ara sıra tavliyabildiği alımsız bir kaç kız öğrenci.... Dünyanın onu da alımsız, önemsiz gördüğünü bilmenin ateşiyle içi yanarak almıştı diplomasını. Onu o ilk filmlerini yapmağa kıskırtan belki de bu olmuştu... Eğer öyleyse kazandığı başarıyı açlığı ve öfkesi yüzünden kazanmış demekti. Demek ki sinema başkentinde geçirdiği o yıllar onun açlığını giderip öfkesini yumuşatırken ateşini de söndürmüştü. Beğenilmiş, alkışlanmış, böylelikle çalışma istemini yitirmişti... Şimdi Elena'nın yanında oturmuş o başlangıçtaki Charles Francis Eitel'i düşündükçe eski sinema yeteneğinin geri gelmesini istiyordu. Elena yardım ederdi ona; Eitel böyle bir kadınla yaşayabilirdi artık. Sıcak kanlı bir kadındı bu, ona neler neler vermişti dün gece! Onun kendine güvencini yeniden kazanabilmesi için bunlar nasıl da gerekliymiş meğer.

Bir liseli delikanlıymışcasına «Harikulâdesin» dedi. Kızın bu övgüyü inanmazlıkla karşılayışı daha da sevimli

geldi ona. Duyguluydu bu kız. Eitel bunu kesinlikle mimlemişti. Derken Elena kendiliğinden Munshin'in sözünü açtı. Onun Munshin'e bakış açısı da Eitel'in hoşuna gitti. «Kötü bir adam sayılmaz» diyordu Elena. «Karşısındaki kadın onu gerçekten sevsin istiyor; böyle istediğini sanıyor. Alçaklıktı benimkisi. Gerçekten sevdiğime inandırdım onu.»

Elena'nın açık sözlülüğü Eitel'in de dilini çözmüştü,

«Collie senin onu sevdiğini mi sanıyordu?» diye sordu.

Kızın bundan sonraki sözleri Eitel'i şaşalattı. «Bilmem ki! Collie kurttur. İnsanlar arasındaki ilişkileri iyi anlar.»

«Evet, öyledir, gerçekten.»

«Ruh doktorum onunla olan ilişkiyi sürdürmeğe çalışmadan yanaydı.»

«Bıraktın mı artık?»

«Ruh doktoruna gitmekten vazgeçtim. Ruhsal yönden yararlı bir aktarma yapamamıştım, sanıyorum.» Onun ağzından bu tür sözler duymak insana garip geliyordu, nedense. «Biliyor musun, doktorum benim gözümde tıpkı Collie gibiydi.» Bir an için kızın gözlerinde bir ifrit parlayıp söndü. «Bana öyle geliyor ki erkeklerle yaptığım çılgınlıkların çoğuna bile bile atardım kendimi, doktoruma öbür kadınlardan bambaşka şeyler anlatabileyim diye.» Kıkır kıkır bir güldü. «Anlıyorsun ya, hani beni kitabına filân yazsın diye, işte.»

Eitel bu konuşmalar karşısında nasıl irkildiğini göstermemeğe çalışıyordu. «Peki, Collie ne buyuruyordu bu işlere?» diye sordu.

«Tiksiniyorum ondan!» diye Elena damdan düşercesine konuştu. «Eğer onun... anlarsın ya... eğer ona seyret-tireydim filân, gıkı çıkmayacaktı. O ne iki yüzlüdür, o...»

diye köpürdü. Sonra Eitel'in elini tutup sıkarak, «Onca zaman nasıl katlanmışım ona, bilemiyorum,» diye ekledi.

Eitel anladığını belirtmek için başını salladı: «Karısından boşanmağa gelince sevgi mevgi solda sıfır kaldı, değil mi?»

«Çekilir gibi değildi acanım. Düşündükçe kendimden iğreniyorum.» Elena parmağını dalgın dalgın dudaklarında gezdirdi. «Garip adamdır, Collie. Suçluluk duygusuyla, anksiyeteyle ağız ağza dolu.»

Eitel içinden, «Gene bu yere-batasıca psikanaliz lâfları,» diye dırıldandı. Aklına yaşamış olduğu başka kadınları getiren tatsız çağrışımlar yapıyordu bu deyimler. Ya şadığı kadınların belki de çoğunluğu ruh doktoruna giderler, böylece lâf getirip götürürlerdi: Eitel doktor için ne demiş; doktor Eitel için ne demiş... Modern çağın duygusal üçgeni...

Bu arada Elena kendi düşüncelerine dalmış, gitmişti. «Collie çok karmaşık bir insandır,» diye anlatıyordu. «Ben cil olmadığına, elsil olduğuna inanmak ister. Bir yandan da, ciğeri beş para etmez birini olduğunu sanmak ister. Bu iki inancı bir arada duyduğu zaman mutludur ancak. Mantıklı buluyor musun bunu? Demek istediğim, bilmiyorum da... söylemek istediklerimi anlatmasını bilemiyorum.»

Eitel onun paha biçilmez bir kız olduğunu düşünerek, «Ben olsam daha iyi anlatamazdım,» diye güldü.

Kız, «Collie'ye diş biletiğim yok aslında,» diye ekledi. «Ben yalnızca kendi kendimden utanıyorum.»

«Neden?»

«Şey diye...» Kız sinirli parmaklarla tırnak diplerinden et yoluyordu.

Eitel onu bu huyundan da vazgeçirmesi gerekeceğini düşünerek, «Sen ondan üstünsün de ondan,» dedi.

«Bilmem ki!» Kızın o yeşil gözleri cin gibi bir gülüşle ışıdı. Elena, «Galiba tam üstüne bastın,» dedi, gene güldü.

«Harikulâdesin!» dedi Eitel.

Elena, «Bugün benim için çok güç bir gün,» dedi.

O gece de bir öncesi gibi geçti, belki daha bile iyi, çünkü Eitel gün boyunca onu arzulamıştı, hem sonra ona biraz daha da ısınmıştı. Elena onu gene zevkli bir şaşkınlığa, inanmazlığa boğdu. Görüp geçirdiklerinden usanç getirmiş bir kontesin şehvetini taşıyordu bu kız. Eitel'in de oldum olası aradığı şey bu değilse, başka ne olabilirdi? Gündüzün kuşkulara kapılmıştı: bir gece öncesini yeniden yaşayabilecekler miydi acaba, yoksa bir rastlantının mı tadını çıkarmışlardı? Bu kuşklar yanıtlanmıştı artık.

Elena, «Hiç böyle olmamıştı,» dedi. Erkeğin de onu onaylıyarak baş eğdiğini görünce bir inanmazlıkla silkelendi. «Birşeyler oldu bana.» Daha da sokuldu. «Öbür erkeklerin çoğunluğuyla rol yapardım,» diye fısıldayınca, Eitel'in içinde, iğne ucuyla çizilmişcesine bir kıskançlık cızırdadı.

Daha önce de olmuştu bu: ilk gerçek zevklerini onda tadan kadınlar. Eitel bu kadınların, onun gururunu okşayabildikleri kadar okşamalarına izin vermişti. Ne var ki daha önce hiç böyle şahane bir tad çağlayanıyla karşılaşmamıştı. Birbirlerini daha şimdiden bu denli tanıyabilmeleri, duydukları zevk düzeylerinin arasındaki kıldan ince farkları ayırt edebilmeleri olağan üstü birşeydi. Eitel, eskidenberi, kadınları tanıyabilmek konusunda Tanrı vergisi bir yeteneği olduğuna inanırdı. Hatta bazı dakikalarda, yanındaki kadının kendi dokunuşuna ses veren bütün sinirlerini keşfedebileceğine yemin bile edebilirdi. Kaç keresinde, «Benim içimde bir ONANİST gizli,» diye düşünerek, yanındaki kadını öyle bir incelikle okşayıp sevmişti ki kendi kendisiyle sevişiyor olsa anca böylesi bir özen

gösterebilirdi.

Ne var ki Elena ona, rekor üstüne rekor kırdırtıyordu. Yüzü canlı, kendisi canlıydı; Eitel bundan önce hiç onu bu denli iyi anlıyan bir kadınla bir arada bulunmamıştı. Kusursuz bir denge kurulmuştu aralarında, az mı-çok mu, diye kuruntulanmanın gereği kalmaksızın...

Eitel derin bir uykuya daldı. Çoğu SİNİK'ler gibi o da seks konusunda iyice duygusaldı. Onun bolluk düşüydü, seks, öylesine besleyici ki uyandığı zaman içi umutla doluydu: bu seveda ona yaşama gücünü geri verecek, onu yüreklendirecek, eskiden bilip inandığı insan yapacaktı gene. Elena'nın yanında gözlerini açtığı zaman Eitel yıllardır ilk olarak, kendine en iyi gelecek olan şeyin şahane bir film yapmak olacağını düşündü.

Düşebilirdi insan, çok aşağılara düşebilirdi ama ne olsa bir dibi vardı bu düşmenin... Bundan öte harcanmıyacak kadar harcanmış olan kendisi ve hemen hemen tanımadığı bu kız... Birlikte birbirlerini adam edebilirlerdi. Eitel'in içi Elena'ya karşı sıcacık bir sevgiyle dolup taşıyordu. Tatlı kız. Hele sırtı ne güzeldi. Kulağına eğilerek, «Uyan artık, küçük maymun,» dedi.

O gün akşama dek, Elena'yı kendi evine yerleştirmek düşüncesini kafasında evirip çevirdi. Kendisi kesin bir kanıya varmazdan önce ona böyle birşeyi sezdirmemeğe dikkat ediyordu. Ama güzel bir gün geçirdiler. Birbirlerine eski sevdalarını anlatacak döneme ulaşmışlardı şimdi. Bu konu her zaman Eitel'in dilini çözerdi. Elena ise yalnızca anlatmayı sevmekle kalmıyor, bu konunun ayrıntılarını tartışmaya da bayılıyordu.

«Sandviçin ne demeğe geldiğini biliyor musun?» diye sordu, bir ara.

Eitel, evet, dedi. Elena gene de onun tüm bildiklerini anlatmasında direndi; sonra kollarını dizlerine sarıp büzülerek, bir çocuğun masal dinlemesi gibi can kulağıyla

dinledi. «Belki biz de buna benzer birşeyler yaparız.» diye bir fikir ileri sürdü.

«Olabilir.»

«Amma da abuk sabuk konuşuyoruz be!» Gene de, havuca doyamıyan aç gözlü bir tavşandı. O yürek biçimi yüzü gamzelenerek, ilgiyle Eitel'in hiç «o biçim» bir toplantıya katılıp katılmadığını sordu.

«Yok, öylelerinden az-çok uzak durmuşumdur» dedi Eitel. Sonra ona bu kentte bu biçim şeyler yapan kişiler tanıdığını anlattı. Elena ilgilenir miydi bununla?

Elena ilgilenirmiş. Birgün bunu da deneseymişler... «Bir kaç kez... biliyorsun... kadınlarla da yaptığım oldu. Sonra bir keresinde...» Ama bunu üstü kapalı geçti. Yalnız, «Söylediğim zaman Collie beni öldürüyordu!» dedi. «Bunu içine sindirmekte güçlük çekti, nedense.»

«Küçük bir ifritsin sen. Zavallıya gidip anlatabilmek için yapmışındır.»

«Ağzımdan bin güçlükle aldı.» Sonra Elena kıkır kıkır güldü gene. «Çok alçağımdır ben.»

Eitel, «Beni nasıl anlatırdın acaba?» diye sordu. «Onu düşünüyordum.»

«Seni kimseye anlatmam ki!» dedi Elena. «Kafamı kesseler anlatamam ki.»

Eitel başını çevirdi, gene de umduğu sorudan kaçınmadı.

«Neden?» diye sordu Elena. «Sen beni anlatır mısın başkalarına?»

Eitel, «Elbet anlatmazdım,» diye ona cevap verirken kendi kendinin, «Bildğin gibi değil; şimdiyedek yattığım kadınların en iyisi...» dediğini duyar gibi oluyordu. Elena'nın kıcına bir şaplak attı. «Tuhaf bir maymunsun sen.» Sonra, kendi de bilmeden, sesiyle sorduğunu duydu: «Ya şimdi kimi seviyorsun?»

«Seni,» dedi Elena, sonra başını çevirdi. «Yok. Seni de sevmiyorum. Hiç kimseyi sevmiyorum şu sırada.»

«Bağımsız mı buluyorsun kendini?»

«Öyle.»

«İyi birşey bu.» Sonra Eitel hemen hemen hiç duralamadan yeni birşeyler anlatmağa başladı. Sıcacık bir rahatlık 've yakınlık içinde günlerini geçirdiler, ancak gün sona erince Elena'nın ne yapacağını konuşmağa başladılar. O hâlâ yarın evine dönmekte direniyordu. Eitel de onu salıvermiyeceğini söylüyordu. Bu yollu tartışmayla geçen bir günün sonunda Eitel coşkunlukla,

«Birlikte yaşyalım,» dedi.

Kızın sevinçten çok tasaya kapılır gibi olduğunu görünce şaşaladı. Elena usulca, «Sanmıyorum,» dedi.

«Neden?»

Kız nedenleri anlatmağa çalıştı. «Ne zamandır aynı adamlayım...»

«Pek de öyle sayılmaz a!» diye Eitel onun sözünü kes-ti.

«Herneyse, şimdi hazır Collie'den kurtulmuşken yeni baştan böyle birşeye başlamak istemiyorum... hemencecik değil, hiç olmazsa. Anlamak istiyorum, bakalım kendi başıma yaşyabiliyor muyum.»

«İşin gerçek nedenini anlatmıyorsun.»

Elena, «Anlatıyorum,» diyerek ona baktı. «Hem zaten seninle yürümez bu.»

«Denemekten ne çıkar?»

Elena hafifçe titremeğe başlamıştı. «Öyle ya, ne çıkar? Senin ne zararın olur bundan?»

Eitel sinirlenerek, «Ya senin ne zararın olur ki?» diye sormak üzereyken dilini tuttu.

Yarı yolda uyuştular: Elena Altın Çöl'de kalacaktı, istedikleri zaman görüşeceklerdi, isterlerse hergün birlikte olacaklardı.

«Sen canının istediğini yaparsın,» dedi Elena. «Ben de istediğimi yaparım.»

«En güzeli,» dedi Eitel. «Paran yoksa sana biraz ödünç...»

Elena, hanım hanımcık, «Bir süre beni geçindirecek kadar param var,» dedi.

Gerçekte bu Eitel'in umduğundan çok daha iyiydi. Hem Elena'yı hem de bağımsızlığını elinde tutmak. Akli işliyor, olgun bir kız, diye düşündü; bir işi en başında bozmaktan çekinmesini biliyor... Onun odasının bir haftalığını peşin ödemekte direndi, o gece onu otelin kapısına götürüp bıraktı, yalnız uyudu. Yalnız kalacağı dakikayı saatlerdir beklemiş olduğunu, onu yollar yollamaz anladı. Kurduğu her ilişkide öyle bir zaman gelirdi ki Eitel kendi başına kalmak isterdi. Şanslıydı, çünkü Elena bunu anlayacak kadar akli başında ve duyarlıklı çıkmıştı.

Eitel uykusunun artık ne çabuk geldiğini düşünürken uyuyakaldı. Ne var ki üç saat sonra uyandı, bir daha da uyku tutmadı. Alaca karanlıkta, sabah olsun diye uzun uzun beklerken eski günleri birer birer gözünün önünden geçti; öyle ki sonunda, kendisi için kendinden daha yararsız bir adam daha bulunamayacağına inanç getirdi. Elena'nın kokusu hâlâ bitmemişti üzerinden; gırtlığının içlerine değin sinmiş gibiydi. Sinirlerinin gerginliği son kerteyi buldu; gövdesini bir işkence mançınığına uzatmışlar, dört bir ucundan çekeleyerek geriyorlardı sanki. Bu saatten sonra uyku hapı da alınmazdı ki. Zaten şu durumda iki üç hap ancak yeterdi ona. Eitel yataktan kalkarak içki içmeğe başladı. Gelgelelim bu da pek işe yaramadı; onu, daha kötülemekten alakoydu yalnızca...

Bir de baktı kafasında, Elena'yı yanına çağırıp çağırmamak sorununu tartmakta... Elena'nın buraya gelmesi zevkin ötesinde bir düşünceydi şimdi; bir gereksinmeye daha çok benziyordu. Eitel sabahı tek başına bekle-

mek istemiyordu. Böylece telefona uzandı, kızın otel numarasını çevirdi, kâtipten onun odasını istedi. Çok uzun gelen bir on saniye boyunca telefon açılmadı. Elena'nın bu saatte dışarda olduğunu öğrenirse nasıl bir bunalıma sürükleneceğini Eitel'in, kendi yüreğinin sıkışmasından öğrenmesine, bu on saniye yetti. Sonra Elena telefonu açtı. Kesinlikle bilemezdi ama Elena'nın uykulu sesi rol-müş gibi geldi Eitel'e.

«Sevgilim,» diye mırıldandı kız. «Birşey mi var?»

«Yoo!» Eitel hafifçe öksürdü. «Sesini duymak istedim de!»

Kızın sesi, yumuşacık kulağına geldi: «Ama, Charley, bu saatte??»

Eitel bir sigara yaktı; rahat bir ses tonuyla konuşma-ğa çalıştı. «Bana bak, kalkıp benim buraya gelmeğe ne dersin şimdi?»

Kız hemencecik cevap vermedi. Sonunda, «Şekerim, öyle yorgunum ki,» diye mırıldandı.

«Herneyse, boşver.»

«Kızmadın ya?»

«Yok canım ne diye kızayım?»

«Öyle uykum var ki!»

«Suç bende. Telefon etmemeliydim. Hadi sen uyuma-na bak.»

Elena, «Seni özledim bu gece,» dedi. «Ama yarın, çok eğleneceğiz.»

«Yarın,» dedi Eitel de. «Seni ben de özledim.» Sonra gözlerini telefona dikip oturdu. Nedense Elena'nın odasında bir erkek bulunduğu inancını kafasından söküp atamıyordu.

Kıskandığını, Elena'yı kıskandığını anladı ve buna kendi de şaştı. Kıskançlık duymayalı öyle uzun yıllar oluyordu ki bu duygu ilginç geldi ona. Daha doğrusu herhangi bir duygu duyabilmek ilginçti. Gelgelelim Çin işken-

cesi başlamıştı bile, Elena'nın o zevk iniltilerini başka birine verdiğini düşündükçe tüyleri diken diken oluyordu.

Eitel, ertesi sabaha tek bir ceset bırakmıyan o gece savaşlarından birini kahramanca verdi. Belki on onbeş kez elini telefona doğru uzattı, sonra geri çekti. Kıskançlığın: duyguların bu radikal aracının verdiği sezi gücüyle, kızın kıkır kıkır gülerek anlatmış olduğu bütün o sevdada serüvenleriyle öykülerinin verimli toprağını kazdı, eşeledi, deşeledi; öyle ki onun adını anmış olduğu bir adamı ve, «Anacım, amma da zilzurnaydım,» gibi, rasgele söyleyivermiş olduğu bir cümleyi düşünmesi yetiyordu, kendi açtığı çukurun, kafasında canlanan sevişme sahnesinin orta yerine düşmesine... kıskançlığın sivri uçlu demiriyle oyulan gözleri kadının kendini o adama verişini görür gibi oluyordu: içkinin esiniyle rol yapıyor da olsa, inliyerek, kediler gibi gırıldayarak, meleyerek, bağırarak... Gözünde canlanan bu çılgın şehvet tabloları şimdi Eitel'in şehvetini de uyandıрмаğa başlamıştı. Elena'yla yatan o adam... Elena'nın rol yaptığını, kendi kendine bir duyu keşfine çıktığını bu herifin anlıyamıyacağına Eitel kabını basabilirdi. Bu yüzden herif sonradan Elena'yı övünerek anlatacaktı sağda solda; yatakta neler yaptığını, neler dediğini birer birer...

Eitel bunları düşünmeğe dayanamaz oldu. O ki eskiden başka seviştiği kadınların bu tür itiraflarını kılı kırpırdamadan, hatta eğlenceli bir güldürünün özel provası niyetine dinlemiş, bazı kez de bir taş altındaki solucanların kıvıldaşması gözüyle görüp geçmişti... şimdi, Elena'yı tanımış olan erkeklerin her birini kendi elleriyle boğabileceğini düşünüyordu. Elena'nın değerini bilemiyorlardı bu adamlar, suçları da buydu, ağır bir suç. Onlar Elena'nın değerini bilmedikleri gibi Elena da kendi değerini bilmiyordu. Tüm kıskanç sevdalılar gibi Eitel de şimdi kendinin saydığı mülkü, Elena'nın har vurup harman

savurduğuna inanç getirmişti. Kendisi Elena'dan ne yaratabilirse Elena oydu, başka, birşey olamazdı. Eitel onun geçmişini kıskanıyorsa o da şu yüzdendi: Onun önceden yaptığı şeyler ancak şimdi yapmakta olduğu şeyler diye ele alınırsa bir anlam taşırdı. Onun bir zamanlar bir başka adama fısıldamış olabileceği sözler, şimdi Eitel'in kulağına fısıldadıklarının ateşini yadsımak için hâlâ yaşıyordu. Bağına saplanan bir bıçak gibi Eitel, Elena için kendi söylemiş olduğu sözleri duydu: «Collie'nin yokluğunda kız da kendi havasındaymış. Filmlerimde çalışan bir iki erkek oyuncu onunla bulunmuşlar. Dediklerine göre kızın yatakta üstüne yokmuş...» Eitel Elena'nın gırtlaklığını sıkabilirdi şu anda, çünkü Elena onu beklememişti. Neden bilememişti onun ergeç geleceğini ve bu yüzden rol yapmanın boşuna olduğunu? İnsanın belirli bir takım duyguların tadına varmak amacıyla döner dolaba bindiğini söyleyen o sınıksız mantık uçup gitmişti şimdi. Elena'nın başka bir erkekle tek bir zevk dakikası yaşamış olması bile Eitel'in gözünde ağır bir suçtu.

Eitel bundan sonraki birkaç günü pek güç geçirdi. Bütün zamanını Elena gelsin diye beklemekle harcıyor, geldiği zaman da ona, bir daha hiç duymayacağını sandığı bir aceleyle sahip oluyordu. Elena olmadığı zamanlarda içiyor, Yat Kulüpte oturuyor, arabasıyla gezmeğe çıkıp onun otelinin önünden geçiyor, bir daha geçmek için kent içinde dönüp dolaşıyordu... Toplantıdan sonra onu ilk görmeğe gittiğimde baskı altında tuttuğu bir enerjiyle ağız ağıza dolu buldum. Bir saatin içinde hemen hiç aralıksız, başından geçmiş bir sürü olay anlattı bana; her rolü kendisi oynuyor, bir insanı canlandırmasına ellerini şöyle bir oynatması yetiyordu. Onu gidip görmeyi ertelemiştim. O sabahtan sonra Lulu'yla aramda geçen onları anlatmakta acele etmemiş, aramızdaki dostluğun sarsılmasından korkmuştum.

Gelgelelim durumu açıkladığım zaman Eitel kahkahalarla sarsılarak beni kutladı. Gülmekten kısılmış bir sesle, «Biliyordum bu işin olacağını,» dedi. «İnan olsun, biliyordum.»

«Nerden biliyordun?»

«Nasıl söyleyeyim, birşeyler aşlamak istedim ona. Neden bilmem, bir centilmenle kılıç tokuşturmağa artık hazır olması gerektiğini sezinledim sanıyorum; şöyle bir içime doğdu işte.»

«Bir centilmenle mi dedin? Ama ben bir kaldırım çocuğunun ruhunu taşıyorum!» dedim ama koltuklarım kabarmıştı. Üstünde durmuyormuş gibi, «Söyle bana, nasıl bir kız bu Lulu?» diye sordum.

Eitel oturduğu yerde oturamıyarak yerinden fırladı, odada volta atmağa başladı. «Öyle yağma yok! Beni de Collie Munshin gibi mi sanıyorsun? Lulu'yu kendin keşfet.» Sonra hiç ummadığım birşey yaparak şöyle bir arkama vurdu. Sahnede konuşurcasına, «Ne acınacak kişile-riz!» dedi...

Haftanın sonunda, tam kıskançlığının yanlış birşey olduğuna kanı getirmek üzereyken, daha doğrusu, tam kıskançlığının hızı geçmeğe başlayıp da o bu kıskançlığı, salt çektiği acının tadını çıkarabilmek amacıyla körükler olduğu sırada Eitel, Elena'nın onu aldatmış olduğunu öğrendi.

Genç kadın usulca girdi onun evine, dalgın dalgın öptü onu. Çok tatlı ve biraz da kendi içine kapanmış gibiydi. «Eski bir arkadaşıma rasladım bugün,» dedi biraz sonra. «Seni de tanıyor.» Yüreği küt küt atmağa başlamış olan Eitel hiç sesini çıkarmayınca kadın, «Marion Faye canım,» diye ekledi.

«Marion Faye mi? Sen tanıyor musun onu?»

«Çok eskiden tanışmıştık.»

«Eski arkadaşın ha?» Şu dakikaya değin Eitel kısıkançlığını gizlemeyi başarmıştı, ama artık kendini tutmakta güçlük çekiyordu. «Anlat, bakalım,» dedi. «Piyasadaki fiyatlar üstüne mi konuştunuz?»

Elena'nın bakışları tetikteydi. «Ne demek istiyorsun?»

«Marion Faye'nin mesleği pezevenkliktir.»

«Hiç haberim yoktu bundan. Kör olayım, bilmiyordum. Eski bir dostumdur benim, hepsi bu.»

«Şimdi de yeni bir dost oldu, öyle mi?»

«Değil.»

«Oturup çene mi çaldınız yalnızca?»

«Biraz daha ileriye gittik, ne yalan söyleyim.»

«Çok daha ileriye gittiniz, demek istiyorsun.»

«Öyle.»

Eitel'in neşeden içi içine sığmaz olmuştu. Dizleri kesik ama dili keskindi. «Benim sana yetmediğim anlaşılıyor.»

«Neler söylüyorsun...»

«Yalan mı ama, yedekte birşeyler saklamışsın, başkalarına...»

«Yoo, hiç de öyle değil bence.»

«Nasıl öyleyse? Eski anıları tazelemek için şöyle, ufak birşeyler yapalım mı dediniz yani?»

Elena, «Hoşuna gidiyor bu durum senin,» diye baş kaldırdı. «Beni alaya alıyorsun.»

«Seni kırdığım için beni bağışla...» Eitel kendini tutmasa eliyle alına vuracaktı. «Elena!» diye inledi. «Neden yaptın bunu?»

Kızın yüzünde bir meydan okuyuş belirdi. «İçimden geldi. Merak ettim.»

«Zaten çok meraklı kızsın sen, değil mi?»

«Anlamak istediğim...» Elena sözünü yarıda kesti.

«Biliyorum. Yorulup söyleme. Kadın psikolojisi üstüne uzman olmuşumdur ben.»

Elena, «Sen zaten herşey üstüne uzman olsan gerek,» dedi. Sustu. Sonra, gene lâfa başladı. «Bilmiyordum. Anlamak istedim.»

«Şehvetinin böyle kabak çiçeği gibi açması yalnız benim bahçemde mi oluyor, yoksa rasgele biriyle de olabilir mi? Anlamak istediğin buydu, değil mi?» Bir yandan da Eitel kendi dışına çıkıp kendini dinliyor; bu sözlerini çirkin, kaba buluyordu.

«Aşağı yukarı öyle birşey.»

«Öyle birşeymiş!» diye Eitel umutsuzcasına haykırdı. «Gebertirim ben seni.»

Elena, «Anlamam gerekiyordu,» diye mırıldandı.

«Neyi anladın peki?»

«Sana bunu söylemeğe çalışıyorum ya. Heykel gibi duygusuzdum onunlayken.»

«Heykel gibi durmamışsındır ama, onunlayken...»

«Gene de... başından sonuna dek hep seni düşündüm de ondan.»

«Kancık, sen de!»

Elena donuk bir sesle, «İstersen çıkıp giderim,» dedi.

«Otur oturduğun yerde.»

«Yol yakinken ayrılsak bence daha iyi,» dedi

Elena. «Otel parasını veririm sana... Borçlu kalmak istemem.»

«Nerden bulacaksın bu parayı? Marion'dan mı?»

«Ne yalan söyleyeyim, aklıma gelmediydi ondan istemek. Ama sen söyledikten sonra...»

Kendini de şaşırtan bir öfkeyle Eitel kızı tutup saralamağa başladı. Elena'nın gözlerinden yaşlar boşandı. Eitel onu bıraktı, yürüdü gitti. Her yanı sızlıyor gibiydi.

«Beni umursadığından değil ki!» dedi Elena. «Aslında vız geliyorum sana. Kibirine dokundu. Hepsi bu.»

Eitel içinde kabaran fırtınayı yatıştırmağa çalıştı. «Elena, neden yaptın bunu?»

«Sen beni aptal sanıyorsun. Olabilir. Belki de aptalımdır. Konuştuklarım seni hiç ilgilendirmiyor. Bir oyuncaktan başka birşey değilim senin için.» Elena hüngür hüngür ağlıyordu şimdi. «Sen kafaca benden kat kat üstünsün. Peki. Anladık.»

«Bu söylediklerinin olup bitenle ne ilişkisi var, kuzum? Hiç de aptal değilsin sen. Akıllısın, diye söylemedim mi sana?»

Kız gene meydan okumağa kalkıştı. O minik, yürek biçimi yüzünü bir umursamazlık maskesi yapmağa çalışarak, «Kadın oynaklık ederse erkeğe daha çekici gelir.» dedi.

Eitel, «Ezbere konuşmaktan vazgeç!» diye bağırdı. Tutup delice bağrına bastı onu. «Budala sen de.»

«Öyledir, işte. Gerçekten öyledir. Ezbere konuşmuyorum ki. Bilmiyorum.»

Eitel o dakikada onun yüzündeki acının içtenliğini kavradı. «Budala, sen de,» dedi gene. «Anlamıyor musun? Seni sevmeğe başlıyorum, galiba.» Beyninin uyuşmuş olan merkezinden bir mesaj yükseldi: «Yangına gittin kardeşim!»

«Sen beni sevmiyorsun,» dedi Elena.

Eitel, «Seviyorum seni,» dedi bu kez.

Elena gene ağlamağa başladı. «Sana tapınıyorum,» dedi hıçkırıklarının arasından. «Kimseden böyle iyilik görmedim ki ben.» Tutmuş Eitel'in ellerini öpüyordu. Sonunda tüm varlığını ortaya koyan bir coşkunlukla, «Kimseyi sevmedim seni sevdiğim gibi,» dedi.

Böylelikle sevdalarının öyküsü gerçekten başladı; Elena onunla birlikte yaşamağa razı oldu...

XI

Birikte yaşamağa başladıkları o ilk haftalar boyunca Elena gözlerini Eitel'in yüzünden hiç ayırmıyordu. Davranışları Eitel'in ruhsal durumunun bir barometresiydi. Elena neşeliyse demek ki Eitel mutluydu. Eitel keyifsizse Elena da suskunlaşıp somurtuyordu. Dünyasında Eitel'den başka kimse yoktu. Bu konularda böyle kesin konuşmayı sevmem ama işin gerçeği böyleydi, sanıyorum.

Eitel'in öğrenebildiğine göre Elena'nın ana-babası (Genç kadın ayrıntıları hep üstünkörü geçirmek huyundaydı), sinema başkentinin merkezinde bir şekerci dükkânı işletirlermiş. Son derece mutsuz bir yuvaymış, onlarınkisi. Babası bacağı kırılınca mesleği bırakmak zorunda kalan bir eski jokeymiş; kendini beğenmiş bücür herifin biri, zorbanın teki. Anası ufak hesaplar peşinde koşan, içinden pazarlıklı, eli-maşalı bir şirret, o da başka bir zorba... Elena'yı kâh el üstünde tutup kâh haşlarmış, kâh şımartır, kâh hiç yüz vermezmiş; ilerisi için gülpembe düşler aşılmış ona, sonra da siler süpürürmüş bunları. Feleğin bir oyunuyla atlarından yoksun kalan, beş çocuğun yükünden bunalan babaysa Elena'yı hiç sevmezmiş. Beş çocuğun en küçüğü oymuş ve sırasız dünyaya gelmiş. Erkek kardeşler, kız kardeşler, amcalar, dayılar, teyzeler, yengeler, halalar, kardeş çocukları, nineler, dedeler... akrabaların sayısı belirsizmiş. Aile toplantılarında hepsi bir araya gelir, bir süre sonra da yumruk yumruğa dövüşmeğe başlarlarmış. Elena'nın babası yakışıklı adammış; kendini beğenir, kendine bakar, hangi kadınla başbaşa kalsa ona kur yapmağa kalkışırmış.

Ama namusundan da yanına varılmazmış, herkese akıl öğretmeğe bayılırmış. Karısı da cilveleşmeden edemezmiş, aç gözlüymüş, kıskançmış. Onu bir şekerçi dükkânına zincirleyip bırakan yaşama dış bilermiş...

«Bilsen, bana karşı tutumu öyle garipti ki,» diye Elena Eitel'e anlatıyordu. «Küçükken beni dizine oturtur; «Büyüyünce hiç bir şey yapmasan da bu yere-batasıca sokaktan bas git.» diye öğütlerdi. Derken, beş dakika sonra bir tokat patlatırdı, yüzüstü düşeyazardım... Bazan, dediklerini tutmazsam, sen bizim çocuğumuz değilsin, derlerdi; başkasından aldık seni, geri yollayacağız, derlerdi bana... Çok kötüydü, Charley, bildiğin gibi değil.»

Anasıyla babası avazları çıktığında birbirlerine sövüp sayarlarken küçük Elena sessiz sessiz ağlardı. Çocukluğu onların kıskançlık kavgalarını dinlemekle geçmişti. Ama yaşı yirmiye bulmadan evi bırakıp çıkabilmeyi göze almıştı. Döşeli bir kira odasına taşınmıştı. Oradan da tanıdıkları yoluyla (Supreme Stüdyolarında çalışan kızlar, işsiz kızlar, işsiz gezen genç oyuncular, gece okuluna giden büyük yaşta kolej öğrencileri), Bohem Dünyasına geçmişti, kendi deyimiyle. O da gece kurslarına gitmiş dans dersleri almış, sanat okullarında modellik yapmış, özentili, orta sınıf lokantaların vestiyerlerinde çalışmıştı. Sonra Collie girmişti yaşamına ve stüdyonun yakınlarında möbleli bir kat...

Elena'nın eski yaşantısını düşündükçe Eitel'in içi cız ediyordu. Yıllardır hiç kimse onun yüreğini bu kız gibi yumuşatmamıştı. Hiçlikten çıkıp gelmiş bir kızdı bu, hem de nasıl acılar, pişmanlıklarla dolu, nasıl harcanmış... Şimdi bile, şu son altı yıl içinde on kez bile görüşmemiş oldukları halde hep ailesini düşünüyordu. Bütün aile haberlerini ona ileten bir kadın akrabası vardı. Ailesiyle tek bağlantısı buydu. Elena kadına uzun mektuplar yazarak bu bağlantıyı sürdürüyor, aile içinde kimin evlenip kimin

hastalık geçirdiğini, hangi erkek kardeşinin polis, hangi kız kardeşinin hastabakıcı olmağa çalıştığını öğrenmek için can atıyordu. Eitel hiç bir zaman tanımayacağı bu insanlara ilişkin haberleri Elena'nın ağzından dinliyordu. Elena ailesinin arasına dönemezdi artık, işin özeti buydu. Kapıyı çalsa onu içeriye alırlardı almasına da genç kadın bunun bedelini ödemek istemiyordu. Ana-babasını son görmeğe gittiğinde konuşacak hiç bir lâf bulamadan sofraya oturmuşlardı. Yemeğin orta yerinde ana-baba Elena'nın sürdürdüğü yaşamı kınayarak bağırışmağa başlamışlardı ve Elena apar topar kaçmıştı evden.

Şimdi Eitel'in kanadının altındaydı artık, anasız babasız, eşsiz dolsuz... Collie onu tüm tanıdıklarından kopardık için elinden geleni yapmıştı. Zaten Elena da kolay arkadaş edinebilen bir insan değildi. Gerçi Eitel'in yanındayken çoğu zaman çocuklar gibi lâftan lâfa atlıyarak cıvılcıvılcı konuşabiliyordu ama seyrek de olsa başkalarının arasına karıştıkları zaman suskunlaşıp güreleşiyordu. Ne var ki şu günlerde herkesin kendisi üstüne neler dediği Eitel'in umurunda bile değildi. Zaten pek bir yerlere çağrıldıkları da söylenemezdi. Elena'nın onun evine taşınmasından üç gün sonra yazlığın haftalık gazetesinin dedikodu sütununda bir yazı çıkmıştı:

Neler duyuyoruz? Kızıl damgalı Charley Eitel yakın zamana dek büyük bir film yapımcısının kanadının altına sığınmış olan bir kızla bir yatak odası Pigmalyon'u rolünü oynuyormuş diyorlar. Acaba doğru mu?

Raslantı mı, değil mi, bilmem, ama Eitel'in Yat Kulübünden ayağının kesilmesi de o günlerde gerçekleşti. Bunun önemini ne zaman Eitel'i görmeğe gitsem Lulu'nun kapıldığı öfke nöbetiyle ölçebiliyordum. Bunu ona söylediğim zaman Eitel yalnızca gülüp geçti. Ağzını yayıp gülerek,

«Aslında Lulu senin yaptığını beğenmiyor.» dedi. «Söyle ona, isterse o da gelsin, kapımız açık.»

Onun bana varsayımını anlattığı gece oldu bu konuşma. Gerçi varsayımlarla uğraşmağa hiç niyetim yok ama varsayımlar kişiliğin bir parçasıdır, belki de. Bugün bile, onun dediklerini sözcüğü sözcüğüne yazabilirim; hatta, övünmek gibi olmasın ama kendiliğimden, bir kaç karmaşık nokta da ekleyebilirim. Ne var ki bu roman, bir bakıma, benim o dönemdeki duygularımı anlatıyor. Bu yüzden Eitel'in varsayımını oğün duyduğum gibi kaleme alıyorum, çünkü öbür türlü çok uzun sürer... Eitel, ondan sonra ne yapıp yapıp okumanın yolunu bulmakla birlikte o geceyedegin hiç duymamış olduğum ünlü kişilerle ünlü kitaplara değindi. Gelgelelim tezi, öz olarak şuydu: her insanın içinde, onun «Soylu yaban» dediği bir doğal kişilik gömülü dururdu. Yaşam koşulları bu kişiliği değiştirmek, ezmek, kendilerine göre yozlaştırmak için öylesine uğraşırlardıkî içimizdeki bu «Soylu Yaban» hemen hemen ölmüş durumdaydı. Gene de bir insan şanslıysa, gözü de pekse, bazan içindeki bu kişilik hâlâ ölmemiş olan bir eş bulabilir, bu sayede mutlu ve güçlü olabilirdi. Az-çok, elbette... Gelgelelim bu yol öylesine dikenliydi ki. Sonra herkesin içinde bir doğa kişilik gizliyse bile, herkesin bir de züppe yönü vardı, bu züppe yön de çoğunlukla «Soylu Yaban»dan daha baskındı. İnsanların içindeki züppe, gizli doğal kişiliklerinin başını ezebilirdi...

Bu arada günler sessiz sedasız geçiyor, yatağın başucundaki lâmbanın altın renkli ışığıyla aydınlanan geceler birbirini izliyordu. Eitel bunca önce kaç kez çıkıp da döndüğü yolculuğa, bunca zaman sonra yeni baştan çıkmıştı. Çünkü Elena uysal ve sevgi doluydu, sevişirken gururlu ve ince olmasını biliyordu ve Eitel'in gözünde, geçmişî lekeli bir kadından çok düşlerinden çıkıp gelmiş bir kadın

niteliğiyle yaşıyordu. Sevişmeleri durulmuştu şimdi, sı-
cak ve duygu doluydu, birbirlerinin üstüne titriyorlardı
ve Eitel durup durup bunun yeniden farkına varıyordu.
Görülmedik derecede parlak bulduğu o ilk geceleri şim-
di bir jimnâstik salonunda geçirilen bir kaç zevkli saat gi-
bi geliyordu ona. Gövdesindeki değişimlerin, usundaki de-
ğişimleri geri bırakan atılımlar yaptığını duyuyordu, ölüm
kertelerinde yorduğu sinirleriyle organları yavaş yavaş
dirildikçe usunu da o yolda alıp sürüklüyordu sanki... san-
ki Elena onun yalnızca kadını değil bir yandan da aradı-
ğı şifaydı... Elena'yı hep bu gözle görebilmeyi umuyordu.
İçindeki pis züppe hortlayıp da kızın ufak tefek kusur-
larını, cahilliğini, görgüsüzlüğünü, ona yatak dışında
eşlik etmek yeteneğinden yoksunluğunu onun yüzüne vur-
masa ne iyi olurdu. Eitel kızı evinde alakoyarak kendi
kendini tazeleyebilir, yapması gereken çalışmaları yapar,
sonra da çıkıp kavgasını gerektiği gibi verebilirdi.

Eitel için bu haftalar çok tatlı geçti. Uzun bir hasta-
lıktan sonra insanın iyileşmeğe yüz tutarak istahının açıl-
dığı, gücünün her gün biraz daha yerine geldiği o güzel
dönemi yaşar gibiydi. Bungalow'larının taş döşeli avlu-
sunda saatler saati oturduğu yerden düşünerek uyanık
düşler kurup güç stoku yaptığı oluyordu. Geceleriye, gün-
üz güneşinin ısıyla dopdolu, yatağa giriyorlardı, koyun
koyuna... her gece birbirlerini yeniden buluyorlar, bu işin
böylesi tatlı olduğunu her gece yeniden ansıyarak şaşkın-
lığa düşünüyorlardı. Eitel bıyık altından gülümseyerek
'Ateşli sevdalıların belleklerinin zayıf olması gerektir» diye
içinden geçiriyordu.

Bazan bir afyonkeş düşünde yaşarmış gibi geliyordu;
çünkü geceyi beklemenin dışında hiç bir şey tam olarak
gerçek değil gibiydi. Geceleyin, her yeni isteğe kolayca
kapılıp duyacakları zevki dört gözle bekleyerek, birleş-

yorlardı. Her gece biraz daha ileriye doğru keşfe çıkıyorlardı; Eitel her geceden biraz daha kazançlı çıkıyordu. Hiç birşeyin sonsuz olmadığını sonra kendine böylesine tatlı gelen bu şefkatli sevişmenin belki de Elena'nın hoşuna gitmiyeceğini düşünüp duruyordu. Öyle ya, ilk bir kaç geceleri öyle bambaşka geçmişti ki! Gelgelelim Elena'nın da, hemen hemen onunki kadar karmaşık ve renkli bir yaratılan yelpazesi vardı. Bu yüzden Eitel bu dönemde, ikisinin de birlikte değişebileceklerine, gelişebileceklerine inanıyordu.

Kavgaları, geçimsizlikleri de olmuyor değildi elbet ama onlar bunda da bir tat buluyorlardı. Elena, ev işini kendisinin yapabileceğinden onun hizmetçiye yol vermesinde direnmişti. Onun bu istediğine sevinen, daha az para harcaması gerektiğini de bilen Eitel kadına yol vermişti. Ne var ki Elena iyi bir ev hanımı değildi evin pasaklılığı da Eitel'in sinirine dokunuyordu. Kavgaları belirli bir düzen izlemeğe başladı: örneğin, her kahvaltının sonunda ille kıyamet kopuyordu! Neyse ki Eitel için bu kavgalar yepyeni birşeydi, bu yüzden de eğlenceli geliyordu ona. Eskiden kadınlarla yaptığı tartışmalar buz gibi sessizlikle sona ererdi. Şimdi bu kavgalardan hoşlanıyordu. Elena'yı birşeyden ötürü yerd mi Elena parlayıveriyordu. Kendisine kusur bulunması en sevmediği şeydi.

«Bıktın benden,» diyordu, böyle zamanlarda. «Beni sevmiyorsun artık.»

«Asıl sen beni sevmiyorsun,» diyordu Eitel de. «Ne zaman ufacık bir kusuruna değinsem kasap bıçağıyla üstüme yürümediğin kalıyor.»

«Biliyorum, beni kendine lâıyk bulmuyorsun. Gazetelerde yazılan o şey aklında değil mi? Seni sevmediğimi söylüyorsun. Neden? Çünkü sen beni sevmiyorsun da ondan. Ama hiç zararı yok! Ben çıkar giderim.» Ve Elena kapıya doğru yürüyordu.

Eitel, «Sen delirdin mi? Gel buraya!» diye bağıırıyordu. Beş dakika sonra da herşeyi unutup gidiyorlardı.

Eitel herşeyi anlıyordu: Herşeye rağmen Elena kendi mutluluğuna inanamıyor, tepeden inme bir yumrukla bu mutluluğun yıkılmasını bekliyor, tehlikenin büyüklüğünü ise yaptıkları kavgaya göre değil de, sonradan Eitel'in barışma tarzına göre ölçüyordu. Bu Eitel'in içini tüketiyordu bazan, canını sıkıyordu; bazı kez keskin duygulu bir hayvanla bir çatı altında yaşıyormuş gibi oluyordu.

Kıskançlık yüzünden bir tek kavga ettiler onu da Eitel çıkarttı. Bir barda Marion'a rasladılar, Marion gelip onların masalarına oturdu, Elena'yla dostça konuştu. Kal-karlarken Elena da onu evlerine çağırdı. Eitel Elena'nın Marion'a karşı hiç bir duygu beslemediğine hemen hemen kesinlikle inanıyordu. Gene de eve döndükleri zaman Marion'u arzulamakla suçladı onu. Ama daha konuşurken bu söylediklerinin gerçekte ilişkisi olmadığını biliyordu. Elena'nın sevebilme gücü öylesine garipti ki yaptığı kaçamaklar, birer resim olarak bile aklında kalmıyordu. Bunlarla uğraşmak Eitel'e düşüyordu ve o, bu resimleri, bir müze müdürünün titiz özeniyle saklıyordu. Kendisinin olan bir tek değerli tablonun yanı sıra, Collie Munshin'den ödünç almış olduğu onca resim vardı. Böylece Eitel kendi kendini zorla yaralıyordu; çünkü biliyordu ki kıskançlığını yitirmek demek, Elena'nın onu ne denli incitebileceğinin bilincini yitirmek demektir... Üzerinde hiç bir iz bırakmadan gelip geçen nicelerinden sonra, ona acı çektirtebilen kutlu kadın...

Bu ilişkiyi sevmesinin tek nedeni bu değildi. Dünya da bir tek gerçek sevdası olduğunu şimdi görebiliyordu: ruhunda çiçekler gibi açıp da bir türlü gerçekleştirilemeyen o filmler. Eitel bu sevdaya bağlı kalmadığı için kendi kendinden kopmuştu. Bundan da başka bir tez çıkıyordu. Sanatçılar oldum olası, dış dünyada kudretli olabilme is-

teğiyle yaratılarının üstünde egemenlik kurabilme istemleri arasında bölünürler. Bu kızla yaşadığı sürece Eitel'in dış dünyada parlayabilmesinin tek yolu sanatıydı... İşlerinin yolunda gittiği, güneşte, Elena'yla yanyana oturma'nın ona bir güçlülük duygusu ve kendinden hoşnut olmanın güvencini aştığı bu ilk cicim haftalarında, Eitel, bir zamanlar istemiye istemiye, koparcasına ayrıldığı o dış dünyayı umursamaz olmuştu. Bu dünyanın bodrum kapısından çıkıp gitmek... iyiydi bu, yaşamın meyvalar verebileceğini sezdiriyordu insana. Sonra bu sevdanın Elena için de iyi birşey olduğunu kimbilir kaç zamandan beri... belki de ilk olarak, bir başkasının onu tanımak, sayesinde geliştiğini, serptildiğini, demek ki her dokunduğunun solup buruşmadığını bilmekte, içini ısıtan birşey vardı. Bu yüzden Eitel ilişkiye umut dolu bir açıdan bakabiliyordu. Daha önemlisi, Elena geri kalanını kendisi kavrayacaktı. Eitel onun birgün gelip, erkeğine birşeyler verebildiğine ve kendi kendine güvenen, bilgili becerikli bir ev hanımı olup çıktığını görebiliyordu. Kısacası, kurduğu düşler dönüp dolaşıp, onun eninde sonunda dış dünyaya dönmesine bağlanıyordu.

Hep gelecekte söz eder olmuştu; bundan bir yıl, iki yıl sonra ne yapacaklarını konuşup duruyordu. O çevrelerinde böyle ağ örerken, Elena onun dilinin tutsağıymışcasına, ses çıkaramadan dinliyordu. «Avrupaya gidelim, Elena.» diyordu Eitel. «Görsen, bayılırsın, Avrupaya.» Elena, evet, gibilerden başını eğiyordu. Eitel, «Hele şu filmi bir yapıp bitireyim,» diye ekliyordu. «O zaman, belki...»

«Belki ne?»

«Şimdilik sana hiç birşey veremiyorum değil mi?»

Böyle konuşulunca Elena üzülüyordu. «Ben hiç düşünmüyorum bunları. Sen neye düşünüyorsun?»

«Sen kadınsın da ondan. Düşünmen gerek.» Derken Eitel birden ateş püskürüyordu. «Çevremizdekileri bilmiyor muyum sanki? Oturmuşlar, bizim bozuşup ayrılmamızı bekliyorlardı.»

«Canım onların hepsi ot. Kafamı yormam ben onlarla.» Ot deyimini nerden diline takmışsa takmış, bir kalkan niyetine kullanıyordu. Eitel kıskançlık gösterdiği zaman «ot»luk etmiş oluyordu. Elena bir hiç olsa da «ot» değildi. Yavaşça, «Benimle evlenmediğin için seni bırakırsam, gerçekten sevmiyorum demektir,» diye konuştu.

Eitel onu, böyle düşündüğü için öyle sevdi ki. Gerçekten gururu vardı bu kızın. Ne olursa olsun Eitel onu hoş tutacaktı. Şu filmini bir yapabilse, Elena'nın yüzünü güldürecekti. Bu konuda kendi kendine söz vermişti.

Bu arada, yıllardır düşüncesiyle içini gıcıklayan film ve şu son aylarda kaç kez eline alıp bıraktığı senaryo konusunda fikirleri belirginleşmeğe başlamıştı. Çok geceler kafasında sayfa sayfa diyaloglar baştan sona eksiksiz sahneler yaratmanın heyecanı içinde uyuyamadan yatıyor, başucundaki etajerin üstünde tuttuğu deftere bir not daha karalamak amacıyla gece lâmbasını yaktığı zaman Elena'nın, uyku arasında mırıldandığını duyuyordu. Defter hızla dolmağa başlamıştı şimdi. Eitel en sonunda hazır duruma geldiğini, başarıya ulaşacağını seziyordu. Başka adamların çocuklarına karşı besledikleri övünçle Eitel kendi yaratısını seviyor, senaryoyu bitirip, para bulup, çekime başlayınca dek geçmesi gereken uzun ayları düşündükçe sabırsızlığa kapılıyordu.

Bir gece bu duygular öylesine kabarıp taşı ki Eitel oturdu filminin konusunun bir özetini çıkardı, anlatımı artık baskı altında tutamaz olduğu coşkunu tümüyle yansıtıyordu. Kuşklarının da bazılarını... Onu bir daha ki görmeğe gidişimde bana bu özeti gösterdi:

**

Çağdaş bir ermişin öyküsünü vermeğe çalışacağım...

Başkalarının dertlerini sömürmek hayatta ilerleyip yükselmiş adam. Büyük bir televizyon programında özellikle seçilen kişiler çıkıp dertlerini döküyorlar; kahramanımız da onlara seyircilerin hoşuna gidecek biçimde öğütler veriyor. Mevsimler boyunca kendisi duygu simsarlığı yaparak kendi mesleğinin doruklarına tırmanırken, öbür ad-sızlar onun televizyon programında görünen dert kumkumaları da, sızlanarak, ağlıyarak, şifasız hasta olan ihtiyar ana-babalarıyla, evden kaçmış çocuklarıyla ilgili acılarını anlatıp yakınıyorlar, sevgisizlikten ölmek üzere olan sakatlar, bu sakatlara yüz vermeyen sevgililer... ve geride, adı hiç bir zaman konmamakla birlikte, kıskançlığın buruk şehveti buram buram tütecek, çaresizlerin, umutsuzların kıskançlığı: evi bırakıp gitmiş olan kocaya, erkek düşkünü kadına, çapkın kızkardeşe, zayıf iradeli erkek kardeşe karşı duyulan kıskançlık... Bir dertliler ordusu... bizim kahramanımız da o büyük, zengin programında onlara öğütler vermek yoluyla onların çektiği acıyı bir sahne gösterisine dönüştürüyor...

Bunun aslında bir peri masalı olduğunu açıkça belirtmem gerekecek... Çünkü öyle bir dakikaya gelip çatacağız ki kahramanımız bu dertleri dinlemeğe dayanamaz olacak. Kendini zengin etmiş olan bu el acıları sonunda yutacak onu. Yüreğinde açılan kapı, bir ufak gedikten başka birşey değil belki, ama bu kapıdan içeriye, seller gibi, dünyanın tüm acıları dolacak. Kahramanımız baş vuranlara yürekten, işe yarar öğütler vermeğe kalkışınca programın gördüğü ilgi azalıyor, niteliği kalmıyor. Haydi huydu, patronların baskısıydı, kavgaydı dövüştü, telâştı-didinmeydi, derken kriz patlıyor ve programa son veriliyor. Dumanı tüten bir yıkıntı.

Bundan sonra kahramanımız çevresindeki dünyanın en aşağı katlarına iniyor, arka sokakları, gecekondu-ları, yoksullara aş dağıtan ocakları, karamsarlık dolu, sefil kah-

veleri... bir zamanlar lüks semtlerinde krallar gibi gezdiği kentin kara gölgeleriyle isli aydınlıklarını dolaşarak, gördüğü dertlerin derdini avutmağa yelteniyor. Gelgelelim verdiği avuntu hora geçmiyor, çünkü ondan iki yüzlülük öğrenmiş olan halk şimdi ona düşman kesiliyor. Sonunda bu yenilgiler dizisinin verdiği öfkeyle o da insanlara düşman oluyor ve zavallı bir biçimde kendi canına kıyıyor. Ermişliğinin tek anısı olarak da, umutsuzluğu yüzünden işlediği günahlar kalıyor.

Konuyu yeterince iyi işlersem, filmi aşan bir güzelliğe erişirim: kendini acıma denizinin sularına salıveren ve bu denizde boğulan bir adamın yazgı güzelliği. Dünyaya bir ayna tutacaksın: kendini görüp yansın, dağlansın, kancık dünya, vahşilikler dünyası... «Kötülükler, insanlar onları ortadan kaldırılabilsinler diye vardır!» Bu düşünce silinmeli artık.

Bu konuyla ilgili olumlu görüşlerim: İyi bir film ya parsam öykünün kahramanı gerçekten yüce bir insan, film de bir üstün yapıt olabilir.

Olumsuz görüşlerim: İnsanlar bir üstün yapıt yapmak niyetiyle yola çıktıkları zaman, çoğunlukla, bu niyeti gerçekleştiremezler. Benim şu yaptığım da gecenin depreştirdiği duygularla oynanan bir oyundan ibaret mi acaba?

C.F.E.

*

Özeti ona geri verirken, «Söylemek istediklerini anladığımı sanıyorum,» dedim. Eitel başını sallıyarak, «İki sayfaya sığdırılınca biraz gülünç kaçıyor,» dedi. «Ama gözümle görür gibiyim bunu.» Kendi kendine güldü. «Elena'ya sorarsan çok güzel buluyor ama ne olsa tarafsız değil o.»

Elena odanın öbür yanından, «Şakaya vurma bunu,» dedi.

İçindeki ifrit Eitel'i bir adım daha ileriye itti. Okunmaz gülüşlerinin biriyle «Biliyor musun Elena ne düşünü-

yor, Sergius?» diye sordu. «Ben bu akla sığmaz kahramanın modelini senden almışım.»

Elena benden yana bakmaksızın, «Sen sussana,» dedi.

Ben de kızmış gibi yaptım: «Sen bana bakar mısın, Charles Francis Eitel! Senin kahramanına model olmaksansa yarı çıplak erkek atletlerin resimlerini basan bir dergiye poz veririm daha iyi. Tam bana göre meslek ya sinema artistliği!»

Hep birlikte gülüştük. Benim gözüm Elena'nın üstündeydi. Tanıştığımızdan beri ilk olarak, Eitel'in umduğundan daha yaman bir kadına çatmış olabileceğini sezinledim. Gerçi üstünde pek durmamıştık ama Elena'yla ben birbirimizden hoşlanıyorduk. Ortaklaşa yönlerimiz vardı. İlk konuştuğum kız bir Yunanlıydı; babası camları sinek pisliğinden geçilmeyen bir ucuz aş-evi işletirdi. Aradan iki dakika Elena'nın bakışları beni arayıp bulunca hiç şaşmadım. Bakışıp gülüştük, kendi aramızda. Eitel hiç bir şey anıyamamıştı. Sanırım Elena'yla ben birbirimize karşı olan bu küçük duygu kıvılcımını körüklemeyip arkadaş kalmağa ve (hiç değilse onun yaşantısı Eitel'inkiyle aynı doğrultuda ilerlediği sürece) birbirimize hiç yaklaşmamağa o dakikada karar verdik.

Elena Eitel'e dönerek, «Haydi o küçük, şirin bara gidelim,» dedi.

Evlerinden bir kaç kapı ötedeki ufak bir Fransız barına gitmeyi huy edinmişlerdi; çoğu zamanlar orda bulurdum onları. Yeni bir yerdı burası. Tek atraksiyonu akordiyon müziği idi. Akordiyon çalan adam pek de iyi sayılmazdı ama bana öyle geliyordu ki içli notaları BAL MÜSETTE'den anılar bırakan akordiyon melodisi, sestten bir şarmaşık gibi onların sevdalarına dolanmıştı: «Yaşam neşe doludur. Yaşam üzüğü doludur. Yaşam üzüğü dolu olduğu için neşe doludur...» Eski bir şarkının melodisi gibi yumuşacık olan bu müzik Eitel'i alıp o ilk filmlerini yaptığı

gençlik günlerine götürüyordu, sanıyorum. Yeniden çalış-
mağa başlamak için hazırlıklar yapıyordu. Eskisinin tersi-
ne, bugünlerde hep doluydu: menejerine mektuplar yazı-
yor elindeki parayı hesaplıyor ve Elena'ya, yaptıkları
ekonomiden övünç duyarak, daha üç ay yetecek paraları
olduğunu anlatıyordu. O da bitince arabasını satıp evini
ipotek ettirebilirdi. Onbeş yıldan eline kala kala bu kal-
mıştı. Ama bunu düşünmek onun içini karartmıyordu.

Akordiyon müziğinin çöl havasında su gibi aktığı
bir gece Eitel kendi evindeki projektörde Elena'ya, ilk
filmlerinden birinin onaltı milimetrelik bir kopyasını
gösterdi. Çok güçlü buldu bu kurdeleyi gene; işsiz güç-
süzler üstüne bir film, yirmi yıl öncesinin coşkunluğu ve
çok genç bir adamın görüşleriyle yapılmış, gene de öyle
iyi bir film ki Eitel bunu yirmi yıldır neden hiç seyret-
mediğini anladı. Şimdi kurdeleyi, oyuncularını seyrederken
içi sızlıyor, sanatçının yaratısına, daha doğrusu kendi ken-
dine karşı duyduğu sevdanın heyecanı ile içi kaynıyor,
bir yandan bir daha böyle birşey yaratamayacağını do-
nuk korkusuyla kıvranırken, öbür yandan da istese daha
iyisini yapabileceğini, istese herşeyi yapabilecek kudrette
olduğunu söyleyen bir coşkun yüreğinden fışkırıyordu.
Ve bu arada böyle bir film yapabilmiş olan genç adama
şaşırmaktan kendini alamıyordu.

«Bu filmleri yaptığım zaman hiçbirşey bilmiyordum»
dedi Elena'ya. «Gene de, baksana şimdikinden daha çok
şey biliyormuşum demek. Bu bilgi şimdi içimin neresinde
gizleniyor, bilmem ki!»

Film bitince Elena onu öptü. «Seni seviyorum,» dedi.
«Birgün gene böyle müthiş güzel bir film yapacaksın.»

Ve Eitel, korkunun ötesinde bir korkuyla, tatilinin so-
na erdiğini, şimdiye dek yaratamamış olduğu sanat yara-
tısının iskeleti olan senaryoyu yeniden kesinlikle ele al-
ması gerektiğini anladı.

XII

Bundan önce Lulu gibi bir kız tanımamıştım, başımdan bu türlü bir sevda da geçmiş değildi. Kızlardan ben de nasibimi almıştım doğrusu (insan Hava Kuvvetlerinden olsun da kadınlar konusunda tecrübe edinmesin, olamaz) gelgelelim beceriksiz bir hafiye olduğumdan, sayın bayanlar her zaman benim bir kaç adım önümden koşarlardı.

Gene de bana öyle geliyor ki Lulu'nun karşısında hangi erkek olsa şaşkınlıktan şaşkınlığa düşerdi. Sevişiyor muyuz yoksa ayrılmak mı üzereyiz; biraz sonra yatağa mı gireceğiz, kavgaya mı tutuşacağız; ikisini birden mi yapacağız yoksa hiç birşey yapmıyacak mıyız, dünyada kestiremiyordum. İkinci karşılaşmamızda yanında arkadaşları vardı; benimle bir dakika başbaşa kalmamak için elinden geleni yaptı. Ertesi gün kendisi kalkıp evime geldi. Herşeyi kolaylaştırması bir yana, bana tutkun olduğunu bile söyledi. Ben de ona aynı şeyi söyledim, doğal olarak. Elimde değildi dilimi tutmak, sonra gerçekten seviyordum da onu; sevmek sevişmenin dışında hiç birşey yapmadığımız zamanın adıyla eğer. Gitmezden önce kavgaya çıkardı; hiç görüşmeyecektik bir daha. Yarım saat sonra Yat Kulübünden telefon etti, hüngür hüngür ağlıyordu. Herşeye rağmen birbirimizi seviyormuşuz...

Çığırından çıkmış bir durumdu, hiç kuşkusuz. Kendimde şimdiye değin hiç bilmediğim duygular keşfediyordum, bütün bunlardan ben de Lulu kadar hoşlanıyor ol-

sam gerekti. Çünkü, birlikte yaptığımız şeyler yoluyla onun üzerine kendi damgamı hiç silinmemecesine basmak niyetindeydim. Onun belki de hafif bir dans olarak düşündüğü şey benim gözümde bir atletizm olayı, bir yarıştı. Kafamda, ille yeni bir rekor kırmak saplantısı, ciğerlerim çatlıyacak gibi, kaslarım düğüm düğüm, ipi göğüslüyordum. Lulu'ya yetişebilmemin, belki de üç dakikacık elimde tutabilmemin tek yolu buydu. Bir geceliğine bir müzede üslenen yorgun bir piyade bölüğü gibi benim de zevkim duvar halılarını liğme liğme doğramak, parmaklarımı çıplak kadın tablolarına saplamak, mermer büstleri yerlere çarpmaktı. O zaman Lulu'yu kendi gücümle zaptettiğim birşey olarak görebiliyordum! Yaralılar gibi hırıltılı çıkan solumalarını dinledikçe başka zamanlarda nasıl davranırsa davranırsın, bu dakikalarda gerçek Lulu olduğunu içimde duyuyordum; sanki teni, dudaklarıyla söylediklerinden daha gerçek sözler mırıldanıyordu. Böylesi güzel bir sevgilim olmasının övüncüne, ona her sahip oluşumda milyonlarca kişinin beni alkışladığını bilmenin daha büyük övüncü ekleniyordu. Derinden derin duyduğum zavallı milyonlar! Şimdi benim olan şey hiç bir zaman onların olmayacaktı. Onlar sinema önlerinde titreşebilir yazı masalarını ya da kışla koğuşlarındaki dolaplarını birer sunak niyetine kullanarak Lulu'nun mayolu resimlerine tapınabilirlerdi. Bir milyon erkeği sırtımda taşıyabildiğime göre bende iş var demekti.

Gelgelelim Lulu'yu yatakta yakalasam da başka hiç bir yerde yakalayamıyordum. Bazan günlerce onu aramamı yasaklıyordu; bazan da günlerce, bir dakika göz açtırmıyordu bana. Ama bütün bu şartların ortaklaşa çıkış noktası şuydu: ben onun aklına esenlere ayak uydurmak zorundaydım. Atla gezmeğe çıkmak istediğini bildiren bir telefon çağırısı üzerine, öğle sıcağında kalkıp Yat Kulübüne gidiyordum, örneğin; gittiğimde onu yatakta bulu-

yordum, daha kahvaltı bile etmemiş. Onunla kahve içer miymişim? Ama hizmetçi kahvaltı tepsisini getirip bırakır bırakmaz Lulu benden bir Stringer istiyordu.

«Stringer yapmasını bilmem ki,» diyordum.

«Amma yaptın be şeker, kim olsa bilir, Stringer yapmasını. Brendiyle nane likörü işte. Hava Kuvvetlerindeyken ne öğretirlerdi size? İnek sağmasını mı?»

«Lulu, atla gezmeğe çıkıyor muyuz, kuzum?»

«Elbette çıkıyoruz.» Eline bir ayna alarak yüzünü, bir güzellik uzmanının dikkatiyle süzüyor, sonra da aynada gördüğüne dilini çıkarıyordu. «Makyajsız iyi miyim?» diye birden soruyordu, yalancı ' pohpohlamalara fırsat vermeyen, bunun bir meslek sorunu olduğunu belirten ciddi bir ses tonuyla.

«Hem de çok iyisin,» diyordum.

«Ağzım biraz ince.»

«Dün gece hiç de değildi.» diyordum ona.

«Sen ne anlarsın ki? Ölüyle yaatsan tatmin olursun sen!» Sonra Lulu kollarında dostça sıkıyordu beni. «Seni seviyorum, bir tanem.»

«Hadi atla gezmeğe gidelim »

«Biliyor musun, Sergius, sen *nörotiksin.*»

«Elbette *nörotikim.* Bir günümü boşa geçirmeğe dayanamam.»

Bu kez Lulu, «Valla, ata binmek hiç içimden gelmiyor,» diye kestirip atıyordu.

«Biliyordum zaten bunu. Benim de hiç içimden gelmiyor.»

«Neden binici pantolonu giydin öyleyse?»

«Giymeseydim senin içinden ata binmek gelecekti de ondan.»

«Ama böyle değilim ben» Yatağın içinde doğrulup oturduğu yerden kollarını dizlerine doluyordu. Kuğu boy-

nunun üstündeki o güzel yüzü arkaya doğru atılmış. «İnan bana, böyle değilim.»

Tam o sırada telefon çalıyordu. New York'tan. Lulu bir dedikodu yazarının sorusuna, «Hayır, Teddy Pope ile evlenmiyorum,» diye cevap veriyordu. «Elbette aşağılığın biri ya. Neyse, sen gene bizim çok iyi arkadaş olduğumuzu söyle, filân fıstık. Hoşça kal, canımın içi.» Lulu telefonu kapatarak bir ah çekiyordu. «O benim reklâm menecerim olacak şapşal yok mu! Artık bir dedikodu yazarıyla da başa çıkamıyorsan senin reklâm menejerliğinin nerede kaldı? Değil mi ya?»

«Fırsat bıraksan belki yapar,» diyordum.

«Adam olmaz o.»

Böylece zaman geçiyordu. Tam benim kızgınlığım da sabırsızlığım da geçmek üzereyken Lulu giyinmeye başlıyordu. Kahve soğudu diye Oda Servisine telefon edip yeniden kahve ısmarlayınca benim tepem atıyordu. Daha fazla beklemeyeceğimi kesinlikle söylüyordum. Arkamdan koşup kapıda yakalıyordu beni. Yakalanmaya nasıl teşne olduğumu biliyordu. «Ben sağlam ayakkabı değilim, bunu böyle bil,» diyordu. «Seni kızdırmak için bile bile yaptım.»

«Çabaların boşa gitti, öyleyse.»

«Sonunda yaka silkeceksin benden. Bak gör. Beni yakından tanıyan kimse sevmez ki. Ben bile sevmiyorum kendi kendimi.»

«Vurgunsun kendi kendine.»

Bu kez Lulu'nun ağzı sevinçten kulaklarına varıyordu. «O başka, o başka, Sergius, Hadi, at gezisine çıkalım.»

En sonunda yola düzülüyorduk. Lulu ya oyalanıp ağır alarak ya da dört nala... Bir keresinde eski bir tahta parmaklığın yanından giderken parmaklığın üstünden atlamamı istedi. Atlamıyacağımı, çünkü acemi bir binici ol-

duğumu söyledim. Doğru konuşmuştum, çünkü biniciliğe başlıyalı daha bir ay oluyordu.

Lulu, «En boktan figüran bile elli papel uğruna göt üstü düşmeğe gönüllüdür,» diye burun kıvırdı. «Ama sende atılganlık diye hiçbirşey yok.»

Atlamayı ben de istiyordum, doğruyu sorarsanız. Attan düştüğümü, Lulu'nun bana hastabakıcılık ettiğini görür gibiydim. İlişkimizin hiç denenmemiş bir yönüydü bu. Sonunda engeli aştım. İyi atladığımı sanıyordum. Aferini almak için Lulu'dan yana döndüğüm zaman atını öbür yana doğru sürmekte olduğunu gördüm. Belki de benim atlayışma bakmamıştı bile. Arkasından yetiştığım zaman, «Bebeksin sen!» diye ateş püskürüyordu. «Ancak ikinci sınıf bir binici böyle bir rizikoyu göze alır.»

Tek söz etmeden geri döndük. Otele vardığımızda Lulu havuz başındaki özel kabinine girdi, mayosunu giymiş olarak çıktı ve benden başka herkesle çene çalmağa başladı. Bakışlarımız bir kez karşılaştı; o zaman da Lulu o ilk tanıştığımız gecede yaptığı gibi bardağını bana doğru uzatarak, «Şekerim,» dedi. «Bana bir küçük Martin alıversene.»

İlk sevişmeğe başladığımız zaman, ilişkimiz anlaşılmasın diye gösterdiği sakınma beni çoğu zaman canımdan bezdiriyordu. Evime yürüyerek geliyor, beni kendi odasına ancak karanlıktan sonra alıyordu. «Öğrenirlerse benim canıma okurlar,» diyordu. Sonra da, «Eitel'e baksana,» diyerek beni Elena'yla bir tutuyordu.

Eitel'in bu serüveni çileden çıkartmıştı onu. Eitel zaten zevksizin biridir, diyordu «En adi. sokak kızı bile onu parmağında oynatır. Yeter ki ona, sen büyük adamsın. desin!»

Birgün Eitel'le Elena'ya sokakta rasladığımız zaman Lulu'nun Elena'ya karşı insafı davrandığı söylenemez. «Çamaşırları pis değilse ne olayım!» dedi. «Hem bak gö-

rürsün, inekler gibi şişmanlamazsa! «Ben bu lâflara karşı çıkarak Elena'yı sevdiğimi söyleyince Lulu somurttu. «Elbetie, sen hep ezilmişlerden yanasındır,» diye bana çıktı. Gene de birkaç saat sonra, «Biliyor musun, belki ben de ekmeğimi taştan çıkarmak zorunda kalaydım daha iyi olurdu,» dedi. «Kişiliğim daha olgunlaşırды belki de.» Parmagını çenesine batırarak sordu: «Çok mu can sıkıcıyım?»

«Dikey olduğun zamanlar, evet... diyor içimdeki İr-lândalı.»

«Pişman olacaksın bunu söylediğine.» Lulu eline bir yastık alarak beni kovalamağa başladı. Pataklaması bitince beni yanibaşına yatırdı, «Rezil kızın biriyim ben. Ama iyi bir insan olmak istiyorum, Aslanlar Aslanı O'Shaugnessy! Eitel'le hiç uyuşamadık. Hep alaya alırdı beni. Arkadaşlarının bir çoğu da entellektüel yönden insanı küçük düşürmeğe bayılırlardı.» Kıkır kıkır gülerek. «Eitel'le evliyken entellektüel olmak amacıyla kitaplar okurdum,» diye ekledi. «Okula gidercesine.»

Başlangıçta sevişmemizi gizli tutmağa karar verdiyse bile bir gün kararını değiştirmiş olsa gerek ki Yat Kulübünün yüzme havuzunun başında, gelip kucağıma oturdu. Bir sürü kadın arkadaşına, «Benim Şekeri sizler de deneyin,» dedi. «Hiç kötü sayılmaz!» Bu da içimi karattı benim. Çünkü gerçekten iyi olsam beni arkadaşlarına peşkeş çekmiyeceğini biliyordum. Bir kaç gün, ne zaman el içine çıksak, ille sarmaş dolaş gezmemizi istedi. Gece klüplerindeki fotoğrafçılar resimlerimizi çektiler. Bir sabah uyandığımda Lulu yanibaşıma uzanmış, bir dedikodu sütununu okumaktaydı. «Şuna bak. Ne iğrenç!» dedi. Şu yazıyı okudum:

Atom bombası Lulu Meyers'le bundan sonraki Bay Meyers olacağı tahmin edilen ve Doğu ya da Ortabatı illerinden birinin çok büyük bir servetinin mirasçısı olduğu söylenen Hava Kuvvetlerimizin eski Kurmay Yüzbaşı

Silgius McShonessy, Desert D'Or'da Geiger sayaçlarını
fır döndürüyorlar... **

Hem koltuklarım kabarmış, hem tüylerim diken
diken olmuştu. Hangisi daha baskındı, bilemiyorum. «İn-
sanın adını bari doğru yazamazlar mı?» diye köpürdüm.

Lulu beni gıdıklamağa başladı. «Bu hiç bir şey değil,
biliyorsun. İsteseler çok daha çirkin şeyler yazabilirlerdi...
Atom Bombası Lulu Meyers. Herkes bana bu gözle mi
bakıyor, dersin?»

«Yok canım. Bunu senin o reklâm menejerinin yaz-
dığını sen de biliyorsun.»

«Vız gelir. Gene de ilginç, doğrusu!» Desert D'Or'daki
birçok ün yapmış kişiler gibi Lulu da bir haberin kendin-
den çıkmış olduğunu umursamazdı. Haberi basılmış ola-
rak görmek bir simya değişimi yaratırdı. Aramızdaki iliş-
kinin şimdi onun gözünde daha bir gerçeklik kazanmış ol-
duğunu biliyordum. Dalgın dalgın, «Geiger sayaçları...»
diye mırıldandı. «Parlak bir cümle bu, reklâmcılık açısın-
dan. Yok yok, işini biliyor, bu reklâm menejeri. Birkaç
günden şuna bir telefon açayım.»

Büyük, hatta ateşli bir sevdâ yaşadığımız artık açığa
vurulmuştu ya, Lulu gene herkesin kafasını karıştıрмаğa
başladı. Bir gece bir bardaki tanıdıklarına, «Gazeteciler
benim Şekeri öyle bir ballandırıyorlar ki ben de sonunda
denemeğe karar verdim» dedi. «Evet, Şeker, gerçekten de-
neyeceğim seni.» Ve eğilip beni bir kızkardeş gibi öptü. Bir
abla gibi.

Çok geçmeden kavga edecek yeni bir konu bulduk.
Lulu'yla sevişmek, telefonun başında bir not defteri ol-
mak gibi birşeydi. Telefon susmak bilmiyordu ve hiç bir
dakika, Lulu'yu telefona cevap vermekten alakoyacak ka-
dar uzun değildi. En sevdiği şey, ilk bir kaç çınlamayı ce-
vapsiz bırakmaktı. «Sinirlenme, Şeker.» derdi. «Bırak
santraı uğraşsın.» Ne var ki daha beşinci çınlamaya sıra

gelmeden Lulu kulaklığı kaldırmış olurdu. Hemen hemen her zaman bir iş konusu çıkardı , karşısına. Ya Herman Teppis ya başkente dönmüş bulunan Munshin ya bir yazar ya bundan sonraki filminin yönetmeni ya da eski bir sevgilisi. Bir keresinde de berberi aramıştı. Lulu bir yerde gördüğü bir saç biçimiyle ilgilenmiş de... Telefondaki konuşma daha iki dakikayı doldurmadan Lulu gene bana sataşmağa başladı; hem sevişip hem telefonda çene çalmak onun için bir sinemada iki filmi bir arada göstermek gibiydi.

«Elbette uslu duruyorum, Bay Teppis,» diyerek bana göz kırparı. «Bana nasıl konuşabiliyorsunuz böyle şeyleri?»

Hele bir keresinde benimle işi pişirmiş durumdayken bir yandan da telefonda Teppis'le konuşup hüngür hüngür ağlayarak virtüözlüğün doruğuna erişmeyi başardı.

O benim evime gelsin istiyordum ama nedense evden soğumuştı. «İçimi karartıyor, be Şeker; öyle beylik bir stili var ki.» Bir süre çevresindeki her yer beylik olup çıktı. Oteldeki kendi dairesi de bu damgayı yiyerek gözden düştü. Günün birinde Lulu Otel Yönetmenliğine dairesinin yeni baştan dekore edilmesini istediğini söyledi. O gün sabahdan akşama değin, bej renkli duvarlar, Lulu'nun «Benim rengim,» dediği, değişik bir maviye boyandı. Lulu şimdi altın başını uçuk mavi renkli yastıklara dayamış telefonda pembe güllerle kırmızı güller ısmarlıyor, otelin çiçekçisi de gelip gülleri kendisinin düzenliyeceğine söz veriyordu.

Kaç kez çıkıp kendine elbise alıyor, daha sırtına giymeden hizmetçiye veriyor sonra da sırtına geçirecek hiç birşeyi yok diye mızıklanıyordu. Üstü açılıp kapanabilen yeni otomobilini günün birinde aynı modelin bir başka rengiyle değiştirdi ama bu değiş tokuş ona hemen hemen bin dolara patladı. Yeni arabayı ilk zamanlarda motörü

açılincayadek yavaş sürmesi gerektiğini öğrenince arabayı çölde dolaştırıp kendini bu zahmetten kurtarsın diye şoför tuttu. Otelin ona çıkardığı ilk telefon faturası beş yüz dolar.

Ne var ki para kazanmak konusunda da becerikliydi. Onu tanıdığım sırada üç filmlik bir kontrat için pazarlığa oturulmuş durumdaydı. Lulu avukatlarına telefon ediyor, avukatlar menejerle konuşuyor, menejer Teppis'i, Teppis de Lulu'yu arıyordu. Lulu yüksek bir para istedi ve bunun dörtte üçünden fazlasını koparttı. «Babamı günahım kadar sevmem,» diye anlattı bana. «Ama iş konusunda kumar oynar. Üstüne yoktur bu bakımdan.» Meğer çocukluğunda, sinema başkentindeki artist çocukların okuluna giderken, Magnum Filmleri onu yedi yıllık bir kontrata bağlamak istemiş «Kendime kalsa bütün o zavallı ilikleri sömürülen şapşalcıklar gibi ben de haftada yediyüz elli dolarlık bir sadakayla sürünüp duracaktım ama babam izin vermedi. «Bağımsız olacaksın,» dedi. Böyle konuşur babam. Bu ülke bağımsızlık üstüne kurulmuştur dedi.» Lulu'nun ayak parmakları telefonun kordonuyla oynuyordu. «Erkeklerde dikkatimi çekti bu benim. Bir çeşit adam vardır, kendisi için para kazanamaz. Ancak başkalarına. İşte benim babam.»

Lulu'nun babasıyla anasına ilişkin düşünceleri saat başı değişiyordu. Bir bakıyorsunuz, iyi olan babasıydı. «Şu annem ne cadı karıdır. Başının etini yiye yiye adamcağızı erkekliğinden etti. Zavallı babacığım. «Lulu anasının onun yaşamını da zehirlediğini ileri sürüyordu: «Benim artist olmak istediğim yoktu ki. O yaptı. Onun hırsı. Kadın değil sanki... sanki ahtapot...» Arada beş on telefon konuşmasından sonra bir de bakıyordunuz Lulu telefonda bu kez de anasıyla çene çalıyor. «Evet, kaşıntı yapıyor galiba,» diye bir yiyecekten söz ediyordu. «Gliserin... Yeter ki anneciğim?.. Ne yapıyor dedin?.. Domuzluğu mu

tuttu gene?... Valla, söyle seni rahat bıraksın bu adam. Ben senin yerinde olsam bir gün çekmezdim, doğrusu, çoktan boşamıştım onu. Hiç gözünün yaşına bakmazdım, valla.»

Lulu telefonu kapayınca «Annem olmasa ne yapardım bilmem,» diyordu. «Erkek milleti hiç çekilmez.» Sonra yarım saat elimi eline sürdürtmüyordu.

Onun gerçekten tad duyduğu şeyin kendi kendini göstermek olduğunu anlamam epey uzun sürdü. Bu denli uzun sürmeyebilirdi. Lulu herhangi birşeyi kendine saklamağa dayanamıyordu. İçinden geçirmek gelirse geçiriyordu. Canı yüzüne krem sürmek istiyorsa, on tane konuğun yanında yüzünü kremliyordu. Mesleği konusunda da öyle. Yabancı birine, «Ben dünyanın en iyi kadın oyuncusu olacağım,» diyebiliyordu. Bir gün bir sahne yönetmeniyle konuşurken, stüdyosunun ona ciddi filmlerde hiç rol vermediğinden ağlamaklı olarak yakındığını duydum. «Beni batırıyorlar,» diye sızlanıyordu. «Seyirciler güzellikle seks istemiyorlar ki aslında, iyi oyun istiyorlar. Şöyle dişime göre birşey, en ufak bir rolü seve seve oynardım.» Beri yandan da bundan sonraki filmi yapacak olan Munshin onun rölünü daha büyütüyor diye üç gün üstüste kavga etti; telefondaki konuşmalar kaç saat aldı, artık bilemiyeceğim... Reklâmın budalalık olduğunu ileri sürüp duruyordu. Sonra da, yeni yetmelerin ne istedikleri konusundaki yanılmaz iç güdüsüyle, yalnız fotoğrafçılarla iş birliği yapıp reklâm resimleri çektırmekle kalmıyor, en parlak buluşlar hep ondan çıkıyordu. Bir keresinde gazoz içerken poz verdiği sırada saz çubuklardan birini yürek biçiminde bükmeyi akıl etti. Resimde Lulu böylece, cilveli ve masum, yüreğin içinden bakarken çıktı. Sabaha dek yanında kalmama izin verdiği seyrek zamanlarda kaç kez gecenin orta yerinde uyanıp baş ucunda bulundurduğu not defterine, reklâm için aklına gelen fikirleri yazdı-

ğını görmüş ve onun Eitel'le evli olduğu zamanları görür gibi olmuştum: her ikisinin de baş ucunda birer etajer, etajerlerin üstünde birer not defteri...

Lulu iyi resim vermenin incelikli gizlerini öyle bir zevkle anlatırdı ki! Onun Teddy Pope'yi hiç sevmeyişinin iç yüzünü öğrendim: ikisinin de fotoğrafı soldan alınınca daha iyi çıkarmış; birlikte bir sahne çevirdiklerini zaman Teddy de kötü profilini kameradan kaçırmak Lulu kadar çabuk davranırmış Lulu, «Homoseksüellerle film çevirmek mi, Tanrı saklasın!» diye yaka silkiyordu. «Tilkidir hepsi de. İlk filmimizde kendimi gördüğüm zaman kuş palazı olmuşum sandım. Bir kızılca kıyamet kopardım ki... Bildiğin gibi değil.» Lulu bu kıyameti bu kez de benim hatırıma özel olarak kopardı. «Beni mahvettiniz. Bay Teppe!» diye çığlık çığlık bağırdı. «Kadınlara saygı diye bir şey kalmadı artık!»

Arada bir, önceden kestirilmiyen, Lulu'nun esin-tilerine olan zamanlarda herşey daha bir yoluna girer gibi oluyordu. Benim, onu bitkin düşüreceğini sandığım bir fasla karşılık o beni adım adım, bambaşka bir yöne yediyordu. Bu da benim işime geliyordu. Lulu'nun en sevdiği şey oyunlardı. Ben manialı koşuya kalkıştığım zaman altımda bir yol gibi uzanan bu kızın, iş oyuna döküldüğü zaman neşesi yerine geliyordu. Bizim yaptığımız şeyleri yapan, hatta akıl bile eden başka hiç bir çiftin bulunabileceğini sanmıyordum. Sevişmekte birinciydik; erkekliğimin olanca gururunu duyuyordum; bu zevklerin hiç birini tatmamış, tadamıyacak olan sürülerle insana acımak geliyordu içimden. Evet, evet, Lulu bir içim suydu. Kimseyle ölçülemezdi. Bundan iyisi can sağlığı. Beni sorarsanız aslan gibiydim, üstüme yoktu. Lulu'nun da üstüne yoktu. Herkesin herşeyin ötesindeydik. Elena'nın eski seviştiği erkeklerin adını andırmayan Eitel'in tersine benim yüreğim, Lulu'nun bütün eski sevgililerini hoş görecekti

denli genişti. Öylesine büyük yürekliydim ki Eitel'i savunan tartışmalara bile girişiyordum. Lulu ona yatak konusunda düşük not vermişti de.

Ne oyunlar oynuyorduk. Ben fotoğrafçı oluyordum, Lulu benim modelim; o büyük bir sinema yıldızı oluyordu; ben bir bel—boy; o kraliçeyse ben de köle rolünü oynuyordum. Eşit rollerde karşı karşıya geldiğimiz bile oluyordu. Onun en sevdiği oyun, salon kanepesinde «konuştuğu» çocukla oturan ve uzun direnmelerden sonra (elbet ki ilk olarak,) ona kendini veren bir ortaokullu kız rolüydü. Tiyatroculuk oynayıp da efsane bulutları üstüne mimler yaptığımız zaman da mutluluğundan yanına varılmıyordu. Tam, onunla yalnız kalmaktan başka hiç birşey istemiyecek yaşıyordum. Öyle gençtim, yorulmak bile söz konusu değildi. Lulu ne zaman (ki bunu öncesinden, hatta beş dakika bile öncesinden kestirmemin yolu yoktu,) bana gel dese, dilim bir karış dışarda koşuyordum ona, iştahım, bana herkesin içinde çektirdiklerinin hıncıyla bilenmiş...

Onunla bir lokantada yemek yemek çektiğim işkencelerin en yenisiydi. Lulu çevresinde ister dost görsün ister düşman, dikkati hemen dağılıyor, bakışları kaçıp dört bir yanda dolaşmağa başlıyordu. Başka masalarda konuşulanlar ona, her zaman, kendi masasındakinden daha ilginçmiş gibi geliyordu. Hep, herhangi birşey kaçırmıyormuş gibi diken üstündeydi; bir dedikodu, bir haber, iyi bir rol, kârlı bir alışveriş bir... şu ya da bu; Lulu'ya hep, başka yerde birşeyler oluyormuş gibi gelmesiydi önemli olan; büyük birşeyler, ilginç bir şeyler, ille de öğrenmesi gereken birşeyler. Bu yüzden onunla yemek yemek de onunla yatmak gibiydi; sevişmelerimiz nasıl telefonun zırlıtısıyla kesiliyorsa, yemeklerimiz de onun yerinde duramayıp masa masa dolaşmak huyundan ötürü boğazımıza diziliyordu. Lulu bazan beni de yanına alıp masadan masaya

sürüklüyor, bazan beni kendi masamızda park edip bir başına dolaşmağa çıkıyordu. Öyle ki onun bir yemeği şöyle sırası sırasınca yemesinin matematik olasığını merak eder olmuştum, çünkü her zaman şu masada biraz çorba kaşıklayıp öbüründe bir parça pasta yiyor, masamıza dönüp kalamarın beyaz etini benimle paylaştıktan sonra yerinden fırlayıp yeni gelmiş olan birilerinin masasına çöküyor ve onların pavurya kokteylinden birkaç çatal uçlanıyordu. Ne başı ne de sonu belliydi yemeklerinin; birlikte bir yemeğe çıktığınız zaman onu görebileceğinize bile kesinlikle kalıbınızı bastıramazdınız. Hiç unutmam, bir gece Dorothea O' Faye ve Martin Pelley ile birlikte yemeğe çıkmıştık. Dorothea ile Martin yeni evlenmişlerdi, Lulu da onları yere göğe koymuyordu. Dorothea'nın ne eski, ne candan, ne sevgili bir dost olduğunu söyleye söyleye bitiremezken on dakika sonra çıkıp gitti. Neden sonra dönüp geldiği zaman kucağıma tüneyip oturdu, ötekilerin de duyabileceği bir fısıltıyla.

«Şeker,» dedi. «İkındım, sıkındım, bir türlü kakamı yapamadım. Ne feci değil mi? Ne yesem dersin?»

Beş dakika sonra öyle bir manevra çevirdi ki Pelley'in olanca direnmesine rağmen hesabı kendisi ödedi.

XIII

Zamanla Lulu'nun bir sürü dostunu tanıdım. Bunlardan bence en önemlisi Dorothea O'Faye Pelley'di. Böylece birçok gecelerimi gene Akşamdan Kalma'da geçirmeye başladım. Birkaç yıl önce Dorothea dedikodu yazarıyken Lulu'yu pek tutarmış; aralarından hâlâ su sızmiyordu. Lulu'nun görüştüğü sayısı belirsiz insanlar arasında yalnız bir kişiyle kendini unutup rahatladığını gördüm, bu da Dorothea idi. Akşamdan Kalma'ya gittiğimizde Lulu Dorothea'nın ayağının dibindeki bir pufun üstüne oturup çenesini avuçlarının arasına alır, konuşulanları can kulağıyla dinlerdi. Bugünlerde Lulu Dorothea'dan daha ünlü olduğu için, yeni gelen birisi onu böyle emlak komisyoncusuyla ayyaş O'Faye arasında gördüğü zaman şaşardı, sanıyorum. Ne var ki Lulu Dorothea'yla aşık atmağa kalkışsa, arkadaş kalamıyacıklarını ben biliyordum.

Dorothea'nın benim gözümdeki eski çekiciliği kalma-mıştı artık; yakından tanıdıkça onu daha silik bulmağa başlıyordum. «Maiyetinin» bütün sırlarını Dorothea'ya anlatmalarının bir gelenek olduğunu öğrenmiştim. Onun da en sevdiği şey maiyetinin dertlerini, sorunlarını görüşmekti. Her zaman da, onları Akşamdan Kalma'ya bağlayacak olan öğütler veriyordu. Şimdi örneğin, Jay—Jay'ın dert döküşünü ele alalım.

Jay—Jay'ın benim hiç görmemiş olduğum bir sevgilisi vardı. Bu kız onu eroin tutkusundan kurtarmış. Jay

—Jay iğnesiz yaşıyamazmış ama bu kız onunla birlikte bir hafta bir odaya kapanıp kapıyı içerden kilitlemiş, böylece ona eroini bıraktırmış. Jay—Jay bu kızla beraber olduğu sürece o kötü tutkuya dünyada yakasını kaptırmazmış artık. Pırlantaymış bu kız, ötesi yok!

Dorothea, «Ne var ki onunla evlenmek istemiyorsun,» diyordu.

Jay-Jay de, «Tam üstüne bastın, yavrum; evlenmek istiyorum» diye işin doğrusunu söylüyordu. «Evlenmezsem ayıp olur; kızcağız beş yıldır saçını süpürge etti bana, gelgelelim benim gözüm hâlâ çöplükte. Aklım fikrim onu aldatmakta.»

«O surat ondayken, senin yerinde ben olsam benim gözüm de çöplükte olurdu,» diye Dorothea burun kıvırıyordu.

Jay-Jay de herkes gibi kah-kah gülüyordu buna. «Huyum kurusun,» diyordu. «Turnayı gözünden vururum.» Sonra, alaya alınmak için yalvaran bir ciddilikle «Çoğu zaman, örneğin şu dakikada, onu düşündükçe, gerçekten sevdiğime inanıyorum. Gözüm kör olsun,» diyordu.

Pelley şöyle bir öksürüp boğazını ayıklıyordu. Dorothea büyük bir hanımefendi, kendisi de onun oda hizmetçisiymiş gibi bir şişinerek, «İnsan bir kadını gerçekten seviyorsa, onunla evlenmek ister» diyordu. Dorothea da o kalın sesli gülüşüyle, «Düşüp kalktığın öbür kartaloş ne yapıyor?» diye soruyordu.

Jay-Jay, «Hani şu, hep incir emiyormuş gibi duran mı?» diye sorarak başını yandan yana sallıyordu. «Bıraktım onu, yoksa beni ezip suyumunu çıkaracaktı.» Jay-Jay gülümseyerek, «Şimdi başka bir kadınla geziyorum,» diyordu. «Şeker gibi bir dul, iki de küçük kızı var. Adı Roberta. Bobby, diyorlar. Kocasıyla geçinememiş. Telefonla çalışan kibar fahişelerden olmak istiyor. Karıyı da bir gör-

sen. Anam hani belki ben fahişe olabilirim ama o dünyada olamaz.»

İçimden, «Anam senden iyi fahişe mi olur?» diye geçirdim. Ama insan her düşündüğünü söyleyemiyor ki.

Ne var ki bu tür konular insanın aklına Marion, Fa-ye'yi getirdiğinden Dorothea'nın neşesi kaçıyordu. Kimbilir, Jay-Jay'ın istediği de buydu, belki.

Eninde sonunda sıra bana da geldi. Dorothea benim Lulu'ya yaradığımı aklına koymuştu. Bu yüzden, beni adam etmek de belli başlı tasarılarından biri olup çıkınıştı. Gün geçmiyordu ki bana yeni bir iş bulmasın: bir dedikodu yazarı ayak işlerine bakacak birini arıyormuş; bir stüdyo varmış, Dorothea beni oradaki en büyük yönetmenlerden birinin yanına asistan olarak yerleştirebilirmiş, bir zengin iş adamı varmış, yanına girersem beni yetiştirmiş... yeter ki ben, «He», diyeymişim. O böyle konuş-tukça ben lâfı değiştirmeye çalışıyordum, şakaya vuruyordum, kös dinliyordum. Hatta bir keresinde iğneli bir karşılık bile verdim. «Tatlı canını üzme, be Dorothea,» dedim «Günün birinde ben de durulup oturur, adam olurum elbet...»

Lulu benden yana çıkarak herkesi şaşkınlığa uğrattı. İlk ve son olarak Dorothea'ya karşı geldi. «Sergius'la uğraşma canikom,» dedi. «Adam olacağı kadar olmuş. Düzenli bir işe girerse herkes gibi bir enayi kukla olup çıkar.» Bu, Dorothea'yı bir kaç gün için susturdu; ben de işsiz, güçsüz, başımı dinledim...

Lulu'nun sorunlarıyla enine boyuna konuşuluyordu. Lulu, Herman Teppis'in onu Teddy Pope ile evlendirme çabasındaki her aşamayı Dorothea'ya anlatmağa bayılıyordu. Sonunda bu konu, Akşamdan Kalma'da sakız gibi çiğnenen esprilerden biri olup çıktı. Lulu, eğer evlenir-se Teddy'nin arkadaşlarını nasıl ağırliyaacağını bir türlü kestiremiyordu. «Benim kim olduğumu öğrenmek zorunda

kalacaklar,» diyordu «Demek istediğim, benim kadın kılığında kulanpara olmadığımı nerden bilecekler?»

Ayyaş O'Faye, «Makyaj yapmazsan anlaşılmaz, şekerim» diye o eğri gülüşüyle peltek peltek konuşuyordu.

Herkes gülerken Lulu, «Ulu Tanrım!» diye inliyordu.

Bir keresinde Dorothea, «Ulu Tanrıdan umudunu kes» dedi. «Teddy ile evlenmeyi gerçekten istemiyorsan şimdiden kolları sıvasan iyi edersin. Bu dünyada benim başa çıkamadığım tek adam varsa o da Herman Teppis'dir.»

Pelley, «Sergius'la neden evlenmiyorsun?» diye sordu. Onu Dorothea'nın doldurmuş olduğunu ben o saat anladım.

Lulu, «Beni almıyor da ondan,» dedi ve o güzel dişlerini göstererek güldü.

Bu biçim konuşmalar Lulu'nun sinirlerini daha da geriyordu. Son günlerde bizim gerçekten evlenmemizi dokundurmağa başlamıştı. Beni en çekici bulduğu zamanlar onun bu istemini geri çevirdiğim zamanlardı, sanıyorum. Evlenmek düşüncesinde içimi iyice karartan birşey vardı. Kendimi Bay Lulu Meyers rolünde görür gibi oluyordum, çımacılıktan salon adamlığına yükselmiş, ömrü karısının arkadaşları için kokteyl hazırlamakla geçen bir kılıbık koca. Sanırım bu konuda içimi en çok karartan şey, kendi kendimi, ne istediğimi düşünmek zorunda kalışımı; oysa ben buna hazır değildim daha, hem de hiç hazır değildim. Arada bir, o sırada aklıma esene ve kendi (niteliklerimi vurduğum teraziye göre bir okul takımının antrenöründen tutun da bir ruh doktoruna değin her mesleğe atılmayı düşünüyordum. Birçok kereler F. B. I. örgütüne katılmayı aklımdan geçirmiştım. Yada bir disk-jokey olup, akıcı ve yumuşak bir dille ha-bire konuşup durmak belki daha kolaydı; o konuşmalar ki, gece geç saatlere dek ayakta kalmayı seven insanların her birine bambaşka şeyler

söyler... Kırk yılda bir de, karaciğer rahatsızlıkları gibi kanıksanmış bir ilgisizlikle, bir yazar olmak istediğim aklıma geliyordu. Ne var ki bütün tasarılarım gibi bu da bir temel istemeden, temel itkidenden yoksundu-şöyle bir bildiğim varsa o da şuydu: sevdiğim bir iş bulmayı istiyordum.

Gelgelelim evlenmekten konuşmak benim bütün neşemi kaçırmak demektir. Lulu ile olan ilişkimizin öyle bir dönemine varmıştık ki kavga ettiğimiz zamanlar etmediğimiz zamanlardan çoktu, hem de kavgalarımıza gerçek bir zehir karışmağa başlamıştı. Böyle zamanlarda ayrılmanın kaçınılmaz olduğuna inanıyor ve özgürlüğüme yeniden kavuşacağım zamanı, kıvanç karışık bir üzüyle düşünüyordum. Daha doğrusu, kolay olacaktı gibi geliyordu ondan vazgeçmek. Kadın evlenmek isterse erkekte böylesi bir güven birikimi olur işte.

Bazan da canımı burnumdan getirdiğini söyleyemsem yalan söylemiş olurum. Ne zaman benimle evlenmek istediğini söylese de ben de onu bu istemini geri çevirsem Lulu hemen hoşuna giden başka erkekleri anlatmağa başlıyordu: Hele bende bulunmayan erdemler taşıyan erkekler... Kimi akıllı mı akıllı, kimi tuttuğunu koparır, tam bir erkek, kimi konuşmasını, davranmasını bilen ince salon adamı... Lulu, hep, böyle erkeklerle sevişirse onlardaki özellikler kendine geçecekmiş gibi gül pembe düşler kurmaya bayılıyordu. Böyle zamanlarda ben de ona deli gibi tutkun olduğumu açıklamak zorunda kalıyordum. Çünkü kusur aramağa başlıyordum onda, hatta her bulduğum kusur içime yalancı bir ferahlık veriyordu — böylelikle ona haddini bildirebilecektim gibi...

Bildiremiyordum, doğal olarak. Bu arada Lulu'nun yeni çevireceği filmin hazırlıkları ilerlemişti. O da film konusundaki bazı oturumlara katılabilmek için birkaç günlüğüne başkente gitmeğe karar verdi. Bu ayrılığı ikimiz

de istiyorduk. Lulu her dakika Altın çölden sıkıldığını söyleyip duruyordu; ben de evimde oturup kırk yılın başı bir kitap okumanın, hiç bir yere gitmeyip hiç kimseyle görüşmeden aylaklık etmenin ne hoş olacağını düşünüyordum. Fotoğraf makinam ve teypim de kullanılmamaktan toz tutmuştu. Kafamı toparlamam gerekliydi, çok yavaş düşünürdüm o günlerde. Yalnızlığın tadını arar olmuştum. Yalnızlık kolay değildi belki, ama sevdalı olmak da kolay birşey değildi. Böyle düşününe düşününe Lulu'nun başkente gitmesini, rahat kalıp başımı dinlemeyi iple çeker olmuştum.

Gel gör ki o gittikten sonra kendimi bir türlü toparlıyamadım. Okuduğum kitap huzursuzluğumu vurgulamağa yarıyordu yalnızca; günler boşu boşuna geçip gidiyordu. Onunla didişmeğe öyle bir alışmışım ki şimdi koca bir sabahı, kendi kendime, «Acaba bir yürüyüşe çıkсам mı, çıkmasam mı?» diye sormakla geçiriyordum. Bu ayrılık günlerinde telefon başından hiç ayrılmadık diyebilirim. Ben, onu sevdiğimi söylemek için telefon açıyordum. Yarım saat sonra o, aynı şeyi söylemek amacıyla beni arıyordu. Böylece, sabahtan akşama değil yüz kez aynı işareti yapan ihtiyar çingeneler gibi biz de birbirimizi sevdiğimize yeminler ediyorduk. Lulu tasarladığından bir gün önce Desert D'Or'a döndü. Şahane bir seans yaptık o gece. «Beni alıp öyle ötelere götürüyorsun ki, Sergius,» dedi Lulu. «Böylesi hiç olmadıydı.» Bunu bir çok kere söyledi bana. Ama sabaha ikimiz de keyifsiz kalktık. Aşırıya kaçmıştık; tadında bırakmamıştık işi. Giyindiğimiz zaman Lulu kendi kokusunun burnuna hiç de hoş gelmediğini söyledi. «Leş gibi kokuyorum, be Şeker.»

«Ben senin parfümünden başka koku duymuyorum.»

«Yok, senin koku alman keskin değildir de ondan. Kokuyorum, dedim ya sana. Olur böyle şeyler. İnsan gü-

nün birinde teke gibi kokmağa başlar. Ömrünün sonuna dek de kurtulamaz bundan.»

«Nerden de duyarsın bu köca-karı lâflarını, kuzum?»

«Tanıdığım birinin başına geldi de. Şeker, kuşura bakma, ben yıkanacağım.»

Yıkandı, banyodan çıktı, sonra gene girip yıkandı. Bana kendini pudralattı. Şimdi de kokunun odada biryerden geldiğine inanıyordu. Yüksek sesle, «Ay, ne korkunç şey!» diye inledi.

Günlerce her saat başı yıkandı durdu. Sonra meme kanserine yakalandığına karar verdi. Memesindeki uru arayıp bulmanı istiyordu. Gidip bir doktora görünmesini söyledim. Tuttu Dorothea'ya gitti, oradan da yeni bir korkuyla döndü. Boynunu bükerek, «Yaşlandıkça memelerim sarkacak,» diyordu. «Bunu önlemenin hiç yolu yok. Bana söz ver, Şeker, memelerimi sıkarken dikkatli davranacaksın, değil mi?» Ve Lulu hüngür hüngür ağlamağa başladı. Neyin var, diye sordum. Birşeyim yok dedi. Ama vardı birşeyler. Zorla ağzından aldım. Meğer Lulu oldum olası, memeleri sarkınağa başlayınca gerdirtmeyi kurarmış. Ne var ki bugün Dorotheanın ameliyatla gerdirtmiş olduğu memelerini görmüş.

Lulu, «Öyle çirkin ki!» derken önünde ölüsü eksikti. «Dört köşeli memeler.»

«Olamaz işte.»

«Olmuş, ama, bana kendisi gösterdi. Memeleri dört köşeli. Düşündükçe kendi başıma gelmiş gibi oluyorum.»

«Ama daha gelmedi senin başına.»

«Anlıyamazsın ki sen! Taş yüreklinin birisin.»

Yeni filminin çevrilme tarihi yaklaşıp arada yalnızca birkaç hafta kalınca Lulu'nun sinir gerginliğe de artıyordu. Günün birinde artistlik dersleri almağa karar verdi. «Başından başlayacağım işe. Yürümesini öğreneceğim. Solumasını. Beni hiç doğru dürüst yetiştiren olmadı, Sergius, biliyor muydun bunu?»

«Senin ders mers alacağın yok,» diye onu payladım.

«Hem de nasıl alacağım. Sinema tarihinin en büyük aktrisi olacağım. Hiç kimsenin anlıyamadığı bu işte.»

Bu patlayışları biraz da stüdyonun yaptığı reklâmların yetersizliğinin doğurduğunu öğrendim. Lulu bana stüdyo tarafından çekilmiş bir fotoğrafını gösterirken onun üzüntüsünü ben de duydum. Bu fotoğraf Luluyu yara bere içinde bırakmıştı sanki. «Şu Tony Tanner'e bak,» diyordu. «Benden daha iyi çıkmış, oysa ikinci, üçüncü derecede bir rolü var. Onu boğabilirim.» Lulu'nun hıncından yanına varılmıyordu. «Fotoğrafçıyı kurşuna dizmeliler,» dedi. «Hiç mi akıl yok bunlarda? Böyle resim gazetelere verilir mi?» Herman Teppis'e telefon açmak istiyordu. «Dobra dobra konuşacağım onunla. Bay Teppis, benim yüzümü maymuna çeviriyorlar, buna hakları yok, diyeceğim. Yok ya. Stüdyodakilerin hepsi bana düşman olduklarından beni batırmak için komplo çeviriyorlar.»

«Tanner'le ne zaman tanıştın?» diye sordum.

«Bırak, allasen, adı sanı olmayan biri işte. Bu filmde Teddy Pope'nin yanı sıra oynayacak. Yakında filmin reklâmını yapmak için buraya geliyorlar.»

«Kolunu beline dolaması seni hiç de kızdırmışa benzemez,» dedim.

Lulu, «Sen de çok alıksın,» diye karşılık verdi. «Ayol, reklâm için o. Yoksa herife sinir oluyorum. Pezevenklikten artist olmuş iste, hepsi bu. Bir zamanlar Marion Faye ile sıkı fıkıymış. Ama Marion'dan da beter. Bence ikisi birbirinden iğrenç.»

Onu sinirlendirmek için, «Marion pek de öyle düz bir insan değildir,» diye fikir yürüttüm.

«Değildir ya, sevgili Marion! O da senin gibi homonun biri.» Sonra Lulu, «Gidip sevgili homo arkadaşını bir görsene,» diye ekledi.

«Seninle evlenmek istemiyorum diye ille ibne miyim yani?» diye sordum.

Lulu damdan düşercesine, «Zavallı Dorothea'cık!» dedi.

Benim Marion Faye ile sık sık görüşmem Lulu'nun tepesini attırtıyordu. Geceyi birlikte geçirdikten sonra sabahleyin erkenden Lulu beni kendi evime yolladığı zamanlarda Marion'a uğramayı huy edinmiştim. Marion'da ne aradığımı ben de bilmiyordum. Lulu'nun yorumunu bile dikkate alır, içimde, bu yorumun doğruluğunu ispatlıyacak bir korku kıpırtısı yakalamağa çalışırdım. İnsan çok-çok derinlere bakarsa her istediğini görebilir... yetimler yuvasındaki günlerden kalma birkaç anı kırıntısı vardı ki... ama ben Marion'da bambaşka birşey aradığımı sanıyorum. Marion hiç değişmemişti. Her sözüyle beni ve Lulu'yu küçümsüyordu. İşte ona bu yüzden gittiğimi sanıyorum. Kaç kez dikkatimi çekmiştir: büyük bir seveda yaşayan kişiler çevrelerine bu sevdayı onaylayan ya da toptan kınayan dostlar toplarlar, kendi duygularının değişik yüzlerini kendilerinin dışında görebilmek amacıyla... Bir örnek vermek gerekirse, şu sırada Eitel hep beni arıyordu çünkü ben Elena'dan hoşlanıyor, böylelikle Eitel'in de bu ilişkiden hoşlanmasını sağlıyordum. Nasıl ki ben de, kendi kendimi Lulu'yla evlenmekten alıkoymak için Marion'u arayıp buluyordum. Çünkü Lulu'nun durmadan üstüme varması, bensiz olamayacağına yeminler etmesi, benim de onsuz olamayacağım konusunda sinsi sinsi içimi kemiren kuşku... belki de bunların en kötüsü: Dorothea'nın kışkırtmasıyla bütün «maiyetin» bizim sevişmemize tuttuğu árdı arkası kesilmez alkışlarla aferinler, benim irademi durmadan zayıflatıyordu. Sonunda, sevişmemiz için dışardan yapılan baskının sevgimizden de güçlü olduğu sonucuna vardım. İlle de sevişeceksiniz, diyen bir sürü insan olmasa, insanlar acaba hiç se-

vişirler miydi? diye merak etmeğe başladım, ister istemez. Şimdi bana öyle geliyordu ki Lulu'yla ben ıssız bir adada başbaşa kalsak, ancak, balık tutma sırasının kimde olduğunu konuşur, sevişmeyi de, ufkun hemen gerisinden, bize gözükmeksizin gelip geçen gemilerdeki insanlara bırakırdık...

İşte bu yüzden, Marion'la sık sık görüşmemi ben bu nedenlere bağlıyorum. Gene de Marion'la bir aradayken, Lulu'yla benim durumumuzdan pek söz açmazdık. Dinleyici arayan bir düşünürden daha ateşli bir kişi bulunamaz sanıyorum. Marion da beni kendisine dinleyici olarak seçmişti. Eninde sonunda Marion'un bana kendinden söz açması şaşırtmadı beni. Okuduğu kitapların birinden bir satır aklında kalmıştı: «Hiç bir şey insana, üstesinden geline bir tiksinti kadar büyük bir tad veremez.» Buna bir örnek vermek için Marion bana Teddy Pope'la olan ilişkisini anlatırdı :

«Peki,» derdi. «Kulanparalarla olan ilişkilerimi ele alalım. Teddy'ye ilk yüz verdiğim zaman, bu işten tiksineceğimi, yapabilmek için kendimi çok zorlayacağımı sanmıştım. Böylelikle bir başarı kazanmış olacaktım. Ne var ki hiç de umduğum gibi çıkmadı. Anlıyorsun ya, aslında ben de bir parça (obiçim) olduğumdan hiç de tiksindim. Meğer tersinden tutmuşum işi.»

«Bir gece seni Pope ile gördüm,» dedim.

Marion, «Zalimlik, evet,» diye konuştu. «*Homo*'luğun busu hoşuma gidiyor işte. Anlıyorsun ya, zalimlikten tiksindiririm ben. Teddy'ye iğrenç olduğunu, insana öğürtü verdiğini söylüyorum; ama o benden sevgi beklemediğini, onun sevgisinin ikimize de yeteceğini söylüyor, yalnızca becerilmek istediğini ileri sürüyor. Ama aslında, böyle zamanlarda, birisi gelsin de topuğuyla onu ezsin diye bekliyen bir küçücük çiçeğe benziyor. Anlıyorsun ya, böyle zamanlarda ancak kendimi iyice zorlamak yoluyla zalim-

lik yapabiliyorum ona karşı; ama sonradan çok içime siniyor. Demek istediğim, şöyle böyle içime siniyor. Hiç bir zaman tam hedefe ulaşamadım ki, yaptığım hiç bir işte...»

«Biliyor musun,» dedim. «Sen aslında ters yüz edilmiş bir sofudan başka birşey değilsin.»

Faye, «Öyle mi diyorsun?» diye mırıldandı. «Senin de bulamaç gibi beynin var.»

«Yok, beni iyi dinle,» dedim. «Demin ileri sürdüğün tezi al, bir tek sözcüğünü değiştir, bak.»

«Hangi sözcük?»

«Kulağını dört aç: Hiç birşey insana, üstesinden gelen bir günah kadar tad veremez.»

Marion, «Bunun üstünde düşünmem gerek,» dedi. Öfkeliydi. Buz gibi bir hayranlıkla, «İrlandalılardan iyi polis çıkması boşuna değilmiş,» diye söylendi.

İki gece sonra benim ortaya attığım düşünceyi yanıtladı. «O sorunu çözümlediğimi sanıyorum,» dedi. «Sevapla günah-ikisi tek şey, gerçekte. Sorun insanın saptığı yönle. Anlıyorsun ya, birgün hedefe ulaşabilirsem, gerisin geriye dönüp öbür yöne sapacağım. Sevaba doğru. Hiç bir şey değişmez. Yeter ki hedefe ulaşınca kadar tuttuğun yoldan dönme.»

«Ya ikisinin ortasında ne var?» diye ona sordum.

Marion, «sünepeler,» dedi. Dudağının ucundaki marihuana kıvılcımını söndürüp geri kalanını kavanoza kaldırdı. «Tiksindirir sünepelerden. Her zaman, nasıl düşünceleri gerekiyorsa öyle düşünürler.»

Marion'un-en çok ayranını kabartan şey-bir insanın kendi kendini dolandırmasıydı. Bu yönden insanların çoğunluğunun tam zıttı sayılırdı. Konuşmakla geçirdiğimiz gecelerde onu giderek daha iyi tanımağa başladım; gerçi hiç bir zaman onu anlıyabildiğime inanmadımsa da yavaş yavaş gözümde bir giz kumkuması olmaktan çıktı. Benim yanı-

da olmadığı zamanlarda neler yaptığını öğrendim, hiç de-
ğilse. Konuşurken bir noktayı aydınlatmak için anlattığı
bir olay bana onun gündelik uğraşları konusunda bir fi-
kir veriyordu. Öğleden sonralarını (saat onikiden önce
yataktan kalktığı pek görülmezmiş), nasıl geçirdiğini de
kafamda şöyle bir canlandırabiliyordum: büyük otelleri
dolaşıp hepsinde birer içki içerek kızlarına müşteri arayışını
görür gibi oluyordum. Onun sıradan geçirdiği kumar-
bazların, petrol kırallarının, siyasileri, başkentten bir ge-
celiğine gelen aktörlerin ötesine bakarak, yaşamının daha
loş, daha kuytu köşelerini de seçer olmuştum.

Marion şafaktan önce yatmazdı. Gecenin en son iki
saatini de değişik konularda kitaplar okumağa, Tarot kart-
larını dizelemeğe ve yaşamın ufacık tefecik işlerini düşün-
meğe ayırırdı... ya da bana söylediği buydu. Akşam ve ge-
ce saatlerini, yani öğleden sonraki çalışmalarıyla sabaha
karşiki yalnızlığının arasında kalan zamanını ise, nasıl ras-
giderse öylece değerlendirirdi. Bu gece, bakarsınız, isteri
nöbeti geçiren kızlarından birinin başında uğraşırdı; bir
başka gece bir gansterler çetesini ağırlardı; üçüncü gece,
en sevmediği bir işle, yani mesleğe yeni girmiş bir kızın
eğitimiyle uğraşması gerekebilirdi (çok sık başına geldiği
için canını sıkardı bu iş); dördüncü gece, yazı mı tura
mı diyerek karar vermişcesine Dorothea'nın kapısını ça-
lar, beşinci gece yeni bir orkestrayı dinlemek amacıyla
otomobiline binip sinema başkentine gidebilirdi. Arabası-
nı tam ters yöne sürüp il sınırını geçerek çölün kumar kent-
lerinden birine gitmesi de aynı olasılıktaydı. Canı ister-
se Eitel gibi bir dostu görmeğe gider, Teddy Pope'ye ya
da o takımdan birine uğrar, hatta sinemaya ve bara bile
gidebilirdi. Ama nereye giderse gitsin, sabaha karşı üç ya
da dörtte evine dönmüş olurdu. Bütün bunlardan, size
onun üstüne anlatacak yirmi tane öykü çıkartabilirim. Ama

konumuza en uygun düştüğüne inandığım, tek bir tanesini seçiyorum.

Bu olay sabahın pek de erken sayılmayacak bir saatinde, benim, Lulu dönüşü, ona uğrayıp gidişimden sonra olmuştu. Marion, Tarot kartlarının karşısında tek başına otururken telefon çalmıştı. Onun, nasıl sinirlenirse sinirlensin, alışkın olduğu birşeydi bu; mesleğinin gerekçesi olarak çevresi, onunla hemen, o saat konuşmaları gerektiğine inanan kimselerle doluydu. Gerçi o da bu telefonların hemen o saat değil de bir hafta-on gün sonra yapılırsa hiç bir şeyin değişmeyeceğine aynı kesinlikle inanıyordu. Gene de bu sinir bozucu olayları mesleğinin zararlar sayfasına yazıp geçiyordu.

Böylece telefonun kulaklığını kaldırdı. Jay-Jay'in sevgilisi olan ve daha on gün önce kendi hesabına çalışmaya başlayan Bobby'nin sesini duyunca hiç şaşırmadı.

«Marion, seninle konuşmadan edemedim.»

Sabahın dördünde yapılan telefon konuşmaları hep böyle başlardı zaten.

«Sevindirdin beni,» dedi Marion. «Yanılmıyorsam saat üçten sonra bana telefon etme dediydim.»

«Etmeden olmadı işte. Kuzum, Marion.»

Marion bıyık altından gülümsedi, «nasıl oldu?» diye sordu. Kızlarından biri böyle geç saatte telefona sarıldığını, hor kullanıldığını, bu yüzden ona yanıp yakınmak istediğini belirtirdi. Arada bir de en parlak kızlarından biri görülmedik bir duruma çatar, bu konuda onun düşüncesini almak isterdi. Ne var ki Marion bu kez böyle bir şey olduğunu sanmıyordu.

«Ben de onu anlatacaktım ya,» dedi Bobby. «Öyle görülmedik, beklenmedik birşey oldu ki.»

«Anlat bana öyleyse.» Satılık Kızlar babasıydı, Marion, ve çocuklarının anlattıklarını bunca yıldır dinlemekten hasta olmuştu.

«Telefonda söyleyemem ki.»

Hiç birisi telefonda söyleyemez zaten, diye Marion içinden geçirdi. «Peki, öyleyse, yarın söylersin.»

«Marion, çok özel birşey istediğimi biliyorum, bir fedakârlık... gene de, ne olur bu gece gelemes misin benim buraya, konuşalım.»

Bobby Marion'u illet eden bir tipti. Küçük kent güzellerinin sade suya, sırnaşık çekiciliği vardı onda. Buna güvenerek Marion'un ağzından girip burnundan çıkabileceğini sanırdı. Marion kısaca, «Kes dedik,» diye söyledi.

«Peki, ben seni gelip görsem olur mu?»

«Olur; yarın gel.»

«Marion, sevgili dostumuz bana beşyüz dolar verdi!»

«Seni kutlarım.» Ne var ki Marion ister istemez ilgilenmişti. Bu işe onun da aklı ermiyordu.

Bobby, «Şimdi gelip konuşacak mısın benimle?» diye sordu.

«Hayır.»

«Ben gelebilir miyim sana?»

«Uzatmazsan.»

«Ama olmaz ki, Marion. Eve döndüğüm zaman çocukların bakıcısını yolladım.»

Marion işin bu yönünü de unutmuş değildi. O minicik, dört odalı, köy tipi evin yatak odasında iki minicik çocuk vardı uyuyan.

Marion sabır dolu bir sesle, «Bakıcıyı geri çağır,» dedi.

«Hiç sanmıyorum, Marion.»

«Öyleyse yarına kalsın.»

Bir sessizlik oldu. Marion telin öbür ucunda Bobby'nin o küçücük beyninin fıldır fıldır hesaplar yaptığını duyar gibi oluyordu. Sonunda Bobby genç bir kızmış gi-

bi şöyle bir iç çekerek, «Peki, Marion,» dedi. «Senin dediğin olsun. Ne yapar yapar kızı geri çağırırım.»

Marion, «Yalnız elini çabuk tut, yoksa uyurum,» dedi.

Beklerken sabahlığını giydi. Kavanozundaki marihuana azalmıştı. Kendi kendine, «Yarın biraz daha almalı,» diye düşünürken şimdi yeni bir çubuk hazırlayıp hazırlamamakta karar veremedi. Marihuanadan zevk almıyordu; hiç bir zaman kendinden geçip keyiflenmiyordu. Tersine, marihuana üşütüyordu onu, hatta şakaklarına buz konmuş gibi oluyordu. Bazan daha fazlasına dayanamıyacağını bile düşünüyordu. Ama gene de içmekten vazgeçmiyordu. Arada bir marihuana onu garip, düşünsel derinliklere daldırıyordu. Aklına yazılması gereken bir fikir geldiği zaman (geceleyin açıkça anlaşıldığı halde sabahleyin esrarlı gelen, SEVDANIN ÜÇ GÖZÜ, gibi bir düşünce), Marion beyninin bir kıyıda durup bu düşünceyi seyrettiğini, sonra sırasıyla düşüncenin onun elini, elinin kalemi, kalemin de kâğıdı seyrettiğini görür gibi oluyordu. Öyle ki sonunda kâğıt ona düşmanca dişlerini göstererek sırtıyordu. «Oo, sen uçuyorsun, yavrum...» Marion marihuanayı aşmağa da çalışmıştı. Birkaç ay önce bir süre morfini denemiş ama bunun sonuçlarını hiç kaldıramamıştı.

Kapı tıkladı, Bobby içeri girdi. Marion'un kapısının hiç bir zaman kilitli olmadığını herkes bilirdi. Bu onun kendi kendisi için uyguladığı disiplin kurallarından biriydi. Ortada korktuğu bir sürü adam vardı, şöyle ya da böyle, bir sürü uygunsuz iş yapmıştı. İçi korku doluydu. Kaç geceler yattığı yerden çöl seslerine kulak kabarttı. Kaç... seyrek olarak duyulan bir hayvan bağıırışı, rüzgârın uğultusu, otomobillerin harıltısı... yüreği kendi korkusuna karşı duyduğu öfkeyle küt-küt çarpardı. Korkusunu cezalandırmak için de sokak kapısının sürgüsünü açık bi-

rakırdı. Kapısını hiç bir zaman kilitlememesi gerektiği düşüncesi bir gece, terden sırsıklam olmuş yatağında bir yandan öbür yana dönerken aklına gelmişti. Marion şiddetle baş kaldırmıştı buna. «Yok, yok, olamaz,» demişti yüksek sesle. «Bu kadar ileri gitmek zorunda mıyım?» Böylece, kendi kendisi için şefaath dilenmekle, kapısını bundan böyle kilitleyebilmek olanağını ortadan kaldırmıştı...

Bobby onu yanağından öptü. Bu, birinci sınıf olmayan satılık kızların yaptığı birşeydi: kibar kolejli hanımlar gibi davranmak. Mesleğe yeni atılanların, bu yapmacık jestleri ötekilerden kapmalarını Marion bıyık altından gülerek izlerdi.

Bobby, «Nefis bir geceydi, Marion,» dedi.

«Olmasın mı? Beş yüzü doğrultmuşsun.»

«İş parada değil ki. Çok kibar davrandı bana. Parayı ödünç verdiğini filân söyledi. Biliyor musun, Marion, birgün bu meslekte gerçekten vurgun vurursam bu parayı ona ödeyeceğim.» Bobby odanın içinde biraz huzursuzmuş gibi dolaşüyor ve durup durup Marion'a bakıyordu. Uzun boylu, mesleği için zayıf sayılabilecek bir kızdı, artık modası geçmiş olan nazlı, süzgün bir tipi vardı. «Evin pek güzelmiş,» dedi.

Marion evi möbleli tuttuğundan kendisiyle pek ilişkisi olduğunu sanmazdı. Bu modern eşyalar onun gözünde çöl düzlüklerinin kaktüsleriyle birdi. «Nasıldı?» diye sordu. Gerçekte merak ettiğinden değil. Marion Desert D'Or'daki herkes konusunda hemen hemen herşeyi bildiğinden ortaya atılan yeni bir rakam onun istatistiklerini pek değiştiremezdi. Soru sormak bir uzmanın tatsız görevlerinden biri olduğu için sormuştu.

«Ay, çok güzeldi, valla. Gerçekten yaşadım bu gece.»

Marion'un buna pek inanacağı gelmedi. Son zamanlarda frijid kadınlara bir dadanmıştı, ne var ki Bobby frijidden de öteydi; cinsel sevişme onun için bir korkulu düş gibiydi. Daha da iğrenci, bu konudaki düşüncelerini kendisi hiç bilmiyordu. Marion onun dudaklarındaki o gergin, küçük kız çocuğu gülüşünü görür gibi oldu. «Demek tam anlamıyla yaşadın?»

«Kendimden geçercesine,» diye Bobby cevap verdi.

Marion, «Evet,» dedi. «Eitel'in tekniğinin üstüne yoktur.»

«Teknik meknik değildi. Charley benden gerçekten hoşlandı, sanıyorum. Öyle iyiydi ki, bilemezsin.»

Marion, «Eitel iyi adamdır,» dedi.

«Çocukları görünce öyle komik oldu ki. Veila uyanıp ağlamağa başladı. Charley onu kucağına aldı, salladı. Gözlerinin yaş içinde kaldığına yemin edebilirim.»

«Parayı vermezden önce miydi bu?»

«Evet.»

«Bak hele!» dedi Marion.

«Beni alaya alıyorsun. Anlamıyorsun da ondan. Bugün öyle bir neşesizdim ki. Bu işin belki de üstesinden gelemeyeceğim, diye kara kara düşünürken Charley Eitel bana müthiş moral verdi. İnsan onun yanındayken kendini... önemli birşey sanıyor.»

«Seni bir daha ne zaman görmeğe geliyor?»

«Valla, günüyle söylemedi ama giderken öyle bir gülümsedi ki hemen yarın öbürgün gelir, sanırım.»

«Beş yüz,» dedi Marion. «Üçte biri benim, üçte ikisi senin olduğuna göre, bana yüz altmışyedi dolar borçlusun. Üstünü verebilirim.»

Bobby afallamıştı. «Marion,» dedi. «Ben sana onyedî dolar borcum var, sanıyordum. Öyle ya, onunla elli dolar üstüne anlaşmamış mıydın?»

«Üçte bir, üçte iki-ben böyle hesaplaşırım.»

«Peki, bana kaç para verdiğini ya sana söylemeseydim? Doğruyu söylediğim için ceza veriyorsun bana.»

«Güzelim, övünmeden edemedin, bunun cezasını çekiyorsun. Kibirinin cezası bu. Herşey kibir, değil mi zaten? Ben de kibirliyim, onun için payımı istiyorum.»

«Marion, bu fazlalık para çocuklarımla nasıl işine yarıyacak, bilmiyorsun.»

«Bana baksana,» dedi Marion. «İstersen çocuklarını tutup boğabilirsin. Bence hiç bir sakıncası yok.»

İçinden, acaba suratına bir patlatsam mı, diye düşünüyordu. Bu onun çok seyrek yaptığı birşeydi ama bu kız çok sinirine dokunuyordu. Öylesine bir küçük kent kızı. Bu yetişmezmiş gibi bir de masohist. Kendini, gün gördükten sonra feleğin sillesini yeyip düşmüşlerden sayıyordu. Marion zaten bütün kadrosunun buna benzer tiplerden kurulmuş olduğunu düşündü. Bobby'ye vurmak yanlış bir iş olurdu. Kız artık bir hafta üzüntüsünün tadını çıkarırdı.

«Marion, sana söylemem gereken birşey var, sanıyorum.»

Marion, «Her söyleyeceğini önceden haber vermekten vazgeçsene sen,» diye çıkıştı.

Bobby hiç oralı olmadan konuşmasını sürdürdü: «Eitel'e iyiden iyiye abayı yaktım gibime geliyor,» dedi. «Bu da beni öyle bir çıkmaza soktu ki senin de bilmen gerekir Marion. Ben bu işi yapacak yaradılıştaki bir kız olduğumu sanmıyorum.»

«Neden olmayacakmışsın? Bu yaradılıştaki olmayan bir kıza ben daha raslamadım.»

«Düşündüm de, eğer Charley Eitel'le aramda birşeyler başlarsa, demek istediğim, bu işi, bütün bu olup bitenleri bırakmak istiyorum; en kötü günlerimde gelip geçmiş birşey diye bakmak istiyorum bu olanlara. Demek istediğim, çocuklarımı düşünsene.» Bobby elini onun om-

zuna koydu. «Marion, düş kırıklığına uğramıyacağını umarım. Benimle boş yere uğraştın diye kızmanı da istemem. İnan bana, kötü tutuldum Charley'e. Böyle bir gece kırk yılda bir geçer insanın başından. Onun bana verdiği parayla, sana ödeyeceğim onyedi doları, yani elli dolar üstünden demek istiyorum, senin onyedi dolarını çıkardıktan sonra elimde kalanla belimi doğrultabilirim.»

Marion onu dinlemiyordu bile. Onun evindeki papağanı düşünüyordu; onun, evinin o yoksul döşeli oturma odasındaki kafesin karşısında durarak, kuşla, çocukla konuşur gibi yarım yarım konuştuğunu duyar gibi oluyordu. Acaba mărihuana sonunda etkisini göstermiş olmasın? Çünkü Marion kuşun da Bobby ile konuştuğunu duyar gibi oluyordu ve şimdi Bobby de kuş olmuş, gelip bu odaya konmuş, onunla konuşmaktaydı.

«Bana bak,» dedi Marion damdan düşercesine. «Eitel'in sana bayıldığını sanıyorsun, öyle mi?»

«İnanıyorum buna. Yoksa öyle davranmazdı.»

«Ama gene gelirim, filân demedi?»

«Demedi ama çok yakında gelecek gene, içime doğuyor.»

Marion, «Öğrenelim bakalım,» diyerek telefona uzandı.

Bobby buna karşı çıktı: «Şimdi telefon edemezsin ona.»

Marion, «Eitel kusura bakmaz,» dedi. «Sonradan bir uyku hapı daha alır, uyur.»

Öbür telefonun üstüste çaldığını duyabiliyordu. Bir dakika geçti, daha fazla... sonra kulaklığın şakırtıdadak devrildiği duyuldu. Marion Eitel'in, yarı karanlıktan yarı Nembutalden kör ve sersem durumda, yerlerde el yordamıyla telefonu aradığını görür gibi olarak kendi kendine gülümsedi.

Neşe dolu bir sesle, «Charley,» dedi. «Ben, Marion Faye. Rahatsız etmedim ya, umarım?»

Bobby konuşulanları duyabilmek için ona iyice sokulmuştu.

«Ha... sen misin...» Eitel'in sesi boğuk, peltek çıkıyordu. Bir sessizlik oldu. Telin bir ucunda Marion öbür uçta Eitel'in kendi kendini bulmak için harcadığı çabayı sezinliyebiliyordu. «Yok.. hiç rahatsız etmedin. Neydi konuşmak istediğin?»

«Konuşabilir miyiz?» diye sordu Marion. «Demek istediğim, yanında birileri var mı?»

Eitel, «Öyle sayılır,» diye cevap verdi.

Marion, «Sen hâlâ uyuyorsun,» diye gürledi. «Yanındaki arkadaşına dersin ki seni at yarışları konusunda bilgi vermek için aradım.»

«Ne atı, kuzum?»

«Geceyi birlikte geçirdiğin Bobby adındaki kızıdan konuşuyorum. Bobby'yi unutmadın ya?»

«Elbet unutmadım.»

«Demin burdaydı da. Senden konuşuyordu.» Marion'un sesi bir hakemin sesi gibi tarafsızdı. «Charley, sende nasıl bir şeytan tüyü var, aklım almıyor ama Bobby sana bayılmış. Hem de nasıl bayılmak, anam, abayı yakmış sana.»

«Yakmış ha?»

Marion onun hâlâ uyku sersemi olduğunu anlıyabiliyordu. «Kuzum, Charley, biraz kendini toparla da can kulağıyla dinlemeğe çalış. İşlerimi plânlamak zorundayım. Söyle bana...» Marion tane tane konuşarak sordu: «Ne zaman görmek istiyorsun Bobby'yi? Yarın? Yarından sonraki gece?»

İşte bu soru Eitel'i uyandırırdı. Elinde tuttuğu telefon bir antenmiş gibi Marion karşı uçtaki uykunun dağıldığını, bağlantının durulaştığını hissetti. Eitel, gergin,

kaygulu ama ayna gibi uyanık, karşısındaydı şimdi. Belki on saniye geçti aradan. Sonra Eitel,

«Ne zaman mı?» diye Marion'u yankıladı. «Güzel Tanrım, hiç bir zaman!»

«Peki, peki, sağol, Charley. Sen şimdi yat, uyumana bak. Bir dahaya bambaşka türlü bir bildircin bulurum sana. Arkadaşına selâmlarımı söyle.» Anlamalı bir bakışla Marion telefonu kapadı.

«Uykuluydu,» dedi Bobby. «Ne konuştuğunu bilmiyorsun.»

«Gene soralım istersen.»

«Marion, haksızlıktı, senin bu yaptığın.»

«Hiç de değil. Sen bilinç-altı diye birşeyden söz edildiğini duydu mu? İşte oradan konuşuyordu Eitel.»

Bobby dudakları titreyerek, «Ah, Marion,» diye mırıldandı.

«Yorgunsun,» dedi Marion. «Git de biraz uyumağa çalış.»

Bobby, «Bütün söylediklerini içtenlikle söyledi, benim yanımdayken,» diye birden boşandı, ağlamağa başladı.

Onu yola getirip evine yollayana değin Marion tam on dakika uğraştı. Kapının eşiğinde, kız aptal bir gülümseyişle Marion'a yüz altmışyedi dolar saydı, Marion da onun sırtını okşayarak, «Üstü kalsın, şekerim,» dedi. Kız gittikten sonra Marion, «Onu biraz daha alakoysa mıydım acaba?» diye düşündü. Alakoymadığına pişman oldu. Yaşam, onun romantikliğe, içliliğe karşı giriştiği bir savaştı. Eitel için yüreği kan ağlayan bir Bobb'yı kendisiyle yatmağa zorlamak değişik bir deney olurdu.

Kadınların kibiri. Marion, bir hamam böceğini ezercesine ezmek istiyordu bunu. Marihuanayı çokça kaçırdığı için şimdi üzgündü. Marihuana içmiş durumdayken sevişemezdi, gövdesi uyuşurdu çünkü. Çok yazık... şu

sırada Bobby ile yatmak, onun o küçücük beynini hiç bir zaman bilmemiş olduğu birşeyin, bir zerre dürüstlüğün ateşiyle dağlamak öyle yakışık alırdı ki! Çünkü Bobby Eitel'i sevmiş filân değildi; ne de Eitel Bobby'yi, bir sanıyecik bile... Kimse kimseyi sevmezdi ki bu dünyada; sevebilen binde bir kişi vardı, bu binde bir kişi de ya bir soyut düşünüyü ya da geri zekâlı bir çocuğu severdi. Ama insanlar sevmeseler de dürüst olabilirlerdi ya. Marion da onlara dürüstlük öğretmek istiyordu işte, gerekirse başlarına vura vura.

Bobby'yi salıvermekle kusursuz bir fırsat kaçırmış olduğunu düşünmekten kendini alamıyordu. Nasıl olmuştu da hiç akıl etmemişti? Onu bırakmamalıydı. Bobby bu işi iğrenç bulduğunu söyleyip duruyordu. Onu zorla yatağa yatırıp on dakika, yirmi dakika uğraştırmak, hiç ama hiç bir sonuç almaksızın... Neden daha önce akıl etmemişti bunu? Gururu engel olmuştu da ondan. Marion bunu biliyordu. Bobby'nin sonradan dilini tutmaması tehlikesi vardı.

Birden bire Marion gururundan vazgeçmeğe karar verdi. Onun yapamayacağı bir iş değildi ki bu. Eğer seks onu ilgilendirmiyorsa o da seksi bir gurur sorunu yapmaktan vazgeçebilirdi. Herkese tepeden bakmanın yolu buydu. Yaşamın gizi buydu. Herşey tepe taklak durumdaydı şu anda, doğru dürüst görebilmek için yaşamı öbür türlü döndürüp bakmak gerekti... Marion Bobby'ye neler yapabileceğini düşündükçe kendine daha çok kızıyordu. İş işten geçmiş sayılmazdı, Bobby'yi geri çağırabilirdi. Onun çocuk bakıcısına üçüncü kez telefon etmesi gerekeceğini düşününce Marion gülümsedi.

Gelgelelim Bobby'ye vereceği dersi düşünmekten mi nedir, marihuananın etkisi dağılıp gövdesinin uyuşukluğu geçmişti. Bu durumdayken kızı geri çevirmek gülünç olurdu çünkü ona istediği gibi değil de, ters yönden bir

ders verebilirdi ancak; oncağızım da Eitel'i değil, Marion'u sevdiğine inandırırды kendini. Duvarları mı yumruklasın, yoksa kahkahalarla gülsün mü? Marion bilemedi.

«Hey, Marty, ne habersin, yavrum?» diye bir ses duydu.

Odanın orta yerinde gözleri yumulu, yumruklarını var gücüyle sabahlığının ceplerine sokmuş, durduğunu farketti. İstifini bozmadan,

«Ey, Paco, sen ne diyorsun bakalım?» diye sordu.

«Uçuyorum ben, Marty, uçuyorum, anam.» Paco fırtınalı bir gecede kapı eşiğine sığınmış bir yetimi andırıyordu: yirmi, yirmibir yaşlarından, uzun yüzlü, kocaman gözlü, sıska bir Meksikalı. Gözleri kan çanağı gibiydi şimdi. Marion onun neden geldiğini biliyordu. Para gerekti Paco'ya, yolunu bulabilsin diye. Gerçi neşeli görünüyor, ellerini sallıyarak sırtıp duruyordu ama son derece yoğun bir irade gücüyle ayakta durabildiği ortadaydı.

Hep o şakrak sesiyle, «Biliyor musun ne düşündüm?» diye konuştu. «Kendi kendime dedim ki bizim Marty'yi..» görmeyeli yıllar var, sevgili Marty, düşenin dostu Marty...»

Marion, «Burda ne işin var senin?» diye sordu. Paco'yu sinema başkentinden tanırды. Bir zamanlar Paco'nun kulübünden çocuklarla bir arada dolaşmıştı.

«Burda mı? Ne mi işim var? Daha bugün geldim buraya. Beş para etmez bir yer..»

«Bir yer işte,» dedi Marion.

Paco kulübünün en düşkün üyesiydi. Kavgada hiç bir işe yaramazdı; tıpsızdı, kılıksızdı, anasından şamar oğlanı olmak için doğmuştu sanki. Bununla birlikte hiç kimse ilişmezdi ona, çünkü herkes Paco'nun biraz kaçık olduğuna inanmıştı. Paco'nun püf notası buydu işte. Kulüpte, başkalarının aklından bile geçmiyen şeyleri yapabilen tek o vardı. Birgün eline bir makas alıp kulüp başkanına sap-

lamıştı. Neymiş, kulüp başkanı Paco'nun ablasına lâf etmiş...

Marion Paco'yu görmiyeli çok oluyordu. Paco hırsızlıktan tutuklanmış, bir süre devlet hapishanesinde yatmıştı. İlk yıl ortalıklarda görünmeyip de sonra bir sabaha karşı, böyle pat diye çıkıp gelişi Marion'u hiç şaşırtmadı. Başına hep böyle şeyler gelmesine alıştı.

Paco, «Duyduğuma göre ondan satıyormuşsun,» dedi. «Birazcık verebilir misin bana?»

İnanılmaz bir durum. Marion karşısındakinin bir ruh hastası olduğunu düşünüyordu; suratı sivilceli, kafası dumanlı, para dilenen bir çocuk. Evinde anasından çekmediği kalmazdı. Paco anasına hep ağza alınmaz sövgülerle söverdi. Klüpte saatlerce yayılıp yatarak resimli romanlar okurdu. Günün birinde durup dururken Güney Denizlerine gitmeğe karar vermişti. On yedi yaşındayken bile sert bir söz duysa gözleri yaş içinde kalırdı. Şimdi de keş olup çıkmıştı, yolunu bulabilmek için para istiyordu. Paco'nun düşüncesiyle, birden, Marion'un içi cız etti, göz pınarları karıncalandı. Zavallı, sürungen PACHUCO.

«Yakanı kaptırdın, değil mi, Paco?»

«Marty, bıraktım artık, anam avradım olsun, temelli bıraktım ama şu sırada hastayım, çok hastayım; iyileşmenin bir dönemi bu, birazcık çekmek gerek.» Paco ağzı kulaklarına vararak güldü. «Ellikağıt versen, Marty, bana bir hafta yeter. O arada da ben iyileşirim, temelli tövbe ederim.» Faye hemen cevap vermeyince Paco, «Yirmi-beş kâğıt olsun, yeter,» diye ekledi. «Marty, buradan deflenip gitmek gerek benim. İçimi dışıma çıkarıyor bu kent. Kalırsam aklımı kaçıracam.»

Marion istese yüz dolar verebilirdi ona. Sonra yazı masasının çekmeccesinde sakladığı tabancayla otomobilinin eldiven gözündeki otomatığı düşündü. Yargısından hiç

bir zaman yakamasını kurtaramadığı. Yargıç hükmünü okudu:

«Ona hiç bir şey verme.» Acıması katıksız değildi çünkü. Paco'dan azıcık korkuyordu da, «Paco'dan bile!» diye kendi kendine söylendi.

«Yok,» dedi yüksek sesle. «Para yok.»

«On dolar, olsun. Canımı kurtaracaksın. Marty!»

«NADA!»

«Beş kağıt, be Marty. Tanrı adına.» Paco kendini tutamaz olmuş, dağılmağa başlamıştı sanki. Seller gibi terliyordu, o zavallı, sivilceli, tasalı yüzüyle inanılmaz derecede çirkinleşmişti. Her dakika kusabilir, düşüp bayılabilirdi.

Faye de duyduğu acıdan, heyecanından bayılacak gibiydi. Paco'ya karşı duyduğu acımayla savaşmasında, Katıksız'ı arıyanların ateşli hırsı vardı. Yumuşak bir sesle, «Yaylan, Paco,» dedi.

Paco yere oturdu. Handiyse halıları gevelemeğe başlayacak gibiydi. Sanki sonsuz uzaklıkların ardından, Marion Faye, Teddy Pope'nin o gece o ağacın kabuğunu kemirinişi görür gibi oldu. Yüreği ağzına gelerek, «Hedefe ulaşabilmek için insanın belki de Teddy ve Paco gibi sümsüğün biri olup işkence çekmesi gerekiyor,» diye aklından geçirdi. Acaba kendisi de onun için mi morfine dadanmağa çalışmıştı? Böyle köpekler gibi dört ayak üstünde emekliyerek havlıyabilmek için?

Paco şarkı söylercesine, «CHİNGA TU MADRE,» diyordu.

PACHUCO'yu buradan defetmeli. Ama nereye? Karakoldan başka neresi vardı? Faye şöyle bir omuz silkti. Bundan bir ay, iki ay sonra Paco'nun arkadaşları, zavallı bir keşi polise teslim etti diye onu tutup döverlerdi belki. Beri yandan kendisinin de poliste arkası vardı. Kimseye duyurmadan işin kolayına bakabilirlerdi. Gelgelelim ka-

rakola da gitse polisler Paco'ya istediğini kendi elleriyle vereceklerdi, vermek zorunda kalacaklardı. Onu iyileştirmeden, başkentteki il ıslah evine yollayamazlardı ki. Kısacası, ne yaparsan yap, Paco istediğini elde edebilecekti.

Şimdi Paco onu öldürmek üstüne gözdağları vermeğe başlamıştı. Yerde yüzüstü yatarken, «Seni öldüreceğim,» demek ancak esrarkeşlerle özgüdür.

Marion, «Bir dükkân filân soysana,» dedi.

«Ne dükkânı?» diye Paco hırıltılı bir sesle sordu.

«Sana dükkânın adını da verecek değilim ya artık?»

Bu fikir Paco'yu canlandırmış gibiydi. Dükkân soy-mak demek para demekti, para demek de esrar demek. Böylece Paco ayağa kalktı, sarsak adımlarla kapıya yöneldi. Bir saat daha ayakta durabilirdi belki. Onun kafasının nasıl çatlıyacak gibi olduğunu Marion Faye kendi gövdesinde duyuyordu.

Paco eşikte durdu; şişmiş dilini sızlıyan ağzının içinde döndürerek, «Seni yakında geberteceğim, Marty,» dedi.

«Geçerken uğra da bir kadeh birşey içelim, karşılıklı.»

Paco'nun ayak sesleri, iki yanı modern evler ve tuğlaya benzetilmiş beton duvarlarla çevrili olan تنها sokak boyunca uzaklaşıp duyulmaz olduğu zaman Marion Faye yatak odasına gitti, sırtına bir ceket giydi. Çatlamak üzere gibiydi. Dünyada hiç bir baskı, insanın kendi içinden gelen acımayı boğmak için harcadığı çabayla ölçülemez. Faye bu acıma denen şeyi iyi bilirdi. Kötü alışkanlıkların en kötüsü: Marion çok önceden öğrenmişti bunu. On yedi yaşındayken bir gün, salt merak yüzünden, sabahtan akşama dek sokakta dilenmişti. Çocuk oynucağıydı bu iş; tek püf noktası insanların gözünün içine bakmaktı. O zaman hiç kimse seni boş çevirmiyordu. Ayyaş dilencilerin çok az kazanmaları bundandı işte; onlar insanın gözünün içine bakamazlardı. Ama Marion bakabilmişti. O gün belki yüz ki-

şinin gözünün içine baktıysa doksan tanesi elini cebine atıp ona biraz bozuk para vermişti. Korkudan, suçluluk duygusundan. Dünyayı bir arada tutan zamkın suçluluk duygusu olduğunu bir kez öğrendin mi sırtın yere gelmezdi artık: Dünyayı avcunun içine alabilir yada dünyanın yüzüne tükürebilirdin - hangisini dilersen. Ne var ki önce kendini kendi suçluluk duygularından arındırman gerekliydi; bunu yapabilmek için de acıma duygusunun başını ezmek zorundaydın. Acıma duygusu suçluluk duygusunun pazevenği idi. Öyleyse satarsın Paco'nun anasını... Oysa bu sümsük, sivilceli sürüngen uğruna Marion'un için yanıyordu.

Bundan sonra uyuyamazdı artık. O da yatacağı yerde garaja gitti, Avrupa'dan aldığı ufak arabaya bindi, son hızla sürmeğe başladı. Bu gürültüye sokaktakilerin uyanıldığını düşündükçe dudaklarında gepgergin bir gülümseme belirdi. Onbeş kilometre doğuda ufak bir tümsek vardı. Tepe bile denmez. Gene de, çöl düzlüğünün üzerine cetvelle çizilmiş olan bunca sokağın içinde, manzarası olan tek köşe burasıydı. Dağlara giden toprak bir yol vardı ama Marion dağlara zamanında yetişemeyeceğini biliyordu. Şafak sökmek üzereydi. Marion bunu görmek, gün doğusuna bakmak istiyordu. Mekke oradaydı. Gaza bastıkça otomobilin hafif şasesi kanatları kırılmış bir kuşun gövdesi gibi ürperiyordu. Faye bütün benliğini bu işe adanmış, acayip yarışmaların insana sağladığı huzuru arıyordu: dondurma yeme yarışı, nutuk atma sempozyumu, elma parlatma maratonu...

Tümseğe tam zamanında vararak güneşin, gün doğusundaki mesanın arkasından yükselmesini seyretti. Gözlerini doğu ufkunun derinlerine dikti, baktı. Yüzlerce kilometre ötesini görebilmeyi istiyordu. Uzakta, il sınırının tâ ötelerinde bir yerde, Güney-Batının en büyük kumar kentlerinden biri vardı. Marion'un aklına yirmidört saat

hiç aralıksız kumar oynadığı günler geldi. Sabahleyin, çölün ufkunda patlarcasına doğan güneşin ancak bir gölgesi olan büyük beyaz parıltı kumar salonlarının gözünü kamaştırıp neon lambalarından da soğuk bir ışıkla, geceyi yıpranarak tüketmiş olan oyuncuların o sert, çığ, ölü yüzlerini aydınlattığı zaman bile Marion oyuna ara vermezdi.

Şimdi de, fabrikalar vardı orda, çölün koynunda bir yerde sayısız yük vagonlarının taşıdığı tonlarla maden cevheri fabrikaların kocaman ağızlarından içeri boşaltılıyor, fabrikalar da, kumar oyuncuları gibi yirmidört saat aralıksız çalışarak dağ gibi bir toprak yığını eritip bir yüksük dolusu ölüme dönüştürüyorlardı. Hatta belki bu saatte, ölüm yüklü bir kulenin bir kaç kilometre ötesinde yerlerini almakta olan askerler bile vardı, bir yerlerde, şafağın alacakaranlığında sinmişler, onlara amaçlarını gazetelerin diliyle anlatan subaylarını dinlemekteydiler; çünkü söylenen sözler sünepelerindi ve sünepeler dünyayı sözlerinin altında gizlemeğe çalışıyorlardı.

Öyleyse bırak olsun, diye düşündü Marion, bırak bu büyük patlama gerçekleşsin; sonra bir daha, bir daha, bir daha, en sonunda Güneş Tanrısı yeryüzünü tutuşturunsayadeğin... Olsun artık, diye düşündü, tümseğin üstünde durduğu yerden gün doğusuna, bombaların tıkırdadığı Mekke'ye doğru bakıp çölün yüzlerce kilometre ötesini görmeğe çalışarak. Gelsin artık, diye yalvarıyordu içinden, yağmur duasına çıkmışcasına; gelsin de temizlesin artık bunca pisliği, çürüklüğü, kokuşmuşluğu; gelsin artık, heryere, herşeye gelsin de şu dünya, şafağın ölü beyazlığında arınmış, dupduru kalsın, en sonunda.

XIV

Marion Faye'in telefonundan sonra Eitel uyumadı. Elena yarı uyanarak telefon edenin kim olduğunu sormuştu. Eitel Marion'un sağlamak inceliğinde bulunduğu cevabı vererek birisinin at yarışları konusunda onu uyardığını söyleyince Elena uykulu uykulu «Ne adamlar var,» diye homurdanmıştı. «Bu saatte ha. İnsaf be.» Sonra gene uykuya dalmıştı. Onun ertesi sabah bunu ansımayacağını Eitel biliyordu, çünkü Elena uykusunun arasında çok zaman böyle konuşurdu.

Kısacası şu sırada Eitel'in uykusunu kaçırın, Elena'nın Bobby'yi öğrenmesi korkusu değildi. Ama düşündükçe, Marion telefon ettiği sırada Bobby'nin de orada olduğu kanısı güçleniyordu. Eitel Marion'u tanırdı. Kız orda olmasa Marion telefon etmezdi. Eitel biraz önce, «Güzel Tanrım. Hiç bir zaman,» dediğini, bu dediklerini Bobby'nin de duymuş olabileceğini düşündükçe çok kötü oluyordu. Niyeti bir iki gün sonra gidip kızı yeniden görmek, uygun bir dille bir daha hiç görüşemeyeceklerini anlatmaktı. Belki biraz para bile bırakacaktı ona. Beşyüz dolar değil bu kez, ama birşeyler işte.

Eitel aklını kaçırmış olduğuna yeni baştan karar verdi. Artık zengin olmadığını unutmamak çabaları içinde geçen bunca aydan sonra, içinden gelen gülünç, romantik, hasta bir duyguya kapılarak beşyüz doları havaya atmıştı. Eitel şimdi bunu düşündükçe, yatakta kaç saat yatarsa yatsın, ertesi gün hiç yazı yazamayacağını biliyordu.

Elena'ya sokulmuş, onun sıcaklığıyla avunmağa çalışırken belleği, bir işret gecesinden sonra ayakta duramıyan bir ayyaş gibi, şu son altı haftanın olaylarına tutunmağa çalışıyordu.

Film senaryosu üzerinde çalışmağa başlıyalı topu topu altı hafta mı olmuştu gerçekten? Olanca parasını bir tek oyuna bağlayan bir kumarcı gibiydi o sırada; kazanması öyle bir ölüm kalım sorunuymdu ki elindeki kâğıtlar ne denli kötüyse o denli uğur getirip kazanma şansını arttıracığına inanmak istiyordu. Ama şimdi, bu güvencini anıdıkça şansının ona hiç de yaver olmadığını düşünüyordu. Aslında suç kendisindeydi elbet, aslında suç her zaman insanın kendisindeydi, Eitel'e sorarsanız. Gene de, ne olsa, işler biraz daha yolunda gidebilirdi, ille yokuşa gitmeseler de olurdu. Altı hafta önce, tam yazıya başlıyacağından birgün önce dış dünya gelip kapısını çalmasa, o beklenmedik ziyaretçi öyle pat diye çıkıp gelmese de olurdu elbet.

Ne var ki dış dünya gelmiş, onun kapısını çalmıştı. Yıllarca Eitel'in yardımcılığını yaptıktan sonra yönetmen olarak ün salmış olan Nelson Nevins diye bir adam kılığında gelmişti dış dünya. Eitel Nevins'in yaptığı filmleri hor görürdü: kaypak, dürüstlükten uzak, sanat özenleriyle dolu bir çalışma; kısacası Eitel'in kendi çalışmalarında fazlasıyla bulduğu kusurlar. Ama bu ziyaretin onu en sinirlendiren yönü, Nevins'in ona gösteriş yapmağa gelmiş olmasıydı.

Birlikte bir saat geçirdiler. Nevins Avrupa'da bir yıl kalmış, orada bir film çevirmişti. Yaptığı en iyi filmin bu olduğunu söylüyordu. «Teppis seyrederken ağladı. İnanabiliyor musun buna? Ben bile inanamadım.»

Eitel tembel tembel, «Teppis benim filmlerimde ağladığı zaman ben de gözlerime inanamazdım,» dedi. «Haklıymışım da. Şimdi o filmlere, dejenere, diyor.»

«Biliyorum, Teppis hangi filini görse ağlar. Ama benim demek istediğim bu değil. Bu kez yürekten ağladı. İnsan böyle şeylerde aldanmaz.» Nevins tombul bir adamdı. Gri flanel bir kostüm giymiş, örgü bir boyun bağı takmıştı. Pahalı bir losyon sürünmüştü, tırnakları manikürlüydü. «Avrupa'da olmalıydın, Charley,» dedi. «Ne yer, ulu Tanrım! Taç Giyme Töreninden önceki hafta şahaneydi.»

Elena, «Aa, taç giyme töreni mi oldu?» diye sordu. Eitel o dakikada onu boğabilirdi. }

Nevins, «Biliyor musunuz, prenses sinema dünyasından olanlara bayılıyor,» diye sözlerini sürdürdü. Eitel'in elinden dinlemekten başka birşey gelmiyordu. Nevins her yere gitmiş, herkesi görmüş, ünlü bir İtalyan yıldızıyla yatmış...

Eitel gülerek, «Nasıl bari?» diye sordu.

«Hiç bir yapmacık yanı yok. Güzel, akıllı, hayat dolu. Tanıdığım en esprili, en hazır cevap kadınlardan biri. Yatağa gelince, aman anam, yirmidört ayar, namussuzum.»

Elena, «Şu erkeklerin de, kadınları anlatmaları ne kötü şey,» diye düşüncesini belirtti. Eitel ona, «Her lâfa karışmak zorunda değilsin,» dememek için kendini zor tuttu.

Dakikalar geçiyor, Nevins susmak bilmiyordu. Görülmedik bir oniki ay geçirmiş. Yaşamının en güzel dönemi olmuş bu, doğrusu. Sayısız insanlarla tanışmış, inanılmaz şeyler görüp geçirmiş. Lordlar Kamarasından bir kordamanla zilşurna sarhoş olduğu geceyi mi anlatsaymış, vereceği demeçler konusunda Nevins'e akıl danışan yüksek bir Amerikalı devlet adamıyla geçirdiği haftayı mı söyleseymiş? Uzun lâfın kısası, eğlenceli, ilginç bir yıl geçirmiş. «Avrupa'ya gitmelisin, Charley. Herşey orda olup bitiyor artık.»

Eitel, «Öyle,» dedi.

«Hazırladığın bu filmde büyük şeyler umuyormuşsun, duyduğuma göre.»

«Küçük şeyler,» dedi Eitel.

Elena katır inadıyla, «Şahane olacak,» dedi.

Nevins şöyle bir baktı ondan yana. «Elbette,» dedi. Onun Elena'ya bakış tarzı Eitel'i kudurttu. Nevins çok terbiyeli davranıyor ama Elena'dan yana pek az bakıyordu. Eitel'e, «Bu işi neden böylesi uzatıyorsun, birader?» diye sorar gibiydi. «Avrupa insanın soluğunu kesen kadınlarla doluyken?»

Eitel konuğunu arabasına değin geçirdi. Nevins, «Ha, unutmadan,» dedi. «Buraya geldiğimi kimse bilmesin, emi? Anlıyorsun, ne demek istediğimi.»

«Kaç zaman kalacaksın burda?»

«Bir iki gün, birşey. İşin kötüsü de bu ya. Öyle do-
huyum ki. Senin de işin başından aşkın olmalı.»

«Senaryodan pek başımı kaldıramıyacağım.»

«Biliyorum.» Tokalaştılar. «Hadi.» dedi Nevins. «Senin hanıma saygılarımı bildir. Adı neydi?»

«Elena.»

«Çok hoş kız. Bana bir telefon et. Belki başbaşa bir öğle yemeği yiyebileceğimiz gibi bir yer buluruz.»

«Ya da sen bana telefon et.»

«Oldu.»

Nevins'in arabası uzaklaştıktan sonra Eitel'in canı hiç eve dönmek istemedi. Döndüğü zaman da Elena ateş püskürüyordu. «Eğer canın Avrupa'ya gitmek istiyorsa hemen gidebilirsin,» diye bağırdı. «Sanma ki sana ayak bağı olacağım.»

«Ne dediğini sen de bilmiyorsun. Şu sırada pasaport bile vermezler bana.»

«Yaa, demek kazın ayağı böyle. Bir pasaport alabilsen o saat gideceksin, bana da avcunu yala, diyeceksin, değil mi?»

Eitel usulca, «Elena,» dedi. «Kuzum mahalle karıları gibi bağırma.»

Elena hıçkırıklarının arasından, «Biliyordum, zaten,» dedi. «Yalnızca bir zaman sorunu bu. Namlunun ateş almasını bekliyorsun, yalnızca.»

Eitel, «Kuzum, ne var şimdi sinirlenip üzülecek?» diye bezgin bir sesle sordu.

«Hiç sevmedim bu arkadaşını.»

Eitel, «Üstünde durmağa bile değmez,» dedi.

«Gene de sen onu kendinden üstün görüyorsun.»

«Tanrıyı seversen gülünç olma.»

«Öyle ama. Benim kanımı oynatan da bu ya. Onun gibi prenseslerle düzüşemediğin için bana mahalle karısı diyorsun.»

«Prenses değilmiş ki düzdüğü. Sinema yıldızının biri.»

«Sana kalsa şu dakikada Avrupa'da olmak isterdin. Beni başından savmağa can atıyorsun.»

«Kes artık, Elena.»

«Kendini benden üstün görebildiğin için benim yanımda kalıyorsun. Böylelikle üstünlük duygusu kazanıyorsun. Başkalarının gözüyle görüyorsun kendini.»

«Ben seni seviyorum, Elena,» dedi Eitel.

Elena buna inanmadı. Eitel uzun uzun avuttu onu; yüz tane Nelson Nevins'in onun tek bir göz yaşına değmiyeceğine yeminler ederken, söyledikleri yalan olduğu için kendi kendinden tiksiniyordu; içinde kıpırdanan kıskançlık değil de, bir zamanlar kendine asistanlık etmiş olan adamlar artık onun payına düşmeyen ünlü yıldızlarla düşüp kalkarken kendisinin unutulmağa yüz tuttuğunu bilmenin verdiği bir ağız sulanması, bir imrenme. «Ben hiç olgunlaşmıyacak mıyım?» diye kendi kendine umutsuzluk içinde sordu.

Ne kötü bir raslantıydı bu. Haftalardır ilk olarak Eitel içinde derin bir çöküntü duyuyor ve kendi kendine, hep. «Nevins tam bugünde çıkıp gelmese olmaz mıydı?» diye sızlanıp duruyordu. «Tam ben çalışmağa başlamak üzereyken?» Akşam saatlerini, Elena'yı incelemekle geçirdi, eleştirici gözlerle süzüyordu onu. Kız onun bu dik-katini üstünde duyunca başını kaldırarak, «Bir şeyin mi var, Charley?» diye soruyordu. Eitel başını yandan yana sallayarak, «Hiç birşeyim yok,» diye cevap veriyordu. «Öyle güzelsin ki.» Oysa içinden, durmadan, onun nasıl da entipüften olduğunu, ağırlık kazanabilmek için ne uzun yollar gitmesi gerektiğini düşünüyordu. Elena'nın bir çok ufak tefek tutumlarından bu gece bir kez daha sevişmek istediğini de seziyor ve bu onu biraz yıldırıyordu. Meğer haklıymış, çünkü seviştikten sonra içindeki çöküntü daha da derinleşti. Tanışmalarından beri ilk olarak Elena'yla yatmak onu avutamamıştı. Oysa kadın tam o sırada, «Ah, Charley, seninle seviştiği mzaman herşey yoluna giriyor,» diye mırıldandı. Sonra, masumlüğün güvencesini özleyen bakışlarla, çekinerek, «Senin için de böyle mi, gerçekten?» diye sordu.

Eitel, «Her zamankinden çok,» demek zorunda kaldı. Böylece, içten ve sessiz yenilgiler birbirini izledikçe karamsarlığı büyüdü, Eitel gerçek bir yalnızlığa gömüldü.

Ertesi gün irade gücüyle, yazı başına oturdu. Şu son on yıl içindeki beş altı çaba bir yana, on beş ay içinde bu üçüncü kezdir ki senaryosu üzerinde yeniden çalışmağa başlıyordu. Bu kez artık bu işin üstesinden gelebilecek durumda olduğunu umuyordu. Bu öyküyü düşünerek öyle sayısız yıllar geçirmişti ki. Sonra Elena'yla yaşamağa başladığı şu son haftalarda senaryonun her sahnesini özetlemişti; neler yapmak istediğini harfi harfine biliyordu. Gelgelelim bugün çalıştıkça, hazırladığı filmi, Nelson

Nevins gibi birinin gözüyle görmeğe başladığını farkettti. Ne denli çalışırsa çalışsın (bazı günler masa başında oniki, ondört saat oturmağa kendini zorlayarak bitkin düşüyordu), yazdığı sahneler bayağı ve özentili olup çıkıyordu, sıkıcı, yapmacık, yalan... Daha sonra, yorgun ve sinirli Elena'nın yanında cansız gibi uzanıp kalıyor ya da adet yerini bulsun diye onunla sevişmeğe kendini zorluyordu - beynini uyuşturmağa yarıyan kısa bir zafer.

Bazı geceler kendini iyice anlamak isteğiyle, zaten tükenmeğe yüz tutan enerjisinden biraz daha avans çekip bir çeşit bilgi kumarına yatırıyor. Fincan fincan acı kahveyi içine uyku hapları karıştırarak içip sonunda, mağaralarda keşfe çıkan bir bilim adamı gibi kendi iç derinliklerine dalıyordu. Dönüş yolunu bulup mağaradan kurtulabilmek için kullandığı ip de bir viski şişesiydi çünkü kendi konusunda edindiği bilgiyi aşırı büyük, aşırı karmaşık ve aşırı derecede, doğrudan doğruya tehlikeli bulmağa başladığı zaman, alkol yoluyla gündelik dünyaya dönüp geliyordu. Ertesi günü, ilâçlardan uyuşmuş, sersemlemiş bir durumda yatıp aylıklık ederek geçiriyordu. «Psikanalistlerle bile sidik yarışındayım,» diye düşünüyordu. «Öylesine iddialı, yarışmacı bir insanım.» Kendine, kendinden başka kimsenin yardımı dokunamayacağına inanıyordu.

Çünkü yanıt, çok basitti aslında; Eitel yanıtın ne olduğunu biliyordu. Yapmağa özendiği bu film tehlikeliydi, öyle çok düşmanı vardı ki, sahici düşmanlar hem de... hiç bir ruh doktoru bunları ortadan kaldıramazdı. Kendisi oturup kendi gönlünce bir film yapacak, Herman Teppis gibi adamlar da ona alkış tutacak... nasıl olmuştu da buna inanabilecek saflığı gösterebilmişti? Bu iş için enerji gerekliydi ona, yürek gerekliydi, yirmi yıl yanında insan çalıştırmakla öğrendiği olanca ustalık ve kurnazlık gerekliydi. Bunun için, bütün bunları yapabilmek için bel-

ki de genç bir insan gerekliydi ona - dünyanın orda, kendisi gelip değiştirsın diye durduğuna inanacak gúçte ve sadelikte bir genç adam...

Eitel yıllar boyunca tanıdığı çeşitli kimseleri ve onların sinema denen şeyi nasıl küçümsediklerini düşünükçe köpürüyordu. Öyle ya, sinema küçümsenecek bir sanat değil miydi, gerçekten - onbeşinci yüzyıl İtalyasından arta kalan bir sanat-insan bu sanatta çalışmak istiyorsa prensleri pohpohlayıp CONDOTTIERİ'nin eteklerine yüz sürmesi, dümenlerini döndürüp dalaverelerini çevirmesi, bu arada söylemek istediği o tehlikeyi şeyi araya kaynatarak söyleyebilmesi, verdiği ödünleri abarttırıp gözleri boyayarak ne yapıp yapıp çevreyi «uyutabilmesi» ve söylemek istediği şeyi böylelikle yutturabilmesi şarttı. Ancak böylelikle, insan sanatının eriyse, söyleyeceğini söylediği halde kellesini kurtarabilir ve beş yüz yıl sonra, müzenin güvenliği içinde turistler onun yapıtına bakarak, ezberlemişcesine, «Ne büyük sanatçı!» derlerdi. «Ne yüce bir insanmıştır, kimbilir... şu aristokratların yüzlerindeki hainliğe baksanıza!»

Hayır... çalışması yolunda gitmiyordu. O iradesini zorladıkça yakalamağa çalıştığı öykü ondan kaçır gibiydi. Her gün, tüm çabalarına rağmen, yazdığı her satırın ne gibi bir sonuç yaratacağını, dünyanın tüm sansürcülerinin gözüne nasıl görüneceğini düşünmekten kendini alamıyordu. Onbeş yılda öğrendiği teknikten yakasını sıyıramıyordu ne yapsa. Ancak bu tekniğin sınırları içinde çalışabiliyordu. Bir gün bir sürü sinema hilelerine baş vuruyor, ertesi gün bir yanılgılar bataklığında çırpınıp duruyordu. Üç hafta boyunca olanca enerjisini senaryosuna harcadı; bunlar ömrünün en kötü üç haftası oldu bazı yönlerden. Bu haftalar yıldan uzun geldi ona, çünkü tecrübesi yazdığı senaryonun çok kötü olduğunu söylüyordu. İyi giden yazıların o ufak tefek sürprizleri, olay

ve karakterlerin gelişmesinde, yazarın bile ummadığı bir sırada, sanki kendiliğinden ortaya çıkan o beklenmedik, «prim» diyebileceğimiz parlak buluşlarla atılımlar ortada yoktu. Oysa Eitel bu kez çalışmasının meyva vereceğine nasıl da inanmıştı. Bu senaryonun onun cesaretini aşacağı hiç aklına gelmemişti nedense -genç bir çocuk geleceğinin yenilgilerle dolu olacağını nasıl aklından bile geçirmezse...

Her nedense, her nasılsa, bu filmin, onun yaşamını haklı çıkaran bir yapıt olacağını sanmıştı. Çok eskiden, belki de İspanyol İç Savaşının günlerinden beri, onun gözünde bir sürü kokteyl partisi, cip gezisi, askerlerce el konmuş şatolardan ibaret olan İkinci Dünya Savaşı boyunca (yalnızca bir kez bir toplama kampını gezmişti, bu da onun ödünü koparmıştı; çünkü, uygarlık denen şeyin yeterince yetkilenip örgütlenince her tür barbarlığı yapabileceğine inanç getirmeğe başlamıştı ve toplama kampında gördükleri de onun bu inancına tıpatıp uygundu), savaştan sonra, bir güzel kadından öbürüne giderken geçtiği zikzaklı yol boyunca, kendi kendini şımartarak yaşamını, bir kadehe boşalttığı bir şarap gözüyle görmek lüksüne kaçmıştı. Şarabın rengiyle başdöndürücülüğünün zevkini çıkarmış ama gizli tadını kendine saklamıştı: O, Charles Francis Eitel bunların hepsinin üstündeydi, ötekilerin hepsinden üstündü, daha dürüst... Günlerden bir gün yaşamını ele alıp elmastan daha sert, elmas kadar ölümsüz bir şeye, bir sanat yapıtına dönüştürecekti... Bazen düşünüyordu da, üstünlüğünün gerçekte varolmadığından korktuğu için mi bu işe hiç girişememişti? Senaryo, çalışma masasının üzerinde bir toz bezi gibi atılmış duruyordu; ve Eitel sanatın güçlüğüne nerde olduğunu yeni baştan anlıyordu: İnsanı kendi geçmişine dönmeye zorluyordu sanat; bu da her deneyiştir daha güç, daha tatsız, daha itici bir angarya olup çıkıyordu. Böylece uzun

uzun, kara kara, geçmişini düşünürken birgün, piyasa filmleri yapmaktan aldığı gizli zevki ansıdı. Bir süre, tüm isteksizlik ve küçümseme pozlarına rağmen çok başarılı olmuştu bu alanda. şimdi bu filmlerden aldığı ve bunca zamandır kendi kendinden gizlediği zevki düşündükçe, donuk bir acıyla, anlıyordu ki gerçek bir sanatçı olamayacağını daha o zamandan sezinlemesi gerekirdi. Çünkü gerçek sanatçıların en birinci ölçek taşı, «En iyi» olmayan kendi yaratılarının kendi içlerinde uyandırdığı utanç, bulantı, tiksinti duyusudur.

Bir yandan da içinde bulunduğu durumu iyice kavrayamadığını biliyordu. Tüm yaşamı için söylenebilirdi bu: hepsi biraz gerçek dışı geliyordu ona. Kendi kendine düşüp burnunu kıracak kadar genç olmuş muydu olabilir miydi o, bir zamanlar? İspanya'ya gönüllü olarak gittiği o günler de gerçek miydi acaba - bir ırmak kıyısındaki bombalanmış bir köy yıkıntısında yorgun bir Anarşistler alayıyla birlikte geçirdiği o tehlike ve felâket dolu üç hafta? Bu dönemde kendinin kendi sandığından daha yürekli olduğunu öğrenmişti, çünkü cephe çöktükten ve Pierneleri açarak Fransa'ya kaçmak gibi üzücü bir zorunlulukla karşılaştıktan sonra bile ayakta kalabilmişti. Nereye gitmişti bütün bunlar, iyisiyle, kötüsüyle, hepsi? İnsan yaşlandıkça eski günler gözünde daha bir canlanır derler; oysa Eitel bunun böyle olmadığına inanıyor ve şu sırada yaşanan olaylar bile geçmiş gibi lleşmek tehlikesiyle karşı karşıya kalıyordu.

Ama ne olursa olsun, kendi kendinin gözünün içine bakmak, bilanço çıkarmak, yeni bir çalışmaya başlamak için zaman gelmişti artık. Yalnız şu var ki Eitel başka ne iş yapacağını bilemiyordu. Ne garip kanserdi bu! Yalnız geçmiş silip bugünü felce uğratmakla kalmıyor, geleceği bile, daha Eitel'in yaratmasına fırsat bırakmadan kemi-

rip bitiriyordu. Böylece Eitel senaryosuna olan inancını yitirdikten sonra günler günü senaryosu üstünde çalıştı.

Böylesi bir yük altında bunalırken Elena'nın kusurları da gözüne batar olmuştu. Onun yemek yeyişini gördükçe sinirleniyordu çünkü Elena ağzı doluyken konuşur, bir yandan da çatalını havada sallar dururdu. Eitel bu kusurları düzeltmeğe çok çalışmıştı. Bugünlerde Elena onun yergilerini somurtuk bakışlarla dinliyerek onun istediği gibi olmağa çalışacağına söz veriyor, gene de o inatçı iç güdüsünün etkisiyle, hiç bir şey öğrenmemekte direniyordu. Ona, «Sen beni gerçekten seveydin ben de her şeyi öğrenirdim,» diyordu sanki.

Bu da Eitel'i deli ediyordu. Elena değişmesini, onun nasıl istediğini anlamıyor muydu? Eskicinin oğluyla şekercinin kızının evlenmelerinden öte bir istediği yok muydu bu kadının? Eitelin ana babası çoktan ölmüşlerdi ama o gençliğini onlara karşı verdiği savaşlarla geçirmişti: anesinin bağlayıcı sevgisiyle; babasının tiyatrocusu olan, karı parası yiyen oğluna karşı beslediği ezici küçümsemeyle savaşmıştı. Bu yüzden şimdi Elenanın görgüsüzlüğünü gördükçe içi içine geçiyordu.

Desert D'Or'a geleliberi, hele Laguna Salonundaki o partiden sonra, onu toplantılarına çağıran kimselerin sayısı azaldıkça azalmıştı. Yaşamı toplumsal açıdan bomboş sayılırdı. Elena ve o, kendisinin «göçmenler,» adını taktığı ufak bir dost grubuyla yetinmek zorundaydılar. Bunlar da yıllar önce kendisi gibi, Soruşturma Komisyonu'yla iş birliği yapmayı kabul etmemiş olan birkaç yazar, yönetmen ve oyuncuydular. İçlerinde bir iki tane sinema yapımcısı da vardı. Yıllar önce birçokları burada kışlık evler satın almışlar ve şimdi Eitel gibi onlar da buraya sığınmağa gelmişlerdi. Onlar da hemen hemen hiç biryere çağrılmadıklarından onlarla birlikte olmak Eitel'i doyurmuyor, hatta içlerinden biri sayılmak ağırına gidiyordu.

Onları Elena da sevmiyordu. Bir keresinde Eitel'e, «Amanın, nasıl da şişiniyorlar,» demişti.

«Tam üstüne bastın,» diye Eitel gülümsemişti.

Elena ondan yüz görünce, «Böyle şişinip tepeden atan adamlar kendi kendilerine acırlar aslında,» diye fikir yürüttü.

Eitel'in görüşü de buydu. «Göçmenler»in çoğunu renksiz, sıkıcı buluyordu. İçlerinde bir kaç tane hoş olanı vardı ama hepsi bir arada insanın canını sıkıyorlardı. İnsanlar vardır, bir tartışmaya, ancak bir yere değin katılır, ondan öteye geçemezler, çünkü daha ileriye gitmek demek, her zaman inanmaya peşin peşin karar vermiş oldukları bir şeyden dönmek demektir: Eitel bu tür insanlardan oldum olası sıkılırdı. Üstelik onları öyle yakından tanıyor-du ki. Yıllar önce, aynı derneklerde çalıştıkları zamanlar-da bile bu adamlar onun canını sıkarlardı. Hele bugünlerde onun, piyasa çaylaklarına ödün vermeğe boyun eğmeyen bir büyük sanatçı olduğuna inanmağa öylesine teşneydiler ki! Bu alçak gönüllü tanımlamayı kendilerine de uyguladıklarını söylemenin gereği yok...

Oysa eskiden, onların derneklerinden adını sildiği zaman Eitel üstüne ilk çirkin dedikoduları bu adamlar çıkar-mışlardı. Bu yüzden şimdi onların gelip eteğine yüz sür-ineleri Eitel'i **sevindiriyor, denemezdî**. Bir seçiş yapmak gerekirse, bunların kadınları erkeklerinden daha çok sinirine dokunuyordu. İlk karısından sonra, politikanın doğrudan doğruya içinde olan kadınlara karşı yakınlık duymaz olmuştu. Beri yandan, bu adamlarla karılarını ne denli az severse sevsin, Elena'nın, onların karşısında böy-lesi cahil kalması da sinirine dokunuyordu.

Konuşmaların zekâ düzeyi ortalama bile olsa Elena'nın gecesinin zehir olacağını biliyordu. Elena çekilmez oluyordu böyle zamanlarda. Yüzüne dikişle tutturulmuş gibi duran bir gülümseyişle öylece oturuyordu. Kırk yı-

lın başı bir şey söylemeğe kalkışsa Eitel herkesin içine baygınlıklar geldiğini seziyordu. Diyelim ki birisi bir fıkraya anlattı da herkes güldü. Elena fıkranın son satırını yeniden söyleyip bir de açıklamasını yapıyordu. «Meğer hiç canı istemiyormuş,» diyordu. «Ne komik, değil mi?» Böyle bir akşamdan sonra evlerine döndükleri zaman Elena'nın suratı bir karış asık oluyordu. Eitel'in binbir özenle yeni bir derse başladığını duyunca, «Yok, hiç birşey söyleme,» diyordu. «Bütün suç bende, biliyorum ama lâfını etmek istemiyorum.»

«Elena, herkesten daha akıllı olmayı umamazsın, biliyorsun bunu.»

Elena, o akşam olup bitenleri düşünerek, «Aman herkesten aptalım ben,» diye inliyerek kendini bir kanepenin üstüne atıyor ve gözlerini duvara dikiyordu. Beş dakika sonra acı acı, «Suç sende,» diyordu. «Bana yüklemeye kalkışma. O karılara bayılıyorsun madem, git birini ayarla. Bana yapışık değilsin ya.» Bazan da ağlamağa başlıyordu.

Bir gece, onu bırakmaktan söz ederken her zaman oynadığı drama benzemiyen bir serinkanlılıkla, ayrılımlarının daha iyi olacağını öne sürdü.

«Sıradan bir adamla yaşayabilirim ben,» dedi. «Başka biriyle de mutlu olabilirim.»

Eitel, «Elbette» diyerek onu yatıştırmağa çalıştı.

«Şu ukâlâ arkadaşlarından biri bile olsa olur.»

Ama Eitel bunu duyunca gülmeğe ve taklitler yapmağa başladı. Nutuk çeken bir adam sesiyle. «Uzun yıllar sonra, bu ülkede barış uğruna yapılan çabaların değeri verildiği zaman, örneğin Charley Eitel dostumuz gibi yürekli, ilkelerine bağlı vatandaşların kişisel, yiğitçe direnişlerinin, Amerikan halkının vicdanı üzerinde bıraktığı iz, asla unutulmayacaktır» dedi. «Çünkü Amerikan halkı,

yüzeydeki kolletif isterilerine rağmen içten içe çok sever, çok devrimci bir toplumdur.»

«Biliyorum, çok saçma kimseler; hepsinin de karılarından ödü kopuyor ama içlerinde belki bir iki tane gerçek erkek vardır.»

Eitel alaylı bir sesle, «Öyle» diye mırıldandı. «Büyük memeli kadınların gücü vardır onlarda.»

Elena üzgün bir gülüşle, «Birgün seni bırakıp gideceğim, Charley,» dedi. «Gerçek söylüyorum.»

«Gerçek söylediğini bilmez değilim ama benim için gereklisin sen.»

Elena gözleri yaş dolarak, «Daha iyi olabilmeyi isterdim,» dedi.

Sonunda Eitel kendini daha da kısıtlıyarak, Elena'yı rahat ettiren bir kaç kişiden başkalarıyla görüşmez oldu. Bunlardan biri de bendim. Lulu'yla aramın açık olduğu zamanlarda Eitel'le Elena'yı görmeğe giderdim. Benim yanımdayken Elena açılıyor, neşelenip şaklabanlık edebiliyordu. Kaç gecemiz böyle üç kişi başbaşa geçti. Çoğu zaman Eitel'in tatlı abartmalarla anlattığı serüvenlerini dinliyorduk. Böyle zamanlarda Eitel Elenadan hoşnut görünürdü, onun da benliği Eitel'e karşı duyduğu sevgiyle ışırdı. Sabah oluncaya dek sürerdi bu mutluluk. Sabahleyin gene çalışma başlardı, çalışmayla birlikte de, çöküntü. Böyle zamanlarda Eitel filmini yazamamanın bunalımı içinde çırpınırken Elena'yı, taç giyme törenine giderken yanına yaraşmayacak bir kadın olarak görür onun, «Günaydın, Düşesmaab,» gibilerden birşeyler kekelediğini duyar gibi olurdu...

XV

Bu sıralarda birgün Collie Munshin uçakla Altın Çöl'e geldi, ilk akşamını da Eitel'le Elena'nın yanında geçirdi. Hazırladığı bir filmi iyice tasarlıyabilmek amacıyla bir haftalık bir tatil yapmağa geldiğini söylüyordu ama bu sözleri Eitel pek akla yakın bulmadı. Amacı ne olursa olsun Collie ertesi akşam gene onlara geldi. Üçüncü gün akşam üzeri de kokteyle geldi. Benim yokluğumda (Lulu ile ben il sınırının ötesindeki kumar kentlerinin birinde kurtlarımızı dökmeğe gitmiştik). Collie Munshin Eitel'in bir numaralı aile dostu olup çıktı.

Gül gibi geçinip gidiyorlardı, bu üçü. Şimdi elinden kaçırmıştı ya, Elena'nın her yaptığı Munshin'in hoşuna gidiyordu. Tam Eitelle prodüksüyonlarla bütçeler oyuncuların kaprisleriyle kıskançlıkları konusunda konuşmaya dalmışken, yani tam Elena'nın lâfın dışında kaldığı için boynunu büküğü dakikalarda Munshin, gözlerinin içi gülerek ona bakıyor, «Tatlım, bir içim su gibisin,» di-yordu.

Bunlar işin yalnızca peşreviydi. Aradan daha bir saat bile geçmeden Collie sözü kişiliklere dökmüştü bile! «Uygarlığın düşmanıyım ben,» dedi ilk sessizlikten sonra.

Eitel, karşısındakinin beklediğini vererek, «Neden?» diye sordu.

«Neden olacak? Dünyanın en karmaşık, en girift ilişkisinin tam içindeyiz ama ne yapıyoruz? İncir çekirdeğini doldurmayacak şeylerden konuşuyoruz.»

«Başka ne var ki konuşacak?» diye Elena sordu.

Munshin ona döndü. «Elena, yaşantımda bıraktığın

boşluğu bilemezsin. Senin gözünde ben artık yokum.» İçkisinden bir yudum aldı. «Kadınların hepsinin ruhunda bir yırtıcılık gizli.» Sesi titreşimler yapmağa başlamıştı. Eitel bunu şiirsel, tumturaklı bir konuşmanın izliyeceğini sezinliyordu. Collie, «Siz kadınlar, biz erkeklerin hiç bir zaman unutamıyacağımız şeyleri kolayca unutabiliyorsunuz,» dedi. «Benim için neler anlattığını kestirebiliyorum, Elena. Doğrudur da, hepsi doğrudur hiç kuşkusuz, sen duyarlıklı bir kadınsın çünkü. Gelgelelim hiç aklınızdan geçti mi, birinizden birinizin benim de acı çektiğim, aramızda geçen iyi, sağlam şeyleri senin değil, Elena, asıl benim ansıdığım aklınıza geldi mi? Evet, aramızdaki sevdanın ateşini bile ansıyan benim, Eitel, yoksa Elena değil.»

«Collie,» diye Eitel sordu, «Bu evde böbürlenebileceğine gerçekten inanıyor musun, kuzum?»

Munshin, «İnsan gibi davranın bana,» diye höykürdü, sonra minicik bir sesle, «İçerim kan ağlıyor,» diye ekledi.

Eitel, «Ağlasın varsın, bir zararı dokunmaz,» dedi. «Kanlı canlı adamsın.»

Ama ne olsa Collie'nin başarıya ulaşmış olduğunu biliyordu. Hangi kadın kendi uğruna içi kan ağladığını ileri süren eski sevgilisini bağışlamaz? Collie'nin bu duygusal demecinden sonra Elena'nın üstüne bir canlılık, bir şuhluk geldi. Genç kadın Eitel'in o zamana değin görmemiş olduğu hafif ama keskin uçlu bir hınzırlıkla Collie'ye takılmağa başladı. Şen şakrak gülüp söylüyor, Collie'ye ufak tefek sorular soruyordu. «Gazetede okudum,» diyordu. «Karının köpekleri gene ödül kazanmış.»

«Öyle. Bu kaçıncı ödülü oldu, Lottie'nin.»

Elena, «Kimbilir senin de nasıl koltukların kabarıyordur,» diyordu.

Collie dört köşeydi. Elena onu ne zaman iğnelese adamın gözlerinde köpek yavrularının bakışları gibi nemli

bir bakış belirliyordu. «Ben buna lâyıgım,» der gibiydi bakışları. «Bilmiyorum sanmayın.»

Geceleyin yattıkları zaman Elena. «Bu gece öyle neşeliyim ki, Charley,» deyip duruyordu. Ne var ki neşesi uzun sürmedi. Bir yandan öbür yana dönerken düşünceli bir sesle, «Gerçekte Collie'nin beni umursadığı yok» dedi, Eitel'e «Biliyorsun, sensin onun ilgilendiği.»

Bir başka erkeğin kendi kadınına gösterdiği hayranlıktan başı dönmüş olan Eitel şu dakikada ağzının tadı kaçmasın istiyordu. «Saçmalıyorsun,» dedi.

Genç kadın üzüğüye benzer bir durgunlukla, «Yok,» diye yanıtladı. «Her iş sona erdi ya artık, Collie yitirdiği şeyden konuşmasını seviyor.» Elena'nın bundan sonra söylediği şey Eitel'i şaşalattı: «Charley, bu adam sana benim için şöyle böyle demeğe kalkarsa inanma ha! Collie birşey anlatmağa girişti mi nasıl kafadan atmağa başlar, bilirsin.»

«Senin için bana, zaten bilmediğim ne söyleyebilir ki?»

Elena çarçabuk, «Bilmem, ama inanma,» dedi. «Ne biçim adam olduğunu bilirsin. Yalan atar. Ona hiç güvenim yoktur benim.»

Gene de Munshin'in hergün yolunu gözler oldular. Çalışmanın verdiği ruh sıkıntısının üstüne bu yollu bir kaç saat geçirmek dinlendirici oluyordu. Aralarındaki ilişki çok yerleşmiş bir evliliği andırıyordu: Eitel'le Elena on yıllık evli, Collie ise ailenin gedikli bekâr dostu. Bu ilişkide öylesine hoş giden birşey vardı ki tanıştıklarından beri ilk olarak Eitel Collie'ye karşı bir yakınlık duymağa başladığına karar verdi. Neredeyse Collie'nin değişmeğe başladığı sonucuna varıyordu. Hiç değilse Collie Supreme Stüdyolarından, onunla sıkı bir bağlantı sürdüren tek müdürdü ya! Böylesi bir saygı ve ilgiye karşı koyabilmek kolay değildi, doğrusu.

Ama ne olsa Eitel'in kuşukları hâlâ tümüyle yatışmış değildi. Collie'nin buraya ndeen geldiğine akıl erdiremiyordu. Bu yüzden birgün ona senaryosunu anlatmağa başlayınca bu işe kendisi de şaştı.

Munshin'in onlara bu dördüncü geliyordu. Gece geç saatlere dek oturdular. Elena gidip yattıktan sonra Collie kendi dertlerini dökmeğe girişti. Başkalarının buluşlarını çalmak için kullandığı tekniğin bir parçasıydı bu. Ne var ki Eitel bu kez sinirlenmedi ona. Collie açık konuşuyordu. Hatta filmlerinin birinin içinden çıkamadığını açıkça söyledi; bu konuda Eitel'e akıl da danıştı.

Sıra Eitel'e geldi sonunda. Munshin göğüs geçirdi, o ağır cüssesiyle oturduğu yerde şöyle bir kıpırdadı. «Bana anlatmak istemezsin sanırım, Charley,» dedi. «Gene de senin şu senaryo nasıl gidiyor, merak ediyordum.» O tiz sesinde bir yumuşaklık vardı.

Eitel yalan söylemeyi aklından geçirdi. Ama doğruyu söyleyerek, «Çok kötü gidiyor,» dedi.

«Kestirmiştim, öyle olacağını. Sen insanlarla bir arada çalışmağa alışmışsın, Charley. Bana konuyu anlatmak istersen belki bir katkıda bulunabilirim.»

«Belki de konuyu çalarsın.»

Collie gülümsedi: «Bana öyle geliyor ki bu konuyu istesem de çalamam.»

Eitel'in içinden ona konuyu anlatmak geliyor, buna kendisi de şaşıyordu. Collie nasılsa sevmiyecekti konuyu.. gene de onunla tartışmak yararlı olabilirdi. Munshin'in tepkisi yeni fikirler verebilirdi ona. Her şeye rağmen Eitel neden konuşmak istediğini aslında anlıyamıyordu. İçinden, «Bu işin canına okumak istiyorsun» diye düşündü.

Öykü anlatmak, onun yıllar önce keşfetmiş olduğu bir yetenektir. Bu kez de öyküsünü güzel anlattı, hatta aşırı güzel, belki de. Daha anlatırken bal gibi biliyordu ki bu öykü onun için şimdiyedek inandığı kadar önemliyse,

bir başkasına böyle kolaylıkla sunamaması gerekirdi. Anlattıkça senaryo canlanıp kanlanır gibi oluyor, kulağa kâğıtta yazıldığından çok daha güzel geliyordu; Collie de çok iyi bir dinleyiciydi doğrusu. Zaten anlatılanları can kulağıyla dinlemesi ünlüydü bu adamın; nerede hafif bir ıslık çalınacağını, nerde dil şaklatılacağını, nerde baş sallayıp anlayışla gülümseyeceğini çok iyi bilirdi; her seferinde onun, bundan daha tatlı birşey duymamış olduğunu sanırdınız. Eitel bütün bunların gerçeğe ne denli az ilişkisi olduğunu, kendi tecrübelerinden bilirdi.

O anlatmasını bitirince Munshin sırtına yaslanarak burnunu sümkürdü. «Dinamo,» dedi sonra.

«Sahi beğendin mi?»

«Olağanüstü birşey.»

Hepsi yapmacık olabilirdi bunun. Collie'nin gerçek eleştirisi sonradan gelecekti. «Bana kalırsa bu, son on yılda yapılan en büyük film olabilir, Charley.»

«Benim elimdeki senaryoyla olmaz.»

«Bu film senaryoyla yapılmaz ki! Bir şiir gerek buna.» Munshin göbeğini dürtükledi. «Tek zayıf yönü de bu ya» diye içini çekti. «Kesin konuşmam, Charley. Bu dünyada beni şaşırtabilecek birisi varsa o da sensin. Gene de, bir şiiri beyaz perdeye aktarabilir misin?»

Hoşnut mu kalsın, yoksa düş kırıklığına mı uğrasın? Eitel bilemedi. «Collie, düşüncelerini neden olduğu gibi söylemiyorsun?»

Munshin'in bu noktaya gelmesi on dakika sürdü. Sonunda, «Peki söyleyeyim,» dedi. «Sevdim bu konuyu. Alışılmışın dışına çıkan konuları severim ben. Ama başka hiç kimse hoşlanmaz, sanıyorum. Çünkü anlıyamazlar.»

«Ben böyle düşünmüyorum. Öyle çok anlıyan çıkacak ki biz de şaşacağız, gibime geliyor.»

«Bu öyküyü daha sen bile anlıyamamışsın, be Charley. Film yönetmenisin ama film terimleriyle düşünmü-

yorsun. Sen elle tutulan göze görülenin adamısın; oysa bu mistik bir öykü. Çalışmakta neden güçlük çektiğini anlıyorum. Film çevirmek konusunda bildiğin ne varsa hepsini yıkan, hepsine ters düşen bir senaryo yazmağa yelteniyorsun.» Munshin elini Eitel'in koluna koydu. «Çok sevdim bu konuyu,» dedi. «Ama derdinin nerde olduğunu biliyorum. Daha doğrusu bildiğimi sanıyorum.»

«Nerde?»

«Köklü bir teze dayanmıyor.» Bu ölüm hükmü demekti. «Aşırı özenti, züppe. Bir kahraman ki herif ruh hastası. Televizyonda milyonlar kazanırken buna sırt çevirmeğe kalkışıyor. Neden? Gidip insanlara yardım eli uzatmak için mi? İnsanların acısını dindirmek için mi? Charley, millet kahrkahaıyla güler buna. İçine sıçarlar filminin Seyirciye bu adamın kendisinden daha iyi bir insan olduğunu söyleyeceksin- bunu dinlemek için seyirci paramı verir sanıyorsun?»

Eitel yanıtlamak zahmetine bile girişmedi. Collie'nin ağzından çıkan her söz onun umutlarını biraz daha derine gömmüştü. Birden bu yaratının gerçekleştiremeyecek birşey olduğunu içinde duydu. Konuyu da Munshin'e bu yüzden anlatmış olsa gerekti: gerçekleştiremeyecek bir düş kurduğunu öğrenmek için. Aslında bu onun eskiden beri bildiği birşeydi de başka birinin çıkıp yüzüne karşı söylemesini gereksinmişti. Belki şimdi boş yere didinip durmazdı artık. İçini bir rahatlık bürüdü, eskiden bildiği bir rahatlık: bir yükten kurtulmuştu.

Munshin, «Biliyor musun,» diye ekledi. «Bence bu konuyu işe yaratmanın bir yolu var. Bir kulp takmak gerekiyor, hepsi bu.» O şişman kollarından biri havaya kalktı. «İzin verirsen biraz düşüneyim bunu.» Ne var ki Collie hep yüksek sesle düşünürdü. «Buldum, Charley,» dedi. «Çözümü çok basit. Öyküye bir tür önsöz gerek. Ben-

ce kahramanımız bir papaz olmalı öykünün başlangıcında.»

«Papaz mı?»

«Uyumuşsun, sen Charley, kafanı kullansana. Kahramanın papaz olursa kurtulursun. Nasıl oldu da senin aklına gelmedi, doğrusu şaştım.» Collie çabuk çabuk konuşmağa başlamıştı şimdi; öyküyü, bir kuklacının parmakları gibi becerikli ve kıvrak olan o yapımcı kafasıyla di-
di didik ediyordu. Başlangıçta filmin kahramanı papaz olmak için okuyan bir öğrenci olacaktı. Kişilik yönünden noksansız bir genç: sevimli akıllı, kibar, olgun. Tek bir kusuru olacaktı, o da en önemlisi. Munshin, «Hep ben bilirim diyen bir genç,» diye anlattı. «Bomba gibi bir sahne canlanıyor gözümün önünde. Müdür mü, baş piskopos mu, işte şu papaz yetiştiren okulların başındaki heriflere ne diyorlarsa o; görmüş geçirmiş, ermişlere benzer ihtiyar bir İrlandalı keşiş, bizim Freddie'yi çağırıyor...» Anlattığı her öykünün baş kişisine Freddie adını takmak Munshin'in huyuydu. «Çocuğa, iş yok, yavrum, sen papaz olamazsın, daha o mertebeye eremedin, diyor. Bilgi yönünden çocuğun çok üstün olduğunu söylüyor. Kilise tarihi, Vaftiz Kuralları, Günah Çıkartma Psikolojisi velediğin bilmediği yok, bütün notları 10 artı. Gelgelelim göğsünde bir papazın yüreği çarpıyor. İhtiyar keşiş de ona, Oğlum, sen okuldan çık, dünyayı insanları tanı ve alçak gönüllülük öğren diyor. Anlıyorsun ya şimdi?»

Eitel anlıyordu. Dinlemesi bile gerekli değildi. Munshin güzel bir yemeği sindirmenin zevkiyle «Durumu Freddie'nin açısından ele alalım bir de,» diye ekledi. «Ona yön veren bir amaç saptamak istiyorsan, ihtiyar papazı gözünde bir çeşit baba gibi yüceltmış olabilir. Onun verdiği öğüdü ters yönden alarak, babasının onu istemediği sanısına kapılabilir. Küskünlüğe gömülür. Kimsenin

kendisini sevmediğine inanmıştır. Ne yapar bunun üzerine? Papaz okulundan çıkar, sonra her nasılsa... elbette bir yolunu buluruz... televizyona girer. Yaşama, insanlara dış bileyen, kendi dümenini çevirmeğe bakan bir genç. Gene de seyircilerine iç bulandırıcı duygusal besinler sunduğu için vicdan azabı çektiğini belirten sahneler sıkıştırırız araya. Bir yandan da mesleğinde füze gibi yükselmektedir.» Munshin ellerini anlamlı bir hareketle öne doğru uzatarak kendi kendinin sözünü kesti. «Onu önce aşağılık, çıkarıcı bir adam olarak seyirciye verir, sonra da madalyonun ters yönünü döndürüverirsin. Başına gelen bir olay Freddie'ye alçak gönüllü olmasını öğretir. Bunun nasıl bir olay olduğunu şimdi bilemiyorum ama üstünde bile durmayalım. Haçlı istavrozlu birşey. Sahnede çarmıha gerilmiş bir İsa resmi ya da simgesi göster yeter gerisi kimin umurunda? Seyirciler yalayıp yutar bunu... Freddie kendini sokaklara attığı zaman bir yıl kadar bir dervişlik süresi tanırız ona; kaldırımdaki kimsesizler arasında, yoksul mahallelerde dolaşıp dursun, gözlerinden yaşlar akarak... bütün insanları sevdiğini belirten bir sürü cavalacoz gösteririz perdede. İnan bana, bu filmi seyreden çocuklar bile patlamış mısır yemekten vazgeçeceklerdir bu sahneler gelince. Anlıyorsun, ne demek istediğimi. Uzatmanın gereği yok. Sonunda da...» Munshin'e göre Freddie'nin kaldırımlarda can vermesi zorunlu değildi. Belki eski okuluna bile döner ve bu kez içeri alınırdı. Yürek verici bir bitiş. «Fonda melâike seslerinden bir koro duyar gibi oluyorum, yalnız öyle bayat, beylik cinsinden olmamalı.»

Munshin öyle heyecanlanmıştı ki yerinde oturamıyordu. Odanın içinde beş aşağı beş yukarı yürürken, «Bu konu beni sardı,» diye söyleniyordu. «bu gece uyku tutmayacak.»

Eitel güldü. «Collie, sen bir dâhisin.»

«Ben ciddiym, Eitel, bu filmi çevirmeliyiz. H. T. buna bayılacak.»

«Ben yapamam bu filmi.»

«Baı gibi yapabilirsin.»

Eitel, «Birincisi, ben kiliseden yana değilimdir,» dedi.

«Kiliseden yana değilsin ha? Yavrum, ben çocukluğumda, کنار mahallelerin kaldırımlarında, serserilik ederken demiyeyim ama başıboş sürterken, ne zaman bir kilisenin önünden geçsem yere tükürürdüm. Bunun ne ilişkisi var bizim yapacağımız filmle?»

«Vallahi, kilisenin şu uğursuz soruşturma komisyonlarıyla bir ilişkisi olduğunu sen de ben de biliyoruz.»

«Onlar eşelemese başkası eşeliyecekti o konuyu. Charley ben oldum olası liberalimdir ama kuzum gözünü seveyim, siyaseti bu işe karıştırma.»

Eitel, «Senaryodan konuşmalıyım artık,» dedi. «Bu gecelik.»

«Bu gecelik konuşmayalım, ama sen de benim söylediklerimi biraz düşün, Charley. Yemin ederim, bu filmi seninle birlikte yapmak istiyorum. Konu değil, altın madeni bu.» Munshin Eitel'in omuzunu okşadı. «Elindeki şeyin değerini sen de bilmiyorsun,» dedikten sonra gitti.

Eitel o gece Collie'nin uyuyup uyuyamadığını hiç bir zaman öğrenemiyecekti. Ama kendisini uyku tutmadığını kesinlikle biliyordu. Herşey tepetaklak olmuş gibiydi. Bu yeni konuyu düşündükçe Eitel'in içindeki piyasa yönetmenin ağzının suları akıyordu. Para getirecek bir film için öylesine biçilmiş kaftandı ki bu konu, öyle güzel bir yapmacıklığı vardı ki! Böylesi kusursuz iki yüzlülükler, meslek kurtlarının canına can katardı. Collie bu konuyu anlatmakla Eitel'in içindeki o eski ateşi körüklemişti.

Ertesi sabah çalışmağa başlayınca kafasının bu yollu buluşlarla kaynaştığını gördü. Onca emek vermiş olduğu

kendi öyküsü daha şimdiden uçup gitmiş miydi yoksa? Kiliseye karşı duyduğu tiksinti temelsiz miydi, kendi kendisi temelsiz miydi böylesine? İçinden Munshin'le para konusunda ne gibi bir anlaşmaya varacağını bile hesaplamaya başlamıştı. Elinde olmadan, «Dünyada yeniden Komisyonun karşısına çıkıp tükürdüğümü yalamam,» diye düşünüyordu. Senaryoyu yer-altı yoluyla yazarım, kendi adımları komadan... bu yüzden ne denli zarar edersem edeyim.» Bir yandan da, «Acaba Collie gerçekten ciddi miydi?» diye merak ediyordu.

Collie Munshin bugün onları görmeğe gelmedi. Eitel Yat Kulübüne telefon ettiği zaman, onun uçakla kumar kentlerinden birine gitmiş olduğunu öğrendi. İş apaçık ortadaydı. Collie yirmidört saat bekleyip onu kıvrandıracak kadar güçlüydü -beylik bir taktik, gene de Eitel'i terdirgin etti.

Akşam üzeri Marion Faye onlara uğradı. Eitel'le Elena onu haftada bir iki kez karşılarında görmeğe alışkınlardı. Elena'nın onunla kalmasından sonra bir süre için duydukları gerginlik şimdi azalmıştı. Hatta Eitel onun ziyaretlerinden gene zevk alır olmuştu son zamanlarda.

En olmadık zamanlarda ortaya çıkmak Marion'un huyuydu. Bir hafta telefon bile etmez, sonra birden çıkıp gelirdi. Çektiği marihuanadan mı nedir, Eitel'in oturma odasında yarım saat hiç konuşmadan, bazı kez onların terbiye gereği hal-hatır sormalarını bile yanıtlamadan otururdu. Sonra kalkıp giderdi. Bazan çenesi açılır bol bol konuşurdu; arada bir de onlara kişiliğinin çekici yönlerini göstereceği tutardı. Garip birşey ama Eitel'e öyle geliyordu ki Marion sevimli olduğu zaman çok sevimli oluyordu; bu gülyüz, tatlı dil karşısında insanın duyduğu ferahlık, onun sevimliliğini abartmaya yarıyordu, belki de.

Tuhaftır ki Marion Elena'ya karşı her zaman güler yüzlüydü. Onunla cilveleştiği bile oluyordu. Böyle zaman-

lardan sonra Elena biraz alımlanır, Eitel'e takılırdı. «Aramızı açabilse sevinçten dört köşe olacak,» derdi, Marion için.

Eitel «Onun hiç bir kadınla böylesi ilgilendiğini görmemiştim,» dedi bir gece.

Elena gene somurttu. Böylesine kör-kör-parmağım-gözünde bir övgü hoşuna gitmemişti. «Onun istediği beni kendi orospularının arasına katmak.»

«Saçmalıyorsun.»

Elena, «Saçmalamıyorum,» dedi. «O beni o gözle görüyor. Hiç sevmiyorum bu adamı.»

Eitel öfkeyle, «Kendini hiç bir zaman hoş görme» diye söylendi.

Öyle istiyordu ki, Elena'nın kişiliğini bulmasını! Bir kez, yalnızca bir kez Elena, göçmenlerin arasında geçirdiği bir gecede parlayıp kendini göstermesini bilmişti. Birişi pikaba bir ALEGRİAS koymuş, Elena da İspanyol dansını yapmıştı. Eitel onun dansını ilk görüyordu. Elena'nın başının duruşu gururlu, dişleri bembeyaz, teni altın rengindeydi. Dünyaya dudak bükercesine bir dansedişi vardı, eteklerini savurarak, o küçücük, sivri topuklarını saat gibi bir tempoyla öfkeye benzer bir hız, Eitel'in hayranlıktan ağzını açık bırakan bir güvenle tıkırdatarak... Sonra içki başına vurunca dansetmekten vazgeçti, ama Eitel'in içindeki övüncün ışıklısıcaklığı gece boyunca sürdü. Ertesi sabah dans çalışmıyor diye Elena'yı azarladı; o da bir kaç gün çalıştı. Hatta yeniden gece klüplerinde dansetmeğe başlamaktan konuşuyordu. Ne var ki onun çalışmalarını seyrederken Eitel bu kızın hiç bir zaman profesyonel bir dansöz olamayacağını sezmişti. Onun bir zamanlar, ikinci sınıf gece kulüplerinde, müşterilerin iki strip-tiz programı arasında içki içebilmelerini sağlamak için ara vermekten başka birşey olmayan dansları sırasında nasıl mutsuz olduğunu gözünde canlandırabili-

yordu. O dansını yaparken müşterilerin konuşmaya daldıklarını bile görür gibi oluyordu.

Yok, yok, Elena bir mesleğin eri olmak için gereken ilk şartı hiç bir zaman kafasına sokamıyacaktı. İnsan ne durumda olursa olsun, çıkardığı işin belirli bir düzeyin altına düşmemesi gerekirdi. Hiç bir zaman çok kötü olmamalıydı insanın çıkardığı iş. Gelgelelim Elena bunu becerecek yaratılıştta değildi. Eitel onda bir sanat yönü olduğunu görebiliyordu ama bu amatörler e özgü, başıboş bir yetenekt i. Meğer Elena'nın yatakta bu denli iyi olmasının gizi buymuş: sevişmek de amatörler e özgü bir sanattı. Böylece Eitel, inanmayı ne denli istemezse istemesin artık iyice biliyordu ki kendisi, daha ileriye götürmek için Elena'nın üstüne vardıkça Elena geriliyecektir. Genç kadının tek bir türküsü vardı, gerçekte: «Sev beni, yürekten sev beni; o zaman senin dileğini yapabilirim belki...»

Marion da ona aşığı yukarı bunu söyledi. Eitel'in Collie Munshin'den telefon beklediğı akşam Marion onlara uğramış ve saatler saati kalmıştı. Daha başlangıçta, Elena mutfakta kahve pişirirken Eitel genç adama Munshin'in fikrini anlatmıştı. Konuştukça, Marion'un Munshin'i desteklemesini istediğini seziyor, bu da onu tedirgin ediyordu.

Marion yalnızca, «Collie'nin tipik bir 'katkı' sı,» dedi.

Eitel, «Öylesine kötü ki ister istemez ilgimi çekti,» diye mırıldandı.

Marion, «Olan bitenin dışında kalmak hoşuna gitmiyor, değil mi?» diye sordu.

Sonra hiç sesini çıkarmadı. Elena içeri girdiğı zaman da konuşmadı. Bu sessizlik Elena'yı rahatsız ediyordu. Sonunda Marion yeni çalıştırmağa başladığı Bobby adında bir kızıdan söz açınca Elena yakından ilgilendi. Marion'un anlattığı her ayrıntıyı... Bobby mankenlik, modellik yap-

mişti, artist olmak istiyordu, evlenip boşanmıştı, iki küçük çocuğu vardı... Elena can kulağıyla dinliyordu.

Bir ara Marion'un sözünü keserek, «Peki ama nerden atıldı bu işe?» diye sordu. «Demek istediğim, önceden ne isteymiş?»

«Ben nerden bileyim?» dedi Marion. «Belki bir manifaturacıda kravat satıyordu, belki gece kulüplerinde fotoğraf çekiyordu. İnsanlar ne iş yaparlar ki?»

«Yok, demek istediğim, bu işe atılmağa nerden karar vermiş?»

«Atla deve mi sanıyorsun? Jay—Jay alıştırmasını yaptı, sonra ben karşıma alıp konuştum.»

Elena, «İyi ama, neler duydu acaba bu işe ilk atıldığında?» diye direndi.

Marion, «Sen olsan neler duyardın?» diye sordu.

Onun bu sorusunu Elena kırık kırık gülerek yanıtladı. Eitel'e dönerek, «Ne acıklı,» dedi. «Öyle kadınlar iyi bir erkekle adam gibi bir ilişki kurmayı beceremedikleri için düşünüyorlar bu yola.»

Marion, «Ama sen başka, elbette,» dedi.

Eitel bu sözlerin ne anlama geldiğini biliyordu. Marion çirkinleşecek demekti.

Elena, «Elbette, ben sağlam ilişkiler kurabiliyorum,» dedi. «Öyle değil mi?»

Marion güldü. «Kuşku mu var! Yeter ki aradığın erkeği bulasın. Zaten bütün kadınların derdi bu ya!»

Elena, «Ne demek istiyorsun yani?» diye sordu.

Bu kez gülümseyen Eitel oldu. «Beni başından savmanı söylemek istiyor.»

«Marion sana diş biliyor, Charley.» Elena bunu, erkeklerin ikisinin de kendisine karşı çıkacaklarından korkuyormuş gibi, meydan okurcasına söylemişti. Eitel'in elinden gülüp geçmek gelirdi yalnızca. Yıllardır kendini

bu gülmesiyle savunmuştu. Üstünde durmazcasına, «Elena'nın dediği doğru mu, Marion?» diye sordu.

Marion Faye sigarasından bir soluk çekti sonra sigarayı şöminenin içine fırlattı. «Elbette dış bilerim sana.» «Ama neden?»

«Gerçek bir sanatçı olabileceksen sanatın yüzüne tükürdün de ondan.»

Eitel, «Gerçek sanatçı kime derler, peki?» diye sordu. Marion'un sesindeki hınç yüreğini ağzına getirmişti.

Marion kaba bir alaycılıkla, «Tartışmaya mı girişmek istiyorsun?» diye sordu. Gerçek sanatçının kime dendiğini benim sana söylemem gerekmez sanıyordum.»

Eitel, «Böyle düşündüğüne üzüldüm,» dedi. Marion'un onu artık saymadığını seziyor ve bu onun içine bir yitiklik duygusu veriyordu. Buruk buruk, «Bir çömezim daha elden gitti,» diye düşündü.

Elena, «Charley'e karşı duyguların böyleyse neden durmadan buraya geliyorsun?» diye sordu.

Marion ona, laboratuvarındaki bir yaratık örneğine bakarcasına şöyle baktı. «Ciddi mi soruyorsun bunu? Yoksa benim haklı olduğumu anladığın için mi böyle konuşuyorsun?»

Elena, «Sen pis bir... Defol bu evden!» diye haykırdı, sonra gerçek bir tehlike taşımayan bütün buyruklar gibi o da bunu, odadan kendisi çıkarak yerine getirdi.

Eitel, «Ne diye tutar böyle birşey söylersin şimdi, Tanrı aşkına?» diye söylendi.

Marion, «Bu piliçte senin gördüğünden daha çok şeyler görüyorum da ondan,» dedi.

Eitel kılı kıpırdamadan, «Herneyse, belki de hakkın vardır,» diyerek kalktı, yatak odasına gitti. Elena göz yaşlarına boğulmuştu. Eitel bunu önceden kestirmişti. Ne var ki Elena onun dediklerini dinlemiyor, yatağın üzerinde

öylece yatıyordu. «Hiç kimse dili varıp da sana öyle şeyler söyleyememeli,» diye hıçkırdı. «Ne de bana!» Eitel ona lâf anlatmağa çalıştı. Marion öyle demek istememişti, sinirleri gergindi, Elena ona onca soru sormakla yanlış iş yapmıştı... Umutsuzcasına konuşup duruyordu. Gerçekte yapmak istediği şeyin ne olduğunu bilmez değildi: Marion'un yanıldığına, ayrılımalarının doğru olmayacağına, ona her zaman iyi bakacağına Elena'yı inandıрмаğa çalışıyordu.

Bir an geldi, Elena ona doğru dönerek, «Yere göğe koyamıyorsun bu arkadaşını,» diye ateş püskürdü. «Oysa onun ne biçim arkadaş olduğunu bilmen gerekir.»

Dahası olduğunu Eitel kızın ses tonundan anlayarak, «Ne demek istiyorsun, yani?» diye sordu.

«Sen ne zaman arkanı dönsen Marion seni bırakıp ona gitmemi söylüyor.»

«Gerçekten söyledi mi bunu?»

«Beni sevdiğini bile söyledi.»

Eitel şaşalamıştı, bir yandan da kıvandığının farkındaydı. Bırak başka birisi baksın Elena'ya, bırak kendi yüklerinden birisi eksik olsun. «Öyleyse Marion'un neden öyle çirkinleştiğini anlıyamıyor musun?» diye kendi sesinin sordüğünü duydu.

«Kızmayacak mısın bile?»

«Elena, kuzum, piyeyi deve yapmayalım.»

«Soğuk herifin birisin sen, Charley.»

«Hadi, uzatma da yanımıza gel. Marion şana tutkunmuş madem, nasıl kızabilirsin ona?»

Sonunda Elena konuşa iyi geceler dilemeğe razı oldu. Ağlamaktan kızarmış gözlerle salona döndü ve Marion'a utanmış bir gülümsemeyle iyi geceler diledi.

Marion, «Çok güzelsin, şekerim,» dedi. «Demek istediğim, bizlerden çok daha üstünsün sen.» Ve ona parmaklarının ucuyla bir öpücük yolladı.

Elena gidip de başbaşa kaldıkları zaman Marion'un kaşları çatıldı.

Eitel, «Neden inanmıyorsun onu sevdiğime?» diye sordu.

«Ne dememi istiyorsun? Söyle, diyeyim.»

«Sen de birşeyler buluyorsun onda. Öyle demedin mi? Sonra Eitel, inler gibi, «El üstünde tutulmaya öyle bir ihtiyacı var ki,» diye ekledi.

«El üstünde tutulmak mı?» Marion bir duvarı delip geçmek istercesine öne doğru eğildi. «Charley, sen de benim gibi biliyorsun, bu kız işlemiş geçmişin biri— olup olacağı bu.»

«Doğru değil, olup olacağı bu değil işte.» Kendi sesinin serin kanlılığı Eitel'in kötüsüne gitti. İçinden, «Elena'na'yı gerçekten sevseydim şimdi Marion'la konuşmazdım» diye düşündü.

Faye dalgın bir sesle, «Elena'ya istediğini yapabilirsin,» dedi. «Pas pas gibi ayaklarını silebileceğin bir kız.» Gözleri boşluğa dikilmişti. «Yeter ki yular senin elinde olsun. Bu kızı gütmek gerek, Charley. Özelliği bu işte.»

Eitel bir kez daha direndi. «Bazı yönlerden tanıdığım kadınların en dürüstü Elena'dır.» dedi. «Bilsen ana babası bu kızı ya kırk satırla büyütmüşler, ya da kırk katırla.»

«Hiç kuşkusuz. Sen neden onunla yaşadığını biliyor musun?»

«Neden?»

«Koruyorsun da ondan, Charley. Onu hiç aldatmadığına kalıbımı basarım.»

«Hiç aldatmadım.»

«Oysa sen bir kişiye bağlı kalmanın insanlık iç güdülerini hiçe saymak olduğuna inanırdın.»

«Belki hâlâ inanıyorum.»

«Gerçekten korkuyorsun. Charley. Benim kızlardan birini denemekten bile ödün kopuyor.»

«Kiralık kızlar hiç çekmemiştir beni.»

«Ne demek istiyorsun yani? Bunun bir zevk sorunu olduğunu mu?»

Marion'un bu sözleri üzerine Eitel gene, Altın Çöle ilk gelip de, bir zamanlar tanıdığı cinsten kadınların ona artık bir daha hiç yüz vermiyeceklerini anlamağa başladığı zaman kapıldığı öfkeye benzer bir öfke duydu. Gözü yüksekte olanları, genç olanları, kendi canının çektiklerini bir daha ömründe elde edemiyeceğini kavramak ta gecikmemiştir. Ona kala kala «Göçmen»lerin karıları, ikinci sınıf kiralık kızlar ve Desert D'Or ölçüsünün, onu hâlâ önemsiyebilecek kadar aşağılarında olan damgalı orospular kalmıştı... Yoksa Marion'un şu dediklerinde bir gerçek payı var mıydı? Eitel böyle kadınlardan bile korkuyor muydu yoksa? Bunları düşünürken Eitel, Elena'ya karşı duyduğu küçümsemeyi bir çala, açıkça gördü. Ama Marion'a yalnızca, «Elena'yı bu denli hor görüyorsun madem, neden ilgileniyorsun onunla?» diye sordu.

«Bunu daha ben de yanıtlayamadım. Kişiliğimin hayvan yönü olsa gerek.» Marion Faye esniyerek ayağa kalktı. Gitmek üzereyken, «Kendi iyiliğin için bir şey yap,» dedi. «Sor Elena'ya bakalım, hiç bu işi para için yaptığı olmuş mu?»

Eitel içi heyecanla ürpererek, «Bir bildiğin var,» dedi. «Nedir?»

Faye, «Hiçbir şey bildiğim yok, Charley,» dedi. «Yalnız bu işlerde pek yanılmayan bir sezgi gücüm vardır.» Ağır, çalımlı adımlarla dışarı çıktı.

Eitel bu soruyu Elena'ya sormak fırsatını ancak ertesi gün öğleden sonra buldu. O gece yatak odasına gittiğinde Elena uyuyordu, sabahleyin de Eitel'den önce kalktı. Munshin'den hâlâ ses seda yoktu; Eitel bir yandan çalışmağa kendini zorlarken bir yandan da Elena'yla yat-

mak isteği içini gıcıklıyor aklını dağıtıyordu. Öğleden sonranın orta yerinde heyecan verici bir yarım saat geçir-diler. Bunun Elena için iki kat heyecan verici olduğunu, çünkü onun bu şehveti hiç sebepsiz içten gelen bir şey sandığını Eitel biliyordu. Sonradan Elena'ya soruyu umur-samazmışcasına sordu. Elena hiç para almış mıydı bu işe karşılık? Genç kadın bir kerelik bir denemenin dışında hiç bir zaman para almadığını söyledi. Bir kerelik ' bir deneme mi? O da nasıl şeydi öyle? Elena, tuhaf bir şey olduğunu söyledi bunun. Gözleri gerilere kaydı, gitti. Eitel, yüreği buz bağlıyarak, nasıl olmuştu, diye sordu. Bir adam varmış, Elena'yla yatmak istemiş, Elena olmaz demiş, adam da para veririm demiş ona yirmi dolar, demiş...

«Ya sen ne yaptın bunun üzerine?» diye Eitel sor-du.

«Parayı aldım. Bu yüzden adam heyecan verdi sanki bana.»

«Sen pis bir kızsın» dedi Eitel.

Elena'nın gözleri cıvıl cıvıldı. «Öyleyimdir, biliyor-sun bunu. Sen de pis değil misin sanki?

«Öyleyim.» İşin en kötüsü, bu tür konuşmalar onu öylesine uyandırıyor ki cinsel yönden.

Elena, «O yirmi doları tadını çıkara çıkara harca-dım» diye anlattı.

«Rahatsız etmedi mi seni?»

«Yoo.»

«Etmiştir işte!» diye Eitel direndi.

«Valla, ertesı geçe sinir krizi gibi birşey geçirdim ama benim sinirlerim zaten öyle bozuktur ki.» Elena'nın yüzünde bir an kapanık bir ifade belirdi. «Charley, konuşmayalım bundan. Onaltı yaşındayken, eninde sonunda orospu olacağım diye kuruntu yapardım.» Sonra bütün bu anıları kış-lamak istercesine güldü ve çıkıp Eitel'in kucağına otur-du. «Aklında mı, hani iki kızla bir arada yapmaktan ko-

nuşuyorduk?» Eitel evet, gibilerden başını salladı. «Belki günün birinde başka bir kız bulabiliriz. Yalnız bu işe uygun bir kız olması gerek. Benim kıskanmayacağım gibi bir kız.» Elena kendi kendine güldü. «Ne ayıp, değil mi? Bu yollu konuşup tasarılar kurmak?»

Eitel onu bağrına bastı. İçki Elena'ya dünyada söyleyemeyeceği duygularla dolup taşıyordu: kendisini iki kadınla bir arada düşünmenin verdiği heyecan, onun yirmi dolara gövdesini satmış olmasının verdiği şehvete benzer acı ve hepsinin yanı sıra bir kaygu, Elena'nın geleceği konusunda, nerdeyse gözlerini yaşartan bir kaygu. Eğer kendisi Elena'yı korumazsa ne olurdu?

Bir süre sonra gidip yüzmeğe karar verdiler. İçki ısmarladıkları zaman Eitel Collie Munshin'in hâlâ ortalarında olmadığını düşündü. Herhangi bir şeye inanmak öylesine kolaydı ki: Collie'yi belki bir daha hiç görmeyecekler, belki de hemen bu gece göreceklerdi. Lâf olsun diye Eitel havaya bir para attı: para ters düştü. Eitel kendi kendine, «Onu bir daha hiç görmeyeceğim,» diye düşündü. Hoşuna gitmedi bu düşünce. Acaba sırtını Collie'ye dayamaya mı karar vermişti?

Kör—inan dediğin nedir ki? Eitel'in havaya attığı para bir şeycik bilememiştir. Collie o akşam onları görmeğe geldi. Elena ancak saatlerden sonra gidip yattı; onun yanında film senaryolarının lâfı bile geçmedi. Sonunda o gittikten sonra Collie dalgın bir poz takınarak, «Fantastik bir meslek bizimkisi,» diye mırıldandı.

Ama Eitel'in bunu çekecek sabrı yoktu. «Baş papazımız ne yapıyor?» diye sordu.

Collie gülümsedi. «Charley, geçen akşamki küçük görüşmemiz bir işe yaramıştır, umarım.»

«Aklıma bir kaç şey getirdi, doğrusu.»

«Ben hâlâ düşündükçe coşuyorum, dedi Munshin. «Yıllar var hiç bir konu beni böylesi heyecanlandırmamıştı.»

Collie çoğu zamanlar böyle konuşurdu; bu tür konuşmaları bir konudan öbürüne geçmek için kullanırdı. «Dün gece kendi kendime, kumar oynamağa ne diye buraya geldin? diye sordum. Gerçek kumar Desert D'Or'da, Charley Eitel'in senaryosunda, diye düşündüm.»

Eitel, «Kumar bunun neresinde?» diye sordu. «Son görüştüğümüzde bu filmin dinamo olduğuna inanıyordun.»

«Charley söz oyunları ile vakit geçirmeliyim. İkimizde buna eğilmeyecek kadar akıllıyız. Senin bu konu, benim yaptığım katkıya rağmen bir kumardır. Başından sonuna dek kelimenin **her anlamıyla kumardır.**»

Eitel kokteyl hazırlamayı küçük bir törene dönüştürerek uzattı. «Öyleyse vazgeçelim bari,» dedi.

«Charley, oyunu kes, kuzum.» Collie şişman bir oğlan çocuğu gibi zevkle üst dudaklarını dişliyordu. «Enine boyuna düşündüm ben bunu. İki gözüm, ille tek başıma yapacağım dersin, benim verdiğim fikirler helâl olsun; senaryonu ayuç dolusu paraya satmanda sana yardımı dokunursa sevinirim.»

Eitel bezginlikle dudak büzdü. «Sen de biliyorsun, Collie. Sinema endüstrisinden kimse yanıma yanaşmıyor.»

«Senin yapacağın tek şey kendini Hükûmete karşı temize çıkarmak.»

«Ufacık bir şey, değil mi?.. Benim onurum var ortada, Collie.»

«O zaman benimle birlikte çalışman gerekir.»

«Belki başka yolları vardır bu işin.»

«Kimi aldatıyorsun? Filmini Avrupada çevirmek istiyorsun önce pasaport alabilmen gerek.» Munshin gözlerinin içi gülerek daha iyi bir tasarısı olduğunu bildirdi. Eitel önce senaryoyu yazacak, çekimle ilgili düşüncelerini de belirtip gerekli fikirleri verecekti. Bunlar olup bit-

tikten sonra... Eitel bunu oniki haftada yapabileceğini sanıyor muydu, acaba?.. Collie senaryoyu Herman Teppis'e kendi yapıtı olarak sunacaktı. Collie Munshin'in kendi yazdığı bir senaryonun ne getirdiğini Eitel'e söylemenin gereği yoktu.

Eitel, «Yetmiş beşle yüz bin arası birşey alabilirsin sanıyorum,» dedi.

«Kuzum Charley, para konuşmanın ne gereği var şimdi?»

«Nasıl bölüşeceğimizi bilmek istiyorum da,»

Munshin dudaklarını büzdü. «Böyle konuşmak sana hiç yaraşmıyor, Charley.»

«Varsın yaraşmasın. ama ben onbin peşin istiyorum. Dörtte üçü benim, dörtte biri senin olacak.»

«Kafam karıştı, Charley. Bu iş hangi açıdan ele alındığını anlıyamıyorum.»

«Kafanı biraz zorla, anlarsın.»

«Kafanı sen zorla. Bu iş bana dertten başka ne getirecek sanıyorsun? Seninle çalıştığımı Teppis bir öğrense kellemi uçurur. Kendimi üç kurşun için böylesi bir tehlikeye atar mıyım, sanıyorsun?»

«Üç beş kuruş, bir de Collie Munshin'in yaratısı olan bir senaryonun prestiji.»

«Değmez,» diyerek Collie başını yandan yana salladı, «Yok, yok, Charley, ben başka çıkar yol görmüyorum. Elin darda olduğu için sana senaryo için ikibin beşyüz veririm. Gerisini, dörtte üçü bana olmak üzere bölüşürüz.»

«Collie. Collie, Collie.»

«Sana ödünç verdiğim parayı da unuturuz.»

«Onu bana neden verdiğini bilmiyorum sanma.»

Bu yollu, aşağı-yukarı bir saat çekiştikten sonra anlaşmanın kaba çizgileri üstünde anlaştılar. Daha sonra Munshin bu noktayı avukatıyla görüşmek istediğini söy-

lüyordu belki bir kontrat imzalarlardı, belki de hiç imzalamazlardı. Eitel'e ödeme yapmanın şartı da gelir vergisi gerekçelerine göre saptanacaktı. Ama işin ayrıntılarıydı bunlar. Birbirlerine güvenebilirlerdi.

Kontratların en sağlamı, diye düşündü Eitel. Collie'nin parası vardı, kendisi de senaryonun kendi el yazısıyla yazılmış fotokopilerini çıkartıp saklayacaktı. Karşısına kabul ettirebildiği en iyi şartlara boyun eğdi. Collie ona senaryoyu yazması için dört bin dolar verecekti, iki bini bu gece, iki bini senaryo bitince. Senaryo satılamazsa Munshin'in malı olacaktı. Satılırsa satış fiyatının üçte ikisinin Munshin alacaktı. Yapıtın bundan sonraki hakları Munshin'de olacaktı ama Munshin Eitel'in bir onda almasını sağlayacaktı. Basit bir uzlaşmaydı bu. İş Eitel görecekti, parayı Munshin toplayacaktı. Buna karşılık Eitel Soruşturma Komisyonu ile iş birliği yaparsa Munshin onun bu filmi yönetmesini sağlamak için elinden geleni yapacaktı. Senaryoyu da ortaklaşa yazmış gibi gösterebilirlerdi.

Eitel içi karararak, «İşte ben de Collie'nin mahzende kilitli tuttuğu adamlarından biri oldum,» diye düşündü. Öfkeden kuduruyordu. Collie insan sarrafıydı; piyonlarının hepsi dürüst kişilerdi; Collie güvenemediği bir insanla, kafasını kesseler bu yollu bir anlaşmaya yanaşmazdı. Eitel acı acı, «Şunca yıl sonra, hâlâ dürüstmüşüm meğer» diyerek Collie'nin uzattığı ikibin yüz doları eline aldı. Uyuşmuşlardı. Eitel avucunun karıncalandığını duydu.

O gecelik işlerinin bittiğini sanıyordu; çok geçmeden işin daha yeni başladığını öğrendi. Collie bu kez de uzun uzun bir kumarhanede Lulu'yla nasıl karşılaştığını anlatmağa girişti. «Hani o adamlaydı. Şu senin pilot arkadaşın. Neydi adı?»

«Sergius.»

«Tamam, Sergius. Tatlı çocuk, biliyor musun. Ama

sandığı kadar akıllı değil.»

Eitel yalnızca, «Olabilir,» dedi ve bekledi.

«Charley,» dedi Munshin. «Güzelim mesleğini kendi elinle nasıl yıktığını düşündükçe içimden hâlâ ağlamak geliyor.»

Eitel herhangi bir karşılık vermeğe yanaşmadı.

Collie, «Herman Teppis'in o toplantısında Elena'yı adamın burnuna sokmasan olmaz mıydı? diye sordu. «Nasıl bir yanlış adım attığını bilmiyorsun. H.T. seni o partiye neden çağırdı sanıyorsun?»

«O zaman da akıl erdirememiştim.»

«Charley, çok kafalısın, keskin görüşlüsün filan ama, H.T.'ye karşı oldum olası ters bir tutum takındın. H.T. çevresindekilere karşı baba rolü oynamak istiyor, oysa sen ona hiç bir zaman böyle bir fırsat tanımadın. O partiden iki saat önce, daha ben senin, çağrıldığını bile bilmiyordum; Teppis bana dedi ki, bizim Charley'i doğru yola döndürmek istiyorum, dedi. Böyle dedi, namussuzum.»

«Kelimesi kelimesine,» diye dudak bükerek Eitel kadehindeki içkiyi bitirdi, tazeledi. «Beni kara-listeden sildirecek miydi yoksa?»

Munshin, evet, gibilerden, bilgiç bilgiç başını salladı. «Senin gizli bir oturumda ifade vermeni sağlayacaktı. Hiç kimsenin ruhu bile duymayacaktı.»

Ne kurnaz tilki bunlar, diye Eitel düşündü. Gizli bir oturum, bir gazetenin arka sayfasındaki gömülü birkaç satırlık bir yazı, sonra Eitel gene mesleğinin başına dönebilirdi. Dedikodu yazarlarına, onun için tatlı şeyler yazsınlar diye haber salınırdı.

Munshin, «H.T. sert adamdır ama yapayalnız bir insandır,» diye ekledi. «Ortaya vurmasa da senin yokluğunu duyuyor. Seni o toplantıya neden çağırmış biliyor

musun? Aklında öyle bir film varmış ki yalnızca sen yapabiliymişsin.»

Eitel, «Sergius da söyledi bunu,» dedi. «Bir çöl müzikali.»

«Yavrum, yanlışın var. Sen H.T.'yi anlamıyorsun, diyorum sana.» Collie parmağını salladı. «Onu asıl düşündüğü, Sergius üstüne bir film yapmaktı.»

Bunun üstüne bir bardak içki içmeğe değerdi doğrusu! Eitel, «Ben körüm,» dedi. «Hiç bir şeyi göremiyorum.»

«Yalnız biraz pas tutmuşsun, okadar. Bu çocuk on tane düşman uçağını tek başına düşürmüş olan bir savaş kahramanı, bugüne bugün.»

«Üç uçak, Collie, on değil. Sonra Sergius'a sorarsan, bu kahramanlık dediğin şey yüzünden aklını kaçırmasına ramak kaldığını sana belki anlatır.»

Munshin, «Biraz abarttığım için istersen beni dava et,» diye omuz silti. «Oğlum, bu konunun temeli kahramanımızın düşürdüğü uçakların sayısı değil de, bir yetimler yuvasının kapısının önüne bırakılmış kimsesiz bir yavru olmasında. Sinema gözüyle, bundan daha parlak birşey düşünebiliyor musun?»

«Bana öğürtü veriyor.»

Munshin, «Yavrunun anası olan kızı ele alalım,» dedi. «Onu bir orta okul öğrencisi olarak görüyorum. Kursesiz bir başlangıç bu. Çocuk yaşındaki kız iki aylık bebesini bu yuvanın kapısına bırakıp zili çalıyor, sonra ağlıyarak kaçıyor ordan. Biri gelip kapıyı açıyor, ihtiyar bir kapıcı filan. Çocuğun göğsüne iğnelenmiş bir kâğıt var; H.T.'nin buluşu bu. Kâğıtta diyor ki: «Yavruma bir soyadı verebilmeyi çok isterdim ama bu olmayacağına göre, yalvarırım, ona Sergius deyin, çünkü güzel bir ad!» Munshin'in yüzünde, Kûhinur elmâsını seyreden bir adamın kendinden geçmiş bakışı okunuyordu. «Böyle bir baş-

langıçtan sonra istesen de yanılamazsın. Gerisini sen getir artık. Bu çocuk büyüüp ulusal bir kahraman oluyor. Yetim yavrumuz bir kahraman olup çıkıyor sonunda.»

Eitel kulaklarına inanamıyordu. Yılda bir, iki, bazan üç kere Herman Teppis esinlenerek bir film konusu düşünürdü. Sonra bunu ele alıp geliştirerek bir film yapmak başkasına düşerdi. Teppis'in esini, «Yetim yavru bir kahraman olup çıkıyor,» dan ileriye gitmeyebilirdi. Yıllar önce Teppis bir sabah Eitel'i çağırarak, «Bir film yapmayı düşündüm: RÖNESANS,» demişti. «Bu filmi sen yapacaksın.» Eitel işi başka bir yönetmenne yüklenip yakasını sıyırmış, sonunda ortaya çıkan kurdeleye de başka bir ad konmuştu. Bu arada Teppis'in esin perisi Supreme Stüdyolarında çalışanların bir yıl başını ağrıtmıştı. Gene de, insan düşünürse, bir film yaratmanın bu yolu öteki yollardan daha kötü sayılmazdı. Hatta Teppis'in esinlerinden çoğu kâr bırakırdı.

Munshin, «Ne dersin buna?» diye sordu.

«Bu öykünün Sergius'la hiç bir ilişkisi yok. Filme çekme hakkını ondan almak için tatlı canını neden üzdüğüne aklım ermiyor.»

«Bizi hiç bir zaman mahkemeye veremez, nasılsa. Ama sorun bu değil. Sen konuya baksana. Bombok bir şey. Gerçek bir kişinin yaşamı üstüne kurulmazsa kimse inanmaz. Zaten Teppis'i heyecanlandıran da bu oldu ya. Yapabileceğimiz reklâmların parlaklığı.»

Eitel, «Sergius'un size bu hakkı satacağını hiç sanmam» dedi.

«Sence öyle. Bence tam tersi. He derse cebine yirmi bin dolar girecek.»

«Öyleyse onunla konuşsana.»

Munshin içini çekti. «İş işten geçti artık. H.T.'nin coşkularını nasıldır bilirsin. Sergius seninle çalışabilir diye bu kurdeleyi senin yapmanı istiyordu. Ama sen herşeyin

içine ettin. Tutup H. T.'yi gülünç düşürdün.»

«Collie, olmuş bitmiş konuları neden değeliyorsun, kuzum?»

«Neden mi? Bilmem» Collie parmağını kulağına sokup var gücüyle ovuşturdu. Sonra, «Belki benim de bir düşündüğüm var da ondan,» dedi. «Bana bak, Charley, bu iş için o senin çocuğun gönlünü edebilirsek bana öyle geliyor ki Teppis'in aklını ne yapar yapar yatırırım; filmin yönetmenliğini sana verir.»

Eitel güldü. «Kısacası, Sergius'a bunun iyi bir fikir olduğunu söyleyeyim istiyorsun, öyle mi?»

«Hem bana, hem de kendine bir yararın dokunsun istiyorum.»

Eitel, «Herkesin kârlı çıkacağı bir iş,» diye güldü. «Sergius yeniden zengin olacak, ben yeniden yönetmenliğe döneceğim sen de Teppis'in istediğini elde etmiş olacaksın.»

«Sen nasıl istersen öyle düşün artık.»

«Ya H. T. filmi benim yönetmeme izin vermezse?»

Munshin'in yüzünden bir tedirginlik uçu geçti. «Bunu da düşünmedim değil. Öyle bir durumda senin senaryo konusunda vardığımız anlaşmanın şartlarında değişiklikler yaparız. Seni yüzüstü bırakmak istemem.»

Eitel, «Daha şimdiden ortak olmamız ne büyük şans,» dedi. Collie'nin eşsiz olduğunu düşünüyordu. Buraya, H. T. ona Sergius'un yaşamını satın almasını söylediği için gelmişti. Ne var ki Collie çarşıya çıktı mı bir eliyle ödünç alır, öbür eliyle satış yapardı. Ondan sonra da ne olursa olsun Collie zararlı çıkamazdı artık. Eitel elinde olmadan, «Acaba bu hafta daha kaç iş çevirdi?» diye merak etti.

Sonra pattadak, «Sergius senin yirmibin doları geri çevirdi, değil mi?» diye sordu.

«Kesin bir karara varmadık.»

«Nasıl oldu bu iş? Rulet masasının başında mı konuştunuz?»

«Rulet masasının başında da iş konuşulabilir. Hiç birşey değiştirmez.»

«Sergius'un gönlünü etmek için Lulu da seferber mi?»

Collie gülümsemekten kendini alamadı. «Doğruyu istersen bu iş biraz arap saçına döndü. H. T. ille aklına takıldı. Lulu evlenmeli, diyor da başka birşey demiyor. Aklını bozdu bu konuyla.»

«Teddy Pope'la mı evlendiriyor onu?»

Collie, evet, gibilerden başını salladı. «Ne var ki uygun bir takım koşullar yaratılabilse, H. T. Lulu'nun Sergius'la evlenmesini de isteyebilir, sanıyorum.»

«Filmimiz için ne şahane bir sonuç.» Eitel kahkahalarla güldü. Sonunda zar-zor, «Sen çok yaşa, Collie,» dedi. «Şişmansın filân ama, daracık yerlere kocaman şeyler sığdırmakta birincisin yani.»

Munshin de onunla birlikte gülmeğe başladı. Karşılıklı oturdukları yerden güldüler, güldüler. Ama gülmeyi ilk kesen Collie oldu. Gözlerindeki yaşları silerek, «Sana bayılıyorum, iki gözüm,» dedi. «Benim iç yüzümü okuyabilen tek insan sensin.»

Eitel neşeyle, «Bu gerçek bir övgü,» dedi.

«Sergius konusunda elimden tutacaksın, değil mi?»

«Yok,» dedi. Eitel. «Parmağımı bile kıpırdatmayacağım.»

XVI

Munshin homurdanırcasına bir geğirdi. «Böyle bir tepki göstereceğini zaten biliyordum,» diyerek oturduğu yerde öne doğru eğildi. «Peki, Charley, senin bana borçlu durumda olduğunu söylersem ne buyurursun?»

Eitel içkinin başına vurmağa başladığını birden tepesinin atmasından anladı. «Hiç bir borcum yok sana,» dedi. Sesi nabız gibi vuruyordu. «Biraz önce beni üç kuruşa satın aldın ya, ödeştik.»

Munshin kendine güvenen bir tavırla baş salladı. «Evet, biliyorum. Hayırsızın biriyim ben, üç kâğıtçıyım senin gözünde. Ne var ki bir iki dakikacık dursan da kendinden başka birşeyi düşünsen...» Munshin parmağını kaldırıp salladı... «Benim bu konudaki duygularının değeri ni verirdin.»

«Hem de çok iyi veriyorum,» dedi Eitel. «Çevirdiğin dümenlerden birinde yardım istiyorsun.» Viskinin verdiği rahat tempo bozulmuş, Eitel açılmıştı, gereğinden fazla iyi işlemeğe başlayan kafasıyla, Collie'nin çevirebileceği herhangi bir oyuna hazır durmağa çalışıyordu. Sinirlenerek, «Munshin, sen hiç durup dinlenmez misin, kuzum?» diye sordu.

«Dinle beni, Charley, bana istersen canavar de; yalnız şunu aklında tut ki o stüdyo olacak lânet yerdeki haramiler çetesinin içinde, seni umursayan, seni düşünen tek bir kişi varsa o da bu canavardır.» Munshin'in her söylediği cümleyle sesi yeni yeni tonlara bürünüyordu. «Bu

yüzden, gözünü seveyim, bana numara yapma. Hangimizin bileğinin daha sağlam olduğunu öğrenmek bile istemem. Çünkü, ister inan-ister inanma, ama ben seni hem sever hem de sayarım Charley; senin iyiliğini düşünürüm.»

Eitel güldü. Ama kendi kulağındaki Eleştirmen bu gülüşü biraz tiz buldu. Munshin'e karşı sempati duyduğu için kendi kendine kızıyordu çünkü bu yumuşamanın kendi kendine karşı bir ihanet olduğuna inanıyordu. Bu yüzden, «Evet,» diye mırıldandı, «Zengin, ünlü bir yapımcının hüngür hüngür ağladığını görür gibi oluyorum.»

Munshin yavaş sesle, «Allah senin belânı versin. Eitel,» dedi. «Geceleri senin uğruna yastığını göz yaşlarımla ıslatıyorum, demedim ya! Senin iyiliğini düşünüyoruz, dedik işte.»

Eitel kendini zorla toparlıyarak arkasına yaslandı, bacaklarını ileriye uzattı. «Eh, biz de bu kadarını yutabiliriz,» dedi.

«Charley, bu geceki sınırlar içinde bana güven. Dünyada didişilecek sürüyle adam var. Seninle didişmek istemiyorum.»

«Öyleyse Sergius'dan konuşmayalım.»

«Bu çocuğa karşı beslediğin duyguları anladığımı söylesem sana? İnan, gerçekten anlıyorum. Biliyorum, bir sürü boktan, beyinsiz film yapmış bir adamım ben; hepsinin kışından içeri sürüyle süprüntü tıkıştırmışımıdır, gene de hiç duygusuz değilim ya; herkesin dünyada hiç değilse bir kişiyi, çıkarlarından üstün tutarak sevdiğini anlayacak kadar insanlığım kalmıştır elbet! Hiç değilse bir kişi. Onun için sen de bu çocuğu bencillikten uzak bir dostlukla sevebilirsin. Bu konuda sana karşı çıkmaktan vazgeçiyorum.»

Eitel içkisinden ağır, uzun bir yudum emdi. Öfkesi geçmeğe başlıyordu. «Sana gizli birşey söyleyeceğim,» de-

di. «Konuşmalarını daha kısa kesersen seninle geçinebiliriz.»

Collie onun bu yergisine hoş görüyle gülümsedi. «Öyleyse şimdi söyleyeceklerime kulak ver. Yan tutmadan, açık konuşmamı istiyorum çünkü bana bunu borçlusun, Eitel; dürüstlük borçlusun bana. Sergius'un aklını yatırır da Herman Amcanın suyuna gitmesini sağlarsam nasıl olur, dersin?»

Eitel, «Herman Amca mı?» diye sordu. «Herman Tepis Amca mı demek istiyorsun?»

Collie Munshin ağzı kulaklarına vararak sıırttı: «Kuzum bağırma, duyan olur.»

Yılanmış bir aile şakasını tazelemiş gibi, uzun uzun gülüştüler.

Eitel, «Sen çok yaşa e mi, Collie!» dedi. «Bu içki bana keyif vermeğe başladı.»

«Sen bana Sergius'u anlat, yavrum.»

«Zekâmın bir kanıtı olarak mı?»

«Senin zekân konusundaki düşüncelerimi biliyorsun, Charley. Önünde dize mi geleyim istiyorsun?» Sonra Munshin homurdanarak, «Buraya neden geldin sanıyorsun?» diye sordu.

Eitel içkisini özenle yudumluyordu. Birden, haftalardan beri ilk olarak, içindeki çöküntüden kurtulmuş olduğunu farketti. «Seni ben de sevmez değilim, Collie,» diye tane tane konuştu. «Seninle konuşmanın ve güreşmenin can sıkıcı olduğunu da söyleyemem. Ne var ki bizim Sergius'u hafıfsediğini sanıyorum.»

Munshin o etli ellerinden biriyle traşı uzamış çenesini sıvazlıyarak, «Sen de kuzgun yavrusunu anka gözüyle görmediğini iyi biliyor musun?» diye sordu. «Bana kalırsa Sergius şanslı yolunda gitmiş fırsatçının biri.»

«Bunca yıldan sonra şans denen şeye hâlâ inanıyor musun?»

«Şansa mı, elbette inanıyorum ya! Tam sırasında tam adamına çatmak? İşte benim inandığım şans bu. Senin sevgili arkadaşın da çok şanslı bir dümenci.»

«Yok, işler hiç bir zaman böylesi basit olamaz.» Eitel başındaki çıplak yeri okşadı. «Ondan konuşmam doğru olur mu, olmaz mı bilmiyorum, Collie, gene de...» Eitel konuşmanın çekiciliğine karşı koyamıyormuşcasına göğüs geçirdi. «Haklısın. Çok seviyorum bu çocuğu. En kötü bir zamanımda bana dostluk etti. Onun göz göre göre harcanıp gitmesini istemem.»

«Harcanan kim?» diye Munshin sordu. «Lulu ona gerçek bir sevda yaşadıklarını söyleyip veda ettiği zaman çocuğun eline, avuntu ödülü gibilerden, yirmibin dolar geçecek.»

Eitel anlam yüklü bir sessizlikle duraladı. «Biliyor musun, bu çocuğu sinema artisti yapmanın olasılığı üstünde dursan daha iyi edersin.»

«Sinema artisti mi dedin?» Munshin'in yüzü ciddileşmişti.

«Evet. Tiyatro olsa en az beş yıllık tecrübe edinmesi gerekir ama kişiliğinde öyle bir hava var ki seyirciyi gişeye çekebilir sanırım. İyi bir sinema oyuncusu olur, demiyorum, çünkü sanat yeteneği var mı, yok mu, bilmiyorum. Gelgelelim, bana sorarsan, bu çocuğun herkesi hemen sarıp çeken bir kişiliği var derim, Collie.»

Collie dalgın, düşünceli bir sesle, «Gerçekten de,» diye mırıldandı. «Sen söylemezden önce hiç düşünmemiştim ama gerçekten de birşeyler var, çocukta.»

«Su götürmez. Sen Lulu'nun bir hiçle vakit öldüreceğini mi sanıyordun yoksa?»

Munshin, «bütün bu konuşmalarımızdan sonra hâlâ aklımın ermediği birşey var,» dedi. «Bu çocuğun bir an önce benimle anlaşmasını neden istemiyorsun? Senin arkadaşın değil mi? Al, getir onu bana.»

«Bunun ona göre bir iş olup olmadığını bilemiyorum da ondan. Eğer sanat yönünden yoksunsa, ya da böyle şeyleri umursamıyorsa, birden bir parlarsa burnu büyüyebilir; kibirinden dübürü görülmez gayri. Hani oyuncular vardır, yüz sayfa Proust okumuşlardır, bu yüzden kokteyl partilerinde ele geçirdikleri önemli kişileri bir köşeye sıkıştırıp sinamadan tiksindiklerini, çünkü büyük bir yazar olmalarını sinamanın engellediğini anlatarak kafa ütülerler? İşte bizim oğlanın bu biçim bir artist olduğunu görebiliyorum. Onu basamak gibi kullanmak için makayaj odasında yemek yemeğe razı olan gözü yüksekte fiğüran kızlar da, filmin yönetmeninin nasıl bir hödük olduğunu, Metod'la Coquelin arasındaki farkı bilmediğini dinlemek zorunda kalacaklar...»

«Nasıl da uzağı gören bir adamsın sen,» dedi Munshin. «Ben bu çocukcağızın okuması yazması var mı, onu bile bilmiyordum.»

«Hem de nasıl. Kendisi de bilmiyor ama Sergius bir entellektüel olmak sevdasında. Bu tür sezgilerimde pek az yanılırım. Nefret ediyor entellektüellerden, tıpkı küçük kentli bir magazin yazarı gibi.»

«Çok ilginç,» dedi Munshin. «Bilmek ister misin ben onu nasıl görüyorum? Yeteneğini alabildiğine geliştirdiği zaman... yeteneği varsa, elbet... bir super-western yıldızı olabilir bence. Hem de tipik. Göğsündeki tüyleri gürleştirsın diye yağlar sürünen, dövüştüğü adamın kasıklarına tekme atan türden. Daha kötüsünü de söyleyivereyim sana. Bu çocuğun sırasında çok çirkinleşebileceğini seziyorum ben. Sonunda amatör bir aktör de olabilir; senin gibi bozguncuları dedikodu yazarlarına satan bir ajan da olabilir.»

Eitel üzgünlükle omuz silkti. «Ne diyeyim? Haksız da sayılmazsın. Olur mu olur. Bu çocuk, önünde uzanan yüz tane yolun birinden birine sapabilir. Bu yüzden ilgi-

mi çekiyor ya zaten.»

Collie, evet, gibilerden baş salladı. «Sen böyle bohem tipli züppelerden hoşlanırsın ama bence bunların hepsi ruh hastasıdır.»

Eitel, «İnsanlara etiket yapıştırıp durma,» diye onu payladı.

«Boş yere çenemizi yoruyoruz. Merak ediyorum, Charley. Bütün bu konuştuklarımızdan sonra hâlâ Sergius'un benimle anlaşmak istemiyeceğini mi sanıyorsun?»

«Ne yalan söyleyim, bilmiyorum, Collie. Eğer Sergius Sinema Tanrıçasına abayı yakmış da Herman Amcanın kollarına atılmağa hazırsa, çok tutulan bir yıldız kazanacaksınız, hatta hayranlarından gelen mektupları cevaplandırmak için bir sekreter tutmak zorunda kalacaksınız, derim.»

Collie damdan düşercesine, «Sana bir sürprizim var, Eitel,» dedi. «Herman Amca da Sergius'a hayranlarından tonla mektup geleceğine inanıyor.»

Bu bağlantı Eitel'i güldürdü. «Gördün mü ya, Collie? Kafa dengi olanlar nasıl da anlaşıyorlar?»

«Canımı sıkıyorsun, Eitel. Böylesi namuslu olmasan öyle güzel bir dümen çevirirdim ki! Sergius'u ' Herman Amcanın önüne yem diye sallandırmak, seni de olta yerine kullanmak, ah baylırdım buna.» Tasarının yadsınmaz güzelliğini düşündükçe Collie başını sallayıp duruyordu. «Charley, benimle bir barış andlaşması imzalamaya ne dersin? Belki şu içtiğimiz viskinin iyiliğindendir ama ikimizin dost olabileceğimize inanmaya başlıyorum.»

Arkadaşlık havasında politika rüzgârının estirilmesi Eitel'in duygularına gene bir ürperti, vermişti. Buz gibi sesle, «Bu gecelik kendimi sattığım yetmedi mi sence?» diye sordu.

«Ne satması, yahu? Bana bak, Eitel, benim kitabında hâlâ bir üstün çocuksun sen. Neler tasarladığımı anlaya-

miyorsun bile. Şu sırada çok sarhoş olduğumu bilmez değilim, gene de söylediklerimi can kulağıyla dinle: H. T. BU STÜDYONUN BAŞINDA KIYAMETE DEK KALCAK DEĞİL YA!» Collie bu son cümleyi odanın içinde titreşimler yapan bir fısıltıyla söylemişti. «İlginç bir ortaklık olur bizimkisi. Sen, hiç bir zaman üç kâğıtçılığa kaçmamış olan birkaç yönetmenden birisin. Ben de gerçek KLÂS denen şeye TAPINIRIM, Charley. Stüdyoda son sözü ben söyleyebileydim senin kendi istediğin filmleri, mantık çerçevesinde, yapmana izin verirdim.» Sesi sönükleşmişti. Bu yanaşmayı şu sıraya raslattığına pişman olmuş gibiydi...

Eitel, «Collie, gerçekten çalışabilirdik seninle,» dedi. Sonra bu olasılığı temelinden yıkmak istercesine başını salladı, yavaş ve sert. «Ne var ki sen benim için gerçekten önemli olan bir sürü filmimin ırzına geçtin; kolay kolay unutamam ben bunu.» Sesinde unutulmuş bir kin yeniden baş kaldırmıştı. «İşin en kötüsü, ettiğin kötülükler çoğunlukla kâr da getirmezdi. Benim beş yıl önce verebilmek için çırpındığım nüansları bugünün sineması daha yeni yeni keşfetmeğe başlıyor.»

Munshin onun gözlerinin içine bakarak, «Geçmiş yaşamayı bırak artık,» dedi. «Tarihi yaratan şey insanların duyguları değil eylemleridir.»

Munshin saatine baktı, yerinden kalktı. «Peki,» dedi. «Madem böyle düşünüyorsun, ben de sana iyi niyetimin bir kanıtını vereceğim. Hani ikibin doları senaryo bitince alacaktın ya, ben bunu sana yarın, elden yollayacağım.»

Eitel ona soğuk soğuk baktı, gerçekten bir canavar görüyormuşcasına. «Hâlâ bozukluklarla oynuyorsun, değil mi, Munshin?»

Munshin'in sesine yirmidört saatlik bir çalışma gününün yorgunluğu çöktü. «Eitel, adam iğnelemekte birincisin,» dedi. Durduğu yerde biraz sallanıyordu. «Çok da doğru konuştun. Gerçekten de bozuk paralarla oynuyo-

rum. Ama biliyor musun, Elena'yla benim ortaklaşa bir yönümüz var. Benim anam babam da küçücük bir şekerçi dükkânı işletirlerdi. Mal sahibi hergün parasını almağa gelirdi. Bunlar insanın kişiliğine biçim vermekte öyle bir rol oynuyor ki, senin gibi yüksek sosyete ekâbirlerinin akıllarının ucundan bile geçmez.»

Eitel yumuşak bir sesle, «Bir gün ben de sana kendi ailemi anlatırım,» dedi.

«Birgün. Dinlemek isterim, Charley.» Resmîlikle to-kalaştılar. «İzin ver de yarın sabah o parayı sana göndereyim. Benim kendi içim rahat etsin diye.» Munshin derin derin, sesli sesli göğüs geçirdi. «Amma gece geçirdik ha!»

Eitel yattığı zaman neşeliydi; neşeli uyandı. Uykusu da onu dinlertirmiş, dinçleştirmişti. Çoğu günler hemen hemen ikindiye kadar yemek kaldırmayan midesi o sabah kahvaltıyla kahveyi seve seve aldı. Bu kıvanç, senaryonun artık kendi malı olmadığını Elena'ya söylemek zorunda düşündüğü dakikaya dek sürdü.

Elena üzüldü bu habere. Eitel ona durmadan, Collie ile çalışmasının hiç bir anlam taşımadığını; paraya, zamana gereksindiği için bunu yaptığını anlatmağa çalışırken, daha dün gece Collie'yle görüşürken bile, durumu Elena'ya açmak fikrinden ürkmüş olduğunu anlıyordu. «Aslında değişen hiç bir şey yok, sevgilim,» dedi. «Demek istediğim, Collie için yazacağım bu senaryo benimkinden öylesine değişik olacak ki onu daha sonra, başka bir zaman yazabilirim.»

Elena'nın yüzü asıktı. «Senin parasız kaldığını biliyordum.»

«Çok parasızım.»

«Otomobilini satsan olmaz mıydı?»

«Çözüm yolu mu bu?»

Elena, «İnsallah aceleye getirmemiştir,» dedi. «Benim bu işlere aklım ermez. Doğru yapmış olsam gerek.» Kendi sözleriyle kendini avutmağa çalışıyordu ama Eitel onun bunlara inanmadığının farkındaydı. Gerçekte hiç bir şey Elena'yı kandıramazdı. «Yeni senaryon da çok güzel olacak; biliyorum,» dedi ama o gün bütün gün suskun gezdi.

Munshin'in senaryosu hiç aksamadan ilerliyordu. Yıllar önce Eitel, bir «*piyasa yazarı*»nın ısmarlanan herhangi bir konu üzerine saatte üç sayfa çıkarabilecek nitelikte bir yazar olduğunu ileri sürmüştü. Şimdi kendisi de yeni başserisini bu tempoda yaratıyordu. Takıldığı yerler, gecikmeler olmuyor değildi; bazı sabahlar yazı başına oturmadığı da oluyordu gene. Ne var ki çalışması genel olarak öylesine kolaylaşmıştı ki bu onu hem şaşırtıyor, hem kızdırıyor hem de sevindiriyordu. Önceden bazı sahneleri kaç kez yazdıktan sonra en son yazdığının ilkinclerden de kötü olduğuna karar verdiği yerde şimdi yeni buluşlar su gibi akıyor, bölümler içiçe geçiyor, konu iskeletin duvarları örülüp yükselerek birbirine dayanak oluyordu. Eitel'in kilise örgütü konusunda hiç ilgisi yoktu; buna rağmen Freddie'nin okuldaki sahneleri iyi gidiyordu; gişe açısından iyi gidiyordu, geleneksel sinema öğeleriyle kaynaşıyordu. Kilise örgütü konusunda bilinecek ne vardı ki? İhtiyar papaza ince, olgun bir espri vermişti. Freddie de gerektiği gibi kendini beğenmiş bir gençti. Böyle bir filmin stenografik şifresine güvenebilirdiniz. «Hayırsız bir genç,» diyecekti bu şifre seyircilere. «Gelgelelim *Teddy Pope Tipi* bir hayırsızlık bu. Eninde sonunda yola gelip adam olacaktır.»

Sıra Freddie'nin televizyonda parlamışını yazmağa geldiği zaman Eitel bu senaryoyu yazmaktan artık zevk almağa başlamıştı. İlahiyat Okulunun şurubuna televizyonun sirkesini katıyor ve bu andan sonraki sahnelerin tur-

nayı gözünden vuracağını, daha yazmadan biliyordu. Biraz şurup, biraz asit, bol bol duygu. Hercules Ödülünü kazanan şekerlemeler böyleleriydi işte. İnsanın yürekten inanmadığını bir çalışmayı son hızla sürdürmesinde de ayrı bir doyum vardı.

Munshin hemen hemen hergün sinema başkentinden telefon açıyordu. «Freddie bu gün nasıl?» diye soruyordu.

Eitel «Bomba gibi. Gerçekten canlı,» diyordu. Bu konuda artık hiç bir düğüm kalmadığını düşünüyordu. Freddie bir 'kişi' değildi artık, bir sinema yıldızıydı: Tığ gibi bir yapısıyla güneş yanığı bir yüzü olan ve duygulanmasını bilen herhangi bir sinema oyuncusu!

Munshin bu kez de, «Elena nasıl?» diye soruyor, sonra hemen, «Çok iyi, çok iyi,» diye kendi sorusunu yanıtladığından, Eitel'in, «Çok iyi, sağol yanaklarından öpüyor,» deyişi araya kaynıyordu.

Zaten gerçeğe uygun da değildi bu söyledikleri. Bugünlerde Eitel'in neşeli olduğu yerde Elena somurtuktu ve onun karamsarlığı erkeğin iyimserliğini törpülüyordu. Eitel, Elena'yla yaşamağa başladığından bu yana ilk olarak eski sevdalarının aşamalarını yeniden yaşamağa başlamıştı. Elena'dan nasıl ayrılacağına karar vermesinin sırası gelmişti. Bu her zaman incelik isteyen bir işti; hele Elena'ya karşı incelikten de öte bir dikkat göstermesi gerekti. Eitel bugünlerde somurtukluğu, görgüsüzlüğü, hatta kendine olan sevgisi yüzünden Elena'dan ne denli soğumuş olursa olsun, gerçek suçu kendinde arayacak kadar dürüsttü. Kendisi kurmuştu bu bağı, kızın üstüne düşen kendisi olmuştu; bu yüzden onu incitmemek için elinden geleni yapmalıydı. Bağlı hemen şu sırada koparmak da istemiyordu, çalışmasını aksatırdı bu. En uygun zaman bir iki ay sonraydı, senaryosunu bitirince... bu arada da yavaş yavaş, sezdirmeyerek, ince bir oltanın ucuna takılmış büyük bir balıkla savaşırcasına ustalıkla, onun sevgi-

sini tüketip umudunu yıpratmak, böylece sonun, uyuşmuş balık beynine inen vuruş kadar acısız olmasını sağlamaktı. «Altmış kiloluk balığım benim!» diye düşünüyordu Eitel. Bu balık kolay balık değildi ama kendisi de en iyi balıkçılardan daha serin kanlıydı. «Bundan iyisi can sağlığı,» diye düşünerek güvenle, ustalık ve ustalık için gerekli olan tarafsızlıkla Elena'yı istediği gibi çekeleyip sürüklüyor, kayığa yavaş yavaş yaklaştırıyordu. Balık tam kayığa alınacağı sırada oltadan kurtulabilirdi; bu yüzden savaş yorucu oluyordu. Eitel duygularının ne denli değiştiğini Elena'ya sezdirmekten çekiniyordu. O zaman kadın zorla bir kavga çıkarır, bu da çok ileriye gidebilirdi. Böyleydi, Elena'nın gururu; sevilmediğini öğrendikten sonra bir dakika bile durmazdı. Bu yüzden Eitel oltayı çekmekte acele etmemek için kendi kendiyile cebelleşmek zorunda kalıyordu.

İşine bürünmüştü. Bu ona istediği uzaklığı, soğukluğu, istediği utanmazlığı sağlıyordu. Elena orada değilmiş gibi davranıyor, gözlerini bir kitaba dikip hiç konuşmaksızın yemeğini yiyordu. Onun içinde kabaran, kabardıkça sevgisini, ruhunu bitkin düşüren umutsuzluğu seziyor, sonra, tam Elena'nın ağzını açıp, «Böyle sürüp gidemez,» diyeceğini artık dayanamayacağını anladığı dakikada kızcağızın iyice kafasını karıştıran birşey yapıveriyordu.

En derin bir sessizliğin içinden, «Seni seviyorum, bir tanem,» diyerek onu öpüyor ve onun bu şaşkınlığının oltayı ete iyice gömdüğünü biliyordu.

Elena, «Ben de senin artık benden usandığını düşünüyordum,» diyordu, gözlerinde neye inanacağını bilmeyen göz yaşlarıyla.

Kancanın iyice saplanması, batması, girmesi gerekiyordu etin içine. Elena böyle bir savaşta kolay kolay yenik düşecek kadın değildi. Bazan Eitel'in içinden geçenleri öyle bir okuyordu ki buna Eitel bile şaşıyordu. Karşılıklı

havadan sudan çene çalarak içkilerini yudumlarlarken bazan Eitel kafasında kurtuluş yollarını evirip çevirmeğe daldı. Hatta bazan ona bu gece çok güzel olduğunu söylediği sırada Elena çocuksu gözleriyle, o tertemiz yeşil gözleriyle ona bakarak,

«Charley, bitirmek istiyorsun bu işi, değil mi?» diye sorardı.

Eitel, «Nerden de çıkarıyorsun bunları?» diyerek kızmış numarası yapar, dilinin ucuna değin gelen, söylemek istediğiyle sinirlerini didik didik eden, «Evet!» sözcüğünü haykırmamak için kendini güç tutardı. Ne var ki bunu söylemek kafasını kesmekle birdi, çünkü bu bağ ne yollu koparsa kopsun arkasında bırakacağı yıkıntı büyük olacaktı. Ya Elena onu bırakıp gidecek ve Eitel'in tam temposunu tutturmuş olduğu çalışması aksayacaktı, ya da, daha kötüsü, bin çabayla uyuşturduğu duygularının buzu çözülecek ve o, Elena'nın acısını kendi içinde duyacaktı; dünyada Elena'nın acı çekmesinden daha korkunç birşey olamazmış gibi gelecekti; ona böylece balık oltadan kurtulacaktı, balık olmaktan da çıkacak ve gene Elena olacaktı; Eitel de işe ilk başından başlamak zorunda kalacaktı. Sabırlı olmalıydı, öyleyse soğuk olmalı, bir yandan da rol yaparak aslında duymadığı bir sıcaklık yaratmalıydı.

Bu ilişkiyi, kesebilmek için önce anlaması gerektiği sonucuna varmıştı. İkinci sınıf bir adam beşinci sınıf bir kadına ne diye bunca zaman harcar? Mantığa sığmıyordu bu. İkinci sınıf adamlar ikinci sınıf kadınları arayıp bulurlardı; toplumun üst katlarına bu tür insanlar yerleşmişti. Öyleyse kendisi neden kendi sınıfından kopmuştu? Ama Eitel biliyordu bunun yanıtını, ya da bildiğini sanıyordu. Marion Faye'nin alaycı yüzünü hep görür gibiydi ve gene adamın bir hafta önce söylediği sözler hiç kulağından gitmiyordu. «Korkuyorsun, Charley, gerçekten ödün kopuyor.» Gerçek miydi bu? Şu son iki yıl içinde bir çok ka-

dınlara karşı yüzü kara çıkmıştı. Seksin yasasıydı bu: gerçek isteğin yerine tekniği koyarsan yaşam gibi seks de sonunda bir gün borcunu ille ödüyordu— hem de tam insan böyle bir faturayı karşılamıyacak yaşa geldiği zaman... Eitel bir zamanlar o Romanyalı kadına dört elle sarılmışsa şimdi Elena'ya zincirle bağlıydı. Şu balıkçılık sorunu onun kendi kendine oynadığı oyunlardan biriydi de, sallantıda olan erkekliği Elena'ya bağlı kaldığı sürece Elena'yı bırakmak elinden gelmiyecek miydi acaba? Sevişmelerinin çekiciliğine bile dış biler olmuştu. Bugünlerde kafasını karıştıran şeylerden biri de buydu: Elena'yla yatmaktan gene eskisi kadar zevk alıyordu; uykusunun arasında bile çok zaman ona sarılmış olduğunu, onun kulağına sevdalı sözler fısıldadığını farkediyordu.

Eitel eskiden daha çok durumların tadına varan bir adamdı; bir kadınla bir otel odasında buluşmayı, kadını alıp evine getirmekten daha çekici bulurdu. Oysa şimdi yaşamı olanca ilginçlikten yoksun kalmış gibi geliyordu. Bütün sevda serüvenlerinin önüne geçilmez yazgısı bu diye düşünüyordu Eitel. İnsan her serüveni, yaşamının aradığı çeşniye kavuştuğu inancıyla başlatıyor, sonunda gene her zamanki gibi heyacansızlığın, tekdüzeliğin tatsızlığına varıp dayanıyordu. Eskiden, sevdiği çelişkilerden biriydi bu onun. Özgürlüğün açığa vurulmayan amacı sevgiyi bulmaktı; gel gör ki sevgi bulunduktan sonra insan gene özgürlüğünü arar oluyordu. Böyle gelmiş böyle gider. O bunu hep bir arayış olarak görmüştü. Bir yol tutturup gidiyordu insan, bir sevdadan öbürüne geçiyordu; kimi iyi, kimi pek iyi sayılmayan, ama hepsi de, karınca kararınca, insanın en sonunda bulabileceği şey konusunda umutlar veren... Yolun sonunda gelip de insanın değişmediğini, hatta kötülediğini anlaması nasıl da acıklıydı; bir umudun daha boşa çıkması. Bu yeni sevda eski sevdalarının anısını bozmaktan öte hiç bir işe yaramamıştı.

Elena ona bir kadının bir erkeği arzu etmesinin ne demek olduğunu göstermişti ve istememekten her zaman için için korkmuş olan Eitel bundan böyle bir kadınla sevişebileceğine artık inanamıyordu. Evet, çok doğru, korkuyordu. Yalnız yaşamanın nimetlerini özlemeğe bile başlamıştı. Boş verdiği bir kadınla sevişmek istiyordu şimdi, yalnızca cinsel yönden heyecan verici bir ilişki, açık saçık bir kitap okumak gibi heyecan verici— hani kitapta ki kadının başka erkeklere karşı duyduğu arzudan hiç gocunmaksızın, rahat okuduğunuz bir şehvet öyküsü. Kendi kendine, ancak bu tür bir ilişkide rahat edebileceğini söylüyordu; oysa şimdi Elena'nın sevdasıyla kısıktırak bağlanmış durumdaydı. Sudan bir serüvene bile atılamazdı, çünkü ne zamanı vardı ne de parası. Zaten Elena'yı da haftada bir kaç kez kandıramazdı. Eitel evlilikle gözü dışarda olmanın yapışık ikizler olduğunu, biri olmadan öbürünün de yaşayamayacağını düşünüyordu. Kaç geceler salonda Elena'yla otururken, onu bir saatliğine bırakıp çıkamazsa temelli bırakmak zorunda kalacakmış gibi geliyordu.

Marion Faye'in her gelişi bu duyguları daha da yoğunlaştırıyordu. Eitel hep Marion'a, «Ama kız beni seviyor; kendimi niçin sorumlu tuttuğumu anlıyamıyormusun?» demeğe çalışıyordu.

«Sevmiyor o seni,» diyordu Faye. «Ne var ki Elena bir erkeği sevdiğine kendini inandırmasa ne yapacağını şaşırır.»

Eitel. «Ona karşı çok insafsızsın,» diye diretiyordu ama içinde bir dönüşüm başlamıştı. Elena'nın onu gerçekte sevmediği düşüncesi nasıl da tiksindiriciydi.

«Erkekler yaşlarını aldıkça bir zaman gelir ancak bir tek kadınla zamparalık edebilirler. Üvey babam Bay Pelley'i ele al.»

Eitel kendi sesinin, «Belki bugünlerden birgün senden bir kız isterim,» dediğini duydu.

Faye, «Ne oldu? Sirk yaşıntısından usanmağa mı başladın yoksa?» diye sordu. O saat Eitel onun Elena'yla nasıl bir gece geçirmiş olduğunu gözünde canlandırdı. «Hemen bu gece olsun,» diye ekledi.

Faye, «Elena'ya ne diyeceksin?» diye sordu.

Eitel, «Birşey söylerim elbet,» diye onu tersledi. Böylece Marion Faye ona Bobby'yi buldu.

Eitel, Elena'ya, Collie'nin senaryo üstünde görüşmek istediğini, sinema başkentiyle Desert D'Or arasındaki bir kasabada buluşacaklarını söyledi. Kolay oldu bu. Elena bir gece için hangi yalanı olsa yutardı. Eitel Marion'la kararlaştırmış oldukları üzere Jay—Jay'in beklediği bara giderken evde tek başına kalan Elena'yı düşünmeğe çalışıyordu. Elena evde yalnız kalmaktan korkardı. Bir tıkırtı duysa sıçrar, çölün sessizliğinden ürker, evde kaç kapı varsa hepsini kilitlerdi.

Jay—Jay daha şimdiden kafayı bulmuştu. Bobby'yi çılgınca sevdiğini söyledi Eitel'e, melek gibi kızmış Bobby. Bir otelde kendi adına bir oda tutmuş, Eitel'i beklemekteymiş şu sırada. Böyle birlikte sokağa çıktılar. Jay—Jay bir ara durup bir şişe içki aldı, sonra, Bobby'nin yanına gittiler. Raslantı bu ya, Bobby'nin tuttuğu oda bir zamanlar Elena'nın Collie'yi beklediği oteldeydi. Belleğinin buruk bir gülüşüyle Eitel, o sabah Elena'nın öte berisini almak için buraya gelişini anıdı.

Daha Bobby'yi görür görmez bunun yanlış bir iş olduğunu anladı. Eitel'in beğendiği bir kadın tipi varsa Bobby bu tipin tam tersiydi. Gözleriyle, «Keşke böyle koşullar altında tanışmak zorunda kalmasaydık,» der gibiydi. Bu da Marion'un şakalarından biri olsa gerekti.

Bir süre üç kişi oturdular otel odasında. Jay—Jay içki şişesini elden ele geçiriyordu; bardaklarına erime

ğ e yüz tutan buz parçaları koyuyorlardı. Bobby utangaçtı. Hep Jay—Jay'den yana bakarak, Eitel'in hiç tanımadığı kişilerden söz açıyordu: Larry pokerde bir yığın para vermiş, Barbara gene gebeymiş, Dan başkentli bir bar kızıyla evleniyormuş, Lilian orkestrasını kurmuş ama iyi anlaşmalar yapamıyormuş; buna benzer şeyler. Neymiş, Eugene bir barda kız kılığında sahneye çıkıyormuş, Renee gene birine tutulmuş, filân. Eitel bunları dinliyor ve bıyık altından gülerek Jay—Jay'i seyrediyordu. Jay—Jay neredeyse Bobby'nin ağzının içine girecekti, öyle beğeniyordu ki onu, başkalarının dertlerini dinleyerek dilini şaklatıyor, arada da Bobby'yi övüp duruyordu. «Dünyanın en güzel kızısın sen,» diyordu, Bobby de gülümsüyordu. Eitel'e dönerek, «Tapınıyorum bu adama,» diyordu o da.

Jay—Jay, «Büyük aşk bizimkisi,» diyerek saatine bir göz attı.

«Eh, yolcu yolunda gerek,» dedi. Eitel biliyordu onun nereye gittiğini. Jay—Jay'in tek bir gecede Marion adına üç dört tane iş ayarladığı olurdu. Tam odadan çıkarken Eitel'e el etti. Bobby'ye, «Sevgilim, bizim kusurumuza bakma,» dedi. «Charley bana at yarışları için bilgi verecekti de.»

Bobby neşeyle, «Kârlı bir işse bana da söyleyin.» dedi.

Koridora çıktıkları zaman Jay—Jay hafifçe sallanıyordu. «Charley, çok iyi kızdır bizim Bobby, zararsızdır. Yalnız, ne yalan söyleyim, soğukçanadır biraz; elinde değil, yaradılıştan soğuk, ama sen hiç tasalanma, çünkü ne istersen yapar.» Jay—Jay, «Ne istenilebileceğinin» ayak üstü bir özetini çıkarırken Eitel tiksintiyle dinliyordu. «Zavallı Jay—Jay, onun durumu benimkisinden de kötü,» diye geçirdi içinden; ayrılırlarken adamın sırtını sıvazladı.

Odada başbaşa kaldıkları zaman Bobby o ince, neşeli sesiyle gevezelik etmeğe başladı gene. «Jay—Jay bir

tanedir,» dedi Eitel'e «Dünyada ondan iyi insan var mıdır acaba?»

«Bilemiyeceğim.»

«İçime bazan karabasanlar bastığında öyle anlayışlı davranır, öyle yardım eder ki bana. Bazan düşünürüm de, o olmasa ne yapardım, bilemem.»

«Karabasanlar sık sık gelir mi üstüne?»

«Valla, şu son iki ayı pek kötü geçirdim. Boşanalı pek çok olmadı da.»

«Kocanı arıyorsun, öyle mi?»

«Değil. Kocama dayanmak kolay değildi. Gene de, istersen eski kafalı de bana, insan evin içinde bir erkeğin yokluğunu duyuyor, doğrusu.»

Bu otel odasından çıkmamız gerek, diye düşündü Eitel. Biraz daha kalırsa boğulacakmış gibi geliyordu. «Seni bir yerden görmüşlüğüme var, değil mi?» diye sordu, bir zamanlar Elena'ya sormuş olduğu gibi.

Bobby, «Gördünüz, Bay Eitel,» diye baş salladı.

«Şu yakınlarda mı?»

«Aşağı yukarı iki yıl oluyor. Artisttim o zamanlar. Hâlâ da artistim ya. Bana sorarsanız çok iyiyim hem de. Her gören bunu söylüyor ama, biliyorsunuz, insanın arkası olmayınca...» Bobby içini çekti. «Herneyse, kocamın tanıdığı bir prodüktör vardı; kocamdan gördüğü bir hizmete karşılık bir figüran kartı vermiş. Ben de sizin bir filminizin kalabalık bir sahnesinde figüran olarak çalıştım.»

«Hangisiydi?»

«IRMAK TAŞINCA»

«Ha, şu.» dedi. Eitel.

«Öyle konuşmayın, Bay Eitel. Ben çok beğendim o filmi. Siz de çok üstün bir yönetmensizin doğrusu.» Bobby çekinerek Eitel'e baktı, sonra yüksek bir sesle, «Sonunda sizi tanıyabildiğim için öyle mutluyum ki!» dedi.

Yüzlerce artist özentisinden ayırd edilemiyecek bir kişiliği vardı. İnsanın artist olunca kişiliğini kullanması gerektiğini ona bir öğreten olmuştu, anlaşılan. O da durup dinlenmeden kullanıyordu bu kişiliği, soluk benizli yüzüyle ince sesine yapmacık bir hoşnutsuzluk, yapmacık bir neşe katarak...

«Benimle çalışmak hoşuna gitti demek?» diye Eitel sordu.

Bobby tasalı bir sesle, «Kahroldum ogün,» dedi.

«Neden?»

«Çocuktum, aklım bir karış havadaydı da ondan... Demek istediğim... bir sürü çılgınlıklar geçiriyordum aklımdan. Yüzümü kameraya göstertebilirim biri beni keşfeder filân diye umuyordum.»

«Stüdyo müdürlerinden biri seni görünce, ‘Bu kız kim? Hemen bulup getirin,’ diyecekti, öyle mi?»

«Öyle.» Bobby elindeki içkiden dalgın bir yudum aldı. «Ne kaçıkmişin meğer!» Sesi hem neşeli hem yürekliydi. «Akşam üzeri, yıllardır figüranlık yapan bir kadın yanıma yanaştı; kameraya pek sokulma dedi bana. ‘Şekerim, sonra seyirci senin yüzünü tanımağa başlarsa figüranlık yaptırmazlar,’ dedi. Çok da doğru söylemiş. «Bobby buruk bir gülüşle, «İşte,» diye ekledi. «Gördüğünüz gibi, yıldız olmadım.»

«O kadının, figüranların kameraya çok yaklaşmaları konusunda söyledikleri yazık ki doğrudur.» Bu konuşmalar Eitel’in aklına ilk tanıştıkları gece Elena’nın anlattığı şeyleri getiriyor, içi ezilir gibi oluyordu. Nasıl edecekti de soyunup Bobby ile bir yatağa girebilecekti, ulu Tanrım?

Bobby’nin de ilk adımı ondan beklediği anlaşılıyordu. Öylesine toydu. Eitel bir kolunu uzattı, Bobby onun elini tuttu, geldi sıkılarak kucağına oturdu. Eitel onu öptüğü zaman bu odadan kurtulmasının şart olduğunu

anladı. Kızın dudakları donuk ve korku doluydu, gövdesinde Eitel'in ezbere bildiği bir katılık vardı.

«Bana bak, başka bir yere gidemez miyiz? Otel yataklarını ben hep kadavralara benzetirim, nedense.»

Kız güldü, biraz rahatlar gibi oldu. «Bilmem ki...» dedi. «Benim eve gidebiliriz ama ahım şahım bir yer değil. Dağınıklığını size göstermekten de utanırım.»

«Ne olsa bu otel odasından iyidir.»

«Yok, şirindir doğrusu, yalnız bir şey var, Bay Eitel.»

«Charley.»

«Charley, evde iki çocuğum var, benim. İki küçük kız.»

«Çocuğun olduğunu bilmiyordum.»

«Var ya, hem de çok şeker şeyler.»

Eitel çözüm yolunun bu olduğunu düşündü. Onun evine gideceklerdi. Biraz konuşurlar, sonra da Eitel çocukları uyandırmak korkusunu ileri sürüp izin ister, parayı verir ve kaçardı. «Hadi, gidelim,» dedi yumuşak sesle.

Arabada kentin öbür ucuna doğru yol alırlarken Bobby gene çene çalmağa başladı. Bazan herşeyden gına getirdiğini söylüyordu. Sinema başkentinde öyle kötü günler görmüş ki! Biraz belini doğrultabilirse doğduğu küçük kente dönmeyi düşünüyormuş. Orada onu çocuklarıyla birlikte istiyen eski bir sevgilisi varmış, orta okulda konuştuğu çocuk. Bobby'nin anasıyla babası da dünyanın en şeker insanlarıymış; çocuk onların aile dostuymuş ama Bobby aptallık etmiş, tutmuş bir müzisyenle evlenmiş. «Bu öğüdü her önüme çıkana vermek isterdim,» diyordu. «Borazan çalan adamın peşinden dünyada gitmeyin.»

Bobby'nin küçük, dört odalı, möbleyle kiralanmış bungalew'unda, ucuz oyma demir eşyalarla tek kırmızı

kanepenin, iki yeşil koltuğun ve duvarlardaki fotoğrafların (Bobby'nin çocuklarıyla ana babası) arasında, Eitel'in daha içinin açıldığı söylenemez. Bobby içki hazırlıyordu, çocukların başını beklemiş olan kız gitmişti. Mutfaktan Bobby'nin açtığı radyonun sesi geliyordu. Eitel'in oturduğu yerin tam karşısında eğri bacaklı bir lâmba, bunun yanında da bir kafes içinde küçük bir papağan duruyordu. Bobby kiralık kız mesleğinde para kazanırsa hiç kuşkusuz yeni bir eve taşınıp yeni eşyalar edinir, belki bir hizmetçi bile tutardı ama kuşundan ayrılmazdı. Eitel içinde Bobby'ye karşı, neden bilinmez bir üzgünlük duydu, öylesine bir üzgünlük ki gözleri yaşardı. Bobby'yi kiralık kız yapmak ancak Marion'un kıvanabileceği bir şeydi.

Bobby Eitel'e içkisini getirmiş o, ne yapacağını bilemediğinden kuşuyla konuşuyordu. Bir çocukla konuşurcasına yarım yarım, «Cici Cappy, cici Cappy,» diye cıvıladı. Kuş susuyordu. Bobby omuz silkti. «Evde yabancı varsa Captain hiç konuşmaz, nedense...»

Eitel, «Gel, dansedelim,» dedi.

Bobby iyi dansetmiyordu, sopa gibi dimdik ve gergindi. Gövdesiyle yapması gereken hiç bir şeyin ona kolay gelmediği belliydi. Çalınan parça bittiği zaman kanepeye oturup öpüşmeğe başladılar. Baştan sonuna yanlış bir işti bu, Eitel biliyordu bunu. Bobby onbeş yaşındaki bir çocuğun gergin telâşıyla öpüşüyordu; öyle ki ikisinin dudakları bir türlü birleşemez gibiydi. Eitel, «Bir an önce kendimi buradan dışarı atmam gerek.» diye düşündü.

Tam o sırada çocukların küçüğü ağlamağa başladı. Bobby sevinmişcesine, «Veila bu!» diye fısıldayarak yerinden fırladı, ayaklarının ucuna basa basa dışarı çıktı. Neden bilinmez, Eitel de onun peşinden gitti, yanında

durdu. Bobby bir yaşındaki bebeyi kucağında pırpırlıyordu. «Altını ıslatmış.»

«Ver ben tutayım da sen bezini değiştir.»

Eitel çocuklarla ilgilenmezdi ama içinde bulunduğu durumdan mı nedir kucağındaki yavruya içi acıdı. Sarhoşlukta öyle dakikalar vardır ki aylar, yıllar, köca bir yaşam, alkolün verdiği bilgeliğin ucunda dengelenir, herşey anlaşılır, hoş görülüp bağışlanır ve bir köşeye kaldırılır; Eitel işte bu dakikalardan birini yaşadı. Sevginin pezevengi olan viskinin sayesinde Veila'yı sevebilirdi şu anda, Veila'nın yaşantısını ya da başka bir yaşamı görebilirdi; on tane yaşam görebilirdi şu anda — kendisinin bir yaşındaki durumunu, Bobby'nin çocukluğunu, Elena'nın çocukluğunu görebilirdi: Minik, maymun suratlı bir İtalyan bebese, şaşalattıcı, yemyeşil gözleriyle, şu kucağındaki sarışın bohçaya öylesine yabancı, gene de öylesine benzer... Elena da Bobby gibi mi olacaktı bir kaç yıl sonra?

Bobby çocuğu onun elinden almış, bezini değiştiriyordu. Bir ara başını kaldırıp onun yüzüne baktı. Gözlerinin yaş içinde olduğunu bilen Eitel dehşete kapıldı.

Bobby, «Veila geçen ay zatürre geçirdi,» diye anlattı. «Bu yüzden ona çok iyi bakmam gerekiyor. Ah, veriverdim doktor paraları, ilâç paraları!»

Eitel yazamadığı kahramanının ölümüne yas tutuyordu, Freddie'nin, yok, yok kendisinin gömmüş olduğu... Kafasında canlandırdığı bir kişi dünyanın olanca dertlerini omzunda taşımıştı ama şimdi bu dertleri taşıyacak kimse yoktu artık. Eitel, «Zavallı bebecik, kimbilir nasıl hasta olmuştur,» diyerek döndü, gene salona gitti. Kendini toparlaması gerekti, viskinin göz yaşlarıydı bunlar. Bir yandan da içinde, etini bıçakla kesercesine bir soru: Elena bir gün Bobby gibi olduğu zaman erkekler Elena'ya neler yapacaklar?

Böylece durup dururken (Onun dışındaki birine böyle gelmiş olsa gerekti) kendi sesinin Bobby'ye sorduğunu duydu: «Sana biraz ödünç para verebilir miyim?» Collie ile anlaşmaya vardığı gecedен beri cüzdanında bin dolarla gezmekteydi. Bobby şimdi salona gelmiş, şaşkın hatta biraz da kuşkulu gözlerle ona bakıyordu. Eitel elini onun yanağından geçirerek, «Yok,» dedi. «Hiç bir şeye karşılık değil bu. Ödünç veriyorum.» Cüzdanını açarak içinden üç, sonra dört, daha sonra beş tane yüz dolarlık kâğıt para çıkardı, dürüp kızın avcuna sıkıştırdı.

Bobby o incecik sesiyle, «Ama ben... Charley... dünyada ödeyemem ki ben bunca parayı,» diye cıyıkladı.

«Ödersin, ödersin... Geç kalsa da zararı yok; nasılsa günün birinde vurgun vuracaksın. O zaman, benim meteliksiz olduğum bir sırada, hiç yoktan elime para geçince ben de çok sevinirim.»

«Ama... anlamıyorum ki!»

Eitel bundan önce hiç böylesi romantikleştiğini sanmıyordu. «Bana bak,» dedi gene. «Bombok bir dünya bu, anladın mı? Benden bir armağan olsun bu sana. Herşey böyle olmalı aslında!» Sonunda, içinden geçenleri nasıl anlatacağını bilemiyerek, «Bana bundan daha çoğunu verenler olmuştur,» diye sözlerini bitirdi.

Şimdi artık buradan gitmeye hazırdı. O dakikada en çok istediği şey bu evi, armağanını, yaratmış olduğu ufak mucizeyi geride bırakarak çıkıp gitmekti.

Ne var ki Bobby kendinden geçmişti. Onu bırakmadı, zorla kanepeye, yanına oturttu.

Eitel'in tüm varlığı kendi göstermiş olduğu büyük gönüllülüğün etkisiyle ıştır gibiydi; gene de bu işi neden yaptığını kendi de akıl erdiremiyordu. İçinden, «Bir fiyaskodan kaçınmak uğruna amma da para söküldüm ha,» diye düşündü, sonra gene Bobby ile öpüşmeğe başladı. Deminkinden daha iyiydi bu kez. Bobby onu hoşnut etmek

istiyordu. Böylece, sonunda kaçınılmaz olan şeyi yaparak, bir araya gelmelerindeki amacı gerçekleştirmeye başladılar. Ama işler gene de yolunda gitmiyordu. Bobby paniğe benzer bir utangaçlıkla bir kaç dakika daha beklesin diye ona yalvardı.. Sonra onun o oğlan çocuklarına benzeyen zayıf yapısıyla minnet dolu öpücüklerinin pısıriklığı Eitel'in içindeki en son umut kırıntısını da yok etti. O zaman Jay—Jay'in oteldeyken saymış olduğu zevkler listesinden bir zevk seçmek zorunda kaldı. Bunu ve bu işle ilgili olarak aklına getirebildiği her çeşit anının yardımıyla başarıya ulaşabildiler sonunda. Hem de tam beş dakika boyunca Eitel, sırtı ter içinde, yüzü ter içinde, mutluymuş gibi yaptı, sonunu da gülümseyerek getirdi.

Bobby mutluluktan kendini unutmuştu, daha doğrusu yüzünden öyle anlaşıyordu. İçinde birşeyler olmuştu, hiç kuşkusuz; ruhunun buz tutmuş ıssızlığının derinlerinden bir duygu titreşimi kopup gelmişti. «Ah, çok güzeldi,» diyordu. «Bir tanesin sen, harikasin.» Bu yollu konuşup duruyor, ardı arkası kesilmeyen sözleriyle içindeki ufacık heyecanı şişirip bir şehvet aslanı yaratmağa yelteniyordu. Eitel bunun boşuna olduğunu biliyordu, yanılmış olamazdı. Hemen hemen en sonuna değin Bobby, yüzünde gergin, çarpık bir gülüşle ona katlanmış, gözlerini onun yüzünden kaçırmıştı. Eitel hiç onunla sevişirkenki kadar derin bir yalnızlığa kapılmamıştı. Oysa kadın şimdi bir zafer kazanmış olduklarını kendini inandıрмаğa çalışıyordu. Eitel'in kirpiklerini öpüp saçlarını okşayarak, «Sevgi-lim Charley,» deyip duruyordu.

Sakız gibi yapışmıştı. Eitel ondan yarım saatte zor kurtulabildi. Kapıdan öpüşerek vedalaşırlarken Bobby ıslıl ıslıl gözlerle ona baktı. «Ne zaman görüşüyoruz?» diye sordu.

Eitel, «Bilemem, ama çok yakında,» dedi. Yalan söylediği için kendinden tiksiniyordu.

Evine döndüğü zaman sert bir sabun beziyle ovunarak yıkandı ve yatağa girer girmez Elena'ya sahip oldu. Onu bağrına öyle bir basıyordu ki sonunda kadın kedi gırlıtısı gibi hoşnutluk dolu bir sesle, «Kemiklerimi kırıyor-sun,» dedi. Gövdesi insanın dalıp gömüleceği bir koy gibiydi. «Seni seviyorum, seni seviyorum,» diye inleyerek Eitel kendini ona verdi. Sonra bir uyku ilâcı alarak, Marion'un telefonuyla uyanıncayadeğin, kendinden geçti...

Şimdi sabah olmuştu. Son altı haftanın olayları onu işkenceden geçirmek için sıraya girmişlerdi sanki. Dayanılmaz sancılar çeken insanlar sancılarının dineceği zamana ulaşmak için nasıl savaşırlarsa, o da bu uykusuzluk saatlerini öyle dişini sıkarak geçiriyordu. O da Elena'nın uyanacağı ve kendini yalnızlıktan kurtaracağı dakikaya ulaşabilmek için tıpkı öyle savaşıyordu. Bir yandan da düşünüyordu ki eğer kendinin yalan söylediği gibi Elena da ona yalan söylemişse, bir başka erkeğin koynuna girdikten sonra yıkanıp paklanarak onun yatağına gelmişse Eitel Elena'yı şu iki eliyle boğabilirdi. Ama gülünçtü bu. Bobby'den aldığı zevk Elena'dan aldığı zevkle kıyaslanamazdı. Gene de birisi onu Bobby ile sevişirken seyretmiş olsa zevk duymuş olduğuna inanabilirdi. Bobby'nin duyguları incinmesin diye Eitel zevk iniltileri bile çıkarmıştı. Ama hiç bir anlamı yoktu bunun, çünkü kendisi yapmıştı. Gelgelelim Elena'nın bir başka erkeğin kollarında bu yollu inlediğini düşünmek... işte bunu içi kaldırmıyordu. O dakikada Eitel Elena'ya nasıl kayıtsız şartsız sahip olmak istediğini anladı.

«Hiç yaşam hakkı tanımak istemiyorum ona,» diye mırıldandı, sonra bütün gövdesinden ekşi bir ter boşanarak, «Amma kötüledim ha,» diye düşündü, «Daha da kötü-lüyorum günden güne...»

XVII

Munshin bir yere değin doğru söylemişti. Lulu ile birlikte kumar oynamağa gittiğimiz yerdeki rulet odasında benimle bir kaç saat konuşmuştu. Desert D'Or'a belki de Eitel'in Bobby ile olduğu gece dönmüşüzdür, bilemeyeceğim, ama bu arada olup bitenlerin hepsini kaçırmıştım; ne Eitel'in yazdığı yeni senaryodan ne de Collie'yle sık sık görüştüğünden haberim vardı.

Günlerim, çevremi göremiyecek kadar doluydu. Lulu birgün öğleden sonra durup dururken, yanımıza piknik yemeği alıp onun otomobiline atlıyarak, il sınırının ötesinde, dörtyüz elli km. uzaklıkta olan en sevdiği kumar kentine bir uğramamızı istemişti. Lulu çöl yollarında saatte yüz otuz km. den ağır araba sürmesini bilemediği, ben de yüzelliden aşağıya inmeyi sevmediğimden, bu piknik tasarısı pek de öyle görüldüğü kadar çılgınlık sayılmazdı. Yalnız, biz yanımıza aldığımız piknik sandviçlerini gecenin saat ikisinde oturup yedik ve kumar kentinde öyle uzun kaldık ki eğer bu piknikse yanımıza bir termos değil, bir damacana kahve almamız gerekirdi!

Ben kumar oynamağa hazırlıklı gitmiştim. Altın Çöle geldiğimiz zamanki ondört bin doların yarısı erimiş durumdaydı, biraz daha para kazanmak zamanının artık geldiğini düşünüyordum. Çok para, almağa da, çok para vermeğe de hazırlamıştım kendimi. Zaten orada kaldığımız sürece ikisini de yaptım. Geldiğimizde ortaklaşa birkaç yüz dolarımız vardı ama Lulu'nun kredisi sonsuz-

du; ben de ondan ödünç aldım. Sonra, uzun kalacağımızı anlaşılnca Desert D'Or'daki bankamdan para getirttim.

Oniki gün kumar oynadık; Collie gelip rahatımızı bozmamış olsa daha bir otuz gün oynayabilirdik. Kumarcının, akşamın saat onundan sabahın saat dokuzuna değin süren uzun iş günü boyunca, masa başından ayrılmıyorduk. Bu saatlerde dışarda görülmedik bir sıcak dalgası, zelzele, hatta savaş olsa bizim ruhumuz duymazdı. Geceleri «iş yapıp» gündüzleri uyumağa çalışıyorduk. Yemek sırasında Lulu cebindeki dolarların seri numaralarını gözden geçirerek o geceki şanslı numarasını bulmağa çalışırken, ben de bir elektrikli beyin gibi sayfalar dolusu astronomik hesaplarla, bir rulet sistemi yaratmağa yelteniyordum. Tam bu işten canım sıkılmağa başladığı sırada bir sistem buldum, umudunu iyice yitirmiş bir adamın sistemiydi bu: otuz bin dolarlık bir sermayeyle işe başlarsam gecede yüz dolar kazanmam garantiydi, garanti gibiydi, daha doğrusu. Şans, ikiyüz elliye bir, benden yanaydı. Ne var ki kaybedersem hepsi, otuz binin tümü elimden gidecekti. Bunu anlattığım zaman Lulu suratını buruşturdu. «Damarlarında kan yerine buzlu su var senin,» diye bana çıkıştı.

Lulu'nun kumar oynayışı, amatör yarışmalarındaki bazı heveslilerin tek başlarına koca bir orkestra olmağa çalışmalarını andırıyordu. Bir, bazan iki, hatta on tane şanslı numarası olabilirdi. Onun bunları oynamasıyla bırakıp başka numara bulması bir olurdu — herhangi bir numarayı seçebilirdi: masa başındaki insanların, krupiyenin yeleğindeki düğmelerin sayısı. Bir kırmızıya, bir karaya oynardı; tek sayılar, çift sayılar, çifte sıfır; sonra gene ikiye, üçe, beşe, yediye dönerdi, ya da onbire. «Uğursuz saatler» dediği dönemlerde ikiyle üç sayıları üstünde durur işler yolunda gittiği sürece yediyle onbirde karar kılardı. Kazandığı zaman küçük sevinç çığlıkla-

rı atar, kaybedince ahlayıp vahlar. Ne oynadığını hiç bir zaman aklında iyice tutamadığından bazan öyle kafası karışırdı ki kazandığı fişlerin yığılıp durduğunu neden sonra görerek şaşkınlıktan soluğu kesilirdi. Gene böyle, fişlerini unutup gittiğinden, sonunda ne verdiğini kesinlikle bilmediği de çok olurdu. Ama krupiyelerin bahşişini hiç unutmazdı, hem de ne dolgun bahşişler! Ve oyununun olanca savrukluğuna rağmen çoğunlukla kazanması herkesi sinirlendirirdi. Onun kumar oynayışını seyrederken insanın aslanla kuzu masalına inanacağı gelirdi. Lulu her karşısına çıkana, «Rulet benim tutkumdur,» derdi ama bir çocuğun dondurmaya, çikolataya olan tutkusuyla oynardı kumarı.

Bu tutumuyla beni sinirlendirdiği bir gerçektir. Benim ondan daha profesyonel olduğum söylenemezse de elim kumara daha yatkındı (ya da ben öyle sanıyordum), ve bu işi ciddiye alıyordum. Kumar oynamak ağır işti benim için. Kafamda, her dakika, bir düzine hesabı bir arada yürütürdüm: o gece vuran her sayıyı, kırmızı ve kara, tek ve çift oluşuna göre sıraya dizer, hangi yöne düştüğünü belirtmek için bir Romen sayısı ekler, yarı pişmiş beş altı sistemin bulamacı içinde, dengesizliğin ne yönde geliştiğini kestirmeğe çalışırdım. Ortalamalar Yasasının ayakta durabilmesi için kazanma sırasının hangisine gelmesi gerekiyordu şimdi: kırmızı mı kara mı, tek mi çift mi?

Arada bir, floresanlı oyun masalarının üzerine Öndördüncü Louis stili avizelerin hiç utanmasız sarkıtılmış olduğu o büyük salonda kendimi görmek beni irkiltirdi. Bir duvar boyunca uzanan modern barda, buraya içki içmeğe ve şöyle bir (yirmibeş-otuz dolarlık), ellerini denemeğe gelen turistlerden başka kimse olmazdı çoğunlukla. Bir tropik ülkesinin genelevlerindeki Anglo-Saxonlara benzer sırtışlarından tanıyabiliydiniz bunları. Son-

ra salondaki yüzlerce kişiye baktıkça, onların sessizliğiyle tekerlekte dönüp duran topun hışırtısını dinledikçe, birden, durup dururken kendimi burda bulmak beni irkiltirdi, çırılçıplak kalıvermişin gibi durup dururken; kendimi garip ve ürpertici bulurdum o dakikada, yaşam denen şeyi garip ve ürpertici bulurdum. Çünkü para, çoğunlukla, benim gözümde katı - gerçek olan birşeydi, yüzünü öyle az görmüştüm ki! Desert D'Or'dayken bile, sonradan zengin olmalar gibi, seksen dolarlık bir ceket almak, bir lokantada beş dolarlık yemek ısmarlamak bana zor gelirdi. Bir keresinde, evet, Tokyo'daki o poker oyununa olanca paramı yatırmıştım ama umutsuzdum o zaman, cahildim ve şanslıydım, Lulu gibi. Şimdi ise tekerleğin dönüşünden çok salonun genişliğini düşünmeğe başladığım zamanlarda gözümün içine bakan buz gibi serin kanlılıkla, yirmi dolar, kırk dolar, seksen dolar sayıp sonra gene bir kaç kat arttırdığım zamanlarda, para olarak değil de not defterime karalanmış birer çizgi olarak görüyordum bu sayıları: ustalığının belirtileri. İçimizdeki buz gibi serin-kanlı kumarcıydı bu paraları sayan.

Ustalık dedim de... çok para verdim bu gezide. Verdiğim gecelerle aldığım gecelerde neler duyduğumu uzun uzun anlatmanın gereği yok. Hepsinin bir ortaklaşa yönü vardı: her seferinde yeniden tekerleğin başına dönmek isterdim; kazanmışsam yeni sistemimin başarılı olduğuna inanarak, eğer kazanmamışsam, yaptığım yanlışlıkları öğrenmiş olduğum için bundan sonra düzeltebileceğime daha bir yürekten inanarak... Alsam da versem de, aklımca duruma hep ben hakimdim, çünkü ben üstündüm, ben herşeyi çakıyordum. Kumarın tadı bundadır işte; bu yüzden de uzun anlatımların gereği yoktur, gerçek kumarların hepsi aşağı yukarı birbirine benzer. Elimdeki yedi bin doların nasıl beşe düştüğünü, beşin sekize çıkıp

sekizin üçe indiğini, sonra bu üç bin doların yavaş yavaş onbini bularak gene beşbine döndüğü o heyecan saatlerini anlatmak neye yarar? Önemli olan Desert D'Or'a, götürdüğüm paranın yarısıyla, kumar hastalığımı da paramla birlikte yitirmiş olarak dönmüş olmamdır.

Sürdüğü sürece gerçekten bir hastalıktı bu. Lulu'yla ben soğuk hava tertibatı olan bir otelde yanyana iki oda tutmuştuk. Pencereelerde, bize gündüzün geceyi veren kalın perdeler vardı. Tam uyumak içindi bu odalar, biz de uyuyorduk, ateşli hastaların hafif uykularında yüzerek. Onca gün, bir kez bile! sevişmedik. Lulu bir keçi ya da bir araba dolusu saman olsa ancak bu denli ilgisiz kalabilirdim; o derseni hiç umursamıyordu. Bir arada yaşıyorduk, birlikte yemek yiyor, birlikte kumar oynuyor, yan yana odalarda kalıyorduk. Birbirimize karşı hiç böyle terbiyeli davranmamıştık!

Dedim ya, bir ay bile sürerbilirdi bu, gelgelelim Collie ortaya çıkıp rahatımızı bozdu. Biz oynamağa başlıyalı daha bir kaç gün oluyordu, onun söylediklerinin hiç biri de ivedi değil gibiydi. Zaten o sırada yabancının biri gelip arkadan omzuma dokunarak bir milyon dolar miras yediğimi haber verse, ben sanırım, «İyi, iyi,» diye cevap verirdim. «Ama dikkat ettin mi, şu son oniki oyunda üç kez onyedi numara geldi. O numarayı oynarsan bir gömü kazanırsın.»

Collie açık konuştu benimle: film haklarını verdiğim zaman, olup olacağı bir küçük imza, bana onbin dolar verecekmiş. Ama benim hiç ilgi göstermeyerek, «Anam babam, al hayatımı, helâl olsun; ben kendime bir başka yaşam arıyorum nasılsa,» demem üzerine Collie'nin kafasında bir çeşit faiz mi doğdu nedir, ilk sunulan onbin dolar yavaş yavaş iki katına yükseldi. Lulu ona takılıyor, ben de hiç bir zaman acele karar veremediğimi söylüyordum. Collie benden herhangi bir cevap için söz bi-

le istemeden çekip gitti, biz de bir kaç gün onu unuttuk. Ne var ki birkaç gün sonra onun Lulu'yu telefonda aradığını duydum. Ne konuştular bilmiyorum ama temel konunun Herman Teppis olduğunu kestirebiliyorum. Col-
lie'nin söyledikleri bu kez Lulu'nun kulağına girmişti. Ter dökmeğe başlayan hastalar gibi, ateşi yavaş yavaş düştü; benimle gene didişmeğe başladı. Otelden ayrıldığımız zaman kumardan usanç getirmiş durumdaydık; onun boş bıraktığı yeri başka birşey doldurmuştu.

Dönüş yolculuğunda kavga çıktı. Lulu, «Biliyorum, geleceği hiç düşünmek istemiyorsun, değil mi? diye bana çattı.

Düşünmeyi bundan daha az istediğim bir konu olamazdı.

«Sen yavan bir adamsın, Sergius, haberin var mı bundan?»

«Adımı kullanıp salyalı sümüklü bir film yapmalarını istemiyorum,» dedim.

«Salyalı sümüklü film mi dedin? Beni gerçekten sevseydin beni böyle hor kullanacağın yerde benimle evlenmek isterdin. Yirmibin dolar da senin geleceğini güvenlik altına alırdı.»

«Ne güvenlik ya. Yirmibin dolar senin ayak tırnaklarının cilâsına yetişmez.»

Lulu buna öyle kızdı ki arabayı yoldan çıkardı, sonra gene yola sokmak zorunda kaldı. «Sevmiyorsun beni,» dedi. «Sevseydin sözümü dinlerdin.» Yolun yarısını kavgayla geçirdik. Sonra Lulu'nun aklına parlak bir fikir geldi. «Hakkın var, Sergius, yirmibin dolar yetmez,» dedi.

Ben biraz çekingen, «İnsanın dişinin kovuğuna gitmez,» dedim.

«Ben sana daha fazla kazandırmanın yolunu biliyorum.»

«Nasıl?»

Yüzü, hangi elbiseyi giyeceğini düşünürcesine sertleşmişti.. «Şeker, kelimesi kelimesine söyle bana: H.T. seni o toplantıya çağırdığı zaman ne dedi?»

«Sen bana baksana...»

«Sergius, ciddi konuşuyorum. Hepsini bir bir anlat bana.»

Ben anlatırken o, bazı ayrıntıları duydukça başını sallıyarak, hafif bir zafer gülüşüyle dinliyordu. Ben susunca, «Elbette, işin püf noktası bu,» diye fikir yürüttü. «İnan bana Şeker, ben H.T.'nin içinden geçenleri ezbere okurum. Onun düşüncesi seni kendi yaşamının filminde oynatmak. Seni bu filmin yıldızı yapmak.» Gülmeğe başladığım zaman hâlen elini koluma koydu. «Kuzum ciddi dur,» dedi. «Bu filmi yapmak isteyenin Collie değil H.T. olduğu anlaşıldı. H.T. pek sevdi seni. Seksapelin olduğunu söylüyor.

«Beni anlattın mı yoksa ona?»

«Yoo, ama biliyorum. Elimizi iyi oynarsak H.T. senin her istediğine boyun eğer.» Lulu bunu düşünerek başını salladı. «Şeker, yıldız olursan ikimiz de para yönünden bağımsız olduğumuz için evlenebiliriz.»

«Ben rol yapmasını bilmem ki.»

«Ne var bunda bilinmeyecek?» Sonra Lulu bu konuda bana biraz ders verdi. Anlattığına göre sinema artistliği dünyanın en kolay işiymiş. İyi bir rejisör benim özelliklerimi ortaya çıkartabilirmiş. «Odun gibi olsan bile iyi bir rejisör bunu dürüstlük, içtenlik gibi göstermesini bilir. Utangaçsan bir kaç trükle seni taşralı bir delikanlıya benzetir. Diyelim ki çekilen sahneyi bozdun, zarar yok, nasılsa bir yenisini çekerler, ne olur ne olmaz diye. Bu çekim sistemi oldukça sen tereyağdan kıl çekercesine oynarsın bu rolü.»

«Bu lafı burada keselim,» dedi. «Sinema oyuncusu olmak istemiyorum.» Ne var ki yalan söylediğini yüzüne vurmak istercesine yüreğim çarpmağa başlamıştı.

Lulu, «Hele Collie sana kancayı taksın, o zaman görüşürüz,» dedi.

Yanılmamıştı. Altın Çöle dönüşümüzden iki gün sonra Collie Munshin uçakla geldi, beni apar topar konuşmaya oturttu. Her zaman, çevremizdekilerin beni anlamakta güçlük çektiklerini sandığım için Collie benim karakterimi hiç vakit geçirmeksizin incelemeğe başlayınca doğrusu şaşırdım.

Başbaşa kaldığımızda Collie, «Bana bak, Sergius,» dedi. «Seni tanıyorum, bu yüzden seninle açık konuşacağım. Sen ruh hastasısun. Bir çok değerli niteliklerin var — açık yüreklisin, namuslusun, pek-gözlüsün, isteklisin, dayanıklısın, duygulusun.» Collie bunları reçete okur gibi saydıktan sonra, «Ama bu öğeler birbirini tutmuyor,» diye ekledi. «Bir bileşim yaratmıyorlar. Hiç bir yaratıcılık yok senin içinde.» Kişiliğimin bam teline nişan alarak konuşmasını sürdürdü. «Ben senden daha büyüğüm, Sergius, onun için senin tutumunun altında neyin gizli olduğunu anlıyabilirim. Değişiklikten korkuyorsun sen! Lulu ile mutlu olmuş değilsin, buna rağmen onu bırakmıyorsun. Seni asıl korkutan şey ne, biliyor musun? Bugünlerden birgün Lulu yeni filmini yapmağa gidecek, orada yeni birini bulacak diye ödün çatlıyor. Bir şey de-yivereyim mi sana? Böyle birşey yapsa da onu suçlamam. Çünkü sen hem gerilemekten korkuyorsun hem de ilerlemekten. Hep durduğun yerde durmak istiyorsun. Ne var ki olmaz böyle şey. Kaç paran kaldı elinde?»

«Üç bin dolar,» diye doğruyu söylemekten kendimi alamadım.

«Üç bin dolar. Bunu nasıl koklaya koklaya kullandığını görür gibi oluyorum; bir yandan. Lulu'ya ayak uy-

durmağa çalışıp öte yandan, inşallah hesabı başkası öder, diye dua ederek... Üç bin dolar sana yetsin yetsin de, diyelim ki on hafta yetsin. Ya sonra? Tırıl kalacaksın. Kavrayabiliyor musun, bunun ne demek olduğunu? Sonra ne yapacaksın? Kaldırıma mı düşeceksin burada kalıp? Bulaşıklılık mı yapacaksın? Öyle dudak büküp tepeden bakma, küçük bey! Ben sana gösteririm tepeden bakmasını. Hiç meteliksiz olarak yeni bir kente gitmenin ne demek olduğunu bilir misin sen?»

«Evet,» dedim. «Bilirim ya.»

«O bir zamanmış. Şimdi başka şeylerin tadını aldın. Birinci sınıf karılarla düzüştükten sonra garson kızları becermek pek mi içini açacak sanıyorsun? Yavrum, beni iyi dinle, insan yatakta lüks-klâs pisi-pisilere alıştıktan sonra daha aşağı kalitedekiler gönlünü bulandırıyor, resmen içi dışına çıkıyor adamın. Bundan daha kötü birşey düşünülemez.»

Yapacağını yapmış zırhımda bir delik açmıştı. Ru-let masasında bıraktığım o dört bin dolar işte şu dakika da gözümde gene eski katı-gerçekliğini kazanmıştı. Onları yitirmenin, gelecekteki zamanımdan önemli bir bölümü yitirmek demek olduğunu şimdi görüyordum. Munshin'in hesabı doğruydı: nasıl olduğunu bilmeden su gibi para harcamıştım; onun sözleri paramla harcadığım haftaları saydı bana, onbeş hafta, onaltı hafta ve birdenbire Altın Çöldeki günlerimin sayılı olduğunu, burdan sonra gidecek bir yerim olmadığını, Lulu konusunda ne yapacağımı da bilemediğimi açıkça gördüm.

Bu kez Munshin taktiğini değiştirdi. As bir reklâm-cı gibi, önce korkunun sonra da umudun ham maddesiyle çalışıyordu. «Senin sinema endüstrisine hangi gözle baktığını bilmez değilim,» dedi. «Yapmacık, gözüyle bakıyorsun. Yapılan yalan-dolan dolu filmleri sevmiyorsun.

Bir şey diyeyim mi sana? Bunların beni de tiksindirdiği çok olmuştur. Diyebilirim ki hemen her Tanrının günü tiksintiden, öfkeden çatlıyacak gibi olurum. Bizim işte ciddi, önemli, anlamlı, ilerici birşeyler yapmak isteyen herkes böyledir. Var böyle adamlar, Sergius. Çalışıyorlar, bizim endüstrinin dörtte üçü, beşte dördü belki de böylelerinden meydana gelmiştir. Bunların ortaya çıkardığı işlerin bazılarının kalitesini görsen şaşarsın. İnan bana, sinema endüstrisi tepeden tırnağa bir kokuşmuşluk ülkesi, bir soytarılar topluluğu değil. İnsanın inançları uğruna savaş verebileceği, gelişmek için fırsat yaratabileceği bir alan da sayılır, aynı zamanda!» Ve Munshin uzay içinde büyüyen, gelişen bir dünya gibi kollarını açarak ileriye doğru uzattı. «Sergius, şimdi sen, bir torba altın karşılığında ruhunu satmış olacağını düşünüyorsun, ama çocukluk bu. Gerçekte eline geçen şey, paraya benzer para kazanmak fırsattır, yavrum; sayılan, seçkin, önemli bir insan olmak fırsatı. İşe aktör olarak başlayacaksın, evet. Onlardan ben de hoşlanmam. Ama bir kez adımını attıktan sonra istediğin yönde ilerliyebilirsin artık; yönetmenlik, yapımcılık, hatta yazarlık, ama bu sonuncusunu salık vermem. Ne olsa, kalbur üstü kişilerle tanışacaksın, bin tane fırsat çıkacak karşına. Bilgin, görgün artacak, bu da senin için gerekli. Ama ne diye senin aklını yatırmak için yırtıyorum sanki? Ben seni bilirim, Sergius. Aklını başına toplarsan kendini bulur, tüyünü düzer, biraz da işe yararsın, çevrene iyiliğin dokunur. Aslında, kendi kendini baltalamasan senin çapın bu... Kuzum, saflık etme, başka mesleklerde yapmacıklık yok mu sanıyorsun? Bir bilsen, senin canına okuyan o yetimler yuvasının iç yüzünü nasıl ortaya vuracağız.»

Collie'nin attığı tek yanlış adım belki de bu oldu. O dakikada, birdenbire tepem atıverdi. «İç yüzünü mü?» diye haykırdım. «Yalan söylüyorsun, Munshin.»

Munshin sonunda beni patlattığı için sevinmiş gibiydi, bu da beni iyice kızdırdı. «İlerici mi dedin?» diye öfkeden dilim dolaşarak ona veristirmeğe başladım. «Önemli kişiler mi dedin? Ciddi mi konuşuyorsun sen?»

Munshin istifini bozmadan, «Açık konuş, evlât,» dedi.

«Bunların hepsi palavra,» diye bağırdım. «Savaş, evlilik, sinema. Demek istediğim, din denen şeyi ele alalım, örneğin,» dedim ama dini neden ele aldığımızı ben de bilmiyordum. «Diyelim ki Tanrı gerçekten var; insanların aynı odaya girip dört ayak olduklarını gördüğü zaman O ne düşünür, aklın alıyor mu? Şunu demek istiyorum ki çocukları tutup bir yetimler yuvasına sokmak fikrini bir bak; nasıl akıl dışı bir şey olduğunu hiç düşündün mü bunun? Sonra, demek istediğim bir kadınla bir erkeğin ölünceye dek bir arada yaşamak için bir hukuk andlaşması imzalamaları filân... öyle değil mi?» Adamcağız benim aklımı kaçırdığıma karar vermiş olsa gerekti. «Senin söylediklerinin de hepsi palayra, Munshin,» dedim ona.

Munshin, «Eyvahlar olsun, bu da anarşistlerden,» diye vahladı. Kollarını açıp gerinerek, «Sana birşey söyleyim mi?» diye sordu ve konuya yeni baştan girdi. «Anarşistlerin sanat yönleri güçlüdür. Ne biliyorsun, belki ben de senin düşüncelerini paylaşıyorumdur bir yerde. Charley Eitel'in de senin gibi düşündüğünü biliyorum.»

Onun sesindeki rahatlık beni küçük düşürmüştü gibiydi. Gülümseyerek, «Birşeyler iç, Sergius,» dedi. İnsanları (demin beni yaptığı gibi) çileden çıkarmanın onun için ne denli kolay olduğunu o zaman anladım.

Umuttan sonra duyarlık gelir. Dünyanın anası, belki de yüz kez, böyle satılmıştır işte! «Gerçekte sığınabileceğim tek yer senin insanlığındır,» dedi Munshin. «Bu filmi çevirmen gerektiğine inanıyorum, ama daha önemli

“bir şey var ortada. Bu filmi çevirirsen bir dostuna yardım etmiş olacaksın.»

«Eitel mi?» diye sordum. Hiç bir şey olmamış gibi konuşup durmam sinirime dokunuyordu.

«Eitel ya. Senin yönetmenliğini yapabilecek tek adam Eitel'dir. Bunu H.T.'nin aklına sokabileceğimi sanıyorum. Bunun Eitel için ne demek olduğunu anlıyabiliyormusun?»

«O kendi başına çalışmak istiyor,» dedim.

«Saçmalama. Charley Eitel'i yıllardır bilirim ben. Onun ne büyük adam olduğunun bilmem farkında mısın? En parlak günlerinde görecektin onu. Şöyle oyuncularla, zayıf senaryoları alır, bunlardan güzel sanat yapıtları yaratırdı. İçinde sanat gücü burada çürüyüp gidiyor çünkü o gücünü insanlarla bir arada çalışmaktan, sevilip beğenilmekten alır. Sen istesen onu gene gerçek yerine oturtabilirsin.»

«Onu senin istediğin yere oturtabilirim, demek istiyorsun.»

«Bana bak, kalın kafalılığın gereği yok. Charley Eitel'i anlarım ben; kendisi bile kendi kendini benim kadar anlayamaz. Şimdi bütün kapılar yüzüne kapanmış durumda. Film yapmanın, bu işin para yönünün ayrıntılarının hepsi nasıl birbirine bağlıdır, senin aklın ermez bile bunlara. H.T.'nin kolu uzundur, isterse Eitel'i dünyanın öbür ucundaki stüdyoların bile kara listesine sokabilir. Ancak Herman Teppis kaldırabilir bu kara-liste yasağını. İşte sen, istesen bu işe onun aklını yatırabilirsin. Onun Eitel'i geri almasını sağlayabilirsin. Yani senin yolunla ben onu kandırabilirim.»

«Ben senin dediğini yapsam bile pek öyle kolay olmaz bu iş.»

«Öyle kolay olur ki,» dedi Munshin. «Teppis bir filmi yapmak istemeyegörsün, ölür de gene geri dönmez. Eitel'i geri bile alır bu uğurda.»

«Bunu yazıyla bildirmeni isterim.»

Munshin, «Sen dağdan yeni mi indin, yahu?» diye sordu. «Böyle bir işe kalkışırsam elli tane avukata inme iner. Bana güvenebilirsin. Eitel'in işe dönmesini senden çok istiyen benim.»

«Neden acaba?» diye sordum. «Biliyor musun, merak ediyorum bunu.»

Munshin ağzını alabildiğine yayan bir gülüşle, «Nedenini ben de bilmiyorum, evlât,» dedi. «Belki de bu konuda ruh doktorumla konuşsam iyi olur.»

Ben, «Önce Eitel'le bir görüşmek isterim,» dedim.

«Hiç durma, koş konuş da herşeyi bombok et. Charley Eitel tepeden tırnağa gururdur. Ona gidip de ne istediğini sormak kolay mı sanıyorsun? Bu filmi çevirsin diye yalvar yakar olmak gerekir ona.»

Sonunda, «Ne diyeceğimi bilemiyorum,» dedim. Ne yanıt!

«Peki, de. Katır inadın yüzünden, sözünden dönmekten korkmasan, şu dakikada peki derdin bana.»

Munshin ertesi sabah sinema başkentinde olmak zorundaydı. Bu yüzden sonunda telefon edeceğine söz vererek benden ayrıldı. Sözünde durdu da! Lulu'nun duygusal şantajıyla Collie'nin telefonları arasında, düşünmeğe fırsat bulamıyordum.

Munshin'in istediği kâğıtları imzalamak kaç kez içimden geçmişti ama çekimserliğimin tek nedeni inadım değildi. Aklıma hep, o mutfakta kolu yanan Japon çocuğu geliyordu. Onun, «Filmde ben de olacak mıyım? Yanık yerini, irinlerle kanı da gösterecekler mi?» diye sorduğunu duyar gibi oluyordum. Bu kontratı imzalamayı canım istemeğe başladıkça çocuğun düşüncesi beni daha da tedirgin eder olmuştu. Bu arada Lulu susmak bilmiyordu, Collie'nin çenesi kapanmıyordu; ikisi de başıma konacak devlet kuşunun resmini sözcüklerle çiziyorlardı, önümde

açılacak olan parlak dünyayı, gerçek dünyayı, konacağım nimetleri saymakla bitiremiyorlardı. Oysa onlar konuşurken ben, yanlışları var, diye düşünüyordum; gerçek dünya yer altındaydı, içerlerinde yetimlerin yetimleri yaktığı, vahşi mağaralardan örülü bir karmakarışıklık... Ne var ki onlar konuştuğça ben dinlemek istiyordum, ne yapacağımı şaşırmıştım. Doğrunun ne olduğunu bilmez olmuşum; umrumda mıydı bu, değil miydi, onu da bilmiyordum, ne istediğimi, içimde neler olup bittiğini bilip bilmediğimi de bilmiyordum artık...

Collie ne derse desin, sonunda Eitel'i görmeğe gittim. Gitmeden edemeyecektim. Çünkü Munshin'e hayır demek mi yoksa yaşam-öykümü çok paraya Supreme Filmlere satmak mı daha büyük bencillikti, onu da bilmez olmuşum.

İlkin Eitel bu konuyu açmak bile istemedi. «Bu işe karışmayacağıma söz verdim,» diyordu.

Afallyarak, «Collie'ye mi söz verdin?» diye sordum.

«Kusura bakma, Sergius. Söylemeyeceğim.»

«Sen benim arkadaşımın,» dedim. «Bu iş Collie'den çok benim için önemli diye düşünmüyor musun?»

Eitel içini çekti. «Biliyordum zaten, eninde sonunda bu işe bulaşacağımı.»

«Peki, ne yapmam doğru olur dersin?»

Eitel hüzünlü bir gülüşle, «Ne yapmanın doğru olacağını bilmiyorum,» dedi. «İnsan yaşlandıkça öğüt vermesinin de güçleştiğini hiç düşündün mü?»

«Bazan insanın, ne olursa olsun, birşeyler yapması gerek, gibime geliyor,» dedim.

«Evet; bizim zamanımızda diyalektik yapılrđı.» Eitel bu konuyu derinlemesine düşünsün mü yoksa elden bıraksın mı, karar veremiyormuşcasına başını sallıyordu.

«Söyle bana, nasıl bir film olur bu?» diye sordum.

«Kuzum, Sergius, çocukluk etmiyelim, ne olur,» diye Eitel bana çıkıştı. «Film gibi bir film olur işte. Uçakların başka uçakları düşürdüklerini gösteren bir sürü güzel fotoğraflar. Collie'nin ne biçim filmler yaptığını bilmiyor musun sanki?»

«Peki, ya Collie'nin seninle ilişkin plânları?»

Eitel omuz silkti. «Bu plânları biliyorum,» dedi. «Eğer senin filmini yaparlarsa, bunun için de beni isterlerse, karar vermek benim için kolay olmaz.» Söyleyecekleri bitmediği için beni susturmak istercesine parmağını dudagina götürdü. «Sergius, bu işi yapacaksan, bahane olarak beni kullanman hoş olmaz. Belki de bana iyilik etmiş olmazsın, çünkü.» Sonra uzun uzun yüzüme baktı. Kendi yüzü sertti. Sonunda, «Bu işi... bu parayı... bütün bunları istemediğini iyi biliyor musun?» diye sordu. «Sinema artisti olmak istemediğini kesinlikle biliyor musun?» Ve bana Collie ile arasında geçen konuşmayı anlattı.

Onu dinlerken kötüleşir gibi oldum. Hafif bir mide bulantısından başka birşey değildi bu, bir an için kanım da çekilir gibi olmuştu, ama aslında o dakikada, içimde yıllardır baskı altında gömülü duran soğuk ve şiddetli hırs su yüzüne vurmuştu; ruhumun derinliklerinde iki tane demir bilekli el bir güç yarışmasıyla birbirine kilitlenmiş, öne arkaya bükülüp duruyor ve başkaca bir şeye pek yer bırakmıyorlardı.

Eitel'in, «Çünkü bu şeyleri gerçekten çok istediğimi ben yeni yeni anlamağa başlıyorum da,» dediğini duydum. «Meğer onca yıl sinema başkentinde bu yüzden kalmışım.»

Ona cevap verecek durumda değildim. Kendi içimde keşfettiklerim beni öylesine sarsmıştı ki 'öylece oturuyordum. Sonunda, «Haklısın,» dedim. «Bahaneyi sana yüklemeye çalışıyordum.» Sesimin titrediğini sanıyorum.

Eitel, «Belki de,» diyerek öne doğru eğildi. «İstersen sana düşündüklerimin birazını anlatayım. Eğer yapmayı daha çok istediğin birşey varsa bu işi geri çevirmelisin bence. Ama daha çok yapmak istediğin birşey var mı, bunu bilmen şart.»

Evet, gibilerden baş salladım. Yavaş yavaş, «Benim yazar olmama ne dersin?» diye sordum.

«Bilmem ki, Sergius. Bunu yanıtlamak kolay değil.»

«Biliyorum. Birkaç hafta önce yazdığım birşeyi getirdim. Bir şiir. Daha doğrusu bir çeşit dil cambazlığı.» Bir düştten uyandığım zaman yazmıştım bunu ve kimseye göstermeyeceğimi ummuştum. Ama elimi cebime sokup çıkardığım kâğıt parçasını ona uzattım. «Anlamsız birşey,» dedim. Sözcüklerle oyun oynamasını severim de.»

Sergius, kuzum çeneni kapa da şu başeserini bir okuyayım!»

Eitel şiiri okuyup bitirince güldü. «Eğlendirici birşey. Senin bu denli Joycenin etkisi altında olduğunu bilmiyordum.»

Aptal duruma düşeceğimi biliyordum ama bu kez umursamadım bile. «Joyce da kim?» diye sordum.

«James Joyce, canım. Elbet okumuşsundur.»

«Yok. Ama adını duymuşluğum var, sanıyorum.»

Eitel şiirimi aldı, baştan sona yeniden okudu. «Amma garip ha!» dedi.

Onun ağzından ille duymak istediğim birşey vardı. «Yazabilir miyim dersin?» diye sordum.

«Böyle bir kuşku uyandırdın içimde, evet.»

«Peki,» diye başımı salladım. «Bence... şimdi...» İçim, dışarıya dökülmek için can atan lâfla, coşkuyla doluydu. On yaşında bir çocuk gibiydim o dakikada. Güvenebileceğim birinin yanından olmak iyidi. «Profesyonel bir boksör olmayı neden hiç aklımdan geçirmediğimi anlatsam sıkılır mısınız?» diye sordum.

«Beyninin dağılmasını istemediğin için, değil mi?»

«Evet, tam üstüne bastın,» dedim. «Korktuğum buydu. Nasıl bildin?»

Eitel yalnızca gülümsedi.

«Charley, her dakika korku içindeydim. Böyle dövüşenler çoktur; bazıları pek de kötü dövüşmez hatta. Ama böyle boks yapılmaz, her seferinde ringe korkuyla girerek...»

«Belki karşındaki çocuklar da korkuyorlardı, senin gibi.»

«Bazıları, belki... Ama ben bunu bilmiyordum, o zaman.» Başımı yandan yana salladım. «Hem sonra daha kötüsü var. Bir süre sonra hiç saldırıya geçemediğimi farkettim. Bütün gece dövüşüp de hiç saldırıya geçemeyen boksör çok kötü hırpalanır.» Hafif bir ısıklık çaldım. «Gerçekten yumruk sallayamadığımı kendi kendime itiraf etmek nasıl güç geldi, anlatamam sana. Gerçek bir 'yumruk' değildim ben.»

«Evet, anlıyorum.»

«Oysa bir zamanlar iyi bir yumruğum vardı. Hava Kuvvetleri Turnuvasında dördüncü finallere kalmıştım. Üsde konuşulanlara bakılırsa, yarı-finallere kalanlar hava okuluna girme şansı kazanıyorlardı. Bu yüzden iyice kendimi zorladım o maçta, nerdeyse nakavt oluyordum. Hiç bir şey aklımda değil, yalnız sonradan söylediklerine göre, hasmım benim işimi bitirmek için üstüme geldiği sırada nefis bir dövüş çıkarmışım. Sayıyla elemişler çocuğu da, ben farkına bile varmadım. Ama dediklerine göre, bazan, söz gelişi, iç güdüsünden başka hiç birşeyi kalmayınca bir boksör çok tehlikeli olabilirmiş, çünkü düşünerek dövüşemezmiş artık. Tâ içinden gelen bir itkiyle dövüşürmüşsün, hani ölmek üzere olan bir hayvanmışsın filân gibi.»

Eitel, «Peki, şimdiki iç-güdün nedir?» diye sordu.

«Elimde değil. Yazar olmak istiyorum. İçimden gelenleri nasıl anlatacağımı bana başkaları söylesin istemiyorum.»

Eitel, «İ-gdne güven,» dedi, sonra yüzünü buruşturdu. «İçten içe, nasıl da iyimsermişim meğer! Sen ne diyorsun, Sergius?»

Munshin'e hayır diyebilmekte Eitel'in bana yardım edebileceğini başından beri sezmişim deme... Evime dönerken kararımın verilmiş olduğunu düşündükçe seviyordum. Bu kararın büyük bir önem taşımadığını bilmez değildim; benim filmim evrilmezse başkalarının filmi evrilecekti ama hiç değilse benim adım kullanılmıyacaktı ya. Bir yandan da, kumar oynamaktan hiç bir zaman vazgemiyeceğimi anlamış bulunuyordum. Bu şansı kaırırıysam, ileride, tez-elden parayla n kazanmak şansından daha önemli amaçlar üstüne kumar oynamamın alnıma yazılmış olduğunu derinden derine sezdiğim için kaırırıyordu. Böylece, Eitel'le ortaklaşa yönümüz olan kibiri anlamış oldum : ikimiz de kendi kendimizi, gözümüzün yaşına bakmaksızın yargılıyorduk çünkü ikimiz de kusursuz olmamız gerektiğine olanca varlığımızla inanıyoruz. Kibirlerin belki de en büyüğü...

Akşama doğru korkum geri geldi — boğazımı kurutup yüreğimi ateşe veren elle tutulur bir korku. Korkuyordum ve korkuma gem vurmamın yolu yoktu; kararımın verilmiş olduğunu, artık caymıyacağımı biliyordum çünkü. Hatta kendimi zorlayarak durumu Lulu'ya anlattım. şiddetli bir tepki bekliyordum ondan; bağırıp tepinecek, hır çıkaracak, hatta beni artık görmek istemediğini söyleyecek sanıyordum. Ama o beni şaşırtan birşeş yaptı. Uzun zaman sessiz durdu. Sonra, «Bu filmi yapmak istemiyordun, değil mi?» diye sordu. «Biliyordum, canım. İçine sinmediğini biliyordum.»

O anda içim ona karşı acımayla dolup taşı. Öylesine ufacak ve sarışın, öylesine umutsuz ve korkmuş olsun da benimle tartışmaya bile kalkışmasın... Birden onu çok çabuk incinen, çok zayıf bir yaratık olarak gördüm ve gerçekten sevdim. Öfkem geçmişti. Lulu bana elinden gelebileni vermişti madem, ben de onu gerçekten sevebilirdim. Araya biraz zayıflık karışmazsa gerçek sevgi doğamaz ki. Şu sırada tek bildiğim, benim de ona elimden gelen her şeyi vermek istememdi. Verebileceğim şeylerin bu denli az olması gücüme gidiyordu.

«Seni seviyorum, yavrum,» dedim ona.

Lulu'nun gözleri yaşardı. «Ben de seni seviyorum,» diye fısıldadı. «Şimdi anlıyorum bunu.»

«Bana bak,» dedim. «Bana bak, gel evlenelim seninle.»

«Nasıl?» diye umutsuzcasına sordu.

«Yok, bana bak, gözünde büyütme öyle. Gidelim burdan. Bırakalım herşeyi. Sen de sinemayı bırak. Belki sahnede iş bulabilirsin. Ben de birşeyler yaparım. Yemin ediyorum sana, çalışırım.»

Lulu ağlamağa başladı. «Olacak iş değil bu, Sergius,» dedi.

«Bal gibi olur. Tiksiniyorsun sinema dünyasından. Kendin söyledin bana.»

Lulu minicik bir sesle, «Yalan söyledim,» dedi.

«Öyleyse sen nerde istiyorsan orda otururuz. Yalnız evlen benimle.»

Lulu peki demeğe çalıştı. Daha bir ay önce can atığı bir şeydi bu. Ama bir kez daha çoğunu istemeğe başladık mı daha azını isteyemez oluruz.

«Yürütemeyiz, Sergius.»

Yürütebileceğimizi benim de aklım kesmiyordu. Bir birimize sımsıkı sarılmış otururken bir çıkar yol bulmağa çalıştım. Duygularım öylesine coşkundu ki yürütebilece-

ğimize inanmak istedim. «Bir deneyelim,» dedim sonunda.

«Sevgilim,» dedi Lulu. «Öp beni.»

Daha da sarıldık birbirimize. Lulu bir yandan ağlıyor, bir yandan da uzun uzun, ıslak ıslak, gözlerimi, burnumu öpüyordu. «Ah, Sergius, ne olur daha bir süre böyle yaşayalım üzmeyselim canımızı, sonra bakalım durum ne gösterir.»

Onun bu sözleri beni korkuttu gene; odasından çıktığım dakikada, dünyanın yarı nüfusunun yanık cesetlerini kapı önünde bulacakmışım gibi, elle tutulur bir korkuydu bu. Sevişmeğe başladık ama, ne onu ne kendimi, etten başka hiç bir şeyi düşünemez olmuştum, aklım fikrim etle doluydu, patlamış et, çürümüş et, kasap çengellerinden sallanan, yanan, kanla pıhtılaştıran et...

Lulu'yla seviştiğimiz sürece başka hiç bir şey düşünemedim. Sonuna doğru çok zorladım kendimi, ama boşuna. Eti ödümü koparıyordu. Panik içinde, «Olmuyor, yapamıyorum bu gece,» diye inledim. O bunu önceden anlamış olsa gerekti, çünkü hiç birşey yapmadı. Elini hafifçe, şefkatle yüzümden geçirdi, hepsi bu...

«Zavallı bebeciğim,» diye fısıldıyarak beni göğsüne bastırdı. «Neyin var, sevgilim? Seni sahiden seviyorum. İnan buna.»

Ağlamağa başlamaktan korktuğum için konuşmayı göze alamıyordum. Aramızda bir santim bile yoktu oysa ona dokunabilmem için büyük uzaklıkların ötesinden uzanmam gerekiyormuş gibi geliyordu bana. «Neyin var, diyorsun; neyim yok ki?» dedim, tepeden tırnağa tere batmıştım.

«Anlat bana, anlat. Ne olursa olsun, vız gelir.»

Sonunda anlattım ona, daha doğrusu anlatmağa çalıştım; yarım saat, belki bir saat belki de daha uzun, şimdide değin hiç kimseye anlatmamış olduğum herşeyi an-

lattım ona; savaş sırasında çıktığım uçuşlarla bunların adları, ordu reklâmcılarının buluşu olan ve ordu harekâtından çok gece kulüplerindeki atraksiyon numaralarını andıran bu adlar: «Kastanyet Harekâtı,» «Şarap Kâsesi», «Ateşli Kadın»... Lulu'ya uçaklarımızın toprağa ektiği yangınların nasıl kıpkızıl, pelte kıvamındaki benzinin ne denli acımasız olduğunu da anlattım : adamın üstüne bir toprak pelte benzin attın mı adam tutuşuyordu, ateş alıyor değil de ateş oluyordu adam, kafa tasını eritecek kızgınlıkta bir ateş. Cesetlerin neye benzediği konusundaki sanılarımı da anlattım Lulu'ya; sanı diyorum; çünkü bizim cephaneye gitmemizi pek istemezlerdi, gene de ben o uzak Doğu köylerinin, bombardımanın ertesi günü nasıl ölü göründüklerini bildirdim, göğe diktikleri o kör gözle-riyle, yakılmış çöplüklerin külleri gibi ekşi-kara. Ve bu arada bizler uçuşlarımıza çıkar, içkilerimizi içer, geyşa evlerine gidip pokerlerimizi çevirirdik. Dilimizde sabaha karşı saat dörtte uçuşa hazır olmanın tadı, eğlentilerden, kızlardan konuşurduk uzun uzun; bu konuda kimin en bilgili olduğunu kimse bilmeden... uçaklar üzerine teknik tartışmalara girerdik, hangi uçaklar daha üstün diye; Hava Kuvvetlerini meslek edinmenin ne demeye geldiğini konuşurduk. Bunları birer birer anlatmağa çalıştım Lulu'ya, mutfakta yanan Japon çocuğunu, ondan sonra nasıl artık havacıları sevmeye başladığımı, ve en sonunda nasıl o cici, o hanım hanımcık geyşa kızlarına bile gidemez olduğumu... et dediğin çiğdi çünkü, et insanların gerçek dünyada cayır cayır yaktıkları şeydi.. bazan kendi duyduklarına dayanamayıp soğuk terlere bulanarak beynimin baskısına karşı nasıl haykırdığımı da anlatmağa çalıştım Lulu'ya : «Zevk duyuyorum bundan,» diye bağırdım. «Ateşi seviyorum. İnsan olacak kadar taş yürekliyim...» Böylece, onunla tanışıncaya dek kadınsız ve aşksız gezmiştim bir yılı aşkın bir zaman; bu yüzden

de o gece, onu tanıdığım gece, bana herşeyden, başıma gelen herşeyden daha önemli görünmüştü... yalnız ne var ki şimdi o eski hastalığım tepmiş gibiydi.

Lulu, «Yavrum benim, sevgilim,» diye mırıldandı. «Kovabilseydim bu hastalığı, elimde olsaydı!» Sonra, böyle şeyleri şimdiye dek hiç aklına getirmemiş olan bir küçük çocuğun saf şaşkınlığıyla, «Sen benden de yaralısın,» diye ekledi. Çok iyiydi o gece, saatler saati birlikte yattık ve korkum yavaş yavaş geldiği yere gitti ama gittiği zaman zayıflamış durumdaydı. Lulu'nun gövdesini gene duyabiliyordum, gene dokunabiliyordum ona, yumuşak ve güzel olduğunu bile biliyordum. Öyle ki sonunda bir an geldi, karnının ufacık tümseğine kapılıp kalçalarının yuvartanışına uyarak, memelerinin göz kırpsına kanarak ona yeniden sahip olabildim. Şimdiye dek geçirdiğimiz gecelerin en güzeliydi çünkü ben onu seviyordum, yanılmıyorsam o da ben seviyordu. Birbirimizin içine geçtik sanki; sonra da uzun zaman yattığımız yerden birbirimize bakıp gülümsedik. «Seni seviyorum,» diye fısıldayıp duruyordum, onun da gözleri yaşlarla doluyordu. «Ömrümdede ilk olarak kadınlığımı duyuyorum,» diyordu. Ne var ki ayrılmazdan önce duygularımız gene değişti. Biraz önce onu seviyorsam şimdi daha çok seviyordum, hiç böylesi sevmemiştim onu, gelgelelim acı bir sevdadaydı bu şimdi, bir yitirmişlik duygusu sızmıştı içine. Bu gecenin ötesinde gidebileceğimiz başka bir yer olmadığını ikimiz de biliyorduk.

İç güdüm sağlamış. Onu gerçekten yitirmiş olduğumu hemen ertesi gün anladım. Elde ettiklerimizin hepsi uçmuştu. Birbirimize yakın değildik artık; birbirlerine olan duyguları daha ölmeyen ama bu duygunun bir geleceği olmadığını bilen kişilerin acıklı karımsarlığından kendimizi sıyıramıyorduk. Lulu'nun dediği gibi eski yaşıntımızı sürdürüyorduk, hatta hiç birşey olmamış gibi

numara bile yapıyorduk. Ama ben içimden her dakika sevdamızın o bir tek yüce saatinin yasını tutmaktaydım.

Gideceğimiz yerlere gidiyor, ufak tefek kavgalarımızı ediyor, sevişiyorduk bile, ne var ki gerçekte bekliyorduk. Lulu'nun yeni filmine başlayacağı günü yaklaştıkça yaklaşıyordu, ve bu gün, bir çok şeyleri sona erdirecek uğursuz bir tarihmiş gibi... onun sinema başkentine gideceği gün, benim bankamdaki son paramı çekeceğim gün, Altın Çöl'den ayrılmak zorunda kalacağım gün... adını bile anmıyorduk. Lulu bir keresinde Teddy Pope ile Tony Tanner'in yakında reklâm resimleri çektiirmek için buraya geleceklerini söyledi, hatta filmin konusunu anlatmaya bile üşenmedi. Bir sevda üçgeniymiş filmin konusu! Sonunda Lulu'yu Teddy elde ediyormuş ama ortalarda bir ara Lulu Tony'yi sevdiğini sanıyormuş. Bana, «Bu konuda çocukluk etmeyeceğini umarım,» dedi. «Buraya geldikleri zaman her dakika Tony ve Teddy ile bir arada görünmek zorundayım. Stüdyo bu filme daha başlamadan, yoğun bir reklâm kampanyasına girişmek istiyor.»

«Bu da seni pek göremiyeceğim, demektir.»

«Öyle gülünçsün ki. İstersen her dakika benimle beraber olabilirsin. Yalnız fotoğraf çekmeğe başladıkları zaman biraz geri plâna geçmen yerinde olur, elbet.»

«İstersen ortadan yok olurum.»

«Üç yaşında çocuk gibisin.»

Teddy ile Tony geldikleri zaman yaşantımız değişti. Örneğin Dorothea'lara gideceğimiz yerde tavernalarla gece klüplerini dolaşıyorduk artık. Lulu'ya Teddy kavalcelik ediyordu; Tony ile ben de onların peşi sıra gidiyorduk. Desert D'Or mimarisinin dalgalı duvarlarıyla oymalı kameraları arasında, loş odalarda, su karışmış viskilerle dolu bir hafta geçti. İlginç bir dörtlüydük doğrusu. Dışarıya karşı gene, Lulu ile Teddy arasında birşeyler varmış gibi bir hava yaratılmak isteniyordu; yüzlerce fotoğraf-

ları çekilmiş olsa gerekti, birbirlerinin gözünün içine bakarken, yanak yanağa dansederken, elele tutuşmuş... Gelgelelim görünürlerde fotoğrafçı olmadığı zamanlarda Teddy benimle ilgileniyor, Tony Tanner de uzun uzun Lulu ile konuşmağa dalıyordu. Sabaha karşı evli evine gittiği zaman Lulu'yla ben birkaç saat başbaşa kalabiliyorduk. Hiç böylesine mutlu görmemiştim onu. Üçe bölünmeğe bayılıyordu.

Hep birlikte geçirdiğimiz bir geceden sonra, ona, «Merak ediyorum,» dedim. «Kızların hangisini seviyosun acaba?»

Lulu biraz fazla çabuk, «Senin yanındakini elbet,» diye cevap verdi. «Tony doğrusu hiç çekilmiyor.»

Tony yakışıklıydı. Söylemesi gereksiz. Uzun boylu, iri kaslıydı. Dalga dalga, koygun saçları vardı. Çenesi çukurdu. Yirmi beş yaşında olmakla birlikte hâlâ delikanlılığın çalımıyla yürüyordu. Konuşması da bazı komedyenlerin saldırganlılığına özeniyordu ama güldürücülüğüne erişemiyordu. Ona karşı tarafsız olamazdım, biliyordum bunu, gene de sinirime dokunuyordu. «Hey yavru-lar,» derdi durup dururken, «Fare peyniri kaptı, oynayacaksak başka deliğe girelim.» Bu, onun başka bir yere gitmek istemesiydi. Lulu onun her dediğine gülüyordu. Tony çeşit çeşit argo öğrenmişti. Konuşurken hepsini karıştırıp çorba yapmağa bayılırdı. Bir konuda onunla tartışmaya kalksam hemen, «Aşkım, fıtık olma,» derdi. «Tartışma düz insanlara göredir.» Bir kadının kıkır kıkır gülüşüne: «Güzelim, libidonu yağla, gıcırıyor,» diye tepki gösterirdi. Yalnız kaldığımız zamanlarda ise çok candan davrandığını söylersem belki onu daha iyi anlamamıza yarar. Başbaşa geçirdiğimiz bir tek yarım saat boyunca, havacı olmamdan ötürü beni durmadan övdü. Ciddi ciddi başını sallıyarak, «Ah sizler,» dedi. «Demek istediğim, kabak sizin başınıza patladı savaşta. Askerleri eğlendirmek

için deniz aşırı bir geziye çıkmıştım da... bu yüzden, karınca kararınca biliyorum ne demek olduğunu.»

«Evet,» dedim. «Karınca kararınca.»

«Senin gibi kimselerin karşısında kendi kendimden utanıyorum, inan, bir hiç gibi görüyorum kendimi. Sizler...»

Sözünü keserek, «Anladığıma göre Marion Faye'yi tanıyormuşsun,» dedim.

«Şu deyyus. Bir zamanlar gezdiğim bir iki karı meğer onun hesabına çalışmışlar bir süre; bu yüzden şimdi ben de pezevenlik etmişim diye dedikodu çıkardılar. Bizim endüstride böyle olur işte, tam üst basamağa tırmanacakken bok atarlar insana.»

«İstiyorsun değil mi, üst basamağa tırmanmayı?»

Tony şöyle, sakınarak baktı bana; benim önem derecemi, gözüme hoş görünmesinin önemli olup olmadığını kestiremez gibi... «Elbette,» dedi. «Sen istemiyor musun?» Sonra dudakları büküldü. «Ama ben üst basamağa hiç bir zaman çıkamayacağım, yavrum. Üst basamaklık değilim ben.»

«Bilinmez ki. Belki de çıkıverirsin.»

«Bir skandal var geçmişimde. Bir zamanlar çılgın bir karıyla yaşıyordum, biliyor musun, benim için deli divane oluyordu. Ne var ki yaşanacak karı değildi. Yürütebildiğimce yürüttüm, sonra da *bay-bay* dedim. Biliyor musun ne oldu? Karı tuttu, kendini öldürdü, yahu! İster inan, ister inanma, ben kızcağızın iyiliğinden başka birşey istemezdim, aslında. Ne şans, değil mi? Benim kahrımdan canına kıydı, diyorlar.»

Ne var ki yanımıza bir başkası gelir gelmez Tony Tanner'in davranışı değişiyordu. Seyirci buldu mu saldırganlaşıp çıkıyordu nedense. Lulu ile aralarında şahane dalaşmalar geçiyordu.

Bir keresinde Lulu, «Sen yavan çocuğun birisin,» demeğe kalkıştı ona. «Pısırsın.»

«Pısırık mı? Yok be güzelim. Olgunum yalnızca.»

«Eşiğe dayanınca düşüp bayılırsın; kalıbımı basarım.»

«Şu senin cici eşiğini mi diyorsun?» Tony elini saçlarından geçirdi. «Beni bir içeriye al, evini yıkmazsam!» Öyle bağırarak konuşuyordu ki dolay masalardaki oturanlar dönüp baktılar. Tony onlara göz kırparak, «Ah, canlarım benim!» dedi. Hepsi gözlerini tabaklarına doğru indirdiler.

Teddy Pope, «Ulu Tanrım!» diye inilder gibi yaptı. Bu günlerde somurtup oturarak arpacı kumruları gibi düşünmeyi huy edinmişti.

Tony, «Neyin var?» diye sordu ona. «Kanaman mı tuttu?»

Pope, «Ünlü bir artist olup çıksan da kurtulsak,» dedi. «O zaman belki rahat dirlik verirsin adama.»

«Sana bir haberim var, Teddy. Geçen hafta hayranlarımdan kaç tane mektup aldım, biliyor musun?»

Teddy esneyerek başını çevirdi. Kulağına eğilerek, «Benden korkmana çok üzülüyorum,» dedi. Bana karşı olan davranışları birçok değişimlerden geçmişti. İlk gece, «Hâlâ utangaç bir pilotsun, görüyorum,» diye bana takılmış, sonra gene esnemişti. «Beni bağışla. Aşık olduğumu unutmuştum.»

Bundan sonra durum biraz düzeldi. Hatta birkaç gece sonra Teddy açılmağa bile başladı. Bir gece, «Benim gibi sen de otuzunu aşınca anlıyacaksın,» dedi. «Göreneklere, törelere karşı çıkmadıkça heyecan duymaz oluyor insan.»

Bu arada nasıl olmuşsa olmuş, Tony ile Lulu Messalina'dan konuşmağa başlamışlardı. Tony, «Küçük sıçan,» diyordu. «Messalina senin eline su dökemezdi be.»

Lulu - «Hoşuma gidiyorsun, Tony,» diyordu. «Öyle ilkelsin ki.»

«Dövmelerim bile var. Bir denesene beni.»

Günlerimiz böyle geçiyordu işte. Hele bir gün sonra Desert D'or dedikodu uzmanlarının, Tony'yi Lulu'nun yatağına, Teddy'yi de benim yatağıma sokmuş olduklarını öğrenince iyice neşemi buldum. Bir gece Teddy ağzı kulaklarına vararak, «Madem ki sevişiyormuşuz kulağını bükeyim bari,» dedi. «Benim adım kötüye çıkmıştır.» Bana, yaşamının öyküsünü anlatırmış numaralarına geçerek, «Annem çok zavallı bir kadındır,» dedi. «Babam ben küçükken öldü. Annem bana hep yeni yeni amcalar getirirdi. Bu yüzden paniğe uğradım, sanıyorum. Bugün en istediğim şey: öyle birşey olsun ki kendimi bulabileyim. Göğsümü kabartacak gibi davrandım diyebileyim, en sonunda.»

«Traş bunların hepsi,» dedim.

Teddy benden yana baktı. «Sergius, sen benden hoşlanmıyorsun,» dedi.

«Ne hoşlanıyorum, ne de hoşlanmıyorum.»

«Yok, öyle değil. Ben seni tedirgin ediyorum. Bir çok kişiler tedirgin olurlar benden zaten. Ama bu yüzden kendilerini benden üstün tutmağa hakları yoktur.»

«Doğru,» dedim. «Özür dilerim.»

«İçinden gelerek mi söylüyorsun bunu?»

«Evet,» dedim. «İnsanları kendi elimizden geldiği gibi sevmek hepimizin hakkıdır.» İçten konuşmuştum. Daha içten konuşamazdım sanıyorum. Gene de tepeden bakar gibi bir izlenim yaratmış olsam gerek ki Teddy sigarasının dumanını yüzüme üfledi.

Tony Tanner, «Çocuklar, kesin, kuzum,» diye bağırırdı. «Lulu'nun kulağına bir şeyler fısıldıyorum ama duyuramıyorum ki!»

Ona dönerek, «Gel dışarı çıkalım da biraz konuşalım,» dedim.

«Seyircilerin karşısında konuşalım,» dedi. «Dilim açılıyor. Beni kışkırtıyor.»

«Çok kışkırtıcısının zaten,» diye cevap verdim. «Seyircilerin arasında.» Tony benden on kilo filan daha ağırdı, bakımlıydı da. Bense değildim ama umursamıyordum bunu. Boksun olanca tadı parmaklarımın ucuna birikmişti. Başka hemen hemen herşey gibi iyi boks yapabilmek ritimle olan birşeydir; hatta ritmin biraz da ayarını kaçırmakla. Öylesine istekli ve hazırdım ki Tony'nin iyi bir dövüşçü olmasını umuyordum, kavgamız hemen bitmesin, biraz sürsün istiyordum çünkü. «Kararını ver, anam,» dedim. «Dışarı geliyor musun yoksa burda mı görüşeyim seninle?»

Yazık ki Lulu bunu engelledi. «Kes artık, Sergius,» diye bana çıkıştı. «Hayvanlığın gereği yok. Sen hemen hemen profesyonel bir boksör sayılırsın.»

Tony, «Bak hele,» diyerek rahat bir soluk aldı. «Bu ufacık ayrıntıyı söylemeyi gereksiz buldun, öyle mi?»

Hangimizin daha kötü duruma düştüğümüzü bilemiyordum - Tony mi, Lulu mu yoksa ben mi? Söyleyecek hiç birşey aklıma gelmiyordu. Ama burada Tony'nin hakkını vermem gerek. Ne diyeceğini o bildi.

«Neden dışarı çıkmıyoruz?» dedi. «Yalnız benim hesabımı göreceksen tam gör. Eğer beni temizlemezsen, bir kaç arkadaşım var, seni ille görmek isteyeceklerdir.»

«Kes de gidelim,» diyerek yerimden kalkmağa davrandım.

Lulu bizi gene durdurdu. Ne geceydi ya. Öbürlerini bilmem ama ben saatler saati içtim, kullanmak fırsatını bulamadığım adrenalinler içimi yakıyordu. Gecenin sonuna doğru Tony, «Bana bak, anacım, hadi gel, unutalım

bu işi,» dedi. O zamana değin öyle aptallaşmış, öyle bitkin düşmüştüm ki, doğruyu olduğu gibi söylemek gerekirse onunla el bile sıkıştım!

Bir hafta boyunca birbirimize ister istemez katlandık. Sonra Tony ile Teddy'nin başkente dönmeleri gelip çattı. Onların gidecekleri akşam Lulu'nun bir huysuzluğu tuttu. Sonradan onu bir kulübe götürdüm ama durduğu yerde duramaz gibiydi. «Hiç çekemiyorum şu Tony'yi,» dedi. «Tepkisi şimdi kendini gösteriyor. Herifin görgüsüz-lüğüne, kalabalığına öyle tutuluyorum ki. Öyle değil mi, Şeker? Beni de kabalaştırıyor. İşin en iğrenç yönü de bu ya.»

Bundan sonraki gecelerde Akşamdan Kalma'ya dandık gene. Eski gidişatımıza, kesmiş olduğumuz yerden başladık. Hortlak oyunu oynadık, bize Dorothea'nın ne denli kusursuz olduğunu anlatan Martin Pelley'in konuşmalarını dinledik. Gelgelelim Lulu değişmişti. Bana gene kabalık etmeğe başlamıştı, yatakta da isteksiz ve kırıcıydı. Çok geçmeden üzerine yoğun bir sis kadar koyu bir karamsarlık indi.

Lulu'yu neşelendirmek için Dorothea bir gece bir adam tuttu, projeksiyon makinasında bize Lulu'nun filmlerinden ikisini oynattı. Filmler kötüydü bence, Lulu'nun oyunuy-sa aklımı karıştırdı. Bir kaç sahnede konunun gerektirdi-ği kişiyi, bir kaç sahnede kendi kendini oynadı, birçok sahnelerde de benim hiç tanımadığım yönlerini gördüm. Herşeye rağmen oynadığı kişinin içinde ve çevresinde öyle yenilikler görüyordu ki bu onun zaferi oluyordu; perdede her zamankinden daha güzel göründü gözüme. Çocukla kadın arasında bir kızın, gözü açılmadık, el değme-dik temizliği vardı üzerinde... bu da erkeği bunun tam tersini arayıp bulmaya kışkırtıyordu. O biraz boğuk, ya-vaş sesi bir duygudan öbürüne geçiyordu. Filmi yanıba-

şında seyrederken onun da perdedeki düş ürünü bir görüntü gözüyle baktığını seziyordum. Hançeresinden ufakık sesler çıkıyor, ağzı açılıp kapanıyor, gövdesi ağır ağır öne arkaya sallanıyordu. Kendi kendini ürküntü karışık bir hayranlık ve acıyla, biraz da kendinden geçercesine seyrediyordu.

Sonradan biraz içki içti, Dorothea'nın dostlarının övgülerini bir yarım gülümseyişle dinledi, teşekkürlerini bildirmeyi akıl etti, hatta yarım saat daha kalmayı bile başardı. Eve vardığımızda kendini kapıp koyuverdi.

«Feciydi,» diye ağlıyordu. «Korkunç!»

«Nedir feci olan?» Lulu'nun perdedeki o pırıl pırıl gümüş görüntüsü gözlerimin önündeydi hâlâ. Onun için de bu görüntü bütün tanıdıklarından daha gerçek, daha tedirgin ediciydi.

«Ah, Sergius,» diye hıçkırdı. «Bundan sonra yaşadıkça gerilemek zorundayım artık.»

Bütün böyle zamanlarda herşey aynı dakikada olur sanki. Telefon çalıyordu. Tony başkentten arıyormuş. Lulu telefonda onunla hıçkırarak konuştu, telefonu kapadı, gene ağlamağa başladı. Onu yatıştırmak için uğraşmakla geçirdiğim yarım saatin sonunda, «Bilmek senin hakkındır, Sergius,» dedi. «Ben Tony Tanner'le yattım.»

«Ama nerde? Ne zaman?» diye bağırmışım, bunları öğrenmek herşeyden önemliymiş gibi...

«Bir telefon kulübesinde.»

Lulu bunları söyledikten sonra sözle anlatılmaz bir acıya boğuldu. Bu arada Tony'nin onu küçük düşürdüğünü söyleyebildi yalnızca. «Dünyada adam olmam ben,» diye ağlıyordu karanlıkta, çünkü ben bütün ışıkları söndürmüş, yatağın ucunda oturduğum yerden sigaramı içiyordum.

Ertesi gün Lulu Altın Çöl'den ayrılıp sinema başkentine gitti. Film gereği gittiğini söyledi bana. Filminin çe-

kimi daha on gün sonra başlayacaktı ama o hemen yola çıkmakta acele ediyordu. Tam bir hafta onu telefonla arayıp durdum ama evinde hiç bulamıyordum; bıraktı ım mesajlara da hiç karşılık vermedi.

XVIII

Bir gece yatakta yatarlarken Eitel Elena'nın kalçalarının yer yer çukurlanmağa başladığını farketti. Kadının tenindeki tek pürüz buydu, ne var ki Eitel'in adama-kıllı içinj kararttı. Sonradan gözlerini bu çukurlardan ayıramaz oldu. Onu bırakması şarttı, artık. Elena Eitel'den birşey umamazdı ve şunun şurasında birkaç yıllık bir gençliği kalmıştı.

Eitel nasıl da öğreniyordu kendinden. Elena'ya karşı bu tür bir sorumluluğu ancak kendisinin duyabileceğini düşünerek avunmağa yelteniyordu. Beri yandan da bu ilişkiyi kurup bu duruma getirenin kendisi olduğunu, bu yüzden de kolay kolay kaçamayacağını kendi kafasına sokma zorunda kalıyordu. Ondan ayrılırsa Elena ne olurdu? Elena sevdiği zaman kendi elinde, pazarlığa oturmamasını sağlayacak kadar bile sermaye bırakmıyordu, bu yüzden hep yitirmek onun yazgısıydı. Eitel'den sonra daha bir sürü erkek girecekti yaşamına, bir sürü sevda, her biri bir öncesinden daha içler acısı... Elena kişiliğini geliştiremezse içkiye verecekti kendini, ya da buna zıt olarak, uyuşturucu maddelere dadanacaktı... İşi melodrama dökmenin gereği yok, diyordu Eitel kendi kendine... gelgelelim, kendisi bırakıp gidince Elena ne yapacaktı? İçi gene acımayla dolup taşıyordu. Ama bu acımayı kafasındaki bir soyut görüntüye karşı duyduğu için Eitel kendi kendini yiyordu. Yanıbaşında uyuyan canlıya karşı hiç birşey duymuyordu. O canlı gövde yalnızca, bacaklarını uzata-

bilmesine yer bırakmadığından onu rahatsız ediyordu. Eitel bu gövdenin acı verici varlığına tam olarak inanamıyordu artık.

Ama kızın umutsuzluğunu da duymuyor değildi. Elena'nın uykuları bozulmuştu. Hemen her gece korkulu rüyalarından uyanıp karanlıkta titreyerek Eitel'e sokuluyordu. Bir hırsızın kapıyı kurcaladığını, mutfakta bir ayak sesi duyduğunu ileri sürüyordu. Gazetelerde okuduğu, ırza geçmek, cana kıymakla ilgili her haber onun korkusunda yineleniyor gibiydi.

Bir gün gelip, «Bugün peşime bir adam takıldı,» diyordu söz gelişi.

Eitel, «Elbet takılır; peşine takılınacak kadınsın,» diye tersliyordu.

«Yüzündeki bakışı bir görseydin.»

«Biliyorum, seni doğrayıp bir çuvala tıkmak istiyordu.»

«Bana bunu yapmak isteyen asıl sensin.» Elena ona hınçla bakıyordu. «İyi gün dostu derler senin gibisine. Anca neşeli olduğum zaman seviyorsun beni.»

Bu sözlerdeki gerçek payı Eitel'i sinirlendirdi. «Asıl sensin iyi gün dostu olan. Anca sana tatlı şeyler söyledim zaman seviyorsun beni.»

«Herkese öyle tepeden bakıyorsun ki!» dedi Elena. «Oysa benim kafamın içinden geçenleri hiç bilmiyorsun.»

Yarım saat sonra Eitel onun en yeni gizini ortaya çıkarmış bulunuyordu Elena rahibe olmak istiyormuş.

«Sen deli mi oldun kuzum? Amma yaman rahibe olursun ha!»

Elena, «Rahibeler hiç bir zaman yalnız kalmazlar,» diye cevap verdi.

Onun bu sözleri erkeği daha derin bir çöküntüye gömdü. Evet, öyle, diye düşünüyordu; elimin değdiği herşeyi solduruyorum. Onu sevip yaşamını paylaşmaya gelen ki-

şilere bile yalnızlıktan başka birşey veremiyordu. Elena. «Rahibeler her zaman arkadaşlarıyla bir aradadırlar,» dedi inatçı **bir sesle.**

Bir kaç gün sonra da, saçımı kessem mi, diye düşünmeğe başladı. Dönüp dolaşıp bu konuya geliyordu. Eitel ister miydi bunu? Kısa saçla beğenir miydi acaba? Konuyla ilgileniyormuş numarası yapan Eitel sonunda, onun saçını kesmesinin belki de daha iyi olacağını söyledi. Saçları Elena'nın en güzel yerlerinden biriydi ama çabuk da gılıyordu. Derli toplu durmak Elena için öyle güçtü ki.

Elena şimdi, «Saçımı kesersem beni gene sevecek misin?» diye soruyor, sonra da, «Hayır, hayır, sevmeyeceksin,» diyordu.

Eitel, «Sana olan sevgim saçının uzunluğuna bağlıysa bir an önce öğrensen belki daha iyi olur,» diye yanıtlıyor, sonra da içinden, «Acaba bu dediğimde bir gerçek payı var mı?» diye kendi kendine merak ediyordu.

Elena, «Evet, öğrensem iyi olacak,» diyordu onun peşinden.

Bobby'nin evinden döndüğü zamandan beri Eitel, kendini Elena'dan kurtarmak çabalarının zamansız olduğunu anlamış bulunuyordu. Bu yüzden, Elena'ya mı yoksa kendine mi acıdığını bilmediği için, yakasını hiç bırakmayan bir üzüyle, hep. «Sana verecek hiç birşeyim yok, bunu biliyorum,» deyip duruyordu. Sanki bu sözleri yerince, üstüste söylerse, kendini yargılamakta olan ifritten bir yudum insaf dilenebilirdi. Olur a, «Elinden geleni yapmağa çalışıyorsun,» derdi belki de ifrit. «Tepeden tırnağa iki yüzü değilsin.»

Ama bir yandan Elena'ya durmadan, verecek hiç bir şeyi olmadığını söyleyedursun, beri yandan başka bir fikir ona çekici gelmeğe başlamıştı. Uykusuz geçirdiği o uzun gecelerde, hakçasını yapmak istiyorsa Elena'yla evlenmesi gerektiğini düşünmeğe başlamıştı; birinin çıkıp onunla ev-

lenmesi gerekliydi. Yoksa Eitel onun bundan sonraki bütün seviştiği adamların sızlandığını duyar gibi oluyordu : «Munshin almadı, Eitel almadı; ben niye alayım?» Tek çıkar yol onun Elena'yla evlenmesiydi. Eitel bunu ona nasıl açacağını ve sonradan boşanmalarını nasıl sağlayacağını bile ince ince düşünüyordu. Elena'ya açıkça söyleyecekti bunu: boşanma kavliyle evleneceklerini. Böyle olursa kızcağız belki sonradan başka birini bulabilirdi. Eski film yönetmeni Charles Eitel'in eski karısı olmak, Miss Esposito olarak kalmaktan yeğ olsa gerekti. Böylece Eitel dördüncü kez evlenmiş olacaktı. Ne zarar görürdü bundan? Oysa Elena... Elena, «Bir erkek adını verecek denli sevdi beni,» diye düşünecekti. Ne enayilik. Gelgelelim Elena için önemli birşeydi bu. Elini iyi oynayabilirse bundan böyle... ne var ki Elena elini iyi oynamayı hiç bir zaman beceremeyecekti. Eitel içinden ona ateş püskürerek gözlerini tavana dikeyor, kendi görüşünü ona benimsetmeyi bir kezcik başarıp başaramıyacağını merak ediyordu.

Böylece günler geçiyor, Eitel senaryosunu yazıyordu, ama yazının son derece yolunda gitmesi bile ona kıvanç vermiyordu.

Birgün öğleden sonra tam çalışırken Lulu telefon etti. Filminin çekiminin başlanması bir hafta ertelenmiş, o da bir geceliğine Desert D'Or'a gelmeğe karar vermiş. Dorothea bunu kutlamak için bir eğlenti düzenlemiş. Lulu telefonda, «Charley senin de gelmen gerek,» dedi. «Buraya seninle görüşmek amacıyla döndüğümü sanıyorum.»

Eitel, «Duyduğuma göre Sergius'dan ayrılmışsın,» dedi.

«Evet. Çok birden-bire oldu ama yaraların artık kabuk bağladığını biliyorum.»

Eitel, «Seninkiler çoktan iyileşmiştir,» diye güldü. «Alçak,» dedi Lulu.

«Partiyi Dorothea mı veriyor dedin?»

«Charley, Dorothea senin gelmeni gerçekten istiyor. Bunu biliyorum. Başkaca konuşamam ama inan bana, bir nedeni var seni istemesinin.»

Öteki partiler gibi bir partiydi. Eitel Akşamdan Kalma'nın bu gece için süslenip donatılmış olduğunu görünce şaşmadı; «çalışma odası» nı elli kişinin hıncahınç doldurmuş olduğunu gördüğü zaman da şaşmadı; hatta bir elli kişi daha geleceğe benzerdi. Eitel ile Elena geldiğinde antrede olan Lulu onları hemen, konuklarını karşılamak için barın önündeki iskemlelerden birine tünemiş olan Dorothea'ya götürdü.

«Anasını sattığım,» dedi Dorothea. «Zavallı Charley Eitel'le nerde karşılaşsam biri çıkıp bizi tanıştırıyor.»

Lulu Elena'yla hiç ilgilenmiyerek, «Birbirinizi yakından tanırırsanız çılgınca sevişeceğinizi biliyorum,» dedi.

Dorothea için için güldü: «Sevişmiştik zaten.» Elena'ya şöyle yan gözle bir bakarak, «İyi eğlen, şekerim,» dedi.

Ortada dolaşmağa başladılar; bir süre durup Dorothea'nın kocasıyla konuştular. Martin Pelley Elena'ya bayılmıştı. Eitel'i durmadan bir köşeye çekip sevgilisinin çok eşsiz bir kız olduğunu söyleyip duruyordu. «Şeker gibi kız,» diyor sonra, «Hey, Elaine,» diye Elena'ya sesleniyordu. «Bulunmaz bir kızsın sen, çok tatlısın.»

Elena kıpkırmızı kesilerek ürkek bakışlarını çevresinde dolaştırıyordu. «Çok güzel bir toplantı, bence,» diye mırıldanıyordu.

Pelley, «Biliyor musunuz, bana merak oldunuz siz ikiniz,» dedi bir ara. «Herkes merak oldunuz. Ne zaman evleniyorsunuz, kuzum?»

Elena'nın yüzü bomboştu. Pelley elini Eitel'in sırtına vurdu. «Böylesine şirin, dinlendirici bir kız. Onunla evlenmezsen aptalsın.»

«Evlenmek istemiyor ki benimle,» dedi Eitel.

Elena, «Ben kendime içecek birşey alacağım,» diye uzaklaştı.

Pelley, «Parlak bir gece bu,» dedi, sonra Eitel'e doğru eğilerek sarhoşluğun verdiği bir ateşle, «Onunla evlenmelisin,» diye fısıldadı.

«Öyle,» dedi Eitel. Pelley canını sıkıyordu. Bütün evli erkekler gibiydi o da.

Daha sonra Hortlak oynadılar, Sessiz Sinema oynadılar. Bir sürü adam sofadaki üzerlerinde, DOROTHEA O'FAYE EMEKLİLİK FONU, yazarın kumar makinalarının başına üşüşmüş, durmadan oynayarak makinaları çeyrek dolarlarıyla beslemekteydiler. Eitel Elena'yı hiç bir yerde göremiyordu. Neşeyle bir sessiz sinema oyununa girdi ve hemen takımın en iyi oyuncusu olup çıktı. Bir kaç saat sonra (ne zamandır oynadığını unutmuştu) canı sıkıldı; içkinin onu tutmuş olduğunun farkına vardı birdenbire. Karşıda Elena'nın bir kenarda sıkılğan sıkılğan durmakta olduğunu gördü, gene de gidip onu kurtarmayı aklından geçirmedi bile. Daha sonra Marion Faye'nin onunla konuştuğunu gördü, bu da onu rahatsız etmedi. Onların konuşmasından nasılsa birşey çıkmazdı.

Dorothea bir ara, Eitel'in görür görmez tanıdığı bir adamla geldi; adam Eitel'i selâmladı. Soruşturma Komisyonundan Kongre Üyesi Richard Selwyn Crane idi bu. Kaç korkulu düşün orta yerinde Eitel onun ak saçlı, elma yanaklı, yıpranmamış yüzünü görmüş, o yumuşacık sesini duymuştu.

Dorothea, «Sizi başbaşa bırakayım da birbirinizi keşfedin,» dedi, sonra çekildi.

Crane, «Parlak bir gece doğrusu,» dedi. «Ama Dorothea'nın bütün eğlentileri iyidir, neme gerek.»

Dorothea'nın dedikodu sütûnu yazdığı sıralarda, haftada hemen hemen bir kez Kongre Üyesi Crane'le ilgili bir kaç satır yazması olağan birşeydi; okuyucularına onun

yaman bir kongre üyesi olduğunu bildirirdi, ondan daha üstün tuttuğu bir dost daha düşünemeyeceğini anlatırdı.

Eitel, «Dorothea'nın eğlencilerinin yabancısıyım», dedi. Duygu dizginlerini elinde sıkıca bulundurmak kaygusuyla, dikkatle konuşuyordu.

Crane sıkı fıkı bir dost candanlığıyla, «Yakından tanışmanız bayılırsınız ona», dedi. «Dottie... nasıl diyeyim, Dottie bizdendir işte. Hele sizin gibi tiyatrodan gelme kimseler ona hemen ısınırlar.» Tam o sırada sessiz sinema oyuncularından yükselen çığlık çığlık kahkahalar karşısında Crane şakacıktan korkmuş gibi yüzünü buruşturdu. «Sizinle konuşmak isterdim Bay Eitel», dedi. «Yukarıya çıkabilir miyiz?»

Eitel dili tutulmuşçasına ona baktı. Ne diyeceğini bilemeyince... söylenecek öyle çok şey vardı ki hepsi de birbiriyle çelişen... başını eğmekle yetindi. Yüreği çarparak Crane'nin peşi sıra yürüdü. Sofadan geçtiler, sonunda üst kattaki hizmetçi odasına girdiler. Masanın üstünde bir içki şişesi ve kül tablasının yanında açılmadık bir paket sigara duruyordu.

Kongre üyesi karyolanın üstüne oturdu, odadaki tek koltuğu da Eitel'e gösterdi. Aşağıdan, biraz hafiflemiş olarak eğlentinin açgözlü, heyecanlı patırtısı geliyordu. Crane, «Ne zamandır istiyorum sizinle görüşmeyi», dedi.

Eitel masanın üstündeki viski şişesine bir göz atarak, «Öyle anlaşılıyor», diye cevap verdi.

Crane arkasına yaslanarak düşünceli gözlerle onu süzdü. «Bay Eitel, benden hoşlanmadığınızı bilmez değilim», diye konuştu. «Ama garip birşey; sizi sorguya çektiğim gün bile, başka koşullar altında dost olabilirmişiz gibi gelmişti bana.»

Eitel onun konuşmasını keserek, «Benimle birlikte görünmeniz sizin için tehlikeli bir şey değil mi?» diye sordu. Nabız vuruşları normale dönmüştü. Gene de gözlerine

donuk bir bakış vermeyi bir onur meselesi sayıyordu.

Crane, «Politikada her zaman tehlike vardır,» dedi. «Ama ben bu görüşmeinizin yanlış anlaşılacağını sanmıyorum.»

«Yani Komisyon sizin benimle görüştüğünüzü biliyor.»,

«Sizin sorunuzla ilgilendiğimi biliyorlar.»

«Neden ilgileniyorsunuz?»

«Bu durum hepimizi üzüyor da ondan.»

«Haydi canım, siz de!»

«Bay Eitel, bana öyle geliyor ki siz bizlerin vatandaşlarla uğraşmaktan hoşlandığınızı sanıyorsunuz. Ama yanlışınız var. Kendim için konuşmak gerekirse diyebilirim ki, bu ülkenin güvenliğini korumayı kutsal bir görev sayarım. Gene de hiç birimiz vatandaşları yok yere zarara uğratmasını sevmeyiz. Tanıkların bazıları için bu soruşturmaların nasıl yararlı olduğunu bilerseniz küçük dilinizi yutarsınız. Ne yalan söyleyeyim, her işin bir yüceltici yönü bulunduğuna ben oldum olası inanmışımdır.» Crane iyice candan bir ses tonuyla, «Babam bir köy papazıydı da,» diye ekledi. Sonra Eitel'in gülümsemeğe niyeti olmadığını görünce, kendisi de soğuk soğuk baş salladı. «Sizin ifade verdiğiniz sıralarda elimize partinin kayıtlı bir üyesi olduğunuz konusunda bilgi geçmişti,» diye konuşmasını sürdürdü. «Sonradan bu verilen bilginin yanlış olduğunu öğrendik.»

«Öyleyse Komisyon bunu neden açıklamıyor?»

«Mantıklı bir istek mi bu sizinkisi? Yenilir yutulur şeyler miydi o duruşmada söyledikleriniz?»

«Benimle neden ilgilendiğinize akıl erdiremiyorum.»

«Bize yardımınız dokunabileceği sanısındaız da ondan. Eskiden arkadaşlık ettiğiniz kimseleri şöyle bir gözden geçirsek, bana öyle geliyor ki, şimdi farkında bile olmadığınız birçok şeyler bildiğinizi anlayacaksınız.»

«Gizli bir oturum mu öneriyorsunuz?»

«Komisyon adına konuşamam, elbette. Ama benim görüşüm bu ve buna benzer şeyler.»

Gizli oturum düşüncesi çekiciydi. Eitel bunun hiç aklından çıkmadığını biliyordu. Karşısındaki adama karşı daha terbiyeli davranamayışı belki de bu yüzdendi. «Crane,» dedi. «Gizli oturumda ifade verirsem gazeteleri ne yapacaksınız?»

«Onlara baskı yapmıyoruz. Gülümsüyorsunuz, gene de bizler basının bizi yanlış yorumladığı inancındayız.» Crane omuz silkti. «Belki avukatınız ya da temsilcilerinizden birine bir kokteyl parti verdirtebilirsiniz. Anladığıma göre bu basını yumuşatmak için iyi bir yolmuş. Ama ben bu konunun yabancısı sayılırım.»

Eitel gerçekten gülümsemeğe başlamıştı. «Sayın Üyem, sizi bu konuda bir amatör olarak düşünebilmek kolay değil.»

Crane, «Bay Eitel,» dedi. «Bu konuşmayı uzatmamızın bir anlamı yok sanırım.»

«Politikacı dediğin ufak tefek iğnelemelere alışık olmalıdır, Bay Crane. Hele mesleğinin yenisiyse.»

Crane bu kez gülmeyi daha doğru buldu. «Bana neden karşı koyuyorsunuz?» diye dostça sordu. «Ben size yardım etmek istiyorum.»

Eitel gerçekten gülümsemeğe başlamıştı. «Sayın Üyem, rim de,» diye yanıtladı. Sonra Crane'e bakarak, «Siz Komisyonunuzla bir konuşun hele,» dedi. «Olur a, bir de bakarsınız bir uzlaşmaya varabiliriz. Oturum gerçekten gizli olursa, elbet.»

«Düşünelim bakalım,» dedi Crane. «Size bildiririz. Yarın uçakla dönüyorum, ama buyurun, telefon numaram. Ne zaman isterseniz telefonunuzu beklerim.» Gülümseyerek Eitel'in omzuna vurdu; resmi bir akşam yemeğine kadın kılığında giden gizli servis ajanı üstüne bir fıkra an-

lattı, sonra aşağıya, öbür çağrılıların yanına indiler. Çalışma odasında ayrıldılar. Eitel bir köşeye sokuldu, gene içmeğe başladı. Neşesi mi üstündeydi yoksa yırtıcılığı mı? Bilemiyordu.

Marion Faye onun yanından geçerken durdu. «Beni bir kızıdan ettin,» dedi.

«Elena mı?»

«Bobby.» Marion sigarasını içki yudumlarcasına içiyordu. «Geçen hafta Collie Munshin burdayken buluşturdum onları.»

«Collie temelli mi istiyor onu?»

«Evet, ama stüdyoda figüran olarak.» Faye omuz silkti.

«Zavallı kız.»

Faye, «Yoo, o çok seviniyor,» dedi. «Meslek gözüyle bakıyor figüranlığa.» Marion gülümsedi. «Biliyor musun, Don Beda burda bu gece.»

Eitel, «Avrupada değil miydi o, sözüm ona?» diye sordu.

Marion bunu duymazlıktan geldi. «Elena'dan hoşlanmış. Bana söyledi. Seni de kendi karısıyla tanıştırmak istiyor, belki sen de ondan hoşlanırsın, diye.»

«Ben Don Beda'yı boşandı sanıyordum.»

«Bir daha evlenmiş. Aldığı pilici bir gör hele. İngiliz; mankenmiş. Bir düşün.»

Don Beda evlenmeleriyle ünlüydü. Hiç kimse akıl erdiremezdi bunlara. Adam başka başka zamanlarda bir aktrisle, zenci bir şarkıcıyla, bir Teksas petrol kralının kızı olup Avrupalı bir prensten boşanan bir kadına (bu evlenme olağan üstü bir rezalet koparmıştı), Güney Amerikanın en pahalı genelevinin madamıyla evlenmişti. Bütün bunlar yetmezmiş gibi Beda New York'un en çılgın eğlentilerini düzenlemekle de ün salmıştı. Mitleşmişti bu eğlentiler; en son kerteye dek götürülen türden eğlentilerdi.

Orkestra gittikten, öteki önemsiz çağrılılar dağıldıktan sonra geriye kalanlar birbirlerini sıradan geçirirdi. Hatta «Beda'nın partilerinden birindeydim. Erken kalktım,» demekle üstünlük kazandıklarını sananlar bile vardı.

Gelecek olanların hemen hepsi artık gelmiş olduklarından ortalık öyle kalabalıktı ki Eitel'le Marion birbirlerinin soluğunu yüzlerinde duyuyorlardı. Bir yerde birisi bir şarkı söylemeğe çalışıyordu. Eitel, «Acaba Dorothea bu gece burada kaç kişiyi buluşturuyor?» diye merak etti. Başı dönerek, «Çöp çatanlardan da tiksiniyim,» diye düşündü. Kalabalıkla içtiği içkilerden bitkin düşmüştü. «Bilmem ki,» dedi. «Bu gece Beda'yla konuşmak hiç içimden gelmiyor.»

Ne var ki bundan kaçınamayacağı ortadaydı, çünkü Beda kalabalığı yarararak ona doğru gelmekteydi; işte, şimdi de elini tutmuş sıkıyordu. «Charley, seni koca soytarı,» diye gülümsedi.

Beda'nın garipliği tıpkı mitlerdeki satirlere benzemiydi. Yanağındaki küçük yara izi, kara bıyığı, biraz fırlak gözleriyle yakışıklı ve toplucaydı. Arkasından konuşulduğunu bilen bir adamın güvenciyle yürüyordu. Zaten evindeki toplantılara kimi istese çağırabileceğini ileri sürerek böbürlenmek huyundaydı. «Benim oraya gelen ekâbirden kişilerden bazılarını söylesem dünyada inanmazsınız,» diye gülerdi. «Zengin olduğum için geliyorlar, elbette.» Bunun üzerine herkes bir kahkaha patlatırdı oysa Beda gerçekten çok paralıydı.

Bir gün Eitel Elena'ya bunu anlatınca Elena ağzı bir karış açık kalarak dinlemiş, «Ne iş yapar?» diye sormuştu.

«Bilen yok ki. Adam bir sır kumkuması. Borsada vurgun vurmuş, öyle diyorlar daha doğrusu. Bir sürü oteli varmış diye duydum, belki de gece kulübüdür. Son-

ra da televizyonun bilmem hangi dalıyla çok önemli bir ilişkisi var.»

«Bir koltuğa on karpuz sığdıranlardan olsa gerek,» demişti Elena.

«Evet; anlaşılması gerçekten güç bir kişidir.»

Şimdi yanbaşında Beda, «Charley, yanındaki kız nefis bir şey,» demekteydi.

Eitel, evet gibilerden baş salladı. «Gene evlenmişsin diye duydum, Beda.»

Beda, «Evlenmemek elimde değil,» diyerek, yüzünün çizgileri heykeltraş elinden çıkmışa benzeyen, küstah, donuk bakışlı, uzun boylu, kıvrımlı giymiş bir kadını gösterdi. «Kaç çeşit kadın varsa hepsini tanıdım,» dedi. «Gelgelelim Zenlia gibisini görmedim. Onu şimdi adı gerekmiyen şişko bir kralın elinden çalmak zorunda kaldım.»

Eitel, «Gerçekten çok güzel,» dedi. Hemen hemen hastalık kertesinde sarhoş olduğu şu sırada Zenlia gördüğü kadınların en güzellerinden biri gibi geldi ona. Hem de öylesine pahalı bir güzellikti ki bu. Birden Marion'un onu bırakıp kaçmış olduğunu görünce Eitel'in cinleri başına toplandı.

«Ey, anam, bağdaşıyor muyuz?» diye sordu Beda. Son zamanlarda böyle bir argoyla konuşur olmuştı. On yıl önce Eitel onu ilk tanıdığı zaman Beda edebiyatla ilgilenir, hatta çeşitli esoterik konularda yazdığı yazılarla tanınırdı. Aktris olan ilk karısıyla sinema başkentinde otururdu o zamanlar. Şimdiki gibi dillere destan olmamıştı daha. Eitel ona biraz da ekzantrik gözüyle bakardı çünkü Beda kendi parasıyla bir film yapıyor ve yönetiyordu. Tutulmadı bu film, ne para getirdi ne de eleştirmenlerin gözüne girdi. Kimsenin anlayamadığı bir sürü dolaylı anlamlarla simgelerle dolu, durgun, daha çok şiirsel bir kurdele. Gene de Eitel Beda'nın bir sanatçı yönü olduğunu sezmişti.

Ama onun sanat yönü kimin aklında kalırdı ki? Bir gece Beda'lardayken Beda Eitel'e kendi karısını sunmuştu. Eitel'in yanında daha yeni tanıştığı bir kız vardı. Beda o gecelik eş değiştirmelerini önermişti. Bu değiş-tokuş dördünü de hoşnut bırakmıştı. Beda'nın karısı Eitel'e, «Seni gene görmek isterim,» demişti. Böylece Eitel'in aklında o gece ilginç bir gece olarak kalmıştı. Ondan sonra Eitel'den uzak duran da Beda olmuştu.

«Bağdaşiyor muyuz diyorum sana, Charley?»

«Ne demek bağdaşiyor muyuz?»

«Sen sarhoşsun be, anam avradım olsun.» Beda, deminden beri merakla onu süzmekte olan bir kadına dönüp baktı. Göz kırpınca kadın güç durumunda kalarak arkasını döndü. «İllallah şu turistlerden,» dedi Beda. «Altın Çölün içine ediyorlar. Zenlia New York'dan bıkmıştı. Burda çılgınlar gibi eğleneceğimizi söyledim ben de. 'Güneşin alnında mı?' diye sordu...» Beda kıkır kıkır gülmeğe başladı. «Bana bak, Charley, bizim zevklerimiz oldum olası uyuyor, biliyorsun. Elena'nın nasıl olduğunu aşağı yukarı kestirebiliyorum. O yontulmamış, somurtuk yönü yok mu; biraz edepsizlik, bir dolu enerji. İyi bilmiş miyim?»

Duyanlar onların yöre köylerinde yapılan bir cins şarap üstüne konuştuklarını sanabilirdi.

Eitel, «Tam bilememişsin,» dedi. «Elena'da salt enerjiden öte birşeyler var.» Elena'yı savunuyor muydu, yoksa ele mi veriyordu? Farkında değildi. Bu arada her nasılsa, «Yaşam bazan çok karmaşık oluyor,» diye düşünmeye fırsat buldu.

«Enerjiden öte,» diye Beda onun sözlerini yeniledi. «Bilinmesi gerekeni biliyor, değil mi, Charley?» Sonra kendi sorusunu kendisi yanıtladı. «Evet, şimdi çakmağa başlıyorum. İçli bir kız bu.» Beda güldü. «Charley, bir taraya gelmemiz gerek, diyorum sana. Sonunda hepimiz de bilgimizi arttırmış oluruz.»

Eitel, «Lâfı bilime dökme,» diyecek gibi oldu, sonra bunun parlak bir yanıt olup olmadığını kestiremedi. Sarhoşluğundan yararlanarak bilmece gibi bir gülüşle Beda'ya baktı. «Biliyor musun, Don,» diye ağır ve alaylı bir sesle konuştu. «Ağzının tadını bilen her insanda yitirilmiş bir düşünür gizlidir.»

«Hah, hah, ha. Munshin'in dediği gibi, seni seviyorum, yavrum.»

Beda'nın sırtıtmaktan vazgeçmediğini gören Eitel sonunda, «Elena basit bir insan değildir; karmaşıktır,» dedi.

«Ne biçim lâf kuzum bu?» Beda gözlerini odada dolaştırdı. «Karmaşık olmayan insan var mıdır? Hadi, fıyılım burdan da bizim eve gidelim.» Eitel ses çıkarmayınca Beda, «Biz dört kişiyiz,» diye saydı. «Sen, ben, Zenlia'yla Elena. Sonra da Marion'la kızlarından ikisi. Gördün mü onları? Bir tanesi pek hoş. Doğrusu Dorothea'nın evindeki bir toplantıya kiralık kız getirmek yalnızca Marion'un harcıdır. Sonra Lulu'yla bir kaç tane de erkek düşünüyordum. Dorothea'yı da çağırabilmek isterdim. Öyle namuslu bir karı olup çıktı ki.»

«Dorothea gelmezdi.»

«Ya Lulu?»

«Yok, Lulu da gelmezdi,» dedi Eitel. Zaman kazanmağa çalışarak.

«İyi biliyor musun?»

Eitel, «Lulu basılmak filân gibi şeyleri kuruntu eder,» dedi.

«Peki, öbürlerini toparlayıp gidelim öyleyse.»

Eitel bulunduğu köşeden adım adım uzaklaşmağa başladı. «Bu gece olamaz, Don,» dedi. «Sahi olamaz.»

«Charley!»

Nasıl bir özür öne sürebilirdi insan, böyle bir durumda? Eitel, «Don, kusura bakma,» diye mırıldandı. «Bu gece hiç formumda değilim.»

Beda onu dikkatle süzdü. Gözleri cıvıl cıvıldı. «Başka bir gece diyelim mi, yalnızca biz dördümüz?»

Eitel'in cebinin içinde evirip çevirip durduğu bir kart vardı. Kimin kartıydı acaba? Sonra aklına geldi. Kongre Üyesi Crane'nin kartıydı. «Bilmiyorum, hiç sanmıyorum,» dedi. «Fikrimi değiştirirsem sana telefon ederim.»

Beda, «Ben sana telefon ederim,» diye «Ben»in üstüne basarak karşılık verdi; Eitel'i alakoymağa da kalkışmadı.

Eitel üst kat banyosunda kusarken, böyle zamanlarda insanın kafasında beliren açıklıkla düşünebiliyordu. Herşey orantısını bulup ondan uzaklaşmıştı. Eitel, «Crane'e hayır, demeyi gerçekten istiyor musun?» diye kendi kendine soruyor sonra yeniden öğürerek düşünüyordu: «Neden hep bu denli sarhoş olup da elimden bir şey gelmediği zamanlarda kafam böylesine apaçık, dupduru oluyor?»

Alt kata indiği zaman insanları iterek bara yanaştı; içki içmezden önce bir aspirin yuttu. Bay Konsolidoy adında Şikago'lu, ufak tefek bir iş adamı onu lâfa tuttu. İş konusunda belgesel bir film yapmanın kaç çıkacağını öğrenmek istiyordu. Yoğurt yapımı ve satımıymış onun işi. «Ucuz, gene de ciddi, seçkin bir film istiyorum,» diyordu Bay Konsolidoy.

Eitel, «İnsan film isteyince böylesini istemeli zaten,» diyerek bardağını gene içkiyle doldurdu. Herşey budalalık ve çılgınlıktı, ama herşey! Büyük bir ağırbaşlılıkla, «Soluğumdaki kismuk kokusu burnunuza geliyor mu?» diye sordu Bay Konsolidoy'a.

Arkasında tanıdık bir hışırtı duydu, Lulu gelip onu yanağından öptü. «Charley, saatlerdir seni arıyorum. Crane'nin seninle öyle yakından ilgilenmesi ne güzel şey, değil mi?» Eitel, evet gibilerden baş salladı.

Bay Konsolidoy Lulu'yu selâmladı ve yabancı bir dilden deyimler öğrenmiş olan bir eski zaman saraylısının

gururlu ağırbaşlılığıyla, «Dostum,» dedi, «Bebeğinize tatlı sözler söyleyebilmeniz için şimdi sizi bırakıyorum.»

«Bu da kim?» diye Lulu sordu.

«Benim iki milyonluk bir epik film yönetmeni istiyen bir adam.»

«Charley çok sevindim. Sana ne veriyor?»

«Yarım milyon.»

Lulu yan gözle onu süzdü, sonra güldü. «Uyuttun beni,» dedi sonra elini onun omzuna koydu. «Charley, bu gece bir başkasını dinlemek içinden geliyor mu?» Sonra onun lâf söylemesine fırsat bırakmadan ekledi: «Şu anda neler duyduğumu tek sen anlıyabilirmişsin gibi geliyor.»

«Neden ben?» diye Eitel sordu.

«Çünkü Charley, bir zamanlar seni deli gibi sevdim. Ama sen beni çok kırdın. Bana öyle gelir ki bizi en iyi anlayanlar, yüreğimizde yara açabilenlerdir.»

Eitel çaresiz bir sarhoşluk içindeydi. Bundan sonra içse de içmese de birdi: baş dönmesinden, iç karartısından, mide bulantısından kurtulamıyacaktı.

«Haklısın, Lulu. Benim için de öyleydi,» dedi. Herşeyi söyleyebilirdi şu anda.

«Çok saçmaydık, değil mi?»

«Çok saçma.»

«Biliyor musun, gene sevdalandım ben.»

«Tony Tanner'e mi?»

Lulu başını eğdi. «Bu kez gerçekten sevdiğimi sanıyorum.» Eitel'den ses çıkmayınca Lulu, «Herkes bize karşı karşı cephe almış durumda,» diye yakındı. «Tony'nin kişiliğinin bir öz yanı var ki bunu tek ben anlıyabiliyorum.»

Eitel, «Sevdalı olmanın ne güzel bir tanımlaması!» dedi.

«Ciddiyim, Charles. Tony'de işlenmemiş cevher dolu. Gerçekte görüldüğünden çok daha duyarlıklı bir insan. Bir erkekte böyle bir bileşim de benim hoşuma gidiyor.»

«Nasıl bir bileşim?»

«Nasıl olacak, hem ilkel hem de duyarlıklı. Tony'de bu iki özelliğin tuhaf bir karışımı var. Birazcık yontup cilâlıyabilirsem çok ilginç bir insan olacak.» Sonra Lulu, «Bunu SEN anlıyabilirsin,» diye ekledi.

«İyi ama ne zaman oldu bütün bu işler?»

«Şu son on günün içinde. En komiği ne, biliyor musun? Başlangıçta ondan hiç hoşlanmıyordum. Oysa ayaklı ansiklopedi gibiydi o konuda.»

Çevreleri insanla kaynaşıyor, eğlentinin gürültüsü Eitel'in kulaklarında zonkluyordu. Eitel, Lulu'yla ikisinin paylaştıkları bir özelliğe hayran olmaktan kendini alamıyordu: ikisini de gelip geçen dostları başlarıyla öyle bir selâmlıyorlardı ki hiç kimse onların yanına yanaşmıyordu.

«Ya Sergius?» diye Eitel sordu. «Onu da çağırdın mı bu gece?»

«Elbette çağırdım ama bana kalırsa şimdi evinde oturmuş somurtuyordur.»

«İki hafta önce ona tutkun olduğunu sanıyordun.»

Kız gülümsedi. «Ah,» dedi. «Sergius'un öğreneceği öyle çok şeyler var ki.» Sonra elini gene onun omzuna koydu. «Charley, keşke anlıyabilsen. Ben yalnızca senin iyiliğini isterim. İnan bana, sen benim en değer verdiğim insanlardan birisindir.» Gözleri yaşarmıştı. «Eleña'da ne bulduğunu bile anlamağa başlıyorum. Hatta ondan hoşlanmağa bile başlıyorum.»

«Demek Tony'yi seviyorsun ha?»

«Hemen hemen yüzde yüz inanıyorum onu sevdiğime.»

«Öyleyse benim bu sevdayı öldürmemi istiyorsun demektir.»

«Aman sen de, sarhoşsun!»

«Yok, onu neden alıp getirmediğini merak ediyorum da.»

«Biraz... ondan uzaklaşmak istedim, bu konuda daha iyi düşünebilmek için. Ama şimdi özlüyorum onu.»

Öyle güzel ki, diye düşünüyordu Eitel insan bakmakla doyamıyor... Konuştukları sürece Lulu'nun menekşe mavisi gözleri ona gülümseyip duruyordu, üstü - örtülü anlamlarıyla. Bu gözler, «Sen ve ben, bilmezlikten gelebiliriz, gene de unutmuş değiliz,» der gibiydiler. Eitel kendini orta yaşlı ayyaş bir hovarda gibi gördü o dakikada. Topu topu bir 'yıl önce, iki yıl önce miydi? Evlenmişlerdi de herkes Eitel'in kendine lâıyk olmayan bir kız aldığını ileri sürmüştü? Oysa şimdi Lulu onun elinin erişemeyeceği yerdeydi ve yeni kuşaklar ortaya çıkmıştı... bir zamanlar bir merhaba diyebilmek uğruna saatlerce Eitel'in kapısının önünde bekleyen Tony Tanner...

Bir sessizliğin içinden Lulu, «İşin en çılgın yönü de,» diye konuştu. «Tony'nin beni sevdiğini sanmıyorum.»

«Zarar yok, sen onu yontup cilâalarsan o da seni sever.»

«Yaşlı ve huysuz bir adam olup çıkıyorsun, Charles.»

Eitel, «En kötüsü,» diye içinden geçiriyordu. «Öylesine arzuluyorum ki onu!» Evli oldukları zaman hiç böylesi istememişti onu. Odanın karşı yanında Don Beda'nın Elena'yla konuştuğunu görüyor, kendisi şimdi Lulu'yu alıp giderse Elena'nın da Beda'yla ve Beda'nın güzel karısıyla birlikte gidebileceğini hesaplıyordu.

Lulu sertçe, «Ne düşünüyorsun?» diye sordu.

Eitel ayak parmaklarının üstünde sallandığını duyabiliyordu. «İnsan ne yapsa eski karılarının çıplaklığını aklına getiremiyor da; onu düşünüyordum,» dedi.

Lulu güldü. «Çektiğin o resimler ne oldu?»

«Yırttım ben onları.»

«İnanmıyorum işte.» Lulu üstünkörü bir okşayışla erkeğin kulak memesini çimdikledi. «Belki anormal birşey ama öyle resimlerim olduğunu bilmek beni tedirgin etmiyor,» dedi. «Nasılsa birkaç tanecik.»

«Lulu, gel gidelim buradan,» dedi Eitel.

«Ne diye?»

«Bal gibi biliyorsun, ne diye.»

«Elena'yı burada bırakarak mı?» Eitel onun bu soruyu sormasını hiç sevmedi.

«Elena'yı burada bırakarak,» dedi ve bir günah işlemiş gibi oldu. Günah, bu karşılığı vermenin ona bu denli kolay gelmesindeydi.

«Charles bu gece çok hoşuma gidiyorsun; gene de Tony'ye bağlı kalmak istiyorum.»

«Lâkırdı.»

«Hainsin. Bunu istememeliydin benden. Herşeyi teker teker öğrenebiliyorum ben.»

«Hadi gidelim burdan,» dedi Eitel. «Sana yeni bir ansiklopedi gösteririm.»

Sonra omuz başında Elena'nın durduğunu seçti. Söylediklerini onun duyup duymadığını kestirmek gücü ama zaten önemi de yoktu ki! Lulu'ya doğru eğilmiş duruşun-
çaki anlam apaçık ortadaydı.

«Ben eve gitmek istiyorum artık,» dedi Elena. «Ama istemiyorsan sen gelme. Burda kalmak istediğini biliyorum.» Her an rezalet çıkarabilirdi. Dorothea'nın evinde böyle birşey olmasına da Eitel dayanamazdı.

«Yok, ben de geliyorum,» dedi usulca.

Lulu, «Neden kalmıyorsun, Charley?» diye lâfa karıştı. «Elena izin veriyor.»

Elena, «Gerçekten,» dedi. «Benimle gelmek zorunda değilsin. Gözleri çakmak çakmaktı.

Eitel bir yanlışlık yaparak Lulu'ya döndü: «Sen de gelip bir kahvemizi içmez misin?» diye sordu.

Lulu, «Hiç sanmıyorum,» diyerek gülümsedi.

Elena, «Aa, ne olur, siz de buyurun ahırımıza,» dedi. «Birilerinin canı samanlıkta yemlenmek istiyor.»

Eitel, «İyi geceler, Lulu,» dedi.

Kimseyle vedalaşmadan ayrıldılar. Kapıda Dorothea onlara yetiştii. İyice sarhoştii.

«Nasıl?» diye dili dolaşarak sordu. «Kodaman dostumla anlaşılabildiniz mi bari?»

Eitel, «Teşekkür mü bekliyorsun?» diye sordu.

«Ölünceye dek böyle burnu kaf dağında, yapmacık herifin biri olarak mı kalacaksın sen böyle?»

Eitel karşısındaki kadının içkiden kurşun gibi ağırlaşmış, bir öylesine ateş püsküren gözlerinin içine bakarken bir zamanlar... ne denli kısa bir süre için de olsa... onunla bir yatağı paylaştığını ansıdı. Sevdalıların birbirlerine söyledikleri tatlı sözler, sevdaları sona erdiği zaman cennetin hangi mezarlığına gömülürdü acaba?

Eitel Dorothea'yı yanıtlamaksızın, «Yürü, Elena,» dedi. «Gidelim.»

Evden kaçarcasına uzaklaşırlarken Dorothea arkalarından, «Sen bir köpeğin iyiliğine bile lâıyk değilsin,» diye bağıırıyordu.

Dönüş yolculuğunda ne Eitel ne de Elena tek bir lâf etmediler. Eitel otomobili garaja bıraktıktan sonra Elena'nın peşi sıra oturma odasına girdi, kendine bir içki hazırladı.

«Ödleksin,» dedi. Elena. «Canın orda kalmak istiyordu ama kalmadın.»

Eitel içini çekti. «Öf be güzelim, sen de başlama, ne olur.»

«Öyle ya, sen de başlama de, çık işin içinden. Lulu'yu alıp götürmek istiyordun, ben işinizi bozdum, öyle değil mi?»

Eitel içinden, «Nikâhlı karımmış gibi davranmağa başladı,» diye geçirdi. Makine gibi, «Hiç bir işi bozmadın,» dedi.

Elena, «Sensiz olamayacağımı mı sanıyorsun?» diye parladı. «Sana birşey söyleyim ister misin? Çok içtiğim zaman senden milyonlarca kilometre uzaklaşmış gibi oluyorum.»

«Bense çok içtiğim zaman seni delice seviyorum.»

«Ne diye böyle yalan atıp duruyorsun bana?» Elena'nın yüzü, ağlamamak için harcadığı çaba yüzünden ateş püskürüyordu. «Sensiz yaşayabilirim ben,» diye ekledi. «Bugün, oradayken anladım, seni bırakıp gidebilirim, sonradan da aramam bile.» Eitel sesini çıkarmayınca kadın daha da kudurarak, «Sana bir diyeceğim var,» dedi. «Hani senin arkadaşın olan iğrenç adam, Don Beda, beni evine çağırdı, karısıyla birlikte. Öyle şeyler söyledi ki bana... öylesine hor görüyor. Gene de, kimbilir, yüksek sosyete hoşuma gidiyor sanırım... o biçim hor tutulmak hoşuma gitti.» Sonra Elena, «Onunla gitmek istedim.» diye haykırdı. «Ben de onun gibiyim. Bu yüzden, sakın bana birşey borçlu olduğunu sanıp tasalanma. Canın eğlenmek istiyorsa seni ben alakoyuyorum sanma. Ben de eğlencesiz kalmam çünkü.»

Böyle bir dakikada gülümsemek tüyler ürpertici birşeydi ama Eitel kendini tutamadı. «Zavallı yavrum benim,» dedi.

Elena, «Senden tiksiniyorum.» diye bağırdı, sonra yatak odasına girdi.

Amanın, nasıl da sarhoşum, diye düşündü Eitel. Sonra Elena aklına geldi: zavallı harcanmış, ezilmiş çocuk. Eitel'in kendisiyle evleneceğini düşünde görse inanmazdı ama Eitel evlenecekti onunla. Kendi başına oturduğu yerden bu teklifini Elena'nın önüne sermek için en çekici sözleri arıyordu. Derken, durup dururken gülmeğe baş-

ladı. O dakikada herşeyi biliyormuş gibi bir duygu içindeydi. Daha yarım saat önce dünyada herşeyden çok Lulu'yla yatmak isteyişi öyle gülünç geliyordu ki şimdi kendisine. O dakikada Elena da, aynı şiddetle Don Beda'yı istemiş olsa gerekti. Yoksa Don Beda'ya iğrenç demezdi. Aklından, Lulu'ya karşı duyduğu isteğin küllerini yavaşça dalgalandıran yumuşak bir rüzgâr gibi bir düşünce geçti: Don Beda'nın çağrısını olumlu karşılamak belki de hiç kötü olmazdı. Elena'yı böyle bir gecede başkalarına sunmak düşüncesi onu allak bullak etmekle birlikte hoşuna da gitmiyor değildi. Kendilerine yapılan ameliyatı aynada seyredenlerin pek - gözlülüğüyle Eitel kendi ruhunun içerisini görür gibi oldu... Bir zamanlar, kaç zaman önce? Ateşli, utangaç ergenlik çağında, bir kız onu tırnağının ucuyla çizercesine, tek bir sözüyle çizmeye görsün, hemen oluk oluk kanları boşanırdı. Eitel içini çekti; zamanın sıvı olduğu, sıvının kuruduğu ve zamanın ortadan kalktığı sarhoşça düşün sistemleri oluşturmağa başladı.

Bu arada, hiç kuşkusuz Elena acı çekmekteydi. Eitel'e Elena'nın bir gülünç yönü varmış gibi geldi. İyi güldürünün özü, yerinden alınıp başka yere oturtulmuş dram değil miydi zaten? Elena da kendini çok ciddiye alıyordu. Peki, Eitel de ona dram verecekti işte. Evlenme teklifini yapmanın saati gelmişti. Eitel kalktı, yatak odasına gitti, karyola örtüsünün üstünde yatan Elena'ya baktı. Elena yüzünü kollarına gömmüştü: ikinci, üçüncü sınıf oyuncuların klâsik trajedi pozu... Hem gülünç hem içten olduğuna göre Elena'nın böyle yatması doğru birşeydi. Eitel hafifçe onun sırtına dokundu. Genç kadın kıpırdadı. Don Beda konusunda söylediklerinin yalan olduğunu anlatmak istiyordu belki de.

«Git burdan,» dedi.

«Hayır, bitanem, seninle konuşmak istiyorum.»

«Ne olur, beni rahat bırak.»

Eitel onun saçlarını okşamağa başladı. «Sevgilim,» dedi. «Birçok şeyleri yıktım, bozdum ama sana candan bağlı olduğumu bilmen gerekir. Seni incitmenin düşüncesine bile dayanamıyorum.» Bir bakıma doğrudu bu sözler. «Demek istediğim, senin her zaman mutlu olmanı isterim, Elena.» Gerçekten de, dünyada tek bir kişiye mutluluk bağışlayabilse bu kişi Elena olurdu.

Elena başını yastıktan kaldırmaksızın, «Hepsi boş lâf,» dedi.

«Evlenelim istiyorum, Elena.»

Kadın o zaman doğrulup oturdu ve yüzünü ondan yana döndü.

«Bak anlatayım, bu işi yürütebildiğimizce yürütmeğe kararlıydım. Sonra, sen artık boşnut kalmağa başladığın zaman, ayrılmazdan önce evlenir, sonra da boşanırdık. Demek istediğim, senin evlenmeyi nasıl istediğini biliyorum. Kimsenin sana, evlenecek denli önem vermediğini sanıyorsun. Oysa ben sana yanıldığını, sana değer verdiğimi göstermek istiyorum.»

Elena'nın gözlerinde yaşlar belirdi, yanaklarından aşağı aktı, yavaş yavaş ellerine damlamağa başladı. Elleri kucağında, boynu bükük, öylece oturuyordu.

«Ne dersin buna, bitanem?»

Elena donuk bir sesle, «Bana hiç saygın yok senin,» dedi.

«Tersine, çok saygım var. Anlıyamıyor musun?»

«Konuşma bundan,» dedi Elena.

Eitel felâket öncesi gelen o hafif şaşkınlık ve bozgunlardan birine uğradı. «Anlamıyorsun,» dedi. «Dinle beni, ne olursa olsun, evleneceğiz.»

Elena başını ağır ağır, akli karışmışcasına iki yana salladı. «Ah, Charley,» dedi. «Hiç hoşnut değilim kendi kendimden. Seni bırakmak için yüreğimi katılaştırmağa çalışıyorum ne zamandır, ama yapamıyorum. Korkuyorum.»

«Öyleyse benim dediğimi yapmalısın. Evlenmelisin benimle.»

«Yok. Bunu hiç bir zaman yapamıyacağımı anlamıyor musun? Evlenmek istediğini bana ne yoldan söylediyini kulağın duymadı mı?»

Eitel panik içinde, «Ama evleneceksin benimle,» dedi. Kaçış yolunu tam hazırlamıştı, oysa Elena şimdi bu yolu tıkamamaktaydı. Evlenmezlerse Eitel ondan ayrılamazdı ki!

Elena, «Beni artık istemediğim zaman ben giderim,» dedi. «Ama bu konuyu kapayalım artık.»

Böylece, en sonunda, Elena onun saygısını kazanmıştı ve Eitel bunu Elena'ya hiç bir zaman anlatamıyacaktı. Uyuşmuş parmaklarıyla onun ayağına dokundu. Yürekli olmanın özü, insanın durumunu sağlamlaştıracak yolu değil de, daha tehlikeye atacak yolu seçmek değil miydi? Kendisinin tanıdığı dünya işte bu yüzden böylesi zavallıydı, çünkü ahlâklı olmanın ayağını sağlam basmakla eş anlama geldiğini savunuyordu. Kendisi tüm varlığıyla bu dünyanın insanıydı ama Elena değildi. Elena o git deyinceye değin onunla oturacaktı... Sonradan olup biteceklerin düşüncesi, etinde açılmış kanayan bir yaranın acısı gibi elle tutulur bir acıyla erkeğin içini ezdi. Eitel yüksek sesle,

«Ciğeri beş para etmezsin biriyim ben,» dedi ve duyduğu acıyı kanıtlamak isteğiyle Elena'yı bağrına basıp yumruklarını onun sırtına bastırarak ağlamağa başladı: bir yandan da göğsü hıçkırmanın alışılmadık çabasıyla sarsılıyordu.

Elena büyük bir şefkat gösterdi ona. Üzgün bir ana gibi saçlarını okşadı. Sonra anlayışlı, olgun bir sesle, usulca, «Kendini bırak, canım,» dedi. «Rahat bırak. Ağlamağa zorlama.» Parmaklarıyla erkeğin yüzünü okşarken dudaklarında yavaş, acı bir gülümseyiş belirdi. «Ağlama, Charley, ağlanacak birşey yok ki ortada. Gerekirse başka bir erkek bulabilirim ben.»

Eitel yüreğinin birden, çok iyi tanıdığı bir acıyla, zıncı diye ağzına geldiğini duydu; hâlâ kıskançlığın o kıldan ince, kılıçtan keskince zıncınının içinde yaşamakta olduğunu o zaman anladı. O dakikada ve belki ondan sonraki dakikada Elena'yı, şimdiye değin kimseyi sevmemiş olduğu gibi sevdi. Ama onu severken bile böyle sevgilerin anca bir dakika yaşadığını biliyordu, çünkü onu severken bile onu sevmeyi göze alamadığını biliyordu. Elena'nın yaşı daha gençti ama Eitel onun seninde kendi görüp geçirdiklerini aşan bir görmüş-geçirmişlik duymuştu. Demek ki onun yanında kalırsa onun doğrultusunda yol alması gerekecekti, oysa Eitel yaşamı boyunca işte bundan kaçmaktaydı.

Sonra kafasının içindeki basınca karşı gene haykırdı: «Neden hep bu denli sarhoş olup da elimden birşey gelmediği zamanlarda kafam böylesine apaçık ,dupduru işliyor?» O zaman yapmak isteyip de yapamadığı, hiç bir zaman da yapamıyacağı şeyler yaşamının bütün acısı, bütün boşuna geçen yıllar sel gibi içini bürüdü. Ve Eitel yetişkin bir erkeğin haşın göz yaşlarıyla ağladı, ağladı. Gerçekten de, yirmibeş yıldan beri ilk olarak ağlıyordu. Ne var ki göz yaşları ve içinin sızısı biraz da Elena içindi. Çünkü Elena onunla evlenmeğe razı olmadığına göre, özgürlüğüne kavuşmak için başka bir yol bulması gerektiğini Eitel biliyordu.

XIX

Bütün akşamı, gidip gitmemenin kararsızlığı içinde geçirmiş olduğundan, toplantıya ancak Eitel gittikten sonra varabildim. Çağrı bana Dorothea'dan gelmişti. Bunu ayıp olmasın diye mi yapmıştı, yoksa Lulu beni gerçekten görmek mi istiyordu, bilemiyordum. Kafamın içindeki tartışma uzadıkça, eninde sonunda kalkıp gideceğimi daha iyi anlıyordum. Hatta bir de baktım, uyanıkken gülpembe düşler kurmağa başlamışım: saat sabaha karşı biri geçmiş, iki olmuş; ben hâlâ ortalarda yokum diye Lulu'nun içi içini yiyor! Sonra kentteki her bara, her gece kulübüne telefon ederek beni aradığını görür gibi oldum; evime telefon etmeyi aklımdan bile geçirmiyordu, orda olacağımı sanmıyordu çünkü. Öyle ya, eğlentiye gelmediğime göre daha güzel bir programım olsa gerekti... Böylece, onu yeniden görmek isteğiyle yarı delirmiş bir durumda, evin içinde dönüp dolanıyordum. Onun çıkıp gitmesi kolay olmamıştı benim için. Ama bu zamanı nasıl geçirdiğimi, nasıl saatlerce içtiğimi, yazı yazmağa çalışarak tükettiğim öğleden sonraları, banka defterimi elime alıp, ne denli uzun uzun bakarsam defterdeki hesabım o denli büyüyecekmiş gibi gözden geçirişimi anlatmağa başlarsam sonu gelmez. İki gün elimde fotoğraf makinası, çöllerde dolaşarak kaktüslerin değişik açılardan infra-red fotoğraflarını çektim, gökyüzünün fonuna karşı. Gel gör ki bu da işe yaramadı. Korku içindeydim. Altın Çöle geldiğimden beri ilk olarak bir barda yumruk dövüşüne tutuştum

ve kişiliğimin gizli derinliklerinde acaba neler var, diye merak etmeğe başladım. Hır çıkarmaya çanak tutar olmuştum. Bu yüzden Dorothea'nın toplantısına gitmemek için olanca irade gücümle direndim ama sonunda gene dışarı çıkıp otomobilime atladım.

Akşamdan Kalma'nın önünde durduğum zaman saat sabahın üçüne yaklaşmaktaydı. Kapıdan içeri girerken, bütün gece buraya gelmemek için bulmuş olduğum bahneler uçup gitti; geriye, Lulu'yu görmeden edemiyeceğimin aç ve öfkeli kanısı kaldı yalnızca. Ne varki çok geç kalmıştım. Lulu gitmiş olmalıydı. Eğlenti çoktan sona ermişti gerçekte; ötede beride üzerlerinde yemek kalıntılarıyla tabaklar göze çarpıyordu; patates salatasından bir tümseğe bir kayak gibi saplanmış duran uzun bir sigara, bir içki bardağında yüzen bir jambon parçası, bir sehpanın altında ters yüz olmuş bir tepsi...

Geriye kalan kimseler kendilerini kendilerinin birer karikatürüne çeviren ufak tefek uğraşılara dalmış durumdaydılar. «Tek kollu haydut» denilen kumar makinasına ciddi bir ritimle, birbiri ardına çeyrek dolarlar atıp duran sarhoş, ters-yüz edilmiş bir kumarcıydı şimdi; ayıkken bu makinaya söz geçirebileceğine hırsla inanırken, şimdi onu, elini ayağını öpercesine korkulu bir saygıyla beslediğini biliyor ve arada bir makine şakırdıyarak onun paralarından bazılarını geri verdiği zaman adamcağız şaşkınlıktan nerdeyse küçük dilini yutuyordu. Genç bir kiralık kız bir kanepenin üstünde uyuyakalmıştı; ağzı açık, kolları ölü kolu gibi yere doğru sarkmış; bu derin uyku onun mesleğini yürütebilmesi için o denli gerekli olan uyanıklığın, dikkatin, açık gözlüğün sona erdiğini haykırarak çevreye duyurur gibiydi.

Martin Pelley'i de böyle buldum. Çenesi göğsüne düşmüş, soluması hırıl hırıl... uyumuyordu ama iyice ser-

semlemiştir. Beni görünce, «Ben oldum artık,» dedi. «Sergius, benim ne olduğumu biliyor musun sen?»

«Nesin sen?» diye sordum.

«Bir komi.» Pelley göğüs geçirdi. «Bizim çocuklarla bir araya gelip biraz kağıt oynasam daha eğlenirdim.» Çenesi gene göğsüne düştü. «Gençken yapacağını yapmağa bak,» dedi, sonra burnundan ısığa benzer bir horultu salıverdi.

Çalışma odasındakiler hâlâ gürültü ediyorlardı; mutfakta bir kaç kişi birikmiş fıkralar anlatıyorlardı; banyolarda özel bunalımlar atlatılmaktaydı: Gerçeğin kendinden kopma parçalar ki akan suyla birlikte unutulup gidiyorlardı. Lulu'yu kilerde buldum. Kollarını iki adamın omuzlarına dolamış, sesini titretip gülünçleştirerek eski bir şarkıyı söylüyordu. Akortsuzluklarına bir uyum arayarak üçü bir ağızdan söylüyorlardı şarkıyı. Lulu beni görünce onların aralarından sıyrılarak elini bana doğru uzatınca adamlar şarkıyı hiç kesmeksizin, onun yerini doldurmak üzere birbirlerine yanaştılar. Kızgın güneş altında hazırol duran ve arada sıcaktan bayılıp düşen sünepleri görmezlikten gelen yiğit askerleri andırır birşey vardı bu davranışlarında...

«Seninle konuşmak istiyorum,» dedim Lulu'ya.

«Sergius, zilzurnayım. Anlaşıyor mu?»

Ben gene, «Nerde konuşabiliriz?» diye sordum.

Pek öyle dediği gibi sarhoş değildi. «Yukarıya çıkabiliriz,» dedi.

Benim umutlanmamı önlemek için olacak, kadın çağırılırların mantolarının durduğu büyük yatak odasına çıkmamızı uygun gördü. Böylece kısa ama sürekli kesintilerle konuşmağa başladık. Sonunda, yatak odasının gül renkli ışığında giysilerini arayanlara aldırış etmez olduk.

«Sergius, sana karşı hayvanlık ettim,» diyerek Lulu söze başladı.

«Tony ile aran nasıl?» diye sorarak sözünü kestim.

«Sergius, seni canımdan çok severim, biliyorsun. Gelgelelim birbirleriyle sevişmiş olan kimseler şu sırada yapıp ettiklerini birbirlerine anlatmamalı bence. Anlıyorsun değil mi? Dost kalmamızı istiyorum.» Bunu biraz üstünde durarak eklemişti.

«Hiç tasalanma, sana karşı hiç bir şey duymuyorum artık,» dedim. O dakikada gerçekten de hiç birşey duymuyordum ona karşı. Bundan önceki günlerimi, onu seviyordum, yoksa kendi ellerimle öldürebilir miyim diye kararsızlık içinde geçirmiş olsam bile şu sırada, bizi artık iyileştirmeye inandırarak kandıran o geçici serin kanlılığa ulaşmıştım. Onu yitirmenin acısını gene duyacaktım sırası gelince; aylar sonra adını bir sinema kapısında görünce, bir dedikodu sütûnunda sözümona onun söylediği bir sözü okuyunca incecik bir hançer saplanacaktı yüreğime ve gördüğüm bir kızın ufacık bir hareketi ya da konuşmasındaki birşey Lulu'yu benim için yeni baştan canlandıracaktı... Bütün bunlar gereksiz lâflar; o dakikayı atlatabilmemi sağlayan, Lulu'yu o dakikada umursamayışım oldu; onun bana bundan böyle acı veremeyeceğine inanıyordum. Bu yüzden ona hiç dargınlık göstermemek elimdeydi, «Vız geliyorsun,» diyebilirdim ona ve bir çığdan sağ salım kurtulmuşların güvencini duyabilirdim içimde. Bunu denemek için.

«Gerçekte iyi kızsın,» dedim. «Bir de kendini daha ağıra satabilsen!»

Lulu güldü. «Psikoloji yapmağa kalktığın zaman gülünç oluyorsun. Dost olalım, Sergius. İnan bana, gözüme hiç bu geceki gibi çekici görünmemiştin.»

Onun için hiç bir zaman aman-aman çekici bir erkek olmadığımı bunu söyleyişinden anladım.

«Lulu,» dedim, kendi sesim kendimi şaşkınlığa uğratarak. «Gerçekten herşey bitti mi?»

Lulu yufka yürekli olduğu için, «Sergius, sen dünyanın en şeker, en iyi insanısın, seni ömrüm oldukça unutmayacağım,» dedi ama beni çoktan unutmuştu.

Baktım ona. «Hadî yürü,» dedim. «Gidip yatalım.»

«Yok, zilzurnayım ben. Hem zaten seni... seni kırmak da istemem.»

«Bir denesene bakalım, kırabiliyor musun?» Ne var ki bunu inanarak söyleyip söylemediğimi ben de kesinlikle bilmiyordum. Zaten bu konuda Lulu'yu kandırabilecek babayiğit anasının karnından doğmuş mudur ki?

«Sergius, tatlım, bu konudan konuşmak istemiyorum artık. Biliyorsun, bizim aramızdaki şey her zaman yüzde yüz cinsel değildi; demek istediğim, sekse dayanan bir ilişki değildi bizimkisi. Bence öylesi kimyasal nedenlerden doğuyor, değil mi?»

«Peki ama, hani bugün ne diyordun...?» diye başladım onu sorguya çekmeğe... o gün ne yaptığını, ne giydiğini anlatarak, söylediklerini, bunları nasıl söylediğini birer birer başına çarparak... Lulu beyaz perdedeki gülüşlerinden biriyle beni dinliyordu: sevmediği eli yüzü düzgün «jön»ü acıyarak dinliyen, iyi yürekli, anlayışlı, duygulu bir genç kız.

«Ah, Sergius, eşeğin biriyim ben,» dedi sonunda. «O zaman içkili miymişim ne?»

«İçkili filân değildin!»

«Herneyse, seninle olmak her zaman tatlıydı.»

Bu beni susturdu. Yenilgiye uğradığımı kavrıyarak kendimi zorladım ve, «Tony ile beraber oturmayı mı kuruyorsun?» diye sordum.

«Belki de, Sergius. Çok güldürüyor beni.»

Sarhoşun biri sarsak adımlarla geçerek holde kusak tas aramağa başladı. Lulu bana sokularak, «İçim hiç rahat değil, Şeker,» dedi. Artık iki eski dost olup çıktığımız sesinin tonundan anlaşılıyordu. «Yarından sonra

Herman Teppis'le görüşüyorum. Eitel'e akıl danışmağa çalıştım ama katır inadı üstündeydi.»

«İçin neden rahat değil?»

«Teppis'i bilirim de ondan.» Lulu birden ürperdi. «Tony işini kimseciklere söylemek yok ha!» dedi. «Yemin et.»

Aşağıda, konukların vedalaşıp ayrılmaları hâlâ bitmemişti. Lulu, «Beni Yat Kulübüne götürsene arabanla, Sergius,» dedi. «Şimdi geliyorum. Burnumun ucunu pudraladım mı işim tamam.»

Kendini gizlemek konusundaki kaygusuzluğuyla, yatak odasının aynası önünde boyandı. Yüzüne sürdüğü pudra ve boya gölgelerinin biçimini, rengini, yayılışını dikkatle gözden geçirdi. Bir an geldi, onun kendini incelemesinin çok uzun sürdüğünü, aynadaki kızın aynaya bakan kızıdan daha sahici olup çıktığını düşündüm. Onun tedirginliği bana da geçmiş gibi, kulağına fısıldıyan sesi duyabiliyordum sanki: «Sen busun, gerçekte busun işte,» diyordu ses. «Aynada gördüğün sensin. Hiç bir zaman kurtulamıyacaksın yüzünden.» Merdivenlerden aşağıya indiğimiz sırada Lulu suskundu, kayguluydu; aynanın içinde yaşayan kızı arıyordu.

Biz çıkarken toplantı dağılmak üzereydi. Dorothea Lulu'yu öptü. «Kendine iyi bak, canıkom, anladın mı?» dedi ve biz kapıyı açıp dışarı çıktık. Bahçe kapısının dışında gençler beklemekteydi; Desert D'Or gecesinin sonunda, saat dörtteki yalancı tan ışığında bekleyen on-onbeş tane yeni yetme.

Bizi görünce bir çoğu, «O, işte o!» diye bağırıştılar.

Lulu, «Vay canına bunların birini biliyorum ben,» dedi. «Başkentten.»

Çocukların elebaşısı resmî bir edayla «Miss Meyers, bizler imza topluyoruz,» dedi. «Lütfen defterlerimize imzanızı atar mısınız?»

Çocuklardan biri, «Önce benimkini imzala, Lulu,» diye yalvardı.

Yanında durup Lulu'nun defterleri birer birer imzasıyla süslemesini seyrettim... «Çok teşekkürler,» diye yazıyordu, «En iyi dileklerimle... candan dileklerimle, sağ olun, var olun, milyonlarca teşekkür...» Hep böyle, üstüste... Sonunda kurtulup da arabaya bindiğimiz zaman (onunla en son araba kullanışımı bu), Lulu arkasına yaslanarak saçlarını kabarttı. Yüzüne şöyle bir baktım. Kaygusu silinmişti artık. «Ah, Sergius,» dedi, kendine tapananlardan yansıttığı parlak ısıyla. «Böyle yaşamak ne güzel şey, değil mi?»

XX

Bundan iki gün sonra, Lulu ile yapacağı görüşmeden yarım saat önce, Herman Teppis Teddy Pope'yi beklemekteydi. Böyle zaman zaman, stüdyosundaki yıldızlardan bazılarıyla oturup esaslı konuşmak, kendi deyimiyle, «dertleşip halleşmek,» Teppis'in huyuydu. Maaşlı reklâmcıların sinema dergilerine yazdıkları yazılarla seyirci yığınlarına duyurulan bu gelenek, «Supreme Stüdyolarındaki Aile Mutluluğunun Sırrı» diye tanıtılırdı. Teppis evinde, kulübünde, stüdyonun yemek salonunda, her zaman ayak üstü konuşmalar yapardı. Ama «dertleşip halleşmeler» onun stüdyosundaki çalışma odasında, kapalı kapılar ar-
dında yapılırdı.

Teppis'in çalışma odası, krem renginin, Supreme Stüdyolarındaki bütün büyük müdürlerin dairelerinin duvarlarında kullanılan tonlarından birine boyanmıştı; pembemsi - krem, şartröz - krem, bej - krem. Bir duvarı yerden tavana pencere olan, kocaman bir odaydı burası. Başlıca möblesi de yazı masasıydı: Vatikan'dan alınmış olduğu söylenen, Orta Çağ'dan kalma bir İtalyan antika-sı. Ne var ki, baştan aşağı yenilenip yalnızca dış kabuğu bırakılan bir eski ev gibi, Teppis'in yazı masasının içine de sessiz işleyen bir teyp, özel bir dosya gözü, küçük bir buz dolabıyla küçük bir döner bar yerleştirilmişti. Odada bundan başka, oturanı içine gömen meşin koltuklar, kahve renkli bir halı ve üç tane de resim vardı: bir anayla çocuğunu gösteren, ağır yaldız çerçeveli, ünlü bir tablo ve

el oyması gümüş çerçeveler içinde Teppis'in karısıyla anesinin fotoğrafları. Bu sonuncusu elle renklendirilmiş olduğundan kadının gümüş renkli saçları bir hale gibi ışık saçıyordu.

O gün öğleden sonra çalışma odasına gelen Teddy Pope'u Herman Teppis çok candan karşıladı. Elini sıkıp sırtına şöyle bir vurdu. O ince, boğuk sesiyle, «Teddy, çok sevindim gelebildiğine,» dedi ve masasının altındaki bir düğmeye basarak masanın içindeki teypi çalıştırmağa başladı.

Teddy, «Sizin benimle görüşmek istemeniz benim için bir kıvançtır, Bay T.,» dedi.

Teppis öksürdü. «Yaprak sigarası ister misin?»

«Sağolun, efendim, kullanmıyorum.»

«Kötü bir alışkanlıktır, yaprak sigarası içmek. Benim tek kötü alışkanlığımdır, derim hep.» Teppis kısa haşın bir sesle gırtlaklarını temizledi: sanki hançeresindeki bir hayvana, yukarı çık, diye buyuruyordu. Sonra neşeli ve dost, yıldızından yana dönerek, «Senin aklından neler geçtiğini biliyorum,» dedi. «Seninle neden görüşmek istediğimi merak ediyorsun.»

«Ne yalan söyleyim, merak ediyordum, Bay T.»

«Çok basit. Tek cümleyle karşılığını vereceğim bunun. Nedeni şu: Siz gençlerin hepinizle; burada, bu stüdyoda, gözlerimin önünde gelişen bütün genç yıldızlarla daha yakından ilgilenmem gerektiğini düşünüyorum. Bunu yapmağa çalışıyorum, işte. Bu benim eksik yönüm. Gene de sizlerle yalnızca uzaktan uzağa ilgileniyorum anlamına gelmez bu. Seni ele alalım... hep aklımdasın Teddy.»

«Umarım iyi şeyler düşünüyorsunuzdur benim için, Bay T.,» dedi genç adam.

«Bak şimdi! Ne diye sıkılıyorsun, durup dururken? Benden hiç kötülük gördün mü sen?» Teddy, yok, gibilerden başını salladı. «Elbette görmedin ya. Ben seni canım

gibi severim, bunu biliyorsun. Teddy, ben ihtiyarladım artık.»

«Hiç de ihtiyar göstermiyorsunuz, Bay T.»

«Sözüme karşı gelme; benim dediğim doğrudur. Bazen şu odada geçirdiğim şunca yılı düşünürüm oturduğum yerden... parlayan yıldızlar, düşen yıldızlar... Kendi yarattığım onca yıldızı düşünürüm, sonra da yeni yeni yetişmeğe başlayan yıldızcıklarımızı... Bir kaç yıl sonra onlar da kendilerini göstermeğe başlayacaklar ama hiç bir zaman senin yerini alamıyacaklar, bana güvenebilirsin, Teddy! H. T. bana dedi; bana güvenebilirsin; benim sözüm senet yerine geçer, dedi; dersin... Çünkü demek istediğim şu ki, bütün yıldızlarımla yıldızcıklarımın bana karşı besledikleri çok candan sevgiyi ben nah şurda, can evimde duyabiliyorum. Hele böyle halleşip dertleştiğimiz zamanlarda karşımdaki, benim ne denli insancıl, gönlü geniş bir kimse olduğumu anlar, ben çok iyi sezerim bunu. İçlerinden bir tanesini bilmem ki buradan çıkar-ken, 'Tanrı senden razı olsun, H.T.,' demesin. Çok insancıl bir kişiyimdir ben. Bu endüstride bu denli ilerleyebilmem de bu yüzdendir. Burada ilerlemek için ne gereklidir?»

Teddy, «İnsan sevgisi,» dedi.

«Çok doğru; sıcacık insan sevgisi! Amerikan halkı insancıldır, büyük gönüllüdür. Biz de ona uymak, onu hiç değilse yarı yoldan karşılamak zorundayız. Bak sana bir örnek vereyim. Benim yetişkin kadın olmuş koskoca bir kızım var; Lottie'yi bilirsin. Çok düşkünümdür ona. Her gün haberleşiriz. Her Tanrının sabahı saat onda Lottie bana telefon açar, santraldaki kız da ne yapar yapar saat tam onda beni ona bağlar. Ben kızıma karşı görevimi bilmesini nasıl umabilirim? Görüyorsun ya, Teddy,» diyerek Teppis eğilip Teddy'nin dizini okşadı. «Kızıma karşı duyduğum sevgi benden hiç bir şey eksiltmiyor. Öbür

ailemi, stüdyodaki şu geniş ailemi sevmeme hiç engel değil bu.»

Teddy, «Stüdyodaki aileniz de sizi çok seviyor, H. T.,» dedi.

«Öyle olmasını umarım. Bütün yüreğimle umarım bunu. Bu çatının altındaki gençler benim sevgime karşılık göstermeseler içimden yıkılırdım, sanıyorum. Aklım fikrim nasıl hep sizlerle, sizlerin sorunlarınız, dertleriniz, başarılarınızla dolu, dünyada bilemezsiniz. Sizlerin meslek yaşamınızı adım adım izlerim. Biliyor musun, Teddy, özel yaşantınız konusunda neler neler bildiğimi bir öğrensen, şaşarsın. Sizin dindar olup olmadığınıza bile dikkat ederim, Teddy, çünkü ben insanların dindar olmalarının yararına inanmışımdır. Dinimi değiştirmiş adamın ben, oysa insan sırtını değiştirir gibi dinini değiştiremez. Yeni inancında büyük bir avuntu bulduğumu sana söyleyebilirim. New York'da büyük bir adam var, ulu bir din adamı, onu en yakın dostlarımdan biri saymak benim için büyük bir övünç kaynağıdır, işte bu büyük adam sayesinde sen, ben, hepimiz tek bir kiliseye gidip dua edebiliriz.»

Teddy, «Son zamanlarda kiliseye yeterince gitmediğimi sanıyorum,» dedi.

«İşte bu hiç hoşuma gitmedi. Konuşmak istediğim başka bir konu olmasaydı sana kiliseye gitmek üstüne diskur geçerdim.»

Teppis kollarını havaya kaldırdı. «Bak, nedir bu sana gösterdiğim? İki el. İki el bir gövde eder. Anlıyor musun, iki ayrı insandan yapılmışım gibi geliyor bana; biri ana babamın inanı, öbürü de sonradan kendi seçip benimsediğim inan. İki büyük dinin gelenek ve göreneklerinin olanca zenginliğinin mirasına konmuşum gibi geliyor. Aklını karıştırmıyorum ya?»

«Hayır, efendim.»

«İlk dinimi ele al. Aralarında doğduğum insanların en cana yakın dinsel göreneklerinden biri aile büyüklerinin çocuklarıyla her zaman haşır neşir olup onların herşeyiyle yakından ilgilenmeleridir; nişanlar, düğünler, doğumlar. Sana bu konuda öyle şeyler anlatabilirim, gözle-
rin yaşarır. Biliyor musun, en yoksul bir aile, kıtı kıtına geçinenler bile, çocuklarını evlendirirken öyle titiz davranır, öyle özenirler, kral soyundan gelseler anca böylesi olur... Gerçi biz demokratik bir ülkede yaşıyoruz, bu yüzden de Tanrıya dua edebiliriz. Saray düğünlerine iyi gözle bakmayız biz; ben kendim de böyle düşünürüm, öyle bir düğün yapmak aklımın ucundan bile geçmez. Gene de iki yönlü düşünmek gerek, ozaman iki sistemin de güzel yanları olduğunu görebiliriz. Daha geçenlerde bu konuda Bey Omi Kin Bek'le konuşuyordum. Biliyor musun ne dedi bana? 'H.T., bizde evlilikler, siz Amerikalıların sandığınız gibi, ailenin kararıyla yapılmaz,' dedi. 'Biz yol gösterir, biraz o yöne yatırmağa çalışırız akıllarını, geri-si çocuklarımıza kalmış birşeydir,' dedi. Eşsiz bir adamdır kendisi, gerçek bir saraylı. Bey benim en yakın dostlarımdan biridir, diyebilmek göğsümü kabartır, doğrusu.»

Teddy, «Bana öyle geliyor ki bir çokları soyluları küçümsemekten zevk alıyorlar,» dedi.

«Elbette; ama neden biliyor musun? Kıskançlıklarından çatlıyorlar da ondan.» Teppis mendilini çıkarıp içine tükürdü. «İnsanlar yüksek yerlerdeki insanları her zaman kıskanırlar.»

Teddy, «Bence soylular da herkes gibidirler,» dedi. «Yalnız herkesten çok sesleri duyulur her konuda!»

«Yanılıyorsun,» diyerek Teppis onun sözünü kesti. «Soylu olmanın bedeli korkunçtur. Bak sana birşey anlatayım. Göz önündeki kişileri öbürlerinden ayıran nedir? Göz önünde olmaları, elbette. Tertemiz yaşamak zorundadırlar, hem de yalnızca ele-güne karşı değil, özel yaşam-

larında da öyle. Böyle kişiler için bir skandal ne demektir bilir misin sen? Atom bombasından on kat büyük bir bomba. Bu gibileri bazı şeyleri istemeye istemeye yapmak zorunda kalırlar, hatta ciğerleri yanarak... neye? Sorumlulukları yüzünden. Soylular, saraylılar için de böyledir bu, sinema yıldızları için de, benim gibileri için de. Senin benim gibiler... bu kurala uymak zorunda olanlar bizleriz işte. Yasalar böyle, elindeyse karşı gel, bakalım. Şu anda seninle eşit olarak konuşuyoruz, değil mi, Teddy?»

Teddy, «Hem de yüz yüze,» dedi.

Teppis duvardaki tabloyu göstererek, «Şu duvarımdaki resme bak,» diye konuştu. «Bu Fransız yapıtına dök-tüğüm parayı sana söylemek bile istemiyorum. Ama ney-lersin ki bu güzel anayla güzelim çocuğunu görür gör-mez içimden dedim ki, 'H.T.?' dedim. 'Bunun borcunu öde-mek için on yıl çalışmak zorunda kalsan bile vız gelir, bu tablo senin olmalı,' dedim içimden. Neden böyle dedim, biliyor musun? Çünkü bu resim yaşamın ta kendisi, çizen de büyük bir ressam. Bu tabloya bakıyorum ve içimden, 'Bu gördüğün şey analığın ruhudur,' diyorum... Seni de düşündüğüm zaman, duygularını incelediğim zaman anlı-yorum, Teddy: aslında güzel bir kızla evlenip çoluk çocu-ğa karışmak istiyorsun sen; akşam eve gelince çocuklar koşup seni karşılasın... Ben senin yaşındayken böyle şey-ler bilmedim, Teddy. Çünkü gece gündüz çalışırdım, kö-pekler gibi çalışırdım. Senin yaşındayken kaçtan kaçta çalıştığımı söylesem ağlarsın, Teddy. Bazen, yalnız başı-mayken o günleri düşünürüm de, kendi kendime derim ki, 'H.T.,' derim, 'Dünya meyvalarını deremedem yaşılan-dın sen,' derim... Bu yüzden, Teddy, senin gibi birinin gün gelip de böyle şeyler düşünmesini hiç istemem. Hem neden olsun? Biliyorsun, nur içinde yatsın, karım da, evliliği-mizin o ilk yıllarında çok ağır koşullar altında çalışmak zorundaydı. Ama bir kez bile yakındığını, en ufak sız-

landığını doğrusu duymadım.» Gözlerinde beliren yaşları Teppis göğüs cebinde bulundurduğu temiz bir mendille sildi; kullandığı tuvalet losyonunun kokusu odanın içinde şöyle bir dolaştı. «Oysa senin evleneceğin kızı alalım,» diye Teppis sözlerine ekledi. «Onun böyle sorunları olmayacak ki. Sen ona her türlü malî güvenliği verebilirsin, çünkü sen güvenliktesin bu yönden. Karın da senin durulup oturmanı sağlar. İstersen muhasebecinle ben de konuşurum, seninle birlikte; para durumunu öyle bir düzene sokarız ki evlenmek için bizdeki maaşından avans almak zorunda kalmazsın.» Teppis genç adamdan yana bu kez yüzünü buruşturarak baktı. «Çok ayıp, Teddy. Senin sağdan soldan ödünç aldığını görenler de biz seni boğaz tokluğuna çalıştırıyoruz, sanacaklar.»

Teddy çabucak, «Sizinle bu konuda konuşmak istiyordum, Bay T.,» dedi.

«Konuşacağız, konuşacağız, hepsini ele alacağız ama şimdi sırası değil. Sen yalnızca şunu aklında tut, Teddy: Amerikan halkının tapındığı bir putsun, sen. Putlar da hiç bir zaman para sıkıntısı çekmezler, yeter ki kendine tapınanlara karşı alnın açık olsun.»

Teppis bardağına su doldurdu, lezzetini ölçmek istercesine ağır ağır içti. «Ben bilirim,» dedi. «Senin gibi dünyada herşeyi olan gençler çoğu zaman evlenmek istemezler ‘Ne diye evlenecek mişim?’ diye burun kıvrırırlar. ‘Evlenirsem elime ne geçecek sanki?’ derler. Sen beni dinle, Teddy, evlenirsen çok şey geçer eline. Bir düşünsene. Bütün dünya bir cenderenin içinde. Bu yüzden dışardakilere diyor ki, ‘Hey, bana baksana, sen de cenderenin içine gireceksin,’ diyor. Neden, biliyor musun? Dünyamızda bekârlar hiç sevilmezler, hiç tutulmazlar. Herkes onların kötülüğünü ister. Ne lâflar söylerler! ‘Yüzde doksan dokuzu yalandır, ama kulağıma gelen öyle söylentiler var ki sana anlatmağa kalksam utanırım, yüzüne bakamam, inan

olsun. İnsanın içini bulandırmak için birebir. Ama ben böyle birşey duyduğum zaman karşımdakinin lâfını ağzına tıkayıveriyorum.’ Teddy üstüne böyle pis şeyler söyleyemezsiniz,’ diyorum. ‘Zaten dinlemem ki,’ diyorum. ‘Çocuk evlenmek istemiyorsa sizin anlattığınız bu pis, ayıp şeylerle hiç bir ilişkisi yok bunun; işte bukadar,’ diyorum. ‘Böyle kestirip atıyorum, senin anlıyacağın. Beni bilenler bilir zaten.’ H.T. insanların yalan yere kötülenmesine karşıdır,’ der beni bilenler.»

Derken Teppis birden bire, yumruğunu yazı masasının üstüne vurdu. «Senin çapında bir adam üstüne bir söylenti çıkmayagörsün, göz açıp kapayana dek yayılır gayri. Ülkenin dört bir köşesinde hayranlarının kurdukları kulüplerden mektuplar alıyoruz: Kokoshkosh gibi yerlerden. Küçük kentlerin, kasabaların Amerikası. Kansas’ın köşe bucak bir ilçesi. Anlıyorsun, değil mi, ne demek istediğimi? Bu mektuplarda neler yazıyor, biliyor musun? Teddy Pope hayranlarının içi kan ağlıyormuş, çünkü Teddy Pope üstüne ağza alınmayacak söylentiler geliyormuş kulaklarına. Bu yüzden de sana olan bağlılıkları sarsılıyormuş. Beni iyi dinle, Teddy, ben senin avukatlığını yapıyorsam neden yaptığımı biliyor musun? Stüdyoyla ilişkisi var, diye değil, seni yıllardır tanıyorum diye değil, hatta seni sevdiğim için bile değil.. ki severim seni... Seni savunuyorsam benim yüzümü kara çıkarmıyacağına bütün yüreğimle inandığımdandır. Eninde sonunda yüzümü ağartacağını bilmezsem ben babamın öğlunu bile savunmam, bana milyarlar kazandıranları bile savunmam. Meğer ki ona güvenebileyim. Ne dersin, sana da böyle gözü kapalı güvenebilir miyim, Teddy?» Teppis parmağını kaldırdı. «Karşılık verme buna, cevap bile beklemiyorum senden. Çünkü gözüm kapalı güvenebileceğime inanıyorum.» Teppis yerinden kalktı ve pencere başına doğru yürüdü.

«Sana birşey söyleyeyim mi, güvenimin karşılığını gördüm bile. Gazetelere bir göz attım. Lulu ile senin Desert D'Or'da, hani elele çekilmiş resminiz yok mu? Ben şimdiyedek bundan daha güzel, daha dokunaklı, daha etkili hiç birşey görmedim, diyebilirim. Gençlik sevdasının sanki bir simgesi o fotoğraf. Şu duvarımdaki ünlü ressam ölmemiş olsaydı da Lulu ile senin arandaki bu gençlik sevdasının bir tablosunu çizdirtebileydin ona!»

Teddy, «Bay Teppis, reklâm için çekilmiş bir fotoğrafı o,» dedi.

«Reklâm mı dedin. Kulağını dört aç da dinle : bu bizim endüstrinin en sağlam yuvalarının kaç tane reklâm yüzünden kurulmuştur, biliyor musun? Ben sana söyleyim. En sağlam evliliklerimizin yüzde doksan dokuzu! Eski Dünyadaki görücülük, drahoma filan gibi birşey bu. Ben seni bilirim, Teddy; temiz çocuksundur sen. Hiç mi fotoğraf görmedim ömrümde? Lulu'yla öyle, çifte kumrular gibi çektiirdiğiniz o fotoğrafların hep yapmacık olduğunu mu söyleyeceksin bana? Lulu senin için deli divane olmuyor mu, diyeceksin yani? Oysa kızcağızın sana yanık olduğu gün gibi ortada. Katıksız Amerikan kanı taşıyan gerçekten pırlanta gibi bir Amerikan kızı. Böyle bir kız Tanrı'nın insanlara bir bağışıdır. Annemin, şu masamın üstündeki resmine baktığım zaman ne oluyorum, biliyor musun? Esinleniyorum. Yüreğimin üstünde taşıyorum onun resmini. Sen de böyle olabilmelisin.»

Teddy ter dökmekteydi. Birşey söylemek için eğildi ama yalnızca, «Bay Teppis bana gerçeği söylemek hakkını...» dan ileri geçemedi.

«Dur!» dedi Teppis. «Senin düşündüklerini dinlemek istemiyorum. İnatçı çocuğun birisin sen. Gerçek duygularını sen de bildiğin halde neden böyle dik kafalılık ediyorsun? Bana hak vermeye can atıyorsun gerçekte. Ama

kafan, duyguların karmakarışık. Doğru yolu görebilmen için benim gibi biri gerek sana.»

Teddy yavaşça, serin kanlılıkla, «Benim homoseksüel olduğumu çok iyi biliyorsunuz, Bay Teppis,» dedi.

Teppis, «Duymadım ben bunu, duymadım,» diye bağırdı.

Teddy, «Öyleyim işte,» diye mırıldandı. «Elden gelen birşey yok. Birşey neyse odur.»

Teppis, «Felsefe mi yapıyorsun?» diye parladı. «Sen bana baksana. İnsan şeye... boka bulanmışsa, aklını kullanıp çıkamaz mı bunun içinden?»

«Bay Teppis, gönlünüz benim duygularımı anlayabilecek kadar geniş değil mi?»

«Ben hiç senin gibi nankör çocuk görmedim. Gecele-ri uykum kaçıyor senin yüzünden. Ne sanıyorsun yani? Dünyada seksten başka hiçbirşey yok mu sanıyorsun? Senin demin söylediklerini ben unuttum bile, anlıyor musun? Günahı vebali senin boynuna... Bekle bak, göreceksin, seni sinema endüstrisinden yaka paça dışarı attırtmazsam!»

«İzin verin de birşey diye...»

«Lulu, demeni istiyorum ben senin. Lulu. Olup bite-ni anlamaz değilim. Sen korkağın birisin. Topluma karşı bir garzin var. Oysa toplum sana öyle çok şeyler verdi ki onu sevmen gerekir. Bak bana. Çok sevgim vardır, topluma karşı. Saygım vardır. Teddy, sen hasta bir çocuksun. Ama ikimiz elele verirsek bunun üstesinden gelebiliriz.» Teppis yumruğunu sıkıp kaldırdı. «Sana düşmanlık etmek istemem, ama ömrümde böyle sapıklık da görmedim.»

Masanın üstünde bir zil çaldı. Teppis iç telefonu kaldırarak «Peki, peki, söyle beklesin,» dedi. «Şimdi geliyorum.»

Teddy, «Bay Teppis,» dedi. «Çok üzgünüm. Çoluk çocuğa karışmayı belki isterdim ama ömrümde bir kez bile bir kadınla cinsel bir ilişkide bulunmadım.»

Teppis teypin düğmesini kapattı, sonra uzun bir arı Teddy'yi süzdü. «Çok konuştuk, Teddy,» dedi. «Senden bir tek şey istiyorum. Lulu gibi güzel, seksi bir kızı ille de beceremem diye peşin bir karara varmayacaksın. Yoksa ben de yanında gelip sana göstereyim mi istiyorsun, nasıl yapılır? Ben sana diyorum ki yapabilirsin. Senden tek isteğim de bu. Peşin peşin kararını verme. Bir düşün taşın. Anlaştık mı?»

Teddy Pope bezgincesine omuz silkti.

«Aferin, oğlum. İşte ben de senden bunu beklerdim zaten.» Teppis genci kapıyadek geçirdi. «Bana bak, Teddy, seni hiç bir şeye zorlayan yok. Sen şu dakikada bana peki desen ben sana gene, biraz düşün taşın, derim. Kimse benim senin istemediğin bir şeye zorladığımı ileri süremez. Kim diyebilir bunu?»

«Kimde var o yürek?»

«Çok doğru söyledin; kimseye karşı zor kullanmam ben. Hiç bir zaman. Onları karşıma alırsam konuşurum, yalnızca. Gün gelecek, Teddy, sen de, 'Tanrı senden razı olsun, H. T.' diyebileceksin.»

Teddy kapıdan çıkar çıkmaz Teppis gene iç telefonu kaldırdı. «Tamam. Lulu'yu gönderebilirsin,» dedi. Lulu'yu karşılamak için kapıda bekledi, onu omuzlarından kavrayıp geri giderek süzdü. «Bu odaya gelip ışığını saçtığın zaman bana da nasıl kıvanç verdiğini sana anlatabilmek isterdim,» dedi. «Cici kız, seni görünce dertlerimi unutuyorum; oysa, bak, şu masanın üstü dağ gibi dert yığılı.» Şimdi de Lulu'nun ellerini tutmuştu. «Bayılıyorum böyle, gittiği yeri güneş gibi aydınlatan kızlara.»

Lulu içeri girerken onyedisinde bir genç kız gibi

durmasını bilmiş olsa gerekti. O minik, boğuk sesiyle, «Ben de size bayılıyorum, Bay T.,» dedi.

«Bilmez miyim? Kaç yıldızım varsa, hepsi bunu söylerler bana. Ama senin yürekten konuştuğunu biliyorum.» Teppis genç kadını demin Teddy Pope'un oturduğu koltuğa götürüp oturttu, masanın bir gözünden bir şişe viski çıkararak bir bardağa bir kaç buz parçası koydu.

«Ama ben artık içkiyi bıraktım, Bay T.,» dedi Lulu.

«Saçma konuşma ben seni bilirim.» Sonra Teppis tatlı tatlı, «Senin bana hiç saygın yok, cici kız,» dedi. «Küçük parmağının ucunda oynatabileceğini sanıyorsun beni. Ama ben sana birşey söyleyeyim mi? Senin dünyada parmağının ucunda oynatamayacağın erkek yok, cici kız. Ama ben seni anlıyorum, güzelim. Bilirsin, canımdan çok severim seni. İçkini benden gizli içmek zorunda olduğunu sanma sakın. Bunu istemem.»

Lulu, «Bazan düşünüyorum da,» dedi. «Beni anlıyan tek erkek sizsiniz, gibi geliyor, H.T.»

«Yanlıştın var. Seni kimse anlıyamaz. Neden biliyor musun? Büyük kadınsın da ondan. Yalnız büyük bir oyuncu olmakla kalmıyorsun, kişiliğinde de büyüklük var; ateşlisin, atılgansın, yüreklisin, büyüleyicisin... işte böyle bir kadınsın sen. Bak, çevreye yayılsın istemem ama, ara sıra biraz içki kullanmana benim bir diyeceğim yok doğrusu. Sen her istediğini yapabilme hakkını kazanmışsın artık.»

«Size karşı çıkmadığım sürece,» dedi Lulu.

«Bayılıyorum sana. Ne dil be. Seni baskı altında tutabilene aşkolsun! Bazan kendi kendime soruyorum. 'H. T.,' diyorum kendi kendime, 'Şu Lulu'da ne var ki filmleri böyle gişe rekorları kırıyor?' Doğrusu bunu sormamın bile gereği yok. Karşılığını biliyorum çünkü. Tek bir sözçük: Yaşam... Lulu yaşam doludur da ondan.»

Teppis kendine de az bir içki koydu ve ayıp olmasın diye bir yudum aldı. Bir duralamadan sonra, «Seni bura ya neden çağırdığımı merak mı ediyorsun?» diye sordu. «Hemen söyleyeyim. Ne zamandır seni düşünüyorum da ondan. Lulu Meyers konusunda benim özel düşüncelerim nedir, biliyor musun? Lulu Meyers bu ülkenin en büyük kadın oyuncusudur. Dünyanın en büyük erkek oyuncular da bu ülkededir.»

Lulu, «Dünyanın en büyük erkek oyuncusu sizsiniz, Bay T.,» dedi.

«Bu sözlerini övgü sayıyorum. Ama yanlıştın var, Lulu; rol yapamam ben. Neysem oyumdur, her zaman. Bir çok şeyleri öylesine derinden duyarım ki dışarıya vurmam. Çok geceler seni düşünüp üzülmekten gözüme uyku girmiyor. İçimi kemiren nedir, biliyor musun? Amerikan toplumu olmayışım. Eğer ben Amerikan toplumu olaydım seni Bimmeler Listesinin en başına geçirirdim. Şimdi kaçınıcı sırada olduğunu biliyor musun?»

«Onyedinciyim, öyle değil mi, Bay T.?»

«On yedi ya. Aklın alıyor mu? Amerikan toplumunun senden üstün tuttuğu tam on altı oyuncu var, önünde. İşte buna akıl erdiremiyorum. Ben toplum olaydım, Lulu Meyers'e birinciliği verirdim.»

Lulu, «Neden bu ülkede sizin gibi daha on milyon kişi yok sanki, H.T.?» dedi. Bardağındaki içkiyi bitirmişti. Kısa bir duralamadan sonra kalkıp masaya gitti, biraz daha viski aldı.

«Lulu geçen yılki Bimmeler'in kaçtı biliyorsun ya? Onikiydi. Bu yıl yükselmen gerekirdi listede, düşmen değil. Ona, sekize. Üç yükselmen gerekirdi. Bir numaraya. Böyle olmalıydı bu işler.»

«Bay Teppis, ben sönen bir yıldızım artık.»

Teppis elini kaldırdı. «Lulu böyle konuştuğun zaman seni dizime yatırıp pataklamak geliyor.»

«Ah, sevgili Bay T., ne güzel yorumlanır bu sözleriniz, istense.»

«Ha. Ha. Ha. Bayılıyorrum sana, Lulu. Ne dil be. Lulu'cuğum beni dinle. İşin püf yanı şu. Reklâm yönünden çok zayıfsın, Lulu.»

Lulu çarçabuk, «Amerikanın en iyi reklâm ajanını tuttum ya,» dedi.

«Sen reklâmı parayla satın alırım mı sanıyorsun? İyi reklâm Tanrı vergisi bir şeydir, Lulu. Bir kadının, kim olursa olsun... göreceksin, çok açık konuşacağım... kim olursa olsun bir kadının önüne çıkan erkekle sözüm ona arkadaşlık edip de dillere düşebileceği zamanlar artık geçti, canım. Seyirci yıldızlardan namus bekliyor şimdi. Neden, biliyor musun? Dünya namussuz oldu da ondan. İnsanlar işte bunu unutmak istiyorlar. Sana biraz ruh bilimi anlatayım. Bundan on yıl önce kadınlar kocalarını aldatmazlardı. Bu yüzden de ev kadını sinemaya gidince biraz heyecan isterdi. Perdedeki yıldızla çılgınca seviştiğini kafasında canlandırmak isterdi. Lulu, başka biri olsa dünyada böyle dobra dobra konuşmazdım. Ama biliyor musun, on yıl önceki o kadın var ya, bugün o kadın kocasını on kişiyle boynuzluyor, televizyonu tamire gelen adamla filân, o biçim kimseler. Şimdi bu kadın perdede tıpkı kendi gibi birini görmek ister mi sanıyorsun? Kendi gibi kaçığın biri? Öyle sanıyorsan yanlışın var, çünkü bu kadın kendi kendinden utanıyor gerçekte. Saygı duyabileceği birini seyretmek istiyor; evli, namuslu bir kadın, soylu bir çift, Amerikanın Bir Numaralı Evli sevgilileri. İşte sana gerçek ruh bilimi.»

Lulu yerinde kıpırdandı. «H.T., evlilik simsarı olmalıymışsınız siz.»

«Hep de bunu söylersin bana. Ben de sana birşey söyleyeyim. Eğer sen yanına yaraşır biriyle evlenebilsen... söz gelişi diyelim ki Bimmler Yedi yada Bimmler Dokuz

olan bir yıldızla evlenebileydin, ne olurdu, biliyor musun? İkinizin Bimmler sayısının ortalaması çıkardı sanıyorsun ama öyle değil işte. İkiniz de o saat Bir Numaraya tırmanıverirdiniz. Neden mi dedin? İki kere iki dört etmez de ondan. Beş eder. Beş de on eder. Faiz böyle işler. Bunun üstünde düşün biraz. İyi bir evlilik böyle bir faizden daha kârlıdır. Lulu Meyers ile bir erkek yıldız, Joe McGoe, adı ne olursa olsun, yeter ki Bimmler'i yüksek olsun, o zaman al sana Amerikanın Kralıyla Kraliçesi. Amerika da bütün dünya demek olduğuna göre, senin yerin de öyle bir yer olurdu işte.»

Teppis Lulu'ya parmaklarının ucuyla bir öpücük yolladı. «Sen benim bir tanemsin, biliyor musun bunu? Bir numaralı bir tanemsin sen benim.»

«Buna inanmak isterim, H.T.»

«Şu senin gezdiğin çocuğu ele alalım, adı neydi onun, Shamus Şekeroğlan.»

«Sergius demek istiyorsunuz.»

«O çocukla ilgilendim, bilgi topladım. Tatlı çocuk. Hoşuma gitti. İş verebilirim ona. Ama artistlik değil. Anlıyorsun ya. başka türlü bir iş, dekorları taşıyıp yerleştirmek, kamyon sürücülüğü gibi. Bu çocuk böyle işlere yaraşır. İçten, iyi niyetlidir belki, ama seni onunla düştüğüm zaman ne sonuca vardığımı biliyor musun? Lulu, sana göre değil o çocuk. Silik bir tip. Seni klâstan düşürür. İsterse yüz uçak düşürmüş olsun, umrumda değil. Olup olacağı ıpsızın biri işte.»

Lulu, «Nolur Sergius'u hor görmeyin, Bay T.,» dedi. «Çok tatlı çocuktur.»

«Tatlı çocukların bini bi para, be kızım. Çocuk o. Sen ise kadınsın. İşte dananın kuyruğu bundan kopuyor. Bir birimizi anlıyoruz, sanıyorum. Söylemek istediğim aklımdan geçirdiğim bir tasarı, seni afallatacak. Biliyor musun bence sen kiminle evlenmelisin?»

«Ben sizin düşündüklerinizi hiç bir zaman okuyamamışım, H.T.»

«Bulmağa çalış. Çekinme. Kafadan at.»

«Tony Tanner,» dedi Lulu.

«Tony Tanner mi? Ayıp, Lulu, senin adına benim yüzüm kızardı. Onun Bimmeler'deki yerini kendim arayıp baktım. Yüzseksen dokuz; «hiç» dediğin de anca böyle olur. Bir kadının kendini ağıra satmaması çok ayıp ben-
ce. Ben çok daha iyi birini düşünüyorum senin için. Şimdi tek söz söylemeni istemiyorum; biraz düşün taşın, istiyorum. Teddy Pope. Ne dersin buna?»

Lulu yerinden fırladı. Bir süre ağzını açıp kapayarak konuşmak istiyormuş da konuşamıyormuş gibi ufak bir gösteri yaptı. Sonunda, «Beynimden vurulmuş gibiyim, Bay T.,» dedi.

«Otur yerine! Sana bir diyeceğim var. Belki bilmiyorsun ama senden saklıyacak değilim. Teddy Pope bir homoseksüeldir. Adamın aklı durur, değil mi? H.T. gibi biri nasıl oluyor da böyle güzelim bir kızın önünde diz çöküp ağlayarak, ille ibnenin biriyle evlensin diye yalvar yakar oluyor?»

«Siz hiç bir zaman yapamazsınız böyle bir şeyi,» dedi Lulu. «Öylesine doğru, öyle namuslu bir adamsınız ki!»

«Kuzum konumuzdan sapmayalım. Sana bir soru soracağım, çok doğru yanıtlamanı istiyorum. Bir an kendi özel yaşantını hiç göze almadan düşünürsen, kabûl edermisin ki Teddy Pope ile evlenmek senin için dünyanın en yararlı şeyi olur? Kabûl edersin, değil mi? Amerika'nın Taçsız Kralıyla Kraliçesi. Haklısın, de bana.»

«Haklı olduğunuzu söyleyemem, Bay Teppis.» Lulu bardağındaki buzları şıkırdattı, sonra Teppis'i öykünen bir sesle, «Bencillik ediyorsunuz,» diye ekledi,

«Dünyada senden başka kimse bana bunu söyleyemezdi.»

Lulu, «Şimdi oturup hüngür hüngür ağlamam gerek,» dedi. «Ben de herkese, sizin bana bir babadan daha yakın davrandığınızı söyler dururum.»

«Beni kırma, Lulu.»

«H.T., aramızdaki eski yakınlığı bir daha hiç bulamıyacaktınız gibime geliyor.»

Teppis, «Nasıl konuşma bu böyle?» diye bağırdı. «Sana yaptığım bunca iyilikten sonra?»

Lulu ağlamaya başladı. «Teddy'den hiç hoşlanmıyorum ki,» dedi minicik bir sesle.

«Hoşlanmak mı? Bırak şu ağlamayı, be kızım. Ben seni bilirim, Lulu, bu yüzden sana bir söyleyeceğim var. Senin sevebileceğin biricik adam Teddy Pope'dur. Şimdi beni delirdi sanıyorsun. Ama yanılıyorsun. Teddy homo diye, bu söylediğimle seni küçük düşürdüğümü sanıyorsun. Ama ben yaşlı bir adamım. İnsanları tanırım. Sen Teddy ile gül gibi geçinebilirsin. Bu çocuk hayata küsmüş, kırılmış, incinmiş; çok ince duygular var oysa. Bir aktris insan yüreğinin incelikleri konusunda çok şeyler öğrenebilir ondan. Onu doğru yola sokacak kadın ancak sen olabilirsin, Lulu. Ondan sonra da bu adam senin eteğine yüz sürer, öylesine bir tapınır sana.»

Lulu mendilini gözlerine bastırarak, «Seni hiç sevmiyorum artık, H.T.,» diye hıçkırdı.

«Sevmiyor musun? Eskisinden daha çok seviyorsun beni, bu yüzden sözümü dinlemek istemiyorsun ya. Ama izin ver de birşey söyleyeyim sana. Sen korkuyorsun. Senin gibi güzel, alımlı bir kız biraz daha yürekli olmalı, birşeyler göze almaktan korkmamalı. Ben şunca yıllık yaşıntımda senden daha al-benisi olan bir kadın görmedim, be Lulu. Ne idiği belirsiz, genç, gürbüz bir erkek senin gibi bir kadının karşısında elbette kesilecektir. Ama se-

nin kendini bu denli alçaltınaman gerekir. Ping-pong oyuncularına Hercules Ödülü vermek gibi birşey oluyor bu. O denli gülünç. Ammaa, bir Teddy Pope'u ele alıp adam edebildin mi, herkesin nasıl saygısını kazanacaksın, onu düşün!»

Lulu, «Ya adam edemezsem?» diye sordu.

«Daha başlamadan yenik mi düşünüyorsun? Yazıklar olsun sana!»

«Bay Teppis, sizin dilinizden düşürmediğiniz birşeyi söyleyeyim size: Basacağın yere iyi bakmadan adımını atma; belki senden önce bir köpek geçmiştir ordan... Bunu siz söylediniz, H.T.; tanık gösterebilirim.»

«Çok üzüyorsun beni. Oysa ben seni de benim gibi kumar oynamayı sever sanırdım.»

Göz yaşları Lulu'nun yanaklarından aşağı akıyordu. Genç kadın titrek bir sesle, «H.T., evlenmek istiyorum ben,» dedi. «Tek bir adamı sevmek, onunla güzel, sağlam bir yuva kurup güzel çocuklar doğurmak, endüstrimizin yüzünü ağartmak için can atıyorum.»

«Aferin, Lulu, böyle olmalı işte.»

«Ne var ki Teddy ile evlenirsem sonu gelmez, benim de gözüm dışarda olur. Görürsünüz. Ben öyle bir kadın olup çıkarsam üzülür müsünüz?»

«Lulu, sen hiç bir zaman böyle bir kadın olmazsın. Duyguların çok ince, çok soylu olduğu için olamazsın. Beri yandan, en kötüsünden diyelim ki Teddy ile evliyken hoşlanıp beğendiğin, biraz da aşnafişnalık ettiğin bir kaç erkek oldu. İyi olur, demiyorum ama her gün gördüğümüz bir durum bu. Görüyoruz da ne oluyor? Dünyanın sonu gelmiyor ya!»

«H.T., çok namusa aykırı bir düşünce bu. Sizin adınıza yüzüm kızardı.»

«Benim adıma yüzün mü kızardı?» diye Teppis fısıfdayarak sordu. «İşte bunu söylemeyecektin, Lulu. Ber geceleri uyanık yattığım yerden senin meslek durumunu kurtarmanın yollarını arayayım, sen de benim değerimi böyle bilesin, ha? Baskısızsın da ondan. Bir sinema yıldızının ne olduğunu bilir misin sen? Çok lezzetli olup çabuk çürüyen bir meyvadır. Onu tâ uzaktaki pazarlara götürmek, orada da satmak zorundasın. Satamazsan bozulur, çürür, cıllığı çıkar. İşe yaramaz gayri. Lulu, şimdi sen kadın, ben erkek olarak konuşuyorum seninle. Stüdyomuzun bir çok büyük müdürleri senden bıkmış usanmış durumdalar. Kaç kez senin savunmanı yapmak zorunda kaldığını bilmem hiç kestirebiliyor musun? ‘Lulu’yu baskı altına almak gerek,’ diyorlar bana. ‘Lulu yola gelmiyor, lâf dinlemiyor, Lulu bize çektirdiği şu üzüntülere değmez,’ diyorlar. İnan bana, Lulu, yukarda Tanrı var, çok düşman edinmişsin sen bu stüdyoda yüzlerce düşmanın var. Eğer yola gelmezsen onlar da yakında kolları sıvayıp seni haklamağa başlayacaklar; derini yüzüp lokma lokma doğrarlar seni inan olsun.» Teppis’in sesi yükselmeğe başlamıştı. Sonra daha yavaş olarak, «Durum vaziyetleri işte tıpkı tıpkısına böyle,» diye ekledi. İçini karartmak istemiyorum, Lulu, ne var ki Bimmeler’deki yerin bu önümüzdeki yıl yükselmeli. Yoksa tek yolun kalıyor.» Teppis eliyle yeri gösterdi. «O da aşağıya doğru giden yol. Düşükçe düşersin, bundan böyle. Bu arada yaşın ilerler, eski güzelliğin kalmaz, kolay kolay iş bulamaz olursun, ne de sana arka-dayak olacak bir stüdyo... Stüdyo dediğin nedir, bilir misin, Lulu? Bir savaş gemisi gibidir. Eitel’i demi görmüyorsun? Öylesine yerin dibine batarsın ki adını değiştirmek zorunda kalırsın. Senin anlıyacağın, bunun böyle olur işte, kabare kızı filân olabilirsin yalnızca, ona benzer şeyler. Düşündükçe öyle sinirim bozuluyor ki tutup kendimi öldüresim geliyor.»

Lulu, «Beni korkutup sindirmeğe yeltenecek denli alçalmanıza şaştım,» dedi.

«Sen beni kandıramazsın,» dedi Teppis. «Korkudan altını ıslayacaksın nerdeyse. Çünkü beni yaya bırakan insanlara verdiğim değeri çok iyi biliyorsun.» Öne doğru eğilip kızın omzunu sıktı. «Lulu, elini şurana koy da söyle, hatta istersen biraz düşün, ondan sonra yanıtla, H.T.'yi yaya bırakmayı senin için kaldırır mı? İyice düşün taşın. Sözlerini tartarak konuş.»

Lulu yeniden hüngür hüngür ağlamağa başladı. «Bay Teppis, çok seviyorum sizi,» diye hıçkırıyordu.

«Öyleyse bir şey yap benim için.»

«Ne isterseniz yaparım sizin için.»

«Teddy Pope'la evlenir misin?»

«Teddy Pope ile evlenirim, bunu bile yaparım. Hatta siz anlattıktan sonra evlenmeyi istiyorum da!»

«Seni hiç bir şeye zorlamış olmak istemem.»

Lulu, «Elimde olsa Teddy ile şu dakikada evlenirdim,» diye hıçkırdı. «Ama elimde değil. Yapamam ki.»

«Bal gibi yaparsın,» dedi Teppis. «Neden yapamıyacakmışsın?»

«Bu sabah Tony Tanner ile evlendim de ondan.»

«.....»

«Bay Teppis, nolur kızmayın bana.»

«Yalan söylüyorsun.»

«Yalan söylemiyorum. Gizlice evlendik.»

Teppis, «Tanrım, bunu SEN Mİ bana yapacaktın?» diye böğürdü.

Lulu mendilinin arasından, «Ne korkunç değil mi?» diye inledi.

«Sözünden döndün. Eziyet ediyorsun bana. Söz vermiştin; evlenmek istediğin zaman bana söyleyecektin.»

«Sergius'la evlenmek istersem di o!»

«Yüzüne tükürdüğüm dünyası! Yaşamaya bile değmez be!»

«Bir bardak su ister misin, Bay Teppis?»

«HAYIR!» Teppis yumruğunu avucunun içine vurdu. «İptâl ettirtirim ben bu nikahı.»

«Yapamazsınız. Tony size karşı çıkar.»

«Elbette. Avukatını bile tutmuştur şimdiden. Sen de bana karşı çıkar mısın?» Teppis dik dik Lulu'ya baktı.

«Bak T., bir kadının ilk sorumluluğu kocasına karşıdır, diye hep siz söylersiniz ya.»

«Ha dilim tutulaymış da söylemez olaymışım! Lulu, bana nisbet olsun diye evlendin sen.»

«H.T., ömrümün geri kalanını kendimi size bağışlatmağa adayacağım; o zaman size nisbet yapmak istemediğimi isbatlayacağım.»

«İçimden kusmak geliyor.»

«Beni bağışlayın, Bay T.»

«Görürsün, sana neler edeceğim.»

«Beni cezalandırın, ama Tony'ye ilişmeyin, H.T.»

«Tony'ye ilişmeyinmiş. İçimi bulandırırıyorsun, Lulu. Kendinden başka kimseyi düşünmek senin elinden gelmiyor. Şu anda düşüp ölsen mezarının başına bile gitmem.» Teppis kollarını kaldırarak kızın üstüne yürümeğe başlamıştı.

Lulu dışarı kaçmağa davrandı. Teppis, «Gel buraya,» dedi. «Böyle çıkıp gitmeni istemiyorum.»

«Ben de size tapıyorum, H.T.»

«Ömrümün on yılına bedel oldun, Lulu.»

«H.T., bana istediğiniz kötülüğü yapın, hiç bir şey değiştirmez. Ben gene her zaman, *Tanrı H-T.'den razı ol-*sun, diyeceğim.»

Teppis kapıyı gösterdi. Ağzı oynayıp duruyordu.

«H.T., kuzum beni dinleyn.»

«Defol burdan. Aşağılık orospudan başka nesin ki sen?»

Lulu gittikten sonra Teppis tepeden tırnağa titremeğe başladı. Odanın ortasında durmuş, her yanının titre-diği gözle görülebiliyordu. Yüksek sesle, «Tıkanıp kalma-dığıma ben de şaşıyorum,» dedi. Kendi sesi onu biraz ya-tıştırmış olsa gerek ki ofisler arası telefona gidip bastı, boğuk sesle. «Collie'yi hemen bana gönder,» dedi.

Birkaç dakika sonra Munshin kayınbabasının ofisin-deydi. Kapıdan girerken, «Ey, düşün çanları ne zaman çalıyor bakalım?» diye sordu.

Teppis, «Collie, sen enayi dümbeleğinin ta kendisi-sin» diye bas bas bağırmağa başladı. «Dünyanın Bir Nu-maralı, en üstün kalite mankafası sensin.»

«H.T. Ne oldu gene?»

«Lulu bu sabah Tany Tanner ile evlenmiş.»

«Ulu Tanrım!» dedi Collie.

«O Teddy Pope olacak hergele! Aşağılık homoseksü-el! Tuz buz ettim onu.»

«Edersiniz, H.T., edersiniz siz.»

«Sen sus. Bunların hepsi senin başının altından çıktı. Ben karışmıyorum, artık.»

«Haklısın, H.T.»

«Ulan, burnunun dibinde olup bitenlerden bile habe-rin yok mu be? Lulu benim karşıma bir FAİT ACCOMP-Lİ ile çıksın. Elime geçse çiğ çiğ yiyeceğim karıyı.»

«Kıtır kıtır kesmeli kahpeyi!»

«İçimden kusmak geliyor. Tony Tanner gibi kaba sa-sa bir herif; bini bir paraya olan adi bir soytarı. Kaba in-sanları hiç sevmem ben. Bu dünyada klâs diye bir şey kalmadı mı, kuzum?»

Collie, «Klâs sensin işte, H.T.,» dedi.

«Sen sus.» Teppis böğründen yaralanmış bir hayvan gibi odanın içinde dönüp dolaşıyordu. Sonunda bir koltuğa çöktü. «Seni Collie Munshin yapan benim,» dedi. «Kızımı sana verdim, yardımcı baş müdür yaptım seni, dilediğin filmleri dilediğin gibi çevirebilmeni sağladım. Seni ilk tanıdığım zaman ne olduğunu düşünmek bile istemiyorum. Üç kâğıtçı bir komisyoncu parçasıydın; sıfır-
dın, Collie, zavallı bir hiçtin.»

«Pek okadar da uzun boylu değil artık.»

«Lâfıma lâf katma. Ben senin ne mal olduğunu bilmez miyim sanıyorsun? İlk fırsatta beni haklayacaksın, değil mi? Ama yok, yapamayacaksın bunu, çünkü önce ben senin hakkından geleceğim. İyi dinliyor musun beni? Ne diyorsun bu konuda?»

Collie kılını kıpırdatmadan duruyordu. Hatta rahat görünüyordu. «Açık konuşacağım, H.T.,» dedi. «Tony meselesinden ben sorumluyum. Bu suçu omzuma alıyorum.»

«Hele bir alma. Son zamanlarda sana ne oldu, aklım ermiyor. Hiç bir işi tamtürüst beceremez oldun. O havacı çocuğu al. O filmi yapamayışımız hep senin pısrıklığından, sümüklüğünden. Ne zaman düşünsem ciğerim yanıyor.»

«H.T., ben ne biliyorsam hepsini sizden öğrendim,» dedi. «O yüzden de içim rahat. Siz bu işten parlak bir başarı yaratabilirsiniz. Hatta hiç unutmam, yenilgilerin bu işe yaradığını siz kendiniz söylemiştiniz, yani insana yeni fikirler vermek.» Collie kollarını açıp uzattı. «H.T., benim kitabımda... ki bu sizin kitabınızın kopyasıdır... benim kitabımda Tony Tanner'i işe yaratabileceğiniz yazıyor; Teddy'den daha üstün yapabilirsiniz onu. Kolay olacak bir iş değil bu, evet. Ne var ki sizden öğrendiğime

göre Teddy'nin defteri artık dürüldü sayılır, H.T. Günün birinde gazeteyi açınca onun Ahlâk Polisinden birine sarkıntılık ederken ele geçip deliğe tıkılmış olduğunu öğreneceğiz.»

Teppis kısık bir sesle, «Ne iğrenç şeyler canlandırırıyorsun kafanda,» dedi.

«Gerçekçiyim de ondan. Siz öylesiniz, H.T. Bu kentte Tony'nin sırtından metelik kazanabilecek başka bir patron olmadığını bilmez değilim. Ama SİZ yapabilirsiniz bunu.»

Teppis, «Mideme sancılar giriyor,» dedi.

«Sizin Tony için açacağınız reklâm kampanyasını bile şimdiden görür gibi oluyorum. Yanlışım varsa söyleyin.» Collie biraz duraladı. «Yok, kötü bir fikir... İşe yaramaz.»

«Sen anlat, ben sana söylerim,» dedi Teppis.

«Bakın, ayak üstü aklıma gelen birşey elbet, ama ben diyorum ki, sizce acaba Lulu'nun bu evliliğini film bitinceyedek gizli tutsak? Ondan sonra bildirsek. Hatta şahane bir düğün yapsak. Böyle birşey bize Tony'yi tanıtmak, adam yapmak için görülmedik bir olanak sağlar. Tony Tanner,» diye Collie Munshin dalgın dalgın konuştu. «Lulu Meyers'i Teddy Pope gibi koskoca bir jönün elinden alan genç. Herkes diyecek ki, H. T. gene turnayı gözünden vurdu, diyecekler. Çok da doğru.»

Teppis heyecanlanmadı. «Beni yağlamağa başlama,» dedi. «Kaldıracak durumda değilim, çok sinirliyim. Midem nasıl sancıyor, biliyor musun?»

Munshin bir sigara yaktı, bir kaç nefesini ses çıkarmadan çekti. Sonra, «Doktor sinir tansiyonunuzu düşürmeniz gerek diyor,» dedi.

Teppis, «Benim damadımsın, pezevengin de birisin,» diye parladı. Sonra masasının altına uzanıp oradaki düğ-

meyi kapadı. «Günün birinde Charley Eitel bana ne dedi-ydi, biliyor musun? 'Bay Teppis, hepimizin kendimize göre garip huylarımız vardır,' dedi. Hiç hoşuma gitmedi bu, Carlyle. Arkamdan konuşuluyor, gibi geldi bana.»

«H. T., inan bana; sen birşeyi yapsan da yapmasan da arkandan konuşulacaktır.»

«Konuşulacak birşey yok ki.»

«Çok doğru.»

«On yıl var ki bir kadınla yatmadım.»

«İşin doğrusu da bu, H.T.»

Teppis gözlerini tavana dikti. «Nasıl bir kız düşündün benim için?»

«Şeker gibi bir kız, H. T.»

«Stüdyoda bir işe de sokmuşundur.»

«Ne yalan söyleyim, öyle yaptım. Bu kızı bana Desert D'Or'da bir dostum tanıştırdı. Şef, inan bana, böyle-si daha iyi. Kız burda artist olmayı umduğundan ötede beride konuşmaz hiç değilse. Pek cici bir figüranımızdır, kendisi.»

«Sen hep böyle dersin zaten, Collie.»

«Bu kızla açıkça konuştum. Korkma, ağızcağını bir bakirenin bilmemesi gibi sımsıkı kapalı tutacaktır.»

Teppis, «Ne pis ağızlı adamsın sen!» dedi.

«Gerçekten tehlikesiz bir tip.»

«Arada Lottie olmasa seni çoktan sepetlemiştim.»

Collie «Sizin gibi bir dahînin biraz dinlenip gevşemeğe ihtiyacı vardır,» dedi. «Dünya meyvalarından yoksun yaşamak günah olur, H. T.»

Teppis bir elinin parmaklarını öbür elinin üstüne vurup duruyordu. «Peki, gönder buraya bakalım.»

«Beş dakikaya kalmaz, gelir.»

«Sen benim başımdan defolsana, Collie. İnsan toplum kurallarını hiçe sayabilir mi sanıyorsun? Bu kurallar elbet bir amaç için konmuş. Bana yolladığın kızların hiç birini ikinci bir kez görmek istemiyorum. Onlarla yatmak hiç içimden gelmiyor.»

Collie, «Hiç kimse senin gibi çalışamaz, H. T.,» diyerek dışarı çıktı.

Kısa bir süre sonra Teppis'in ofisinin apayrı bir kapısından içeriye saçları daha yeni bal rengine boyanmış, yirmi-yirmibeş yaşlarında bir kız girdi. Sırtında gri tayyör, ayaklarında iyice sivri ökçeli ayakkabılar vardı. Saçına file takmıştı. Rujun altındaki ağzının incecik çizgisini gizlemek için dudaklarını yuvarlacık boyamıştı.

Kanepede oturan Teppis yanındaki yeri göstererek, «Otur, tatlım, otur yanıbaşına» dedi.

«Ah, çok teşekkür ederim, Bay Teppis.»

«Bana Herman diyebilirsin.»

«Aa, dünyada diyemem!»

«Beğendim seni. Cici kızsın. Klâs kızsın. Bana yalnızca ilk adını söyle, çünkü soyadları hiç aklımda kalmaz.»

«Adım Bobby, Bay Teppis.»

Teppis onu babacan bir tavırla okşadı. «Collie'nin dediğine göre bizim burda çalışıyormuşsun.»

«Oyuncuyum, Bay Teppis, hem de iyi bir oyuncuyum.»

«Canımın içi, ortaklıkta öyle çok iyi oyuncu var ki insanın içi sızlıyor.»

«Ama ben gerçekten iyiyim, Bay Teppis.»

«Öyleyse günün birinde kendini gösterme fırsatı bulursun. Bu stüdyoda gerçekten yetenekli oyuncular için çok fırsat vardır. Bu tip sanat daha yeni yeni doğuyor. Parlak bir geleceği var.»

«Sizin böyle düşündüğünüze sevindim, Bay Teppis.»

«Evli misin sen? Kocan, çocukların var mı?»

«Kocamdan boşandım. Ama iki tane küçük kız çocuğum var.»

«Güzeel, çok güzel,» dedi Teppis. «Onların geleceğini şimdiden tasarlayan gerek. Onları kolejde okutmanı isterim.»

«Ama yaşları daha pek küçücük, Bay Teppis.»

«Olsun, insan her zaman geleceğe hazırlanmalı. Burada kendine iyi bir yer edineceğini umarım, canımın içi. İşe gireli çok oldu mu?»

«Bir kaç hafta birşey.»

«Aktris dediğin sabırlı olacak. Benim ilkelerimden biridir bu. Hoşuma gittin sen benim. Sorunları olan bir kızsın. İnsan yönün var.»

«Eksik olmayın, efendim.»

«Şekerim, yanaş biraz, kucağıma otur.»

Bobby Teppis'in kucağına oturdu. Bir an ikisi de konuşmadılar.

«Dinle beni,» dedi Teppis o kısık, ince, ihtiyar sesiyle. «Collie ne dedi sana?»

«Sizin istediğinizi yapmamı söyledi, Bay Teppis.»

«Ağzın sıkıdır ya senin?»

«Elbette, Bay Teppis.»

«İyi kızsın sen. Biliyor musun, insan kimselere güvenemez oldu. Herkes herkese herşeyi anlatıyor. Sana da güvenemem ki. Tutar birine söylersin. Dünyada kimseye güven kalmadı.»

«Bana güvenebilirsiniz, Bay Teppis.»

«Benim gibi bir adam oyuna gelmez, zaten.»

«Ah, Bay Teppis, sizin gibi büyük bir adama oyun oynayamam ki ben! Kucağınıza çok ağır gelmiyorum ya?»

«Tam bana göresin, tatlım.» Teppis'in soluğu sıklaştı. «Collie benim her istediğimi yapacaksın deyince sen ne dedin?»

«Yaparım, dedim, Bay Teppis.»

«Afferin! Akıllı kızmışsın.»

Bobby çekinerek, elini Teppis'in saçlarına doğru uzattı. İşte tam o sırada Herman Teppis bacaklarını ayırı-verdi, Bobby'yi yere düşürdü. Onun aval aval bakakalan yüzünü görünce gülmeğe başladı.

«Tasalanma, tatlım benim,» dedi ve gözlerini o kordudan açılakalmış dişi ağzına doğru indirdi; Kudret parmağının çevresinde dört-dönüp hizmet etmek için hazır bekleyen, bekleyegelmiş olan bütün o sayısız, gülümser dişi dudaklarının bir eşi... Ve hafifçe öksürerek Teppis konuşmağa başladı.

«İyi kızsın sen, iyi kızcağızsın sen, çok iyi kızsın sen,» deyip duruyordu ufak, yumuşak bir sesle. «Sen bir meleksin, bebeğim, pek sevdim seni, sen benim canım meleğim-ppek sevdim seni, sen benim canım meleğimsin,» diyordu. «Canımın canısın sen benim. Hah, öyle işte, tam öyle.»

Aradan iki dakika bile geçmeden Teppis yerinden kalkmış Bobby'yi kapıya geçiriyordu. «Seni yeniden görmek için ben telefon ederim, tatlım,» dedi.

Çalışma odasında yalnız kalınca bir püro yaktı, zile bastı. «GÖNÜL TÜRKÜSÜ'nü görüşmek için yapılacak olan toplantı ne zaman?» diye sordu.

«Yarım saatten, efendim.»

«Nevins'e söyle, ilk kopyaları toplantıdan önce görmek istiyorum?»

«Baş üstüne, efendim.»

Teppis pürosunu ezerek söndürdü. Boş odaya doğru, yüksek sesle, «İnsan yüreğinde bir canavar yaşıyor,» dedi.

Sonra, kendi kendine, dünyaya küskün, huysuz bir koca-karı gibi ağlamaklı bir sesle,

«Meheldir ama hepsine,» diye fısıldadı. «Başlarına ne geliyorsa hepsi meheldir, hepsine.»

XXI

Aylardır oturmakta olduğum evden çıktım; Desert D'Or'da sayısı pek az olan ve haftalık kiralanan ucuz odalardan birine taşındım. Sonra da bir işe girdim; Collie Munshin'e «ermişlik» erdemi kazandırmak istercesine, bir bulaşıkçılık buldum bir yerde. Lulu ile sık sık gittiğimiz pahalı bir lokantaydı burası. Bulaşıkçılarına haftada elli iki dolar ödemek gibi de bir iyiliği vardı.

Başka işler de bulabilirdim. Arabalara servis yapan bir garson, bir park yerinde kâhya, otellerin birinde bir şeyler olabilirdim. Gelgelelim bulaşık yıkamayı yeğ tutmuştum. Bu sıcak, buhar ve yağ içindeki yerde, parmaklarım bulaşık makinasından ateş gibi çıkan tabakları tutmaktan yanarak, gözlerim terden kan çanağına dönerek geçirdiğim sekiz saatlik süre, benim gözümde, ancak zenginlerin gidebildikleri Türk Hamamlarının yerini tutuyordu sanki. İşim bittikten sonra bir «drugstore» da ayak üstü karnımı doyuruyordum. Pahalı bir yerdi burası; neylersin ki bizim çölün dolaylarında bir yat bulmak, ucuz bir aşevi bulmaktan daha kolaydı. Çalıştığım lokantada da işçilere bedava yemek vermiyorlardı. Bana yakınlık gösteren bir garson kızdan (Munshin'in ileriye görebilme gücünün son kanıtı) koparabildiklerimle yetinmek zorunda kalıyordum. Onun bana verdiği bir tabak Sezar Salatasını ya da bir Peş Melbayı, sıcak sudan büzüş büzüş olmuş parmaklarımla atıştırırken, eski zaman ejderlerini

andıran o bulaşık makinasının püskürttüğü tabakları hiç aksatmaksızın, birer birer yakalardım. Dev makina gölgesini üzerime düşürür ve yaşam derslerinin bu en basiti, bulaşık makinasının ağıtı, kafamın içinde kızgın bir buhar gibi buram buram tüterdi: o dışardaki domuzlar o paralı domuzlar, bir yemek yiyeceğiz diye bunca tabağı kirletmeseler olmaz mıydı sanki?

Makinanın karşı yanında, sosa bulanmış tabaklarla yumurta bulaşmış çatalları benden yana yollayan, elli yaşlarında, omuz kemikleri fırlamış, saçları kırışmış bir bulaşıkçı vardı ki birlikte çalıştığımız haftalar boyunca benimle konuştuğu sözlerin sayısı yüzü bulmadı, diyebilirim. İçebilmek uğruna çalışıyor, ölebilmek uğruna içiyor, çoğu ayyaşlar gibi de bir türlü ölemeden yaşayıp duruyordu: içkili günlerini mutfaktaki neon lâmbasının soluk günışığına, yarım - yamalak yıkanmış çamaşırlar gibi dizi dizi asarak... İşin ilk dört saatini öğürmekle geçirir, geri kalan zamanda da ona gelen bulaşık tabaklardaki yemek artıklarından dişine gelenleri seçip gövdeye indirirdi: nefis bir parça et, tertemiz kalmış bir kaç yeşil fasulya... Tıpkı bir serçe gibiydi, at terslerinin şöleninde en iyi lokmaları gagalıyan... Ama gagalarken bile tedirgindi, çünkü akli akşamleyin susuzluğunu giderecek olan yağmur birikintisindeydi; çünkü açlık, ancak bir süre için susuzluğun yerini tutan bir gereksinmeden başka birşey değildi, onun gözünde... Pençeye benzer elleriyle bir tabaktan kaptığı seçme bir parçayı ağzına atıp, öbür kalıntıları önündeki süprüntü deliğinden içeri döküşünü göre göre, onu, Desent D'Or'da tanımış olduğum onca insanın hiç birini kıskanmadığım gibi kıskanmağa başladım. Onun işi benimkinden öyle kat kat üstündü ki! Yediklerini çok görmüyordum ona; gelgelelim onun köşesinin benimkinden on derece daha serin, onun eline gelen tabakların pis ama soğuk olduğunu bilmek kanımı oynatıyordu. Onun sıyrarak yıkama bölmelerine dizdiği bu tabaklar benim

elime, sıcaktan cızırdayarak geliyorlardı; kaynar sudan kurtulmak için can havliyle tencereyi tırmalayıp son bir kez çırpınan canlı istakozlar gibi... En dipte çalışmanın büyük öfkesini yeni baştan öğrendim ' burda. Burda bir insanın Kadillak marka bir arabaya özenmesi, bir piyade neferinin general yıldızlarına özenmesi gibi uzak bir düşünceydi. Burda insanın içini kemiren kuruntu, bu sonsuz kışlada, yanıbaşındaki ranzada yatan erin daha rahat bir göreve konmuş olması... diyelim ki sürekli helâ temizleyicisi olduğundan, sabah denetlemelerine katılmamak gibi bir ayrıcalığı bulunmasıdır.

Yetimler Evini yeniden bulmuş, yuvama dönmüştüm. Bazan hiç ayrılmamışım gibi geliyordu oradan. İştten çıkıp o pahalı yerde karnını doyurduktan sonra möbleli kira odama dönüyor ve yıkanıyordum. (Şu yoksulların yaşamında ne lüksler vardır, Ulu Tanrım!...) Sonra isiliklerimi pudralayıp çırılçıplak uzanıyordum yatağıma, gazeteyi okuyarak uyuya kalıyordum. Üç dört haftayı böylece geçirdim, beynim sonuçsuz hesapların üstünde pinekliyerek... Bir saat boyunca bütçemi gözden geçirip, hemen her gece, giderlerimi haftada otuzdört dolara indirmeğe yeniden karar alırdım. Bu da bana (ücretimden yapılan kesintileri de çıkarınca), bankaya hiç bir ay elli doların üstünde para yatıramıyacağımı yeniden gösterirdi. Demek ki bu gidişle yılda altıyüz dolar biriktirebilecek ve kaynar suda tabak ovalamakla geçirilen altı yıl sekiz ay sonunda, Lulu'yla oniki günde yeyip bitirdiğim parayı yerine koyabilecektim... Bu düşünce bir çeşit üzgülü kıvanç verirdi bana; yara yerlerini sayarak çilesine sevinen bir eski zaman ermişi gibi, oturur, yarınki çalışmanın gene ne denli ağır olacağını gözümde canlandırmanın tadına varırdım...

Bunu böyle olmasını ben istemiştim. Elimdeki son üç bin doların çoğu daha duruyordu; çalışmak zorunda değildim. Ne var ki Lulu gittikten sonra benim için yapacak

birşey kalmamıştı, oturmak ve yazarlığın ıraklık döne-
nemine başlamakta n öte. Bu hırsın bana verdiği büyük
korkunun hızıyla bir yerlere, hatta gerekirse Ekvator'a
kaçabileceğimi seziyordum. Ne var ki insan Ekvator'a
her zemen gidebilir. Gerçekte Altın Çölden bir adım bile
uzaklaşmasam da olurdu. O modern lokantanın arkasın-
daki hamam gibi sıcak bulaşık ocağı beni bekliyordu; ken-
dimi oraya gömdüm bir haftalığına, sonra bir hafta da-
ha, ondan sonra bir beş hafta daha, ! enerjime işkence
edip canımı kırbaçtan geçirerek kendimi öbürkü işe ha-
zırlamağa koyuldum: sofuluğa yaklaşık bir saygı ve kor-
kuyla düşündüğüm öteki iş... Bu arada, Yetimler Yuva-
sının bahçesinde yetişen en arsız bitki romantiklik oldu-
ğundan, taş çatlasa kafamdan söküp atamadığım bir gül
- pembe düş vardı: Lulu lokantaya geliyor; her nasılsa
arkaya geçip beni bulaşıkçı önlüğüyle görüyor başlıyor
ağlamağa. O zamana değin hiç sevmediği gibi seviyor
beni, böylece büyü nün özünü tatmış oluyoruz: insan en
dibe ancak, hız alıp da en tepeye sıçrayabilmek için iner..

Bu böyle sürüp gidemezdi elbet. İspanyada kurdu-
ğum şatolar gazetelerin dedikodu sütûnlarında erimeğe
başladı. Her gece, sinema başkentiyle ilgili haberleri oku-
yabilmek için kendimi zorladıkça isiliklerim azıp kaşını-
yordu. Lulu'nun evlenmesi üstüne bir çok yazılar yazıldı.
Sinema yazarları bundan, YILIN EN BÜYÜK AŞK EV-
LİLİĞİ diye söz etmeğe bayılıyorlardı. Kısa bir süre ön-
ce, DÜŞLERİMDE NEDEN TEDDY POPE' u GÖRÜYO-
RUM? YAZAN: LULU MEYERS, diye imzalı yazılar bas-
mağa sıkılmamış olan sinema dergileri şimdi de hiç yüz-
leri kızarmadan, Tony ve Lulu Tanner'in ünlü SEVDA
KUMBARASI üstüne yazılar yazıyorlardı. O tür dergile-
rin kendilerine özgü, unutulmaz anlatımıyla iğdiş edil-
miş olan kumbara öyküsü şuydu: ne zaman Tony karısı-
nı «öpse» ya da Lulu kocasını «öpse». böylece devlet kuşu
konan eş, Sevda Kumbarasına bir çeyreklik atıyormuş.

Lulu (yada reklâm menajerleri), «Kumbara öyle çabuk doluyor ki Tony ile ben her dakika bozuk para sıkıntısı çekiyoruz,» diye demek veriyordu.

Bunlar doğru mu, doğruysa nereye değin doğru, bilemezdim, çünkü işe girdikten sonra kabuğuma çekilmiş, ne Eitel'i, ne Marion'u, ne Dorothea'yı, ne de Altın Çöldeki başka tanıdıklarımı hiç arayıp sormuyordum. Bunun sonucu olarak da dedikodu sütûnlarına inanmağa başlamıştım. İşin şaşılacak yanı, bu beni büyüye olan inancımdan kurtardı. Öylesine ki işimden çıkıp yazıya başlamayı bile düşünür oldum. Sonunda da bir gece kalktım, Eitel'i görmeğe gittim.

Herşeyi koyduğum gibi bulacağını sanmıştım. Benim başıma hiç bir şey gelmemiştii ya, başkalarının benim gibi olmadığını düşünemiyordum. Düşünsem - düşünsem, Eitel'le Elena'nın bizim lokantada başbaşa bir yemek yediklerini, Dorothea ile Pelley'in gece çıkıp, o lokal senin - bu lokal benim dolaştıklarını, Marion'un bir randevu ayarladığını düşünebiliyordum. Oysa neler neler olmuş meğer! Ben gittiğim gece Eitel, Altın Çölden sinema başkentine dönmek üzere eşyalarını toplamaktaydı. Elena'dan ayrıldığını, Elena'nın şimdi Marion Faye ile yaşamakta olduğunu anlattı bana.

Oturup içki içtiğimiz saatler boyunca herşeyi onun ağzından dinledim. Hiç hoşuma gitmedi anlattıkları. Ortada ne ondan, ne de başkalarından hiç bir kırıntı kalmamış gibiydi. Öğrendiklerimin arasında çok mahrem olaylar da vardı.

Eitel herşeyin kendi suçu olduğunu anlatmakla işe başladı. Dorothea'nın toplantısından sonra, Crane'den aldığı teklif konusunda artık kesin bir karara varmak zorunda olduğunu biliyordu. Karar saatini bundan böyle sürüncemede bırakamazdı; seçebileceği de iki tane yol vardı: Desert D'Or'da kalıp Collie Munshin'in gizli harasındaki karaborsa safkan aygır olarak çalışabilir, ya da sine-

ma başkentine dönebilirdi. Ne var ki oraya Elena'yla birlikte dönmeye akli yatmıyordu. Elena paralı, seçkin bir adamın yanına yaraşır bir eş olamazdı. Böylece Eitel'in düşünceleri, en ufak bir yenilik pırıltısından yoksun, hep eskisi gibi kendi kuyruklarının ardından dönüp duruyorlardı. Elena'nın kollarında ağladığı geceden sonra Eitel, ona beslediği yakınlık ve acıma duygularına karşı sürekli bir kuşku ve güvensizlik içinde yaşar olmuştı.

Bunu, bir sabah telefonu açıp da karşıda Beda'nın sesini duyduğu zaman daha iyi anladı, çünkü Dorothea'nın evinde Beda ile yaptığı konuşmayı unutabilmek için, o gün bugündür nasıl bir çaba harcamakta olduğunu farketti. Ne var ki o konuşmayı bundan sonra unutabilmek pek öyle kolay değildi artık. Kulağında Beda'nın sesi,

«Bana bak, canım, açık konuşuyorum seninle,» diyordu. «SANS FACONS — bu gece Elenayı alıp bize gelir misin?

«Başka kimler olacak?» diye Eitel sordu.

«SANS FACONS, dedik a... Zenlia senin Elena'nın göz dolduran güzelliğini konuşa konuşa kulağımı kuruttu.»

Eitel'in eli ayağı titremiştir. «Bana bak, seni ararım,» dedi. «Bir de Elena'yla görüşmek istiyorum.»

Elena'nın tepkisi şaşırtıcı oldu. Eitel onun bu çağrıya burun kıvracağını ummuş meğer; şimdi anlıyordu bunu. Oysa Elena bir kedi yavrusunun yaramazlığıyla kıkır kıkır gülererek, «Neler olacak dersin?» diye sordu. Sonra biraz daha ciddileşerek, «Neler yapmamız gerekecek acaba?» diye ekledi.

«Seni duyan da bir kontrat filan imzalamaya gidiyoruz sanır.»

«İçim bir tahaf oluyor, Charley.»

«Benim de öyle.» Eitel umursamazcasına hafifce omuz silkti. «Gitmeyelim, hadi,» dedi. Bir yandan da Elena, «Gitmeyelim,» derse uğrayacağı düş - kırıklığına hazırlık olarak, sinirlerinin şöyle bir gerildiğini duydu.

Ne var ki Elena'nın yüzünde yalnızca bir dalgınlık vardı: «Beda'nın karısı hoş mu sence?»

Eitel, «Doğrusu alımlı olmasına alımlı kadın,» dedi. «Gene de, benim tipimdir diyemem.»

«Ah ne yalancısın sen!» Elena'nın sesi neşeli gibiydi. «Ben Don Beda'nın tipini çok beğeniyorum,» diyerek erkeği gene şaşkınlığa uğrattı. «Ama ne olsa, karısı kadar çekici değil.»

«Elbette.»

«Kızgınsın, oysa ben senin yalnızca kulağını büküyordum,» diye Elena ona takıldı.

Eitel, «Kızgın değilim,» diye belirtti.

«Sen istersen gideriz,» dedi Elena. «Ama bana sorarsan çılgınlık olur bu.»

Eitel Don Beda'ya telefon etti; ondan sonra akşama değin, garip bir heyecan içinde yaşadı. Geçmişten bir anı gelmişti aklına. Onüç ondört yaşlarındayken ilk olarak bir kızı öpmüştü ve o gece ayrılmazdan önce yalvarıp, yakararak, ertesi gün yeniden görüşmek üzere ondan söz koparmıştı. Ertesi gün akşamlara değin sokak sokak dolaşmıştı, heyecanlı, tedirgin... Dünya, sürprizlerle dolu bir şölen sofrası gibi önünde uzanıyordu sanki. İçi pır pır ederek, sabırsızlıkla beklemişti akşamın olmasını.

Şimdi de o duyguların yankılarını duyabiliyordu gene; gününü, yeniden gençleşmiş gibi bir hava içinde geçirdi. Yalnız Elena'nın suskunluğu bu havayı bozuyordu. Eitel içinden, ne iç karartıcı kadın, diye düşünüyordu. Gerçekten de tam otomobile binerlerken Elena ondan yana döndü, bir evli kadın jestiyle onun koluna elini koyarak, «Charley, belki de iyi yapmıyoruz bu işi,» dedi.

Eitel, «Karar değiştirmenin tam da sırası,» diye gözlerini devirdi.

«Gitmeyi sen istiyorsun, değil mi?»

«Telefon edelim istersen. Benim için önemli birşey değil.»

Elena yüzü bulutlanarak, «Namus tasladığımdan değil,» dedi. Ne var ki böyle, önceden düşünülüp - tasarlanmasa daha iyi olurdu. Demek istediğim, hani, kendi liginden olurse.»

«Rum doktoruna daha ilginç görünmek için böyle şeyler yaparmışsın bir zamanlar; bana söyledindi. Bundan daha hesaplı kitaplı, önceden tasarlanmış bir durum düşünülebilir mi?»

Elena, «O zamanlar hiç olgun bir insan değildim,» diye cevap verdi. «Zaten zevk de almazdım. Gerçek bir zevk alamazdım hiç bir zaman. Yalnız seninle duyabiliyorum bunu.» Eitel'in yanağına yumuşacık bir öpücük kondurdu. «Charley, söz istiyorum senden: bu gece olup bitenler aramızda hiç bir şeyi değiştirmeyecek.»

«Herhangi birşey olup biteceğini bile söyleyemem.» Böyle diyerek Eitel arabasını işletti ve yola çıktılar.

Beda'lara vardıkları zaman bir süre gerçekten de hiç bir şey olmayacak sandılar. Saatler saati oturup içmekten başka birşey yapmadılar; içmeleri de zevkli değildi. Zenlia somurtuk duruyordu. Uzun bir ağızlıkla sigara içip dumanını havaya savuruyor, Eitel ya da Beda akıllıca bir lâf ettikleri zaman, onlardan çok uzaklardaymış gibi şöyle bir gülümsüyordu.

Ama Elena içtikçe neşelenmeğe başladı. Beda ona komplimanlar yapıyordu, bu övgünün etkisiyle Elena daha bir açılıp rahatlamaya, Eitel'in bile sevimli bulduğu lâflar etmeğe başladı. Yeşil gözlerinin içinde bir ışık yanmıştı, dudakları nemli ve aralıktı, koyu renkli elbisesinin içinde teni ışıldıyordu. Eitel arada bir lâfa katılıyor ve Zenlia ile göz göze gelmeğe çalışıyordu. Ama Zenlia ona ilgi duymaz gibiydi. Daha doğrusu Elena dışında kimseye ilgi duymaz gibiydi. Çok da az konuşuyordu. Bu keresinde yüksek sesle, tane tane, «Hareketlerin tıpkı benim çok sevgili bir kuzinime benziyor, Elena,» dedi.

Elena bunun arkasından ne geleceğini kestiremiyerek, «Öyle mi?» diye sordu.

«Evet; kuzinimin de böyle ateşli bir zarıflığı vardır.»

Elena insanı şaşırtacak kadar başarılı ve gülünç bir İngiliz şivesiyle, «Öyle ya, benim de ateşli bir zarıflığım vardır,» dedi.

O gece ilk olarak dördü birden güldükleri zaman Eitel Elena'nın sevinçten iyice açıldığını sezdi.

Bundan sonra hava değişti. Beda Zenlia ile dansetmeğe başladı. Sonra Elena'yla dansetti, daha sonra da bir kalem marihuanayı elden ele geçirdi. Elini şöyle bir sallıyarak, «Birinci sınıf Meksika ürünü,» dedi. Yalnızca Eitel bunu içmek istemedi. Öbürleri ikinci bir nefes daha çektikten sonra Beda tenor tonuna kaçan bir sesle, «Herkes eğlenmeğe hazır durumda, Tanrıya şükür,» diyerek bekleyiş dönemine son verdi.

O gece boynuz yaldızlatan Eitel oldu. Elinden gelen hiç bir şey yoktu bu konuda; panik içindeydi. Bir süre sonra ötekiler ondan uzaklaştılar, o da kendini zorlamaktan vazgeçip bir koltuğa çöktü; sigara içiyor, içkisini yudumluyor, yüreğinin çarpmasını yatıştırmağa çalışıyordu. Herşey saatlerce uzayıp gider gibiydi.

Bitti sonunda. Elena onun tek başına oturduğunu görünce sendeleyerek yanına yaklaştı ve, «Eve gidelim istiyor musun?» diye sordu.

«Yok, sen istediğin zaman gideriz.»

«Ben şimdi gitmek istiyorum.»

Kapıda, akşamı yalnızca birç oynamakla geçirmişcesine rahat, birbirlerine iyi geceler dilediler. Ama oradan uzaklaşırlarken Eitel, Don Beda'nın avlusunu çeviren parmaklıkların ardından kakhaha seslerinin yükseldiğini duyabiliyordu.

Yolda hiç konuşmadı. Elena çekinerek elini onun bacağına dokundurduğu zaman da hiç kıpırdamadı. Ne kıl payı yaklaştı ona, ne de kıl payı uzaklaştı. Yatağa girdik-

leri zaman da böyle oldu. Eitel sırt üstü uzanmış, gözlerini tavana öyle bir dikkatle dikmişti ki karanlıkta görebildiğini sanırdınız. Elena, huzursuz, kıpırdayıp duruyordu. Bir iki kez içini çekti. Onun konuşmaktan ne denli çekindiğini, aklından nasıl sözler tasarlayıp sonra vazgeçtiğini Eitel sezebiliyordu. Kadının eli uzanıp onun elini tutmağa, sıkmağa yeltenince Eitel tepeden tırnağa kasıldı.

Karanlıkta ona, «Dokunma bana,» dedi.

«Charley,» diye söze başladı kadın.

«Uyumak istiyorum.»

«Sen istedin,» dedi kadın, yavaşça, sakına sakına...

Eitel kendi sesinin fısıldayarak, «Senin ne pis bir şıfırtı olduğunu bilmiyordum o zaman» dediğini duydu.

Elena, «Charley, seni seviyorum,» dedi.

«Beni mi seviyorsun? Yahu sen herşeyi seviyorsun be! Goril, sırtlan, dört gözlü aygır olsa onları da seversin.» Ama bu, daha işin başlangıcıydı. «Beni seviyormuş,» dedi Eitel. «Her önüne çıkan beş paralık insanla altalta üstüste, öyle inim inim inleyebildikten sonra, elbette seviyorsundur beni...» Titriyordu.

Elena, «Charley, aynı şey değildi bu,» dedi, minicik bir sesle. «Onları sevmiyorum ki. Benliğimin sapık bir yönü işte, bu benim.» Ağlamağa başlamıştı. «Charley, benden soğuma. Seni seviyorum. Seni gerçekten seven tek insan benim.»

Onun dayanamadığı şey Elena'nın onu başka hiç bir şey düşünmeksizin, başka hiç bir canlıyla ilgilenmeksizin, tüm varlığıyla sevmemesiydi.

«Taş yüreklisin,» dedi Elena.

Eitel, «Taş yürekli miyim?» diye bağırdı. «Elbette. Senden ders alıyorum ya.»

Elena, «Peki, Charley,» diyerek yatağın içinde doğrulup oturdu. Yüzü anlayışla ve karşısındaki erkeğe karşı duyduğu kinle sertleşmişti. Öyle ki Eitel'in gözlerine çok güzel göründü ve de eni konu ürkütücü. Elena, «Şimdi de sen be-

ni dinle biraz,» dedi. «Bu geceki toplantıyı düzenleyen sensin; oysa bana pis diyorsun. Eğer işler senden yana yürüseydi bana yeniden tutulacaktın, beni yere - göğe koyamıyacaktın, değil mi?»

Eitel yorgundu, yorgunluktan bitkin düşmüştü. Yenik bir adamdan zafer kazananların soyut yürekliliği beklemez. Böylece Eitel dış bileyerek Elena'ya döndü ve en kibar aksanıyla, «Aptallığa tapınmak zorunda mısınız?» diye sordu. «Özel peygamberinmiş gibi?»

İşte Elena'nın göz yaşları o zaman boşandı. Eitel onun kederini bastırmağa çalıştığını duyabiliyor ve karanlıkta kadının çıkardığı her ufak ses (Çünkü Elena hiç bir zaman sesli sesli ağlamazdı) kulaklarında büyüyerek vangırdıyordu. Onun usulca yataktan kalkıp el yordamıyla banyoya gittiğini duydu. Banyo kapısı açılınca ışık bir an gözlerine bir kamçı gibi indi, sonra kapı kapandı. O zaman Eitel yalnız kaldı, köpüren öfkesiyle, buz gibi soğuk kiniyle ve Elena'nın ağlamakta olduğunu bilgisiyle yapayalnız. Onun yalın ayak olduğunu, banyonun taş zeminini üstünde ayaklarının üşüdüğünü bilmek... Eitel onu kafasından silip atmağa çalışıyordu ama buna yeltendikçe kendi ayakları üşümeğe başlamıştı. Gövdesi, baştan aşağı boşanan buz gibi bir terle ürperdi. «Bir daha, dünya durdukça elimi sürmeyeceğim ona,» diye yemin etti ama daha yemin ederken, onu banyoda tek başına, aydınlanın, fayanslarla kromların sert, soğuk bakışları karşısında ağlamağa bırakamıyacağını biliyordu. «Gerçekte suçlu olan benim,» diyerek yataktan kalktı, onun yanına gitti. Elena onun kollarında tiril tiril titriyordu, vücudu buz kesmişti sanki. Eitel dakikalar dakikası onu avutmağa, hıçkırıklarını dindirmeğe çalıştı. İçinden kabaran acımayla karışık sevgi öfkesini yutmuş, «Ağlama yavrum, birşey yok, hiç birşey yok,» demek geliyordu elinden yalnızca.

Elena onun orda olduğunu bilmez gibiydi. Sonunda, «Charley,» diye hıçkırdı. «Benimle bir daha hiç ama hiç konuşmayacaksın sandımdı. O zaman da... O zaman da hiç birşey kalmıyor elimde, hiç bir şey. Senin bir daha... demek istediğim sensiz kalacağımı düşününce... Charley, kuzum affet beni. Bak görürsün, bunu sana nasıl unutturacağım. Ölünceyedek buna adayacağım kendimi...» Ne dediğini bilmeden konuşuyordu. Biraz sonra kendinden iyice geçebilirdi. Ama bir sinir krizinin içinde yitiremeyecek kadar önemli olan birşey varmış gibi, söylemesi gereken birşeyi söylemeden kendini bırakmazmış gibi Eitel'e sınıksı sarılmıştı; üzgün ve gücenik bir çocuk... Ağlamasını durduramayarak, «Anla beni,» diye hıçkırdı. «O yaptıklarımı... ah Charley, benden ' hoşlandılar diye yaptım o yaptıklarımı, herkesin dikkatini üstüme çekmiştim de ondan.»

O zaman Eitel onu bağrına basıp gene yatağa götürdü. Elena, bitkin, onun kolları arasında uyuya kaldı. Eitel onun kulağına, «Ağlama yavrum, herşey düzeler,» diye fısıldayıp duruyordu, «Anlıyor musun, herşey düzler,» diyordu onun uykuya dalmasından sonra bile. Beri yandan da Elena'nın söylediklerinin korusu... «Herkesin dikkatini üstüme çekmiştim de ondan... Herkesin dikkati... Herkesin dikkati...» Uzun bir plâk gibi kulağında çınlıyarak uykularına ve düşlerine değin girdi... Eitel nerdeyse mutluydu. Elena'nın nasıl değerini bildiğini anlamıştı. Gene de içindeki vicdan denilen o sert yargıç onu kınıyordu: Elena Eitel'in gerçek kişiliğini en doğru olarak sezinlediği bir dakikada Eitel ona «Aptal,» demekle, Elena'nın gelişip olgunlaşabilmek yolunda attığı çok önemli bir adımı engellemişti. Bu yüzden şimdi bir yandan onu yaramazlık edip bağışlanmış bir çocuk gibi bağrına basa dursun, bir yandan da içi derin bir üzüyle dolup taşarak uyuya kaldı.

Ertesi gün sabahdan akşama dek, sopayla dövülmüşcesine bir kırık döküklük içinde gezdi. Ancak kavga ve

krizlerden sonra, Elena'ya karşı, kendi istediği gibi bir sevgi duyabiliyordu. Gene de duygusallığının bittiği çizgide, kendi kendine karşı duyduğu şaşkınlık başlıyordu. Anıları böylesine kolaylıkla mı kabuk bağlıyacaktı?

Eitel bunun yanıtını öğrendi. Herşey yolunda gitti, Elena'yla yatmağa yeltenmelerine değin. O zaman Elena sanki uzaklaşıyordu, bunu düzeltmek de Eitel'in elinden gelmiyordu. Elena'nın kendini Beda'yla karısına vermiş olduğunu unutamıyordu bir türlü. Onun yüzünde beliren herhangi bir ifade Eitel'in gözünde çarpıklaşarak geçmiş de zehirliyordu. Öyle ki Eitel Beda'nın gerisinde, Elena'nın kendini hiç kuşkusuz ayni ifade ve seslerle vermiş olduğu sayısız erkekler kafilesini görür gibi oluyordu. Böylece Elena'nın herşeyi onda görmüş olduğunu sanmanın gururundan, kendinde bir üstünlük görmenin inancından yoksunlaşınca çırılçıplak kalmış gibi oldu. Kendini hiç bu denli küçük bulmamıştı.

Elena bunu sezmesin, olamazdı. Gergin ve heyecansızdı, heyecana gelmek için gösterdiği çabalar da erkeğin sinirine dokunuyordu. Çünkü sevişmeğe yeltendikleri dakikalar boyunca o, yalnızca beyninin içinde, «Sevmek mi? Sevmek kuru gürültüdür,» diyen sesi duyuyordu. Öyle ki bunun kendinden çevresine doğru, kemiği lastiğe, canı zamka çeviren zehirli bir sis gibi yayıldığını hissediyor, bu yüzden de yalnızca Elena'dan ve kendi kendinden değil, yaşıyan herşeyden tiksindir oluyordu. Ona en iğrenç gelen şey birbirlerini sevmiş olmalarına, birbirlerini bağışlamış olmalarına rağmen, ne kendisinin onu, ne onun kendisini sevmemeleriydi; kimse kimseyi sevmiyordu ki gerçekte. Eitel bütün bunları aklından geçiriyor, sonra Elena'nın yanına uzanıp yatıyordu; hatta onu okşuyordu bile, «Çıngar çıkarma, başka bir şey istemem,» demeğe gelen bir kurnazlıkla. O hafta her gece, hemen hemen her gece Elena onu şehvete kıskırttı, sonra odun gibi kaskatı yattı onun altında, Eitel onun,

kendisinin o öfke sırasında söylemiş olduklarını düşün-
düğünü biliyordu. Hatta Elena'nın onunla tanıştığından
beri gelişmiş olduğunu bile söylüyordu kendi kendine.
Birlikte yaşamağa başladıkları ilk haftalarda olsa Elena
bu yollu bir gün bile geçiremezdi. Oysa şimdi bir hafta-
yı geçirmeyi becermişti.

Bu arada Eitel senaryosunu bitirdi. Bu yeni senar-
yoya başladığındanberi, Freddie'nin papaz okuluna dön-
düğü ve öykünün melâike seslerinden bir koroyla sona
erdiği kapanış sahnesini yazmayı düşündükçe soğuk
terler dökmüştü. Eitel kendi taasarladığı senaryoyu yazdı-
ğına inanarak kendini aldatıyor değildi. Bu yeni senaryo-
nun çok kıvrak, çok etkili, kendi yönünden çok parlak
olduğunu biliyordu. Zaten işin püf noktası da burdaydı
ya. Senaryo bir piyasa senaryosu olarak öyle başarılıydı
ki sonunu fazla yapmacık bir biçimde bağlamağa gelmez-
di. Bir piyasa senaryosunun da kendince bir yalancı iç-
tenliği olması gerekiyordu; Eitel işte bunu nasıl yapaca-
ğını tasarlayamamıştı. Ne var ki son sahne kusursuz ol-
du. Bir pırlanta. Eitel zerrece inanmadığı konularda bu
denli güzel yazabildiğini düşündükçe kurumlanıyor, kendi
kendini pek kudretli görüyordu.

Senaryonun Munshin'e, ilk anlaştıkları şartlarla
vermeğe kıyamıyacağı kadar iyi olduğuna, bu yüzden
de kontratı değiştirme zamanının geldiğine karar ver-
mişti. Yazı masasının başında oturduğu yerden, Collie
Munshin'in çıkarına çalıştığını düşündükçe, kafası dö-
nüp dolaşıp Crane'e takılıyordu ve Eitel, elinde eşanti-
yonlarla kapıya gelen bir gezgin satıcı gibi, kendi kanısı-
nı kendine satmağa çalışıyordu: Şu on yıldır politikayla
hiç ilişkisi kalmamış olan bir adamın böyle inatçılık et-
mesi yazıktı doğrusu! Vermek istemediği adlar, sırasın-
da onun adına leke sürmüş olan adamların adlarıydı. Şu
son aylarda hiç birşeyi öğrenmediyse gerçek bir sanatçı
olmadığını öğrenmişti. Zenaatsiz esnaf ne işe yarar? İş-

te bu düşünceler gelip onun kapısını vuruyor, şapkalarını çıkarıp içeri girerek birer eşantyon bırakıyor ve yeniden geleceklerine söz vererek çıkıp gidiyorlardı.

Eitel Crane'e lâstikli bir mektup yazarak yakında uzlaşmağa hazır olabileceğini bildirdi; düzenli aralıklarla telefon eden Munshin'e de senaryonun ancak bir kaç hafta sonra biteceğini söyledi.

«Bu gecikme neden?» diye sordu Munshin.

Eitel rahatlıkla, «Sabırsızlanma,» diye cevap verdi.

«Bundan milyonlar kazanacaksın!»

Elena'yı evde bırakarak bir günlüğüne başkente uçtu; avukatıyla, menejeriyle görüştü.

Herşey onun umduğundan daha kolaylıkla sona erdi. Ne zamandır saçını kestirmekte-n konuşan Elena bir sabah, en sonunda, bu dediğini yaptı ama sonuç iyi olmadı, Eitel bu saçıyla onu tüyleri kırpılmış bir tavşana benzetti. Arada bir ondan yana şöyle bir baktıkça onun, kendisi için, gündelik hesabıyla tuttuğu bir işçiden öte her hangi birşey olabileceğine inanası gelmiyordu. Sessiz bir dalgınlıkla onun ev işi yapmasını seyrederken, ne zaman ona baksa onun umutsuzluğa kapıldığını da seziyordu. Elena süpürge süpürüyordu ama aklını işine veremediğinden Eitel onun tozları tam üç kere bir köşeden öbürüne götürüp sonra gene geri getirdiğini gördü. Bir gece önce Crane'den bir telgraf almıştı. İki hafta sonra komisyonda yeni duruşmalar yapılacaktı; Eitel'in Komisyonla işbirliğine karar vermiş olması Crane'i çok sevindirmişti...

Elena ona telgrafta ne olduğunu sorunca Eitel söyledi. Elena, «Yeniden film yapmağa başlayacaksın demeye mi geliyor bu?» diye sordu.

«Öyle, sanırım.»

«Öyleyse...» Elena ne diyeceğini bilemiyordu çünkü sormak istediği yalnızca bir soru vardı, onu da sormayı göze alamıyordu.

Biraz sonra, «Ne zaman gidiyorsun?» diye sordu, Eitel'e öyle geldi ki Elena onda-n, «Sen de benimle geliyorsun,» diye bir söz beklemektedir. Acı acı, «Onun için bunların hepsi tek o kapıya çıkıyor; tek o yönden önemli,» diye içinden geçirdi.

«İki hafta sonra, sanıyorum,» dedi. Sonra artık bu konuyu açmadılar.

Elena süpürgeyi bitirip yemek masasının başına oturmuş, gözlerini camlı duvardan dışarıya, avludaki yukka ağacına dikmişti. Bağına taş basıp yazgısına boyun eğmiş bir köylü kadını gibiydi; ana - babası da bir zamanlar işlettikleri o şekerçi dükkânının kirli pencerelerinden dışarıya, tıpkı buna benzer gözlerle bakmış olsalar gerekti.

Eitel onun arkasından yaklaşıp omzuna dokunarak, «Biliyor musun,» dedi. «Saçının bu biçimini gerçekten çok sevdim.»

«Hiç de sevmedin, işte.»

«Yok, canım, hiç sevmedim sayılmaz.»

Elena'nın tüm çabalarına rağmen göz yaşları kirpiklerinin altından süzüldü. Genç kadının yüzü öfkeden alalak bullak oldu. Ağlamayacağım, diye yemin etmiş olsa gerekti ve şimdi göz yaşlarının kendini böyle ele vermelerine kızıyordu. Eitel masanın öbür tarafına geçti ve karşından, Elena'nın tırnak diplerini yoluşunu seyretti. Aralarındaki uzaklığın güveni içinde bir çeşit tatlı hüzne kapıldı; çünkü ne kendisi ne de Elena yaratabilecekleri mutluluğu yaratamamışlardı. Eitel bu çeşit duyguları çoğunlukla bir ilişkinin sonunda duyardı. Sonradan kendi duygularının bu kolaylığına, bu ucuzluğuna kızardı elbet, ama şimdi içindeki hüzünden hız alarak, bu bağı artık bugün koparıp atabileceği kanısına vardı.

«Elena,» dedi. «Seninle görüşmek istediğim birşey var.»

«Benim gitmemi istiyorsun,» dedi Elena. «Peki, giderim.»

«Yok, tam olarak...» diye Eitel söze başladı.

Ama Elena, «Senin için bu iş bitti artık,» dedi! «İyi ya, bittiyse bitti. Kim bilir. belki benim için de bitmiştir.»

««Yok, sen çok acele...»

«Biteceğini biliyordum,» dedi Elena.

Eitel hemencecik, «Suç bende,» diye cevap verdi. «Kimseye hayrım dokunmuyor.»

Elena, «Suçun kimde olduğu kimin umurunda? Sen... Sen bir canavarsın,» diye ağlamağa başladı.

Eitel onun omzunu sıvazlamağa çalışarak, «Sen bana baksana, küçük maymun» dedi.

Elena onun elini silkip attı. «Nefret ediyorum senden.»

«Çok haklısın.»

«Kelimeleri yerinde kullanmasını öyle iyi bilirsin ki. Gerçekten nefret ediyorum senden... pis, bok herif,» dedi Elena kabaca, umutsuzca ve Eitel onun bu sözleri karşısında, onun adına ürperdi.

«Haklısın,» dedi. «Boktan herifin biriyim.»

Elena'nın parmakları sinir bozucu, tek düze bir ritimle masaya vurup duruyordu. «Ben gidiyorum artık,» dedi kadın. «Eşyalarımı toplayacağım. Bana çok güzel günler geçirttiğin için teşekkürler.»

Eitel, içinden, «Alaycılık çabaları nasıl da zavallıca,» diye düşünüyordu. «Ben çıkıp gitsem ya?» dedi. «Sen daha biraz kal burda. Ne olsa, senin de evin sayılır.»

«Değil. Hiç bir zaman da olmadı.»

«Elena, deme böyle...»

«Sus be,» dedi Elena. «Benim evim değil, burası.» Ve yeni baştan ağlamağa başladı.

«Elena, sen istersen gene de evlenebiliriz,» dedi Eitel, ama daha sözler ağzından çıkarken, sandığı gibi içten konuşmadığını biliyordu.

Elena cevap vermedi. Yalnızca, kaçarcasına odadan çıktı. Bir dakika sonra Eitel onun çekmeceleri gürültüyle açıp kapadığını duyabiliyordu. Kızın ağlamamak için çaba harcadığını ve bu yüzden kendini tutamıyarak ağladığını göz önünde canlandırmak güç değildi. En sonunda kurtuluyordu işte. Elena'nın gitmesini beklemekten başka yapacak hiç birşeyi kalmamıştı.

Ne var ki durum, onun sandığının tersine, gitgide güçleşti. Elena'nın yatak odasında ağladığını duymak Eitel'in hoşuna gitmiyordu; kendi üstüne çektiği serin kanlılığı incecikten kırıp parçalıyordu bu hıçkırıklar ve aklına bir soru getiriyordu: Elena ne yapacaktı şimdi? Eitel sıkı durmağa çalışıyordu; beş dakika için ağır bir yükü omuzlamak zorundaymışçasına, sonra bir beş dakika daha, gene bir beş dakika daha... Şu sırada zayıflık göstermemek bir ölüm - kalım sorunuydu... Dönemini dolduran her sevdâ, bir bavulun hazırlanmasında geç kalındığı için uzar gider. Eitel biraz sokağa çıkıp dolaşmayı bile aklından geçirdi ama bunu yapamazdı. Bir taksi çağırıp Elena'yı bindirmek, taksinin kapısını kapamak, sonra da ardından el sallamak zorundaydı; bir işi yüzüne gözüne bulaştırdığını bilen, keşke daha iyi yönetebilseydim, diye hayıflananların üzüğü dolu, bön sırtışıyla... Damdan düşercesine aklına geldi ki o dakikada Elena'ya onu Desert D'Or'da yüzüstü bırakıp giden Collie Munshin'in gözleriyle görecekti. İçi dışına çıkar gibi oldu birden. Elena böylesine hor kullanılmamalıydı, doğrusu.

Eitel onun telefonla taksi çağırıldığını, adresi verirken sesinin takılıp kekeleyişini, kulaklığın yerli yerine konuluşunun tıkırtısını duydu. Derken Elena bavulunu kapattı, sonra da ikinci bavulunu. Bütün yaşamında edinmiş olduğu şeyler iki bavulun içine sığabiliyordu.

Elena yatak odasından çıktığı zaman Eitel kararından caymak üzereydi. Kadın en ufak birşey yapsa, ondan yana bir adım atsa, hatta şöyle bir boynunu bükse Eitel herşeyi yapabilir, belki de onu alıp başkente götürceğini bile söylerdi.

Ne var ki Elena bunlardan hiç birini yapmadı. Kuru, acı bir sesle, «Nereye gittiğimi merak edersin diye düşündüm,» dedi.

«Nereye gidiyorsun?» diye sordu Eitel.

«Marion'un evine gidiyorum.»

Bu, Eitel'in kinini geri getirdi. «Gitmen doğru olur mu sence?»

«Senin umurunda mı sanki?»

Elena'nın ona, «Kal,» dedirtmek için böyle bir hile yoluna sapması Eitel'i kızdırdı. «Yok,» dedi. «Umurumda olmasa gerek. Yalnızca merak ettim.» Yakında ses çıkarmakta bile güçlük çekmeğe başlayacakmış gibi boğazı ağrıyordu. «Ne zaman kararlaştırdınız bunu?»

«Dün telefon ettim Marion'a. Sonra da berberden randevu aldım. Saçımı böyle, senin sevmediğin biçimde kestirmek için. Şaştın mı buna? Beni kovmak zorunda kalacağın ımı sanmıştın? Her neyse.» Genç kadın hafifçe öksürdü. «Belki de satılık kadın olup çıkarım. Üzülme. Sana pişmanlık vermeğe çalışmıyorum. Hem sen beni zaten orospu gözüyle gördüğüne göre, neden pişmanlığa kapılasın?» Gözleri donuktu. Eitel onun işte şimdi, taş çatlasa ağlamıyacağını biliyordu. «Sen bana oldum olası orospu gözüyle baktın zaten,» dedi Elena. «Ama benim sana ne gözüyle baktığını bilmiyorsun? Sensiz yaşayamayacağımı sanıyorsun ama belki benim de bir bildiğim vardır.»

Taksinin araba yoluna saptığını duydular. Eitel yerinden kalkmağa davrandı ama Elena bavullarını almıştı bile. Sahne kapanmazdan önceki son konuşmasını yapmak isteyen bir aktris gibi erkeğe doğru dönerek, «Hiç değil-

se bu kez karşımdakini sepetleyen ben oluyorum,» dedi ve seğırtip kapıdan dışarı çıktı. Taksi uzaklaşıncaya dek Eitel ayakta durdu. Sonra oturdu, telefon çalsın diye beklemeye başladı. Elena'nın ona telefon edeceğine kesin gözüyle bakıyordu. Ama bir saat geçti, öğleden sonranın saatleri ve gecenin çoğunluğu geçti. Eitel, buzlukta buz bile çıkaramıyacak denli bitkin, oturmuş içiyordu. Karanlık basınca şöyle bir içini çekti; üzerinden bir yük mü kaldığını yoksa yaşamının en büyük üzüntüsünü mü yaşadığını kendisi de kestiremiyordu...

XXII

Eitel bunları anlatıp bitirdiği zaman oturma odasındaydık. Dört bir yanımızda bavullar, yarı dolu yarı boş karton kutular yayılmış duruyordu. Sonunda, «Eşyalarını toplamana yardım edeyim ister misin?» diye sordum.

Eitel başını yandan yana salladı: «Yok, nedense hoşuma gidiyor hazırlanmak,» dedi. «Kendi başıma kalabilmek için böyle bir fırsat bir daha uzun süre elime geçmiyecekmiş gibi geliyor.»

Onun demek istediğini anlıyabiliyordum. «Nasıl ifade vereceğin kararlaştı mı?»

Eitel omuz silkti: «Senin bilmenden birşey çıkmaz. Nasılsa gazetelerde okuyacaksın yakında.»

«Nasıl birşey okuyacağım?»

Eitel sorumu doğrudan doğruya yanıtlamadı. «Senin anlıyacağın, Elena çıkıp gittikten sonra burasını çekemez oldum,» dedi. «Hele o ilk üç dört gün. Böylece bir sabah erkenden arabama atlayıp başkente gittim, avukatımın karşısına çıktım. Sana ayrıntıları anlatmanın gereği yok. Belki on - onbeş kişiyle konuşmuş olsam gerek. Beni en şaşırtan şey, işlerin böyle arap saçı gibi olması.»

«Demek sonunda gizli oturumda dinleyecekler seni?»

«Hayır.» Eitel benden yana bakmayarak bir sigara yaktı. «Beni pek öyle şımartmağa da niyetleri yok. Senin anlıyacağın, bu adamlar sanat edinmişler bu işi. Gizli oturumda ifade vermeğe hazır olduğunu söylediğin zaman, açık oturumda da ifade vereceğini bal gibi biliyorlar. İşin temeline iniyorlar, anlıyorsun ya?» Eitel dalgın

bir gülümseyişle, «Biraz başlarını ağırtmadım değil,» diye ekledi. «Oturumu açık tutmak zorunda olduklarını söyledikleri zaman kapıyı yüzlerine çarpıp çıktım. Soluğu avukatımın orda alıp attım tuttum; gelgelelim sonunda onlara istediklerini vereceğimi ben de bal gibi biliyordum.» İçkisinden çekinircesine bir yudum aldı. «Desert D'Or' da beni bekliyen biri olaydı, dönüp sığınabileceğim... öyle bir durumda, ne bileyim... bilemiyorum... kendimi temize çıkarnağa da çalışmayacağım. Uzun lâfın kısası hiç bir şeyim, hiç kimsem yoktu. Elimden tek gelen bu adamların çok akıllı olduklarını kabul etmekte. İmparatorluk kurabilmek için her seferinde bir dönümcük toprak isteyeceksin. Onlar bunu biliyorlardı. Açık oturum konusunda anlaşmaya vardıktan sonra iş geldi vereceğim adlar sorununa.» Eitel hafifçe güldü. «Ah, o adlar! Ne çok ad olduğunu duysan inanmazsın. Efendim, ben hiç bir zaman «O» partinin üyesi olmadığım için, Yılın Yıldız İspiyonu sayılabilecek bir tanık olmayacağım da işin daha başından belliydi. Gene de bir çok yönlerden işlerine yarayabilirdim. Crane'nin soruşturmalarında kullandığı iki sivil polisle bir çok görüşmelerimiz oldu. Yan yana hatıra fotoğrafı çektiren iki milli futbolcuyla andırıyorlardı ama benim onlar üstüne pek bir bilgim olmadığı halde onlar benimle ilgili öyle çok şey biliyorlardı ki. On yıl içinde insan meğer ne çok kâğıda imza atarmış şimdiye dek hiç bilmiyordum bunu. Alabama'daki tuz madenlerinde çocuk işçilerin kötü koşullar altında çalıştırılmasını önlemek için verilen önergeyi bana kim imzalatmış? Buna benzer şeyler. Yüz, iki yüz, dört yüz imza. Bir ruh doktorunun sedirine uzanıp çocukluğumun bilinç altı anılarını anlatmakla birdi bu. Bir kokteyl partide tehlikeli bir siyasî eylemciyle konuşmuşum da o da bana bir kâğıt imzalatmış. Herif hödüğün biriydi, ha, bir yazar, kendini dişli bir liberal sayardı, enayi!» Eitel bu arada ne kadar saçının döküldüğünü anlamak ister gibi eliyle başı-

nın kabak yerini yokladı. «Kafamı bir süre toparlıyamadım. Benim ille suçlamamı istedikleri bazı kişiler vardı. Bazılarıyla desen, hele Supreme'le Magnum'dan bildiğim iki sinema yıldızı vardı, örneğin, hiç ilgilenmiyorlardı. Derken Komisyonla büyük stüdyoların varmış oldukları andlaşmaya benim aklım erip ayaklarım suya değince, gelişmeler göstermeğe başladık. Efendim, elli kişilik bir liste hazırlamışlardı benim için. Bunların içinde yedi tanesi var ki ömrümde tanımadığıma yemin edebilirim. Ama yanıliyormuşum meğer. Öyle ya, durmadan kalabalık partilere giderdik. Benim iki milli futbolcu da katıldığım her toplantıyı ezbere biliyorlardı. 'Falanca gecede, filancanın toplantısında ikiniz bir odadaydınız' diyorlardı bana. Ben de bir süre sonra bu filancanın partisinde görüştüğüm kolancayla ne gibi bir siyasal konuşma yapmış olabileceğimi anlatıyordum onlara... Sonuna doğru bana eni konu ısındılar. Bir tanesi yaptığım filmlerden birini çok beğenmiş olduğunu söyleyecek kadar ileri gitti. Hatta bir yarış üzerinde bahse bile tutuştuk. Sonunda ben de onları, adını Komisyona vereceğim kişilerden bazılarını sevdiğim kadar sevmeye başladım. Zaten ona bakarsan, listenin yarısındaki adlar, iğrenç kişilerin adları.» Eitel bezgin bezgin gülümsedi. «Sorguya çekilmem iki gün sürdü. Bu arada Crane dönmüştü. Onu görmeğe gittim. Çok sevindiğini söyledi ama benden daha istedikleri varmış. Yaptıklarım yetişmiyormuş meğer.»

«Yetişmiyor muymuş?» diye sordum.

«Bir kaç dönümlük daha toprak kalmış fethedilecek. Crane avukatımı çağırdı. Eksik olmasınlar, Komisyonun karşısında konuştuktan sonra gazetelere yollanacak bir bildiri hazırlamamı söylediler. Crane bildiriyi benim adıma yazmıştı bile. Ben kendime göre kaleme alacaktım bunu, elbette, ama Crane bana ne gibi bir demecin en iyi etkiyi uyandıracığını göstermeyi daha uygun bulmuştu. Sonradan avukatım başka bir buluş ortaya attı. Hepsi

bunda anlaştılar. En iyisi meslek gazetelerine paralı bir ilân verecektim, kendi imzamla. İfade verdiğim için nasıl göğsümün kabardığını anlatacaktım. Benim durumumda olan başkalarının da benden örnek alarak sorumluluklarını yerine getireceklerini umduğumu bildirecektim. Önümüzdeki hafta gazetelere dağıtacağım bildiriye görmek ister misin?»

«İsterim ya,» dedim.

Kısa olan bildiriye bir göz attım:

Boşa giden bir yıllık bir çaba ve direnmeden sonra Komisyonun milliyetçi, vatansever, yurda yararlı bir amaç güderek böyle bir görevi yerine getirdiğini anlamış bulunuyorum. Ve bugün hiç bir zor ve baskı altında kalmaksızın ifade verirken bu ülkeyi dışardan sızan bütün bozguncu güçlere karşı korumakta kendime düşen payı övünçle yerine getiriyorum. Hepimizin paylaştığı demokratik törelerin köklü inancıyla bu sözlerime ekliyebileceğim tek bir şey var: vatandaşların ellerindeki herhangi bir bilgiyi Komisyona emanet ederek katkıda bulunmaları en birinci görevleridir.

«Ben de zaten aşağı yukarı böyle birşey umardım,» dedim.

Eitel başka konulara sapmıştı. «Birşeyi bilmen gerekir,» dedi. «Crane sözünde duruyor. Onun ofisinde olduğum sırada çeşitli stüdyoların müdürleriyle konuşarak beni temize çıkaran bir kaç şey söyledi. Bütün bu serüvenin beni gerçekten şaşırtan yönü bu oldu, sanıyorum. Benim düşüncelerim daha mı dolambaçlı yollardan işliyor, nedir? Bu telefonları benim gözümün önünde yapacağını sanmamıştım, doğrusu.

«Ya senaryon?» diye sordum... Başıma bir ağırı saplanmıştı.

«O da tuhaf birşey, Sergius. Kendi kendimden ne za-

man utanmağa başladım, biliyor musun? Colli'e'ye kazık atmak düşüncesi ağırıma gidiyordu. Önce onunla görüşmem gerektiğini düşündüm. Gittim Collie'ye; senaryoyu kendi hesabıma satacağımı söyledim. Kızınadı bile. Bunu bekliyordu, sanırım. Yalnızca, işimin başına döneceğime sevindiğini söyledi. Allem etti, kallem etti onunla birlikte çalışmağa razı oldum. Biliyor musun, beni gerçekten sevdiğini o zaman anladım. Çok dokundu bu bana. Yeni bir kontrat imzaladık. Collie Teppis'i kandırır da filmin yönetmenliğini de ben üstüme alırsam parayı Collie ile yarı yarıya bölüşeceğiz. Yarın gittiğim zaman herşey kararlaştırmış olacak. Vereceğim reklâmın, yani bildirinin müsveddesini onaylayıp imzalamaktan başka işim kalmıyor.»

Onu dinlemeğe daha fazla dayanamıyarak «Güzel ama sen nasılsın?» diye sordum birden bire. «Duygularım ne diyor bu işe?»

Eitel'in yüzündeki o her zamanki biraz alaycı, sınıksıkı disiplinli maske sıyrılarak ardında bir an için çok kışkık, çok incinmiş bir bakış uçup geçti.

«Duygularım mı?» dedi Eitel. «İnan, Sergius, pek de öyle atla deve değil. Nasıl anlatayım, beni kısıktırak bağlamış olduklarını çok geçmeden anlamıştım. Ya bir şişe uyku hapi alıp bu işi bitirmek vardı, ya da bu başıma gelenlere uslu uslu boyun eğmek, direnmeden... Böylece, doğduğumdan bu yana ilk olarak satılmışlığın tadını tattım, tepeden tırnağa, katıksız bir satılmış... Yediğim her şamarı, her tekme, bana tepeden bakarak yaptıkları her iyiliği öpüp başıma koyuyor, içimden de, daha büyük bir kötülük bulmadığım için şükrediyordum. Şimdi ise yalnızca derin bir yorgunluk duyuyorum. Doğruyu söylemek gerekirse kendi davranışımın hoşnut da kaldım biraz. Çünkü, inan bana Sergius, gerçekten pis bir işti bu.» Bir sigara yakıp ağzına yaklaştırmayarak, «Sonunda insanın elinde kalan tek onur bu oluyor,» dedi. «İğ-

renç olduğunu kendi kendine söyleyebilmek...» Sigarasını dudaklarının arasına koyup gene çıkardı. Biraz süngüsü düşük, özür diler gibi bir bakışla, «Sırası gelmişken...» diye ekledi. «Sana Supreme Stüdyolarının teklifine boş vermeni öğütlemekle biraz ukalâlık ettiğimi sanıyorum.»

«Ben pişman değilim,» dedim ama pek de doğruyu konuşmamıştım.

Eitel içki bardağını elinde döndürüp durarak, «Emin misin?» diye sordu. «Sergius, seni yardımcı olarak yanıma almayı aklımdan geçiriyorum.»

Birden tepem attı. «Onların öğretmesi mi bu?» diye sordum. «Benim filmimi yapmayı hâlâ düşünüyorlar mı?»

Eitel gücenmişti. «Çok ileri gidiyorsun, Sergius.»

«Olabilir,» dedim. «Ama ya ben bu gece çıkıp gelmeye yedim sana? Bu teklifi yapmak aklına gelir miydi?»

«Yok,» dedi Eitel. «Ne yalan söyleyim, ancak şu dakikada aklıma geldi, Ama neyi değiştirir bu? Ölüncedyedğin çatal bıçak parlatacak değilsin ya!»

Bir an gene aklım çelinir gibi oldu. Sonra stüdyoda Lulu'yla karşılaştığımı, Eitel'in asistanı olarak onunla selâmlaştığımı görür gibi oldum. Bu yüzden bu teklifi de, geri çevirdiğimiz işlerin kafamızdaki dosyasına yerleştirdim. Eitel'e, «Boş ver, olacak iş değil,» dedim ve saatime baktım.

Yerimden kalkarken damdan düşercesine, «Elena'ya göz kulak olayım ister misin?» diye sordum.

Yarı toparlanmış eşyalarının arasında Eitel'in pek kimsesiz, pek boynubükük bir duruşu vardı. «Elena mı?» diye sordu. «Bilmem ki. Bence sen nasıl içinden geliyorsa öyle yap.»

«Haber aldın mı ondan?»

Eitel önce, hayır, diyecek gibi yaptı, sonra, evet, dercesine baş salladı. «Bir mektup aldım ondan. Uzun bir mektup. Başkentteyken ordaki adresime iletiler.»

«Karşılık yazacak mısın?»

«Yok; nasıl karşılık vereceğimi bilemem ki,» dedi Eitel.

Beni kapıya kadar geçirdi. Ben araba yolundan aşağı doğru yürürken arkamdan seslendi, sokak kapısından dışarı çıktı. «Onun mektubunu sana postalayacağım, en iyisi,» dedi. «Saklamak istemiyorum ama yırtmak da istemiyorum.»

«Okuduktan sonra sana birşey yazayım mı?»

Eitel bunu da biraz düşündü. Sonra tane tane, «Sanmıyorum,» dedi. «Çünkü, biliyor musun, bazan içime öyle doğuyor ki, kendimi bırakırsam onu kötü özleyeceğim...»
«Eh, öyleyse, hoşca kal.»

Bir an için en tatlı gülüşüyle gülümsedi bana. «Sergius, o yardımcılık teklifimden ötürü kuzum bağışla beni.»

«Benim iyiliğimi düşündüğün için söylemişsindir,» dedim.

Evet gibilerden baş salladı. Bir şey diyecek gibiydi, caydı, sonra tam ben dönüp giderken duramayıp söyledi. «Biliyor musun, seni telâşa vermek istemem, ama benim siviller seninle ilgili bir sürü soru sordular bana.»

Tâ içimde buna, gerektiğince şaşırmayan bir şey vardı, sanıyorum. «Ey?» dedim, sesim kısık çıkarak. «Sen ne söyledin onlara?»

«Hiç bir şey. Demek istediğim, senin geçmişinle ilgili birşeyler anlattım; anlatmazsam tuhaf kaçır, kuşkularını çeker, diye düşündüm. Ama seni rahatsız etmelerinin gereksiz olduğuna akıllarını yatırabildim, sanıyorum.»

«Ne var ki kesinlikle bilemiyorsun bunu,» dedim.

«Hayır,» diyerek Eitel doğruyu söyledi. «Bir gün çırpıp seni görmeğe gelebilirler.»

Ben soğuk soğuk, «Herneyse,» dedim. «Kulağımı бүktüğün için sağol.»

Eitel konuşmamızın başından beri ilk olarak gözlerimin içine baktı, sonra yavaş sesle, sadelikle, «Bana karşı neden böyle amansızsın, Sergius?» dedi. «Oysa ben senden hiç birşey saklamadığımı söyleyebilirim, hiç bir zaman.»

Evet, gibilerden başımı eğdim. Bir an sesim boğuklaştı, çabuk çabuk konuşmak zorunda kaldım. Elimde değil, hâlâ seviyordum onu. Bu yüzden sözlerime ufak bir yalan katarak, «Kusura bakma; belki bugün bu denli açık konuşmasaydın daha iyi olurdu,» dedim. Gözleri birden bir parlaklaştı. O zaman, kendimi tutamadım. Zalimlik mi yapıyordum, yoksa benim için herşeye rağmen dürüst davranmak mı daha önemliydi, bilmiyorum, ama onu gene can evinden vurmak gereğini duyarak, «Seni gözümde öylesi, olduğundan öte yüceltmekle sana karşı haksızlık ettim sanıyorum,» dedim.

Ne var ki Eitel buna karşı hazırlıklıydı. «Eitel, büyüdüğün artık! tapınacak bir kahraman yaratmaksızın da yaşayabilecek yaşa geldin,» diyerek omzumu sıvazladı, sonra dönüp evine girdi.

Mektubu ancak hafta sonunda aldım. Bu arada Eitel konusunda bilgi edinmek fırsatından yoksun kaldığım söylenemez. Her gece, möbleli kira odamda gazeteyi açtığım zaman onun şansının ne türlü döndüğünü gösteren yazılar okuyordum. Komisyon karşısında ifade verdikten sonra bir hafta boyunca dedikodu yazarları ondan, bir din savaşının kahramanıymışcasına söz ettiler. Ondan sonra da Eitel'le ilgili bir kaç kısa habere rasladım. Supreme Filmler Stüyosu, Charles Francis Eitel'le Carlyle Munshin'in yazdıkları, ERENLER VE SEVENLER adında bir senaryoyu satın almış olduklarını, filmin yönetmenliğini Eitel'in, yapımcılığını da Munshin'in üzerlerine alacaklarını bildiriyordu. Munshin'in Eitel'le nasıl olup

da iş birliği yaptığına şaşan olursa diye dedikodu sütûnlarının çoğunluğunda, Eitel'i gerçekte Teppis'le Munsch'in yola getirdiği açıklanmıştı. Komisyon karşısında görevini yapmağa Eitel'in aklını yatırmış olanlar onlardı. Aslında dikkat ve kuşkuyla ele alınıp didik didik edilmesi gereken bir haberdir bu; ama ilgili katlar nedense üstünde durmadılar, Eitel de bir süre ortalıkta görünmedi, gazetelerde, dergilerde adı geçmez oldu. Yalnız arada bir, onun filminin oyuncularını seçtiği üstüne bir kaç satıra raslıyordum.

Bunlardan çok önce o bana Elena'nın mektubunu yollamıştı. Baştan sona oudum bunu, Elena'nın sayfaları dolduran yazısına yer yer takılıp tökezlenerek. Lekeler, sıçraklar, yer yer üstleri karalanmış kelimelerle doluydu yazısı. Satırlar kâh yokuş aşağı, kâh yokuş yukarı tırmanıyordu, sayfaların altlarındaki, üstlerindeki, yanlarındaki boş yerlere notlar, parantezler, oklar eklenmişti ve mektup Eitel'le, Eitel'in odasında yaptığımız konuşmadan çok uzaklarda gibiydi.

XXIII

Sevgili Charley,

Bunu okurken gülümsediğini görür gibiyim. Ne aptal kız, diyeceksin ya, bunda bir yenilik yok, benim aptal ve yontulmamış olduğumu ikimiz de biliyoruz nasılsa. Hem bir karesinde bana, «Elena, şu ruh - bilimi deyimlerini kullanarak durmaktan vazgeç, bu sayede kültürlü olacağını sanıyorsan yanıyorsun,» dediğini hâlâ unutmadım. Gene de benim garip bir yoldan kültürlü olduğumu sen de unutma, çünkü en cahil Katoliğin bile biraz kültürü vardır, Charley. Gelgelelim başka yönden sen haklıydın; gerçekten de o deyimleri bol bulamaç kullanırsam herkesin beni kültürlü sanacağını umardım. Sonra sen çıkıp bu umudu balon söndürürcesine söndürüverdin. Ama bugün bile sana mektup yazarken korkudan nasıl titrediğimi bilsen inanmak bile istemezsin. İnsanın yanlışını çıkarmağa öyle meraklısındır ki! Ama orta okulda en iyi notlarımı İngilizceden alırdım, hatta ister inan, ister inanma, on bile alırdım, valla, bak bunu sana hiç söylememişimdir, zaten söylesem de inanmazdın ki. Bu yollu yazmak benim de hiç hoşuma gitmiyor, Charley, çünkü mahalle karılarına döndüğümü biliyorum; eksik olma bir gün sen de bu yönden dikkatimi çekmiştin, ne var ki benim için önemli olan şey oturup sana bir mektup yazabilmemdir.

Yalnız, bu yazdıklarımın hiç biri sana yazmak istediğim şeyler değil. Başlangıçta sana teşekkür etmek için oturdum bunun başına çünkü kendi usulünce bana çok iyiliklerin dokundu, ve sen kendinin inandığından daha

iyi bir adamsın. Bazan seni düşündükçe içimden ağlamak geliyor, Charley ama şu sırada ağlıyamıyorum daha, ne yalan söyleyim? Sana karşı hâlâ hıncım var ama umudum şu ki bundan beş yıl sonra, ya da bilmiyorum ne zaman, gelecekte bir gün, oturup seni doğru dürüst düşünebileceğim, o zaman da sana borçlu olduğumu kabul edeceğim çünkü burnu büyük züppenin biriydin ama (hem de ne züppesin ya, Charley,) kendinin bu yönünden sen de yaka silkerdin aslında, benim kendi görgüsüzlüğümünden yaka silktiğim gibi, hem de içten söylüyorum bunları...

Charley bu mektuba başlayışımın tek bir nedeni var, sana bir dolu şey borçluyum Marion Faye'le yaşamağa lünç olur. Sen bana hiç birşey borçlu değilsin oysa ben sana bir dolu şey borçluyum. Marion Faye'le yaşamağa başladıktan sonra içime bir kurt düştü, gerçeği söylemek gerekirse daha önce de olmuştu hani senin şu D.B. adındaki dostunla karısı Z'ye gittiğimiz gece, sonunda hepimiz lâ-yığımızı bulduktu ya, tüylerim ürperiyor o geceyi andıkça; ne var ki, bilmiyorum, öyle bir gece olmasa da bizim aşkımızın sonu nasılsa gelecekti, diye düşünüyorum. Ama eğer sana işin en doğrusunu söyleyeceksem, bu kurt bütün bunlardan çok, çok önce düşmüştü içime, daha seninle bile tanışmazdan önce, hatta en doğrusu seni tanımamdan bir önceki gece duymuştum bunu ilk olarak. Biliyor musun nedir bu? Şu güne değin hiç kimseyi sahiden sevdiğimi sanmıyorum. Kendi kendimi bile. Sevmek nedir, bunu bile bilmiyorum. Seninle öğrendiğimi sanmıştım ama bilmiyorum. Çünkü, bak anlatayım, Marion'u da sevmiyorum, gene de, bunu sen üzülesin diye söylemiyorum, Charley, ama yatak konusunda Marion bütün deliliğine rağmen hem de iyice sapıtık bu yönden, ince ince anlatmak istemiyorum ama sana benzeyen bir yanı var: pis, sapıtık bir iş becerirse dünyanın gidişi değişecek ya da kıyamet kopacak filân sanıyor, ona benzer birşey işte. Söylemek istediğim, öyle bir şey var ki on-

da, yattığımız zaman tıpkı seninle bulduğum zevki buluyorum! Biliyorum, ne diyeceğini; o hep öyledir, zaten diyeceksin ama değil işte. Bak hatta ilk seferinde Marion'a numara yapıyordum, hani seninle yeni yeni başladığımız zamanlarda. O gece onunla iyi vakit geçirmek istemedim, geçirmediğim de çünkü sana sevdalanmış olduğuma inanmak istiyordum. Sana bile sonradan yalan söyledim; Marion'u çocukluğumdan filân tanıdığımı söyledim ama doğru değil bu. Onu burada bir barda gördüm, bir gün öğleden sonra. Tanışmadığımız halde gelip benimle konuşmasına izin verdim. Kadın tellâlı olduğunu biliyordum, ünü kulağıma gelmişti, gelmiş olmasa bile zaten o gizlemiyordu ki mesleğini! Şimdi, kendi kendimi bundan öte kandıramıyacağımı, bende iş olmadığını öğrendim artık; yok bende iş, Charley, gerçi şimdiye dek kendimi hiç böyle gözle görmezdim ama ben de herkes gibi orospunun biriyim işte. Annem hep söylerdi, sen kötü olacaksın, diye. Dün birden bire düşündüm; ya doğru bilmişse? Ürkünç bir düşünce bu, Charley. Nasıl anlatacağımı bilemiyorum ama ya çevremizdeki bütün o kıskanç budalalar haklıysalar?

Herneyse, sana hiç söylememiş olduğum birşey var. O da şu: seni bırakıp gittiğim gün bir an içimden gülmek geldi, çünkü ne düşündüm, biliyor musun? «Ey, kızım, sil yeni baştan,» diye düşündüm. Çünkü sana söylediğimi, hani hiç değilse bu kez seni benim sepetlediğimi bir zamanlar Collie'ye de söylemiştim. Ama biliyor musun asıl komik olan şey ne? Benimle evlenmek isteyen üç dört erkek olmuştu, hem de iki tanesi daha ilk gecesinde. Oysa ben onları kendime lâayık görmediğimden istememiştim. Bir tanesi de bir gansterdi hem, yaa, biliyor muydun bunu? Ruh - doktorumun dediğine göre ben kendimi bir kraliçe, imparatoriçe ve de yırtıcı bir dişi kaplan olarak görürmüşüm. Çok da doğru. Aslında çok kendimi beğenmişimdir ben. Sana, ne denli aptal olduğumun en iyi

bir örneğini de vermek istiyorum. Collie kapıdan dışarı çıkıp da aramızdaki herşey bitince ne yaptım, biliyor musun? Kendimi öldürmek istedim... Bunu sana söylemekten oldum olası utanmışımdır ama gerçek bu. İşin tuhaf yönü, bunu Marion'a ilk görüştüğümüz gün anlattım: Collie gittikten sonra otel odasında öylece oturuyordum. Çirkin, adi bir otel odasıydı biliyorsun, Collie beni gizli tutmağa her zaman öyle dikkat ederdi ki. İşin en korkuncu yıllar yılı Collie'yi sevdiğime inanmıştım, sonuna doğru da ona kin tuttuğumu sanmıştım, oysa gerçekte hiç bir şey duymuyordum. Derken kendi başıma kafayı çekmeğe başladım ki bu benim hemen hiç yapmadığım birşeydir. Ama çok yapayalındım, biraz da korkuyordum, işin kötüsü bir de başım dönmeğe başladı. Öylesine başım dönüyordu ki oda yerinde durmaz gibiydi. Ne garip, bana herşeyden kötü gelen de bu oldu, odanın dönmesi durmazsa ölecektim sanki. Sonra nasıl oldu da dönüp dolaşıp o noktaya ulaştım bilmiyorum ama kendimi öldürmek zorunda olduğumu yoksa ölüp gideceğimi düşündüm. Akıl almayacak şey, değil mi?.. Herneyse, odada bir kutu uyku ilâcı vardı, beş altı hap kadar... hepsini yuttum. Yuttuktan sonra da kusup çıkaracağım diye kuruntuya başladım ama böyle birşey olmadı, yalnızca başım daha da dönmeğe başladı. Durmadan aklıma gelen birşey vardı. Eskiden kavga ettiğimiz zamanlarda Collie'nin bana çoğunlukla söylediği birşey vardı. «Şimdi konuşmayalım bunu, şekerim,» derdi. «Elbet bir çözüm yolu buluruz ya şu sırada ruh doktorumla birlikte bilinç altındaki önemli bir problemimi aydınlatmak üzereyiz.» Her zaman bunu söylerdi. O gün de otel odasında bulut gibi sarhoş, oturduğum yerden, Collie'nin sesiymişim filân gibi kendi kendime, «Üzülme, Elena, elbet bir çözüm yolu buluruz,» deyip duruyordum. Sonra da ona karşılık veriyordum: «Bulacaksın ya, Collie, hele bir bulma, iki elim yakanda kalrı, inan olsun,» diyordum. Derken kendi kendime, öl-

memin doğru olmayacağını söylemeğe başladım. Öyle ya ölürsem iki elim Collie'nin yakasında olamazdı ki. Derken bu da beni öylesine üzmeğe başladı ki Collie'ye telefon açmam gerektiği sonucuna vardım. «Merak etme,» diyecektim ona. «Yakanı bırakacağım,» diyecektim, şöyle kibar, ağır başlı, gene de güler yüzlü yanından. Gel gör ki onun sesini telin öbür ucunda duyar duymaz ödüm koptu. Ruh doktorumla ya da bir peygamberle filân konuşuyormuş gibi oldum, ne bileyim ben, öyle birisi işte, nedense avazım çıktığınca bağırarak zehir yuttuğumu, can çektiğimi söyledim ona. Hiç unutmuyorum, Charley, telefonu kapadıktan sonra bile gözyaşlarımı dindiremedim. İçim öyle bulanıyordu, kafam öylesine kazan gibiydi, oda da fır dönmekten vazgeçmiyordu bir türlü, nerdeyse dizüstü çöküp, nolur dursun, diye Tanrıya yalvaracak durumlardaydım. Biraz sonra Collie çıkıp geldiği zaman önce çok pratik davrandı, bir iki şamar indirdi yüzüme kriz filân geçiriyor olsam gerekti, sonra yuttuğumu zehiri sordu, ben de hap şişesini gösterince, «Tanrıya bin şükür, küçük sersem,» dedi. Gülmeğe başladı bir de. Öyle yerim dibine geçtim ki o zaman; ne ondan önce ne de sonra öyle olmamışımdır: hiç bir şeyi beceremiyordum, kendi canımı bile alamıyordum. Hatta aldıklarımın uyku hapi bile olmadığını öğrendim sonradan sinir yatıştırıcı haplarmış. Collie beni kusturtup bunları çıkarttı aşağıdan da kahve getirtti, bardak bardak boğazımdan aşağı boşaltıp durdu, öyle ki doktor çağırmak bile gerekmedi... Neden anlatıyorum bunları sana? Bilmem ki. Yalnız birkaç saat sonra geceleyin, artık iyileşmiştim de yalnızca çok sinirliydim ama Collie'yi elimden kaçırdığıma da üzölmüyordum artık, ondan tiksindiğimi, onun artık benim için bir yabancı olduğunu düşünürken birdenbire, onun beni kusturtmuş olduğunu, beni kusarken gördüğünü aklıma getirince içimde birşeyler kıpırdamağa başlamaz mı? Bunun ne denli çılgınca bir-

sey olduğunu sana söylememin gereği yok, çünkü bilirsin, sana makyajsız bile gözükmek istemezdim, her zaman karşımdakiyle aramda bir uzaklık bulundurmak yoluna gitmişimdir, öylesine ki şimdi bile bunu sana yazarken yüzüm kızarıyor, ama Collie'nin beni kusarken görmüş olması içimi kıpırdattı işte, çok heyecan verici geldi nedense, öylesine ki tuttum yattım onunla. Ama çok korkunç bir itirafta bulunacağım, belki de bana güceneceksin ama biliyor musun Collie çok iyiydi yatakta, çok ileriydi, senin gibi, yalnız şişmancaydı biraz, az buçuk da kaba ama çok değil, bu yüzden her zaman onunla yatarken kendimden geçmiş gibi yapardım, bu da bir bakıma benim suçumdu, onun değil, çünkü biliyor musun, hiç bir zaman güvenemedim ona. Bir kadın da bir erkeğe derinden derine güvensizse soğuktur ama karmaşık bir sorun bu, hem ben kim oluyorum bu konudan söz açacak? Öyle ya, seninle ilk tanıştığımız gece sana pek mi güvendiymdim yani? Hatta senden pek hoşlanmıyordum bile, çünkü, hâlâ aklımda, Sergius Lulu'yu beğendi diye kıskançlığımdan çatlıyordum, sen de bana öyle bir tepeden bakıyor, öyle küçümsüyordun ki beni... Bütün bunlara rağmen seninle yattığımızda rol yapmadım; rol yapmadan seviştiğim tek erkek belki de sen olmuştun ama bu da yüzde yüz doğru değil, çünkü hani biraz önce anlattığım o intihar gecesinde, hani seninle tanışıp o eğlentiye gitmemizden önceki gece, Collie'ye kendimi olduğum gibi vermiştim. Eterli filânmışım gibi geliyordu, sonra birden, Collie'nin kollarında derin bir özgürlük buldum. Nasıl anlatacağımı pek bilemiyorum ama o dakikada öyle geldi ki nereye gidersem gideyim böyle bir özgürlük bulabilirmişim gibi geldi. İşin gülünç yönü, sonradan Collie'yle oturup uzun uzun konuştuk. Onun beni arada bir, birer geceliğine görmesini kararlaştırdık. Buna karşılık da bana para verecekti, kiralık kızmışım gibi. Yanılmıyorsam elli dolarda karar kıldık. Artık birlikte ya-

şamadığımızı, arada bir, birkaç saatliğine bir kaçamak yapacağımızı benim kafama iyice sokmak istiyordu sanırım. Giderken bana ertesi gün seni yollayacağını söyledi. Charley, şunu anlamamı istiyorum ki ertesi gün buluştuğumuzda, sonra o partide, daha sonra da senin evindeyken filân, ben senin hep beni kiralık kız olarak tuttuğunu sanıyordum, bu yüzden de korkunç heyecanlanıyordum. Rol yapıyorum demek istediğimi sanma, çünkü yapmıyordum ama akıl almıyacak biçimde eksite olmuşum. Ama, anlıyorsun ya, beni böylesine kızıştıran şey senin kişiliğin miydi, yoksa içinde bulunduğumuz durum muydu, bilmiyordum, hâlâ kestiremiyorum. Sonra ertesi gün bana kiralık kız gözüyle bakmadığını, Collie'nin sana bu yollu hiç birşey söylememiş olduğunu anlayınca hem içim karardı, hem de çok mutlu oldum; duygularımı ben de anlıyamadım, kısacası. Sen beni öyle hoş tutuyordun, öylesine efendi bir insandın ki kafam karışmağa başladı. İlk yanlış adımı o zaman attım işte, çünkü hemen o zaman kafayı işletip kaçmalıyım senden. Neylersin ki o minnacık, çirkin otel odasından başka birşey düşünemiyordum. Orada oturursam oynatırım, gibi geliyordu. Başkente dönmeyi de istemiyordum, öyle ya, kimim vardı orada? İşte bu yüzden seninle sevişmeğe başlamam doğal birşeydi, derken kendim de farkında olmadan, bir de baktım, iş ilerlemiş, yeni bir sevdanın orta yerindeyim. İnanmadım buna, inanmak istemedim, çünkü biliyor musun, bu iş gene kafamı karıştıрмаğa başlamıştı benim. Collie'yle son olarak yattığımda şunu çıkmıştım, Charley: insan isterse bütün dünyayı lop yumurta gibi yutabilir, yeter ki o kasıntı burjuvaların döktüğü dillere kanmasın... Gel gör ki sen döktüğün dillere beni inandıрмаğa başlamıştın. Bir kadının bir erkekle iki üç kez gezmeye çıktıktan sonra hop diye evlenmeyi düşünmek zorunda olduğu durumlar, o gelenekler iğrenç gelir bana. Annem böyle evlenmiş işte, kız kardeşlerimin çoğu

da böyle evlendiler, öyle sıkıcı bir yaşamları var ki canlarından bezmişler, herkesin yaşamaktan ödü kopuyor. Ben de korkuyorum yaşamaktan, oysa sersemlik bu. Bir zamanlar bir kız arkadaşım vardı. Sürekli olarak bir gençle çıkıyordu. Bazan Collie'nin sinema dünyasıyla ilgili büyük bir partiye filân gittiği Cumartesi gecelerinde ben de bu ikisine katılırdım, arada bir. Biliyorum, inanmayacaksın bana, aklına Don Beda'yı da getirmek istemiyorum ama bu iki arkadaşımın olup bitenler bambaşka anlamdaydı çünkü üçümüz de birbirimizi arkadaş olarak çok severdik, böyle birşey olunca kendimden hiç tiksinezdim, ertesi gün çöküntü duyduğum da olmazdı. Demek istediğim, söz gelişi, Pazar sabahı üçümüz bir arada kahvaltı ederken, bir gece önce eğlendiğimiz gibi eğlenir, güler söylerdik. Neden biliyor musun? İş çok basitten alırdık da ondan. Kız arkadaşım beni çok severdi hiç kimse de birbirinden çok şey beklemezdi. Oysa senle ben yaşam sorunlarımızın çözümlenmesini birbirimizden umuyorduk. İnan bana, bu senin nasıl hiç hoşuna gitmiyorsa benim de hiç hoşuma gitmiyordu. Seninle tanıştığımın daha ilk haftasında gidip Marion Faye ile yatmam bu yüzden ama korkaklık ettim gene de: kendi kendimi senin olağanüstü bir insan olduğuna, yaşamının güzel, sevmenin güzel olduğuna inandırmadan edemedim. Oysa bunların hepsi aldatmacaydı, Charley; gerçekte yaşamaktan ödüm kopmuştu, can kurtaran simidi gibi dört elle sana sarılmıştım. Hani Collie'nin geldiği o gece ona bakmak bile istemedim, öyle tiksiniç gözüküyordu gözüme, ama neden biliyor musun? Onunla da, hiç değilse o son gece hoşça vakit geçirmiş olduğumu unutamıyordum da o yüzden öylesi tiksiniç ve şişko gözüküyordu gözüme, çünkü yalnızca seni sevdiğime inanmak istiyordum.

Bazı yönlerden öylesine manyağım ki! Oturup daha çok mektup yazsam belki iyi olur, çünkü seninle hiç konuşamazdım ama bak, şimdi konuşabiliyorum: artık ara-

mızda hiç bir şey kalmadığı için olsa gerek. Gene de bazı şeyler var ki bilmen gerek çünkü bunları dünyada benim gözümle göremezdin, örneğin taksi şoförlerini ele alalım. Nedendir bilmiyorum ama hiç şaşmaz, bana karşı terbiyeli davranmak zorunda olmadıklarını hepsi de hemen sezerler, nedense. Senin ordan ayrıldığım gün bile. Bavullarımı taksiye koydurtup Marion'un adresini vermiştim, arabaya bineli daha iki dakika olmadan, ben daha kendi içimdeki duyguları incelemeğe çalışırken şoför bana dönüp, «Bu Faye denilen herifi çoktandır tanıyor musun, yavrum?» diye sormaz mı? Hem de sırtarak. Tıpkı babamın bir takım müşterileriyle konuşurken sırttığı gibi, iççesine, demek istiyorum. Öyle bir tepem attı ki Charley, sesimin son perdesiyle, pis çeneni kapa, diye adama haykırmağa başladım. Marion'un oraya varıp da içeriye girdiğim zaman herşeye kendimi hazırlamış durumdaydım. Beni hemen zengin bir adama kiralar, diye umuyordum. Çevrendekilerce böylesi küçük görülmek ve buna katlanmak zorunda kalmak senin hiç başına geldi mi?

Herneyse, Marion beni işe çıkarmadı. Yalnızca beni gitgide daha sarhoş etmekle yetindi. Bunun için pek uğraşmasının da gereği yoktu ya. Bilmem farkında mısın, ama o gün senin kapını çarpıp çıktığım zaman zaten bulut gibiydim. Sabahleyin erkenden telefon açıp Marion'a, geliyorum, demiştim. Sonra öyle bir korkuya kapıldım ki kocaman bir bardağa viski doldurdum. Ne zaman mutfak-
ğa gitsem bir yudum alıyordum. İşte böyle, Marion'un evine vardığımda iyice zomdum, o da bana daha içki verdi, öyle ki sonrası aklımda bile değil, yalnızca, «Collie nasıl da üzülecek şimdi,» diye düşündüğümü biliyorum. Bu yüzden de, acaba bazı yönlerden onu senden daha mı çok sevmiştim, diye merak ediyorum, Charley, çünkü o sırada onu düşündüğümü biliyorum, oysa bu mektubu yazmağa oturuncaya değin seni pek düşünmedim. Belki bazı

yönlere Marion'u ikinizden de çok seviyorum. Bilmiyorum, umurumda da değil, ama örneğin yatak durumlarında Marion'un gecesi gecesine pek uymuyor, gelgelelim iyi olduğu zaman seninle geçirdiğim geceler kadar iyi olabiliyor. Bilmem ki, belki ben sığ bir kıyım, bir biçim belki de; ne çıkar? Bana hep, kendimden başka birşey düşünemediğimi söyledin, belki de doğrudur. Bilmediğim bir tek şey var: hiç değilse Marion'la bir yere doğru gidiyorum. Senin gibi korkak değil o, züppe de değil, hatta bende ne bulduğunu bile aklım kesmiyor, gelgelelim bu da yeni birşey değil çünkü hiç bir erkeğin bende ne gördüğünü hiç bir zaman anlayamamışımıdır. Neyse, Marion'la durmadan tutuştığımız budalaca kavgayı bilmek ister misin? Ben her dakika ona, beni birilerine kiralamasını söylüyorum, o da, yok diyor. Benimle evlenmek istiyormuş ancak ondan sonra kiralık kız olarak çalışabilirmişim. Sanırım pezevenklerin kralı olmak istiyor. Don Beda filân gibi. Evlenilmez ki onunla, evlenmenin düşüncesini bile gülünçleştiriyor. Zaten ben de evlenmek istemiyorum, lâfından bile iğrenir oldum. Oysa Marion durup durup, ille evlenelim diye yalvarıyor inan Charley. Neden, diye sorduğum zaman da, diyor ki, seni anemin dostları arasında görmek düşüncesi hoşuma gidiyor, gibilerden saçma bir lâkırdı ediyor. Sonra! istiyor ki her dakika kafamız dumanlı olsun, ya da marihuana çekelim. Ne yalan söyleyim, işin bu yönü beni de sarmıyor değil. Oysa bazan marihuana çekerken öyle bir korkuya kapılıyorum ki düz duvarlara tırmanasım geliyor, bazan da yüreğim duruverecek sanıyorum... Marion sana da sövüp sayıyor. Bir zamanlar nasılsa, nedense, onu kötü yaralamış olsan gerek. Herşey abuk subuk Charley. Nereye gittiğimizi ben de bilmiyorum. Garip birşey, ürkünç de biraz. Marion Don Beda'yla Zenlia'yı görelim, diye tutturdu, dersem seni kırmış olur muyum, bilmem. Ama nasılsa kulağına gelmiştir ya, zaten. Onun yaptığı

bambaşka şeyleri de anlatabilirim sana, ama ne önemi var. Bence işin en çirkin yönü şimdi Marion'dan bir yabancıymışcasına söz etmem. Hatta daha bile çirkin birşey yaptım, Charley; Collie'yi sana anlattığım gibi seni de Marion'a anlattım, demek istediğim, yerin dibine batırarak. Her seferinde kendi kendimden utanıyorum ama doğruyu istersen ben sürtüğün biriyim, hiç bir zaman da olgunlaşamadım. Beni bu yönden kınamakta haklıydın, yerden göğe dek. Buna inanmanı istiyorum, Charley çünkü öyle mutsuz ve zavallı bir adamsın ki, oysa buna layık değilsin. Neden böyle düşündüğümü ben de bilmiyorum ama sen bu mutsuzluğu haketmemişsin gibime geliyor. İstiyorum ki bir yerde şansın dönsün, yüzün gülsün biraz. Gerçi senin yüzünü neyin güldüreceğini bilmek için de falcı olmak gerekir ya, herneyse, sanırım sana söylemek istediğim şu: seni dilediğince sevmemiş, sevmemiş olduğumu anlamak beni de en az senin kadar üzdü, kahretti. Seni yeren sözlerimden ötürü özür diliyorum. Nasıl yapabildim ben böyle şeyleri? Sen çok iyi şeylere lâıyksın, Charley. Mutsuz olman haksızlık...

Bir mürekkep lekesi vardı; Elena yeni bir paragrafa başlayıp yazdıklarını karalamış, sonra mektubu orda kesmeğe karar vererek imzasını atmıştı. Karalanmış satıra, mürekkep lekesine, imzaya bakarak, onun orada kaç zaman oturup düşündüğünü merak ettim; mektuba neden başlamış olduğunu bir türlü kestiremeyip birşeyler daha eklemeyi isteyerek... O dumanlı kafayla, yaşamının kirli çıkışı içinden birşeyler daha bulup çıkarmağa çalışmağa çalışmış, sonra da çıkının içinde aranıp durmaktan vazgeçerek imzasını basıp zarfı kapamış ve mektubu postalamış olsa gerekti...

XXIV

Mektubu okuduktan sonra çıkıp Marion'la Elena'yı görmeğe gittim ama Elena utangaç durdu benim yanımda, Marion'un da tersliği üstündeydi bu yüzden çok oturmadım. Zaten o akşam gitmem yanılttı ya, çünkü benim içim de kapkaraydı. Bir konuşma yürütmek için yarım saat boşuna çaba harcadıktan sonra kalktığım zaman hâlde bir an Elena yanıma sokuldu. «Benden hoşlanmıyorsunuz artık,» dedi.

«Belki de öyledir,» diye söylenerek kapıyı usulca onun yüzüne kapadım. Onu incittiğim için biraz dağılan kasvetim şimdi iki kat yoğunlaşarak üstüme çöktü; gidip möbleli kira odama yattım,; yerde miydim, gökte miydim, bilmiyorum. Onun mektubunu okurken bir bulut çökmüştü üstüme, onu Marion'la görünce daha da kötüleşmiştim. Yaşamın en dip katları konusunda bilinecek ne varsa hepsini bildiğimi sanırdım, ama insanın her kez yeniden öğrendiği üzere ben de şimdi, en dip diye bir şey olmadığını, ne denli karanlığa gömülürsen gömül, bir gün gelip daha da derin karanlıklara gömülebileceğini yeni baştan öğreniyordum. Böylece battıkça battım bu karanlık kuyuya, öyle ki şu kasvetimin yanı sıra bir gün önce geçirdiğim iç çöküntüsünü özlemle anar oldum. Elimden ayağımdan can çekilmeğe başladı ve ertesi sabah, yattığım zamankinden daha da yorgun uyandım. Günler günü, ayakta kalabilmek için kamçılayıp durdum kendimi. Yazı yazmağa başladım. Yetimler evinde öğrenmiş olduğum kuyruklu, kıvrımlı el yazısıy-

la sayfa üstüne sayfa dolduruyor ve Lulu'dan âhımı almak için (bir yazar için söylenebilecek en kötü şey, yasını korkakça bir öğ aracı olarak kullandığını belirtmektir), birbirini tutmayan uzun paragraflar boyunca onu tuzla buz etmeğe yelteniyordum. Kızkardeş Rose'un kafama kazdığı olanca din dersleri şimdi hortlayarak Altın Çölde tanımış olduğum kaç kişi varsa hepsini lânetler gibiydi, öyle ki yalnızca Lulu'ya diş bilemekle, Elena'ya, Eitel'e, Marion'a hınç beslemekle kalmıyordum, kendi kendimden de tiksindir olmuşum. O zamana değin kendi kendime hiç bu denli acıdığım, kendi kendimi böylesi hor gördüğüm hiç olmamıştı. İşin en kötüsü, hiç bir zaman eli yüzü düzgün birşey yazamıyacağıma, yazarlık yeteneğim olmadığına inanıyordum. Kadınsızdım da bu arada, bundan sonra kadınla yatmayı becerip beceremeyeceğimi de bilemiyordum. Uzun lâfın kısası, ölü bir madden kuyusunun dibinde tek başına kalmış sekiz - on yaşlarında bir çocuk kadar yürekli olduğumu söyleyebilirim. Bu durumun hiç bir zaman düzelmeyeceğinden korkınağa başlamıştım ama en sonunda öyle birşey oldu ki derdimi dize getirdi ve ben kuyunun dibinden yukarı tırmandım. Ama sırasıyla anlatmıyorum olup bitenleri, hem zaten bu olayın beni neden iyileştirdiğini de gerçekte bildiğimi söyleyemem...

Bir gece işten döndüğüm zaman odamda iki adam oturuyordu. Açık gri kumaştan yazlık kostümler giymişlerdi, ikisinin de şapkası dizinin üstünde duruyordu: iki tane koyu kahve renkli hasır şapka, ikisinin de kurdeles rengârenk tropik desenli. Eitel onları iyi tanımlamış, gerçekten de milli takımdan iki futbol oyuncusuna benziyorlardı, kaleciyle bek... Yalnız, bu yakıştırmayı kullanacaksa kaleciyle bekin birbirlerinden apayrı kişilikleri olduğunu söylemek zorundayız. Beke benzeyen sivil polis pek iri, pek alabildiğine uzun boyluydu, zevk olsun diye kötülük eden bir tip; Dorothea'nın kitabındaki

orospu çocuğunun kusursuz bir örneği. Ona bakar bakmaz kafama dank etti ki durum çığırından çıkarsa benim de çuman olduğum gündü! Ellerini en azından benim kadar ustalıkla kullanacağı belliydi. Dahası da vardı, üstelik. Yenilgiyi sevmeyen bir adam olduğu, bu yüzden kazanmak uğruna başka yollara da baş vurabileceği gün gibi ortadaydı. O benim işimi bitirmeden önce ben onun dirsekleriyle dizlerinin neler yapabileceğini öğrenmiş olacaktım, yüzdeyüz; avcunun içiyle böbreklerini, boynumu ve, hiç kuşkusuz, öbür yerlerimi ölçmekte ne denli usta olduğunu öğrenecektim. Birçok kişilerin yüz biçimini kendi eliyle değiştirmiş olan bir adama benziyordu.

Kaleci ondan biraz daha kısacana, biraz daha tıknazcanaydı, dost bir yüzü vardı. Güreşçiydi. Kafayı çektiği barda bir çıngar çıkınca şöyle üzgün, alçak gönüllü bir yüzle gülümseyen, sonra da en yakınındaki adamı tuttuğu gibi yere çalan adamlardan... Herşeye rağmen bu iki adam bütün iyi atletler gibi akıllıydılar: pratik yönden akıllı.

«Merhaba,» dedim. «Ne zamandır burdasınız?»

● zaman işlerin kötü gideceğini anladım, çünkü yorgundum, donuk ve umursamaz bir sesle konuşmağa çalışmışım ama sesimin titremesini önleyememiştim. Benimle o modern evimdeki yerli Amerikan barın önünde, kendilerine kendilerini gösteren boy aynasının karşısında konuşacakları yerde bu adi, tek göz kira odasında konuşmalarının dünyalar kadar çok şey değiştireceğini düşündüğümü anıyorum.

İri kıyım olanının elinde, gazeteden kesilmiş bir yazı vardı. Yüzüme bakarak, «Adın O'Shaugnessy ya da McSonessy,» dedi. Bir garip bakışı vardı. Gözlerimin içine değil de burnumun kemerine dikmişti gözlerini. Öğrenmeğe değer bir oyundu, doğrusu, çünkü insanın daha da dizlerini kesiyordu.

«Birincisi,» dedim.

«Bahriye mi yoksa Hava Kuvvetleri mi?»

«Hava Kuvvetleri.»

Kaleciye benziyenı bana bakarak gülümseyip duruyordu.

«Öyleyse neden Bahriye Yüzbaşıı diye yutturmağa kalkıştın kendini?»

«Hiç bir zaman öyle birşey yapmadım.»

«Bu gazetenin yalan yazdığını mı söylemeğe çalışıyorsun bana?»

«Aman, birader, gazetelerin yanlışlık yaptıkları hiç görölmüş müdür?»

İri kıyım adam bir homurdandı, sonra gazete parçasını kaleciye verdi. Kaleci konuştuğu zaman şivesinden Güneyli olduğunu anladım, «Evlât, O'Shaghnessy'yi ne diye 'H' siz yazıyorsun?» diye sordu.

«Orasını babama sorun artık,» dedim.

«Babanın içerde yatmışlığı vardı, değil mi?»

«Çok şeyler yapmıştı, babam.»

«Evet,» dedi «Yatmıştı.»

Karyolanın üstüne oturdum, çünkü odadaki iki sandalyeyi onlar tutmuşlardı. Ufak, dikkatli bir törenle sigara paketini açtım. Bunu ellerim titremeden başardığımı sanıyorum. Gelgelelim onlara sigara sunup bu sigaraları yakmak o sırada yapabileceğim bir iş değildi. O gün Altın Çöl'den geçerken şöyle bir saatliğine eğlence olsun diye mi bana uğramışlardı, yoksa bu ziyaret daha büyük bir yanlışlığın bir bölümü müydü, hiç bir fikrim yoktu. «Daha ileriye gitmeden,» dedim, «Zahmet olmazsa kimlik kartlarınızı gösterebilir misiniz bana?»

Bir dakika üçümüz de oturduğumuz yerde kımıldamadan oturduk. Sonra bek göğüs cebinden bir cüzdan çıkardı, bana önemli olduğu görünüşünden anlaşılan bir kart uzattı. Kartın üzerinde bir vesikalık fotoğrafla Komisyonun damgası vardı, kabartma harfler de Özel Soruşturma-cı diye belirtiyordu. Adı Greene'miş, Harvey Greene.

«Ey, istediğiniz nedir?» diye sordum.

«Bir kaç kişiyle, bu arada seninle de ilgili olarak bir kaç şey öğrenmek.»

«Nedir öğrenmek istediğiniz?»

«Soruları biz soracağız. Eğer haberin yoksa şimdiden söyleyeyim, başın az buçuk dertte olabilir.»

«Hiç sanmıyorum,» dedim.

Kaleci, «Söyle bana evlât, Lulu Meyers de Kızıllardan mı?» diye sordu.

Gözlerinin içine bakarak, sesli sesli, kuru kuru güldüm. «Birşey söyleyeyim mi size? Kızıllardan hiç birini tanımadım ben. O çevrelerde hiç bulunmadım ki.»

«Charley Eitel'i tanıyorsun ama, öyle değil mi, tosun?»

«Evet, tanıyorum.»

«Eitel buradayken siyasî yönden kuşkulu olan bir takım kişilerle düşüp kalkıyordu.»

İçim biraz rahatlamaya başlamıştı. «Eğer öyleyse size bu kişilerin adlarını vermiştir elbet,» dedim.

Greene, «Elbet vardı ya,» dedi.

Kaleci, «Sen bana Lulu Meyers'i anlat, evlât,» dedi.

«Onunla siyaset konusunda tek söz etmemişizdir.»

«Hangi konuda konuşurdunuz ya?»

«Özel konularda.»

«Onunla özel ve mahrem bir ilişki kurmuştun öyle mi?»

«Bunun cevabını bilmiyor musunuz?»

«Cevabı sen veresin diye bekliyoruz.»

«Lulu'yu seviyordum,» dedim.

Greene'nin dudakları hatırı sayılır bir hoşnutsuzluk, hatta tiksintiyle büküldü. «Onunla gayri meşru ve ahlâka aykırı ilişki kurduğunu söylemek istiyorsun.»

«Benim kafam bu türlü işlemiyor,» dedim.

«Senin kafan hiç işlemiyor,» dedi Greene. «Çünkü işleseydi, senin gibi bir İrlânda çocuğu bu sapıkların arasına karışmazdı.»

İşte o zaman ödüm koptu. Harvey Greene... sıradan, halktan bir ad... Ama bu adamın adına uygun tek şeyi gözleriydi. (*) Haşlanmış bir yeşil renkteydiler. Kafamın içine usulca, haşlanmış yeşil gözlü bir polisin anısı süzül-
dü: yetimler yuvasına gelmişti birgün; bir kaçımız bak-
kallardan üç beş kuruşluk şeker çalmayı huy edinmiştik
de o sıralarda. Beni yarım saat sorguya çekmişti, sonunda
da şeyimle oynadığımı zorla itiraf ettirterek ağlatmıştı
beni. Bu yüzden şimdi de aynı şey olacak diye azap için-
de (çektğim acının tam deyimini gerçekten buydu) kıvrı-
nıyordum.

Neyse ki sürekli olarak bir takım halinde çalışabilen
polislerin sayısı azdır. Beni de kısa bir süre için kaleci
kurtardı. Onunla Greene birbirlerinden biraz usanmışlar-
dı, bana kalırsa. Herneyse, kaleci benim ruhsal ve ahlâk-
sal durumundan başka şeylerle ilgiliydi. Tepeden atan bir
alaycılıkla, «Şanslıymışsın, evlât, bir sinema yıldızını pun-
duna getirebilmişsin,» dedi. Ama haftada aldığı yüzyirmi
dolar, evdeki çoluk çocuğu da duyulabiliyordu bu sesin için-
de. «Emişmek için o gıcır gıcır papelleri cebe indirmek ko-
layına gitmiş olsa gerek,» diye ekledi.

İçimde birbirine karışan duyguların altından beri, bir-
şeylerin fırsat kolladığını sezebiliyordum. Kendimi de şa-
şırtan birşey yapıp gülümseyerek, «Mahrem işlerin ay-
rıntıları konusunda sağlam bir iç güdünüz var,» dedim.

Kaleci, «Senin kendini beğendiğini sezecek kadar var,»
dedi.

«Övünücülerden değilimdir ben.»

«Övünme. Sinema yıldızlarının frijid olduğunu hepi-
miz biliriz,» dedi. Öne doğru eğilmiş, öfkelenmeğe başla-
mıştı. Bu arada Greene kendi köşesinden suratını ekşi-
terek yandan yana başını sallamaktaydı.

(*) Greene — yeşil.

Kaleci, «Frijid değiller midir sence?» diye üsteledi. Sakınarak, «Biraz da erkeğine bakar,» dedim.

«Evet,» dedi kaleci. «Sen öyle diyeceksin elbet.» Yüzüne kan basmağa başlamıştı. «Eee, anlat bakalım damızlık koçum benim,» dedi. «Lulu'yu anlat bize.» Ama ben daha buna nasıl bir karşılık verebileceğimi tasarlıyamadı kaleci yeniden söze girişti. «Duyduğuna göre bu Lulu,» diye anlatmağa başladı ve tam iki dakika konuştu. Büyük bir hayal gücü olduğu söylenemezdi ama hiç değilse bu konudaki düşünceleri ikiye bölünmüş durumda olduğundan konuştukça konuştu. Sonunda da, «Bana sorarsan biraz onuru olan orospular bile onunla konuşmaz,» diye sözlerini bitirdi.

Olanca cesaretimi topladım. Yani korktuğumu gizlemeyi başararak, «Eğer beni sorguya çekecekseniz teypimi kullanmak isterim,» dedim.

Kaleci sustu o zaman. Suratındaki sırtış da, heyecanlı kızarıklık da yokoldu, yerine şaşalamış gibi bir bakış geldi. Onun yüzünde görmek istemediğim bir tek bakış varsa o da buydu. O dakikada çizmeyi aşmış olduğuma kanı getirdim. Herşey olup bittikten sonra ben çene kemiğim dağılmış ve yerinden çıkan omzum alçıya alınmış olarak hastanede yatarken beni bir iğneyle yarı uyandırıp başucumda bekleyen polis katibine ifade verdirteceklerdi. «Evet,» diye mırıldanacaktım, o sersemlikle, dilim dolaşarak, «Bulut gibi sarhoştum, masadan aşağıya yuvarlandığını itiraf ediyorum.»

Kaleci oturduğu yerden öne doğru eğilerek parmağıyla kalçamı dürtüşledi. «Duyduğumuza göre Teddy Pope'un armağan ettiği eflâtun bir frenk gömleği giyiyormuşsun,» dedi. «Eflâtuna benzer yanın yok, tosunum ama eflâtundan hoşlanıyorsun galiba.»

«Ahlâk Polisliğinden ne zaman terfi ettirttiler sizi?» diye sordum.

O zaman Greene araya karıştı. İki kaşımın ortasın-

daki noktaya gözlerini dikti «Hele bir daha böyle bir şey söylemeğe kalk,» dedi.

Sinirlerimin boşanmaya ne denli yakın olduğunu anlatmak işime gelmiyor. Ama sinirler boşanmazdan hemen önce insanın üstüne bir garip serin kanlılık çöker ya, daha doğrusu ben öyleyimdir. Pes etmeme ramak kalmıştı gene de durgun, düzgün bir sesle ağır ağır, «Greene,» dedim. «Bankada üç bin dolarım var. Bu üç bin dolarla kendime bir avukat tutacağım. Bunun için, Komisyonunuzun bir Hava Kuvvetleri pilotuna karşı zorbalık ettiği duyulursa nasıl bir reklâm olacağını artık sen düşün.» Kendi sözlerimi pek beğendim. Çürüğe çıkmak işinden de hiç kapak kaldırmadım.

Greene, «Sen bozguncu sapığın birisin,» dedi.

«Bunu bana yazıyla bildir, sana hakaret davası açayım.»

«Sen biraz çokçana konuşmuyor musun?» diye sordu Greene.

Onu bahçeye çağırıyordum kahramanlık göstermiş olurdum sanıyorum. Ama gülümsemekle yetindim. «Herkes çok konuşuyor bugünlerde,» dedim.

O zaman gitmek için ayağa kalktılar. Biraz şaşkınlıkla, belki onların da benden azıcık korkmuş olduklarını düşündüğüm hâlâ aklımdadır. Kapıda Greene durup bana döndü,

«Bize haber vermeden bir yere ayrılma,» dedi.

«Olur, siz bana bu konuda bir yazı yollayın hele.»

Greene, «Sen hiç bir yere gitmemeğe bak,» diyerek kapıdan dışarı çıktı. Bir dakika bekledim, dönüp gelmesinler diye kapıyı kilitledim, sonra yatağın üstüne uzandım ve kendimi kapıp koyuverdim...

Öyle ya, kim ne derse desin, sonuç olarak benim çocukluğumdan tanıdığım tiplerdi bunlar - gölgeleri yetimler yuvasının üstünden kalkmayan. Ve kim ne derse desin, sonuç olarak kendimin de onlardan pek çok ayrı ol-

madığımı, hiç değilse istediğim oranda ayrı olmadığımı biliyordum. Onların odamda bulunduğu, oturup konuş-tuğumuz sürece sinirlerimle kafamın bir ölüm - kalım ayrılımla ikiye bölündüğünü duymuştum ve benliğimin önemli bir bölümü onların her dediğine hak vermişti. Böylece, yıllardan beri içimde geçen gizli diyaloglar ge-ne şöyle bir kulağıma çalınır gibi olmuştu. Gecelerce, bulaşıkları yıkayıp döndükten sonra bitkin ve bomboş, yatağımın üstünde yattım saatler saati. Sonra düşünmeğe başladım ucun ucun; daha doğrusu, düşünmeğe çalış-mak nasıl olur, onu öğrendim. Çünkü insan düşünebil-mek için, ele geçmesi en güç olan avın: görünürdeki se-bepler değil de gerçek amaç ya da amaçlarının, sürekli olarak peşinde koşmayı, bunların hiç bir zaman peşini bırakmamayı göze alması gerekir. Demek ki kendi içeri-me bakmam gerekiyordu. Gel gör ki bu da dünyanın en kolay işi sayılmazdı. Öyle ya ne bulacaktım kendi içime baktığım zaman? Bir hiç değil miydim? Sahici bir yetim-ler yuvasından gelme yalancı bir İrlândalı, yumruk sal-lamasını beceremeyen bir boksör, refleksleri artık gitmiş olan bir pilot, biraz zor karşısında her polise hizmet ede-bilecek tıynette bir ispiyon adayı, ve en kötüsü, yatak odalarının eğlenceliği... Bu insanın düşünmesini temelli durdurabilecek anlamda birşeydi. Öyle ya, «Düşünmek-ten vazgeçmezsem pişman olacağım,» diyen birisi, kendi-ni bundan öte nasıl tanıyabilir? Sonra aklıma geldi ki, eğer dışardaki şu çetin dünyaya karşı sesimi yükselte-ceksem artık bir kitap açıp okumam gerekiyordu.

Böylece, tarlada otlayan bir öküzün kıvraklığıyla ve içimi kemiren o eski, gizli korkuyla (boks yaparken yedi-ğim yumruklar yüzünden doğru dürüst düşünebilme ye-teneğini yitirmiş miydim, acaba?), hepimizin er geç; şu ya da bu yollu cebelleştığımız sorunların içine daldım: Yürekliliği ve korkaklığı düşündüm; nasıl hepimizin ken-di iç yapımızın gerekçelerine ve değişen orantılarına gö-

re yürekli ve korkak olduğumuzu... Drstlkle yalancılığı ve bunların yarattığı yaşam dansını düşündüm, çünkü tam başka bir insana en yaklaştığımız sırada bir yalanla kapıdan evriliriz; bir yanlış anlamının sarsak adımlarıyla olmayacak yollara sapar, geçmişin aldatmaca ve yalanları arasında kendimizi bulmağa yelteniriz... Sonra, bazı sözcükleri sözcük değil de kendi başıma gelenlerin ciddi birer bölümü (herkesin başından geçenler kendisi için ciddi değil midir?) niyetine ele alarak, sevgiyle kin, zaferle yenilgi, duyguların sıcaklığıyla serinliği gibi karşıt fikirleri düşündüm, dşnebildiğimce. Bir yandan alçak gönüllülük öbür yandan yeni düşünmeğe başlıyanların kibirleriyle keşfe çıktım bu bölgeleri, o yamru yumru yatağın üzerinde, isilik ve panikten bitkin dşmş durumda, zayıf olduğumu bilip, ilerde güçlenip glenemeyeceğimi bilemiyerek... En dibe inmiştim gene. Gerçekten bir en dip vardı o sırada. Her gün, döner oldum oraya, çamurlarına dalıp belenerek kendi kendime bakıyordum; baktıkça daha az korkup daha çok şey anlamaya başladım. Bundan sonra da elde tutması en güç olan alışanlığı yazı yazma alışkanlığını edinmek için gereken ve insanı inim inim inleyen o ilk, o zor adımları atmaya başladım. Budalalık mı ediyordum, yoksa birşeyler yapabiliyor muydum, bunu o ilk sayfalardan anlayamazdım gerçi, ama ben yazmaktan vazgeçmedim. Çünkü benden önce birçoklarının anlamış olduğu ve benden sonra da birçoklarının anlayacağı gibi sonunda, ne olursa olsun, oturup elimizden geleni yapmaktan başka çıkar yolumuz olmadığını görmüştüm. Gerçi gözlerimiz bağlı olarak çalışıyoruz, gene de bu körlük içinde dürüst olarak çalışmamızı yürütmek zorundayız, yoksa hiç bir zaman, hiç bir şey öğrenemeyiz; öyle ya, bize söylenenlere yüzdeyüz inanamayız ki; kendi içimizde olup bitenleri ölçebiliriz yalnızca. Böylece ben de zavallı bir kaç sayfa yazıp bıraktım; ama elimi yeniden deneyeceğimi biliyordum.

Bu arada sivillerden ses çıkmamıştı. Yavaş yavaş, artık Desert D'Or'dan ayrılmanın zamanı geldi, diye düşünür oldum. Eğer bu adamlarla başım gerçekten dertteyse, başa gelen çekilecekti elbet, ama ben onların benimle bundan öte uğraşacaklarını pek sanmıyordum. Meksikaya gidecektim; bu düşünce çok çekiyordu beni. Hükümetin savaşta hizmet görmüş olanlara verdiği bursla Meksikada sanat ya da arkeoloji okuyabilirdim. İnsanın ömrünü güneşte geçirebilmesi için güzel bir yoldu bu. Hükümetten alacaklı durumda sayıyordum kendimi. Öyle ya, ben de yaşayacaktım elbet; ondört bin dolarlık poker oyunlarına da her zaman bel bağlamam beklenemedi. Bu arada çok garip düşünceler gelip geçmeğe başlamıştı kafamdan. Elena'yı düşündükçe, onunla Marion'lardaki son görüşmemizde söylediğim şeylere pişman oluyordum. Zamanla şu sonuca ulaştım ki Elena'nın mektubuna karşı gösterdiğim tepki benim Lulu'nun tadına varamıyan yönünün tepkisiydi. O konudaki suçun kimde, neden, ne kadar olduğunu bir yana bırakacaktım şimdilik. Bu arada Elena'nın mektubu gitgide koyuyordu bana. Bir zamanlar Eitel'in duruşma zabıtlarını okuduğum gibi şimdi de bu mektubu çıkarıp çıkarıp okur olmuştum. Bir süre sonra da Elena'ya borçlu durumda olduğuma karar verdim. Öyle geliyordu bana. Bu yüzden gene gidip görecektim Marion'la onu. Eğer araları iyi değilse (ki içimden aralarının çok kötü olduğuna inanıyordum), Elena'ya bir teklifte bulunacaktım. İsterse benimle birlikte o da Meksika'ya gelebilirdi, hatta kardeşçesine yapabilirdik bu yolculuğu o isterse. Ama ne yalan söyleyeyim, şimdi düşünüyorum da, bu kardeşlik konusundaki niyetlerimin gerçekten dürüst olabileceğini aklım kesmiyor ya, neyse; bazan Elena'yı yanıma almakla delilik edeceğimi kendi kendime söylemekle birlikte, başka zamanlarda düşündükçe, bu tasarı beni daha bir sarıyordu. O günleri anıdıkça daha iyi anlıyorum; dünyada insanın

eline geçen fırsatların sınırlı olduğunu derinden derine kavramağa başlamıştım. Demek ki Elena'yla benim kurduğumuz ilişki «tutarsa» öyle gelgeç bir serüven olma-yacaktı. Acaba Elena'yla ben, birbirimizin en iyi yönlerini ortaya çıkarabilecek nitelikte kişiler miydik, sorun buy-du. Bel bağlıyamıyordum buna, gene de birçok şeyleri göze alabilecek yaşıyordım... İşte böyle, içimizdeki zıtlık-larla bir arada yaşayarak bir karara doğru sürükleniriz. Ne var ki ben bu tasarımı ölçüp biçerek, düşlerden düş-lere dolaşıp oyalanarak ve ne denli iyi yürekli, elcil bir kişi olduğumu düşünüp keyiflenerek biraz çokcana za-man geçirdim. Bir gece bulaşıklarımı bitirmiş lokanta-dan çıkarken o gece Marion'la Elena'nın başına gelenleri bir garson kızıdan duydum, duyunca da beynimden vurul-muşa döndüm. Benim için iyi mi olmuştu, kötü mü ol-muştu, bilemiyeceğim, ama biraz fazla beklemiş olduğum bir gerçektir.

XXV

Ne anlatabilirim bu konuda? Marion kendi etini bildiği gibi biliyordu Elena'nın yalnızlığını. Bu yalnızlık pusuda bekliyordu Elena'yı: bir setin ardında birikmiş, somurtan bir su. Hele bir gedik açılmaya görsün, Elena sulara kapılarak geçmişin o sel basmış toprakları üzerinde sürüklenip gidecekti. Bu yüzden Marion çok iyi biliyordu ki Elena kendi canına kıyanların ipliğinden, dokunmuştur.

Kaç zamandır, yaşamaktaki amacını yitirmiş olmanın düşüncesi onu deliye döndürmekteydi. Gün ışımazdan önceki saatlerde, yatağında, açık bıraktığı kapının korkusuyla kamçılanmışcasına yatarken sokakta duyduğu seslerle, işte sonunda en sonunda, ne zamandır beklediği katiller olduğuna inanmanın yanı sıra bir başka acı daha duyardı ki bu, birincisinden daha büyüktü çünkü salt ödlelikten oluşmaydı. Marion, «Ben pezevengin biriyim; olup olacağım da bu, işte,» diye düşünürdü ve gezileri barlarda başlayıp gece kulüplerin dbeiten sonra gene barlara dönen kaşiflerin doyumsuzluğuyla, «Acaba...?» diye sorardı kendi kendine. Acaba ona gereken şey yalnızca pusulanın üstünde bir nokta mıydı, kahramancasına kapkara bir akına çıkabileceği herhangi bir başlangıç noktası?

Ne var ki Marion bu akına hiç bir zaman çıkamamıştı. Bir yıl geçmişti aradan, iki yıl geçmişti; Marion mesleğine temelli kazık çakmış gibiydi. Hiç kimse onu, boş zamanlarında «hobi» siyle eğlenen bir zengin çocuğu ola-

rak görmez olmuştu artık. Marion, «meslekten» sayılıyor, bunu kendisi de biliyordu. Daha şimdiden, ticaretin mantığı gereğince iki hesap defteri, bir avukatı vardı; ona-buna yüzdeler, ondalar dağıtıyordu. En kötüsü, Elena'nın onunla yaşamağa gelmesinden bir hafta önce Marion, kızlarından birini kiralayıp sonra parasını ödemeyen bir gangsterden dayak yemişti. Hiç sesini çıkarmamıştı dayaktan sonra; kendini korusunlar diye rüşvet yedirdiği polislere bile ağzını açıp bir şey dememişti. Yoksa polisler herifi benzetirlerdi ama bu da Marion'un çok ağırına giderdi. Öylesine meslekten olup çıkmıştı ki gangsterler onu saymıyorlardı artık! Bunu kendi kendine söyleyebilmek bile acıydı. Yediği dayaktan sonra «Dükkân işleten, esnaf-tan biriyim» diye düşünmüş, kapıldığı öfkeyi kendisi bile gülünç bulmuştu.

Onbeş-onaltı yaşlarındayken bir süre, durup dinlenmeksizin, gerçek babasının kim olduğunu düşünmüştü Dorothea'nın övünerek, onun Avrupa krallarının soyundan gelme bir prens olduğunu ileri sürmesine sinirlendiğini sanır, babasının çok akıllı, çok günahkâr bir papaz olduğuna inanmak isterdi, çoğunlukla. Bu düşüncesini günah-çıkartma hücreesindeki papaza anlatmağa çalıştığı zaman nasıl azar yediğini düşündükçe şimdi irkiliyordu. Haftalar haftası, her Pazar günü, günah çıkartırken paylamıştı papaz onu... Marion'un sofı olup oruçlar tuttuğu, manastıra girip keşiş olmayı düşündüğü ve bir haftalığına «itikâfa» çekilerek Dorothea'yı hem şaşkınlığa hem de adsız bir övünce boğduğu dönemdeydi bu. O bir hafta çocuğu delirtiyazmıştı. Bir jiletle sunak örtüsünün köşesinden ufak bir parça kesmiş ve panik içinde oradan kaçmıştı.

Bütün bunlar ne oldu, diye şimdi çok zaman kendi kendine sorardı. Bu konuda ne bulduysa okuyup incelemişti: büyücülerin yargılanmaları, Şeytana tapanların ayinleri konusundaki eski belgeler, kilise entrikaları, ze-

hirlmeler, kendilerinden geçmiş, sereserpe yatan kadınların apış aralarında pişirilen sevda çörekleri, yönetimindeki rahibeleri, büyücü olup olmadıklarını öğrenmek için yoklayan, bakalım içlerine Şeytan girdi mi diye iğnelerle deşeleyen Baş Rahibenin öyküsü... Ergenlik ağlarında Marion'a, bir yılın tarihini kendi kalemiiyle tutmuş gibi gelirdi. Ama geçmişti bu dönem. Genç adam onsekiz, ondokuz yaşına varınca Dünyaya dönmüştü. Ne çok okuduğunu, aklından neler geçirdiğini kimsenin bilemeyeceğini düşünmek ona gizli bir gurur verirdi.

Elena onunla yaşamağa geldiğinden beri Marion korkulu düşler görmeğe başlamıştı. Elena'nın ona bağlı bir rahibe olduğu ve kendisinin isterse onu bir büyücüye dönüştürebileceği düşüncesini kafasından atamıyordu. Aklından öyküler uyduruyordu, upuzun romanlar, ciltler dolusu... «İfritler benim içime girsin de Cehennemde tek ben yanayım,» diye Tanrıya yalvaran papazın azabını kendi içine sindiriyordu. «Yalnızca ben yanayım da öbürleri, rahibeler, kiliseler, köy, şato, bütün yöre kurtulabilsin,» diye yalvaran o papaz... Marion Baba, diye düşünüyordu genç adam. Bir yandan Tanrısına böylece yalvarırken öbür yandan neler yapıyordu Marion Baba? Önemsiz şeyler; gene de onu lânetlemeğe, cehennemlik kılmağa yeterli! Çünkü kilise korosundaki oğlan çocukları baştan çıkarmış, köyün varlıklı adamlarının yarısının karılarını gebe bırakmış, keşişlerle rahibeleri taş hücrelerindeki yataklarında Şeytanın Sopasıyla kamçılayarak kaç manastırı toptan delirtmiş, Şeytanın Süpürgesini böyle dinsel memelerde emzirmiş, en imanlı, en temiz, en el-değmemiş Baş Rahibenin yüreğinden sofuluğunu çalmıştı; öyle ki kadın şimdi Tanrıyı değil Marion Baba'yı seviyordu, şehvetle, delice... Bunun da iyi, çok iyi birşey olduğunu söylüyordu Marion Baba Baş Rahibeye. Çünkü gövdeyle ruh birbirinden apayrı şeylerdi; insan günahı arınmak için günahı arayıp bulmak, ruhu pak

tutup yüceltbilmek uğruna gövdeyi pisliğe bulamak zorundaydı. Gene de bütün bu söyledikleri Rahibeyi Büyücü yapmağa yetmiyordu; bunun için rahibenin günahını ortaya vurmak, onu damgalamak da gerekliydi, yalnız hemen şimdi değil. Bu iş aceleye getirilirse Rahibe din uğruna kendini feda etmiş bir kurban durumuna yükselirdi. Çok geç kalınırsa ölüp gider, gene bir işe yaramazdı. Bu yüzden son derece hesaplı davranmak gerekliydi. Dünyayı kurtarmak için Şeytanı kendi içine alan papaz şimdi bu Şeytanı dünyayı yıkmak amacıyla kullanacaktı, büyük bir dikkatle... Bunun için de Büyücüye dönüştürdüğü o melek gibi Rahibe önce herkesi, çevredeki herşeyi günaha batırmalıydı: manastır, köy, şato, bütün dünya öylesine suçlanmalıydı ki herkes kazıklara bağlanıp yakılmalıydı, Rahibe de yakılmalı ve alevler arasında direktan «Ey tanrım Marion Babayı bağışla!» diye bir haykırı koparmalıydı. «Çünkü o cehennemde bir ermiştir.»

Ancak bütün bunlar olup bitince Marion Baba günahlarından arınabilecekti, herkes yanıp da kendisi dualarıyla başbaşa kalınca... «Ey Tanrım senin adına çok çalıştım ama sınıdığım canları yetersiz buldum; sana lâayık değildi onlar,» diyecekti Tanrıya... Ne var ki dua ederken bile korkulu düşler içinde kıvranıyordu, çünkü Onun, Tanrının cezasına çarpılacağını Cehenneme, Şeytanın kucağına atılacağını biliyordu. Hem de işlediği o ufak günahları: baştan çıkarmalar, şehvet âlemleri, kamçılایarak delirttiği rahibeler, kazıkta yaktırttığı, suçladığı, mahvettiği kişiler yüzünden değil... Marion Baba bunlardan yüzbin kat daha büyük öylesine korkunç ve akla sığmaz bir günah işlemişti ki bunun karşısında Tanrının bile rengi solsa gerekti. «Ey Tanrım,» diye dua ediyor Marion Baba, Marion Faye'in beynindeki bir taş hücrede dize gelerek, «Ulu Tanrım günah işledim ve gözden düştüm, çünkü senin Cehennemlik olmanı diledim.»

Elena'yla paylaştığı yatak bir zindan hücresi, Ele-

na'nın yakınlığı tüylerini diken diken eden bir işkence gibiydi. Elena'nın, Eitel'e o denli tatlı gelen ten kokusu Marion'un genzini tıkıyordu. Böylece genç adam marihuana yoluyla ondan kaçarak balta girmemiş ormanlara dalıyor, dolaşıyor, sonra gene manastırın o soğuk taş zeminine çıkıp Kız Kardeş Elena'nın kazıkta yakılmasına bakıyordu: gövdesi alev alev, ayakları birer buz parçası... sonunda öyle bir dakika geliyordu ki Marion kafasının çatlıyacağına, gitgide yaklaşan bu ifrit ve şeytanlar sürüsüne hiç bir kafa-tasının dayanamayacağına inanır oluyordu. Böyle zamanlarda elinden gelen tek şey gözlerini açıp dişlerini gıcırdatarak ayak ucuna, baş parmağının üstünde dansetmekte olan cine doğru seslenmekti: «Boş lâf bunlar, hepsi boş lâf. Kes artık. Burada kes, diyorum sana!» Kendi düşünceleri, kendi içindeki büyücüyü arıyarak tenini delik deşik eden iğnelere dönmüş gibiydi. İğnenin hiç acısız beynine girebileceği nokta bulunduğu zaman, işte o zaman Marion lânetlenecekti; o zaman ortaya çıkacaktı günahı. Yoksa kurtulacak mıydı? Çünkü ötelelerde, ötelelerin ötesinde günahların en büyüğü olan bir inancı vardı: Tanrının Şeytan, Şeytan dediklerinin de gerçekte cennetten sürülmüş Tanrı olduğuna inanıyordu. Şeytan olan Tanrı herkesi fethetmişti; yalnızca bir avuç insan vardı, aldatmacayı gören, Tanrının gerçekte hiç de Tanrı olmadığını bilen. Böylece Marion dualar ediyordu: «Beni soğuk kıl, ey Şeytan... ki dünyayı senin adına yönetebileyim...» Böylece, ine-çika sürüp gidiyordu bu. Sonunda, bu düşüncelerin ateşi arasında Marion elini Elena'dan yana uzatıp onu uyandırıyor «Haydi, biraz dingildetelim şunu,» diye kulağına fısıldıyordu. Elena geldi geleli bir yangın gibiydi onun için; orman yangınının külleri tohumlanarak yeni filizler sürüyor, sonra bu fidanlar da yeni baştan yanıp kül oluyordu. Ve Marion kadının kendine sunduğu şeyden tiksine tiksine kadınla sevişirken, bu uğraşısıyla kendi kendini kamçıdan geçirir gibi oluyordu, dehşetten

kıvranan bir papaz; kafasında bir sürü resimler: Tanrı sevgisine leke süren rahibe, onun günahını, cübbesini açarak cezalandıran keşiş... İşlerini bitirdikleri zaman düştüğü boşluktan uçup geçici bir lânet düşüncesinin kanadına tutunarak kurtulan Marion, Elena'ya sırtını dönüp uyu- mağa çalışırken bile kafatasındaki dehşetin orta göbeğini oymaktan vazgeçmiyordu. Elena'yı tatlılıkla kandırıp kendi canına kıymağa sürüklemeliydi.

Elena onunla yaşamağa geldikten sonra Marion'un düşünceleri sık sık, bilmediği, görmediği yönlerde hızla at koşturur olmuştu. Sonunda, üşüyen elleriyle ayaklarını ısıtmak için Elena'ya sokulmuş yattığı bir dakikada dehşet ve övünç içinde kendi kendini anladı. Bir düşünce belirdi kafasında, şu son zamanlarda sık sık aklına gelen bir düşünce: «Bugünlerden birgün Elena kendi canına kıyacak.» Sonra, daha bu düşüncenin sonuna gelmeden kafası, töre-dışı bir ferman buyuran sert bir kral gibi, taş yüreklilikle ekledi: «Bunu sen yaptırtacaksın ona!» Marion karşı geldi buna, kapıyı kilitlememeye kararına da karşı çıktığı gibi, kendi kendine yalvarıp aman dilenerek, «Yok.» diye inledi. «Bu kadarı da çok artık!» Karşılığında yalnızca, onu her zaman bir adım daha ileri gitmeye kıskırtan alaylı yanıtı duydu: «Bunu yapamazsan başka hiç bir şey yapamıyacaksın, demektir.» Marion karanlıkta tepeden tırnağa ürperdi. Aldığı ferman, Elena'yı kendi elleriyle öldürme buyruğundan daha korkunç, daha değerli geldi ona. Cinayet işlemek neydi ki? Hiç. İnsanlar milyonlarca cinayet işliyorlardı ve bu, sevmekten daha kolay geliyordu onlara. Beri yandan Elena'yı kendi kendini öldürmeğe sürüklemek gerçek bir cinayet olacaktı. Marion bu düşüncenin büyüyle ürperiyor ve bu fermanı yakasını kurtaramıyacağını biliyordu.

Yalnız, ne yoldan başarmalı bunu? Marion kendine güvenemiyor, niyetinin ciddi olduğuna bile inanamıyordu, oysa kafası kontrolünün dışında olan bir saatli bombanın

kurgusu gibi tıkırdayıp gidiyordu bu arada. Marion, içi-
nin en derinlerine gömülü bir inançla, en sonunda kendi
kendini aşabileceği bir yere gelmiş olduğunu seziyordu.
Kendini, şimdiye dek ulaştığı yerlerin ötesinde bir nok-
taya doğru itecekti. Nereye çıkacağını kendi de bilmi-
yordu ama görüp-geçirilecek şeyler vardı, şimdiyedek gö-
rüp geçirdiklerinin ötesinde; daha başka birşey vardı. Ma-
rion buna kesinlikle inanıyordu...

Bu yüzden, Elena daha onun evine geleli bir saat ol-
madan Marion onunla evlenmek istediğini söyledi. O sıra-
da bunu neden yaptığını kendi de bilmiyordu. «Evlenelim
olsun bitsin, bari,» dedi. «Sen evlenmek istiyorsun. Benim
için de hepsi bir.»

Elena sarhoş olmakla birlikte dikkatle, yavaşça gül-
dü. «Yaşamak denen şey çok garip, doğrusu,» dedi.

«Elbette.»

«Collie ile üç yıl yaşadım. Beni bir toplantıya bile
götürmedi.»

«Eitel de hiç bir zaman seninle evlenmeyi istemedi.»

Elena ses çıkarmayıp yalnızca içkisini yudumlayınca
Marion gözlerini ona dikerek, «Ha, ne dersin, Elena?» di-
ye sordu. «Haydi, evlen benimle.»

«Marion, burada bulunmak tuhafıma gidiyor benim.»

O zaman Marion güldü. «Evlenme teklifimi sana ya-
rın yaparın.»

Birlikte geçirdikleri birkaç haftalık yaşantıya işte böy-
le başladılar. Günler günü hiç ayrılmadan gezdikleri olu-
yordu, bununla birlikte hiç bir zaman da sızıp kalmıyor-
lardı, hiç değilse Marion böyleydi. Elena'yı tiksintiyle
seyrederdi çünkü kız aslında içki içmesini bilmez, içtikçe
neşeden heyecana, heyecandan bulantıya geçer, karam
sarılığa gömülür, sonra gene içkiye sarılırdı. Çoğunlukla
çenesi açılır, Marion'un arkadaşlarıyla konuşup gülüşür,
Marion'a, onunla nasıl özgürlüğe kavuştuğunu, oysa Ei-

tel'in yanındayken herkesin kendini hiçe saydığını, ya da cna öyle geldiğini anlatır dururdu...

Yalnız arada bir paniğe kapılırdı. Marion, bir iş ayarlamak için yalnız başına sokağa çıktığı ikindi ve akşamlarda, kızın yalnız kalmaktan ödünün koptuğunu sezerdi.

Elena, «Gitmesen olmaz mı?» diye sızlanırdı Marion'a.

Marion, «İş bu,» derdi. «Kendi kendine yürümez ki.»

Elena dudağını sallandırırdu. «Keşke senin kızlardan biri olsam. Yüzünü bundan daha çok görürdüm.»

«Belki de haklısın.»

Elena başındaki dumanın arasından, «Marion, kiralık kız olmak istiyorum ben,» derdi...

«Daha erken.»

Elena daha etkileyici olmak için ' gözlerini kısarak, «Ne demek bu?» diye sorardı. «Bana orospu mu demeğe getiriyorsun, yani?»

Marion, «Sözlerin ne önemi var?» diye omuz silkerdi.

Kapıdan çıkarken Elena ona sımsıkı sarılır, «Marion, kuzum çabuk dön,» diye yalvarırdı. Saatler sonra Marion geri geldiği zaman Elena bu noktayı ilk olarak ele alıyor-muşcasına, «Seni sevdiğimi mi sanıyorsun yoksa?» diye sorar, hafif bir kahkaha atardı. «Kiralık kız olmak istiyorum ben.»

«Sen sarhoşsun, şekerim.»

Elena, «Kendi kendini tanı, Marion,» diye bağırırdı. «Neden seninle yaşadığımı biliyor musun? Kendi başıma yaşıyamıyacak kadar tembelim de ondan. Buna ne buyuruyorsun şimdi?»

Marion, «Herkesin korktuğu birşey vardır,» derdi.

«Senden başka herkesin. Sen herkesten üstün, herkesten güçlüsün, öyle değil mi? Bana sorarsan sen bir hiçsin.»

Sonra bu öfkesi geçince Elena ağlar, onun kendini bağışlaması için yalvarır, öyle demek istemediğini, onu belki de gerçekten sevdiğini, hiç bir şeyi bilemediğini söylerdi.

Marion da, «Böyle kendimizi paralayıp duracağımıza gel evlenelim,» derdi.

Elena başını yandan yana sallayarak, «Kiralık kız olmak istiyorum ben,» derdi.

«Bu işin üstesinden gelecek tip değilsin sen. Önce bir evlenelim hele, sonra bakalım, görürüz.»

Elena'ya karşı neler duyduğu konusunda Marion'un en ufak bir bilgisi yoktu. Bazan ona dış bilediğine inanıyordu, onun kendi sinirlerini sınamak için bir araçtan öte birşey olmadığını düşünüyor ve yatakta ondan tiksiniyordu. Öylesine ki kendi tiksintisini incelemenin zevki olmasa, Elena'nın kendinden geçmeğe yüzde yüz kararlı olduğu yerde kendisinin kendini bir dakikacık bile unutmadığını görmenin kıvancı olmasa, bu tiksinti ödülünden yoksun kalsa, Marion Elena'nın yanına yanaşmakta bile güçlük çekmişti. Elena'yı eğlenteden eğlentiye sürüklüyordu: Don Beda'larda, kendi evinde, kendi kızlarıyla bir arada, Jay-Jay'le birlikte, evet deyip gelen kimi bulabilirse...

Elena kâh somurtuyor, kâh coşup neşeleniyordu. Ve Marion kırbacını şaklatan bir sirk terbiyecisi gibi güdüyordu onun duygularını. Elena onun terbiye ettiği bir hayvandı. Marion parmaklarının çamurunu onun saçlarına silebilirdi. Bu düşüncede sonsuz bir canlılık bulur gibiydi. Kendi kendine ciddi olduğuna yemin ediyor, kıza öğrettiği her yeni oyunla eski sınırı aştığını gördükçe sonunda kızın olanca enerjisini, hatta zevkini sömürüp tüketceğini ve onu eli boş bırakacağını seziyordu. Böylece gövdeyle ruhu birbirinden ayırabilmek için gövdeye, hiç bir zaman ruha ulaşamayacağını, ikisinin bir arada yaşayabileceğine inanmanın en büyük günah olduğunu öğretiyordu.

Elena bu gidişe bir son vermeğe çalıştı. Don Beda'lar da geçirdikleri bir gecenin sabahında Marion gene evlenmekten söz açınca Elena, «Ben yakında çekip gidiyorum burdan,» dedi.

«Nereye gidiyorsun peki?» diye Marion sordu.

Elena, «Sen bana dış bilediğini sanıyorsun,» dedi. «Bunun doğru olduğuna inansam senin yanında kalmazdım.»

«Seni seviyorum ben,» dedi Marion. «Seninle neden evlenmek isteyeyim yoksa?»

«Büyük bir şaka olur diye düşünüyorsun da ondan.»

Marion bunu duyunca güldü. «Çelişkilerle doluyumdur ben,» dedi. Güldüğü zaman yüzü bir delikanlının yüzü gibi aydınlanmıştı.

Ama bir gece, uyku tutmayınca kalktı, Elena'yı seyredererek, daha şimdiden ölmüş gibi Elena'nın yasını tutarak dönüp dolandı yatağın çevresinde. İçinin isteksiz bir köşesinde kıza karşı bir acıma uyandı. Tüm çabalarına rağmen ondan, çocuk düşürürcesine keskin bir sancıyla kurtulup kopan yumru gibi bir acıma, katıksız ve sızılı; düşürülmüş bir cenin gibi, hem canlı hem de canlı değil...

Elena onunla isterse evlenebileceğine inanmağa başlamıştı. Marion bu yönden de acıyabiliyordu ona, çünkü Elena onun bu evlenme sözüne ne denli bel bağladığını kendi de bilmiyordu. Marion yaşantılarının evliliğe benzer tek yönünün Elena'nın evde yaptığı yayıntı olduğunu düşündükçe güleceği geliyordu. Elena durmadan öte berisini oraya buraya saçıyor, mutfakta yiyecekleri döküyor, bardakları kırıyor, sigarasıyla herşeyi yakıp delikler açıyor, sonra da Marion'dan özür diliyordu; ya da Marion ona evi toplamasını söylediği zaman Elena küplere biniyordu. Elena'nın iki parça bavuluyla gelişinden önce Marion kusursuz bir düzenlilik içinde yaşırdı. Gel gör ki kız gelip de yaşamının zavallı ganimetlerini evin her yanına serpiştirdikten sonra genç adam sinirden kurtulamaz oldu. Bir hizmetçileri vardı, donuk, kaba yüzlü, orta yaşlı bir Meksikalı kadın. Her sabah iki saatliğine gelirdi ama ortalığı toplamasıyla Elena'nın yeni baştan yayması bir olurdu. Bu hizmetçi yüzünden de kavgalar ederlerdi. Elena

Meksikalı kadının onu hiç sevmediğini söyler, «Benden PUTA diye konuştuğunu duydum,» derdi.

«Belki de dua ediyormuştur.»

«Marion, bu evden ya ben giderim ya da o.»

«Öyleyse defol git burdan,» derdi Marion. Bunu git-gide daha sık söyler olmuştı. Elena'nın onu bırakıp gide-meyeceğine inanıyor, bunu yüzüne karşı söyleyerek onu iğneliyordu. «Kimi aldatıyorsun yahu sen? Gidecek neren var ki?»

Elena onu şaşırtan birşey yaptı. Meksikalı hizmetçi-y-le arkadaş olmağa, iyi geçinmeğe başladı. Marion şimdi kuşluk saatlerinde onların karşılıklı çene çaldıklarını, ara-da bir gülüştüklerini duyabiliyordu. Elena kadıncağızı yanlış anladığını ileri sürmeğe başladı. «İyi yürekli bir kadıncağız,» diyordu. Marion bıyık altından gülüyor, bu-nun gelgeç bir arkadaşlık olduğuna inanıyordu. «Elena bu köylü kadınla gerçek bir arkadaşlık kuramaz ki!» diye dü-şünüyordu. «Ona baktıkça kendisinin de köylü olduğu ak-lına gelir çünkü.» Gene de arkadaşlığın ilerlemesini, aşırıya kaçmasını önleyemedi. Bir gün hizmetçi kadın Ele-na'ya tahtadan bir peçete halkası getirip verdi. Elena da onu kucakladı. Hemen oğün Marion bir haftalığını peşin ödeyerek kadını savdı, Elena'ya da evi kendisinin temizle-mesini buyurdu. Bundan sonra sürekli bir dağınıklık ve kargaşalık içinde yaşamağa ve Elena'nın hizmetçi kadına konukluğa gitmesinden ötürü kavga etmeğe başladılar. Bir keresinde Marion, «Çamur, nerde olsa çamuru arar bulur,» dedi ve bundan iyi sonuç aldı. Elena hizmetçi ka-dının evinden ayağını kesti.

Bir süre sonra Marion kızı saatlerce evde yalnız bır-akmağa başladı. Geri döndüğü zaman onu kıskançlıktan kıvrandır buluyordu. Ona, «Elimde değil, bana eskisi gibi heyecan vermiyorsun artık,» demek için böyle zamanlar-dan birini seçti. «Ama bu geçici birşey, sanıyorum,» diye ekledi sonra. «Dışarda fazla otluyorum son günlerde.» İki

gün sonra öbür yatak odasına yerleşti. Uyanık yattığı saatler boyunca Elena'nın bir yandan bir yana döndüğünü duyup duruyordu. Bir keresinde onun ağlamasını dinlerken oralı olmamak için kendini öylesine sıktı ki terden sırsıklam oldu.

Son bir âlem daha yaptılar. Zenlia Don Beda'yı bırakıp Doğuya dönmüştü. Marion Beda'yı o gece tek başına çağırdı. Beda'nın canı sıkındı bu günlerde.

Marion, «Zenlia'ya mı üzülüyorsun?» diye sordu ona.

Beda güldü. «On beş yıl var ki hiç bir kadın için canımı üzmedim. Yalnız benim oturduğum yerde yükseklik insanın sağlığına dokunuyor da.»

Elena somurtuk bir sesle, «Beda benim hoşuma gidiyor,» dedi. «Acı çekmeyen erkeklerden hoşlanırım ben.»

«Tatlım, sen de benim hoşuma gidiyorsun,» dedi Beda. «Ne denli güzel olduğunu sen kendin de bilmiyorsun.»

Elena Marion'dan yana baktı. «Ne istiyorsun?» diye sordu.

«Benim bu gece kusuruma bakmayın. Katılmak istemiyorum.»

Elena, «Katılma öyleyse,» dedi.

Elena'yla Beda evin öbür ucuna kapandıkları zaman Marion salonda oturdu, bir yandan ağzındaki marihuana çubuğunu emerken beri yandan, kendi kendine, son derece gülünçlü bulduğu bir düşünceyi yenileyip duruyordu: «Yüzüm genç, gövdem yaşlı...»

En sonunda Beda, Elena'yı yatak odasında bırakarak dışarı çıktı ve bir yandan Marion'la konuşurken saçlarını taradı. «Senin kız gergin bu gece,» dedi. Kendi benzi de soluktu.

«Kafayı çok çekti de ondan.»

«Marion, üstüne üstüne gitme bu kızcağızın. Kendi çapında yürekli bir kız.»

«Evet,» dedi Marion, «Herkes için yüreklidir, derler.»

Beda, «Biliyor musun?» dedi. «Senin gibileri benim gibilerin adını kötüye çıkarır...»

«Bitanem, bu işi umursadığını bilmiyordum,» dedi Marion.

«Seni hapse attıkları zaman gelip görürüm.»

Beda gittikten sonra Marion yatak odasına girdi, Elena'ya baktı. Kız sırtüstü yatmaktaydı. Donuk, somurtuk bir sesle, «Keşke onunla kalkıp gideydim,» diye söylendi.

«Seni bir gün alakoyardı yanında.»

Elena yattığı yerden döndü. «Benimle evlenmenin sözünü etmez oldun artık.»

«Beni seviyor musun?»

«Bilmiyorum.» Elena duvara bakıyordu. «Seni hangi kadın sevebilir acaba?»

Marion yüksek sesle güldü. «Anlamıyorum. Bütün öbür kızlar benim üstüme erkek tanımadıklarını söylerler.»

Elena soluğunu hızla dışına salıverdi. «İçim çok kötü oluyor. Midem bulanıyor.»

Marion birden öfkelenildi. «Sen de herkes gibisin. İçinden geleni yapacaksın, sonra da pişman olup hoşuna gitmeyince, bunları yapan gerçekte ben değildim, diye avunacaksın.»

Elena, «Öyle olsa ne çıkar?» diye sordu.

Marion bu sorunu ona açıklamak gereğini duydu. Herkese açıklamak gereğini duyuyordu zaten. «Dünya tepeden tırnağa boş lâf dolu,» dedi. «Sevgi dediğiniz de bu. Yalan yığını. Lâf salatası.»

Elena, «Sen de pek mutlu sayılmazsın,» diye dudak büktü.

«O benim suçum. Ama bir düşünceyi ben uygulamıyorsam o düşünce yanlış demek değildir ki.» Marion bir çubuk daha yaktı ve marihuana dumanını kızıdan yana üfledi. «Elena, bir zamanlar Eitel'le evlenmek istiyordun. Onu sevmiştin, öyle diyorsun. Hâlâ seviyor musun onu?»

«Bilmiyorum,» dedi Elena. «Unutalım onu.»

«Düşündükçe senin onu gerçekten sevdiğine daha bir aklım yatıyor.» Marion güldü. «İşin püf yanı bu. Şimdi anlıyorum. Gerçekten sevdalıydın ona.»

«Kes, Marion.»

«Çok dokunaklı,» dedi Marion. «Şu kaskatı köylü yüreğine rağmen seviyordun onu. Deliler gibi sevdiğini söyleyebilir misin?»

Kızın ruhunun çok mahrem bir köşesine sızmağa başlamıştı. Bunu bildiği için konuşmasını sürdürdü.

«Acıklı bir öykü bu,» diye ekledi. «Çünkü Charley ile sen gerçek bir bağlantı kurmayı başaramadınız. Sana Charles Francis'in bir gizini açıklayayım. İsteği kursağında kalmış bir öğretmendir o, gerçekte. O tip bir erkeği anlayabilir misin? Eitel gibileri, derinden derine, herkesin kendilerine güvenmesini isterler.»

«Bak hele!» dedi Elena.

«Oysa sen ona bir türlü güvenemedin, değil mi, Elena?»

«Benimle uğraşma, be Marion. Ne bileyim... Öyle sayısız kişiler yaya bıraktı ki beni.»

«Bıraktılar, değil mi? Üç kuruşluk barlarda programa çıkabilmek uğruna yattığın o adamların hepsini Eitel'e anlatmadığına şaşmamak gerek.»

«Senin sandığın kadar da yapmadım o işi,» dedi Elena. «İster inan, ister inanma, ama benim de bir gururum vardır.»

Marion, «Evet,» diye başını salladı. «Öyle gururluydun ki Eitel'in seni gerçekten sevdiğini de göremedin, sanıyorum. Kendi de bilmiyordu. Sen de aptallığından onu iyi idare edemedin. Ama o seni seviyordu, Elena. Ama neylersin ki senin bu kadarcık bile aklın yok.»

Elena onun her sözünü can kulağıyla dinledi. Sonra ona bakıp gülümsemeğe çalıştı.

Marion, «Sen benden vazgeçme, Elena,» dedi. «Bana güvensen de güvenmesen de umrumda değil. Aptal kızlar üstüne uzmanlığım vardır benim.»

Elena donuk bir sesle, «Beni kiralık kız yap diye söyledim sana.» dedi.

«Ben de söyledim sana: bu işin üstesinden gelemezsin sen.»

«Nedenmiş? Çok iyi bir kiralık kız olabilirim.»

Marion ilgisiz bir sesle, «Yok, olamazsın,» dedi. «Çiğ etten başka birşey değilsin sen. Klâs yok sende.»

Elena tokat yemiş gibi irkildi. «Öyleyse sokak kadını yap beni,» dedi.

Marion çubuğunu emerek, «Önce evlenelim,» dedi.

«Kafamı kesseler seninle evlenmem.»

«Gururun var, öyle mi? Seninle evlenmek istemiyen benim, desem ne buyurursun cancağızım?»

Elena «Orospu olmak istiyorum,» dedi gene.

Marion, «Ben orospularla çalışmıyorum,» dedi. Göğsünde bir acı vardı. «Ama istersen seni bir arkadaşına göndereyim. Onun işlettiği bir yer var. Orada yarı yarıya orospuluk edebilirsin.»

«Yarı yarıya orospuluk ne derneğe geliyor?»

«Orospuluk demeğe geliyor. Randevu evinde. Meksika sınırında.»

Elena'nın yüzünde bir korku belirdi; sonra gene silindi. «Bunu yapamam, Marion.»

«Züppeliğinden mi yavrum? Oradaki onca zavallı dö-küntüyü bir düşünsene; seni nasıl canları çekiyordur, kimbilir!»

«Marion, bunu yaptırtamazsın bana.»

«Hiç bir şey yaptırtamam sana. Yalnız, bana bak, Elena, senden canım sıkıldı artık. Buradan çıkıp gitsen daha iyi olur belki de.»

Elena «Gidiyorum zaten,» dedi ama sesi cılız çıkmıştı.

«Hadi, gitsene.»

«Gidiyorum,» dedi Elena.

«Git öyleyse.»

Elena sırt üstü döndü, gözlerini tavana dikti gene.

«Keşke ölebilsen,» dedi. «Keşke kendimi öldürebilsen.»

«Nerde sende o yürek!»

«İğneleyip durma beni. Yürek gerekmez buna.»

«Yapamazsın ki!» dedi Marion.

«Yaparım işte. Öyle bir yapabilirim ki.»

Marion odadan çıktı. Parmaklarının ecza dolabındaki tüplerin, şişelerin, plâstik bantların arasında titrediğini görebiliyordu. Bir dakika sonra içinde iki kapsül bulunan küçük bir şişeyle dönüp geldi. «Bunları kendime saklıyordum,» dedi. «Etkileri tıpkı uyku ilacı gibidir.» Şişeyi yatağın başucundaki etajere bıraktı. «Biraz da su ister misin?»

Elena, «Alamaz mıyım sanıyorsun yani?» diye sordu. Ondan kilometrelerce uzaklaşmış gibiydi.

«Hiç bir şey yapabileceğini sanmıyorum.»

«Çık git buradan. Rahat bırak beni.»

Marion gene salona döndü, oturduğu yerden kendi yüreğinin çarpışına kulak verdi. Çarpıntı sesi tüm gövdesini doldurur gibiydi. «Dayanamıyacağım buna,» diye içinden geçirdi. Elena'nın yataktan kalkıp banyoya gittiğini duyunca yüreği gene ağzına geldi. Musluktan akan suyun sesini duydu, sonra sessizlik oldu, sonra gene su sesi. Bu kez banyo doluyordu. Genç adam kendi kendine biraz şaşarak, «Gerçekten bu denli ileriye gidebilir miyim acaba?» diye düşünüyordu.

Banyodaki su sesi durmuştu. Marion duyduğu seslerin anlamlarını ayırt edemez durumda, kıpırdamadan oturuyordu; hiç değilse bir saat yerinde kalkmamağa kararlıydı. Bunu, Elena'ya karşı bir boyun borcu olarak düşünüyordu, çünkü böyle kıpırdamadan oturmakla kendisi de acı çekiyordu. Biraz odada dolaşp bir sigara yakabilse belki daha rahatlardı ama genç adam kendi kendine, Ele-

na'nın duygularını bilmesi gerektiğini söyleyip duruyordu. Sonunda onun öldüğüne inanç getirerek yasını tutmağa başladı. «Ötekilerden daha iyiydi o,» dedi içinden. «Hepsinin en güçlüsü oydu.»

Altmış dakika boyunca, gözlerini saatten ayırmaksızın oturdu. Saat dolunca kalkıp banyo kapısına gitti. Elena kapıyı içerden kilitlemişti. Genç adam tokmağı tangırdatarak, «Elena...?» diye seslendi. «Elena...?»

Yanıt çıkmadı. Marion gene tokmağı burdu. Elinin ayasıyla kapıya vurmağa başladı. Dudaklarından hafif bir hıçkırık koptu. Çocukluğundan kalma bir panikle, içerde kilitli kalan kendisiymiş gibi oldu. Kendi korkusuna öfkelenerek kapıyı kırmak üzereyken cebinde yedek anahtar olduğu aklına geldi. Dişlerini sıkarak ellerinin titremesini önledi ve anahtarı kilitte döndürüp kapıyı açtı.

Orada, gözlerinin önünde Elena oturmaktaydı, dolu banyo küvetinin yanı başında. Omzuna bir sabahlık atmış ve hap şişesini elinde öyle bir sımsıkı sıkmıştı ki, olanca canı aşık kemiklerine birikerek, taş kesilmişcesine kalakalmıştı orda. Şişeyi tutan eli dizlerinin üzerinden öyle dilsiz bir anlamla sarkıyordu ki Elena gerçek bir heykeli andırıyordu şu sırada. Yanaklarından aşağı göz yaşları süzülüyordu. Gözleri Marion'a öyle bir dikilmişti ki birşeylere tutunmak zorundaydı sanki, ne olursa olsun, herhangi birşeye hatta Marion'a bile.

Marion uzandı, şişeyi onun parmaklarının arasından söküp aldı. İki tane hap hâlâ şişenin içinde duruyordu. Erkeğin dudaklarından, kızgın suyla yanmış gibi bir ses çıktı. Çünkü o dakikada duyduğu şeyin bir rahatlama olduğunu biliyordu. Bu ferahlığın peşinden kin geldi; Elena'ya karşı öylesine şiddetli bir kin ki Marion onu o anda bir tokatla yere yıkabilirdi.

Elena ona bakarak bin güçlülle, «Ah, Marty, affet, affet,» diye fısıldayabildi. «Yapmak istemedim, Marty. İstemiyorum... bitmesini... inan bana istemiyorum...» Ma-

rion bir İtalyan gangsteriymiş de kendisi ondan dağarcığının-
daki tek acıma zerresini dileniyormuş gibi bir yalvarış-
vardı. Sonra ağlamağa başladı, yorgunluğundan, usul usul.
«Bir kaç günden çıkıp giderim senin evinden. Yemin edi-
yorum, gideceğim.»

Yenilgiye uğradığını Marion biliyordu. Elinde değil,
dağarcığında şu kadarcık bir acıma zerresi varmış, me-
ğer. Böylece Elena'yı yatağa yatırdı, sabaha dek kendisi
de onun yanında yattı, uyumadan, hatta hiç düşünmeden,
her yeri yorgunluktan sızlıyarak... Ertesi günü Elena çö-
küntü içinde geçirdi öbür günü de öyle. Marion'a gelince,
elini oynayıp kaybetmişti ve şimdi yeni bir umutsuzluk
içinde yaşıyordu.

Elena bavullarını toplamağa başlayınca Marion hiç
ses çıkarmadı; Elena gideceğini söylediği zaman da genç
adam yalnızca, peki, gibilerden baş salladı. «Nereye gidi-
yorsun?» diye sordu.

«Başkente bir iş bulacağım.»

«İyi öyleyse ben seni arabamla götürüyim.»

«Senin arabanla gitmek istemiyorum.»

«Uçak alanına kadar götürüyim.»

«Uçağa binecek param yok.»

«Ben alırım senin biletini.»

«Yok, istemem böyle şey.»

«İstemek zorundasın,» dedi Marion. Onun sesindeki
tonu duyunca Elena başını çevirip baktı. Marion, «Ne
olur, izin ver,» dedi.

Elena, «Seni hiç anlıyamıyorum,» dedi.

«Ben de anlamıyorum ama bırak biletini alayım.»

Bunun üzerine Elena onun istediğine razı oldu. O da
bir yolcu acentasına telefon edip yer ayırttı; sonra Elena'-
nın bavullarını o şık, Avrupa markalı otomobilinin bavul-
luğuna yerleştirdi.

Hava alanına giderken çöl yolunun o dolaylarındaki
tek virajda bir otomobili solladı, hem de karşıdan bir baş-

ka araba gelmekte olduğunu bile bile yaptı bunu çünkü karşıdaki farları görebiliyordu. Bunun bir kamyon olduğunu çok geç keşfetti. Yıldırım hızıyla, yolun soluna geçmeğe çalışırken bir anda, bunu başaramıyacağını anladı, derken Elena'nın kopardığı çığlığı işitti; kamyonun önü kendi arabasının arka çamurluğuna çarptığı zaman, şiddetiyle onu şaşırtan bir zangırtı duydu ve direksiyon ellerinin arasından kaçıp kurtuldu. Sonra gövdesi dört bir yandan koparılıp parçalanıyormuş gibi geldi ona. Yuvarlanıp durduklarını, kafasının koluna sıkışıp kaldığını ve canının acıdığını duyuları yoluyla biliyordu. Kafasını toparlamağa yeltendi. Aklına getirmesi zorunlu olan tek birşey vardı sanki. Yanıbaşında Elena'nın hıçkırdığını duyunca bu şeyi ona anlatmağa çalıştı. Torpido gözünde bir tabanca vardı. Marion konuşabilecek kadar kendisini toplasa Elena'ya bunu alıp hendeğe atmasını, yoksa polislerin tabancayı suç kanıtı olarak kullanacaklarını söyleyecekti. Hapse, ruhsatsız silah taşımak gibi gülünç bir şeyden ötürü düşeceğini oldum olası biliyordu zaten! «Zarar yok,» diye düşünerek bilincini, dişleriyle yakalanabilecek bir şeymişcesine sınıksız tutmağa çalıştı. «Zarar yok. Adam olabilmek için belki de bir yıl içerde yatmam gerekiyor. Görgüm, bilgim artar,» diye konuşmağa çalıştı ama bir sancı onu kısı kıvrak kavramış komaya doğru sürüklemekteydi...

Kamyon durdu, arkadaki otomobil durdu: bir dakikanın içinde Marion'un otomobilinin çevresinde on-onbeş kişilik bir kalabalık birikti. Önce Elena'yı dışarı taşıdılar; Elena kendindeydi. Burnu kanıyordu, biri koluna dokunduğu zaman inildi, çünkü kolu kırılmıştı. Gene de otomobilden çıktıktan sonra ayağa kalkacak gücü buldu. Bir koluyla öbürünü tutup burnundan akan kan ağzına dolarak bir adım, sonra bir adım daha attı. Sonra tutup yatırdılar onu. İçinden, o dakikada onlardan kaçarak karanlıkların içine daldığına inandı, bir çocuğun gece-korkularıyla dolu bir döşekten kaçması gibi... ağzına giren kanların arasından, ken-

di kulaklarına ılık gibi gelen bir fısıltıyla, «Ah, Charley, beni bağışla!» dedi. «Charley, bağışla beni...»

Ama söyleyecekleri daha bitmemişt i, herşey birbirine dolaşmış durumdaydı ç ünkü, bu sevda bilmecesi her zamankinden daha ç özümsüzdü, Elena can acısının pençesinden kurtulup uykuya dalarken, «Marion, Marion,» diye düş ündü. «Marion benden birazcık olsun neden hoşlanmadın? Beni sevebileceğini neden anlıyamadın?»

Sonra cankurtaran geldi ve yolun sırtında yattığı yerden Elena onun canavar dü düğ ünün çevreye verdiği göz dağını duydu...

XXVI

Hastanede Marion'u polis göz-altında bulunduruyordu. Elena'yı da gece kimsenin görmesine izin yoktu. Kat has-tabakıcısıyla, Elena'nın hastane masraflarını kimin ödeyeceği konusunda on dakikalık çirkin bir tartışmadan sonra cebimdeki haftalığımlı boşaltıp kadına verdim ve sinema başkentine telefon açıp Eitel'le konuşmayı kararlaştırdım. O çıkıp gelmezse Elena'nın sorumluluğunu kendim yük-lenmek zorunda kalacağımı düşünüyordum ve bunu hiç mi hiç istemediğimi şimdi artık anlıyordum. Bu yüzden de, kendi kişiliğim konusunda derinlemesine düşünmenin daha bir süre işime gelmeyeceğini biliyordum.

Eitel'in numarasını katalogda bulamadım, ne de Muns-hin'in. Neyse ki Eitel'in menejerinin adı aklımda kaldığından onu telefonda arayıp bulmayı başardım. Konuşmasından onu gözümün önünde, ufak tefek, sinirli derdi başından aşkın bir adam olarak canlandırdım; sırtında bir bor-nuz, ağzının köşesinde bir yaprak sigarası. Ama bilemezdim, elbette. Belki de adam kelli-felli banka müdürlerini andırıyordu.

«Peki, sen kimsin?» diye soruyordu bana, telin bir ucundan.

«Benim kimliğim önemli değil. Desert D'Or'dan bir dostuyum onun.»

«O yerin adını bile duymak istemiyorum. Bana bak, benim şeker Charley'imî rahat bırakın siz, hepiniz.»

«Onun numarasını verir misiniz siz bana?»

«Neden istiyorsun?»

«Gerekli de ondan. İnanın bana, çok önemli, acil bir iş.»

«Rahat bırakın, Charley Eitel'i. Derdi olan onun başının etini yiyor.»

Ben pireyi deve yaparak, «Çok sevdiği bir dostu şu anda belki de ölüm döşeginde yatıyor,» dedim.

Adam «Kadın mı?» diye sordu hemen.

«Kadın olmuş, olmamış, ne çıkar?»

«Bana baksana sen, Charley Eitel bir karı uğruna tatlı uykusundan olacak durumda değil artık! İş başından aşkın, bu günlerde, Tanrıya şükür. Onun için, onun başının etini yemekten vazgeçin, hepiniz.»

Elimdeki telefon alıcısının içine «Sen beni dinle,» diye haykırdım. «Charley bu mesajı bu gece almazsa yarın sabah o senin başının etini yer, anladın mı?»

Böylece, bir telefon kulübesinin içinde yarım saat ter döküp iki dolar bozukluk harcadıktan ve bir kaç yanlış numaraya bağlandıktan sonra, en sonunda, Eitel'le konuşmayı başarabildim. Bu arada öylesine çileden çıkmış, öyle bir sabrım tükenmiş durumdaydım ki söylediklerim birbirini tutmuyor olsa gerekti. İlk işim,

«Ne biçim menecerin var, senin be? diye bağırarak oldu.

«Sergius, sarhoş musun?» diye sordu Eitel.

O zaman olup bitenleri söyledim ona. Yirmi saniye süren bir sessizlik oldu. Belki de yanıliyordum ama bu habere Eitel'in tepesi atmış gibi geldi bana. Gene de konuştuğu zaman, «Ulu Tanrım, Elena'nın bir şeyi yok ya?» diye sordu.

«Yok sanıyorum,» dedim ve bildiklerimi anlattım.

«Kalkıp oraya gelsem mi dersin?» diye sordu. Benim sustuğumu görünce, «Yarın doluyuz,» diye ekledi. «Rol dağıtımı var.»

«Senin adına ben cevap vereyim, ister misin?» dedim.

«Anladık, bir kolayına bakarım,» dedi kulağıma. «Elena'ya söyle uçakla geliyorum. Yarın sabah onu görmeğe geleceğim.»

«Kendin söylersin, artık,» dedim. «Bu gece kimsenin onu görmesine izin yok.»

Eitel biraz çaresizlikle, «Öyleyse durumu ciddi olsa gerek,» dedi. Bir an için ona karşı bir anlayış ve yakınlık duydum.

Ertesi sabah Eitel hastaneye benden önce varmış. Ben gittiğimde o Elena'yı görmüş, çıkıyordu. Merdivende karşılaştık. Bana ilk sözü, «Onunla evleniyorum,» demek oldu.

Bu konuda pek bir seçme hakkı tanınmış sayılmazdı ki ona. Hastane odasına girdiği zaman Elena yatakta oturabiliyordu. Kolu askıdaydı, burnuna yapıştırdıkları bant da ona, gizlenmeğe yelteniyormuş gibi bir görünüş vermişti. Eitel gidip omzuna dokununcaya değin Elena gözlerini ondan kaçırdı. Sonra, yalnızca, «Ah, Charley,» dedi. Eitel onun ilâçlarla iyice uyuşturulmuş olduğunu görebiliyordu.

Ne konuşacaklarını pek bilemediler önce. Elena ondan yana bakarak, «Duyduğuma göre yeniden çalışmağa başlamışsın,» dedi.

Eitel, evet, gibilerden başını eğdi.

«İşinin başından ayrılmak kolay olmamıştır, öyleyse.»

Eitel, her zamanki sevimliliği biraz geri gelerek, «Pek güç de olmadı,» diye gülümsedi.

Kız ayıp olmasın diye, «İşinde mutlu musun?» diye sordu.

«İyidir, işte. Stüdyodakilerin çoğunluğu candan karşıladılar beni. Komisyona çıkıp ifade verdiğim için kutlayanlar bile oluyor.»

«İyi bari.»

Birbirlerine gülümsemeğe çalıştılar.

Elena, «Mesleğine yeniden döndün sayılır, değil mi?» diye sordu.

«Bir yere değin, evet. Daha onarılacak bir sürü şey var.»

«Ama yaptığın film iyi olacak.»

«Öyle olsun diye elimden geleni yapacağım.»

«İyi olacağını biliyorum bu filmin.» Bu kez Elena başını sallayarak konuşmuştu. «Gene eski günler geri gelecek senin için, Charley.»

«Tam olarak değil.»

Erkeğin sesinde öyle bir ton vardı ki Elena birazcık ondan yana döndü ve çekingen bir fısıltıyla, «Charley, hiç özledin mi beni?» diye sordu.

«Çok özledim,» dedi Eitel.

«Yok, Charley, doğruyu söyle.»

«Gerçekten özledim, Elena.»

Kız sessiz sessiz ağlamağa başladı. «Hayır, Charley. Benden kurtulduğuna seviniyordun. Seni kınayamam bu yüzden.»

Eitel, «Doğru değil bu,» dedi. «Sen beni bilirsin. Hiç bir şey düşünmemeye zorladım kendimi.» Eitel hafifçe öksürdü, konuşmak istedi, sesi çıkmadı, sonunda, «Bir gece,» dedi, «Seni düşündüm ve düşünmekten vazgeçmezsem bir daha kendimi toparlayamayacağımı anladım, Elena.»

«Hiç değilse bir şeyler hissettiğine sevindim.»

Eitel bundan sonra ağzından çıkan sözleri söyler söylemez, bir yanlışlık yapmış olduğunu anladı. «Sen nasılsın?» diye sordu. «Demek istediğim, geçirdiğiniz kaza korkunçtu, sanırım, değil mi?»

Elena'nın ondan ayrılmasından sonra geçen bütün günlere bir ayna tutar gibi olmuştu. Elena'nın bir mutsuzluk seline kapılarak sürüklenip uzaklaştığını sezebiliyordu, öyle ki sonunda kendisi ortadan silinmiş gibi oldu ve Elena hastane karyolasında yalnız kaldı: geçmiş i dar-madağın, geleceğ i daha kurulmamış, çevresinde gıcır gıcır hastane odasının beyaz duvarlarıyla, ısıltılı araçlarından

ve yataktan meydana gelmiş, bembeyaz, buz gibi soğuk bir deniz...

Elena, «Pek kötü sayılmazdı,» dedi ve gene ağlamağa başladı. «Charley, sen artık git, bari. Hastanelerden nasıl nefret ettiğini bilirim de.»

Eitel, «Yok, sana ben bakmak istiyorum,» dedi. Sözler ağzından, nasıl olduğunu kendi de bilmeden, kendi de istemeden çıkıvermişti.

«Evlen benimle,» dedi Elena damdan düşercesine. «Charley, Charley nolur benimle evlen. Bu kez akıllanacağım. Söz veriyorum, olgunlaşacağım artık.»

Eitel, peki, gibilerden başını salladı, yüreği uyuşmuş, iradesi hasta, «Bir kaçış yolu olmalı,» diye düşünüyor, hiç bir kaçış yolu olmadığını biliyordu. Çünkü Elena'nın bu sözlerini duyar duymaz, kendisinin şartlı olarak evlenme teklifi yaptığı gecede Elena'nın söylediği öbür sözler aklına gelmişti. «Bana saygın yok,» demişti Elena o gece. Şimdi de, kendi gururunun dilencisinin karşısında başka bir dilenciymişcesine, Eitel kızın bu isteğine hayır diyemeyeceğini biliyordu. Elena'yı kucaklarken taş gibi sopsoğuktu, gene de onunla evleneceğini, ondan vazgeçemeyeceğini biliyordu çünkü son derece zalim ve haklı bir yaşam kuralıyla yüz yüze idi: insan dediğin ya gelişecek ya da hiç değişmemenin ağır bedelini ödeyecekti. Evlenmezlerse Eitel bir zamanlar kendisinde mutluluk bulan bu kadının, şimdi bir hastane yatağından başka birşeyciği olmadığını dünyada unutamayacaktı.

Böylece onun omzunu okşayıp tatlı sesle sorular sormağa ve evlendikleri zaman ne yapacaklarından konuşmağa başladı. Şimdiki duyguları ne olursa olsun, bu kadının eşi olduğunu içinden kesinlikle biliyordu, çünkü birinin yarası öbürünün yarasının acısını alıyordu, bu da hiç yoktan iyiydi. Belki bir yıl filân sonra, Elena başka birini bulabilirse Eitel boşanmayı düşünürdü.

Bir hafta sonra, Elena'nın hastaneden taburcu edildiği gün evlendiler. Gazetelerde okudum bunu. Eitel Elena'yı sinema başkentinin sınırlarının dışındaki bir kente götürmüş ve nikâhları orada kıyılmıştı. Eitel'in sağdıçlığını da Collie Munshin yapmıştı. Düşündüğüm zaman bunu pek de öyle şaşırtıcı bulmadım...

Bir kaç hafta sonra Eitel'in beni nikâha çağıran mektubu elime geçti. Ben de düğün armağanımı yolladım ve nikâha neden gelemediğimi açıklayan bir mektup yazdım. Altın Çölden ayrılmıştım. İki bin mil ötede, Mexico City'deki ucuz bir otel odasında, Yetimler Yuvası üzerine bir kitap yazmaktaydım. Sonradan, onlara ilişkin olarak kulağıma gelenler, çoktan dibe çökmüş bir çakıl taşının suda çıkardığı halkalar gibi izledi beni. Onların evlilikleri üstüne yazılanlar, biraz skandal biraz da iyilik ve anlayış kokuyordu. Marion Faye'in fotoğraflarını basan gazetelerin yanı sıra dedikodu yazarları ılımlı davranmışlardı. Sinema başkentinde bu konuda ne konuşulduğunu duyamadım elbette, ama uzaktan uzağa kestirmesi güç birşey değildi. Derken, aylar sonra, yargılanması sona erince Marion'dan bir kartpostal aldım. Yattığı hapishanenin temiz, aydınlık, kurallarına uygun hücrelerinden birinin resmiydi. Kartın arkasına Marion, «Kuşşmamız aklında mı?» diye yazmıştı. «Şimdi-şimdi anlamağa başlıyormuşum gibi bir duygu içindeyim. Sabıkalı arkadaşın, Marty.» Kartın altına da bir not eklemişti: «Not. Sen hâlâ polislikte direniyor musun?»

Bir buçuk yıl sonra ilk gösterildiği zaman, Broadway'deki saray gibi lüks bir sinemaya bir dolar seksen sentlik bir bilet alarak ERENLER VE SEVENLER filmini görmeğe gittim. Eleştirmenler filmi çok iyi bulmuşlardı, sinema hemen hemen doluydu. Tersliğim tutarak bir kese kâğıdı patlamış mısır aldım ve film boyunca mısır geveleyip durdum. Kötü bir film sayılmazdı; ortalama bir film olarak, iyi hazırlanmıştı, insanı küçük düşürecek nitelikte olan sah-

neleri de azdı. B ri yandan, aman-aman bir şey de sayılmaz. dı, hiç değilse benim gözümde. Yanıba ımda oturan genç kız bir yandan filme bakarken bir yandan sevgilisiyle kokla tı, esprili konuşmalara güldü, bir kaç kez de esnedi. Hiç istemeyerek itiraf ediyorum: filmin bir bölümünü gerçekten beğendim. Gerçi Eitel Kilise konusunda hiç bir şey bilmediğini söylemişti ama ufak çapta da olsa bu konuyu çok güzel, çok derli toplu bir biçimde i leyebilmi ti. Sonradan kaç yıl oturup ona bir mektup yazmayı düşündüm ama ne yazaca ını bir türlü bilemedim, zamanla içimden de gelmez oldu. Yıllar yıllara eklenir. Bizim zamanımızın geçişine ölçek olan özel ve yalnızlık dolu ritmimizin, arkadaşlarımızın sayıları, yargıları ve hep değişen bulanık anılarıyla pek az, ilişkisi vardı.

XXVII

İşte böyle, tasarladığım gibi Meksikaya gitmiştim en sonunda. Uzun bir gecikmeden ve aklıma Soruşturma Komisyonunun kalecisiyle bekini getiren bir takım kırtasiyecilik numaralarından sonra pasaportumla gerekli evrakım çıkmıştı ve Hükûmetin verdiği bir ödenekle Mexico City’de bir Sanat Okuluna yazılıp başka bir kaç Amerikalıyla düşüp kalkmağa başlamıştım. Bir zamanlar kolej takımlarında basketbol oynamış olan şimdi şair olmak isteyen, uzun boylu bir zenci çocuk vardı. Mexico City’nin yerli meyhanelerinin belki de yarısını dolaşarak edebiyat üzerine sonu gelmez tartışmalar yapardık; MARIACHI’lerin şarkılarını dinleyerek... Bir kazada kafatasını çatlatmış olan bir motosiklet yarışçısı vardı; içli mi içli, bir sinir krizi geçirip hastanelik olmağa hazır durumdaydı... ve daha başkaları. Bir kaç ayımı böylece başıboş geçirdim, oraya zaman öldürmeğe inen çoğu Amerikalılar gibiydim, sanıyorum; yalnız çoğunlukla neşesizdim. Lulu’yu gereğinden çok düşünüyordum.

Her Pazar Plaza Mexico’daki boğa güreşlerine gidiyordum. Zamanla, aklım ermeğe başladıkça, bu güreşler de benim gözümde anlam kazanmağa başladı. Dostların yoluyla bir kaç boğa güreşçisi tanıdım. İspanyolcamı illettikçe onlarla birlikte meyhanelerde birçok saatler geçirir oldum. Bir süre sonra genç bir boğa güreşçisinin metresi olan bir Meksikalı kızla aramda bir şeyler başladı. Oysa çoğu genç güreşçiler metres tutamıyacak kadar yoksuldurlar. Sonra, para için dövüşenlerin basit meslek kuralları uyarınca bu gençler, savaşıma güçlerini yatak odasında yitirmemek için kadınlardan uzak du

rurlar. Bu genç gürüşçiyi birçokları beğeniyorlardı; iyi bir menejeri, arkasında paralı, sözü geçer dostları da olduğundan bir dahaki mevsime gerçek bir 'matador' olmağa hazırlanıyordu. Arkadaşlarımlın hepsi onun metresine el atmanın tehlikeli olduğu konusunda kuşağını büktiler. Gürüşçi duyarsa beni öldürebilirdi. Ne var ki işin sonu bambaşka çıktı, çünkü boğa gürüşçileri konusunda söylenebilecek şeyler tek yönlü değildir. Genç gürüşçi bizim durumu duyunca beni yemeğe çağırdı. Uzun, diken üstünde bir Meksika gecesi yaşadık ve bir takım zehirli sövgülerin çevresinde dolaştık; sonra dut gibi sarhoş, sarmaş dolaş dışarıya çıktık. Bu, gürüşçi için pek de kolay olmamıştı sanırım, çünkü boyu bir altmış ya var ya yoktu, ağırlığı da elli kilo dolaylarındaydı. Sonra, doğru konuşmak ve ona tam hakkını vermek gerekirse, topu topu ondokuz yaşında bir çocuktan daha, kara cahillikten ancak bir kaç parmak ilerdeydi; yüzünde hâlâ ergenlik sivilcelerinin izini taşıyan yoksul bir Kızılderili çocuk...

Sonraları bir Meksika öcü almağa kalkıştı benden. Ancak Meksikalı bir NOVİLLERA'nın verebileceği gibi mistik, özel anlamlı dersler verdi bana, boğalarla dövüşmek üzerine. Sonra beni bu konudaki cüce bilgilerim ve büyük tekniğimle, bir boğa yetiştirme çiftliğine götürerek c günlük kendine ayrılan danalardan biriyle gürüşmeme izin verdi. Doğru dürüst MULETA kullanmasını bilmiyordum, kırmızı pelerini de elimde bir tutuşum vardı, bir Macar subayının kaputu sanırdınız. Oyunun püf noktası kızın da seyredenler arasında olmasıydı. Bu danalar gerçekten tehlikeli değildirler; bir insanı öldürebilmeleri hemen görülmedik birşeydir. Bunlardan biri insanı dört beş kere üstüste tosladığı zaman (bana olduğu gibi), eğer ayağınıza hafifseniz, dört beş kere bisiklet çarpmış gibi olur. Gene de gülünçlü bir manzara yaratmış olsam gerek ki çiftliğin taş duvarının üstünde, rüzgârın savurduğu tozların arasında oturan Meksikalılar bir güldüler, bir güldü-

ler... Ama beş dakikanın sonunda dananın yanından sıyırmayı başardım, bir daha, bir üçüncü kez daha, sonra dana bacağıma bir boynuz vurup beni yere devirdi ve çiğnemeğe hazırlandı. Yattığım yerden dananın kulağının dibinde böğürdüğünü, PEON'ların da pelerinleriyle onun dikkatini başka yere çekerken kıkır kıkır gülüştülerini biliyorum. Ama ben ateş almıştım artık! Bir boğayı (daha doğrusu, gelecekte boğalar doğuracak bir danayı, diyelim), sıyırip geçmenin ne demek olduğunu tatmıştım ve boğa güreşçisi olmak istiyordum. Elbette ya! İnsan her zaman sandığından çok daha umutsuz, çok daha çaresiz değil midir?

Bundan sonra iyice garip bir altı ay yaşadım. Genç NOVİLLERO ve sevgiliyle birlikte kent kent, kasaba kasaba dolaştım. Novillero'dan ders alıyordum ve o metresinin benimle seviştiğini biliyordu. Sonunda kızın masraflarını ödemekten ileri bir şey yapmaz oldu. Kızın beni beğenmesi karşısında duyduğu üzüntü arttıkça benim onlardan ayrılmamı önlemek için yalvarıp yakarması da artar gibiydi. Ama bu yolculuklar bana pahalıya çıkıyordu; elimdeki para suyunu çekmişti, kızın durumu da tatsızdı. Ondört yaşındayken Mexico City'nin Organo'sunda bu yola düşmüş bir kızdı. Bu ilişkinin hiç birimiz için iler-tutar bir yönü yoktu, kısacası. Yalnızca kız birazcık Elena'yı andırıyordu, hepsi bu...

Novillero beni yanlarında kalmak için her kandırışında bana biraz daha dış biliyordu. Kızın benimle geçirdiği saatlere nasıl katlandığını aklım almıyor çünkü çoğu Lâtinler gibi, bu konuda düş-gücünün yaratıcılığı bir volkana benziyordu. Ertesi gün somurtuk ve suskun, arena'ya çıkıp boğasıyla güreşirdi. Korkağın biriydi gerçekte, ama dünyadaki boğa güreşçilerinin üçte biri, korkak oldukları için hünerli olurlar. Böyleleri yürekli olanlardan daha da heyecan vericidirler - hiç değilse benim için. Çünkü oldum olası, ençok korkan, sonra da bunu yenip kafalarını kullanarak renkli ve başarılı bir dövüş çıkarabilen

matadorlar bana hepsinden daha büyük heyecan vermişlerdir. Çünkü korkak olanlar, bir adamın bir boğadan nasıl ve kaç türlü korktuğunu ezbere bilirler. Bu yüzden de gövdelerinin hareketlerine iradeleriyle söz geçirebildikleri günlerde güreşin değişik figürleriyle çeşitlemelerini ve zemberek gibi boşalan dakikalarda yenilikler yaratmasını daha iyi bilirler.

Bu benim Meksikalı Novillero'nun stili de böyleydi. Korktuğu günlerde hantal, kötü dövüştü. Ama bazı günlerde de korkunun ötesine geçmiş olduğundan, ölüm gibi sarı - kara bir renkle alana çıkardı, iliklerine değin buz gibi soğuk. Böyle günlerde ölümün düşüncesi ona yaşamını sürdürmek kadar çekici gelse gerekti, çünkü, hele karşısına doğru dürüstçene bir de hayvan bulursa, o zamana değin hiç görmediğim yeniliklerle, bambaşka bir güreş çıkarırdı ve ben, aramızda ne geçmiş olursa olsun, ona bir sanatçı gözüyle baktığını anlardım. Boğa güreşçisi olarak değişik, eşine az raslanır bir kişiliği vardı. Plazadaki insanların yarısı onunla birlikte, hayvana karşı güreşiyor gibi olurlardı; öbür yarısı da ona diş bilerlerdi, çünkü o alışlagelmiş kalıpların dışına çıkmasını severdi. Altettiği boğanın kulaklarıyla kuyruğunu seyircilere sunarken, AFİCİONların tutucu olanları onun kafasına yastıklarını fırlatırlardı. Ondan başka hiç bir **TORERO**'nun dövüşünde böyle bir şeye raslamadım. Sonunda bu çocuğun kendi sanatının radikal bir papazı olduğunu, benimle metresi arasındaki ilişkiyi de kendi gücünü çileyle sınamak için ateşten bir gömlek gibi giydiğini yarım - yamalak anladım... Bu yüzden gerekiydik biz ikimiz ona, ama ah, bize nasıl da kin güdüyordu!

Bu romanı yazmaya çok uzun zaman çalıştım. Günün birinde yazabilirim, belki..

Herneyse, bir kaç şey öğrendim ve sonunda onlardan koptum ama bunu anlatması çok uzun sürer. Kendi başıma mesleğe atıldım ve başımdan sürü sepet şeyler

geçti, çünkü Meksikanın taşra bölgelerinde bir Amerikalı boğa güreşçisi olmak dünyanın en sıradan mesleği değildir, sanıyorum... Ama bir süre için, boğalara karşı dövüşmek benim gözüme dünyada herşeyden daha önemli göründü. Ne yalan söylüyeyim, kendi ufacık çapımda iyice bir dövüş çıkardığım zaman hemen yeni baştan, «İlk büyük ve ünlü Amerikan matadoru ben olacağım,» diye düşler kurmağa başladım... Gelgelelim gerçekten iyi bir matador olabilecek yaşıma geçmiş olsa gerekti çünkü bu alanda insan yalnızca boğalarla dövüşmüyordu ki; prangaya vurulmuş çeteleri gülümseyerek yönetebilecek yaradılıştaki madrabaz menejerler, dolandırıcı patronlarla da cebelleşmek gerekiyordu. Bir çok yaralar aldım, sonuncusu epey ciddiydi ve beni bitkin düşürdü. Meksikada uzunca bir süre kalırsanız belgeleriniz el altından yenilenir. Benimkilerin de gene yenilenmesi gerektiği zaman nasılsa bir karışıklık oldu; ya biri bir yanlışlık yaptı, ya da bir yere verilen rüşvet az mı geldi nedir, beni sınırın öbür yanına sürüverdiler; ne matador, ne novillero, ne de savaş görmüş, burslu bir öğrenci. Elime kala - kala bacağımdaki derin yara izi kalmıştı, önümde yapılacak yeni yolculuklar vardı ve içim kendi kendime karşı yeni bir acımayla doluydu.

Yolda bir iki yerde konakladıktan sonra New York'da başımı sokacağım deliği buldum: Village denilen bohem semtinin sınırlarının dışında, akar sıcak suyu olmayan bir kat. Bir kaç kızla çok karmaşık bir kaç ilişki kurdum. Birkaç şey daha öğrendiğimi sanıyorum (Yaşam, işe yaratılması gereken bir öğrenimdir). Boğa güreşleri konusundaki romanımı yazmağa yeltendim ama pek bir şeye benzemedi. Yazılarımda o ufak fakat kusursuz hesaplar uzmanını, Sayın Bay Ernest Hemingway'i öykünmem kaçınılmaz bir şeydi. İyi bir yazarın yazdıklarını oturup yeni baştan yazmanın yaratıcı yönden insanı doyurmadığını öğreniyordum...

Bu arada ekmek paramı da çok değişik bir uğraşyla kazanmaktaydım. Elimde bir kaç yüz dolar birşey kalmıştı. Ben de yeni bir kumar oynayarak New York'un Doğu yakasının aşağılarında bir tavan arası kiraladım, beyaza boyadım, boğa güreşlerini gösteren bir kaç hafta astım ve boğa güreşi öğreten bir okul açtım. İlk bir kaç haftanın sonunda okulun ünü Village'ye yayıldı ve sınıflar kalabalıklaşmağa başladı. Bu konudaki duygularım ikiye bölünmüş durumdaydı. Boğa güreşinden gına getirmiştım. Her Tanrının günü bu konudan konuşarak yaşamayı istemiyordum, hiç değilse. Bu konuda öğretmelik edecek kadar iyi olmadığımı da biliyordum. Beri yandan dersler ilginçti. Seyretmesinin de ilginç olduğunu sanıyorum çünkü eski bir tekerlekli arabadan bir öldürme makinası yapmış ve dört bir yana çiftler çiftler boynuzlar yerleştirmiştim. Öğrencilerin ikişer ikişer boynuzlara saldırışları, pelerin ve muleta'larla paslar yapışları uzaktan bir bale dersini andırsa gerekti. On ilâ yirmi matador özentisinin, «Hey toro! Çu - hey, toro! Miretu, toro,» diye, şarkı söyler, dua okur ya da gıdaklar gibi bağırdıklarını dinlerken içimden kıs kıs gülmek gelirdi. Bu arada öğrencilerimin beyaz ti - şörtleri terden grileşirdi. İçlerinden bazıları o güne değin bir inek bile görmemiş olsalar da derslerde hepsinin az çok mutluluk bulduklarını sanıyorum... Village'yi biraz daha yakından tanıyıncayadek beni şaşırtan şey, öğrencileriminden yarısının kız oluşuydu. Brooklyn'de oturan ve üniversitede «master» derecesi yapmış olan bir Yahudi kızından tutun da bir madenci köyünde doğmuş ve non - objektif resimler yapan genç bir striptiz artisine değin her çeşidi vardır. İnsan bu dersleri meslek edinmek istese canı sıkılmazdı, sanıyorum ama ben bu işe vermek zorunda olduğum zamanı esirgiyordum; bambaşka şeyler yapmağa can atıyordum, çünkü.

Derken günlerden birgün Dorothea O'Faye Pelley'in New York'da olduğunu okudum. Gazeteler bu kez doğ-

ruyu söylüyorlarmış mağher. İçimden gelerek bir çok otellere telefon açtım. Dorothea aradığım otellerin üçüncüsünde kalıyormuş. Daha ben ne olduğunu anlıyamadan buluşup konuştuk. Bizi birbirimize yaklaştırdı bu konuşma çünkü Dorothea'nın ortaklaşa tanıdıklarımız konusunda bana anlatacak bir sürü şeyi vardı. Sonra ikimizi de şaşırtan birşey oldu: geceyi onun otelinde birlikte geçirdik. Bundan sonraki on günü de Dorothea'nın benim evde geçirdiği söylenebilir. Böylelikle onun kişiliğinin bir başka yönünü görmek fırsatını buldum. Doroteha'nın (bir toptancı dostundan almış olduğu) samurları benim on dolarlık koltuklarımın birinin arkasında asılı durur ve Dorothea dizüstü yer muşambasını silerken bana, kapıcıya karşı nasıl davranmam gerektiği konusunda dersler verirdi. Çünkü Dorothea yoksulluğun başlıca dramı olan çöp sorununu çok iyi anlıyordu. Çöpleri kaldırmak konusunda Temizlik İşleri yetkililerinden tutun da kapıcı olacak ayyaş hayduda değin herkes, «Hodri meydan», deyip birbirine karşı açık savaş açmış durumdadır kenar mahallelerde, ve herkes kendi çöp devriyesine kendisi çıkar...

Ev işleriyle uğraşmadığı dakikalarda Dorothea'yla birlikte olmak ilginçti; tatlı değil ama elektrikli bir şey. Kendisi benden şunca yıl daha büyüktü ve aç gözlüydü bu yüzden (kim onu kınayabilir?) Bir süre sonra, ben oturup romanımı yazarken bana bakmayı önerdi. Gelgelelim bu, ciddi olarak jigololuk etmeğe giriyordu. Gerçi jigololuğa prensip yönünden bir diyeceğim yoktur. Hatta enerjinin çok, paranın kıt olduğu bazı kibirli dönemlerimde, sürebileceğim yaşamlardan birinin de jigololuk olabileceğini düşünmüşümdür. Ama ne dersiniz deyin, insan jigolo olursa başını dik tutması çok güçleşir; oysa insan ilerlemeğe çalışıyorsa başını dik tutabilmesi önemlidir; ciddi bir iş yapmak isteyenler için de gurur elverişli, kullanışlı birşeydir.

Sonunda onun yerinin Doğu Kıyısında, benimkininse Batı kıyısında olduğuna Dorothea'nın aklını yatırdım. O gittikten sonra bir de baktım, «Seven mi olmak yeğdir, sevilen mi?» diye bir bilmece kafama çöreklenmiş... Eitel'le Romen sevgilisini, boğa güreşçisiyle metresini düşünüyordum ve Dorothea'nın bana ayılıp bayıldığı yerde (ya da öyle görünüyordu) benim ona karşı, o elektriklenmenin dışında çok az bir yakınlık duyduğumu... Böylece gene dostlar çevresine dönmüş gibi olmuştum. Lulu'yu düşünebiliyordum gene. Onu, daha doğrusu olup bitenlerin çoğunluğunu acı çekmeden düşünebildiğimi görmek beni sevindirdi.

Boğa güreşçiliği konusundaki romanımı yazmak için kendimi zorlamağa çalıştım. Onun yerine bir de baktım, ucundan kıyısından, bu romana başlamışım. En sonunda birşeyler anlamağa başlamışım demek... Yazdıkça gücümün arttığını, bu vartayı da atlatmış olduğumu görebiliyordum: en sonunda, benliğimin benden daha iyi olan yönlerini değişmez bir kıvamda tutmasını öğrenmiştim. Bu yüzden de, içinde Sanatın bulunduğu mutlu yetimler dünyasından biri olmağa başladığımı düşünerek avunabildim.

Kaç kez savsaklamış olduğum öğrenme zorunluluğu bütün çekiciliğiyle üstüme abanmağa başlamıştı. Bilmediğim şeylerin çokluğunu her geçen gün biraz daha iyi anlıyordum. Böylece o yıl, çalışmadığım ve yazı yazmadığım zamanların çoğunu genel kütüphanede geçirmeğe başladım; fırsat buldukça oniki saatimi bu işe vererek beni ilgilendiren herşeyi okuyordum. Bulabildiğim bütün iyi romanları ve bu arada edebiyat eleştirilerini okudum. Tarih okudum, düşünürlerin bazılarını okudum. Ruh—bilimcilerin de, yazım—tarzlarına dayanabildiklerimin kitaplarını okudum. Bence bir yazarın yazım - tarzı, başka insanlar konusundaki düşündüklerinin bir aynasıdır. Bir yazar okurlarından, onun önünde secdeye mi varma-

larını istiyor yoksa ona eşit gözüyle mi bakmalarını istiyor? Bu o yazarın üslubundan anlaşılır. Bu arada bir kaç tane de antropolojist okuyup bir kaç yabancı dil çalıştım: Fransızca, İtalyanca, biraz da Almanca, çünkü kafam yabancı dil öğrenmeğe yatkındı. İki ayını DAS KAPİTAL'İ okumaya adadım. Belki de kendime bir sosyalist gözüyle bakabilirdim ama Munshin doğru konuşmuştu: bütün fazlalıkları budadığınız zaman ortada kalan özüm hâlâ bir anarşistti, ölünceye değin de anarşist kalacağımı biliyordum. Ya da o sırada bana öyle geliyordu. Kötü günlerimde kiliseye dönmeyi tasarlıyordum. İşte böyle, düşe kalka öğrenimimi sürdürdüm. Bazan aylar ayı, kitaplarda okuduğum şeyleri düşünmek, bana o zamana değin yapmış, görüp geçirmiş olduğum herşeyden daha heyecanlı geliyordu. O yıldan bu yana karşılaştığım hiç bir bilginin, hiç bir uzmanın beni yüzde yüz etkilediğini söyleyemem. Basit bir övünme gibi gelebilir. Ne var ki ben yetimler yuvasındayken koleje gidip okuyabilen insanlar gözüme, lüks yatlarla binip Akdeniz turlarına çıkan ünlü, ünvanlı kişiler kadar uzak, erişilmez ve anlaşılmaz görünürdü...

Okudukça anlıyordum ki aradığım şeylerde bir düzen vardı. Her kitap bilinç altı bir kültür helezonunun bir halkası gibiydi, öyle ki en güç yazıları bile, sırasında okuduğum zaman açıkça anlıyordum. Okudukça güvenim artıyordu. Çünkü yazarın ünü ve havsalasının çapı ne olursa olsun, hiç birinin BEN konusunda bir numaralı söz sahibi olamayacağını biliyordum. Çünkü, onların görüp geçirdikleriyle benimkilerin dokusu ve özü birbirini tutmuyordu bir yerde; bu yüzden ben de ister istemez kibire benzer bir duyguyla, herkesten daha iyi bildiğim koskoca dünyalar üstüne, herkesten daha iyi yazılar yazabileceğim konusunda dayanılmaz bir inanca kapılıyordum.

Böylece yazı yazmakta direndim ve yazdıkça yenilgiye uğramanın tadını kaç kez yeniden tattım. Dünyanın en uzun kişisel yolculuğu belki de ilk yaratım coşkusu ile bitirilmiş el - emeğinin arasındaki yolculuktur. Kitaplar arasında geçirdiğim bazı gecelerde, hamasî boyda kaleme alınmış bir cildin dip notlarını incelerken bunu yazan disiplinli Bilgin ruhun kapıldığı üzgünlüğü, doyumsuzluğu anlıyabiliyordum; çünkü dip not, Bilgin'in mantık dizisinin ödünü koparan, daha derin anlamlara doğru atılmış bir adımdır. Öyle ki sonunda insan başına gelenlerin her hangi bir noktasından ya da herhangi bir sözcükten ilk adımı atarak, Büyük Herşey'i olanca bütünlüğüyle keşfe çıkabilir. Bu Herşey gitgide genişleyen bir bizden ibaret değil de gerçekten bir tek Büyük Herşey varsa, elbet.

Her zaman böyle metafizik düzeyde yaşamıyordum. Haftalar haftası umutsuzluğa gömülüp sevdalanmak isteğiyle kıvrandığım oluyordu. Boğa güreşçisi olarak çevreme saldıgım ünün de yardımıyla bir kızıdan öbürüne geçiyordum. Bazan bütün bir ay yalnızca derslerimi veriyor, yazıya hiç elimi sürmüyordum. Ne varki Desert D'Or günlerinden bu yana çok değişmiştim. Bu yüzden Eitel'i her zaman düşünebiliyordum artık. Onun yaşantısını, Elena'nın yaşantısını, sinema başkentinin yaşantısını görür gibi oluyordum. Öyle ki zaman zaman düş gücüm beni bir daha hiç gidip görmeyecek olduğum yerlere sürüklüyordu. Onların yaşamı benim için, kendi başımdan geçenlerin hepsinden daha gerçek olup çıkıyordu ve sanki ben de onların gündelik yaşantısının çarkına katılıyordum...

XXVIII

...Sinema başkentine dönüşünden bir kaç yıl sonra, belirli bir gecede Eitel... Vakit akşamdı ve Eitel sabahın sekizindenberi son filminin çalışmalarına dalmıştı. Şimdi kameramanlar ertesi gün için araçlarını ayırırlar, elektrik ustaları, ertesi sabah kullanılacak olan sete lâmbaları yerleştirirler, oyuncular portatif makyaj kulübelerinden çıkıp birer baş selâmıyla, «İyi geceler,» dilerlerken Eitel her akşam üzeri iş sona erip de dev seslendirme seti boşalmağa başladığı zaman kapıldığı yumuşak üzüğüye kapıldı. Sanki çocukluğundan kalma bir saati yeniden yaşayarak bir kış ikindisinde okuldan dönerken, soğuk, boz bir rüzgar onu önüne katmış iterak yaklaşan geceden kacırıp bir an önce evine ulaştırmağa çalışıyordu. Eitel'in yardımcılarında biri dirseğinin dibinde bitmiş, ona imzalaması gereken bir kâğıt uzatmıştı. Gardropçu da bir metre kadar öteden ona işaret edip duruyordu. Yerinde duramayışını görenler onun haftalardır Eitel'le bir çift lâf etmek için çırpındığı halde buna fırsat bulamadığını sanırlardı. Oysa yemek saatinde görüşüp kararlar vermişlerdi. Ne var ki gardropçu maymun iştahlı bir adamdı. Yemekte verilen kararların şimdi bozulması gerekecekti, anlaşılan.

Eitel, «Yok, yok, bu akşamlık hepsi bu,» diye bağırdı. «Herşeyi yarın görüşür, bir kolayına bakarız!» Sonra dekorları, araçları, seslendirme setinin mağarasıyla hâlâ gitmemiş olan işçileri içine alan, geniş bir el sallayışıyla döndü, onun dikkatini çekmek için tırmalanan on tane önemsiz karardan kaçarcasına oradan uzaklaştı. Bir başka

asistanının şöyle bir sırtına vurdu, ses geçirmez kapılardan birini iterek dışarıya, stüdyonun sokağına çıktı. Stüdyo müdürleri spor Kadillak'larını saatte on mil hızla sürerek avluyu geçmekte, sekreterlerle daktilolar yönetmenlik binasının o geniş, taş kapısından dışarı boşaltmaktaydılar. Derken bir başka setten bir korsanlar ve tayfalar sürüsü çıktı: yüzleri makyajlı, yakında stüdyonun deposuna kaldırılacak olan kostümleri parıl parıl, rengarenk, gülüp söyleyerek Eitel'den yana yaklaştılar. İçlerinden on - oniki tanesi onu selâmladı. Eitel politika gereğince karşılık verdi bu selâmlara; kimine başıyla, kimine gülümseyerek. Yorgun gözlerinin önünde başlara bağlanmış kanlı mendillerle kızıl gömlekler, özentili yamalı bol paça pantolonlar birbirine karıştı.

Yönetmenler için ayrılmış olan özel bungalowlardan birindeki çalışma odasına vardığı zaman sekreterine Collie Munshin'i telefonla aramasını söyledi. Sonra bardağına içki boşaltarak traş olmağa başladı.

O daha bu işini bitirmeden telefon bağlandı ve film yapımcısı o tiz tonlu sesiyle, «İşler nasıl gitti bugün, cancağızım?» diye sordu.

«İyiymi, sanıyorum. Şimdilik programı aksatmadan yürütüyoruz.»

«Yarın sete geliyorum. Bugün H.T.'yi gördüm. Bu kurdelenin bomba gibi olacağını söyledim ona.»

«Bunu herkes biliyor artık, Collie.»

«Biliyorum, yavrum, biliyorum. Ama bunun gerçekten bomba gibi olması şart.»

Eitel sinirlenerek, «Hepsinin bomba gibi olması şart,» dedi. Bir yandan konuşurken bir yandan da traş olmaktan vazgeçmiyordu. «Bana bak, Collie,» diye başka bir sesle ekledi. «Öğleyin Elena'ya telefon ettim; bu gece senin benimle başbaşa verip senaryo görüşmek istediğini söyledim. Sana telefon edeceğini sanmıyorum. Ama ederse, beni doğrular mısın?»

Collie'nin duraksadığını telin öbür ucundan sezinliyebiliyordu. Bir ay içinde bu üçüncü kezdir ki Collie'den buna benzer bir ricada bulunmaktaydı.

Munshin ağır ağır, «Charley, ne istersen yaparım,» dedi. «Ama yarının önemli bir gün olduğunu da unutma.»

«Sen de benim başımın etini yeme,» diye Eitel dikleşti.. «Bu gece nereye gittiğimi sanıyorsun?»

Munshin bir göğüs geçirerek, «Küçük hanıma benden selam söyle,» dedi.

Eitel müdürlere ayrılan park yerine varıp da arabasına girdiği zaman ortalık kararmıştı bile. Stüdyonun çevresindeki yoğun trafikli sokaklardan ustalıkla geçti, sonra, denize inen geniş bulvarlardan birine sapınca gaza bastı. Kumsaldaki evinde Lulu onu beklemekteydi. Geciktiğine şimdiden sinirlenmiş olsa gerekti.

Altı aydan beri sevişiyorlardı. Bazan birbirlerini her hafta gördükleri oluyordu. En büyük dertleri yer meselesiydi. Lulu'nun banliyölerden birindeki evi, her dakika bir kadeh birşeyler içmek için çat - kapı damlıyan arkadaşları yüzünden, olmamış, kumsaldaki evle yetinmek zorunda kalmışlardı. Mevsimlerden kış olduğu ve havalar yağmurlu gittiği için film kolonisinden çoğu kumsaldaki evlerini bırakıp kente dönmüşlerdi. Bu yüzden Lulu'nun buradaki evi az - çok ücra sayılırdı. Gene onu tanıyan biri buraya girdiğini görebilirdi. Bu yüzden Eitel arabasını oldukça uzakta bir yere park ediyor ve Lulu'nun evine yaya gidiyordu. Bir ay sonra bahar geldiğinde yeni bir buluşma yeri düşünmek zorunda kalacaklardı.

Yolda giderken Eitel yaptığı filmi düşünmemeğe çalıştı. ERENLER VE SEVENLER'den sonra yönettiği bu dördüncü kurdeleydi ve aman - aman birşey değildi. Raslantı sonucu evlenen iki insan üstüne bir güldürü... çoğunluğu beylik klişelerden ibaretti ama bütçesi geniş tutulmuştu. Supreme Stüdyolarına döneliberi Eitel'e verilen en pahalı film; stüdyonun en büyük yıldızlarından

ikisi de fimde rol almışlardı. Bir bakıma mesleğinin geleceği bu güldürünün başarısına bağlı sayılırdı, çünkü ERENLER VE SEVENLER'in kazandığı yarı - başarıyla öbür üç filminin aldığı ortalama sonuçların ona zararı dokunmamıştı ama yararı da dokunmamıştı! Bu durumda Eitel birçok yönlerden baskı altındaydı... Böylece, arabasını Lulu'nun evine sürerken şu bir kaç gün içinde başatmak zorunda olduğu sorunları kara kara düşünüyordu: filmin kadın yıldızıyla yardımcı bir kadın oyuncu arasında gitgide büyüyen düşmanlık... çünkü ikinci derece-deki artist çok iyi bir oyun çıkarıyordu; bu yüzden yıldızı gölgeliyebilirdi; hafta sonunda Eitel senaristle oturup, filmin dönüm noktalarından biri olan bir sahnenin diyalogunu yeni baştan yazmak zorundaydı, çünkü diyalog yeterince gülünçlü olamıyordu bir türlü... bütün bunların yanı sıra Eitel filmin çok mu hızlı yoksa çok mu yavaş olduğunu kestiremiyerek donuk bir vesveseyle kendi kendini yiyordu. Oysa bu, filmin montajı bitmeden hiç bir zaman yanıtlanamayan bir soruydu ama Eitel'in bu konudaki iç güdüsü iyi işlemiyorsa, filmi sonradan montajla birşeye benzetebileceklerini ummaktan başka birşey elinden gelmezdi. Eitel için çekti. İşte, kumsaldaki ev görünmüştü ama, o daha o günkü işinden yakasını sıyrabilmiş değildi.

Lulu sabırsızlıkla onu beklemekteydi. «Hiç gelemiyeceksin sandım,» dedi.

Eitel, «Çok kötü bir gündü,» dedi. «Nasıl gözümde tüttün, bilemezsin.»

Lulu buna gerekli ve alışılmış tepkiyi göstermedi. «Charley,» dedi. «Bu gece bir tatil yapsak çok kızarmısın bana? Sinirlerim biraz bozuk da.»

Eitel canının sıkıldığını göstermemeye çalıştı. Oysa şu bir kaç saati ayarlayabilmek için eni - konu zora girmişti, Lulu'nun bunu anlaması gerekirdi. Gene de yalnız-

ca gülümsemekle yetinerek, «Sen ne istersen onu yaparız,» dedi.

«Biliyorsun, Charley, sana karşı korkunç bir cinsel yakınlık duyuyorum. Boru değil bu, Tony'nin dışında senden başka hiç bir erkekle ilişkim yok. Bunun nasıl birşey olduğunu da sana söylemem gereksiz, sanıyorum.»

Charley gene o yumuşacık gülüşüyle gülümsedi, şefkatle. Lulu'nun başka iki kişiyle daha seviştiğini duymuştu ama gene de, bilinmezdi ki...

Lulu salonda, eşyaların arasında dönüp dolanarak beş aşağı, beş yukarı yürümeğe başladı. «Sana akıl danışmağa ihtiyacım var,» dedi damdan düşercesine. «Charley, zor durumdayım.»

«Zor durumda mı?» Eitel tetik duruma geçti. Lulu ondan olmayacak şeyler istemeğe mi kalkışacaktı, acaba?

«Tony'nin başı dertte,» diyerek Lulu usul usul ağlamağa başladı. «Bir kaşık suda boğabilirim onu,» dedi.

«Ne olmuş?»

«Biraz önce basın menejerim Monroney'le yarım saat telefonda konuştuk. Gazetelere bir demeç vermem gerektiğini söylüyor ama ne diyeceğimi o da bilemiyor. Ben de bilemiyorum, Charley. Oysa şu on dakika içinde yapmam gerek bu işi.»

«Tony Pittsburgh'dayken bir garson kızı dövmüş.»

Eitel cık - cık, diye dilini şaklattı. «Boktan iş.»

«Feci birşey,» dedi Lulu. «Ama bu turne sırasında Tony'nin başının derde gireceğini ben biliyordum. Şu stüdyo da onu neden seyircilerle yüz yüze tanışsın diye turneye çıkarır bilmem ki? Aslında bir kafese kapatmaları gerekir. Monroney'in dediğine göre iki gündür zil zurna geziyormuş.»

«Peki, sen ne yapmayı düşünüyorsun?»

«Bilmiyorum. Yanlış bir adım atarsam mesleğimin sonu geldi demektir.»

«Bence Tony'nin sonu gelmesi daha akla yakın.»

Lulu başını yandan yana salladı. «Onda o şans varken! Ufuktaki en parlak yıldız o, biliyorsun. Stüdyo onu kurtarmak zorunluğunda. Ama benim durumum böyle bir rezaleti kaldıramaz.» Lulu öfkeyle, «Tony böyle haltlar karıştırmasa olmaz mı sanki?» diye homurdandı.

«Stüdyoyla bir danışsan daha iyi olmaz mı?»

«Yok,» dedi Lulu. «Kafanı işletmiyorsun, Charley. Anlasana, stüdyodakiler Tony'yi kurtarmağa çalışacaklardır. Benimle konuşmak zahmetine bile kalkışmadılar bu konuda. Bundan anlaşılıyor niyetleri. İyi bir eş olmadığım için Tony'yi zorla çileden çıkardığımı yayacaklar dört bir yana.»

Eitel, «Seni feda etmek Supreme'nin işine gelmez,» dedi.

«Öyle bir gelir ki! Sen deli mi oldun? Tony'nin Bimmler'deki yeri benimkinden daha yüksek.»

«Geçici birşey bu.»

Lulu, «Charley, bana konferans geçme, kuzum,» diye haykırdı.

«Sen de bana bağırma, Lulu.»

Genç kadın kendini zorla tutarak, «Özür dilerim,» dedi.

«Monroney ne buyuruyor?»

Lulu içkisini elinden bıraktı. «Hödüğün biri o. Hele şu krizi atlatalım, hemen sepetleyeceğim. Ona sorarsan bir demeç verip yakamı Tony'den sıyırmalıyım. Tony yabaninin biridir; o zavallı garson kızın halinden anlıyorum, filan falan demeliyim.»

Eitel «Seyircilerin hiç hoşuna gitmez bu,» dedi.

«Elbette gitmez. Ama Monroney'e sorarsan, yapabileceğim en iyi şey buymuş. Ona göre Supreme bana saldırmazdan önce ben saldırıya geçmeliyim.» Lulu kollarını açabildiğine açarak yukarı doğru uzattı. «Charley, kafam işlemez oldu.»

«Lulu, yavrum, dur bardağını doldurayım,» dedi Eitel. «İşi büyütme gözünde.»

«Sinirlerim düğüm düğüm, Charley. Kuzum, yardım et bana.»

Eitel, peki gibilerden baş salladı. «Reklâm ve halkla ilişkiler konusunda uzman sayılmazsam da ne olsa birşeyler öğrenmişliğimiz var.» Eitel gülümsedi. «Ayak üstü şunu diyebilirim. Supreme Stüdyolarının reklâm mekanizmasıyla çarpışmaya kalkışmak yanlış bir iş olur. Başa çıkamazsın onlarla: güçleri çok büyük.»

Genç kadın sabrı tükenmişcesine, «Biliyorum bunu,» diye bağırdı.

- «Ne var ki bu güce karşı çıkmak zorunda değilsin. Bu gücü kendi çıkarına kullanabilirsin..» Eitel anlamlı bir gülümseyişle, «Başı iyice sıkışmadıkça Stüdyo seni feda etmek istemez,» diye ekledi. «Sen yol gösterirsen, hem seni, hem de Tony'yı seve seve kurtaracaklardır.»

«Şunun yolunu öğret bana, Charley.»

Eitel, «Biliyorsun, insanlar bazı itiraflara bayılır'lar,» dedi. «Bence sen suçu kendi üstüne almalısın. Ama bunu öyle bir biçimde yap ki herkes seni sevsin.»

Lulu, «Anlamağa başlıyorum,» diye başını salladı. «Ama bizim Monroney bunu becerebilir mi dersin?»

Eitel, «Yazı makinan var mı?» diye sordu. «Beş dakikada hazırlarım ben bunu.»

Lulu onu çalışma odasındaki yazı masasının başına oturttu. Eitel bir sigara yaktı, içkisinden bir yudum aldı ve başladı yazmağa:

*
**

Miss Lulu Meyers'i evinde bulduk. Kendisi Bonny Kare Yoksul Çocukları Koruma Derneğinden gelme bir grup çocukla meşguldü. Bu arada bize, «Bütün suç bende,» dedi. «Tony'yı kınamağa kimsenin hakkı yoktur.

Zavallı garson kıza çok acıyorum. Tony'nin de bin kez pişman olduğunu biliyorum. Gelgelelim, Tony'yi böyle bir eyleme sürükleyen duygusal ve ruhsal bunalımlardan hep ben sorumluyum. Aslında Tony'nin altın gibi bir yüreği, ve çok bir mert bir karakteri vardır ama ben, onu çocuksu ve çılgın bir biçimde çok, pek çok sevmeme rağmen, ona gereken anlayışı, olgun, elcil sevgiyi veremedim. Tony'den çok kendi suçum olan bu acı olay beni belki çoktandır özlediğim olgunluğa, alçak gönüllülüğe kavuşturacaktır. Tony'min yanında olabilmek için hemen uçakla Pittsburgh'e gidiyorum.»

*
**

Lulu, «Charley sen büyük adamsın,» diyerek onu kucakladı. «Hemen Monroney'e telefon edeyim.» Ama telefonu eline alınca duraladı. «Şu Bonny - Kare zavazingosu da nedir kuzum?»

«Gustafson benim dostumdur. Hayır kurumlarından biridir bu. Gustafson yönetir. Ona beşyüz dolarlık bir çek yolla, gerisini hiç düşünme. Hatta onlar da basına ayrıca demeç verip, 'Ülkemizin en iyilik sever yıldızlarından biri,' filan diyeceklerdir.» Eitel ağzı kulaklarına vararak sırttı. «Yalnız Monroney'e söyle, Gustafson'a hiç vakit geçirmeden telefon etsin. Bu arada sana uçakta yer ayırtmasını söylemeyi de sakın unutma.»

Telefonu kapadıktan sonra Lulu geldi, Eitel'in kucığına oturdu. «Uçağımın kalkmasına daha iki saat var,» dedi. «Yalnız hizmetçime telefon edeyim de bir bavul hazırlayıp uçak alanına gelsin..»

«Acelesi yok daha.»

Lulu, «Ah, Charley, sen gerçekten erkeksin,» dedi. «Monroney buluşunu öyle bir beğendi ki kendisinin de bu yollu bir şeyler düşündüğünü yutturmağa çalıştı. Ha-

ber gazetelere yollanır yollanmaz bir kopyasını da Stüdyoya gönderecek.»

Eitei «Gazeteler bunu basarlarsa... ki yüzde yüz basacaklardır, bir hafta baş sayfalardasın demektir,» diye güldü.

Lulu sevgi dolu bir sesle, «Sana bu borcumu ölsem ödeyemem,» dedi. «Ama bu işi altından ancak senin kalabileceğini biliyordum zaten. Nerden biliyordum, dersin?»

«Biz üç kişiyiz, birbirimizi biliriz de ondanı.»

Lulu, «Hadi sevişelim, Charley,» dedi. «Şu anda gözüme öyle güzel göründün ki seni yiyebilirim.»

Tatlı bir çeyrek saat geçirdiler. Bitirdikleri zaman Lulu onun tepesindeki saçsız yere çarçabuk üç öpücük kondurdu. «Sen benim tanıdığım erkeklerin en gencisin,» dedi.

Eitel rahatlamıştı. Oda gibi Lulu'nun gövdesi de sıcacıktı; çalışma gününün gerginliği çözülüp gevşemişti. Eitel Lulu'ya şefkatle sarıldı ve onun kedi yavrusu gibi mi yavlamasına gülümsedi. «Bırak o da dinlensin şu arada,» diye içinden geçirdi. «Nasıl da bir hafta - on gün rahat yüzü görmeyecek.»

Lulu kıpırdamağa başlayınca Eitel onun adına hafifçe içini çekti. Lulu'nun kafası işte yeniden işlemeğe başlamıştı bile.

Genç kadın ağır ağır, «Charley,» dedi. «Bu işin bir kötü yönü var.»

Eitel, «Tek bir yönü mü?» diye güldü.

«Biliyorsun, niyetim Tony'yi boşamaktı, ama şimdi bunu yapamam artık. Hiç değilse bir yıl beklemem gerek.»

«Gerçekten hemen boşayacak mıydın onu?»

«Bilmiyorum. Bilemiyorum ki! Onu seviyorumdur belki de.»

«Belki.»

«Yalnız, beni nasıl kendi çıkarına kullandığını düşün-
dükçe ifrit oluyorum. Keşke seni hiç bırakmasaymışım.»

Eitel, «Biz arkadaş olarak yaratılmışız,» dedi. «Böy-
lesi daha iyi.»

«Bazan korkulara kapılıyorum, Charley. Eskiden hiç
korkmazdım.»

«Herkes korkar bazı kez. Sonra geçer.»

Lulu sırtına yastıklar dayayarak doğrulup oturdu,
bir sigara yaktı. «Dün Teddy Pope'u gördüm,» dedi.
«Çok komik. Hiç bir zaman sevmemişimdir onu. Ama şim-
di acıyorum.»

«Ne yapıyormuş?»

«Hâlâ iş arıyor. Bağımsız bir prodüksiyonda bir iş
bulmayı umuyormuş; öyle dedi. Ben de, New York'a git-
sene, dedim, Giderim, dedi ama gitmez. Tiyatrodan kor-
kar o.»

Eitel, «Ona yardım edebilmeyi isterdim,» dedi.

Lulu, «Teddy bir bakıma tatlı çocuk,» diyerek siga-
rasının dumanını çıplak göbeğine doğru üfledi. «Teppis'le
başı o denli dertteyken hapishaneye, Marion'u ' görmeğe
gitmek yürek isteyen bir şeydi, doğrusu. Yalnız gaze-
tecilerle konuşurken öyle zırvalaması aptallıktı. Marion'-
la ne biçim dost olduğunu herkesin yüzüne çarpması
şart değildi ya!» Uzanıp Eitel'in koluna dokundu. «Özür
dilerim, Charley.»

Eitel, «Ne diye?» dedi ama kızın bu yaptığına sinir-
lenmişti.

«Elena'yla Marion işini unutmuştum da.»

«Zarar yok, herkes unuttu, nasıl olsa,» diye Eitel
omuz silkti.

Lulu, «Elena iyi kız,» dedi.

«Evet.»

Lulu'nun yüzü bulutlandı. «Teddy'yi bıraktıktan son-
ra, belki de H.T. haklı, diye düşünmeğe başladım. Keşke
Teddy ile evlense miydim? Belki de sonu iyi gelirdi. Bel-

ki ikimiz de bugün bu durumdan daha mutlu olurduk.» Lulu ağlamağa başladı. «Ah , Charley, içim öyle sıkılıyor ki! Keşke Teddy'ye hiç raslamasaydım.»

Eitel avuttu onu. Biraz çene çaldılar. Sonra Eitel saatine baktı. «Uçağına yetiyeceksen giyinmeye başlasan artık.»

«Nerdeyse unuttuyordum. Keşke gitmek zorunda olmayaydım.» Lulu banyoya girdi, bir yandan duş yaparken bir yanda da «Yeni filminde sana iyi şanslar dilemek isterim,» diye Eitel'e seslendi.

«Eksik olma.»

«Pittsburgh'dayken akıl danışmak istersem evine telefon açabilir miyim?»

«Elbette. Bu durumda Elena'ya söyleyecek birşeyler bulabilirim, sanıyordum.»

«Seni kıskanıyor, değil mi?»

«Bazan.»

«Charley, bu yaptığım filmin şansı iyi olsun istiyorum. Tanrı bilir ya, hakettin sen bunu. Bence ERENLER VE SEVENLER şimdiyedek gördüğüm filmlerin en iyilerinden biriydi. Herkes de öyle düşünüyordu. Bana kalırsa film için bir Hercules Ödülü kazanman gerekirdi senin.»

«Ama kazanmadım.»

Lulu ayaklarını pudralarken biraz sessizlik oldu. Sonra genç kadın, «Charles? Elena'yla mutlu musun?» diye sordu.

«Mutsuz değilim.»

«Elena çok değişti, çok ilerledi.»

«Ruh doktorunun yardımını oldu, sanıyorum.»

«Sakın inanma,» dedi Lulu. «Benim beyin - yıkayıcısına beş yıldır gidiyorum ben. Ama beş paralık yararını görmedim. Yok, iş sende. Elena'ya sen iyi geldin. Herkese iyi gelirsin zaten.»

«Benim için yeni bir rol bu,» dedi Eitel.

«Sen zaten kendi kendine karşı aşırı insafsızsındır.»

«Şimdi de aşırı insafli oldum, gibime geliyor.»

Lulu banyo kapısından başını uzattı ve ona dilini çıkardı. «Saçmalıyorsun. Benim bu dediklerimi sakın aklından çıkarma.» Banyo kapısını açık bırakarak gene içeri çekildi. «Charley, bana Victor'u anlatsana azıcık. Geçen gün bir oyuncak alıp yollayacaktım ama unuttum.»

Eitel, «Vickie,» dedi. «Öyle çok seviyorum ki onu.»

«Seni baba olarak hiç düşünemezdin.»

«Ben de öyle. Ama bu bebeyi pek seviyorum, nenden se.»

Eitel o anda çocuğunu kolları arasına almak özlemiyle dolarak, «Gerçekten seviyor muyum onu?» diye düşündü. Victor Elena'ya benziyordu. Şimdiki Elena değil de Eitel'in ilk tanıdığı Elena. Gelgelelim, gerçek neydi? Çünkü bazan bütün bir hafta Victor'u düşünmediği zamanlar oluyordu.

«Nasil biliyorsun onu sevdiğini?» diye Lulu merakla sordu.

Eitel nerdeyse, «Çünkü onun benden daha iyi olmasını istiyorum da ondan,» diye cevap verecekken sustu, gülümsemekle yetindi.

Lulu, «Acaba ben de çocuk mu yapsam?» diye söylendi. «Mutluluğu o yoldan bulabilir miyim dersin?»

«Sen şu hizmetçine telefon edeceksen etsen de seni hava alanında bulsa.»

Lulu hazırlanınca Eitel onun arabasını garajdan çıkardı, sonra inip ona kapıyı açtı. «Serin kanlı olmağa bak,» dedi. «Her iş yoluna girer.»

«Sen de arabanla hava alanına gelmek ister misin?»

«Birlikte görülmemiz doğru olur mu dersin?»

«Olmaz, değil mi?» Lulu uzandı ve onu yeniden kucakladı. «Seni pek çok seviyorum, Charley. Biliyor musun, gerçek bir vekar kazandın, son zamanlarda?»

«İyi bir övgü,» diye düşündü Eitel. Öyle ya, vekar, gerçek vekar dediğin neydi ki her türlü istemin bedelinin insan yüzüne yazılmasından başka?

Eitel, «Sağol, Lulu, gönlümü hoş ettin,» dedi, sonra gülümsedi. «Biliyor musun bunun duyulmasını istemem. Son yıllarda hiç kimseye söylemişliğim de yok, ama anem babamla evlenmezden önce Fransadan gelme bir hizmetçi kızmış. En iyi ailelerin yanında çalıştığını söylememin gereği yok, sanıyorum.»

Lulu, «Ah, Charley, Charley, sen yok musun sen!» dedi. Sonra birlikte kahkahalarla güldüler. Lulu, «En büyük aşkım sendin,» dedi. «Bilmem biliyor muydun bunu?»

Eitel onun yanağına hafif bir öpücük kondurdu, arasına binip uzaklaşmasını seyretti. Biraz sonra dalgaların sesini farkederek kıyı boyunca yürüdü ve Pasifik sularının, ardı arkası kesilmez yumuşak dalgalarla kıyıya vuruşlarına baktı. Saat erkendi daha. Eve dönmek için acele etmesinin gereği yoktu. Biraz titreyerek oturdu, parmaklarını kumlarda dolaştırdı. Başka bir yaşamı ansırcasına, dalgalarda tahtayla kayan genç kızı, onun ilgisini çekmek için kendi yaptıklarını düşündü. O gün o kızı nasıl, şöyle bildiği bir dünyanın simgesi gibi gördüğü, onu ne denli şiddetle arzuladığı, unutulmuş acıların çıplaklığıyla aklına geldi.

İçti sızladı ama tatlı bir sızıydı bu. Evine dönmek için sabırsızlanıyordu. Günler süren bir ilgisizlikten sonra şimdi Elena'ya karşı bir yakınlaşma duyuyordu. Onu aldatmış zamanlarda hep böyle olurdu zaten. Uykuya dalmazdan önce Elena'yı kendine çekecek, çok sevdiğini söyleyecekti. Elena bu sözlere eskisi gibi sürekli olarak aç değildi artık. Gene de duyunca sevinecekti. Eitel onunla evlendikten sonraki şu bir kaç yılın kazasız belasız atlatılmış olduğuna şükreliyordu. Evliliklerinin ilk yılı çok kötü geçmişti. Bir yandan dedikodular, bir yandan kendi anı-

ları derken, aylarca birbirlerine yaklaşmakta güçlük çekmişlerdi. Ama bu da geçmişti. Eitel kıskançlığının yanı sıra Elena'ya karşı duyduğu özel duygunun bazı yönlerini de yitirmiş olsa bile, hâlâ aynı yatak odasını paylaşıyorlardı ve bunun, çoğu yatak odalarından daha iyi olduğunu Eitel biliyordu.

En son ciddi vartayı Elena gebe kaldığını anlayınca atlatmışlardı. Elena'nın çocuğu aldirtmak düşüncesinden ödö kopuyordu; Eitel'e de ölüncyedek zincirle bağlanmış gibi geliyordu. Ne var ki çocuk dünyaya gelmişti, şimdi de Eitel onu çok seviyordu. Sevmek için elinden geleni yapıyordu, daha doğrusu. Sonra Lulu'nun dediğı gibi Elena'da da büyük bir ilerleme vardı. Artık evinin kadını olabiliyor, hizmetçi kullanabiliyor, hatta konuk ağırlyabiliyordu. Bu yönlerden çok gelişmişti. Öyle ki Eitel'in evlilikteki şansını kıskananlar bile vardı. Eitel içini çekti. Acaba Sevda diye soyut birşey yoktu da herkes kendiliğince, karınca kararınca sevebilmek için elinden geleni yapıyor muydu?

Eitel ayaküstü, «Yaşamak beni bir determinist yapıp çıktı, galiba,» diye düşünüp geçti...

Otomobilini yorgunluğunu belirten bir ağırlıkla sürdü, sinema başkentinin tepelerinde satın almış oldukları evin yolunu tırmanarak arabayı garaja soktuktan sonra kendini toparlyabilmek için bir dakika bekledi, ve salona, Elena'nın yanına çıktı.

Elena başını okuduğı kitaptan kaldırdı; onun keyifsiz olduğunu Eitel bir bakışta gördü. Şu var ki kocasının başka bir kadınla olduğu gecelerde Elena'nın her zaman keyfi kaçardı. Birşeyler bildiğinden mi yoksa kocasının tedirginliğini sezdiğinden mi, Eitel bir türlü kestiremez ve onun kafasından geçenleri anlamakta bu denli güçlük çekişine kendisi de şaşardı.

Kapıdan girerken, «Victor nasıl?» diye sordu.

Elena uykulu uykulu gülümsedi. «Bugün pek cim-cimeydi,» dedi. «Öyle birşey yaptı ki! Sana anlatacağım.»

Eitel, «Çok güzel; ben de dinlemek istiyorum, ama biraz içki,» dedi.

Alkol ağzından Lulu'nun tadını alır, onu Elena'ya hazırlardı. Karısını yanağından öperken bellibelirsiz bir uzaklık yaratmağa çalıştı. Yattıkları zaman Elena ondan hiç birşey ummasın istiyordu.

Genç kadın, «Toplantı iyi geçti mi?» diye sordu.

«Şöyle - böyle.»

Elena, «Şu Collie adam gibi karar verse olmaz mı?» diye huysuzlandı. «Öğleyin telefonunu aldığım zaman canım sıkıldı. Collie'nin bir dakikası öbürüne uymuyor.»

Eitel, «Sevgilim, çok yorgunum,» dedi. «Ne olur azarlama beni.»

Elena donuk ve küskün, «Şöyle, ikimiz başbaşa bir gece geçirmek ne zaman nasip olacak bilmem,» diye söylendi.

«Hafta sonunda. Söz veriyorum, Elena. Belki de Cuma gecesi.»

«Cuma günü öğleden sonra benim dans dersim var. O zaman ben yorgun oluyorum.»

Elena geçen yıldan beri gene dans dersleri almağa başlamıştı. Bunu meslek hırsıyla değil de vücudu bozulmasın diye yaptığı belliydi ama iyi bir dansözdü. Bir kaç kez, konukları olduğu zaman, dansetmeye razı olmuştu.

Eitel, «Yok, hafta sonunda hepsinin acısını çıkarırız, şekerim,» diyerek rahatça arkasına yaslandı, içkisinden bir yudum aldı ve gözlerini ovuşturdu. «Sen bugün ne yaptın?» diye sordu.

«Öğleden sonra briç oynadım.»

«Güzel.»

Elena, «Hiç sevmiyorum şu briçi,» dedi.

Besbelli tersliği üstündeydi. Gerçekten Collie'yle bir iş görüşmesi yapmışcasına yorgunluk duyan Eitel doğrulup oturdu, onun kolunu okşadı. «Nen var senin?» diye sordu.

«Bugün sabahtan ruh doktoruma gittim.»

«Biliyorum; haftada iki gün gidiyorsun ya hâlâ,» dedi Eitel.

«Evet, ama bu sabah kavga ettim onunla.»

Elena'nın kavgalarını başka biriyle etmesi, saatte otuz-beş dolara değerdı. Eitel sakınarak, «Neden kavga çıktı?» diye sordu.

«Psikanalizm konusunda konuşmak istemiyorum.»

«Sen bilirsın.»

«Yalnız, hep aynı şeylerden konuşuyoruz da.»

Eitel, «Benimle mi yoksa doktorunla mı demek istiyorsun?» diye sordu.

«Canikom, biliyorsun, doktorum, demek istiyorum. Cin gibi adam ona artık ihtiyacım kaldı mı, bilmem ki!»

«Kalmadıysa bırak.»

«Yalnız ne?»

Elena onun sorusunu doğrudan doğruya yanıtlamayaarak, «Enayice bir kavgaydı,» dedi. «Şu yeni filmin başarılı olursa almayı kurduğumuz evi anlattım ona. Bunun üstünde konuşurken ortaya çıktı ki... Charley, kısacası anlaşılan ben bu yeni evi almak istemiyormuşum meğır.»

«İstemiyormuş musun?» Oysa evi gezdikleri zaman Elena nasıl heyecanlanmıştı.

«Yani hem istemiyormuşum, hem de istemiyormuşum. Bugünkü seansta bu konudaki duygularımın gizli çelişkinin ortaya çıkardık».

«Ee, sonra?»

«Kuzum, sakın kızına. Bu deyimleri çok gerekmedikçe kullanmamağā çalışıyorum artık. Gelgelelim şu gerçeğı anladık bugün; gizliden gizliye bu evi aşırı büyük buluyormuşum; bizim aşırı derecede zengin olacağımızdan korkuyormuşum.»

«Tamam; böyle bir kayguyu anlayabilirim ben.» Eitel gene de karısına sinirlenmişti. Çünkü biliyordu ki birkaç yıl sonra, Elena kendisi o aşamaya ulaştığı zaman, şimdi almayı düşündükleri evden de büyük bir ev istiyecekti.

«Psikanalistim benim dediklerimi hiç beğenmedi. Gerilediğimi; çocukluk ettiğimi söyledi. Paraya ve sana karşı tutumundan ileri geldiğini söyledi bunun; zayıf bir ego'nun belirtisi olduğunu söyledi.»

Elena konuştuğu Eitel onun sesine kulak veriyordu. Bu ses son zamanlarda daha işlekleşmiş, kaba tonlarının bir çoğundan arınmıştı. Ama şu sırada çirkin tonlardan bazıları gene sivrilmeğe başlıyordu.

Elena kocasının eline dokundu. «Ne oldu, nasıl oldu, bilemiyorum, ama birden ona bağırıp çağırmağa başladım, Charley. Dedim ki, sen kim oluyorsun beni kınayacak; kendin yirmi odalı evde otururken, dedim. Kendini beğenmiş, pis şişko, diye bağırdım ona. Kendini beğenmişliğine artık dayanamadığımı söyledim. Benim konuşmamı beğenmiyorsan, sen bilirsin, dedim; paramı al diye yalvaran yok ya sana, diye bağırdım sonra...» Elena sustu. «Çok çirkin oldu, Charley.»

«Daha önce de olmadı mı, buna benzer şeyler?»

«Oldu, Charley, oldu ama, bu kez gerçekten içten konuşuyordum. Gerçekten o gözle görüyorum artık onu. Güvenim de kalmadı. Bir dahaya bağırıp çağırmadan söyleyeceğim yüzüne karşı, düpedüz, çok sevimsizsin, çirkinsin, diyeceğim. Kim ne derse desin, onun bana uygun gördüğü gibi bir yaşıntıyı ben kendim için istemiyorum, Charley.»

«Ne demek istiyorsun, yani?»

«Demek istiyorum ki... evet, ona çok şey borçlu olduğum bir gerçektir. Gene de bu adam beni anlamıyor. Gerçek anlamda anlamıyor, işte.»

«Ben de anlamıyorum.»

«Charley, senin bu yeni ev konusundaki duygularını biliyorum. Kendi bildiğinden de çok istiyorsun bu evi. Herhalde sonunda alırız. Çünkü her zaman eninde sonunda sen ne istersen onu yapıyoruz.»

«Ama haksızlık değil mi bu?»

«Olabilir ama, benim demek istediğim şu. Demek istiyorum ki bir çocuğumuz var, her halde bir süre sonra bir tanesini daha yaparız. Hizmetçileri iyi çekip çevirmesini öğrendim, dans derslerimden de büyük zevk alıyorum. Seni de gerçekten seviyorum, Charley. Seni yitirmek düşüncesi hâlâ ödümü koparıyor; burdan anlıyorum seni gerçekten sevdiğimi. Ama, Charley, beni iyi dinle. Vickie'yi ne denli çok sevdiğimi bilmem aklın alıyor mu? Ona lâ-yık bir anne olamayacağım diye içim içimi yiyip duruyor. Gene de, yeterli mi bu? Vickie yeter mi bana? Demek istediğim, nereye doğru gidiyorum ben? Sakın sızlandığımı sanma, ama yaşamamdaki amaç nedir?»

Eitel onu okşayarak, «Sevgilim benim,» dedi. Sesi duygu doluydu. «Seni tanıdığımdan bu yana öyle bir geliştin ki. Başka kimsede görmedim bunu. Bu yüzden tatlı canımı senin için üzmeğe hiç niyetim yok, gereği de yok bunun, çünkü biliyorum ki bundan böyle nereye doğru gidersen git, ne yol tutturursan tuttur, her zaman daha ileriye, daha güzele doğru olacaktır.»

Elena'nın gözleri yaş içindeydi. Eitel bu akşamı kadınların ağlamasını seyretmekle geçirmişti.

Elena, «Yok, Charley» dedi. «Benim sorunumun yanıtı değil bu, anlıyor musun? Bunu anlıyamazsan seninle de konuşmam. Nedir benim yaşamamdaki amaç?»

Eitel bağrına bastı onu, saçlarını okşamağa başladı. İçinden onu kanadının altına almak geliyordu... «Buraya sığın, başka birşey isteme,» diyebilmek. Çünkü Elena çok uzak yollardan gelmişti buraya, kendisi de onun elinden tutmuştu çok zaman. Ve bu arada öyle dakikalar olmuştu

ki kendi onuru Elena'nın gösterdiği gelişmenin derecesine bağlıymış gibi gelmişti ona. Sanki bütün yaptıklarını eleştirince, kendi elinin emeği, kendi alın-teri olan tek gerçek yaratısının Elena olduğunu anlıyordu. Ama artık Elena'yı bundan öte yedemeyeceğini biliyordu. Ne de bir başkası yol gösterebilirdi Elena'ya artık. Çünkü genç kadın bir sınırı aşmış ve öyle bir yere gelmişti ki burada onun sorunları herkesin sorunlarıydı; ne yanıt vardı burada, ne de doktor: yalnızca felsefenin umutsuzlukla başbaşa yaşadığı bir ıssız, yüksek yayla... Bir ön-sezi Eitel'e onun zamanla kendini aşacağını fısıldadı; yıllar sürecekti bu, elbette. Gene de bir gün gelecek, kendisi, Eitel, ona sığınacaktı. Elena'nın, vefası, yufka yürekliliği yüzünden, canı sıkıla sıkıla Eitel'le beraber oturmayı boynuna borç bileceği bir gün gelecek miydi, acaba?

«Kusuruma bakma, Charley. Yorgunsun. Kendi dertlerimle sana yük olmağa hakkım hiç yok...»

Gerçekten de Eitel herhangi bir coşkunluk ya da kıvanç duyamayacak denli yorgundu. Elena'yı kollarında tutarken bir an kendi içine sızdı ve burada Elena'ya karşı kapkara bir kinle karşılaştı; demin ona söylediği şeyleri düşündükçe kendi kendinden öylesine utanıyordu ki kuduracak gibi oluyordu. Saçmalamıştı; zırvalamıştı; romantizminin zayıf, ödle, cılız bir çiçeğinden başka bir şey değildi demin söyledikleri. Öyle ya, geleceği kimse önceden kestiremezdi. Belki de Elena, bu ağır aksak temposuyla onun peşinden gelmekte devam ederek hanım efendi olmayı biraz daha ilerletecekti; sonra da vefa-mefa, Victor-Miktor, anı-manı demeden, söz geçiremediği bir biyolojik gereksinmeyle, başka bir eş aranmağa başlayacaktı: kendi kocasının onu daha da hanımefendi yapmak için çalıştığı gibi, kendisinin de yoğurup beyefendilik öğretebileceği genç, yontulmamış bir film yönetmeni... Eitel de, öyle, orta yerde... o buruk, ekşimsi, onsekizinci yüzyıl gülüşüyle gülümsedi... en sonunda özgür kalarak bir hasta-

bakıcı bir de hizmetçi tutup oturacaktı. Victor da onu görmeğe gelecekti arada. Yaşamakta direnebilen herkese hiç değilse bir avuntu ödülü düşüyordu... Gelgelelim bunları düşünmek de aşırıya kaçmak oluyordu. Böylece Eitel düşüncelerinin akımını kesti, kafasının hiç kullanılmamış olan sanatçı derinliklerine veda etti ve bu gece ilk uyuyan Elena olmasından nasıl anlayış dolu bir avuntu duyduğunu farkettti...

Gelgelelim Elena'nın solumasının sakın ritmi onu yatıştırıp uyutmayı başaramadı ve Eitel neden sonra yataktan kalkarak Victor'un odasına gitti, uyuyan çocuğuna baktı ama içinden kopan duygu ufacık birşeydi. Böylece Eitel sırtına bir palto alarak evlerinin balkonuna çıktı, başkent vadisini bir dama tahtasına çeviren evlerle sokakları seyretti. Tâ uzaklarda da okyanus uzanıyordu ve okyanusun kıyısındaki şosedan gelip geçen otomobillerin ışıkları. Kendisi de bu gece evine dönerken bu yoldan geçmişti işte. Kentin yırtık pırtık, pis etek uçlarını meydana getiren hamburger kulübeleriyle turist kamplarının neon levhalarından hemen önce bir trafik ışığında arabasını durdurunca gözlerini denize doğru çevirdiğini ve iskele-sancak lâmbalarıyla ufka doğru açılan bir şilep gördüğünü ansıdı. Uzak yerlere gidiyordu bu gemi; içindeki insanlar gittikleri yerlerde serüven peşinde koşacaklardı.

O zaman, aylardan beri ilk olarak Eitel beni düşünmüştü. «Sergius bu gemide olmasın sakın?» diye merak etmişti.

Sonra trafik lâmbasının ışığı yeşile dönmüş, Eitel gaza basıp arabasını sürmüş ve şilebi unutup gitmişti. Ama şimdi evinin balkonunda durduğu yerden o da bir özlem yolculuğuna çıkarak Desert D'Or çöllerine döndü, bir zamanlar (açıkça söyleyebilir miydi bunu?) uzun süren gençliğinin sonunu noktalyan o mutsuz dönemde Elena'nın gövdesine ne denli tapındığını biraz hüznle düşündü. Gençip gitmişti o dönem şimdi, geminin ufka açılı-

şını gördüğü kavşaktan sonra akıp geçen yolun kilometreleri gibi, tâ gerilerde kalmıştı. Bir daha gelmiyecek şeylerin insana verdiği iç sızıyla Eitel bana öğretmek istediği bilgiyi düşününce, yeni yeni kavramağa başladığı orta yaş doyumsuzluğunun acısını tattı. Çünkü insanın öğrenip de başkasına aşılayamadığı yaşam dersleri kendi içinde buruşup kalır, ister istemez; bu da bu bilgilerin toptan yitirilmesinden daha üzücüdür.

Eitel benim Altın Çöle ilk gelişimi ansıyarak, içinden, «İnsan yalnızca gününü gün etmeğe bakmaz, Sergius,» diye bana fısıldadı. «Zevk, sefa, keyif denen şeyin sonu ya aşk ya da zulümdür, çünkü.» Sonra, ayak üstü aklına gelmişcesine, «Ya da sorumluluk,» diye ekledi. İşte Eitel bu yollu düşündü beni, ve ılık-ılık bir üzüyle, anıların rahat dostluğuyla, «Sergius, insan elindeki yaşamla ne yapar?» diye sordu. «Sen bunun yanıtını bilenlerden misin, Sergius?»

Ve düş-gücünün ateşiyle, kilometrelerin ötesinden benim yanıtlımı yaratarak benim kendisiyle vedalaşmamı sağladı. İçinden, «İşte böyle, Sergius,» diye açık konuştu benimle. «Bir sanatçının en son isteğini de yitirdim ben. Elimizde, avucumuzda ne varsa hepsi uçup gittiği zaman, sevdıyla serüven, gururumuzla acımamız uçup gittiği zaman, bu en son istem bize, kendimizin yaratabileceğimiz o ikinci dünyanın hâlâ var olduğunu söyler; o dünya ki hem bizim hem de başkaları için gündelik dünyada olup geçen ve göçen kukla oyunundan çok daha sahicidir... İşte bu yüzden, Sergius,» diye Eitel sessizce seslendi bana, «Ne olur, bu ikinci dünyayı, gerçek dünyayı elde etmeğe çalış, yetimlerin başka yetimleri yakıp öldürdüğü ve en güç uğraşının basit bir gerçeği, gündelik bir olayı ortaya çıkarmak olduğu o sahici dünya... Bir sanatçının olanca gururuyla, ne denli küçük olursa olsun kendi borazanını öttürerek, yeryüzünde dikelen bütün güçlerin aşılmaz duvarlarına meydan oku...»

Onun resmî demeciydi bu, güzel de konuşmuştu, doğrusu. Ama karşısında olsaydım ben ona, günümüzü gün etmek zorunda olduğumuzu, çünkü yaşamayı yeniden denemek gücünü bundan aldığımızı söyledim öyle ya, terbiyenin, ahlâkın, hastalık ve günah korkusunun bütün gücüne rağmen, bir çok şeyleri göze alıp bir çeşit kumar oynayarak yaşamdaki gizin içine sızmağa çalışanlar bizler değil miyiz? İçinde yaşadığımız romantik, duygusal ülkenin profesyonel kamu vicdanının uyarıları, bizi yutan ıstırap zindanları ve ayağımızın altına serdiği sefa havuzları da cabası... Eğer bir Tanrı varsa ki bazı bazı var olduğuna inanırım geliyor, onun bana, «Sen bildiğini oku, oğlum,» diyeceğine kalıbımı basarım. «Sana yardım edebileceğimi sanmıyorum ama 'o' kişilerin sana akıl öğretmesini de istemeyiz ya!»

Bazan Tanrının ta kendisine karşılık verecek kadar küstahlığım tutunca, «Felsefenin başladığı yer sekstir, düşüncesine sen de katılıyor musun, Tanrım?» diye soruyorum.

Gelgelelim, düşünürlerin en kıdemlisi olan **Tanrı o** bilmece gibi konuşmasıyla, «Bence seksi Zaman olarak ele al, Zamanı da yeni elektrik devrelerinin bağlantısı,» diye yanıtlıyor sorumu...

O zaman, bir an için, o soğuk İrlandalı ruhumun derinlerinde bir damla gövdesel mutluluk ısıyor, en katıksız acımanın döktüğü göz yaşının ışıması gibi eşsiz, bulunmaz... Ve herşeye rağmen başbaşa verip gülebiliyoruz. Çünkü seksin Zaman, Zamanın da yeni devrelerin bağlantısı olduğunu duymak, biz, İnsanoğlu denilen soylu yaratıklara birazcık umut veren zavallı, bölük pörçük diyalogların bir parçasıdır...



Cem Yayınevi, Amerika'nın en ünlü yazarı Norman Mailer'in Geyikli Park (The Deer Park) adlı romanını sunar. Ülkemizde «Çıplak ve Ölü» «Amerikan Rüyası» adlı eserleriyle tanınan Norman Mailer'in bu güzel romanı Nihal Yeğinoğlu'nun Türkçesiyle dilimize kazandırılmıştır.

18 00